Kanslienheten
Helena Edenborg
Kanslichef
0156-520 06
helena.edenborg@trosa.se

Kallelse
Datum
2018-04-04

Tid: Onsdagen den 11 april 2018
Kl. 18:00 – informationsärenden, *stängt sammanträde*
Kl. 19:00 (cirkatid) – beslutsärenden, *öppet sammanträde*

Plats: Skärborgarnas hus

Gruppmöten: Majoritet: kl. 17:30
Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet: kl. 17:00
Sverigedemokraterna: kl. 17:30

Kaffe och smörgås serveras vid gruppmötena

Kallelse till kommunstyrelsen

Informationsärenden (stängt sammanträde) **Dnr**

1. Information om besöksnäringen 2017
(Muntlig information från turistchef Malin Karlsson och näringslivschef Jonas Ivervall)

2. Information om ny dataskyddsförordning (GDPR)
(Muntlig information från Nadja Furuberget Skog, PuL-ombud)

3. Information om Trosabygdens Bostäder AB (Trobo) 2018 och framåt
(Muntlig information från Trobos tillträdande VD Björn Alm)

4. Återrapportering kring regionala frågor
(Inga handlingar)

Till kommunstyrelsen (öppet sammanträde)

5. Bokslut 2017 för kommunstyrelsen KS 2018/53
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.

6. Räkenskaper 2017 för av Trosa kommun förvaltade stiftelser/fonder KS 2018/54
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.

7. Utförd internkontroll 2017 KS 2017/55
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.

8. Internkontrollplan 2018 KS 2018/56
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.

9. Utökning av teknik- och servicenämndens budget för feriearbete 2018 KS 2018/57

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt teknik- och servicenämndens förslag.

Förslag till beslut på arbetsutskottets sammanträde:

Ann-sofie Soleby-Eriksson (S): Kommunstyrelsen förstärker i enlighet med Socialdemokraternas budget för 2018 med ytterligare 100 000 kr. Utökningen finansieras genom att kommunstyrelsens buffert minskas samt genom politisk ledning.

Daniel Portnoff (M): Bifall till teknik- och servicenämndens förslag.

Beslutsgång: Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar enligt teknik- och servicenämndens förslag.

Reservation: Ann-sofie Soleby-Eriksson (S) reserverar sig skriftligen mot beslutet: Socialdemokraterna har i sitt budgetdokument för 2018 en utökad ram för sommarjobben med 350 000 kr. Socialdemokraterna vill att teknik- och servicenämndens AME ska ta ett större ansvar för att garantera alla 16-åringar i kommunen sommarjobb samt att ett utökat samarbete med näringslivet enligt den så kallade Nynäshamnsmodellen prövas i vår kommun.

10. Revidering av attesträtter för politisk ledning och revision KS 2017/151

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.

11. Remissvar – Sörmlandsstrategin KS 2018/21

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.

Till kommunfullmäktige

12. Årsredovisning för Trosa kommun och koncern 2017 KS 2018/58

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.

13. Instruktion för ombud för Trosabygdens Bostäder AB:s årsredovisning 2017 KS 2018/59

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.

14. Instruktion för ombud för Trosa Fibernät AB:s årsredovisning 2017 KS 2018/60

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.

15. Bildande av Kråmö naturreservat KS 2015/28

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt kommunstyrelsens ekoutskotts förslag.

16. Revidering av teknik- och servicenämndens investeringsbudget 2018 KS 2018/61

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt teknik- och servicenämndens förslag.

17. Revidering av taxa för uthyrning av kommunala lokaler KS 2018/62

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt kultur- och fritidsnämndens förslag.

18. Revidering av regler för föreningsbidrag — KS 2018/63
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt kultur- och fritidsnämndens förslag.

19. Revidering av reglemente för kommunstyrelse och nämnder — KS 2018/52
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.

20. Remissvar – Regionbildning: Region Sörmland – Uppdrag och samverkan — KS 2018/21
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.

21. Detaljplan för Storökan 5 m.fl. del 2 — KS 2018/64
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt samhällsbyggnadsnämndens förslag.

22. Policy och riktlinje för hantering av personuppgifter i Trosa kommun — KS 2018/65
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.

23. Reglemente för kommungemensamma behandlingar av personuppgifter — KS 2018/66
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.

24. Redovisning av obesvarade motioner — KS 2018/49
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.

Övrigt

25. Anmälan av delegationsbeslut — KS 2018/1

26. Övriga anmälningsärenden — KS 2018/2

Daniel Portnoff
Ordförande

Helena Edenborg
Sekreterare

5

Kommunstyrelsen
Kommunkontoret
Marlene Bernfalk
Ekonomichef
0156-52092
Marlene.bernfalk@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-03-22
Diarienummer
KS 2018/53

Bokslut 2017 för Kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner verksamhetsberättelser och resultat för 2017 för kommunstyrelsens politiska ledning, kommunkontor och ekoutskott.

Ärendet

Sammanfattning ekonomiskt resultat
Kommunstyrelsens ekonomiska utfall för 2017 visar totalt sett ett överskott jämfört med budget på 3 357 tkr. Den politiska ledningens svarar för hälften av överskottet och kommunkontoret för andra hälften. Resultatet förklaras bland annat av att en busstur drogs in under året vilket gjorde att kollektivtrafiken redovisade ett överskott med 2 446 tkr samt att medel för en ettårssatsning kopplat till Ostlänken inte behövde användas.
Även Ekoutskottet redovisar överskott med 180 tkr, främst på grund av vakanser.

Kommunstyrelsens centrala buffert, 14 300 tkr

Fördelning beslutades enligt nedan i samband med kommunens delårsbokslut per augusti:

Sammanställning central buffert				
Budgeterat belopp tkr	Minskas fler elever	Minskas fler äldre	Minskas LSS	Totalt kvar - för-sämrar resultatet
14 300	-8 158	-6 371	-6 217	**-6 446**

Marlene Bernfalk
Ekonomichef

Bilagor

Verksamhetsberättelser Politisk ledning/Kommunkontor och Ekoutskott.

Kommunstyrelsen Politisk ledning och kommunkontor

Ordförande Daniel Portnoff (M)

Produktionschef Johan Sandlund

Totalt, tkr	2017	2016	2015
Budget, netto	52 030	51 760	51 714
Utfall, netto	48 852	49 306	48 751
Avvikelse	3 178	2 454	2 963
Investering, netto	3 070	2 117	2 048
Antal årsarbetare	31	30	26
Antal kvinnor	21	19	16
Antal män	13	13	11
Frisknärvaro %*	87	91	93

Andel månadsavlönade som har fem eller färre sjukdagar per år.

Verksamhetsområde

- Politisk ledning
- Kommunledning
- Nämndadministration
- Ekonomi
- Personal
- IT-stöd och styrning
- Telefon/internservice
- Information och turism
- Näringslivsfrågor
- Kollektivtrafik
- Krisberedskap
- Överförmyndare
- Finskt förvaltningsområde

Årets resultat

Politisk ledning svarar för 1 547 tkr av den positiva budgetavvikelsen. Budgeterade ettårssatsningar för Ostlänken och brottsförebyggande arbete, totalt 700 tkr har inte nyttjats.

Kommunkontoret svarar för 1 631 tkr i positiv budgetavvikelse varav kollektivtrafiken står för 2 446 tkr. Ekonomi- och personalchef redovisar underskott med -1 613 respektive -511 tkr. Övriga enheter på kontoret redovisar överskott.

Måluppfyllelse

Under hösten 2017 har kommunen genomfört SCB:s medborgarundersökning. Denna ligger till grund för flertalet av KS:s och KF:s övergripande mål. Trosa kommun presterar goda resultat främst inom Nöjd Region Index och Nöjd Inflytande Index, över våra uppsatta mål. När det gäller Nöjd Medborgar Index syns en försvagning och målsättningen uppnår inte Kommunfullmäktiges mål. Ett lokalt företagsklimat i toppklass, definierat som bland de 20 bästa i landet, uppnås för nionde året i rad. 2017 är vi på plats nio. När det gäller mål om medarbetarengagemang når kommunkontoret inte upp till målsättningen 2017.

Medarbetare

Kommunkontorets personal har utökats under 2017 inom personal, information och ekonomi för att kunna understödja en växande organisation inom kommunen. Frisknärvaron minskar något, men ligger på en hög nivå även 2017. Inom kommunkontoret noteras lägre resultat på HME-enkäten 2017. Under året har kommunkontoret arbetat fram nya värderingar som ska styra arbetet inom kontorets enheter.

Viktiga händelser

Kommunens tillväxt och den goda arbetsmarknaden lokalt och nationellt har inneburit att rekryteringsarbete har stått i fokus under året. Personalenheten understöder kommunens chefer i med process- och metodstöd. Volymen nyrekryteringar syns bl a i att vi genomför tre introduktionsdagar 2017 jämfört med en per år för några år sen.

Medborgarundersökningen genomfördes under hösten 2017. SCB genomför fr o m nu endast en gång per år och resultaten släpps dagarna innan jul. Tidigare har kommunen genomfört den under våren, och kunnat arbeta med resultaten från sommaren vilket nu inte är möjligt. Trosa kommun har genomgående nöjda medborgare även under 2017, även om förbättringspotential finns särskilt när det gäller uppfattningen om kommunens verksamheter.

Arbetet med finskt förvaltningsområde fortlöper, ibland i samverkan med andra kommuner i länet och grannlän. 2017 uppmärksammades särskilt vårt broderlands 100-årsjubileum med en mängd aktiviteter.

Inom överförmyndarverksamheten fortsätter godmanskap för ensamkommande ungdomar att minska. Övriga ställföreträdarskap ligger på samma nivå som tidigare och det finns ett behov av fler ställföreträdare.

Arbetet kring sjukfrånvaro har intensifierats mot bakgrund av de höga sjuktalen i början på 2017. Personalenheten stöder och utbildar cheferna i rehabiliteringsarbetet. De extra resurser som avsatts har inneburit att personalenheten varit mer

aktiva i rehabiliteringsprocesserna och en rad förebyggande insatser har möjliggjorts.

Kommunens befolkningstillväxt under 2017 medförde för första gången att de gemensamma planeringsförutsättningarna redan under sommaren hade blivit föråldrade och under hösten togs nya fram som grund för budget 2018.

Inom kommunkontoret har rekrytering av ekonomichef genomförts, för första gången på femton år, och ny ekonomichef tillträdde 1 september. För att skapa kontinuitet och goda förutsättningar för framtiden vid överlämningen finns vår tidigare ekonomichef kvar som senior rådgivare under cirka ett halvår.

En uppgradering av ekonomisystemet har genomförts under sommaren, vilket inneburit störningar och merarbete under andra halvåret.

Beslut om fördjupad koncernsamordning har fattats av kommunstyrelsen under förra året. Arbetet med genomförandet fortsatte under 2017 för att uppnå effektiviseringar och kvalitetsförbättringar inom såväl bolag som kommun, nu med särskild inriktning mot ekonomiområdet.

IT-enheten fortsätter i hög omfattning sin samverkan med vårt numera helägda kommunala bredbandsbolag i takt med pågående utbyggnad, nu kan 90 % av hushåll och företag få fiber om man önskar. De största projekten under 2017 har genomförts till och inom områden i Sund och Lövsta. Kommunfullmäktiges mål för 2018 uppnåddes därmed redan under oktober 2017.

Genom införandet av Cromebooks inom skolan har nu målet om en dator per elev/lärare uppnåtts. Under 2017 har 600 enheter levererats.

Kommunen har under 2017 antagit en digitaliseringsstrategi som en grund för kommande mer konkreta åtgärder för att utveckla Trosa kommun med stöd av modern teknik.

Under 2017 har den gemensamma växelnämnd som Trosa kommun huserar utökats med en kommun, Oxelösund. Sedan tidigare ingår Gnesta kommun i samarbetet.

Turistcentret hade färre fysiska och digitala besökare under sommaren, en generell tendens inom branschen. Nyheter under året har varit cykelkartor, kajakvagnsutlåning, liggsoffor i hamnen samt en badtaxi till Trosa havsbad. Under 2017 genomgår Blå tåget en välbehövlig motortransplantation. En ökande Outdoor-turism är en märkbar och tydlig trend.

Kommunikationsenheten har under året jobbat intensivt med att förnya trosa.se och producera informationsmaterial om våra verksamheter. Under sensommaren har information om bokslut och våra 25 första år som egen kommun förmedlats till hushållen. I augusti förstärktes enheten med en ny medarbetare.

Arbetet med ett mer hållbart och uthålligt Trosa kommun i händelse av samhällsutmanande kris har fortsatt under 2017, ett behov som uppmärksammats allt mer även från statligt håll. En reservserveranläggning har tagits i bruk under året. Den stora försvarsmaktövningen Aurora 2017 genomfördes i slutet av september med väsentliga delar inom kommunen. Kommunen och Försvarsmakten hade ett gott samarbete. Både statschefen och regeringschefen besökte övningen i Trosa kommun.

Framtiden

Under 2016 bekräftades att Trosa kommun med Vagnhärad är aktuell som stationsort för regional tågtrafik i den järnvägssatsning som Sverige-förhandlingen pekat ut. Förhandling har genomförts, om avtal och ekonomiska villkor, tillsammans med övriga kommuner i Ostlänkenstråket. Ett avtal godkändes av kommunfullmäktiges under slutet av 2017. Ostlänkens status som viktigt nationellt infrastrukturprojekt bekräftas i den nationella plan för transportsystem 2018-2029 som presenterades 31/8. Trafikverkets planering av spårdragning inom kommunen pågår parallellt. Den 13/11 togs det första spadtaget vid Kardonbanan i Norrköping.

Regionbildningsdiskussion pågår, en formell ansökan skickades under hösten in till regeringen av Landstinget Sörmland. Nu föreslås Landstinget Sörmland, Regionförbundet och länets kollektivtrafikmyndighet bilda Region Sörmland. Ett bildande är aktuellt till 1/1 2019.

Trosa kommuns fortsätter växa i en takt som kräver god planering, stram uppföljning och omfattande anpassningar och utbyggnader. Särskilt förskole- och skolområdet brottas nu med kapacitetsproblem. Även kommunkontoret påverkas av att verksamheten växer, vilket förklarar underskott på ekonomi- och personalenhet. På nationell nivå är utmaningarna av demografiska skäl stora på kommunsektorn och Trosa kommun. Orsakerna till detta beskrivs på annan plats i bokslutet.

Kommunkansliet har påbörjat en förstudie kring införskaffande av e-arkiv och undersöker möjliga samarbetsformer med andra kommuner och myndigheter.

En ny dataskyddsförordning och ny dataskyddslag träder i kraft i maj 2018, inom kansliet har personuppgiftsombudet samordnat förberedelsearbetet.

Utveckling av digitala tjänster och hjälpmedel fortsätter utvecklas under kommande år. Vilket kan innebära att ytterligare satsningar måste göras som på sikt innebär både ökad servicenivå, tillgänglighet och effektivitet.

Under 2018 kommer Trosa kommun åter genomföra ett internt chefsförsörjningsprogram. Ansökningsprocedur, kandidaturval och mentors-matchning genomfördes under 2017. I januari 2018 inleddes programmet som pågår under hela året. Programmet samordnas av personalchefen, med stöd av ledningsgruppen. Syftet med programmet är att bidra till Trosa kommuns och vår sektors framtida chefsförsörjning, något som är en strategisk utmaning för kommunsektorn de kommande åren.

Den största utmaningen för kommunsektorn de kommande åren kommer bli att hitta kompetent personal i tillräcklig omfattning. Trosa kommuns tillväxt, i kombination med ökande demografiska behov i landet innebär att rekryteringsproblemen kan bli stora och besvärande.

Investeringsuppföljning

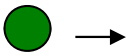
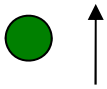
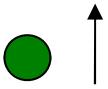
Årets investeringar är IT-investeringar där 533 tkr avser reservkraftsanläggning. IT-investeringar har gjort i skolan för 1 623 tkr.

Från kommunstyrelsens investeringsreserv har 2 480 tkr fördelats under året.

Kommunstyrelsen

	Mål	Målprecisering	Upp-fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
Trosa kommun ska ha nöjda medborgare							
1.	Trosas medborgare ska rekommendera vänner och bekanta att flytta till kommunen	Trosa ska tillhöra de 10 bästa av de som SCB jämför Trosa med			9	Medborgar-undersök-ningen (NRI)	Plats 9 jmf med plats 6 2015
2.	Trosa medborgare ska känna trygghet	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de som SCB jämför Trosa med			9	Medborgar-undersök-ningen (NRI)	Plats 9 jmf med plats 6 2015
3.	Trosas medborgare ska vara nöjda med kommunikations-möjligheterna	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de som SCB jämför Trosa med			16	Medborgar-undersök-ningen (NRI)	Plats 16 jmf med plats 32 2015
		Trosa kommun ska öka antalet avgångar/ankoms-ter inom kollektiv-trafiken avseende regionala trafik-förbindelser				Kommunens årliga samman-ställning	Både buss- och tågtrafiken har ökat, men antal har vi inte fått från myndigheten
4.	Trosas medborgare ska vara nöjda med arbetsmöjligheterna	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de som SCB jämför Trosa med			48	Medborgar-undersök-ningen (NRI)	Plats 48 jmf med plats 17 2015
5.	Trosas medborgare ska uppleva hög tillgänglighet och ett gott bemötande från de kommunala verksamheterna.	Trosa ska tillhöra de 10 bästa av de som SCB jämför Trosa med			2	Medborgar-under-sökningen (NMI)	Plats 2 jmf med plats 3 2015
6.	Medborgarna ska vara nöjda med kommunens information och möjlighet till inflytande	Trosa ska tillhöra de 10 bästa av de som SCB jämför Trosa med			3	Medborgar-under-sökningen (NII)	Plats 3 jmf med plats 6 2015
8.	Kollektivtrafikens andel av det totala resandet ska öka	Ska öka årligen				Mäts av Kollektiv-trafik-myndigheten	Mätning saknas
Trosa kommun ska ha nöjda företagare							
9.	Företagare som haft minst ett ärende hos kommunen ska vara nöjda	Trosa ska tillhöra de 10 bästa kommunerna i totalbedömningen			30	SKL:s Insikten	2015 plats 36. 139 kommuner var med i Insikten 2017 som avser ärenden 2016
10.	Trosa ska ha ett företagsklimat som tillhör landets bästa	Kommunen ska vara i topp 20 av landets 290 kommuner			9	Svenskt näringslivs årliga ranking	Samma pcerings som 2016
11.	Trosas företagare ska vara nöjda med kommunikations-möjligheterna	Trosa kommun ska öka antalet avgångar/ankoms-ter inom kollektiv-trafiken avseende regionala trafikförbindelser			73	Svenskt näringslivs årliga ranking	Plats 73 jmf med plats 58 år 2016. Plats 1-50 ger grönt

Trosa kommun ska ha engagerade medarbetare

12.	Trosa kommun ska ha engagerade medarbetare	80% av alla anställda ska ge det sammanställda betyget 4-5		86%	SKL:s och RKA:s årliga HME-enkät, delmoment *motivation, ledarskap samt styrning.*	Samma goda resultat som 2016
13.	Kommunkontoret ska ha engagerade medarbetare	90% av alla anställda ska ge det sammanställda betyget 4-5		95%	Kommunens årliga kund-undersökning	2016 gav 93% betyget 4-5
14.	Frisknärvaron för kommunens anställda ska öka	Frisknärvaron för kommunens anställda ska årligen öka		68%	Kommunens årliga samman-ställning	2016 var frisknärvaron 67%

Kommunstyrelsen Ekoutskottet

Ordförande Stefan Björnmalm (C)
Kommunekolog Elin van Dooren

Totalt, tkr	2017	2016	2015
Budget, netto	1 606	1 580	1 328
Utfall, netto	1 426	1 549	1 474
Avvikelse	180	31	-146
Investering, netto	0	0	0
Antal årsarbetare	2	2	2
Antal kvinnor	1	1	1
Antal män	1	1	1
Frisknärvaro %*			

Verksamhetsområde

- Hållbar samhällsutveckling
- Naturresursplanering
- Miljökonsekvensbedömning
- Miljöanpassad upphandling
- Energirådgivning
- Energieffektivisering
- Samordning ekokommunen Trosa
- Naturskydd
- Övergripande folkhälsoplanering

Verksamheten leds av kommunekologen under kommunstyrelsens ekoutskott. Ekoutskottet verkar strategiskt för utvecklingen av ekokommunen Trosa och en hållbar utveckling.

Årets resultat

Förvaltningens ekonomi baseras på anslag från kommunens budget samt på statligt bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning.

Totalt uppvisar verksamheterna ett positivt resultat för 2017 med 180 tkr. Överskottet beror på att det varit en vakans på kommunekologen under våren samt att energirådgivningen ännu inte kunnat utökas med ytterligare en tjänst.

Måluppfyllelse

Följande av ekoutskottets mål har uppfyllts:

- Utsläpp av koldioxid i kommunen som geografiskt område ska minska.
  Resultat: Koldioxidutsläppen har minskat med 153 kg/invånare.

- Trosas medborgare ska ha god tillgång till parker, grönområden och natur.
  Resultat: Trosa kommun fick betygsindex 8,2 i senaste Medborgarundersökningen (NRI).

Följande mål har inte uppfyllts:

- Utsläpp av övergödande ämnen från Trosaån ska minska.
  Resultat: Både halterna av fosfor och kväve har ökat. Den långsiktiga trenden för fosfor är dock nedåtgående och för kväve relativt stabil.

- Energianvändningen i kommunen som geografiskt område ska minska.
  Resultat: Energianvändningen har ökat med 1,9 MWh/inv.

- Trosas medborgare ska vara nöjda med kommunens insatser för att invånarna ska kunna leva miljövänligt.
  Resultat: Trosa kommun ligger på plats 27 i senaste Medborgarundersökningen (NMI).

Medarbetare

Ingen förändring av antalet medarbetare har skett under året.

Viktiga händelser

På grund av förändringar i stadsbidraget för energi- och klimatrådgivningen drivs denna från och med år 2017 gemensamt i Gnesta, Oxelösunds, Nyköpings och Trosa kommun. En ny överenskommelse för perioden 2018-2020 är påskriven. Trosa är värdkommun och rekrytering av ytterligare en tjänst pågår. Under året har ett hundratal rådgivningar genomförts.

Däcktrycksmätning med syftet att minska koldioxidutsläpp har genomförts på två platser inom energi- och klimatrådgivningen. Totalt mättes däcktrycket på ett hundratal bilar.

Under året har fyra nya laddstolpar för elbilar satts upp i Trosa. De har delvis finansierats med hjälp av det statliga bidraget Klimatklivet.

En intern verksamhetsövergripande fordonsgrupp har bildats syftet att öka andelen förnybara bränslen till kommunens bilar.

Energi- och klimatrådgivningen har arrangerat ett solcellseminarium för Trosa/Gnesta och ett för Nyköping/Oxelösund. Seminarierna var för privatpersoner och företag.

Ekoutskottet medfinansierar ett musselodlingsprojekt i Trosa kommun 2017-2019 för att minska övergödningen i Östersjön. I dagsläget har nio testriggar placerats ut i kommunen.

Yttervikens miljöförening har utsetts till vinnare av Trosa kommuns Miljöpris 2017 för initiativet att med gemensamma krafter verka för en bättre lokal vattenmiljö.

Kommunen deltar i projektet Minimeringsmästarna som går ut på att ett antal hushåll ska minska sitt avfall så mycket som möjligt under ett år. De får delta i föreläsningar, aktiviteter och utmaningar. De har även till uppgift att sprida information och erfarenheter till andra hushåll. Projektet drivs utav Trosa kommun, Nyköpings kommun, Nyköpingshem och länsstyrelsen och pågår till november 2018. Från Trosa kommun deltar 10 familjer.

En internationell luftvårdskonferens har genomförts i samarbete med Camfil. Konferensen var välbesökt och uppskattad av deltagarna.

Lånestahedens naturreservat och Borgmästarholmen har under sommaren betats av får i naturvårdssyfte. Resultatet har varit lyckat och fåren har även engagerat besökare och närboende.

Det LONA-finansierade projektet ”natur- och miljöskola för SFI-elever” har avslutats. Eleverna har bl.a. varit på studiebesök till Tullgarn, Stensund och Stendörren samt deltagit i svampplockning, å-promenad och flottfärd.

Den LONA-finansierade internutbildningen ”Östersjövänlig mat” har avslutats. De flesta av kommunens verksamheter har deltagit i utbildningen som har bidragit till ökade kunskaper och bättre intern samverkan kring måltidsfrågorna.

En workshop om Hållbar mat har genomförts tillsammans med näringsidkare i kommunen med syftet att öka kunskap och engagemang om matens påverkan på miljön.

Ekologienheten har varit ett stöd för tekniska enheten i upphandling av solceller och medverkat i energieffektivisering av kommunens egna fastigheter.

Framtiden

Ekoutskottet fortsätter att driva verksamhet och projekt som främjar hållbar utveckling och uppfyller kommunens ambitioner som ekokommun.

Ekologienheten verkar för att hålla kommunens miljöledningssystem aktivt och levande vilket är ett långssiktigt arbete som innebär återkommande uppföljning och fortsatt utveckling.

Lånestahedens och Tomtaklintskogens naturreservat fortsätter att skötas enligt skötselplan. Arbetet med att överta Kråmö naturreservat pågår.

Tekniska kontoret har fått i uppdrag att åtgärda vandringshinder för fisk i Trosaån. Ekologienheten stödjer arbetet med bidragsansökningar och ekologisk kompetens.

Rekrytering av ytterligare en energi- och klimatrådgivare pågår.

Till sommaren kommer kommunekologen att vara föräldraledig och en vikarie tillsättas.

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått	Redov 2017	Redov 2016	Redov 2015
CO2-utsläpp (kg/inv)	**4007**	4159	4342
Fosforhalt vid Trosaåns utlopp årsmedeltal (µg/l)	**52,7**	45,3	44,3
Kvävehalt vid Trosaåns utlopp årsmedeltal (µg/l)	**1382**	1217	1 300

Ekoutskottets mål

	Mål	Målprecisering	Upp-fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
1.	Utsläpp av övergödande ämnen från Trosaån till Östersjön ska minska	Utsläppen av fosfor och kväve från Trosaåns utlopp ska minska årligen			Fosfor 52,7 µg/l. Kvä-ve 1382 µg/l	Mätstation vid Trosaåns utlopp	Både halten av fosfor och kväve har ökat
2.	Trosas medborgare ska vara nöjda med kommunens insatser för att invånarna ska kunna leva miljövänligt	Trosa ska tillhöra de 10 bästa av de kommuner som SCB jämför med			Plats 27	Medborgar-undersök-ningen (NMI)	Förra mätningen gjordes 2015: resultat plats 11.
3.	Energianvändningen i kommunen ska minska	Energianvändningen per invånare ska minska årligen			27,3 MWh/ inv	Statistik från SCB	Den senaste statistiken är från 2015.
4.	Utsläpp av koldioxid i kommunen ska minska	Utsläppen av koldioxid per invånare ska minska årligen			2015: 4007 kg/ inv	Statistik från RUS (Naturvårds-verket)	Den senaste statistiken är från 2015.
5.	Trosa kommun ska aktivt verka för minskad negativ miljöpåverkan	Kommunen ska ha ett aktivt miljö-ledningssystem				Sammanställ-ning av verksam-heternas miljölednings-arbete	Miljöutbildningen uppdateras under 2018.
6.	Trosas medborgare ska ha god tillgång till parker, grönområden och natur	Betygsindex minst 8 av 10 för frågan om tillgång till parker, grönområden och natur i NRI			Betyg 8,2	Medborgarunder-sökningen (NRI)	Förra mätningen gjordes 2015: resultat 8,3

Kommentar:

Mål 1, sedan 2010 är trenden för fosfor nedåtgående och för kväve relativt stabil.

6

Kommunstyrelsen
Kommunkontoret
Björn Alm
Redovisningsansvarig
0156-520 32
bjorn.alm@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-03-19
Diarienummer
KS 2018/54

Räkenskaper för av Trosa Kommun förvaltade stiftelser/fonder

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner räkenskaperna för de stiftelser/fonder som Trosa kommun förvaltar.

Ärendet

Räkenskaper för år 2017 har upprättats för följande stiftelser/fonder som förvaltas av Trosa kommun;

- Trosa kommuns stiftelsefond för utbildningsändamål
- Trosa kommuns stiftelsefond för sociala ändamål
- Stiftelsen Amalia Johanssons fond

Björn Alm
Redovisningsansvarig

Bilagor

Räkenskaperna för respektive fond.

Donationsfonder	Utdelnings-område	Ingående balans 2016-01-01	Möjlig utdelning av 2016 årsränta (90%)	Ackumulerad utdelning	**Möjligt att dela ut år 2017**	Faktisk utdelning 2017	Ränta 2017-12-31	Utgående balans 2017-12-31
Trosa kommuns stiftelsesamfond								
<u>för sociala ändamål</u>								
Katarina och Adolfina Bergströms fond								
Viktor Ekmans minnesfond								
Mathias Klintbergs fond	*Sociala ändamål i Trosa kommun*							
Maria Lindbergs fond								
Gustava Wessbergs fond								
Gustaf Åbergs fond								
Carolina Åströms fond								
Jonas Åströms fond								
Summa		148 077,55	0,00	1 105,12	1 105,12	0,00	0,00	**148 077,55**
Trosa kommuns stiftelsesamfond								
<u>för utbildningsändamål</u>	*Utbildningsändamål i Trosa kommuns skolor*							
Ankarcronas premiefond								
August och Hilda Izos fond								
Summa		33 474,41	0,00	2 880,80	2 880,80	0,00	0,00	**33 474,41**
Amalia Johanssons fond	*Skolresa eller annat trevligt andamål för elever i klasserna 1-2 i Västerljungsskola*	28 543,12	0,00	874,47	874,47	0,00	0,00	**28 543,12**
TOTALT		**210 095,08**	**0,00**	**4 860,39**	**4 860,39**	**0,00**	**0,00**	**210 095,08**

Sammandrag

av

stiftelsen

Amalia Johanssons fond

räkenskaper

för räkenskapsåret

2017

Ingående balans **År**: 2017-01-01	
Tillgångar:	28 543,12
INKOMSTER	
Arrende för fastighet:	
Utdelning å aktier och obligationer:	
Upplupna räntor:	0,00
Anslag, gåvor e dyl:	
UTGIFTER	
Förvaltningskostnader:	
För stiftelsens ändamål:	
* anslag	
* stipendier och premier	0,00
* understöd	
Utgående balans	
År: 2017-12-31	
Kronor	28 543,12

Årsberättelse

Ingen utdelning har skett under året

Ackumulerad möjlig utdelning 874,47 kr

Stiftelsen: Amalia Johanssons fond

För Trosa kommun: _____ _____

Datum Underskrift

För revisorerna godkännes: _____ _____

Datum Underskrift

Sammandrag

av

stiftelsen

Trosa kommuns stiftelsesamfond för sociala ändamål

räkenskaper

för räkenskapsåret

2017

Ingående balans **År**: 2017-01-01	
Tillgångar:	148 077,55
INKOMSTER	
Arrende för fastighet:	
Utdelning å aktier och obligationer:	
Upplupna räntor:	0,00
Anslag, gåvor e dyl:	
UTGIFTER	
Förvaltningskostnader:	
För stiftelsens ändamål:	
* anslag	
* stipendier och premier	0,00
* understöd	
Utgående balans	
År: 2017-12-31	
Kronor	148 077,55

Årsberättelse

Ingen utdelning har skett under året

Ackumulerad möjlig utdelning 1 105,12 kr

Stiftelsen: Trosa kommuns stiftelsesamfond för sociala ändamål

För Trosa kommun:

Datum Underskrift

För revisorerna godkännes:

Datum Underskrift

Sammandrag

av

stiftelsen

Trosa kommuns stiftelsesamfond för utbildningsändamål

räkenskaper

för räkenskapsåret

2017

Ingående balans **År**: 2017-01-01	
Tillgångar:	33 474,41
INKOMSTER	
Arrende för fastighet:	
Utdelning å aktier och obligationer:	
Upplupna räntor:	0,00
Anslag, gåvor e dyl:	
UTGIFTER	
Förvaltningskostnader:	
För stiftelsens ändamål:	
* anslag	
* stipendier och premier	0,00
* understöd	
Utgående balans	
År: 2017-12-31	
Kronor	33 474,41

Årsberättelse

Ingen utdelning har skett under året.

Ackumulerad möjlig utdelning 2880,80 kr

Stiftelsen: Trosa kommuns stiftelsesamfond för utbildningsändamål

För Trosa kommun:

Datum Underskrift

För revisorerna
godkännes:

Datum Underskrift

Swedbank

TILLFÄLLIGT KONTOUTDRAG

Handläggare
Hamberg Annette, 08-55020425

Datum
2018-01-29 15:14

Kundnummer
06212000-2957

Trosa Kommun
Ekonomiadministrativa Teamet
619 80 Trosa

Företagskonto nr 8327-9, 23 357 429-2

Kontoinnehavare
Trosa Kommun

SALDO	210 095,08
RESERVERAT BELOPP / INRINGD INSÄTTNING	0,00
BEVILJAD KREDIT	0,00
TILLGÄNGLIGT BELOPP	**210 095,08**

Kassadatum	Text	Belopp	Saldo
2018-01-29	UTGÅENDE SALDO		210 095,08
2016-05-18	ÖVERF.AVSL.KONC 832790237077326	0,00	210 095,08
2016-05-18	ÖVERF.AVSL.KONC 832790237075817	0,00	210 095,08
2016-02-04	ÖVERF.AVSL.KONC 832799843352841	0,00	210 095,08
2015-12-31	SPARRÄNTA	146,09	210 095,08
2014-12-31	SPARRÄNTA	1 584,62	209 948,99
2014-06-17	S R-Lethenström	-1 712,00	208 364,37
2014-06-17	N Baraka	-1 712,00	210 076,37
2013-12-31	SPARRÄNTA	2 249,49	211 788,37
2013-12-18	BANK-ID M.G	400,00	209 538,88
2013-12-18	BANK-ID M.G	-400,00	209 138,88
2013-12-18	INGÅENDE SALDO		209 538,88

7

Kommunstyrelsen
Kommunkontoret
Marlene Bernfalk
Ekonomichef
0156-520 92
Marlene.bernfalk@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-03-23
Diarienummer
KS 2018/55

Utförd internkontroll 2017

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner redovisningen av utförd internkontroll 2017 och uppmanar kommunkontoret att åtgärda påtalade brister.

Sammanfattning

Internkontroller 2016 har utförts enligt plan och är tillfredställande i de flesta fallen. Av 29 kontrollpunkter i 2017 års internkontrollplan är 22 utan anmärkning.

Kontrollpunkter där brister påvisats är:

- Bra rutin för utkvittering och återlämnande av nycklar ute i verksamheterna saknas. Passagesystem är på väg att installeras i fler lokaler.
- Arbetsmiljö Kommunkontoret – Genomgång av riskanalys och handlingsplan med kontorets chefer planerades inför hösten 2015, men har skjutits fram till 2018.
- En person som slutat sin anställning var fortfarande behörig i kommunens bank.
- Två personer som slutat sina anställningar var fortfarande behöriga till kommunens nätverk (AD).
- En avvikelse noterades för överförmyndares kontroll av rätt arvoden.
- Kommunövergripande rutin saknas för när personal avslutar sin anställning.
- Kontrollpunkten ”Oegentlighet eller misskötsel i arbete” saknas i Individ- och familjeutskottets internkontrollplan och punkten ”Delegering” saknas i Barn- och utbildnings internkontrollplan.

Flera av de punkter där brister påvisats rör rutiner kring en anställnings upphörande. Det är därför angeläget att snarast ta fram en rutin och checklista vid anställnings upphörande samt informera alla chefer om den nya rutinen.

Ärendet

Internkontroll 2017 som antogs av Kommunstyrelsen i våren 2017 har utförts och är i de flesta fall helt tillfredställande, men visar också på några anmärkningar/brister. Arbetet har utförts i enlighet med plan.

Samtliga nämnder har redovisat 2017 års internkontroller innan Kommunstyrelsen hanterar ärendet i mars.
En kortfattad beskrivning av alla kontroller och kommentarer till dessa återfinns i bilaga ”Redovisning av utförda Internkontroller”.

Bakgrund

En projektgrupp inom kommunkontoret arbetade under vintern 2009-2010 fram ett ramverk för internkontroll för kommunen och internkontrollplan för Kommunstyrelsen. Deltagare i projektgruppen kommer från enheterna ekonomi, personal, kansli, IT och service.

Internkontrollgruppen fortsätter sitt årliga arbete med att:

- göra risk- och konsekvensanalys för nästkommande års Internkontrollplan
- säkerställa att kontroller genomförs
- återrapportera till Kommunstyrelsen att kontroller genomförts
- rutiner förbättras och uppdateras där behov upptäcks

En sammanställning av utförda kontroller rapporteras för Kommunstyrelsen efter varje räkenskapsår i samband med bokslut.

Samtidigt ska utförda internkontroller på samtliga nämnder rapporteras för Kommunstyrelsen.

Marlene Bernfalk
Ekonomichef

Bilagor

Redovisning av utförda internkontroller 2017, Kommunstyrelsen
Redovisning av utförda internkontroller 2017:
Humanistiska nämnden, Barnomsorg och utbildning
Humanistiska nämnden, Individ- och familjeomsorg
Kultur- och fritidsnämnden
Miljönämnden
Samhällsbyggnadsnämnden
Teknik- och servicenämnden
Vård- och omsorgsnämnden

Beslut till

Revision

Internkontrollplan

Nämnd/förvaltning: **Kommunstyrelsen inkl överförmyndare**

För tidsperiod: **2017-01-01 - 2017-12-31**

Kommunens Internkontrollreglemente och anvisningarna till detta, ligger till grund för denna plan.
Resultaten av kontrollerna rapporteras löpande. Rapportering ska ske skriftligt, se reglementet.
Rapportering ska göras till KFN, KS och revision 1 gång per år på genomförda kontroller och dess resultat.

Förkortningar:

KC	Kommunchef
PC	Produktionschef
EkC	Ekonomichef
PeC	Personalchef
KaC	Kanslichef
Psekr	Personalsekreterare
RA	Redovisningsansvarig
Ek	Ekonomer
Ek.ass	Ekonomiassistenter
ITC	IT-chef
SC	Servicechef
Inf	Informatör
ÖF	Överförmyndare
Öfh	Överförmyndarhandläggare

Bedömning av sannolikhet och konsekvens har gjorts i riskanalys
Konsekvens = ekonomisk, personell, förtroende om det inträffar
Låg sannolikhet/konsekvens 1
Hög sannolikhet/konsekvens 5
Sannolikhet*konsekvens ger riskvärde.
Riskvärde 8 och högre ska ingå i planen

***** Punkter som markerats med stjärna ska ingå i samtliga nämnders internkontrollplaner

Rutinnummer/rutin	Riskvärde (max 25)	Kontrollmoment	Metod	Uppföljning	Ansvarig	Kontroll utförande och övriga noteringar
Politisk ledning						
POL:1 Rätt arvode	12	Rätt arvode till rätt person. Kontroll mot analyslista.	Komplett	1 gång/mån	KaC	Utan anmärkning
Kanlienheten						
KAN:4 Delegering*	9	Att delegeringsordningen är relavant med avseende på kommunkontorets organisation, befattningar, mm	Komplett genomläsning av delegerings-ordningen	1 gång/år	KaC	Delegerings-ordningen reviderades av KS 2017-05-10. Delegeringsordningen är relevant med avseende på kommunkontorets organisation, befattningar m.m.
Serviceenheten						
SER:3 Nycklar till lokaler, uthyrningslägenhet samt passagebrickor.	12	Återlämning av nycklar samt passagebrickor.	Stickprov	2 gång/år	SC	Passagesystem är på väg att installeras i fler lokaler än tidigare. Det saknas kända rutiner t.ex. på skolorna för att kvittera ut nycklar. Rutiner bör upprättas.
SER:4 Leasingbilar och tankkort	8	Återlämning av nycklar samt tankkort, kvitto och ifyllning av körjournal. Kommunhusens gemensamma bilar.	Stickprov	1 gång/år	SC	Utan anmärkning

Rutinnummer/rutin	Riskvärde (max 25)	Kontrollmoment	Metod	Uppföljning	Ansvarig	Kontroll utförande och övriga noteringar
Personal						
PER:1 Inventerings av bisysslor*	9	Inventering av bisysslor.	Vid utvecklingssamtal	1 gång/år	KC ,PC	Utan anmärkning
PER:2 Arbetsmiljö *	12	Att riskanalyser och handlingsplaner finns.	Komplett	1 gång/år	PeC	Saknas, åtgärd planeras 2018.
PER:6 Rätt lön*	12	Att analyslista - Rätt lön till rätt person samt att avdrag görs vid frånvaro	Komplett	1 gång/mån	Enhetschef	Utan anmärkning
PER:8 Behörigheter att attestera lönerapporter och att anställa	9	Attestkontroll av rapporter mot reglemente. Särskild attestlsta tas fram för löner	Komplett	2 gång/år	Löne-kontoret	Konteringsfördelningsblankett finns sedan åtgärd 2014, rutin behöver tas fram för att informera nya chefer om blanketten.
Ekonomi						
EK:2 Behörigheter kommunens internetbank	8	Att behörigheter avslutas hos banken	Komplett genomgång av behöriga i internetbanken	1 gång/år	EkC	Kontrollen visade att en anställd på socialkontoret hade kvar behörighet i banken en vecka efter avslutad anställning. Ekonomi behöver informeras om när anställda på socialkontoret med bankbehörighet avslutar sin anställning. Checklista behöver upprättas för avslut av anställning. Projektgrupp tillsatt se punkt Ö:1.
EK:3 Leverantörer	8	Kontroll av korrekt företag, F-skatt inte med på "svarta listan".	Stickprov	1 gång/år	Redovisn-ansvarig	Utan anmärkning
EK:5 Leverantörsbetalningar	10	Samtliga större fakturor kontrolleras. Fakturor från "udda" levarantörer kontrolleras. Kontroll görs inför varje utbetalning kontrolleras totalbelopp mm.	Enl rutin vid varje utbetalningstillfälle	Alltid	Redovisn-ansvarig	Samtliga stickprov på betalningar följer gällande rutin. Rutin har stärkts med godkännande av två i förening i bank/girolink.
EK:9 Krav	9	Kravåtgärder vidtas i enlighet med policy.	Stickprov	En gång/år, vid behov	Chef enl. delegation	Riktlinjer för kravhantering behöver revideras. Kravhantering vidtas i enlighet med riktlinje.
EK:10 Kurs & konferens	12	Reglerna följs i kommunen.	Stickprov	En gång/år, vid behov	Chef enl. delegation	Sammantaget mycket god ordning på bilagda program och namngivna deltagare. Samtliga produktionschefer har fått återkoppling på sina respektive delar.
EK:11 Representation	12	Reglerna följs i kommunen.	Stickprov	En gång/år, vid behov	Chef enl. delegation	Sammantaget mycket god ordning på bilagda program och namngivna deltagare. Samtliga produktionschefer har fått återkoppling på sina respektive delar.
IT						
IT:1 Datoranvändning	12	Kontroll av kommungemensamma program, licenser.	Stickprov	2 ggr per år	ITC	Utan anmärkning
IT:2 Behörigheter i AD (Active Directory - kommunens nätverk)	12	Korrekta behörigheter har givits och är dokumenterade och rutin för säkerhet införs.	Komplett	3 ggr per år	ITC	Två avvikelser konstaterade.
IT:5 IT-säkerhet lösen på servrarna	12	Kontrollera att varje server har ett unikt lösenord.	Stickprov	2 ggr per år	ITC	Utan anmärkning

Rutinnummer/rutin	Riskvärde (max 25)	Kontrollmoment	Metod	Uppföljning	Ansvarig	Kontroll utförande och övriga noteringar
Överförmyndaren						
ÖF:3 Korrekt granskning	10	Aktuella granskningsrutiner finns och är tillgängliga och relevanta	Komplett	1 ggr per år	Öfh	Utan anmärkning
ÖF:4 Rätt arvoden	12	Följa SKL´s riktlinjer för arvoden exkl EKB, avstämning med utbetalda arvoden	Komplett	1 gång/mån	Öfh	En avvikelse har noterats.
ÖF:5 Rekrytering ställföreträdare (rätt och tillräcklig)	8	Rutin för rekryteringsprocess och inventering av behov	Komplett	2 gång/år, vid behov	Öfh	Rutinen är aktuell och rekryteringsåtgärder har vidtagits när behov uppstått
ÖF:7 Korrekt och rättsäker handläggning	10	Atuellt rutindokument finns och är tillgängligt och relevant, Överförmyndare och överförmyndarens ersättare ska ha tillgång till och tillhandahålla relevant lagstiftning.	Komplett	1 gång/år	Öfh	Utan anmärkning
ÖF:10 Delegering	9	Att delegeringsordningen är relevant	Komplett genomläsning av delegeringsordningen	1 gång/år	Öfh	Delegeringsordningen har reviderats en gång under året.
ÖF:11 Ställföreträdare får för många uppdrag	8	Kontrollera antalet pågående uppdrag vid nytt uppdrag	Komplett	Vid nytt uppdrag	Öfh	Utan anmärkning
Övrigt						
Ö:1 Personal slutar i kommunen	10	Få till kommunövergripande rutiner när personal slutar.	Komplett	1 ggr per år	KK:s projektgrupp	Kommunövergripande rutiner saknas och en projektgrupp med uppdrag att ta fram rutiner är tillsatt.
Ö:2 Personuppgiftslagen (PuL)*	9	Att förteckning enl. §39 PuL är uppdaterad och anmäld till PuL-ombud.	Stickprov	1 ggr per år	PuL-ambassadör	Utan anmärkning
Ö:3 Stjärnkontroll	9	Verksamhetschefer genomför stjärnmarkerade kontroller dvs de kontroller som ska genomföras i samtliga nämnder.	Komplett	1 ggr per år	intern-kontroll-gruppen	Genomgången visar att de stjärnmarkerade kontrollpunkterna, med två undantag, återfinns i samtliga nämnders internkontrollplaner. Kontrollpunkten "Oegentlighet eller misskötsel i arbete" saknas i HN Ifo's internkontrollplan och punkten "Delegering" saknas i HN BoU.
Ö:4 Internkontroll andra nämnder och bolagen	12	Varje nämnd ska behandla utförd internkontroll samt besluta om ny internkontrollplan senast när bokslutet behandlas under våren.	Komplett	1 ggr per år	Kansliet	Kontrollen visar att samtliga nämnder behandlat utförd internkontroll och beslutat om ny internkontrollplan för året senast när bokslutet behandlades.
Ö:5 Oegentligheter eller misskötsel i arbete *	8	Kontroll att dokumenten "Riktlinjer för att upptäcka oegentligheter eller misskötsel i arbetet" och " SKL:s skrift om muta och jäv" ingår i varje anställds introduktion och att alla anställda har tillgång till dokumenten.	Komplett	1 ggr per år	KaC/PC	Dokumenten finns tillgängliga på K: och intranätet.

Internkontrollplan

Nämnd/förvaltning: **Humanistiska nämnden/ Barnomsorg och utbildning**

För tidsperiod: **2017-01-01 - 2017-12-31**

Kommunens Internkontrollreglemente och anvisningarna till detta, ligger till grund för denna plan.
Resultaten av kontrollerna rapporteras löpande. Rapportering ska ske skriftligt, se reglementet.

Förkortningar:

PC	Produktionschef
PA	Personalansvarig
UL	Utvecklingsledare
NS	Nämndsekreterare
EK	Ekonom
UT	Utbildningsstrateg
PO	PuL-ombud

Bedömning av sannolikhet och konsekvens har gjorts i riskanalys
Konsekvens = ekonomisk, personell, förtroende om det inträffar
Låg sannolikhet/konsekvens 1
Hög sannolikhet/konsekvens 5
Sannolikhet*konsekvens ger riskvärde.
Riskvärde 8 och högre ska ingå i planen

***** Punkter som markerats med stjärna ska ingå i samtliga nämnders internkontrollplaner

Rutinnummer/rutin	Riskvärde (max 25)	Kontrollmoment (Vad?)	Metod (Hur?)	Uppföljning (När?)	Ansvarig (Vem?)	Rapport till	Anm	Åtgärd
Ärendehantering/Dokumenthantering								
1.2 Delegering*	8	Att delegeringsordningen är relavant med avseende på produktionskontorets organisation, befattningar, mm	Komplett genomläsning av delegeringsordningen	1 gång/år	NS	PC	Nej	
Aktuella dokument								
3.1.5 Krishantering	10	Plan för krishantering	Komplett	1 gång/år	UL	PC	Nej	
3.1.9 Oegentligheter eller misskötsel i arbete *	8	Kontroll att dokumenten "Riktlinjer för att upptäcka oegentligheter eller misskötsel i arbetet" och "SKL:s skrift om muta och jäv" ingår i varje anställds introduktion och att alla anställda har tillgång till dokumenten.	Komplett	1 gång/år	EC	PC	Nej	
Planer/Rutiner								
4.1 Riskbedömning	10	Att riskbedömning görs och att rutiner finns för om våld och hot inträffar på skolor och förskolor	Stickprov	1 gång/år	UL	PC	Nej	
4.2 Riskbedömning	10	Att personalen känner till riskerna	Stickprov	1 gång/år	UL	PC	Nej	
4.3 Personuppgiftslagen (PuL)*	8	Att förteckning enl. §39 PuL är uppdaterad och anmäld till PuL-ombud.	Stickprov	1 gång/år	UL	PC	Ja	Arbete pågår finns brist
Gymnasieskola								
9.2 Gymnasieskola	10	Att elever studerar enligt plan i gymnasieskolan	Komplett	2 gånger/år	UT	PC	Nej	
9.3 Gymnasieskola	10	Att uppföljning av elever mellan 16-20 år görs regelbundet	Komplett	2 gånger/år	UT	PC	Nej	
Hemsidan								
12.1 Hemsidan	8	Att rätt (aktuella) uppgifter ligger på förvaltningens och enheternas hemsidor	Stickprov	2 gånger/år	PC	IN	Nej	
Avtal								
13.1 Avtal	12	Att rutiner finns och följs för kontroll av att verksamhetsavtal sägs upp och omförhandlas i god tid	Komplett	1 gång/år	UL	PC	Nej	
Personal								
14.1 Inventering av bisysslor*	9	Inventering av bisysslor.	Vid utvecklingssamtal	1 gång/år	PA	PC	Nej	
14.2 Arbetsmiljö*	10	Att riskanalyser och handlingsplaner finns.	Komplett	1 gång/år	PA	PC	Nej	
14.3 Rätt lön*	10	Att analyslista - Rätt lön till rätt person samt att avdrag görs vid frånvaro	Komplett	1 gång/månad	PA	PC	Nej	

Internkontrollplan - rapport uförda kontroller

Nämnd/förvaltning: **Humanistiska nämnden, Individ- och familjeomsorg**

För tidsperiod: **2017-01-01 - 2017-12-31**

Kommunens Internkontrollreglemente och anvisningarna till detta, ligger till grund för denna plan.
Resultaten av kontrollerna rapporteras löpande. Rapportering ska ske skriftligt, se reglementet.
Rapportering ska göras till Kommunstyrelsen 1 gång per år på genomförda kontroller och dess resultat.

Förkortningar:

Nämnd	Humanistiska nämnden
SC	Socialchef
EC	Enhetschef
Nsekr	Nämndsekreterare
Usekr	Sekreterare individutskottet/Administratör
PeC	Personalchef

Bedömning av sannolikhet och konsekvens har gjorts i riskanalys
Konsekvens = ekonomisk, personell, förtroende om det inträffar
Låg sannolik 1
Hög sannolik 5
Sannolikhet*konsekvens ger riskvärde.
Riskvärde 8 och högre ska ingå i planen
***** Punkter som markerats med stjärna ska ingå i samtliga nämnders internkontrollplaner

Rutinnummer/rutin	Riskvärde (max 25)	Kontrollmoment	Ansvarig	Uppföljning	Kontroll utförd och övriga noteringar
Nämnden					
Verkställande av fattade beslut	10	Meddelande/delgivning samt besvärshänvisning	Nsekr/Usekr	Stickprov	Utan anmärkning

Rutinnummer/rutin	Riskvärde (max 25)	Kontrollmoment	Ansvarig	Uppföljning	Kontroll utförd och övriga noteringar
Ärendehantering/Dokumenthantering					
Delegering*	12	Att delegeringsordningen är relevant med avseende på produktionskontorets organisation och befattningar m.m.	Nsekr	Komplett genomläsn. av deleger-ingsordningen	Utan anmärkningar
Arkivering och gallring	10	Arkivering och gallring sker enligt fastställd dokumenthanteringsplan	Arkivansv	Komplett	Utan anmärkning
Sekretess	10	Användare ska underteckna sekretesslöfte	Usekr	Stickprov	Utan anmärkning
Riktlinjer/Handlingsplan	9	Riktlinjer för ekonomiskt bistånd. Handlingsplan våld i nära relationer finns	EC	Komplett	Riktlinjer för ekonomisk bistånd beslutade i KFM 26 oktober 2016. Handlingsplan våld i nära relationer klart maj 2017. Godkänd i HUM 2017-05-02 och beslut i KS 2017-05-31
Ekonomi					
Attestrutin	8	Kontroll att befintlig attestföreckning är aktuell	Usekr	Genomgång av attestfört.	Utan anmärkning
Attestrutin	8	Kontroll att attestlistorna är undertecknade	Usekr	Komplett	Utan anmärkning
Kontroll av fakturor	10	Finns rätt underlag och sker betalning till rätt person/företag. Finns beslut för faktura	Usekr	Stickprov	Utan anmärkning

Rutinnummer / rutin	Riskvärde (max 25)	Kontrollmoment	Ansvarig	Uppföljning	Kontroll utförd och övriga noteringar
Personal					
Bisysslor *	9	Inventering av bisysslor.	EC	Vid utvecklings-samtal	Utan anmärkning
Arbetsmiljö *	9	Att riskanalyser genomförs och att eventuella handlingsplaner upprättas	EC	Komplett	Utan anmärkning. Återkommande genomgång av arbetsmiljöfrågor på kontorets APT.
Rätt lön *	10	Analyslista - Rätt lön till rätt person samt att avdrag görs vid frånvaro.	EC	Komplett	Vid två tillfällen under året upptäcktes fel utbetalning av löner. Korrigering skedde med lönekontoret

Rutinnummer / rutin	Riskvärde (max 25)	Kontrollmoment	Ansvarig	Uppföljning	Kontroll utförd och övriga noteringar
Uppföljning					
Verksamhetsmässig uppföljning	15	Kontroll av att verksamhetsplaner, riktlinjer och rutiner efterlevs	EC	Komplett	Riktlinjer och rutiner används på ett ändamålsenligt sätt. Verksamhetsplaner i form av uppdragsbeskrivningar påbörjat.
Verksamhetsmässig uppföljning	15	Kontroll av förvaltning av enskild persons förvaltade medel	EC	Stickprov	Utan anmärkning
Verksamhetsmässig uppföljning	15	Kontroll av beviljat ekonomiskt bistånd	Usekr	Komplett	Utan anmärkning
Verksamhetsmässig uppföljning	15	Kontroll av rättsäker handläggning	EC	Stickprov	Regelbunden uppföljning på enhetsträffar och vid genomgång av domar från Förvaltningsrätt och tillsynsärenden (IVO). Ev behov av ändring av rutiner och arbetssätt förs in i enhetens arbete.
Övrigt:					
Personuppgiftslagen (PuL)*	9	Att förteckning enl. § 39 PuL är uppdaterad och anmäld till PuL-ombud.	Usekr	Stickprov	Utan anmärkning

Resultat genomförd internkontroll enligt plan

Nämnd/förvaltning: **Kultur och fritid**

För tidsperiod: **2017-01-01 - 2017-12-31**

Kommunens Internkontrollreglemente och anvisningarna till detta, ligger till grund för denna plan.
Resultaten av kontrollerna rapporteras löpande. Rapportering ska ske skriftligt, se reglementet.
Rapportering ska göras till KFN, KS och revision 1 gång per år på genomförda kontroller och dess resultat.

Rutinnummer/rutin	**Riskvärde** (max 25)	**Kontrollmoment** (Vad?)	**Metod** (Hur?)	**Urval**	**Kontrollresultat och övriga noteringar**	**Uppföljning** (När?)	**Ansvarig** (Vem?)	**Rapport till**
Kulturskolan								
Uppdraget								
Minskat elevunderlag	8	Statistik intag och avslut.	Jämföra antal fakturerade elever mellan olika år under höstterminen	Elevregistret 31/12	Antalet elever fortsätter öka.	1 gång/år (dec)	Kulturchef	Prod chef
Information och kommunikation								
Information når inte ut	16	Informationsvägar och metoder	uppdatering av kontaktlistor, enkät	Löpande	Av tekniska skäl skickades ingen enkät. Arbete med kontraktlistor och webb har gett positiv effekt så bedömningen görs att infomationen når ut.	Varje termin, vid terminsstart och enkät varje höst	Kulturchef	Prod chef
Arbetsmiljö fysisk								
Hörselproblem	16	Ljudnivå Hörselskydd	Bullermätningar Stickprov av användade av hörselskydd	Stickprov	Ok	Vid förändrade förutsättningar 2 ggr/år feb och sept	Kulturchef	Prod chef
Arbetsmiljö psykisk								
Störande elever i klassundervisning	16	lektionsrutiner, dialog med grundskolan	Dialog med lärare		Har åtgärdats genom dilaog	varje vecka, under APT	Kulturchef	Prod chef
Biblioteket								
Besökare								
Våldsamma eller störande personer	8	Faktorer som kan öka tryggheten och minimera risker	Rapport vid incident	Hela året	Inga incidenter. Handlingplan vid hot och våld har tagits fram och rutiner har diskuterats vid APT.	Kontinuerligt	Kulturchef	Prod chef
Arbetsmiljö fysisk								
Problem med värme och ventilation	16	funktion	Fatighetsskötare kontrollerar vid upplevda problem	Hela året	Ventilationen har kontrollerats av Trobo vid upplevda problem. Värmen mindre problematisk än vanligt pga en sval sommar.	Vid problem	Kulturchef	Prod chef
Allmänkultur								
Stöld/skadegörelse								
Skadegörelse, skador på lokal/inventarier	8	Okulär besiktning	Rapport från hyresgäst	Alla	Skada glasgolv Trosa kvarn 2017-04-13	Efter rapporterad skada	Kulturkonsulent	Kulturchef

Rutinnummer/rutin	Riskvärde (max 25)	Kontrollmoment (Vad?)	Metod (Hur?)	Urval	Kontrollresultat och övriga noteringar	Uppföljning (När?)	Ansvarig (Vem?)	Rapport till
Fritidsgårdarna								
Arrangemang, resor								
Olyckor vid resor	10	Alkolås i alla bussar , Säkerhetsbälten finns i alla bussar	Kontrollera med bussbolaget. Användning av säkerhetsbälten. Deltagarlista lämnas hemma	Alla	Inga olyckor men en ungdom som inte ville följa med hem vid ett tillfälle.	Innan varje resa. Kollar bälten under varje resa.	Fritidsgårds-chef	Prod chef
Stökigt vid stora arrangemang	8	Inbjudan till rätt åldersgrupp Kontroll vid entrén av droger Nödutgångar är säkrade	Bemanning vid entrén Antal inhyrda vakter och andra vuxna i förhållande till arrangemangets omfattning Alkoholtesta Fria nödutgångar	Alla	ok	Vid varje stort arrangemang	Fritidsgårds-chef	Prod chef
Anläggningar, friluftsliv, föreningsliv								
Friluftsbad								
Badolyckor	10	Bryggor, badstegar, räddningsmaterial, infotavlor	Kontrollera att allt är helt och fungerar	Alla	Inga incidenter 2017	1 gång i veckan under badsäsong	Fritidschef	Prod chef
Skadegörelse								
Skadegörelse vid anläggningar, qlanplaner, utegym, idrottsplatser	12	Gymnastikredskap, arenor, byggnader ut och invändigt	Kontrollera att allt är helt och fungerar	Alla	Fyra förekomster av skadegörelse 2017	En gång/månad	Fritidschef	Prod chef
Personal- Alla enheter								
Bisysslor	8	Inventering av bisysslor	Vid utvecklings-samtal	Alla	Ok	1 gång per år	Chef enl. delegation	Prod.chef
Arbetsmiljö	8	Riskanalys och handlingsplan	Enhetschef	Alla	OK	1 gång per år		Prod.chef
Rätt lön	8	Analyslista - Rätt lön till rätt person	Attest analyslista	Alla	Ok	Månatlig	Chef enl. delegation	Prod.chef
Personuppgiftslagen	8	Förteckning enligt §39 PuL är uppdaterad och anmäld till PuL-ombud	Stickprov		Ok	1 ggr per år	PuL-ambasadör	Prod.chef
Styrning- Riktlinjer								
Delegering	8	Att delegeringsordningen är relevant med avseende på kontorets organisation och befattningar	Komplett genomläsning av delegeringsordningen	100%	Ok	1 ggr per år	Nsekr	Prod.chef

Internkontrollplan uppföljning

Miljönämnden

För tidsperiod: **2017-01-01 - 2017-12-31**

Kommunens Internkontrollreglemente och anvisningarna till detta, ligger till grund för denna plan.
Resultaten av kontrollerna rapporteras löpande. Rapportering ska ske skriftligt, se reglementet.
Rapportering ska göras till respektive nämnd + Kommunstyrelsen 1 gång per år på genomförda kontroller och dess resultat.

Förkortningar:

Bedömning sannolikhet och konsekvens
Sannolikhet = sannolikhet att det inträffar
Konsekvens = ekonomisk, personell, förtroende om det inträffar
5 Hög sannolikhet/allvarlig konsekvens
1 Låg sannolikhet/liten konsekvens

***** Punkter som markerats med stjärna ska ingå i samtliga nämnders internkontrollplaner

Rutinnummer/rutin	Kontroll-moment	Ansvarig	Metod	Uppföljning	Rapport till	Sanno-likhet	Konse-kvens
Miljökontoret							
M:1 Kunders missnöje med handläggningstider	Regelbunden uppföljning av handläggningstider.	Ansvarig tjänsteman	Komplett	Genomfört vår och höst	PC	2	4
M:2 Kompetensförsörjning	Att årlig analys görs avseende personalläget samt att uppföljning görs av genomförda rekryteringar.	PC	Komplett	Genomfört jan -17 och höst -17	PC	2	4
M:3 Överklaganden	Uppföljning av andelen överklagade ärenden.	Ansvarig tjänsteman	Komplett	Genomfört vår och höst	PC	2	4
Ärende-/dokumenthantering							
Ä:1 Delegering*	Att delegeringsordningen är relevant med avseende på produktionskontorets organisation och befattningar m.m.	Ansvarig tjänsteman	Komplett genomläsning av delegerings-ordningen	Genomfört vår och höst -17	PC	2	4

Personal							
P:1 Bisysslor *	Att alla chefer efter genomförda utvecklingssamtal har en uppdaterad inventeringslista på medarbetarnas eventuella bisysslor.	Enhetschef	Komplett	Genomfört jan-feb	PC	2	4
P:2 Arbetsmiljö *	Att riskanalyser genomförs och att eventuella handlingsplaner upprättas.	PC	Komplett	Genomfört juni	PC	2	4
P:3 Personalkostnader *	Rimlighetsbedömning av kostnader för resp. verksamhet.	PC	Komplett	Genomfört mars, sept och dec	PC	3	3
P:4 Rätt lön *	Att alla chefer månatligen kollar sina analyslistor - (rätt lön till rätt person).	PC	Komplett	Genomfört aug	PC	3	3
Övrigt							
Ö:2 Personuppgiftslagen (PuL)*	Att förteckning enl. §39 PuL är uppdaterad och anmäld till PuL-ombud.	PuL-ombud	Stickprov	Genomfört hösten -17	PC	3	3
Ö:2 Oegentligheter eller misskötsel i arbete*	Kontroll att dokumenten "Riktlinjer för att upptäcka oegentligheter eller misskötsel i arbetet" och " SKL:s skrift om muta och jäv" ingår i varje anställds introduktion och att alla anställda har tillgång till dokumenten.	PC, enhetschef	Komplett	Genomfört hösten -17	PC	2	4

Internkontrollplan uppföljning

Samhällsbyggnadsnämnden

För tidsperiod: **2017-01-01 - 2017-12-31**

Kommunens Internkontrollreglemente och anvisningarna till detta, ligger till grund för denna plan.
Resultaten av kontrollerna rapporteras löpande. Rapportering ska ske skriftligt, se reglementet.
Rapportering ska göras till respektive nämnd + Kommunstyrelsen 1 gång per år på genomförda kontroller och dess resultat.

Förkortningar:

Bedömning sannolikhet och konsekvens
Sannolikhet = sannolikhet att det inträffar
Konsekvens = ekonomisk, personell, förtroende om det inträffar
5 Hög sannolikhet/allvarlig konsekvens
1 Låg sannolikhet/liten konsekvens

***** Punkter som markerats med stjärna ska ingå i samtliga nämnders internkontrollplaner

Rutinnummer/rutin	Kontroll-moment	Ansvarig	Metod	Uppföljning	Rapport till	Sanno-likhet	Konse-kvens
Samhällsbyggnad							
S:1 Försenad bostadsproduktion	Att bostadsproduktion och detaljplaneläggning sker på ett sådant sätt att Kommunfullmäktiges mål med en årlig befolkningstillväxt på 150 invånare kan uppnås.	PC	Komplett	Genomfört månadsvis	PC	3	3
S:2 Kunders missnöje med handläggningstider	Regelbunden uppföljning av handläggningstider för bygglovhantering.	Ansvarig tjänsteman	Komplett	Genomfört månadsvis	PC	2	4
S:3 Regelverk och/eller lagstiftning följs inte	Uppföljning av andelen bygglovbeslut som fattats med avvikelse från gällande detaljplan.	PC	Stickprov	Genomfört juni och jan -17	PC	2	4
S:4 Kompetensförsörjning	Att årlig analys görs avseende personalläget samt att uppföljning görs av genomförda rekryteringar.	PC	Komplett	Genomfört vår och höst	PC	2	4
S:5 Överklaganden	Uppföljning av andelen överklagade bygglov och detaljplaner.	Ansvarig tjänsteman	Komplett	Genomfört dec	PC	2	4

Rutinnummer/rutin	Kontroll-moment	Ansvarig	Metod	Uppföljning	Rapport till	Sanno-likhet	Konse-kvens
Ekonomi							
E:1 Oförutsedda kostnadsökningar för bostadsanpassning	Regelbunden uppföljning av kostnader och kostnadsutveckling över tid.	PC	Komplett	Genomfört månadsvis	PC	3	3
E:2 Lägre intäkter än budgeterat	Uppföljning av intäktsutveckling avseende bygglov, mark och exploatering samt plan.	PC	Komplett	Genomfört månadsvis	PC	3	3
Ärende-/dokumenthantering							
Ä:1 Delegering*	Att delegeringsordningen är relevant med avseende på produktionskontorets organisation och befattningar m.m.	Ansvarig tjänsteman	Komplett genomläsning av delegerings-ordningen	Genomfört våren -17	PC	2	4
Ä:2 Dokumenthantering*	Aktuell dokumenthanteringsplan finns och är tillgänglig och relevant.	Ansvarig tjänsteman	Komplett översyn och genomläsning av befintliga planer	Genomfört hösten -17	PC	3	3
Ä:3 Styrdokument beslutade av KS och KF*	Styrdokumenten hålls aktuella och lättillgängliga.	PC	Komplett genomgång av gällande styrdokument	Genomfört dec	PC	2	4
Personal							
P:1 Bisysslor *	Att alla chefer efter genomförda utvecklingssamtal har en uppdaterad inventeringslista på medarbetarnas eventuella bisysslor.	PC, enhetschef	Komplett	Genomfört jan-mars	PC	2	4
P:2 Arbetsmiljö *	Att riskanalyser genomförs och att eventuella handlingsplaner upprättas.	PC	Komplett	Genomfört dec -17	PC	2	4
P:3 Personalkostnader *	Rimlighetsbedömning av kostnader för resp. verksamhet.	PC	Komplett	Genomfört mars, aug och dec	PC	3	3
P:4 Rätt lön *	Att alla chefer månatligen kollar sina analyslistor - (rätt lön till rätt person).	PC	Komplett	Genomfört nov	PC	3	3
Övrigt							
Ö:1 Personuppgiftslagen (PuL)*	Reglerna i personuppgiftslagen är kända och tillgängliga.	PuL-ambassadör	Stickprov	Genomfört höst -17	PC	3	3

Rutinnummer/rutin	Kontroll-moment	Ansvarig	Metod	Uppföljning	Rapport till	Sanno-likhet	Konse-kvens
Ö:2 Personuppgiftslagen (PuL)*	Att förteckning enl. §39 PuL är uppdaterad och anmäld till PuL-ombud.	PuL-ombud	Stickprov	Genomfört höst - 17	PC	3	3

Resultat genomförd internkontroll enligt plan

Nämnd/förvaltning: **Teknik och service**

För tidsperiod: **2017-01-01-2017-12-31**

Kommunens Internkontrollreglemente och anvisningarna till detta, ligger till grund för denna plan.
Resultaten av kontrollerna rapporteras löpande. Rapportering ska ske skriftligt, se reglementet.
Rapportering ska göras till KFN, KS och revision 1 gång per år på genomförda kontroller och dess resultat.

Rutinnummer/rutin	Riskvärde (max 25)	Kontrollmoment (Vad?)	Metod (Hur?)	Urval	Kontrollresultat och övriga noteringar	Uppföljning (När?)	Ansvarig (Vem?)	Rapport till
Tekniska enheten								
Uppdraget								
Felaktig projektering	20	Störning i byggprocess.	Granskning projekt.	Skolgården Fornby Hedeby	Vi behöver granska handlingar i projekt på att bättre sätt en tidigare. Har anställt kompetens för detta på mark för att stärka vår kompetens.	Proj.möte. Uppföljning sker under Q2 2018 på Projektgenomgång	Teknisk chef	Prod chef
Dåligt akut underhåll	10	Driftfel, haverier	Uppföljning beställningar		Vi har under året skapat bättre förutsättningar inom VA att bygga bort akut underhåll genom att tillföra mer medel	Då, bokslut	Teknisk chef	Prod chef
Entreprenörsbrist	25	Ej genomf proj., best.	Nya upph., beställningar	Generelt	Entreprenörer vill jobba mot kommunen. Vi måste förlänga tiden mellan tildelning och utförande för att skapa större attraktivitet.	Då, bokslut	Teknisk chef	Prod chef
Tjänstemottagare								
Missnöjda kunder	9	Är kunderna/ kommunivånarna nöjda	Enkät		Verktyget som användes för enkäter var inte ett bra verktyg. Vi kommer att införa ett nytt verktyg under	Bokslut	Teknisk chef	Prod chef
Åtgärder dröjer	15	Hur lång tid tar det mellan felanmälan och åtgärd	Kontroll felanmälan		Vi får betyg 8,69 av 10 möjliga i internkät under frågan "får du god service"	Bokslut	Teknisk chef	Prod chef
Stöld/skadegörelse								
Skadegörelse på fastigheter	9	Skadegörelse på våra fastigheter	Kontrollera nedlagda kostnader		har över tid varierat mycket. 2014=145 tsek, 2015=228 tsek, 2016=47 tsek och 2017=117 tsek	Bokslut	Teknisk chef	Prod chef

Upphandling								
Avtal saknas	8	Inventera vilka ev. avtal som saknas	Årligen check av inköp och avtal	Generelt	Vi saknar tekniska konsulter, men vi räknar med att kunna använda oss av Nyköpings avtal	1 gång/år	Teknisk chef	Prod chef
Avtal följs inte	15	Beställning i förhållande till avtal	Stämma av fakturor mot avtal	Tekniska	Vi upplever att avtalen följs. Större avtal uppräknas årligen och därmed görs också en uppdatering av kostnader som sedan följs.	Vid attest av fakturor	Teknisk chef	Prod chef
Personal								
Sårbarhet vid semester	8	Bemanning	Samordna semester	Tekniska	Samordning sker tidigt i Q2, så även i god till innan jul	Till maj är detta klart.	Teknisk chef	Prod chef
Mutor och jäv								
Personalen har kännedom om vägledning för anställda	16	Kunskap finns om vägledning och riktliner för mutor och jäv	Ta upp på APT	Tekniska	har berörts under året på APT, Kommer att tas upp under Q2	1 gång/år	Teknisk chef	Prod chef
Mutor	10	Felaktig tilldelning.	Utvärdering av anbud.	Tekniska	Nytt system har införskaffats som hanterar utvärdering digitalt vid upphandlingar	Vid tilldelning	Teknisk chef	Prod chef
Ekonomi								
Inte tillräckligt med monetära medel	10	Underhållsbrister	Uppf. behov, brister	Tekniska	Vi måste jobba med längre framförhållning på våra investeringar som möjliggör en bättre planering. Detta görs genom projektuppföljning månadsvis	Då, bokslut	Teknisk chef	Prod chef

Måltid								
Uppdraget								
Lagerhållning	15	Lagerhållning,	Inventering	Tomta och Häradsgården kök	Genomfört aug och dec	aug och dec	Driftchef	Prod.chef
Säker mat enl. Livsmedelslagen	15	Att Egenkontroll efterföljs	Stickprov att rutiner efterföljs samt miljökontorets kontroll	Haft genomgång med EKP ansvariga i kök	Rutiner är uppdaterade Miljökontoret kontroll genomförd och gk	1 gång/år	Driftchef	Prod.chef
Stöld/skadegörelse								
Stöld, kassa restaurang	15	Att rutin för kontanthantering följs	Avstämning att rutin följs/fung.	Häradsgården/Trosagården är enda st'llena som hanterar kontanter	Genomförd , men kvartsår att kontanter hämtas av sec företag - ekonomi	dec vid bokslut	Driftchef	Prod.chef
Upphandling								
Avtal saknas	12	Inventera vilka ev. avtal som saknas	Årligen check av inköp och avtal		Genomfört dec 2017	1 gång/år	Driftchef	Prod.chef
Information och kommunikation								
Felaktig info, allergi	10	Egenkontrollrutiner följs	Dokumentation och uppföljning av avviklelser	Rutiner och blanketter	ständig uppföljning- tydliggör hur kund ska återkoppla vid brister	Ständig uppföljning	Driftchef	Prod.chef
Arbetsmiljö Fysisk								
Tunga lyft	12	Skyddsronder, Tillbud och olycks-fallsrapportering	Skyddsronder APT punkt	generellt	genomfört på apt - 2018 ska genomföras fysisk skyddsrond	Vartannat år varje APT	Driftchef	Prod.chef
Olycksfall på arbetet	12	Skyddsronder, Tillbud och olycks-fallsrapportering	Skyddsronder APT punkt	generellt - SYSARB	genomfört på apt - ska genomföra fysisk skyddsrond 2018	Vartannat år varje APT	Driftchef	Prod.chef
Arbetsmiljö Psykisk								
Stress	12	Skyddsronder, Tillbud och olycks-fallsrapportering	Skyddsronder APT punkt Verksamhetsdialog Medarbetarsamtal	generellt	har genomfört psykosocial skyddsrond 2017, samt medarbetarsamtal	Vartannat år varje APT Årligen	Måltidschef	Prod.chef
Mutor och jäv								
Personalen har kännedom om vägledning för anställda	10	Kunskap finns om vägledning och riktliner för mutor och jäv	Ta upp på APT		ej genomfört - ska genomföras vår 2018	1 gång/år	Driftchef	Prod chef
Ekonomi								
Felaktig fakturering	8	Debiteras rätt kund och belopp	Kontroll av fasta fakturor mot avtal samt attest av kund av löpande beställning	generellt	upprättat rutiner för fakturering och kontroll , adm person. Håller ihop det och kontrollerar	Vid fakturering	Driftchef	Prod chef
Rätt lön till rätt person	8	Är rätt lön utbetald	Lönelistor check			Månatligen	Driftchef	Prod.chef
Rutinnummer/rutin	**Riskvärde** (max 25)	**Kontrollmoment** (Vad?)	**Metod** (Hur?)	**Urval**	**Kontrollresultat och övriga noteringar**	**Uppföljning** (När?)	**Ansvarig** (Vem?)	**Rapport till**

Fastighetsservice								
Uppdraget								
Avtal saknas med intern kund	12	Avtal skrives	Genomgång av objekt		ej klart med alla avtal- pågår	1 gång/år	Driftchef	Prod.chef
Tjänstemottagare								
Missnöjda kunder	8	Kontrollera kundnöjdhet	Enkät	Interna kunder	genomfört - resultat 8,4 index i snitt	Bokslut	Driftchef	Prod.chef
åtgärd dröjer	9	Kontrollera kundnöjdhet	enkät			bokslut	Driftchef	Prod.chef
Upphandling								
Avtal saknas	12	Inventera vilka ev. avtal som saknas	Årligen check av inköp och avtal	generellt	genomfört - vissa produkter saknar ramavtal	1 gång/år	Driftchef	Prod.chef
Personal								
Hög frånvaro	12	Uppföljning vid frekvent eller långvarig sjukfrånvaro	Samtal och rehabplaner	generellt	Utförs, viktigt med snabb uppföljning vid frånvaro	Vid behov	Driftchef	Prod.chef
Arbetsmiljö Fysisk								
Olycksfall på arbetsplatsen	12	Skyddsronder, Tillbud och olycks-fallsrapportering	Skyddsronder APT punkt		Vid APT genomförs regelbundet, SR genomförs 2018	Vartannat år varje APT	Driftchef	Prod.chef
Arbetsmiljö Psykisk								
Stress	8	Skyddsronder, Tillbud och olycks-fallsrapportering	Skyddsronder APT punkt Verksamhetsdialog Medarbetarsamtal		vid apt genomförs regelbundet, SR genomförs 2018	Vartannat år varje APT Årligen	Driftchef	Prod.chef
Mutor och jäv								
Personalen har kännedom om vägledning för anställda	8	Kunskap finns om vägledning och riktliner för mutor och jäv	Ta upp på APT		ej utfört, utförs 2018	1 gång/år	Driftchef	Prod chef
Privata fördelar, bil+ utrustning	8	Återlämning av bil	Loggbok, stickprov		OK, dagbok i bilen	1 gång/år	Driftchef	Prod chef
Ekonomi								
Felaktig fakturering	8	Debiteras rätt kund och belopp	Kontroll av fasta fakturor mot avtal samt attest av kund av löpande beställning		upprättat rutiner för fakturering och kontroll , adm person. Håller ihop det och kontrollerar	Vid fakturering	Driftchef	Prod chef
Rätt lön till rätt person	8	Är rätt lön utbetald	Lönelistor check		utförs- månatligen	Månatligen	Driftchef	Prod.chef

Städ								
Uppdraget								
Britfälligt utfört arbete	10	Egenkontrollprogram	Uppföljning att genomfört egenkontrollprogram	skolor	Utfört på skolor av gruppchef städ, även deltagit på kontroller som miljökontoret haft	1 gång/år	Driftchef	Prod.chef
Avtal saknas med intern kund	12	Avtal skrives	Genomgång av objekt		Ej klart - pågår	1 gång/år	Driftchef	Prod.chef
Tjänstemottagare								
Missnöjda kunder	8	Kontrollera kundnöjdhet	Enkät	Interna kunder	enkät utförd höst -18 med indexresultat 8,2 i snitt	Bokslut	Driftchef	Prod.chef
Upphandling								
Avtal saknas	12	Inventera vilka ev. avtal som saknas	Årligen check av inköp och avtal		Avtal finns på produkter som används regelbundet och följs	1 gång/år	Driftchef	Prod.chef
Personal								
Hög frånvaro	12	Uppföljning vid frekvent eller långvarig sjukfrånvaro	Samtal och rehabplaner		utförs, - vi ser resultat av snabb uppföljning	Vid behov	Driftchef	Prod.chef
Arbetsmiljö Fysisk								
Olycksfall på arbetsplatsen	8	Skyddsronder, Tillbud och olycks-fallsrapportering	Skyddsronder APT punkt		SR utförs 2018, 2018 genomförs även arbetsteknikutbildning för alla	Vartannat år varje APT	Driftchef	Prod.chef
Arbetsmiljö Psykisk								
Stress	8	Skyddsronder, Tillbud och olycks-fallsrapportering	Skyddsronder APT punkt Verksamhetsdialog Medarbetarsamtal		Psykosocial skyddsrond genomförd	Vartannat år varje APT Årligen	Driftchef	Prod.chef
Mutor och jäv								
Personalen har kännedom om vägledning för anställda	9	Kunskap finns om vägledning och riktlinjer för mutor och jäv	Ta upp på APT		ej genomfört- utförs 2018	1 gång/år	Driftchef	Prod chef
Privata fördelar, bil+ utrustning	8	Återlämning av bil	Loggbok, stickprov		loggbok i bil - OK	1 gång/år	Driftchef	Prod chef
Ekonomi								
Felaktig fakturering	8	Debiteras rätt kund och belopp	Kontroll av fasta fakturor mot avtal samt attest av kund av löpande beställning	interna fakturor	bra rutiner genomförda - adm person som ansvarar och följer upp	Vid fakturering	Driftchef	Prod chef
Rätt lön till rätt person	8	Är rätt lön utbetald	Lönelistor check	generellt	månatlig check- kan bli fel vid tex sjukdom som rapporteras in i efterhand-	Månatligen	Driftchef	Prod.chef

AME								
Uppdraget								
Tömmning av fraktioner	25	Säkra rutiner mellan entreprenör och verksamhet	gemensam möten för att fastställe en säkerhetsrutin	ÅVC	genomförd planeringsmöte med entreprenören	varje månad	Enhetschef	Teknisk chef
Tjänstemottagare								
Gratis kunder på ÅVC	20	Kunder icke boende i kommunen slänger sopor på ÅVC	Fråga kunderna varifrån dom kommer	ÅVC	genomför löpande	Dagligen	Enhetschef	Tekniska chef
Arbetsmiljö fysisk								
Hot och våld	8	Följa kris och katastrofplan	Dialog med anställda och deltagare	All verksamhet	genomgomförd på APT och veckomöten	4 ggr per år	Enhetschef	Prod.chef
Arbetsmiljö psykiskt								
Mobbing	9	Undvika mobbing på arbetsplatsen och i verksamheten	Tydligöra, åtgärda och följa upp problem	All verksamhet	gemesam värdegrund framtagen	vid behov	Arbetsledare	Enhetschef
Droger, alkohol	8	Personal och deltgare kan komma påverkade till jobbet.	Utandningsprov görs	ÅVC	Slumpartad kontroll har inte visat någon påverkan	Vid behov	Arbetsledare	Enhetschef
Personal- Alla enheter								
Bisysslor	8	Inventering av bisysslor	Vid utvecklings-samtal	All verksamhet	Inget att rappotera	1 gång per år	Chef enl. delegation	Prod.chef
Arbetsmiljö	8	Riskanalys och handlingsplan	Enhetschef	All verksamhet	genomförd	1 gång per år	Chef enl. delegation	Prod.chef
Personalkostnader	8	Rimlighetsbedömning av kostnader för resp. verksamhet.	Enhetschef		genomförd	1 gång/mån	Chef enl. delegation	Prod.chef
Rätt lön	8	Analyslista - Rätt lön till rätt person	Attest analyslista	All verksamhet	genomförd utan anmärkning	Månatlig	Chef enl. delegation	Prod.chef
Personuppgiftslagen	8	Reglerna i personuppgiftslagen är kända och tillgängliga.	Stickprov	All verksamhet	uförd av kansliet utan anmärkning	1 ggr per år	Chef enl. delegation	Prod.chef
Personuppgiftslagen	8	Förteckning enligt §39 PuL är uppdaterad och anmäld till PuL-ombud	Stickprov	Generellt	avidentifierat person nr.	1 ggr per år	PuL-ambasadör	Prod.chef
Styrning- Riktlinjer								
Delegering	8	Att delegeringsordningen är relevant med avseende på kontorets organisation och befattningar	Komplett genomläsning av delegeringsordningen		Uppdaterad vid nämd	1 ggr per år	Nsekr	Prod.chef
Dokumenthantering	8	Aktuell dokumenthanteringsplan är tillgänglig och relevant	Komplett översyn och genomläsning av befintlig plan		kanslienheten uförd kontroll	1 ggr per år	Nsekr	Prod.chef
Styrdokument	8	Styrdokument beredda/beslutade av nämnden hålls aktuella och lättillgängliga.	Komplett genomgång av gällande styrdokument		all dokumentation finns tillgänglig i alla verksamheter.	1 ggr per år	Ksekr	Prod.chef

Vård- och omsorgskontoret
Fredrik Yllman
Produktionschef
0156-521 15
fredrik.yllman@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-03-05
Diarienummer
VON 2017/13

Redovisning av utförd internkontroll 2017

Förslag till beslut

Vård och omsorgsnämnden godkänner redovisningen av 2017 års utförda internkontroll.

Sammanfattning

Internkontroll avseende 2017 är genomförd.
Vård- och omsorgsnämnden antog 2017-03-09 internkontrollplan för 2017.
Redovisning av genomförd internkontroll visar på få anmärkningar.

Utifrån genomförd internkontroll 2017 och riskanalys har förvaltningen satt som mål att kontrollera att det görs en riskanalys på alla nya brukare. Medicinskt ansvarig sjuksköterska kommer att granska att dokumentationen som görs enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL) är skriven på ett sätt som främjar patientsäkerheten. På samma sätt kommer den sociala dokumentationen att följas genom att ett slumpmässigt urval av genomförandeplaner granskas i form av aktualitet och innehåll. Vidare kommer differensen mellan beviljad och utförd hemtjänsttid att följas månadsvis i nyckeltalsuppföljningar.

Bakgrund

Internkontrollplanen avser åtgärder som bidrar till att utveckla och säkerställa funktion och kvalitet i kommunens samtliga verksamheter och därmed minska risken för avsiktliga eller oavsiktliga fel.
Internkontrollen syftar till att:
– Trygga kommunens tillgångar, förhindra förluster
– Säkerställa att lagar, bestämmelser och överenskommelser efterlevs
– Minimera risker, säkra system och rutiner
– Säkra att resurser används i enlighet med tagna beslut
– Säkra en rättvisande redovisning
– Skydda politiker och personal från grundlösa misstankar

Ansvarsfördelning

I 6 kap. 1 och 7 §§ kommunallagen framgår styrelsens och nämndernas ansvar för den interna kontrollen. Revisorernas uppgifter framgår av 9 kap. 7 §.
Enligt reglemente för intern kontroll framgår bl.a. följande:

Styrelsen har det övergripande ansvaret för att tillse att det finns en god intern kontroll. I detta ligger ett ansvar för att en organisation kring intern kontroll upprättas inom kommunen.

Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Den enskilda nämnden har därvid att tillse att en organisation upprättas för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde, samt att regler och anvisningar antas för den interna kontrollen.

Produktionschefen eller motsvarande inom nämnds verksamhetsområde ansvarar för att konkreta regler och anvisningar utformas för att upprätthålla en god intern kontroll. Dessa regler ska antas av respektive nämnd.

Verksamhetsansvariga chefer på olika nivåer i organisationen är skyldiga att följa antagna regler och anvisningar om intern kontroll, samt att informera övriga anställda om reglernas och anvisningars innebörd. Vidare har de att verka för att de arbetsmetoder som används bidrar till en god intern kontroll.

Brister i den interna kontrollen ska rapporteras till närmaste chef.

Utförd internkontroll 2016

Internkontrollen 2016 visade att det var få brister.

En notering utifrån 2016 års kontroll gäller hot och våld. Rutiner för riskanalyser finns på alla enheter och riskanalyser görs vid behov. Granskningen visar emellertid att det är förhållandevis få gjorda riskanalyser.

När det gäller läkemedelsavvikelser har de ökat med 10,5 % mellan 2015 och 2016. Ökningen bedöms bero på det förebyggande arbetet. När avvikelser följs upp och åtgärder vidtas ökar viljan att rapportera då det leder till förbättringar i verksamheten.

Kontrollerna visar att personalen är mycket medvetna om att tvångsåtgärder inte ska användas och förebygger behov av tvång och restriktioner. Samtycke efterfrågas alltid. Rullstolsbälte används bålstödjande eller för att förhindra att vårdtagaren glider ur rullstolen. Sänggrindar används enbart då vårdtagaren ber om det. På demensboendena är dörrarna låsta ut men vill vårdtagaren ut följer personalen med.

Personalkostnaderna följer budget överlag. Generellt kan sägas att

resultatenheterna är effektiva liksom utförandet inom funktionshinderområdet. Inom den anslagsfinansierade hemtjänsten ligger personalkostnaden över budget.

Utförd internkontroll 2017

Internkontroll 2017 har genomförts och de mål som sattes upp (utifrån resultatet av 2016 års internkontroll) är uppfyllda. Rutiner för riskanalyser finns på alla enheter och riskanalyser och handlingsplaner görs vid behov. Granskningen visar emellertid att de är förhållandevis få till antalet och att det sannolik borde ha gjorts fler riskanalyser.

Antalet läkemedelsavvikelser har sjunkit något men ligger i princip på oförändrad nivå, 333 stycken 2017 mot 344 stycken 2016.

Antalet avvikelser gällande informationsöverföring till andra vårdgivare visar på ett lågt antal skrivna avvikelser. Kommunen har skickat sex stycken till andra vårdgivare, varav fem blivit besvarade, och en avvikelse har mottagits från andra vårdgivare. Troligtvis har det skett fler avvikelser och förnyad information behöver ges till personalen.

Rutinerna kring analyslistor, bisysslor, oegentligheter etc. följs som tänkt och cheferna följer upp punkterna.

Delegationsordningen är genomgången och ändringar utifrån ny kommunallag kommer att behöva göras.

Det finns heller inte några icke anmälda register inom förvaltningen, dock kommer ett arbete ske under 2018 då personuppgiftslagen (PuL) ersätts av Dataskyddsförordningen (GDPR).

Uppföljning 2018

Under 2018 har förvaltningen satt som mål att kontrollera att det görs en riskanalys på alla nya brukare. Medicinskt ansvarig sjuksköterska kommer att granska att dokumentationen som görs enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL) är skriven på ett sätt som främjar patientsäkerheten. På samma sätt kommer den sociala dokumentationen att följas genom att ett slumpmässigt urval av genomförandeplaner granskas i form av aktualitet och innehåll. Vidare kommer differensen mellan beviljad och utförd hemtjänsttid att följas månadsvis i nyckeltalsuppföljningar. Utöver det finns även de kommungemensamma kontrollpunkterna som tas fram av kommunkontorets internkontrollgrupp och ska finnas med i alla nämnders internkontrollplaner.

Fredrik Yllman
Produktionschef

Bilagor
1. Kontroller gjorda för 2017

8

Kommunstyrelsen
Kommunkontoret
Marlene Bernfalk
Ekonomichef
0156-52092
Marlene.bernfalk@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-03-22
Diarienummer
KS 2018/56

Internkontrollplan för Kommunstyrelsen 2018

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fastställer internkontrollplan 2018 för Kommunstyrelsens politiska ledning, kommunkontor och överförmyndare.

Sammanfattning

Kommunkontorets projektgrupp för intern kontroll har arbetat fram KS internkontrollplan för 2018 års verksamheter och räkenskaper.

Identifierade risker bedöms och poängsätts utifrån sannolikheten att den inträffar och vilka konsekvenser som uppstår om den inträffar. Sannolikheten multiplicerat med konsekvensen ger ett riskvärde, i det fall riskvärdet uppgår till 8 eller mer tas risken med i kontrollplanen. Av riskanalysens totalt 61 identifierade risker har 29 stycken identifierats och förts in i internkontrollplanen för 2018.

Internkontrollplanen för 2018 har kompletterats med stjärnpunkter även för bolagen. En ny gemensam kontrollpunkt har tillkommit under året avseende uppföljning av privata utförare enligt Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare i Trosa kommun.

Marlene Bernfalk
Ekonomichef

Bilagor

1. Riskbedömning för Kommunstyrelsen 2018.
2. Internkontrollplan 2018 för Kommunstyrelsen.

Beslut till

Revision

Internkontrollplan

Nämnd/förvaltning: **Kommunstyrelsen inkl överförmyndare**

För tidsperiod: **2018-01-01 - 2018-12-31**

Kommunens Internkontrollreglemente och anvisningarna till detta, ligger till grund för denna plan.
Resultaten av kontrollerna rapporteras löpande. Rapportering ska ske skriftligt, se reglementet.
Rapportering ska göras till KFN, KS och revision 1 gång per år på genomförda kontroller och dess resultat.

Förkortningar:

KC	Kommunchef
PC	Produktionschef
EkC	Ekonomichef
PeC	Personalchef
KaC	Kanslichef
Psekr	Personalsekreterare
RA	Redovisningsansvarig
Ek	Ekonomer
Ek.ass	Ekonomiassistenter
ITC	IT-chef
SC	Servicechef
Inf	Informatör
ÖF	Överförmyndare
Öfh	Överförmyndarhandläggare

Bedömning av sannolikhet och konsekvens har gjorts i riskanalys
Konsekvens = ekonomisk, personell, förtroende om det inträffar

Låg sannolikhet/konsekvens	1
Hög sannolikhet/konsekvens	5

Sannolikhet*konsekvens ger riskvärde.
Riskvärde 8 och högre ska ingå i planen

***** Punkter som markerats med stjärna ska ingå i samtliga nämnders internkontrollplaner

Rutinnummer/rutin	**Riskvärde** (max 25)	**Kontrollmoment** (Vad?)	**Metod** (Hur?)	**Uppföljning** (När?)	**Ansvarig** (Vem?)	**Rapport till**
Politisk ledning						
POL:1 Rätt arvode	12	Rätt arvode till rätt person. Kontroll mot analyslista.	Komplett	1 gång/mån	KaC	KC
Kanslienheten						
KAN:4 Delegering*	9	Att delegeringsordningen är relavant med avseende på kommunkontorets organisation, befattningar, mm	Komplett genomläsning av delegerings-ordningen	1 gång/år	KaC	KC
Serviceenheten						
SER:2 Nycklar till kommunhusen vid nyanställning och avslutad anställning.	8	Nycklar lämnas tillbaka när anställningen upphör.	Stickprov	1 gång/år	SC	KC

Rutinnummer/rutin	**Riskvärde** (max 25)	**Kontrollmoment** (Vad?)	**Metod** (Hur?)	**Uppföljning** (När?)	**Ansvarig** (Vem?)	**Rapport till**
Personal						
PER:1 Inventerings av bisysslor*	9	Inventering av bisysslor.	Vid utvecklingssamtal	1 gång/år	KC ,PC	KC
PER:2 Arbetsmiljö *****	12	Att riskanalyser och handlingsplaner finns.	Komplett	1 gång/år	PeC	KC
PER:6 Rätt lön*	12	Att analyslista - Rätt lön till rätt person samt att avdrag görs vid frånvaro	Komplett	1 gång/mån	Enhetschef	PeC, KC
PER:8 Behörigheter att attestera lönerapporter och att anställa	9	Attestkontroll av rapporter mot reglemente. Särskild attestlsta tas fram för löner	Komplett	2 gång/år	Löne-kontoret	Psekr
Ekonomi						
EK:1 Attestrutin för skannade fakturor i DCE	8	Att endast personer i attestförteckningen är behöriga att attestera fakturor i DCE.	Stickprov	1 gång/år	EkC	KC
EK:2 Behörigheter kommunens internetbank	8	Att endast endast behöriga har tillgång till banken och att behörigheter avslutas hos banken.	Komplett genomgång av behöriga i internetbanken	1 gång/år	EkC	KC
EK:4 Leverantörsbetalningar	8	Samtliga större fakturor kontrolleras enligt rutin. Kontroll vid utbetalning av totalbelopp.	Stickprov	1 gång/år	Redovisn-ansvarig	EkC
EK:5 Ändringar i ekonomissystem	10	Kontroll av logglistor - ändring av bankgiro, plusgiro eller kontonummer. Kontroll av nya leverantörer.	Stickprov	1 gång/år	Redovisn-ansvarig	EkC
EK:10 Krav	9	Kravåtgärder vidtas i enlighet med policy.	Stickprov	En gång/år, vid behov	Chef enl. delegation	EkC
EK:11 Kurs & konferens	9	Reglerna följs i kommunen.	Stickprov	En gång/år, vid behov	Chef enl. delegation	EkC
EK:12 Representation	9	Reglerna följs i kommunen.	Stickprov	En gång/år, vid behov	Chef enl. delegation	EkC
IT						
IT:1 Datoranvändning	12	Kontroll av kommungemensamma program, licenser.	Stickprov	2 ggr per år	ITC	KC, resp PC
IT:2 Behörigheter i AD (Active Directory - kommunens nätverk)	12	Korrekta behörigheter har givits och är dokumenterade och rutin för säkerhet införs.	Komplett	3 ggr per år	ITC	KC, resp PC
IT:5 IT-säkerhet lösen på servrarna	12	Kontrollera att varje server har ett unikt lösenord.	Stickprov	2 ggr per år	ITC	KC, resp PC

Rutinnummer/rutin	**Riskvärde** (max 25)	**Kontrollmoment** (Vad?)	**Metod** (Hur?)	**Uppföljning** (När?)	**Ansvarig** (Vem?)	**Rapport till**
Överförmyndaren						
ÖF:3 Korrekt granskning	10	Aktuella granskningsrutiner finns och är tillgängliga och relevanta	Komplett	1 ggr per år	Öfh	ÖF
ÖF:4 Rätt arvoden	12	Följa SKL´s riktlinjer för arvoden exkl EKB, avstämning med utbetalda arvoden	Komplett	1 gång/mån	Öfh	ÖF
ÖF:5 Rekrytering ställföreträdare (rätt och tillräcklig)	8	Rutin för rekryteringsprocess och inventering av behov	Komplett	2 gång/år, vid behov	Öfh	ÖF
ÖF:7 Korrekt och rättsäker handläggning	10	Atuellt rutindokument finns och är tillgängligt och relevant, Överförmyndare och överförmyndarens ersättare ska ha tillgång till och tillhandahålla relevant lagstiftning.	Komplett	1 gång/år	Öfh	ÖF
ÖF:10 Delegering	9	Att delegeringsordningen är relevant	Komplett genomläsning av delegeringsordningen	1 gång/år	Öfh	ÖF
ÖF:11 Ställföreträdare får för många uppdrag	8	Kontrollera antalet pågående uppdrag vid nytt uppdrag	Komplett	Vid nytt uppdrag	Öfh	ÖF
Övrigt						
Ö:1 Personal slutar i kommunen	10	Få till kommunövergripande rutiner när personal slutar.	Komplett	1 ggr per år	KK:s projektgrupp	KC
Ö:2 Personuppgiftslagen (PuL)*	9	Att förteckning enl. §39 PuL är uppdaterad och anmäld till PuL-ombud.	Stickprov	1 ggr per år	PuL-ambassadör	PuL-ombud
Ö:3 Stjärnkontroll	9	Verksamhetschefer genomför stjärnmarkerade kontroller dvs de kontroller som ska genomföras i samtliga nämnder.	Komplett	1 ggr per år	intern-kontroll-gruppen	EkC
Ö:4 Internkontroll andra nämnder och bolagen	12	Varje nämnd ska behandla utförd internkontroll samt besluta om ny internkontrollplan senast när bokslutet behandlas under våren.	Komplett	1 ggr per år	Kansliet	EkC
Ö:5 Oegentligheter eller misskötsel i arbete *	12	Att ”SKL:s skrift om muta och jäv" har diskuterats årligen på varje enhets APT samt information om hur man anmäler oegentligheter eller misskötsel i arbetet.	Komplett	1 ggr per år	KaC/PC	KC/EkC

Rutinnummer / rutin	**Riskvärde** (max 25)	**Kontrollmoment** (Vad?)	**Metod** (Hur?)	**Uppföljning** (När?)	**Ansvarig** (Vem?)	**Rapport till**
Ö:7 Uppföljning av privata utförare enligt Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare i Trosa kommun *	8	Enligt förfrågningsunderlag	Komplett	1 ggr per år	EC	KC

Riskanalys för Kommunstyrelsen 2018	**Kontrollmoment**	**Sannolik-het** (1-5) 5=mycket hög 1=mycket låg	**Konsekvens**(1-5) 5=mycket hög 1=mycket låg	**Riskvärde** (sannolikhet x konsekvens) Värde 8 eller högre ska med i IK-planen
Politisk ledning:				
POL:1 Rätt arvode	Rätt arvode till rätt person. Koll analyslista.	3	4	**12**
POL:2 Närvarolistor	Närvarolistor hålls tillgängliga med aktuella uppgifter.	2	1	**2**
Kanslienheten:				
KAN:1 Postöppning	Post öppnas och distribueras korrekt i enlighet med sekretessregler och fullmakter.	1	3	**3**
KAN:2 Lagkännedom	Kansliets ska ha tillgång till och tillhandahålla relevant offentligrättslig lagstiftning.	1	5	**5**
KAN:3 Verkställande av fattade beslut i Ksau, KS och KF	Att ärendet "beslutsuppföljning" genomförs minst två gånger om året.	1	4	**4**
KAN:4 Delegering*****	Att delegeringsordningen är relevant med avseende på kommunkontorets organisation och befattningar m.m.	3	3	**9**
KAN:5 Styrdokument beslutade av KS och KF	Styrdokumenten hålls aktuella och lättillgängliga.	2	3	**6**
KAN:6 Svarsfrekvens synpunkter	Kontroll att synpunkter som kommer via synpunkthanteringen besvaras inom 7 dagar.	2	2	**4**
Serviceenheten:				
SER:1 Telefoner	Aktuell telefonpolicy finns tillgänglig.	2	2	**4**
SER:2 Nycklar till kommunhusen vid nyanställning och avslutad anställning.	Nycklar lämnas tillbaka när anställningen upphör.	2	4	**8**
SER:3 Passagebrickor (uthyrningslokaler)	Passagebrickor lämnas tillbaka enligt instruktion som lämnas till hyresgästen vid uthyrningstillfället.	2	3	**6**
SER:4 Leasingbilar och tankkort.	Återlämning av nycklar samt tankkort, kvitto och ifyllning av körjournal. Kommunhusens gemensamma bilar.	1	4	**4**
SER:5 Nycklar till kommunens lokaler (uthyrning)	Arbete pågår (nu) hos tekniska kontoret för att samla in nycklar och lämna ut passagebrickor.	1	4	**4**
Personal:				
PER:1 Inventering bisysslor *****	Inventering av bisysslor.	3	3	**9**
PER:2 Arbetsmiljö *****	Att Riskanalyser och handlingsplaner finns.	4	3	**12**
PER:3 Tillbud och arbetsskador	Att rapportering sker enligt fastställda rutiner.	3	1	**3**
PER:4 Rehabiliterings-utredning	Att upprättade finns och att uppföljning sker.	3	1	**3**
PER:5 Kvittokontroll	Att kvitton finns för egna utlägg som rapporteras digitalt.	3	1	**3**
PER:6 Rätt lön *****	Att analyslista - Rätt lön till rätt person samt att avdrag görs vid frånvaro	3	4	**12**

Riskanalys för Kommunstyrelsen 2018	**Kontrollmoment**	**Sannolik-het** (1-5) 5=mycket hög 1=mycket låg	**Konsekvens**(1-5) 5=mycket hög 1=mycket låg	**Riskvärde** (sannolikhet x konsekvens) Värde 8 eller högre ska med i IK-planen
PER:7 Behörigheter att attestera lönerapporter och att anställa	Attestkontroll av rapporter mot reglemente. Särskild attestlista tas fram för löner	3	3	**9**
PER:8 Löneavdrag vid frånvaro	Kontroll och att det finns bra fungerande rutiner på Kommunkontoret	2	3	**6**
PER:9 Sihtskort	Kontroll och att det finns bra fungerande rutiner för nyanställning och avslut	3	4	**12**
Ekonomi:				
EK:1 Attestrutin för skannade fakturor i DCE	Att endast personer i attestförteckningen är behöriga att attestera fakturor i DCE.	2	4	**8**
EK:2 Behörigheter kommunens internetbank	Att endast endast behöriga har tillgång till banken och att behörigheter avslutas hos banken.	2	4	**8**
EK:3 Leverantörer	Kontroll av status leverantörer, F-skatt och inte med på "svarta listan".	2	3	**6**
EK:4 Leverantörsbetalningar	Samtliga större fakturor kontrolleras enligt rutin. Kontroll vid utbetalning av totalbelopp.	2	4	**8**
EK:5 Ändringar i ekonomissystem	Kontroll av logglistor - ändring av bankgiro, plusgiro eller kontonummer. Kontroll av nya leverantörer.	2	5	**10**
EK:6 Bokföringsordrar och internräkningar	Att orsak till omföringen framgår samt att attest finns.	2	2	**4**
EK:7 Utbetalningsordrar	Att kvittounderlag överensstämmer med utbetalningsorder.	1	4	**4**
EK:8 Kreditering av kundfakturor	Att underlag och beslut finns.	2	3	**6**
EK:9 Moms	Momsdeklaration upprättas korrekt.	2	3	**6**
EK:10 Krav	Kravåtgärder vidtas i enlighet med policy.	3	3	**9**
EK:11 Kurs & konferens	Reglerna följs i kommunen.	3	3	**9**
EK:12 Representation	Reglerna följs i kommunen.	3	4	**12**
EK:13 Resekostnader	Reglerna följs i kommunen.	3	2	**6**
IT:				
IT:1 Datoranvändning	Kontroll av kommungemensamma program, licenser.	4	3	**12**
IT:2 Behörigheter i AD (Active Directory - kommunens nätverk)	Korrekta behörigheter har givits och är dokumenterade och rutin för säkerhet införs.	4	3	**12**
IT:3 Inköp av mjuk- och hårdvara	Inköp kanaliseras via IT-enheten. Fungerar nu väl.	2	3	**6**
IT:4 Datorer i skolorna	Kontroll att återanvända datorerna INTE innehåller några program som kräver licens och/eller har tillgång till kommunens nätverk.	1	4	**4**
IT:5 IT-säkerhet lösen på servrarna	Kontrollera att varje server har ett unikt lösenord.	3	4	**12**
IT:6 Leasingbilar och tankkort.	Återlämning av nycklar samt tankkort, kvitto och ifyllning av körjournal. It-bilarna exkl el-bilen	2	3	**6**
Överförmyndaren:				

Riskanalys för Kommunstyrelsen 2018	**Kontrollmoment**	**Sannolik-het** (1-5) 5=mycket hög 1=mycket låg	**Konsekvens**(1-5) 5=mycket hög 1=mycket låg	**Riskvärde** (sannolikhet x konsekvens) Värde 8 eller högre ska med i IK-planen
ÖF:1 Dokumenthantering /Arkiv	Aktuell dokumenthanteringsplan finns och är tillgänglig och relevant.	1	3	**3**
ÖF:2 Sekretess/tystnadsplikt	Överförmyndarhanläggare, ÖF och ÖF`S ersättare ska känna till lagstiftning kring tystnadsplikt	1	4	**4**
ÖF:3 Korrekt granskning	Aktuella granskningsrutiner finns och är tillgängliga och relevanta	2	5	**10**
ÖF:4 Rätt arvoden	Följa SKL´s riktlinjer för arvoden exkl EKB, avstämning med utbetalda arvoden	3	4	**12**
ÖF:5 Rekrytering ställföreträdare (rätt och tillräcklig)	Rutin för rekryteringsprocess och inventering av behov	2	4	**8**
ÖF:6 Risk för hot/våld	Aktuell rutin i händelse av hot och våld	1	5	**5**
ÖF:7 Korrekt och rättsäker handläggning	Atuellt rutindokument finns och är tillgängligt och relevant, Överförmyndare och överförmyndarens ersättare ska ha tillgång till och tillhandahålla relevant lagstiftning.	2	5	**10**
ÖF:8 Frånvaro från ÖF-handläggare	Rutindokument finns tillgängliga	1	5	**5**
ÖF:9 Rätt utbildning till ställföreträdarna	Aktuell utbildningsplan finns tillgänglig	1	3	**3**
ÖF:10 Delegering	Att delegeringsordningen är relevant	3	3	**9**
ÖF:11 Ställföreträdare får för många uppdrag	Kontrollera antalet pågående uppdrag vid nytt uppdrag	2	4	**8**
Övrigt:				
Ö:1 Personal slutar i kommunen	Få till kommunövergripande rutiner när personal slutar.	2	4	**8**
Ö:2 Person-uppgiftslagen (PuL)*	Att förteckning enl. §39 PuL är uppdaterad och anmäld till PuL-ombud.	3	3	**9**
Ö:3 Stjärnkontroll	Verksamhetschefer genomför stjärnmarkerade kontroller dvs. de kontroller som ska genomföras i samtliga nämnder och bolag (där tillämpligt).	3	3	**9**
Ö:4 Internkontroll andra nämnder och bolagen	Varje nämnd och bolag ska behandla utförd internkontroll samt besluta om ny internkontrollplan senast när bokslutet behandlas under våren	4	3	**12**
Ö:5 Oegentligheter eller misskötsel i arbete *	Att ”SKL:s skrift om muta och jäv" har diskuterats årligen på varje enhets APT samt information om hur man anmäler oegentligheter eller misskötsel i arbetet.	3	4	**12**
Ö:6 Muta och jäv	Säkerställa att intranätet har fungerande funktion för att kommunens anställda anonymt ska kunna anmäla misstanke om oegentlighet	1	5	**5**

Riskanalys för Kommunstyrelsen 2018	**Kontrollmoment**	**Sannolik-het** (1-5) 5=mycket hög 1=mycket låg	**Konsekvens**(1-5) 5=mycket hög 1=mycket låg	**Riskvärde** (sannolikhet x konsekvens) Värde 8 eller högre ska med i IK-planen
Ö:7 Uppföljning av privata utförare enligt Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare i Trosa kommun *	Enligt förfrågningsunderlag	2	4	**8**

9

Kommunstyrelsen
Kommunkontoret
Marlene Bernfalk
Ekonomichef
0156-52092
Marlene.bernfalk@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-03-22
Diarienummer
KS 2018/57

Utökad budget för feriearbetare 2018

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Arbetsmarknadsenhetens budget utökas med 250 tkr år 2018 samt att utökningen ska ingå i budgetram från 2019.

2. Utökningen finansieras genom att kommunstyrelsens buffert minskas med 250 tkr.

Ärendet

Teknik- och servicenämnden föreslår att arbetsmarknadsenhetens budget utökas med 250 tkr för att även fortsättningsvis kunna erbjuda feriepraktik och att medlen från 2019 ingår i ordinarie budgetram.

För att kunna finansiera utökad budget föreslås att kommunstyrelsens buffert på 355 tkr nyttjas och därmed minskar till 105 tkr. Från och med budget 2019 kommer utökningen att ingå i budgetramen för Teknik- och servicenämnden.

Marlene Bernfalk
Ekonomichef

§ 18 **TSN 2017/74**

Utökad budget för feriearbetare 2018

Beslut

Teknik- och servicenämndens förslag till kommunfullmäktige:
Kommunfullmäktige utökar AME:s budget för feriearbete med 250 tkr år 2018. Därefter finns utrymmet i befintlig budgetram.

_____

Ärendet

Trosa kommun har under flera år erbjudit och ordnat feriearbeten till ungdomar som antingen precis avslutat grundskola eller går de första åren på gymnasiet. Feriearbete är mycket viktigt då det ofta utgör en första kontakt med arbetslivet och dess möjligheter och krav. Erfarenheterna säger att det ger ungdomar större möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden om man tidigt kommer i kontakt med densamma.

Under 2017 erhöll verksamheten 140 000 kr extra i statligt bidrag för ytterligare 16 ferieplatser till ungdomar utöver kommunens ordinarie 80 platser. Utfallet för 2017 blev återigen ett underskott om ca 200 tkr. Skälet till underskottet är främst att lönekostnaderna (minimilönen) har ökat sedan ramtilldelningen som baseras på 80 platser. Det innebär att i det fall AME även fortsättningsvis ska kunna erbjuda 80 ferieplatser så behöver budgeten utökas med 250 000 kronor från och med år 2018. Eftersom intresset och efterfrågan på platserna är stort så förordar kontoret möjligheten att även fortsättningsvis kunna erbjuda 80 platser d.v.s. att budget utökas. Från och med år 2019 medlen inarbetats i ordinarie budgetram till nämnden.

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från produktionschef Cecilia Högberg, 2018-02-05

Beslut till
Kommunstyrelsen

Kultur-, fritid-, teknik- och servicekontoret
Cecilia Högberg
Produktionschef
0156-520 66
cecilia.hogberg@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-02-05
Diarienummer
TSN 2017/74

Utökad budget för feriearbetare 2018

Förslag till beslut

Teknik- och servicenämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige utökar AME:s budget för feriearbete med 250 tkr år 2018. Därefter finns utrymmet i befintlig budgetram.

Ärendet

Trosa kommun har under flera år erbjudit och ordnat feriearbeten till ungdomar som antingen precis avslutat grundskola eller går de första åren på gymnasiet. Feriearbete är mycket viktigt då det ofta utgör en första kontakt med arbetslivet och dess möjligheter och krav. Erfarenheterna säger att det ger ungdomar större möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden om man tidigt kommer i kontakt med densamma.

Under ett antal år fördelades 100 tkr från kommunstyrelsen buffert till AME för att kunna erbjuda fler feriejobb för Trosas ungdomar än vad som inrymdes i AME:s budget för det samma. Målsättningen har varit att kunna erbjuda 80 ungdomar feriearbete och för att kunna finansiera det så tillfördes ytterligare medel så väl 2013 som 2014 med 150 tkr per år. Från och med budget 2015 beslutade (KS 2014/29) att dessa medel permanent skulle ingå permanent i AME:s ram.

Utfall, budget och antal ungdomar som deltagit sedan 2012 redovisas i nedan diagram.

Ungdomar	ÅR 2012	ÅR 2013	ÅR 2014	ÅR 2014	ÅR 2015	ÅR 2016
Antal aktuella Gymnasiet ungdomar		456	424	424	421	409
Antal ferieplatser	81	82	87	87	80	84
Funktionshindrade					8	15
Ekonomi						
Budget		450 tkr	450 tkr	450 tkr	461	461
Ersättningar från andra verksamheter		68432 kr skolan, tekniska 5199 kr, kommunkontor 17882= **91513**				
Ersättning från förening		12 000 kr	12 000 kr	12 000 kr	12 000 kr	12 000 kr
Resultat		4 919 kr	-22 375	-22 375	-88 488	-226 000

Under 2017 erhöll verksamheten 140 000 kr extra i statligt bidrag för ytterligare 16 ferieplatser till ungdomar utöver kommunens ordinarie 80 platser. Utfallet för 2017 blev återigen ett underskott om ca 200 tkr. Skälet till underskottet är främst att lönekostnaderna (minimilönen) har ökat sedan ramtilldelningen som baseras på 80 platser. Det innebär att i det fall AME även fortsättningsvis ska kunna erbjuda 80 ferieplatser så behöver budgeten utökas med 250 000 kronor från och med år 2018. Eftersom intresset och efterfrågan på platserna är stort så förordar kontoret möjligheten att även fortsättningsvis kunna erbjuda 80 platser d.v.s. att budget utökas. Från och med år 2019 medlen inarbetats i ordinarie budgetram till nämnden.

En annan viktigt parameter är att vi ser att gruppen ungdomar med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, nyanlända invandrare eller ungdomar som av sociala skäl behöver sysselsättning ökar. I år sökte AME ett särskilt riktat bidrag och kunde därmed erbjuda ytterligare platser riktat till målgruppen. Målgruppen är särskilt viktig att fånga och det kan finnas skäl att överväga om ungdomar med funktionsnedsättning alltid skall erbjudas feriearbete och att dessa ungdomar skall hanteras utanför de 80 platser som finansierats.

Cecilia Högberg
Produktionschef

Beslut till

Kommunstyrelsen

10

Kommunkontoret
Ekonomienheten
Marlene Bernfalk
Ekonomichef
0156-520 92
marlene.bernfalk@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-03-20
Diarienummer
KS 2017/151

Revidering av attesträtter för politisk ledning och revision

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsens fastställer kommunkontorets förslag till attesträtter för politisk ledning och revision.

2. Detta beslut ersätter kommunstyrelsens beslut 2018-02-28, § 7.

Ärendet

Bakgrund
I samband med styrelsens beslut om internbudget 2018 togs beslut om attesträtter för politisk ledning. Nu föreslås en revidering för politisk ledning, aktivitet 8400 ”Politikerarvode och ersättningar”, som i tidigare beslut avsåg förtroendevaldas mobilräkningar samt förtäring vid politiska sammanträden.

Kommunstyrelsen hanterade ärendet om reviderade attesträtter 2018-02-28 men då det blev fel i beslutsunderlaget gällande aktivitetskoder hanteras ärendet igen.

Förslag
Arvoden och sammanträdesarvoden attesteras av ordförande med aktivitet 8400 ”Politikerarvoden och ersättningar”.

Övriga kostnader för politisk ledning och revision attesteras av kanslichef för att effektivisera hanteringen av fakturor.

Johan Sandlund
Kommunchef

Marlene Bernfalk
Ekonomichef

Bilagor

1. Attesträtt för politisk ledning
2. Attesträtt för revision

Attestlista KS politisk ledning 2018

AKT 8400 = Politkerarvode och ersättningar

Politisk ledning

Ansvar	Enhet	Aktivitet	Benämning	Attestant-funktion	Ersättare - funktion
1000	11001	**8400**	**Kommunfullmäktige**	**KF:s ordf**	**2:e v ordförande**
1000	11001		Kommunfullmäktige	Kanslichef	Redovisningsansvarig
1010	11002	**8400**	**Kommunstyrelse**	**Kommunst ordf**	**2:e v ordförande**
1010	11002		Kommunstyrelse	Kanslichef	Redovisningsansvarig
1010	11003		KS oppositionsråd	KS 2:e vice ordförande	2:e v ordförande
1010	11005		Kommunal partistöd	Kommunst ordf	2:e v ordförande
1010	11006		Utb stöd pol partier	Kommunst ordf	2:e v ordförande
1010	11007		Utbildning förtr valda	Kommunst ordf	2:e v ordförande
1010	11009		Valnämnd	Kommunst ordf	2:e v ordförande
1010	11011	**8400**	**Kommunala Råd**	**Kommunst ordf**	**2:e v ordförande**
1010	11011		Kom råd	Kanslichef	Redovisningsansvarig
1010	11012	**8400**	**Planutskott**	**Ordförande planutskott**	**Kommunst ordf**
1010	11012		Planutskott	Kanslichef	Redovisningsansvarig
1010	11900		KS egen buffert	Beslut i KS	
1010	11950		Central buffert	Beslut i KS	

Attestlista revision 2018

AKT 8400 = Politkerarvode och ersättningar

Politisk ledning

Ansvar	Enhet	Aktivitet	Benämning	Attestant-funktion	Ersättare - funktion
6000	20000	**8400**	**Revision**	**Revisions ordf**	**vice ordförande**
6000	20000		Revision	Kanslichef	Redovisningsansvarig

11

Samhällsbyggnadskontoret
Hans-Erik Eriksson
Koordinator för Ostlänken
0156-520 35
hans-erik.eriksson@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-03-06
Diarienummer
KS 2018/21

Kommunstyrelsen

Svar på Regionförbundet Sörmlands remiss av förslag till revidering av Sörmlandsstrategin

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner Samhällsbyggnadskontorets förslag till svar på Regionförbundet Sörmlands remiss av förslag till revidering av Sörmlandsstrategin.

Sammanfattning

Sedan den antogs 2011 gäller ”Sörmlandsstrategin 2020” som ett övergripande strategiskt dokument för länets utveckling. Under senhösten 2016 beslutade Regionstyrelsen att Sörmlandsstrategin ska revideras. Därför har Regionförbundet Sörmland tagit fram ett förslag till nytt strategiskt dokument, som är utsänt på remiss under perioden 22 januari till och med den 16 april 2018. Avsikten är att Regionstyrelsen ska kunna anta den reviderade strategin vid sitt möte den 20 juni.

Den gällande Sörmlandsstrategin är indelad i fyra prioriterade målområden, där inriktningen för det regionala utvecklingsarbetet anges inom Utbildning och arbetsmarknad, Fysiska transporter och IT-infrastruktur, Näringslivsutveckling samt Livsmiljö. Förslaget till reviderad strategi konstaterar att den övergripande målinriktningen alltjämt är aktuell, men att det finns behov av att bland annat tydliggöra samspelet mellan strategier och handlingsplaner, att anpassa Sörmlandsstrategin till nya omvärldsförutsättningar samt att komplettera strategin med ett fysiskt perspektiv.

Förslaget till ny Sörmlandsstrategi innebär att de tidigare prioriterade målområdena ersätts med två övergripande inriktningar, som ska följas upp med handlingsplaner:

- En växande arbetsmarknad, där efterfrågan på kompetens och utbud av arbetskraft med olika utbildningsbakgrunder och erfarenheter kan mötas.

- En växande befolkning, där bostadsmarknaden fungerar och utbudet av bostäder möter efterfrågan.

Den reviderade Sörmlandsstrategin kommer endast att presenteras i digital form och i remissversionen har det digitala formatet påbörjats. Remissversionen finns i sin helhet på den här länken:

http://region.sormland.se/regional-utveckling/soermlandsstrategin/

Regionförbundet pekar i sitt följebrev ut två frågor för remissinstanserna att fokusera på. De är 1) Har ett fysiskt perspektiv beaktats? Och 2) Har vikten av ett tvärsektoriellt perspektiv beaktats?

Samhällsbyggnadskontoret anser att förslaget till reviderad strategi lyfter det fysiska perspektivet betydligt bättre än vad nu gällande strategi gör. Dessutom anser kontoret att det tvärsektoriella perspektivets betydelse är väl beskrivet. I övrigt föreslår kontoret att Trosa kommun framför några detaljsynpunkter och noteringar i sitt remissvar.

Ärendet

Bakgrund

I Södermanlands län har Regionförbundet ansvar för det regionala tillväxtarbetet. Ansvaret och arbetets inriktning med mera regleras i en förordning från juni 2017. Förordningen definierar till exempel regionalt tillväxtarbete som ”insatser för att skapa hållbar regional tillväxt och utveckling”. Dessutom anger förordningen att ansvarig myndighet/organisation ska utarbeta och fastställa en samlad och sektorsövergripande strategi för länets utveckling. Den regionala strategin ska upprättas utifrån en analys av de särskilda förutsättningarna för hållbar regional tillväxt och utveckling i länet. Arbetet ska också ske i samverkan med bland annat berörda kommuner och landsting.

Den gällande Sörmlandsstrategin

Regionstyrelsen antog ”Sörmlandsstrategin 2020” vid sitt sammanträde i december 2011. Sörmlandsstrategin 2020 är indelad i fyra olika målområden, där inriktningen för det regionala utvecklingsarbetet anges inom:

- Mål 1 Utbildning och arbetsmarknad
- Mål 2 Fysiska transporter och IT-infrastruktur
- Mål 3 Näringslivsutveckling
- Mål 4 Livsmiljö (boende/hälsa/fritid)

Strategin har efterhand kompletterats med fördjupade delstrategier och handlingsplaner inom olika områden. Sådana kompletteringar har bland annat tagits fram för besöksnäringen, innovationsstödjande insatser, folkhälsa, cykling, ny länstransportplan, jämställdhet samt klimat och miljö.

Den gällande strategin är fortfarande aktuell enligt Regionförbundet Sörmland, men det finns behov av att

- tydliggöra hur olika strategier och handlingsplaner förhåller sig och

samspelar med varandra för att nå de övergripande målen,

- anpassa Sörmlandsstrategin till förändrade omvärldsförutsättningar,
- komplettera strategin med ett fysiskt (rumsligt) perspektiv,
- få olika verksamhetsområden att samverka för att uppnå de övergripande målen.

Förslag till reviderad Sörmlandsstrategi

Tjänstemän vid Regionförbundet Sörmland påbörjade processen med revidering av Sörmlandsstrategin 2020 vid årsskiftet 2016/2017. Under tiden mellan mars och september 2017 genomfördes ett gemensamt analysarbete i form av totalt 26 dialogmöten. Syftet med mötena var att föra dialog kring möjligheter och utmaningar för länets framtida utveckling. Resultatet från mötena har sedan legat till grund för remissversionen av den reviderade Sörmlandsstrategin. Där formuleras två övergripande inriktningar för strategin enligt följande:

- En växande arbetsmarknad, där efterfrågan på kompetens och utbud av arbetskraft med olika utbildningsbakgrunder och erfarenheter kan mötas.
- En växande befolkning, där bostadsmarknaden fungerar och utbudet av bostäder möter efterfrågan.

Den regionala nivåns roll

Förslaget till reviderad strategi betonar att den regionala nivån har en viktig roll att fylla genom att samordna en oftast starkt sektoriserad politik. Den regionala nivån ska dessutom samordna och anpassa den nationella politiken till regionala och lokala förhållanden.

Sörmlands modell för hållbar utveckling

Regionförbundet tar utgångspunkt i en förenklad modell för att kunna beskriva och mäta hållbar utveckling i länet. På så sätt kan ett komplext samspel mellan olika faktorer, som också är ömsesidigt beroende av varandra, åskådliggöras. Modellen innehåller fem huvudperspektiv, som alla påverkar länets befolkning. Här nedan följer en redovisning av de fem perspektiven tillsammans med exempel på specifika faktorer för varje perspektiv.

- *Arbetsmarknad:* efterfrågan på arbetskraft, framväxt av nya näringar, tilltagande specialisering, funktionella arbetsmarknader med mera.
- *Näringsliv:* Produktion av varor och tjänster, branschbredd, sysselsättning, företagsklimat, service.
- *Boende:* Attraktivitet för olika grupper, tillgång till arbete och service, skolans kvalitet, kommunalskatt, bostadspriser.

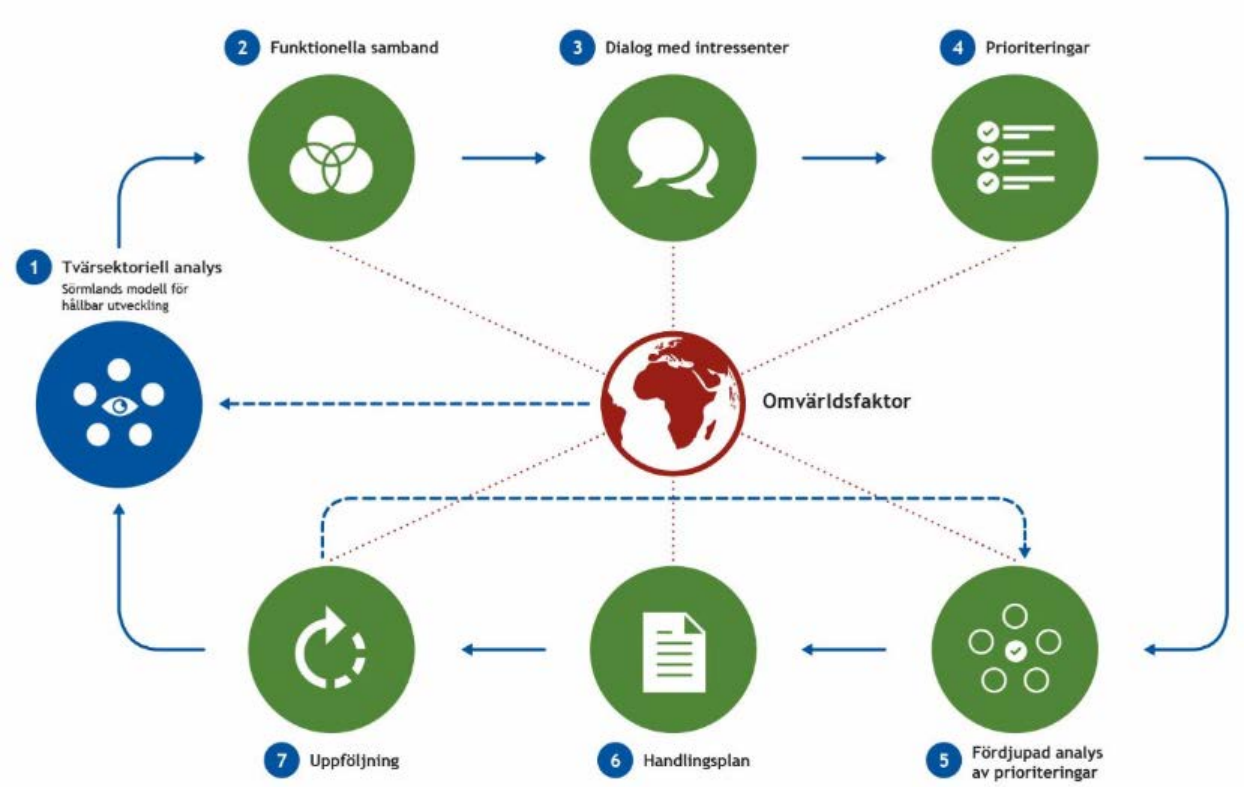
- *Hälsa:* Arbetssituation, utbildningsbakgrund. boendemiljö, ålderssammansättning.
- *Utbildning*

Process och arbetsmetod

Regionförbundets avsikt är att utvecklingsarbetet i länet ska vara flexibelt och anpassningsbart i förhållande till omvärldsförändringar med mera. Behovet av att ständigt anpassa arbetet och strategin innebär också att något särskilt målår inte anges.

Den reviderade Sörmlandsstrategin kommer endast att presenteras i digital form efter antagandet. Regionförbundet har då som ambition att strategin ska vara ett levande och ständigt uppdaterat dokument med aktuell statistik, analyser och uppföljning. Det digitala formatet ger också förutsättningar för exempelvis egna statistikurval och panorering/zoomning i kartor.

Regionförbundet beskriver processen för det fortsatta regionala utvecklingsarbetet som cirkulärt, rörligt och utan slut. Bilden här nedan visar hur processens olika steg samverkar för önskad flexibilitet och kontinuitet.

Tvärsektoriell analys visar hur de fem perspektiven i Sörmlands modell för hållbar utveckling påverkar varandra. *Funktionella samband* blir allt viktigare ju fler

gränsöverskridande utmaningar vi ställs inför. Därför blir det också allt viktigare att verka inom de funktionella sambanden för att nå en mer framgångsrik utveckling i regionen. *Dialog med intressenter*, som exempelvis länets kommuner, landstinget, kollektivtrafikmyndigheten och länsstyrelsen. *Prioriteringa*r görs för att fokusera på de mest angelägna utvecklingsområden, som identifierats i den tvärsektoriella analysen. Det är också sådana prioriteringar som har landat i den övergripande inriktningen i förslaget till reviderad strategi. *Handlingsplaner* beskriver vilka insatser som ska genomföras, hur insatserna ska följas upp och beräknat/uppskattat tidsperspektiv för insatsen. *Uppföljning* av handlingsplanerna sker mot mål och delmål, men ska också visa vilken roll respektive handlingsplan har haft för de prioriterade utvecklingsområdena.

Regionförbundet betonar att processen måste vara flexibel om och när förutsättningar ändras och nya situationer uppstår. Det innebär bland annat att processarbetet snabbt ska kunna börja om från punkt 1 om beslutade prioriteringar behöver omprövas, eller från punkt fem, om riktningen behöver ändras i de beslutade prioriteringarna.

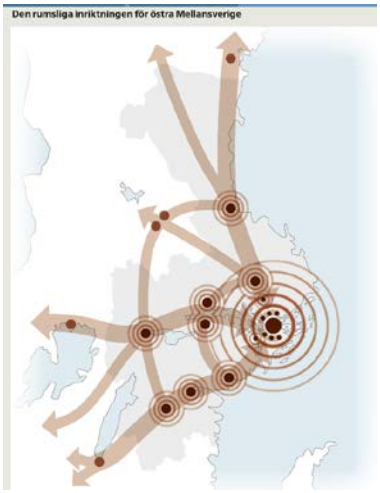
Regional fysisk planering

Enligt förslaget till reviderad Sörmlandsstrategi, betyder allt större arbetsmarknader och människornas allt större rörlighet över administrativa gränser att frågor som tidigare var lokala idag är regionala. Därför behövs en regional fysisk planering, som utgår från funktionella aspekter som arbetsmarknad och pendling.

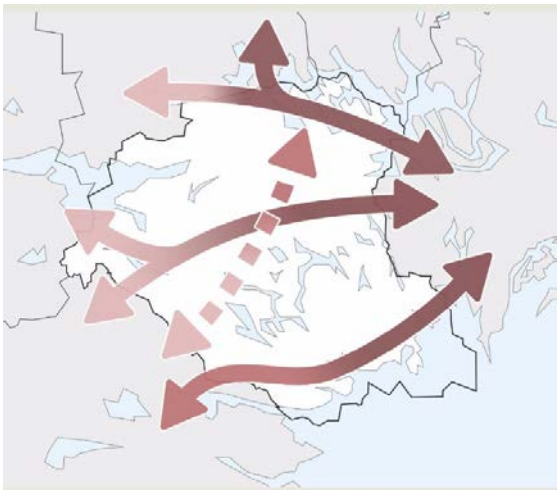
Regionförbundet anger att den regionala fysiska planeringen ska:

- stödja Sörmlandsstrategins övergripande inriktning,
- vara ett stöd i kopplingen mellan regionalt utvecklingsarbete och kommunernas översiktsplanering,
- ge stöd för samverkan i funktionella geografier
- verka för samordning mellan infrastrukturplanering, kollektivtrafikplanering och bostadsförsörjning
- ange inriktning och vara ett stöd i regional och storregional samverkan samt i diskussioner med den nationella nivån.

Inom ramen för den regionala fysiska planeringen ska strukturbilder på tre nivåer tas fram och två av dem presenteras också i remissmaterialet. Se överst på nästa sida! Nivå 1 visar inriktningen för ÖMS (=samverkan och planering i Östra Mellansverige). Nivå 2 visar de viktigaste sambanden inom länet och mot omgivande län. Ju mörkare färg på pilarna, desto starkare samband och desto större möjligheter att utveckla sambanden. Nivå 3 kommer att beskriva relationerna mellan orter i och utanför länet på en mer detaljerad nivå.

Nivå 1

Nivå 2

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Samhällsbyggnadskontoret (SBK) noterar att förslaget till reviderad strategi lyfter det fysiska perspektivet betydligt bättre än vad Sörmlandsstrategin 2020 gör. Även det tvärsektoriella arbetets betydelse är väl beskriven i förslaget. Kontoret ser också tydliga pedagogiska ambitioner i det digitala formatet, även om exempelvis en lättanvänd sökfunktion saknas.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Hans-Erik Eriksson
Koordinator för Ostlänken

Bilaga

Förslag till remissvar

Beslut till

Regionförbundet Sörmland via mejl till info@region.sormland.se med Dnr:17-099 i ämnesraden

Samhällsbyggnadskontoret

Kommunstyrelsen
Samhällsbyggnadskontoret
Hans-Erik Eriksson
Koordinator för Ostlänken
0156-520 35
hans-erik.eriksson@trosa.se

Datum
2018-03-16
Diarienummer
KS 2018/21

Regionförbundet Sörmland
info@region.sormland.se

Svar på Regionförbundet Sörmlands remiss av förslag till revidering av Sörmlandsstrategin.

Allmänt

Inledningsvis konstaterar Trosa kommun att förslaget till reviderad Sörmlandsstrategi lyfter det fysiska perspektivet betydligt bättre än vad den nu gällande strategin gör. Kommunen anser också att det tvärsektoriella arbetets betydelse för den regionala utvecklingen är väl beskriven.

Förslaget till reviderad strategi har tydliga pedagogiska ambitioner. Det är däremot viktigt att slutprodukten förses med innehållsförteckning och en lättanvänd sökfunktion.

Detaljsynpunkter

Även om förslaget i huvudsak är pedagogiskt och lättillgängligt, anser Trosa kommun att förslaget kan vinna på att:

- Precisera vem som ska ta fram handlingsplaner samt när och hur detta arbete ska genomföras.

- Förtydliga kopplingen, inklusive nyttan respektive statens intentioner, mellan arbetet med regionala utvecklingsstrategier och kommunernas översiktsplanering

Övriga noteringar

- Trosa kommun noterar att den regionala fysiska planeringen bidrar till att Region Sörmland kan vara en betydande part vid vägning av utveckling och bostadsbyggande mot andra sektorsintressen.

- Enligt kommunens mening måste den regionala fysiska planeringen genomföras som ett stöd för kommunernas planering och utveckling. Den får däremot aldrig bli något som riskerar att hindra planering och utveckling i en kommun.

Avslutningsvis ser Trosa kommun fram mot att ta del av den antagna versionen av Sörmlandsstrategin.

Daniel Portnoff
Kommunstyrelsens ordförande

Johan Sandlund
Kommunchef

Landstinget Sörmland
Regionförbundet Sörmland

2018-01-22

Till remissmottagare enligt sändlista

Remiss gällande regionbildning respektive Sörmlandsstrategin

Inom ramen för det pågående arbetet att förbereda regionbildning i Sörmland respektive den pågående revideringen av Sörmlandsstrategin avser Landstinget Sörmland och Regionförbundet Sörmland att parallellt genomföra remissprocesser för att inhämta synpunkter från länets kommuner samt för Sörmlandsstrategin även Kommunalförbundet Sörmlands kollektivtrafikmyndighet, Landstinget Sörmland och Länsstyrelsen i Södermanlands län.

1. Regionbildning: Region Sörmland - Uppdrag och samverkan

Landstinget Sörmland, Regionförbundet Sörmland och Kommunalförbundet Sörmlands kollektivtrafikmyndighet har i samråd med företrädare från länets kommuner och den politiska styrgruppen arbetat fram ett förslag till regionens uppdrag och beskrivning av hur samverkan ska bedrivas. Detta har samlats i dokumentet *Region Sörmland - Uppdrag och samverkan* som bifogas detta missiv.

Vid bildandet av regionen är det av betydelse att inhämta kommunernas synpunkter kring hur regionens uppdrag ska formuleras och hur samverkan i länet ska bedrivas. Kommunernas delaktighet i bildande av en stark region med utvecklingskraft är central varför *Region Sörmland - Uppdrag och samverkan* skickas på remiss till länets kommuner för inhämtande av synpunkter.

Frågor att fokusera på:

- Har regionens uppdrag beskrivits på ett relevant sätt?
- Har kommunernas möjlighet till inflytande, exempelvis via den regionala utvecklingsnämnden, beskrivits på ett relevant sätt?

Remissmottagarnas synpunkter i ärendet om regionens uppdrag och samverkan skickas senast den 2 maj 2018 till Landstinget Sörmland, Repslagaregatan 19, 611 88 Nyköping, eller till e-post landstinget.sormland@dll.se. Vänligen ange LS-LED18-0178 i ert svar.

Vid frågor kontakta Eva Andrén på tfn 070-554 31 08.

2. Sörmlandsstrategin

Inför arbetet med revideringen av Sörmlandsstrategin har det konstaterats att det finns behov av:

- att tydliggöra hur olika strategier och handlingsplaner förhåller sig och samspelar med varandra för att nå de övergripande målen.
- att anpassa Sörmlandsstrategin till förändrade omvärldsförutsättningar, vilket medfört att vissa utvecklingsområden är helt nya (exempelvis digitalisering) eller har kommit högre upp på utvecklingsagendan (exempelvis integrationsfrågor), medan andra tonats ned (exempelvis nyföretagande).

En utgångspunkt i revideringen av Sörmlandsstrategin är att den regionala nivån har en viktig roll att fylla genom att söka samordna en oftast starkt sektoriserad politik. En början till en tvärsektoriell samordning är att utveckla beskrivningen av hur olika verksamheter skulle kunna dra nytta av varandra. Sörmlandsstrategin beskriver vidare processen för konkretisering av strategin i handlingsplaner.

Behovet av att anpassa utvecklingsarbetet efter förändrade omvärldsförutsättningar innebär bland annat att målår inte presenteras. På det sättet görs strategin flexibel i inriktning när omvärlden och framtiden så kräver. Sörmlandsstrategin ska vidare också ha ett fysiskt (rumsligt) perspektiv.

Den reviderade Sörmlandsstrategin kommer endast att presenteras i digital form och i remissversionen har det digitala formatet påbörjats.

Länk till Sörmlandsstrategin: http://region.sormland.se/regional-utveckling/soermlandsstrategin/

Frågor att fokusera på:

- Har ett fysiskt perspektiv beaktats?
- Har vikten av ett tvärsektoriellt perspektiv beaktats?

Remissmottagarnas synpunkter i ärendet om Sörmlandsstrategin skickas senast den 16 april 2018 till Regionförbundet Sörmland, e-post info@region.sormland.se. I ämnesraden ange Dnr: 17-099.

Vid frågor kontakta Johanna Sundelöf på tfn 070-234 28 20.

LANDSTINGET SÖRMLAND

Monica Johansson
Landstingsstyrelsens ordförande

REGIONFÖRBUNDET SÖRMLAND

Viking Jonsson
Regionstyrelsens ordförande

Sändlista:

Regionbildning: Region Sörmland - Uppdrag och samverkan
Kommunerna i Sörmland

Sörmlandsstrategin
Kommunerna i Sörmland
Kommunalförbundet Sörmlands kollektivtrafikmyndighet
Landstinget Sörmland
Länsstyrelsen i Södermanlands län

12

Kommunstyrelsen
Kommunkontoret
Marlene Bernfalk
Ekonomichef
0156-52092
Marlene.bernfalk@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-03-23
Diarienummer
KS 2018/58

Årsredovisning för Trosa kommun inklusive sammanställd redovisning 2017

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen bedömer att Trosa kommuns helägda bolags verksamheter under kalenderåret 2017 har bedrivits i enlighet med det fastställda kommunala ändamålet för respektive bolag och inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

2. Kommunfullmäktige godkänner, den av kommunstyrelsen upprättade årsredovisningen för Trosa kommun och den sammanställda redovisningen.

3. Resultatenheternas resultat för 2017 överförs, per mars 2018 med +522 tkr till resultatenheterna inom skola/förskola

4. Resultatenheternas resultat för 2017 överförs, per mars 2018 med +2 511 tkr till resultatenheterna inom vård och omsorg

5. Finansförvaltningens budget, minskas med 3 033 tkr.

6. Återstående medel för redan beslutade investeringar, som ännu inte avslutats överförs till budgetåret 2018 med totalt 41 499 tkr.

Sammanfattning – ekonomiskt resultat

Kommunen
Förslag till årsredovisning för 2017 har upprättats. Årsredovisningen omfattar den sammanställda redovisningen för koncernen och kommunen.
Trosa får ett positivt resultat med 33,7 Mkr 2017. De skattefinansierade nämnderna redovisar tillsammans ett positivt resultat relativt budget med 7,4 Mkr.

I samband med delårsbokslutet per augusti 2017 fördelades 20,7 Mkr från central buffert till framförallt vård och omsorg. Verksamhet för omsorg om funktionsnedsatta utökades med 12,3 Mkr. Från central buffert fördelades 6,4 Mkr mer än vad som budgeterats vilket belastade kommunens resultat.
Resultatenheterna inom för- och grundskola redovisar tillsammans ett positivt resultat med 522 tkr.
Inom särskilda boenden samt hemtjänst redovisas ett överskott med 2 511 tkr.

Trobo
Trosabygdens Bostäder AB har upprättat årsredovisning. Bolagets resultat efter bokslutsdispositioner och skatt är 1 071 tkr.

Trofi
Trosa Fibernät AB har upprättat årsredovisning. Bolagets resultat efter bokslutsdispositioner och skatt är -194 tkr.

Sammanställd redovisning
Det sammanställda resultatet blev 34,7 mkr.

Överföring av investeringsmedel
Investeringsmedel budgeterades för 2017. Vissa projekt har inte avslutas eller påbörjats under 2017 Se bifogad förteckning.

Prövning av kommunens helägda bolags verksamheter
Kommunstyrelsen ska enligt 6 kap. 1 a § kommunallagen (nedan ”KL”) i årliga beslut för aktiebolag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ KL pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder. Den förstnämnda paragrafen (3 kap. 17 § KL) avser helägda aktiebolag och den sistnämnda (3 kap. 18 § KL) delägda aktiebolag.

Johan Sandlund
Kommunchef

Marlene Bernfalk
Ekonomichef

Bilagor

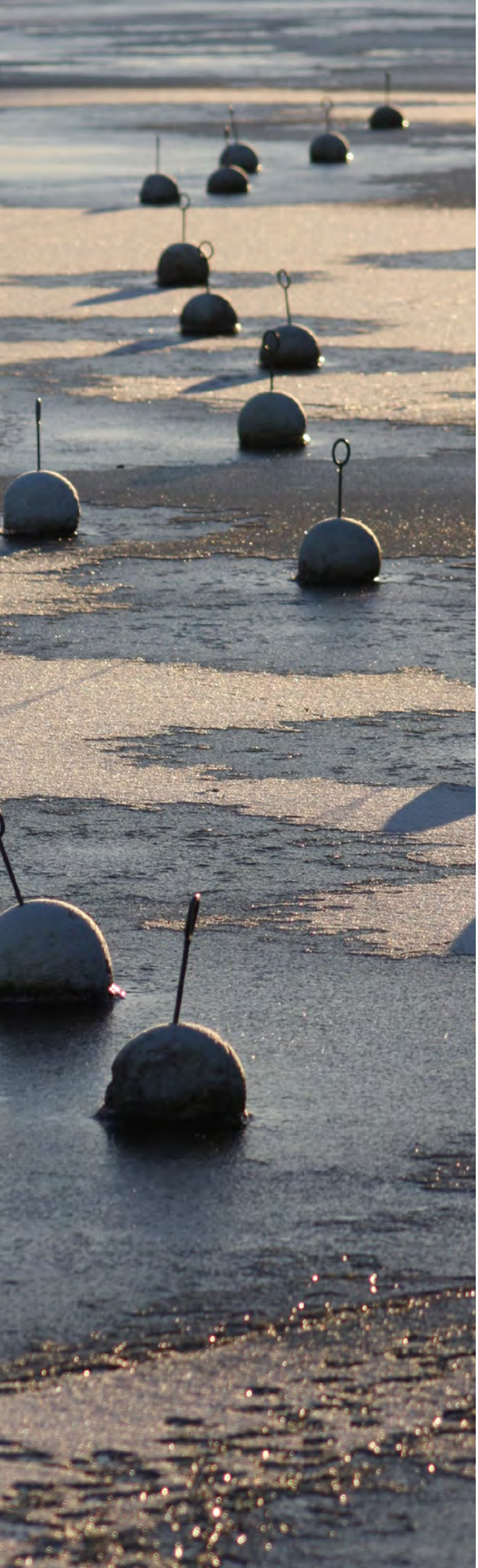
Årsredovisning 2017 för Trosa kommun
Årsredovisning 2017 Trosabygdens Fastigheter AB
Årsredovisning 2017 Trosa Fibernät AB
Förteckning investeringsprojekt
Samtliga nämnders verksamhetsberättelser som de redovisats till resp. nämnd

Årsredovisning **2017**

Trosa KOMMUN

www.trosa.se/bokslut

INLEDNING

Politiska kommentarer

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrmodell och organisation 4
Trosa och omvärlden 7
Trosa i korthet 10
Befolkning, bostäder och arbetsmarknad 14
Hur används skattepengarna? 17
Trosas mål 18
Trosas medarbetare 21
Hållbar utveckling 24
Trosas ekonomi i korthet 25

ÅRET SOM GÅTT I NÄMNDER OCH BOLAG

Kommunstyrelsen
Politisk ledning och kommunkontor 30
Ekoutskottet 32
Samhällsbyggnadsnämnden 34
Humanistiska nämnden
Barnomsorg och utbildning 36
Individ- och familjeomsorg 38
Vård- och omsorgsnämnden 40
Teknik- & servicenämnden
Skattefinansierad verksamhet 42
Avgiftsfinansierad verksamhet 44
Kultur- och fritidsnämnden 46
Miljönämnden 48
Året som gått i bolagen 50

EKONOMI

Finansiell analys 53
Redovisningsprinciper 59
Resultaträkning 61
Kassaflödesanalys 62
Balansräkning 63
Noter 64
Tilläggsupplysning sammanställd redovisning 72
Resultaträkning och balansräkning med noter för avgiftsfinansierad verksamhet 73
Driftredovisning 81
Investeringsredovisning 83
Exploateringsredovisning 85
Fem år i sammandrag 87

Revisionsberättelse

Kommunstyrelsens ordförande

TEXT SENARE

Daniel Portnoff (M)

Styrmodell

Kommunfullmäktige antog i juni 2003 en ekonomistyrningsmodell för Trosa kommun och dess bolag.

EKONOMISTYRNING I TROSA KOMMUNS KONCERN

Koncernens ekonomistyrning ska vara en medveten och konsekvent process för att påverka organisationens handlande så att verksamheten genomförs efter invånarnas faktiska behov med rätt kvalitet och till rimlig kostnad, allt inom ramen för tilldelade resurser och fastställda mål.

FÖLJANDE GRUNDLÄGGANDE SPELREGLER GÄLLER I KOMMUNEN

- Inga tilläggsanslag beviljas under budgetåret.
- Nämnderna ansvarar för att bedriva verksamheten inom sin budget, driva verksamheten enligt de mål och uppdrag fullmäktige lagt fast samt följa upp och utvärdera verksamheten.
- Om förutsättningarna förändras under budgetåret ansvarar nämnden för att anpassa och prioritera verksamheten inom sin budgetram.
- Verksamhetsansvariga ansvarar för att hålla sin verksamhet inom beslutad budget, vidta åtgärder under året för att uppnå detta, driva verksamheten enligt de mål och uppdrag nämnden beslutat samt följa upp och utveckla verksamheten.
- Verksamhetsansvarig är den som driver verksamhet och/eller sköter andra åtaganden och har budgeterade medel för detta. I Trosa ska inga beslut som medför kostnader eller intäkter bokföras utan att det är tydligt vem som är ansvarig.
- Resultatenhetsansvarig är den som driver verksamhet och får fastställda intäkter i form av peng, check eller pris per utförd prestation. Det ekonomiska resultatet mäts som skillnad mellan intäkter och kostnader. Över-/underskott överförs till nästkommande år. Det innebär att den ansvariga ska vidta åtgärder under löpande år för att uppnå ett positivt resultat, att se till att verksamheten drivs enligt de mål och uppdrag nämnden beslutat samt att följa upp och utveckla verksamheten.
- Fastställd intäkt i form av peng eller check per utförd prestation är densamma för en privat entreprenör som för en resultatenhet inom kommunen. Den privata entreprenören ersätts även för fastställda kostnader för administration med mera, samt för fastställd momskompensation.
- Kommunstyrelsen bör ha en central buffert som motsvarar 2 procent av de budgeterade verksamhetskostnaderna. Fördelning av medel från den centrala bufferten ska ske en gång per år i samband med att kommunstyrelsen behandlar kommunens delårsbokslut med helårsprognos till och med augusti.
- Fördelning ur den centrala bufferten sker endast enligt fastslagna kriterier.
- Övergår en kommunal verksamhet till privat regi, ska kommunen göra en inventering och marknadsmässig värdering av alla inventarier och material. Den privata entreprenören erbjuds att köpa inventarier och material till värderat pris. Överenskommelse om att hyra inventarier kan också göras. Material och inventarier som inte köps eller hyrs av den privata entreprenören ska fördelas inom enheter i kommunal regi.

FINANSIELLA FÖRUTSÄTTNINGAR OCH KRITERIER FÖR CENTRAL BUFFERT

Kommunens mål för resultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag är minst 2 procent.

2 procent av kommunens budgeterade verksamhetskostnader avsätts i kommunstyrelsens centrala buffert, som kan användas till att:

- täcka ökade kostnader för fler förskole-/skolbarn än vad som budgeterats samt dyrare programval i gymnasieskolan
- täcka ökade LSS-kostnader
- täcka ökade kostnader för fler äldre invånare vilket medför ökade behov av vård och omsorg
- täcka minskade skatteintäkter
- täcka ökade pensionskostnader
- öka kommunens resultat.

MED UTGÅNGSPUNKT FRÅN BEFOLKNINGEN

Resurstilldelningen i Trosa kommun utgår från befolkningsprognoser för de kommande åren och är därmed kärnan i kommunens styrmodell. I ”Gemensamma planeringsförutsättningar” (GPF), redovisar kommunstyrelsen befolkningsprognoser för budgetåret och ytterligare tre år. Dessa redovisas för hela Trosa kommun och för kommundelarna Vagnhärad, Västerljung och Trosa tätort. Uppdelningen i kommundelar skiljer sig från församlingsgränserna för att bättre stämma med hur förskola och skola samt vård och omsorg planerar arbetet.

Åldersgrupper inom förskola och skola:
1–5 år → Förskola
6–15 år → Förskoleklass till och med år 9 i grundskola och skolbarnomsorg
16–18 år → gymnasium

De kostnader som redovisas för skolan baserar sig på den ersättning, ”peng” per elev som skolorna får per ålderskategori. Skolpengen utgår från reviderad höstbudget för alla år. För gymnasieskolan grundar sig beloppet på höstens snittkostnad per elev.

Kostnaden för förskolan beräknas enligt ”peng per timintervall”. Andelen av Trosas 1–3- respektive 4–5-åringar som går i förskola beräknas utifrån den faktiska andelen barn i förskola per februari och september.

Förändringen i barn- och elevantal för år 1–5, år 6 samt år 7–9, samt för varje årskurs i grundskolan redovisas också för att tydliggöra förändringar per skola.

Åldersgrupper inom äldreomsorg:
65–79 år → äldreomsorg
80–89 år → äldreomsorg som statistiskt och erfarenhetsmässigt kräver något mer omsorg
90– år → äldreomsorg som statistiskt kräver mycket omsorg

MÅL OCH NYCKELTAL

Kommunfullmäktiges mål följs upp i samband med årsredovisningen. Samma sak gäller nämndernas mål. Nyckeltal som direkt hör ihop med budgeterade medel ska alltid redovisas med så objektiva mått som möjligt. Dessa följs sedan upp i delårs- och årsbokslut.

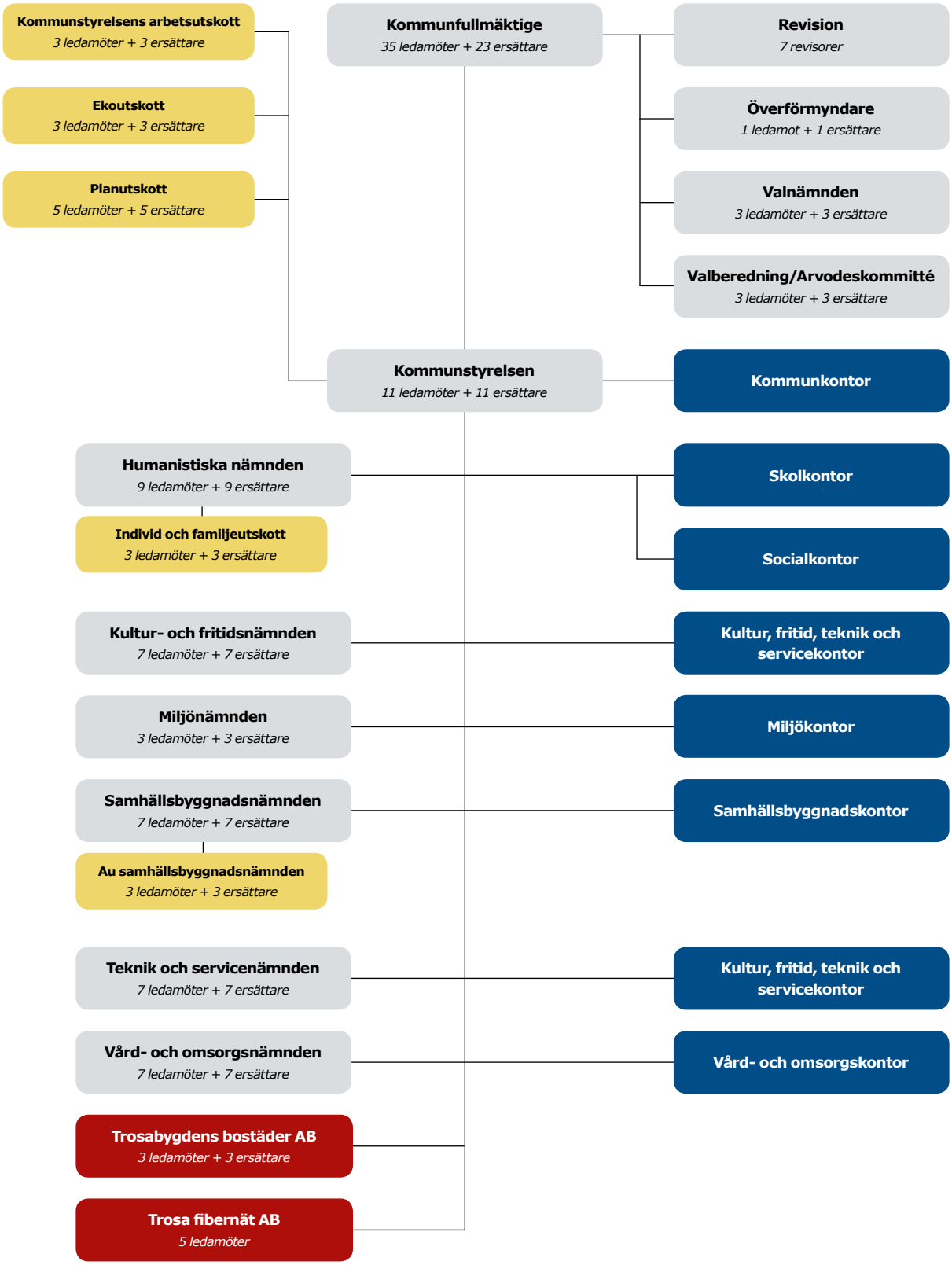
KVALITET

Trosa kommun medverkar tillsammans med 260 andra kommuner i Sveriges Kommuner och Landstings projekt ”Kommunens kvalitet i korthet” (KKiK).

KKik följer upp kommunens kvalitet ur ett medborgarperspektiv. Flera av kommunfullmäktiges och nämndernas mål mäts genom detta projekt. I KKik får Trosa möjlighet att jämföra sig med andra kommuner och med egna resultat över tid. Det ger också stora möjligheter att hitta goda exempel för vissa verksamheter.

Trosa genomför en medborgarundersökning vartannat år sedan 2007. Mätningarna görs på hösten. Medborgarperspektivet är centralt när kommunfullmäktige beslutar om mål och medborgarperspektivet ska genomsyra alla kommunens verksamheter.

Organisation

Förvaltningsberättelse

SAMHÄLLSEKONOMISK UTVECKLING[1]

Stark ekonomi möter förstärkta risker

Svensk ekonomi går starkt. Både produktion och sysselsättning har ökat snabbt under hösten och det mesta pekar på en fortsatt konjunkturuppgång. Behov av investeringar i omvärlden bidrar till att exporten blir en ännu viktigare motor för svensk ekonomi 2018. Den goda utvecklingen gör att allt fler får jobb. Arbetslösheten fortsätter ned under 2018 och bottnar på strax över 6 procent 2019. De senaste månadernas fall i bostadspriserna utgör dock en stor osäkerhetsfaktor. Skulle prisfallet bli större och mer långvarigt kan det få märkbara negativa konsekvenser för både konsumtion och investeringar, med följdeffekter på hela ekonomin.

Stora matchningsproblem på arbetsmarknaden

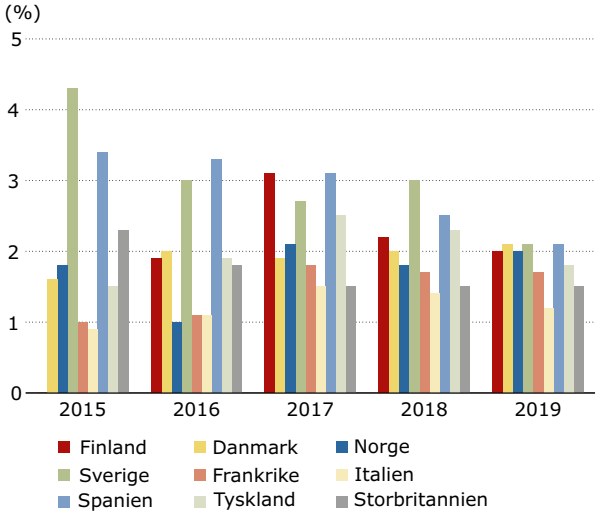
Den snabbt stigande sysselsättningen de senaste åren har medfört att bristen på arbetskraft med efterfrågad kompetens har ökat till höga nivåer i stora delar näringslivet. Dessutom uppger arbetsgivarna i den offentliga sektorn att 15 procent av rekryteringarna är berörda av brist, vilket är en fördubbling jämfört med för fyra år sedan. De stora matchningsproblemen tyder på att arbetslösheten inte kommer att kunna falla särskilt mycket mer framöver om inte ytterligare åtgärder vidtas för att förbättra matchningen och underlätta för grupper med svag ställning på arbetsmarknaden att få jobb.

[1] Källa: Konjunkturläget från Konjunkturinstitutet, december 2017.

Allt starkare konjunktur i euroområdet

I euroområdet har återhämtningen stått på allt fastare grund det senaste året och den relativt starka tillväxten fortsatte det tredje kvartalet 2017.

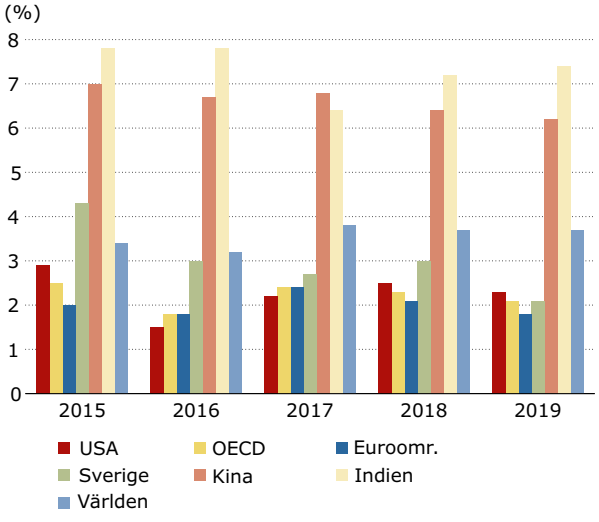
BNP-utveckling i Europa

Många fallgropar för den globala konjunkturen

Även om det mesta pekar på att den globala ekonomin kommer att utvecklas starkt de närmaste åren finns det en rad fallgropar. De senaste årens låga styrräntor och extraordinära penningpolitiska åtgärder har bidragit till att driva upp priserna på aktier och andra tillgångar på många håll i världen. Det finns en risk att uppgången varit omotiverat snabb. Skulle tillgångspriserna falla abrupt skulle det dämpa efterfrågetillväxten, både via minskade förmögenheter och genom minskad tillförsikt.

BNP-utveckling i världen

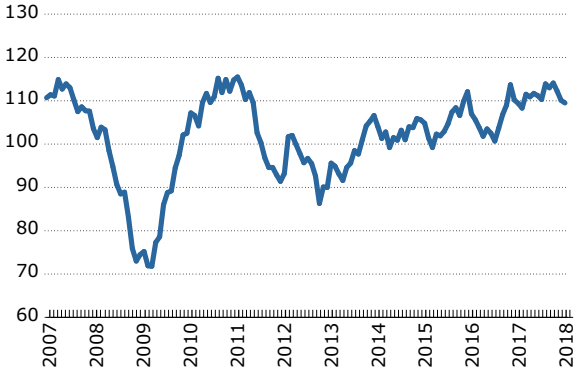

VILKEN BEDÖMNING GÖR SVERIGES FÖRETAG OCH HUSHÅLL AV EKONOMIN?[2]

Fortsatt ljust stämningsläge.

Konjunkturinstitutet tar med jämna mellanrum fram en så kallad barometerindikator.

Företagens och hushållens syn på ekonomin ger en bild av det totala konjunkturläget

[2] Källa: Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer, februari 2018.

Barometerindikatorn föll marginellt i februari, från 110,1 i januari till 109,5. Nedgången förklaras av något mer dämpade signaler från byggföretagen och hushållen. Det är tredje månaden i rad som indikatorn går ned, men februarivärdet visar fortfarande på ett klart ljusare stämningsläge än normalt i svensk ekonomi.

KONJUNKTUREN TOPPAR SOMMAREN 2018?[3]

Global konjunktur

Den globala konjunkturen fortsatte förstärkas på bred front under loppet av 2017. Mellan helåren 2016 och 2017 växte världsekonomin med 3,7 procent. Tillväxten i USA och Indien blev dock svagare än väntat medan EMU-länderna, Kina och Japan överraskat på uppåtsidan.

För tillfället ligger flertalet förtroendeindikatorer i OECD-länderna på historiskt sett höga nivåer, vilket kan tolkas som att konjunkturen fortsätter att förstärkas under första halvåret 2018 och att det är investeringar som fortsätter att vara främsta tillväxtmotorn. Det finns dock tecken att de redan rekordstora statsskulderna i en del länder åter börjat öka i snabbare takt, vilket kan bidra till ökad osäkerhet som inte brukar vara positivt för investeringar. Vi räknar därför med att konjunkturen toppar sommaren 2018 och att tillväxttakten dämpas under andra halvåret samtidigt som arbetslösheten inte fortsätter att sjunka.

Sverige

I Sverige ökade BNP med 2,6 procent 2017. Det var främst den mycket starka byggkonjunkturen som bidrog till detta, medan offentlig konsumtion utvecklades svagt och nettoexporten gav ett ganska stort negativt bidrag. Under 2018 försvagas byggkonjunkturen men finanspolitiken kommer att vara klart expansiv, vilket bidrar till en hög inhemsk efterfrågan. Därutöver kommer den allt starkare investeringskonjunkturen i Europa att vara positiv för den svenska exportindustrin. BNP väntas öka med 3 procent, vilket fortfarande är högre än bland EMU-länderna. Per capita ökar dock BNP mer inom EMU än Sverige.

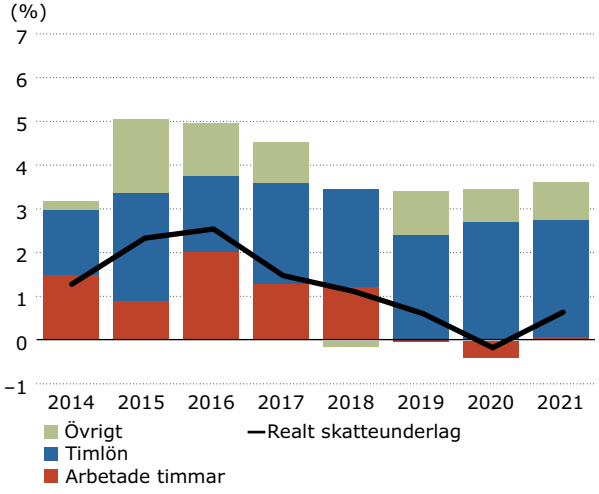
[3] Källa: Erik Penser Bank, 22 januari 2018.

KOMMUNERNAS EKONOMI[4]

Högkonjunktur råder – men svag skatteunderlagstillväxt

SKL bedömer att antalet arbetade timmar inte kommer att öka under nästa år om högkonjunkturen mattas av. Det innebär att den starka skatteunderlagstillväxt som kommuner, landsting och regioner har haft under konjunkturuppgången år 2010 till 2016 nu dämpas betydligt.

Skatteunderlag utvecklas betydligt svagare de närmaste åren

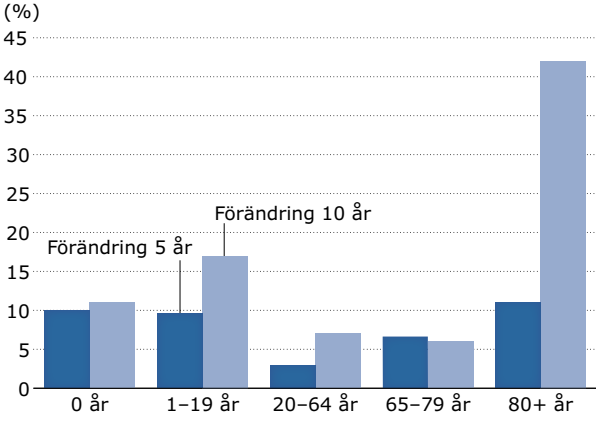

Under flera år har skatteunderlaget ökat med mer än 4,5 procent per år. Från och med 2019 beräknas den årliga ökningstakten i stället ligga under 3,5 procent.

Om inget görs, finns en risk för ett glapp mellan kommunsektorns intäkter och de växande behoven av skola, vård och omsorg, som den snabba befolkningsutvecklingen för med sig. Kommuner, landsting och regioner behöver både anpassa verksamheten och få förstärkningar från staten för att hantera de förändrade förutsättningarna.

[4] Källa: Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) 15 februari 2018.

Procentuell utveckling av olika åldersgrupper på fem och tio års sikt

Åldersgrupperna i förskole- och skolåldern samt den äldre befolkningen ökar betydligt mer än Sveriges invånare i arbetsför ålder.

Trosa i korthet

MEDBORGARUNDERSÖKNING

Ett av Trosas främsta redskap för förbättringsarbete och prioriteringar är de svar som Trosas medborgare ger i SCB:s medborgarundersökning.

Undersökningen består av tre delar.

Hur upplever kommunens medborgare:

- sin kommun att leva och bo i
- att de kommunala verksamheterna fungerar
- sitt inflytande på kommunala beslut och verksamheter.

Närmare hälften, 131 av landets 290 kommuner, genomförde undersökningen hösten 2017.

Trosa placerar sig på plats 19.

Trosa har identifierat sju områden som är särskilt strategiska för Trosa. Dessa redovisas i jämförelse med de 131 kommuner som deltagit. Mörkblå stapel betyder att kommunen tillhör en av de tio bästa kommunerna.

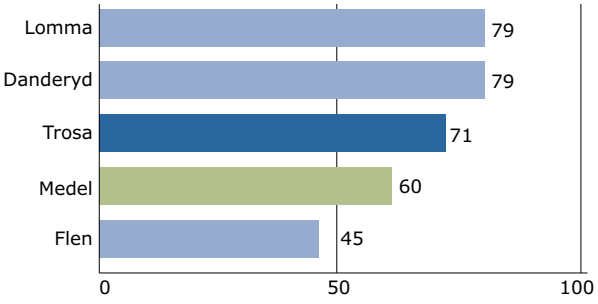
Betygsindex:

Mindre än 40 = ej godkänt

55 eller högre = nöjd

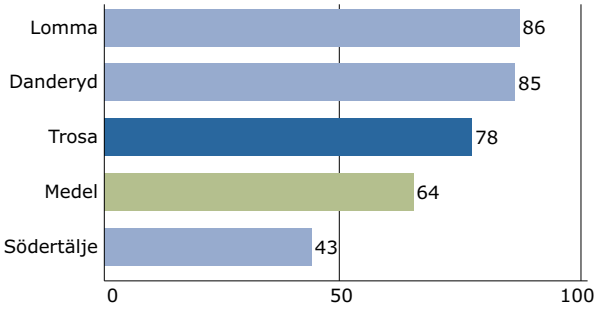
75 eller högre = mycket nöjd

Vad tycker du om din kommun att leva och bo i?

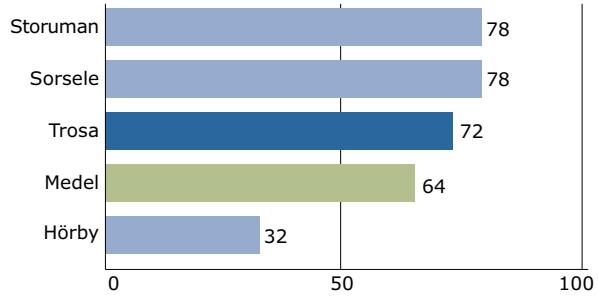
Trosa placerar sig på plats 7

Kan du rekommendera vänner och bekanta att flytta till din kommun?

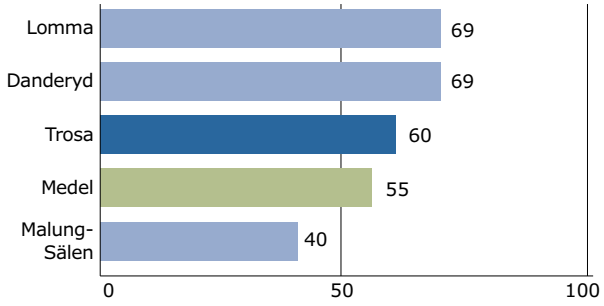
Trosa placerar sig på plats 8.

Hur trygga och säkra känner du och dina närmaste er?

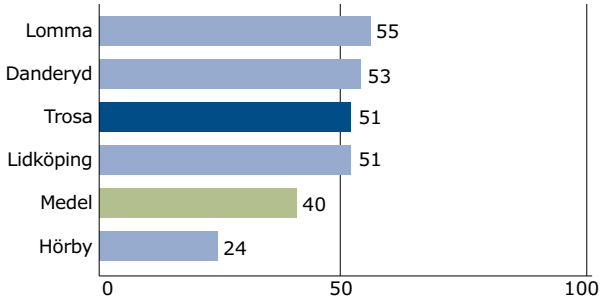
Trosa placerar sig på plats 9.

Vad tycker du om kommunens verksamheter?

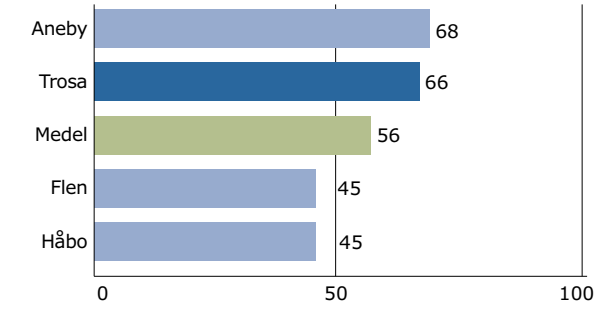
Trosa placerar sig på plats 19

Vad tycker du om möjligheterna till inflytande i din kommun?

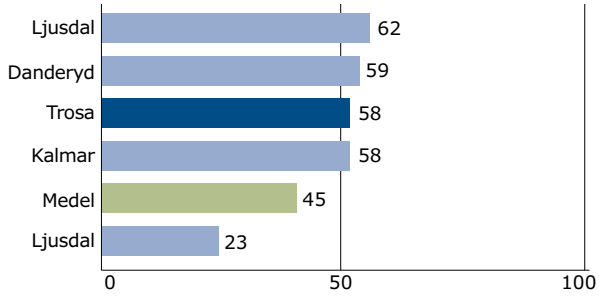
Trosa placerar sig på plats 3.

Bemötande och tillgänglighet i din kommun?

Trosa placerar sig på plats 2.

Hur stort förtroende har du för din kommun?

Trosa placerar sig på plats 3.

Vill du läsa mer om medborgarundersökningen, gå in på www.trosa.se/medborgarundersokning.

KOMMUNENS KVALITET I KORTHET

Trosa deltar i jämförelseprojektet Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) sedan det startade 2007. Måtten beskriver kommunernas kvalitet ur ett medborgarperspektiv. KKiK drivs av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

År 2017 deltog 260 av landets 290 kommuner.

Nyckeltal

Årligen undersöks kommunernas kvalitet ur fem perspektiv. Kolumnen ”medelvärde” redovisar medelvärdet för de 260 kommuner som deltagit i KKiK 2017. Färgmarkeringarna visar om Trosa tillhör de 25 procent bästa, de 50 procent som ligger i mitten eller de 25 procent sämsta i KKiK-nätverket.

Trosa kommuns tillgänglighet	2017	2016	2015	Medel alla 2017	
Andel invånare som får svar på enkel fråga inom två dagar via e-post.	89	96	96	86	%
Andel invånare som för att få svar på enkel fråga får kontakt med handläggare via telefon.	57	59	33	51	%
Hur många timmar har huvudbiblioteket öppet utöver 08–17 på vardagar?	60	60	60	21	Timmar
Simhallens öppettider utöver vardagar 8–17.	32	32	32	28	Timmar
Återvinningscentralens öppettider utöver vardagar 8–17.	15	14	10	13	Timmar
Plats på förskolan på önskat datum.	43	70	58	60	%
Hur lång är väntetiden i snitt för de som inte får förskoleplats på önskat datum?	17	5	2	29	Dagar
Hur lång är väntetiden i snitt för att få plats på ett äldreboende?	21	20	20	56	Dagar
Hur lång är handläggningstiden för att få ekonomiskt bistånd, nybesök?	23	23	19	16	Dagar

Trosa prioriterar att ha hög tillgänglighet för sina medborgare. Väntetiden ska vara kort för att få plats på förskolan på önskat datum. Under 2017 ökade väntetiden till följd av stor inflyttning av barn i förskoleåldern.

Trygghetsaspekter i Trosa kommun	2017	2016	2015	Medel alla 2017	
Hur trygga känner sig medborgarna i kommunen?	72	74	74	57	Index
Hur många personer besöker en hemtjänsttagare som har besök minst två gånger per dag, sju dagar per vecka?	18	14	12	15	Antal

Ett annat mål är att hemtjänsttagare ska besökas av så få olika personer som möjligt. Under 2017 hade Trosa långt fler brukare än beräknat med stora behov och många insatser per dag.

Din delaktighet och kommunens information	2017	2016	2015	Medel alla 2017	
Hur god är kommunens webbinformation till medborgarna?	82	77	80	79	%
Nöjd-inflytande-index från medborgarundersökningen.	51	54	54	40	NKI

Din kommuns effektivitet	2017	2016	2015	Medel alla 2017	
Vad är kostnaden för ett inskrivet barn i förskolan?	131	131	128	142	tkr
Vilket resultat når eleverna i årskurs 3 i de nationella proven?	75	64	75	69	%
Elever årskurs 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen.	82	82	82	76	Antal
Andel nior behöriga till yrkesprogram.	88	90	89	70	%
Elever som fullföljer gymnasiet inom fyra år inklusive IV?	83	78	77	72	%
Nöjd-kund-index för särskilt boende.	89	92	94	83	NKI
Nöjd-kund-index för hemtjänst.	97	91	93	92	NKI
Serviceutbud LSS grupp- och serviceboende, index.	100	98	98	81	%
Ej återaktualiserade ungdomar ett år efter insats.	95	81	77	78	%

Trosa har hög kvalitet och tillhör de 25 procent bästa kommunerna inom sina kärnverksamheter.

Tre av årets resultat är antingen sämre eller lika som 2016 års resultat men ger nu grön markering från föregående års gula markering beroende på hur de övriga 159 kommunernas resultat sett ut under dessa år.

Detta gäller resultaten för: ”Vad är kostnaden för ett inskrivet barn i förskolan?” och ”Elever årskurs 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen” samt ”Andel nior behöriga till yrkesprogram”.

Din kommun som samhällsutvecklare	2017	2016	2015	Medel alla 2017	
Företagsklimat enkätdel, rankning.	23	22	22	145	NKI
Förvärvsarbetande invånare 20–64 år.	84,5	84,3	83,5	80	%
Andel av befolkningen som någon gång fått ekonomiskt bistånd.	2,0	2,3	2,4	4,2	%
Antal nya företag per 1 000 invånare första halvåret.	6,5	8,6	6,7	5,2	Antal
Andel miljöbilar i kommunkoncernen.	57,1	60,5	65	34	%
Andel ekologiska livsmedel första halvåret.	48	47	39	28	%
Återvunnet material av hushållsavfall.	47	46	43	39	%

Även som samhällsutvecklare utmärker sig Trosa genom att tillhöra de 25 procent bästa kommunerna på alla områden som mäts inom KKiK.

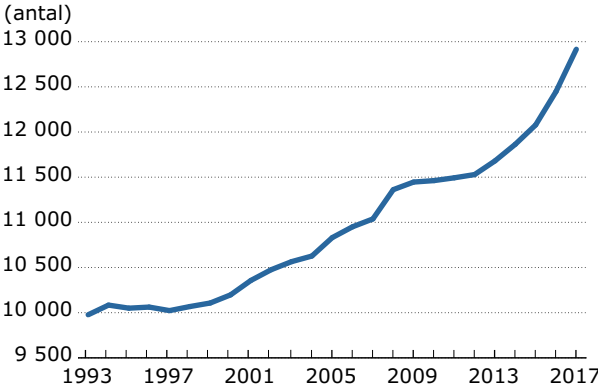
De senaste årens resultat hittar du också på www.trosa.se/psidata.

Befolkning, bostäder och arbetsmarknad i Trosa kommun

BEFOLKNINGSUTVECKLING

Den 31 december 2017 var 12 916 invånare folkbokförda i kommunen. Befolkningen ökade med 469 invånare jämfört med 2016, en ökning på 3,77 procent, vilket innebär att Trosa växer näst snabbast i riket efter Knivsta.

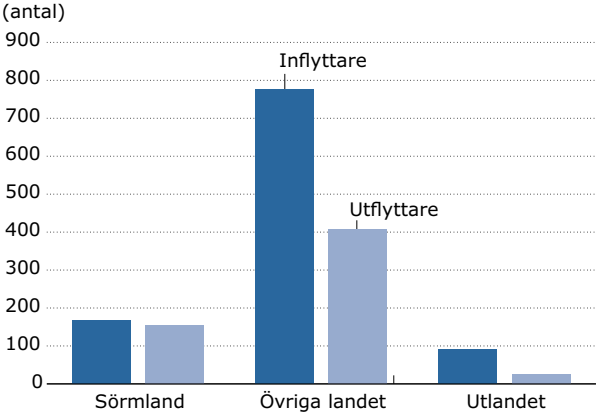
Befolkningsutveckling 1992–2017

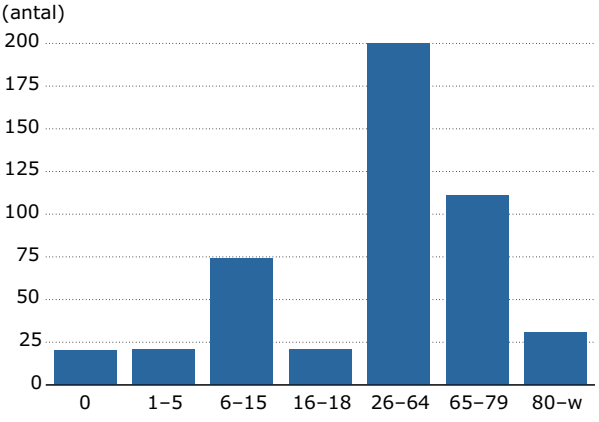
Sedan Trosa blev egen kommun 1992 har befolkningen ökat med 3 048 personer, vilket motsvarar 30,9 procent.

Det föddes 125 barn och 103 personer avled under året. 1 033 personer flyttade in till kommunen och 587 personer flyttade ut.

Varifrån flyttade invånarna in och ut ur kommunen?

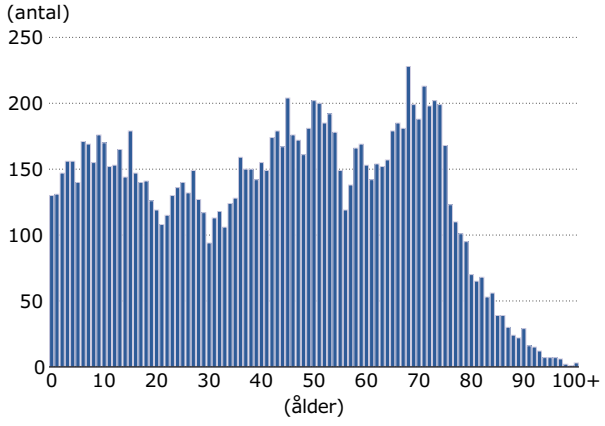

Befolkningsförändringar 2017 i olika åldersgrupper jämfört med december 2016

Befolkningen i olika åldersgrupper speglar behovsförändringar i olika verksamheter. De allra flesta av Trosas barn 1–5 år går i förskolan och barn och ungdomar 6–18 år går i förskoleklass, grundskola eller gymnasium. Äldre invånare påverkar behovet av bland annat hemtjänst.

Trosas befolkning i ettårs-klasser december 2017

Bostadsbyggande

Trosa har fastställt fyra översiktsplaner under 2000-talet.

Planering/exploatering fortsätter för nya bostäder i bland annat:

Vagnhärad
- Mölnaängen
- Fagerhult
- Väsby
- Albyområdet

Trosa
- Trosalundsberget
- Hökeberga
- Åda backar och Sandstugan
- Hagaberg
- Kvarteret Mejseln
- Åda fritidshusområde
- Tomtaklint

Västerljung
- Hammarbyvägen
- Avstyckningar på landsbygden

Färdigställda bostäder 2013–2017	Villor	Bostads-rätt	Hyres-rätt
Trosa tätort			
Tureholm	2		
Apelåker 2	6		
Tomta Äng	10		
Öbolandet	20		
Edanö Backe	8		
Förtätningar Trosa	15		
Skärlagsparken			40
Långnäsberget	7		
Djupvikstomten	5		
Mejseln Nokon		42	
Mejseln Conventor			45
Sandstugan	13		
Smedstorp	2		
Hagaberg	30		
Hagaberg Derome	2		
Åda backar etapp 1	30		
Prästgårdsgången		20	
Sockengatan BoKlok		46	
Tumlaren Trobo			16
Västra Hökeberga		6	
Ågubben		6	
Bråta Torp Panghus		37	
Lagnö Bo			19
Åda Vreten	1		
Stensunds Gård	1		
Vagnhärad			
Väsby	11		
Väsby Strömbergs		10	
Enstaka hus landsbygd	25		
Förtätningar Vagnhärad	5		
Vagnhärads Torg 1			26
Vagnhärads Torg 2			28
Långbro	4		
Allhuset		18	
Fänsåker BoKlok		24	
Alby Peab etapp 1	8		
Västerljung			
Källvik	2		
Hammarbyvägen	9		
Björke	1		
Enstaka hus landsbygd	20		
Totalt	**237**	**209**	**174**

Trosas befolkning ökade med 1 236 invånare från december 2013 till december 2017. Samtidigt färdigställdes totalt 620 nya bostäder.

Arbetsmarknad

Arbetslösheten sjönk 2017. Totalt var 1,5 procent i åldern 16–64 år öppet arbetslösa och 2,6 procent i program. I åldern 18–24 år var 0,9 procent arbetslösa och 3,1 procent i program jämfört med 1,9 respektive 2,6 procent 2016.

Genomsnittlig arbetslöshet och personer i program enligt statistik från Arbetsförmedlingen

(%)	Trosa 2017	Riket 2017	Trosa 2016	Riket 2016
Arbetslösa	0,9	2,8	1,9	3,0
I program	3,1	3,4	2,6	4,0
Totalt	**4,0**	**6,2**	**4,5**	**7,0**

EN KRAFTIG TILLVÄXT FÖR ÅRET MEN MÅTTLIG ÖVER TID

Tillväxt är ett laddat begrepp som innefattar många områden. I kommunala sammanhang gäller det oftast ekonomisk tillväxt och befolkningstillväxt, och ofta hänger de två ihop. År 2017 nådde befolkningstillväxten i Trosa kommun rekordnivåer i modern tid både i antal och procentuellt. Till och med sista november ökade befolkningen med 469 invånare vilket motsvarar 3,77 procent, att jämföra med kommunfullmäktiges mål att kommunen ska växa med 150 invånare per år.

Många planerade bostadsprojekt har kommit i mål till följd av högkonjunkturen, Stockholm som fortsatt motor för arbetsmarknaden i regionen, förbättrade kommunikationer och Trosa kommuns starka varumärke är sannolika förklaringar till befolkningsökningen. Det har samtidigt gjort att de flesta verksamheter har fått anstränga sig till sitt yttersta då det blivit fler barn i skolor och förskolor, allt fler bygglov och allt fler äldre. Den vanligaste inflyttaren var 0–5 år, men Trosa kommuns tillväxt består inte bara av inflyttare utan även i att livslängden ökar och därmed ökar behoven av äldreomsorg i form av hemtjänst och särskilda boenden liksom kommunal hälso- och sjukvård.

Högkonjunktur svänger med tiden över till lågkonjunktur och då minskar människors rörlighet. Färre bostäder byggs, människor blir mindre benägna att byta jobb och räntorna stiger på bostadslån. 2017 års befolkningstillväxt bör därför ses i ett tidsperspektiv. Vad som ena året kan vara ett rekordår kan nästa vara ett noll-år. Sett över de senaste tio åren ligger befolkningstillväxten i fas med målet cirka 150 invånare per år. Att se kommunens tillväxt i ett längre historiskt perspektiv tillför viktiga dimensioner. Under 1930-talet minskade Trosas befolkning med drygt 10 procent för att under 1940-talet öka med drygt 10 procent. Sedan 1950-talet har kurvan varit tämligen jämn över decennierna, även om det kan skilja mycket mellan enskilda år.

”Betraktar vi utvecklingen i exakta tal kan konstateras en snabb uppgång av invånareantalet mellan 1900 och 1910. Nästa decennium företar ett när nog oförändrat antal invånare, som omkring 1930 sjunker till ett bottenvärde på 800 personer. Därefter följer en relativt jämn ökning om c:a 20 personer. Två faktorer påverkar tydligt statistiken, nämligen, dels tillkomsten av nya lägenheter och dels nya industriella produktionsinitiativ.” (Hans-A Holst, Trosa Generalplan 1960, s. 14)

Trosa stad med nybyggda bostadsrätter på Östra Långgatan.

Hur används skattepengarna?

SÅ HÄR FÅR KOMMUNEN SINA PENGAR:

- 87 procent av kommunens intäkter kommer från skatter, utjämning och statsbidrag.
- 11 procent kommer från avgifter och ersättningar som kommunen får för den service som kommunen erbjuder.
- 2 procent avser övriga intäkter inklusive finansiella intäkter.

(%)	2017	2016	2015
Gator och parker	5,4	5,6	4,3
Kultur och fritid	4,8	5,6	5,9
Förskola och skolbarnomsorg	13,5	14,1	13,9
Grund- och grundsärskola	24,9	23,1	25,3
Gymnasieskola och vuxenutbildning	9,4	9,5	9,8
Äldreomsorg	20,0	19,7	18,6
Omsorg om funktionsnedsatta	9,1	10,2	10,9
Ekonomiskt bistånd	0,5	0,5	0,8
Social omsorg exklusive bistånd	3,3	3,7	3,7
Kollektivtrafik	1,2	1,8	1,8
Politisk verksamhet	2,2	1,7	1,8
Pensionskostnader	1,7	1,4	2,5
Övriga kostnader	4,0	3,0	0,7
Totalt	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktige har beslutat om arton mål inom sex olika områden: Medborgarnas kommun, Tillväxt och arbete, Kärnverksamheter, Hälsa och Miljö, Engagemang och God ekonomisk hushållning. 2017 uppfylldes tretton av målen.

	Mål	Målprecisering	Uppfyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
Medborgarnas kommun							
1.	Medborgarna ska uppleva Trosa som en attraktiv kommun att leva och bo i.	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med.	🟢	↓	6	Medborgarundersökningen, indextal.	Plats 7 jämfört med plats 6 2015.
2.	Medborgarna ska vara nöjda med kommunens verksamheter.	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med.	🟢	↓	19	Medborgarundersökningen, indextal.	Plats 19 jämfört med plats 6 2015.
3.	Det upplevda inflytandet bland medborgarna ska öka och vara större än snittet av alla kommuner som genomför SCB:s medborgarenkät.	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med.	🟢	↑	3	Medborgarundersökningen, indextal.	Plats 3 jämfört med plats 6 2015.
4.	Medborgarna ska känna sig trygga i kommunen och i SCB:s medborgarundersökning ska Trosa få 70 poäng av 100 möjliga vad gäller trygghet.	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med.	🟢	↓	9	Medborgarundersökningen, indextal	Plats 9 jämfört med plats 6 2015.
5.	Trosa kommun ska vara jämställd avseende politisk representation, arbetsgivarfrågor och service till invånarna.	I SKL:s rankning ska Trosa visas grönt (tillhöra de 25 procent bästa).	🟡			SKL:s öppna jämförelser.	Resultat SKL:s Öppna jämförelser augusti 2016. Politisk representation och kommunal service 25 procent bästa, arbetsgivare 50 procent bästa.

	Mål	Målprecisering	Upp-fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
Tillväxt & arbete							
6.	Kommunen ska växa med 150 invånare per år.		●	↑	469	Befolknings-statistik, antal.	År 2016 ökade befolkningen med 369 invånare.
7.	Sysselsättningen i kommunen ska vara minst 82 procent.		●	↑	85 %	SCB:s arbets-marknads-statistik, andel sysselsatta i procent.	84,5 procent jämfört med 84,3 procent 2016.
8.	Kommunen ska vara bland de 20 bästa i landet avseende företagsklimat.		●	→	9	Svenskt Näringsliv, rankning.	Samma placering som 2016.
Kärnverksamheter							
9.	Kärnverksamheterna (förskola, gymnasium, äldreomsorg) ska vara kostnadseffektiva.	Kommunens kostnader ska vara i nivå med standardkostnad.	●	↑	– 2,9 %	VKV* standard-kostnad, jämförande tal.	Trosas kostnader var 0,7 procent över standard 2015, 2,9 procent under standard 2016.
10.	Trosa kommun ska vara en av landets 20 bästa utbildningskommuner.	Grundskolan mäts.	●	↓	72	SKL:s öppna jämförelser, rankning. Publicerades i april 2016.	Plats 72 läsåret 2016/2017 jämfört med plats 22 året innan.
11.	40 procent av kommunens gymnasieungdomar ska påbörja högskoleutbildning inom tre år efter gymnasieskolan.		●	↑	41 %	Skolverkets statistik, andel i procent.	Avser de med avslutat gymnasium 2013. Året innan började 38 procent på högskola.
12.	Äldreomsorgen ska ha nöjda kunder.	I SKL:s rankning ska Trosa visas grönt (tillhöra de 25 procent bästa).	●	↑	89 % resp 97 %	SKL:s öppna jämförelser.	Särskilt boende respektive hemtjänst. Socialstyrelsens brukarundersökning 2017.

* VKV = Vad kostar verksamheten i din kommun? Uppgifter från kommun- och landstingsdatabasen Kolada och SCB.

	Mål	Målprecisering	Upp-fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
Hälsa & miljö							
13.	Folkhälsoindex medborgarna.	I SKL:s rankning ska Trosa visas grönt (tillhöra de 25 procent bästa).	🟡	↑	46 % grönt 46 % gult	SKL:s öppna jämförelser.	År 2014 presenterades den senaste rapporten av SKL. Den förra var från 2009.
14.	Kommunen ska ha en hållbar ekologisk utveckling.	75 procent av de nyckeltal som ingår i Ekokommunernas uppföljning ska förbättras årligen.	🔴	↓	53 %	Sveriges Eko-kommuners statistik, andel i procent.	53 procent av målen har förbättrats, men 27 procent försämrats.
Engagemang							
15.	Hållbart medarbetar-engagemang, HME.	80 procent ska svara 4 eller 5 på en 5-gradig skala där 5 är högsta betyget.	🟢	→	86 %	Årlig enkät med frågor framtagna av RKA** och SKL, andel i procent.	Samma resultat som 2016.
God ekonomisk hushållning							
16.	Det planerade underhållet av kommunens materiella tillgångar ska överstiga det akuta underhållet inklusive skadegörelse. Minst 60 procent ska vara planerat underhåll.		🟢	↑	94 %	Egen statistik, andel i procent.	93 procent 2016.
17.	Årets ekonomiska resultat ska motsvara minst 2 procent av skattenettot för kommunen.		🟢	↑	5,0 %	Egen statistik, andel i procent.	Kommunens balanskravs-resultat var 2,63 procent av skattenet-tot. Externt resultat var 5 procent.
18.	Kommunkoncernens resultat/kommunens skattenetto ska vara minst 0,5 procent högre än kommunens resultat/ skattenettot.		🔴	↑	5,15 %	Egen statistik, andel i % procent.	Mäts i års-redovisningen.

** RKA = Rådet för främjande av kommunala analyser.

Trosas medarbetare

Trosa kommun hade för femte året i rad Sveriges mest engagerade medarbetare i SKL:s mätning HME (Hållbart medarbetarengagemang).

Engagerad medarbetare på Vitalisskolan i Trosa.

VIKTIGA HÄNDELSER INOM PERSONALOMRÅDET

Trosa kommun växte starkt 2017 vilket till stor del också påverkade arbetet inom personalområdet. I takt med att kommunen växer inom i stort sett alla kärnverksamheter har rekryteringstakten varit på en väldigt hög nivå. Kommunen ökade antalet tillsvidareanställningar med drygt 3 procent, vilket innebär 25 fler medarbetare. Ökningen har främst skett inom skola och förskola samt vård och omsorg. Den kraftiga tillväxten tillsammans med en allt mer konkurrensutsatt arbetsmarknad har lett till att kompetensförsörjningen är en av de absolut största utmaningarna just nu.

Antal anställda	2017	2016	2015
Tillsvidare	788	764	716
Årsarbetare	724	699	658
Visstid	135	110	104
Medelålder (år)	45,6	46,3	45,4
Andel kvinnor/män (%)	85/15	85/15	86/14

Som tidigare år är det främst kvinnor som arbetar i Trosa kommun. Personalkostnaderna uppgick till 448 mkr, vilket var 56 procent av den totala verksamhetskostnaden. Ökningen landade på 8,7 procent mot föregående år.

FRAMTIDEN

Kommunen har tillsammans med Kommunal arbetat fram en handlingsplan för att få fler medarbetare att arbeta heltid, främst inom vård- och omsorgsområdet. I dagsläget är det knappt 66 procent som arbetar heltid bland kvinnorna, vilket är en ökning jämfört med tidigare år. År 2021 ska alla erbjudas heltid som vill och heltid ska vara norm.

Med tanke på det stora trycket på att rekrytera fler anställda med rätt kompetens är de riktade satsningarna inom området en logisk prioritering. En annan viktig satsning för nästa år är att för andra gången komma igång med det interna chefsförsörjningsprogrammet. Under hösten sökte drygt 40 personer till programmet som i februari 2018 inleds med åtta interna kandidater.

Framtida personalförsörjning styrs främst av förväntade behov, personalrörlighet, sjukfrånvaro och pensionsavgångar. Det är främst lärare, förskollärare, barnskötare, undersköterskor och vårdbiträden som kommer att gå i pension de närmaste fem åren.

Verksamhet	Sjukfrånvaro (%)	Personal-rörlighet (%)	Pensionsavgångar inom 5 år	Behovs-förändringar	Rekryterings-behov 5 år
Vård och omsorg	8,5	5,7	22	Ökat behov	>100
Skola	4,6	10,4	25	Fler elever	>80
Förskola	8,2	8,6	15	Fler barn	>70
Kultur, fritid, teknik och service (KFTS)	4,1	10,5	8	Liten ökning	>30
Totalt	**6,2**	**8,5**	**75**	**Ökning**	**>350**

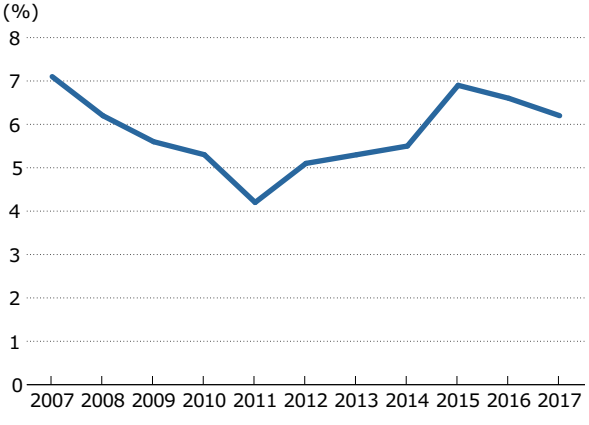
Trosa kommun står inför stora rekryteringsbehov framöver. De stora volymerna inom vård och omsorg berör främst hemtjänst. En hel del pensionsavgångar väntas också, främst bland personal i de särskilda boendena. Om fler kan höja sin sysselsättningsgrad minskar förstås behovet av nyrekryteringar.

De riktigt stora utmaningarna finns dock inom skolan. Orsakerna är framtida pensionsavgångar och fler elever, men framför allt är det svårt att rekrytera behöriga lärare. Kommunen behöver ännu fler lärare som jobbar efter 65 år. Förskolan har också flera utmaningar kopplade till den kraftiga ökning av antalet barn som är på väg in i verksamheten.

VERKSAMHETSMÅTT

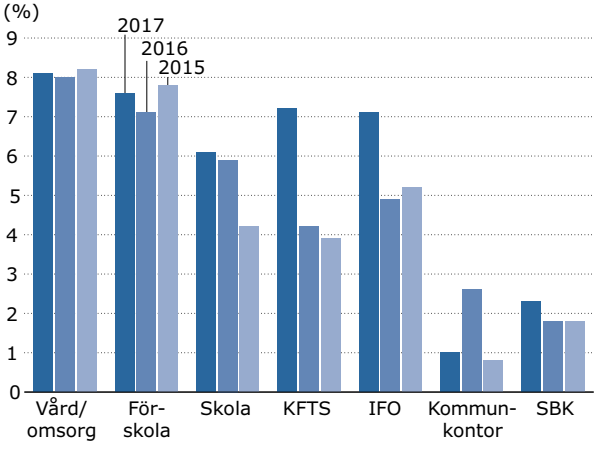
Sjuktalen fortsatte neråt för andra året i rad, från 6,6 till 6,2 procent.

Sjukfrånvaro 2007–2017

Av de totala sjukskrivningarna på 6,2 procent finns olikheter mellan olika yrkesområden. Mönstret är att det är de små administrativa verksamheterna som har den lägsta sjukfrånvaron. Men minskningar av sjukfrånvaron har även skett inom främst grundskola och kommunkontor.

Sjukfrånvaro per verksamhet 2015–2017

Ökningen märks tydligast inom förskolan som också hade den näst högsta sjukfrånvaron, efter vård och omsorg.

Liksom tidigare år var det åldersgruppen över 50 år som stod för den högsta sjukfrånvaron. De två övriga grupperna har dock bytt plats. De friskaste var alltså åldersgruppen 30–49 år.

Sjukfrånvaro utifrån ålder (%)	2017	2016	2015
–29 år	6,2	5,9	6,1
30–49 år	5,4	6,0	7,2
50– år	6,7	7,8	6,8

Kvinnorna har alltjämt högre sjuktal än männen. Som trenden ser ut verkar det inte hända så mycket vad gäller den skillnaden.

Sjukfrånvaro utifrån kön (%)	2017	2016	2015
Man	4,3	4,6	5,1
Kvinna	6,5	7,1	7,2
Sjuka mer än 60 dagar	48,0	52,5	55,6
Totalt	**6,2**	**6,6**	**6,9**

Andelen långtidssjuka (medarbetare som är sjuka 60 dagar eller mer) har minskat som andel av den totala sjukfrånvaron.

HME – HÅLLBART MEDARBETARENGAGEMANG

Trosa kommun genomförde 2017 för femte gången SKL:s gemensamma medarbetarenkät inom de tre områdena motivation, ledarskap och styrning.

Det sammanvägda resultatet utifrån mätningens indexskala 0–100 var 84 för Trosas del, vilket var samma som föregående år. Det var över snittet, 79, för de omkring 50 kommuner som har rapporterat in 2017.

HME-enkäter 2015–2017 (index)	Trosa 2017 Index	Trosa 2016 Index	Trosa 2015 Index	Jämf. SKL Index
Motivation	85	86	86	80
Ledarskap	83	83	84	79
Styrning	83	82	84	79
Totalt	**84**	**84**	**85**	**79**

Ett gott tecken är att Trosas resultat var i toppklass jämfört med alla inrapporterade resultat. Bara Falköping hade ett högre index. Rankningen bygger på alla kommuner som under 2015–2017 har rapporterat in något resultat, vilket totalt är cirka 150 kommuner.

HME-enkäter Rankning	Motivation	Ledarskap	Styrning	Totalt
Falköping	85	86	86	**86**
Trosa	85	83	83	**84**
Vingåker	85	84	82	**84**
Piteå	84	83	84	**84**
Aneby (2016)	82	84	83	**83**
Eskilstuna	80	79	82	**80**
Katrineholm	82	78	80	**80**
Oxelösund (2015)	82	78	79	**79**
Strängnäs (2016)	79	75	76	**77**
Gnesta (2015)	79	75	73	**76**
Nyköping (2016)	74	70	73	**73**
Gällivare	74	70	75	**73**
Sala	73	71	68	**71**

JÄMSTÄLLDHET

Medellönen för månadsavlönade var den 1 november 2017 29 924 kr/mån för kvinnorna och 32 482 kr/mån för männen. Det innebär att kvinnornas medellön var 92,1 procent av männens. De senaste fem åren har löneskillnaderna minskat med 6,5 procent. Jämfört med 2016 har löneskillnaderna minskat med knappt en procentenhet och de senaste två åren med tre procentenheter. Löneskillnaden beror i huvudsak på att män och kvinnor finns inom olika yrkeskategorier.

Bland kommunens totalt 45 chefer är 68 procent kvinnor. Samtidigt är det drygt 80 procent av medarbetarna som har en kvinnlig chef.

Hållbar utveckling

Trosa kommun arbetar efter ett miljöledningssystem som består av fyra olika nivåer. Varje förvaltning ansvarar för att följa den miljöledningsnivå som respektive nämnd beslutat om.

Under 2017 genomförde kommunen en rad projekt och åtgärder för hållbar utveckling i Trosa kommun.

VIKTIGA HÄNDELSER

Natur och miljö

Under 2017–2018 deltar kommunen i projektet *Minimeringsmästarna*. Det går ut på att deltagande hushåll ska minska sin avfallsmängd med 50 procent under ett års tid. Fram till årsskiftet var minskningen 30 procent.

Ekoutskottet medfinansierar ett musselodlingsprojekt 2017–2019 för att minska övergödningen i Östersjön.

Det Lona-finansierade projektet *Natur- och miljöskola för SFI-elever* är slutfört. Eleverna uppger att de har fått bättre kunskap och större intresse för natur- och miljöfrågor.

Den Lona-finansierade internutbildningen *Östersjövänlig mat* är slutförd. Utbildningen har gett ökade kunskaper och bättre intern samverkan kring måltidsfrågorna.

Andelen ekologiska livsmedel ökade och ligger nu på totalt 49 procent. I skolorna är det hela 53 procent.

Energi och klimat

Från 2017 bedrivs energi- och klimatrådgivningen gemensamt i Gnesta, Oxelösunds, Nyköpings och Trosa kommun. Energi- och klimatrådgivaren är placerad i Trosa kommun.

Under året har kommunen satt upp fyra nya laddstolpar för elbilar i Trosa. De har delvis finansierats med stöd av det statliga bidraget Klimatklivet.

Kommunen tog fram en ny gång- och cykelvägsanalys 2017.

Utsläpp av koldioxid i kommunen som geografiskt område minskade med 153 kg/invånare.

I samband med revideringen av kommunens energi- och klimatplan har kommunen utvärderat planen från 2013. Trosa når sannolikt upp till de nationella 2020-målen med undantag för energieffektiviseringsmålet. Energianvändningen har fortsatt öka istället för att minska.

Koldioxidutsläpp från kommunens tjänsteresor med bil minskade med 30 kg/anställd.

UTMANINGAR FÖR FRAMTIDEN

Energianvändningen per invånare i kommunen som geografiskt område fortsätter att öka, vilket till stor del beror på ökad biltrafik.

Det blir allt svårare att få tag i etanolbilar till den kommunala verksamheten och eftersom elbilarna fortfarande är dyra blir det allt svårare att uppnå målet om en fossilfri fordonsflotta trots att andelen miljöbilar är hög.

Andelen skolor och förskolor som har Grön Flagg-certifiering[1] fortsätter att minska, men är trots det fortfarande jämförelsevis hög, cirka 60 procent.

Det kan bli en utmaning att nå målet för ekologiska och närproducerade livsmedel på grund av brist på varor på marknaden.

[1] Grön Flagg är ett program som hjälper lärare och pedagoger att väcka upptäckarglädje kring hållbarhetsfrågor hos barn och unga.

Trosas ekonomi i korthet

ÅRETS RESULTAT

Årets resultat uppgick till 33,7 mkr, vilket var 25,1 mkr högre än budgeterade 8,6 mkr. Nämnderna redovisade ett överskott på 7,4 mkr jämfört med budget. Kommunens räntekostnader var 8,5 mkr lägre än budgeterat och skattenettot 20,3 mkr högre än budgeterat. I skattenettot ingår bland annat 8,9 mkr i eftersläpningsbidrag[1] på grund av en ökande befolkning och statsbidrag på 3,1 mkr från Boverket. I verksamhetens intäkter ingår också exploateringsintäkter på 10 mkr netto.

Under året har kommunen gjort avsättningar på 15 mkr för kommande medfinansiering av statliga infrastrukturåtgärder, den totala avsättningen är därmed till 29 mkr. Årets betalning till Trafikverket för Infart Västra Trosa var 2,5 mkr och totalt omfattar kostnaderna till Trafikverket 8,5 mkr sedan 2015.

I samband med ombyggnation av den gemensamma skolgården för Hedeby och Fornby gjorde kommunen en nedskrivning på 600 tkr av återstående bokfört värde på tidigare Qlan-plan (konstgräsplan för flera olika sporter samt isplan på vintern).

[1] Tillväxtkommuner kompenseras för kraftiga befolkningsökningar i kostnadsutjämningen med ett så kallat eftersläpningsbidrag.

Budgetavvikelse

Nämndernas budgetavvikelse*

(mkr)	2017	2016
Kommunstyrelsen	**3,4**	**2,5**
Politisk ledning och kommunkontor	*3,2*	*2,5*
Ekoutskottet	*0,2*	*0,0*
Samhällsbyggnadsnämnden	2,1	2,4
Humanistiska nämnden	3,3	7,9
Skolkontor inklusive nämnd	*2,6*	*7,0*
Individ- och familjeomsorg	*0,6*	*0,9*
Kultur- och fritidsnämnden	1,2	0,7
Vård- och omsorgsnämnden	– 2,5	– 7,8
Teknik- och servicenämnden	– 0,1	– 1,0
Miljönämnden	0,1	0,2
Revision	0,0	– 0,1
Totalt nämnderna	**7,4**	**4,7**

Budgetavvikelser finans och avgiftskollektiv

(mkr)	2017	2016
Kommungemensamt	– 2,6	– 5,5
VA och renhållning	– 1,9	0,0
Finansiering	22,2	12,7
Totalt	**17,7**	**7,2**
Totalt kommunen	**25,1**	**12,0**

* Nämndernas och avgiftskollektivens budgetavvikelse och kostnadsutveckling beskrivs i avsnittet ”Året som gått i nämnder och bolag”.

Kommungemensamma kostnader

Inom kommungemensamma kostnader uppstod minusposter på 12,9 mkr i fördelning av central buffert och resultatöverföring från 2016 samt 7,5 mkr i medfinansiering av statlig infrastruktur. Avsättning för pensionskostnader för förtroendevalda gjordes med 1,9 mkr inklusive löneskatt. Underskottet vägdes dock till stor del upp av exploateringsintäkter, statsbidrag från Boverket, outnyttjad buffert och utdelning från Kommuninvest, vilket begränsade underskottet till 2,6 mkr.

Finansiering

Kommunens räntekostnader var 8,5 mkr lägre än budgeterat och skattenettot 20,3 mkr högre än budgeterat.

BALANSKRAVSJUSTERINGAR

Balanskravsutredning

(tkr)	
Årets resultat	**33 665**
Realisationsvinster	0
Realisationsförluster	0
Orealiserade förluster i värdepapper	0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**33 665**
Återföring öronmärkta medel 2015–2018	4 000
Årets öronmärkning, vikande konjunktur 2019–2022	– 19 954
Årets balanskravsresultat	**17 711**

Årets balanskravsresultat uppgick till 17,7 mkr. År 2013 öronmärktes 8 mkr av årets resultat för vikande konjunktur, hälften av dessa återfördes i 2016 års balanskravsresultat och andra hälften i 2017 års balanskravsresultat. I 2017 års bokslut har kommunen gjort en ny avsättning på 20 mkr för att möta en eventuellt vikande konjunktur åren 2019–2022.

Skateparken vid Trosaporten färdigställdes i slutet av sommaren 2017 och blev snabbt en välbesökt anläggning för såväl små som stora barn.

AVSTÄMNING AV GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

God ekonomisk hushållning

I Trosa innebär god ekonomisk hushållning att dagens invånare betalar för den verksamhet som de får och som anpassats efter den enskildes behov samt att kommunen underhåller och utvecklar värdet på kommunens och dess företags tillgångar, såväl materiella, finansiella som personella.

God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv

Det planerade underhållet av kommunens materiella tillgångar ska överstiga det akuta underhållet inklusive skadegörelse. Målet är att minst 60 procent ska vara planerat underhåll.

Det planerade underhållet var 94 procent av det totala underhållet 2017.

Målet uppfylldes 2017.

Årets ekonomiska resultat ska motsvara minst 2 procent av skattenettot för kommunen.

Kommunens resultat motsvarade 5 procent av skattenettot.

Målet uppfylldes 2017.

Kommunkoncernens resultat dividerat med kommunens skattenetto ska vara minst 0,5 procent högre än kommunens resultat dividerat med skattenettot

Kommunkoncernens resultat motsvarar 5,15 procent av skattenettot.

Målet uppfylldes inte 2017.

God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv

Kärnverksamheterna (förskola, gymnasium, äldreomsorg) ska vara kostnadseffektiva.

Kommunens kostnader ska vara i nivå med standardkostnaden. Detta mäts utifrån statistiken ”Vad kostar verksamheten i din kommun”, vilket gör att målet mäts med ett års eftersläpning. Målet uppfylldes 2017 då Trosa kommun hade en standardkostnad som var 2,9 procent lägre än standardkostnaden 2016.

Målet uppfylldes 2017.

Lökkupolen på rådstugan som huserar turistcenter och stadsbibliotek. Fastigheten ägs av Trosabygdens bostäder AB.

Personella resurser

Trosa kommun har genomfört Sveriges Kommuner och Landstings (SKL:s) gemensamma medarbetarenkät inom tre huvudområden: motivation, ledarskap och styrning. **Kommunfullmäktige hade för 2017 målet att 80 procent av svaren ska vara 4 eller 5 på en 5-gradig skala där 5 är det bästa omdömet.**

95 procent av kommunens anställda svarade på enkäten.

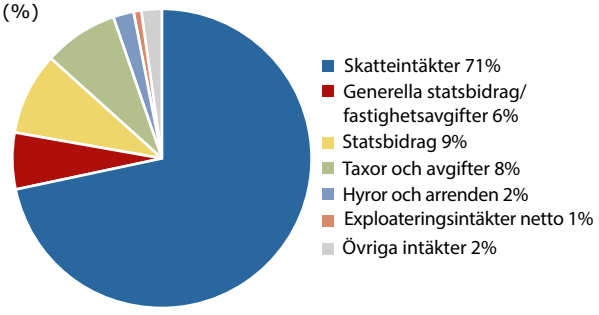
Område	Andel svar 4 eller 5
Motivation	88 %
Ledarskap	84 %
Styrning	85 %
Totalt	**86 %**

Målet uppfylldes 2017.

Interna intäkter

Kommunens verksamheter finansieras till största delen av den kommunalskatt som Trosas invånare betalar. Endast 8 procent av kommunens intäkter är avgifter som kommunen debiterar för vatten och avlopp, sophämtning, barnomsorg, hemtjänst med mera.

Kommunens intäkter 2017

Intäkter (mkr)	2017	2016	2015
Skatteintäkter	622	580	552
Fastighetsavgift	24	24	23
Bidrag ökad befolkning	9	0	0
Generella statsbidrag och utjämning	18	5	2
Statsbidrag	81	104	60
Taxor och avgifter	68	64	53
Hyror och arrenden	20	21	22
Exploateringsintäkter	10	5	12
Finansiella intäkter	3	3	28
Övriga intäkter	15	17	14
Totalt	**871**	**823**	**767**

Statsbidragen minskade med 23 mkr eller 22 procent jämfört med 2016. Förändringen beror främst på att bidragen från Migrationsverket minskade med 18 mkr. Trosa kommun fick 3,1 mkr (7,7 mkr 2016) i byggbonus, bidraget administreras och utbetalas från Boverket. Det totala bidragsbeloppet för 2018 kommer dock att uppgå till 1,3 miljarder kronor, vilket kan jämföras med bidraget för 2017 som uppgick till 1,8 miljarder kronor.

Kommunens intäkter för avgifter ökade med 4 mkr jämfört med 2016. Den största ökningen skedde inom VA-verksamheten med 2,6 mkr. Intäkter från planavgifter och bygglov ökade med 1,6 mkr.

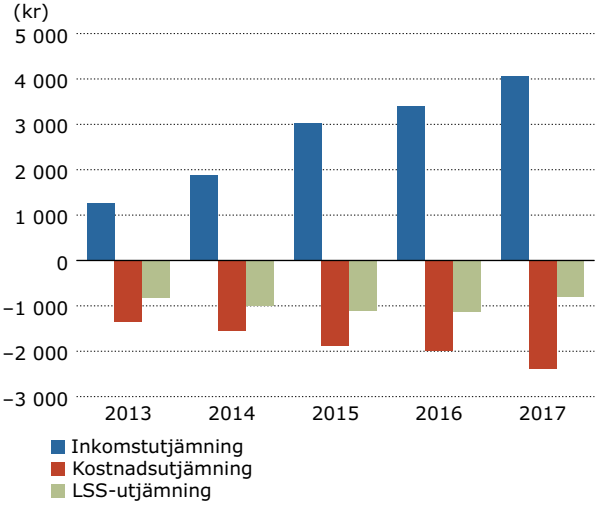
Exploateringsintäkterna ökade också från 5 mkr till 10 mkr netto.

För att Sveriges kommuner ska ha likvärdiga förutsättningar görs en utjämning mellan landets kommuner. Alla kommuner garanteras intäkter upp till 115 procent av Sveriges medelskattekraft i inkomstutjämningsbidrag. Minskar den egna kommunens skattekraft, ökar inkomstutjämningsbidraget samtidigt som skatteintäkterna minskar.

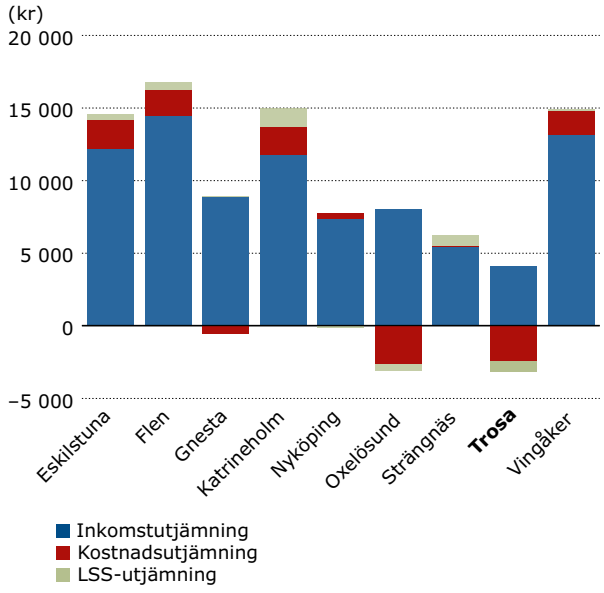
Kostnadsutjämningen ser främst på varje kommuns befolkning i olika åldrar. Barn i olika åldrar kräver förskola och skola och den äldre befolkningen kräver äldreomsorg.

LSS-utjämningen mellan landets kommuner utjämnar kostnaden per invånare för LSS-insatser.

Kommunal utjämning i Trosa, kronor/invånare 2013–2017

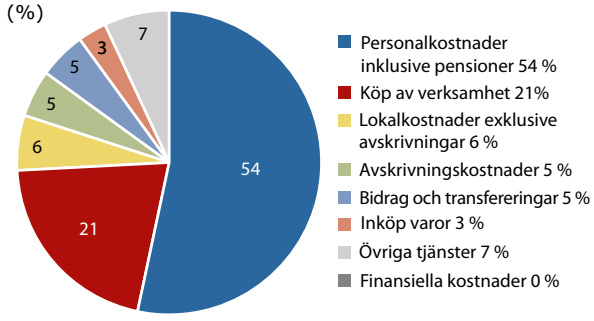

Kommunal utjämning 2017, kronor/invånare i Sörmland

Trosas inkomstutjämningsbidrag har ökat de senaste åren. Bidraget speglar förändringarna i Trosas skattekraft.

Kommunens kostnader 2017

Kostnader

Kostnader (mkr)	2017	2016	2015
Personalkostnader inklusive pensioner	– 448	– 413	– 382
Köp av verksamhet och entreprenader	– 177	– 184	– 164
Lokalkostnader exklusive avskrivningar	– 47	– 49	– 46
Avskrivnings-kostnader	– 42	– 43	– 39
Bidrag och transfereringar	– 40	– 45	– 28
Inköp av varor	– 24	– 24	– 22
Övriga tjänster	– 56	– 49	– 55
Finansiella kostnader	– 3	– 4	– 6
Totalt	**– 838**	**– 811**	**– 742**

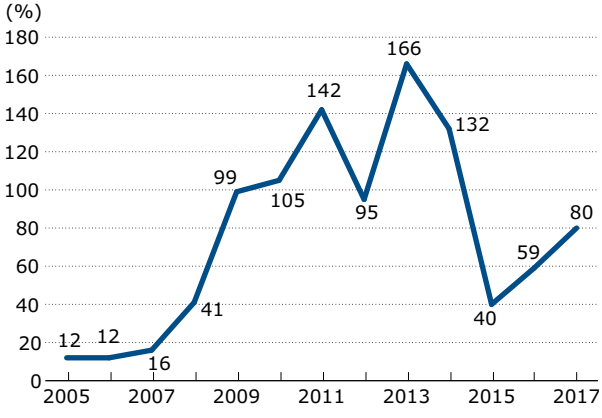
Kommunens kostnader var 33,7 mkr lägre än intäkterna, vilket också motsvarar kommunens resultat för året.

Personalkostnaderna står för den största kostnadsposten i kommunen. När kommunens befolkning ökar, ökar också behovet av kommunal verksamhet, vilket lett till att personalkostnaderna ökade med 9 procent 2017.

Investeringar

Kommunen har gjort stora investeringar 2009–2014. Kommunen beslutade att investeringar skulle tidigareläggas under lågkonjunkturen. Dels för att investera i tider när priserna är lägre, dels för att skapa arbetstillfällen. På grund av en ökande befolkning kommer kommunen nu åter att behöva öka investeringstakten de kommande åren.

Kommunens nettoinvesteringar totalt 2005–2017

Kommunstyrelsen

Ordförande: Daniel Portnoff (M)
Kommunchef: Johan Sandlund

Totalt, tkr	2017	2016	2015
Budget, netto	52 030	51 760	51 714
Utfall, netto	48 852	49 306	48 751
Avvikelse	3 178	2 454	2 963
Investering, netto	3 070	2 117	2 048
Antal årsarbetare	31	30	26
Antal kvinnor	21	19	16
Antal män	13	13	11
Frisknärvaro %*	87	91	93

Andel månadsavlönade som har fem eller färre sjukdagar per år.

ÅRETS RESULTAT

Resultatet blev ett överskott på 3,2 mkr för 2017. Politisk ledning svarade för drygt 1,5 mkr av överskottet och kommunkontoret svarade för drygt 1,6 mkr. Kollektivtrafiken gav 2,4 mkr i överskott mot budget medan ekonomi- och personalchef redovisade underskott med 1,6 mkr respektive 511 tkr. Övriga enheter inom politisk ledning och kommunkontor redovisade överskott.

MÅLUPPFYLLELSE

Under hösten 2017 genomförde kommunen Statistiska centralbyråns (SCB:s) medborgarundersökning, som ligger till grund för de flesta av kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges övergripande mål. Trosa kommun hade en hög måluppfyllelse främst inom NRI (nöjd-region-index) och NII (nöjd-inflytande-index). När det gäller NMI (nöjd-medborgar-index) försämrades resultatet något och uppfyllde inte fullmäktiges mål. Målet att ha ett lokalt företagsklimat i toppklass, där Trosa ska vara bland de 20 bästa i landet, uppfylldes för nionde året i rad med en niondeplacering 2017.

MEDARBETARE

Kommunkontoret utökade personalen under 2017 inom personal, information och ekonomi för att kunna stödja en växande organisation inom kommunen. Frisknärvaron minskade något, men låg fortfarande på en hög nivå 2017. Inom kommunkontoret försämrades resultat något i HME-enkäten 2017. Under året arbetade kommunkontoret fram nya värderingar som ska styra arbetet inom kontorets enheter.

VIKTIGA HÄNDELSER

Kommunens tillväxt och den goda arbetsmarknaden lokalt och nationellt innebar att rekryteringsarbetet var i fokus.

Medborgarundersökningen gjordes under hösten 2017 och SCB genomför numera undersökningen endast en gång per år. Trosa kommun hade genomgående nöjda medborgare även 2017, även om det finns förbättringspotential särskilt när det gäller uppfattningen om kommunens verksamheter.

Arbetet med finskt förvaltningsområde fortsatte, delvis i samverkan med andra aktörer. År 2017 uppmärksammades särskilt Finlands 100-årsjubileum.

Inom överförmyndarverksamheten fortsatte behovet av gode män för ensamkommande ungdomar att minska. Övriga ställföreträdarskap var ungefär på samma nivå som tidigare.

Befolkningsökningen medförde för första gången att de gemensamma planeringsförutsättningarna redan under sommaren hade blivit inaktuella och under hösten tog verksamheten fram nya som grund för budget 2018.

It-enheten fortsatte sin samverkan med det helägda kommunala bredbandsbolaget.

Bomans hamnmagasin invid Östra hamnplan välkomnar besökare och invånare.

Kommunen antog en digitaliseringsstrategi som grund för kommande konkreta åtgärder för att utveckla Trosa kommun med stöd av modern teknik.

Den gemensamma växelnämnd som Trosa kommun hyser, utökades med Oxelösunds kommun. Sedan tidigare ingår Gnesta kommun i samarbetet.

Turistcentret hade färre fysiska och digitala besökare under sommaren, vilket speglar en generell tendens i branschen. En ökande friluftsturism är en tydlig trend.

Arbetet med att göra Trosa kommun mer hållbart och uthålligt för att ha beredskap för en samhällsutmanande kris fortsatte under året. Det är ett behov som uppmärksammats alltmer även från statligt håll. Den stora försvarsövningen Aurora 2017 genomfördes i slutet av september där viktiga delar inom kommunen deltog. Övningen genomfördes i ett gott samarbete mellan kommunen och Försvarsmakten.

FRAMTIDEN

Ett avtal mellan kommunen och Sverigeförhandlingen godkändes av kommunfullmäktige i slutet av 2017. Ostlänkens status som viktigt nationellt infrastrukturprojekt bekräftades i den nationella planen för transportsystem 2018–2029 som Trafikverket presenterade i augusti. Trafikverkets planering av spårdragning inom kommunen pågår parallellt och den 13 november togs det första spadtaget vid Kardonbanan i Norrköping.

Diskussionen om regionbildning pågår och Landstinget Sörmland skickade under hösten en formell ansökan till regeringen, där förslaget är att Landstinget Sörmland, Regionförbundet och länets kollektivtrafikmyndighet bildar Region Sörmland. Ett bildande kan bli klart till den 1 januari 2019.

Trosa kommun fortsätter växa i en takt som kräver god planering, noggrann uppföljning och omfattande anpassningar och utbyggnader. Särskilt förskole- och skolområdet brottas med kapacitetsproblem. Även kommunkontoret påverkas av att verksamheten växer, vilket förklarar underskotten på ekonomi- och personalenheterna. På nationell nivå medför befolkningsförändringarna stora utmaningar på kommunsektorn generellt och även i Trosa kommun.

Kommunkansliet har påbörjat en förstudie om att införa e-arkiv och undersöker möjliga samarbetsformer med andra kommuner och myndigheter.

Den nya dataskyddsförordningen (GDPR) träder i kraft i maj 2018. Inom kansliet har personuppgiftsombudet samordnat förberedelsearbetet för att uppfylla den nya förordningen.

Trosa kommun ska fortsätta utveckla digitala tjänster och hjälpmedel kommande år. Det kan innebära att fler satsningar måste göras för att på sikt öka service, tillgänglighet och effektivitet.

Kommunstyrelsen
Ekoutskottet

Ordförande: Stefan Björnmalm (C)
Kommunekolog: Elin van Dooren

Totalt, tkr	2017	2016	2015
Budget, netto	1 606	1 580	1 328
Resultat, netto	1 426	1 549	1 474
Avvikelse	180	31	– 146
Investering, netto	0	0	0
Antal årsarbetare	2	2	2
Antal kvinnor	1	1	1
Antal män	1	1	1
Frisknärvaro* (%)			

* Andel månadsavlönade som haft fem eller färre sjukdagar under året.

ÅRETS RESULTAT

Förvaltningens ekonomi baseras på anslag från kommunens budget samt statligt bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning. Totalt redovisade verksamheterna ett överskott på 180 tkr för 2017. Överskottet beror på en vakant tjänst på kommunekologen under våren och att energirådgivningen ännu inte kunnat utökas med en tjänst.

MÅLUPPFYLLELSE

Av ekoutskottets mål uppfylldes dessa för 2017:

- Utsläpp av koldioxid i kommunen som geografiskt område ska minska.
  Resultat: Koldioxidutsläppen minskade med 153 kg/invånare.
- Trosas medborgare ska ha god tillgång till parker, grönområden och natur.
  Resultat: Trosa kommun fick index 8,2 på en skala 1–10 i senaste medborgarundersökningen (NRI, nöjd-region-index).

Dessa mål uppfylldes inte:

- Utsläpp av övergödande ämnen från Trosaån ska minska.
  Resultat: Både halterna av fosfor och kväve ökade. Den långsiktiga trenden för fosfor är dock nedåtgående och för kväve relativt stabil.
- Energianvändningen i kommunen som geografiskt område ska minska.
  Resultat: Energianvändningen ökade med 1,9 MWh/invånare.
- Trosas medborgare ska vara nöjda med kommunens insatser för att invånarna ska kunna leva miljövänligt.
  Resultat: Trosa kommun hamnade på plats 27 av alla deltagande kommuner i den senaste medborgarundersökningen (NMI, nöjd-medborgar-index).

MEDARBETARE

Antalet medarbetare var detsamma som förra året.

VIKTIGA HÄNDELSER

Från 2017 bedrivs energi- och klimatrådgivningen gemensamt i kommunerna Gnesta, Oxelösund, Nyköping och Trosa. Energi- och klimatrådgivaren är placerad i Trosa kommun.

Yttervikens miljöförening utsågs till vinnare av Trosa kommuns Miljöpris 2017 för initiativet att med gemensamma krafter verka för en bättre lokal vattenmiljö.

Lona-projekten *Hållbara måltider* och *Natur- och miljöskola för SFI-elever* slutfördes.

Kommunen deltar i projektet *Minimerings-mästarna* under 2017–2018 som går ut på att privathushåll ska minska sitt avfall.

Ekoutskottet medfinansierar ett musselodlingsprojekt 2017–2019 för att minska övergödningen i Östersjön.

FRAMTIDEN

Ekoutskottet fortsätter att driva verksamhet och projekt som främjar hållbar utveckling och uppfyller kommunens ambitioner som ekokommun.

Utskottet arbetar med att rekrytera ytterligare en energi- och klimatrådgivare.

IAQ Forum tilldrog sig i början av hösten. En internationell konferens om inomhusluftkvalitet och ett samarbete mellan Trosa kommun och lokala företaget Camfil.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ordförande: Tomas Landskog (M)
Samhällsbyggnadschef: Mats Gustafsson

Totalt (tkr)	2017	2016	2015
Budget, netto	– 11 378	– 11 658	– 11 723
Utfall, netto	– 9 245	– 9 216	– 10 007
Avvikelse	2 133	2 442	1 716
Investering, netto	0	0	0
Antal årsarbetare	9,75	8,5	8,75
Antal kvinnor	3	3	3
Antal män	7	6	6
Frisknärvaro* (%)	82	83	79

* Andel månadsavlönade som haft fem eller färre sjukdagar under året. Siffran omfattar hela samhällsbyggnadskontoret.

ÅRETS RESULTAT

Samhällsbyggnadsnämnden redovisade ett överskott på 2,1 mkr för 2017. Det positiva resultatet beror främst på betydligt högre bygglovs- och exploateringsintäkter än budgeterat. På kostnadssidan var det framför allt räddningstjänsten som hade högre kostnader än budgeterat.

MÅLUPPFYLLELSE

Kommunfullmäktiges mål om en befolkningstillväxt på 150 invånare per år uppfylldes med god marginal då ökningen blev 469 invånare.

Samhällsbyggnadsnämndens handläggning av bygglov, detaljplaner med mera bidrar till kommunens företagsklimat där ett av kommunfullmäktiges mål är att Trosa ska vara en av landets 20 bästa kommuner. Företagsklimatet följs upp även på nämndnivå där en positiv utveckling märks efter ett par år med tillbakagång.

MEDARBETARE

Samhällsbyggnadskontoret uppfyllde målet, 80 procent svar 4 eller 5 på en 5-gradig skala, i HME-enkäten om hållbart medarbetarengagemang.

Under året utökades bemanningen med en till bygglovhandläggare för att möta det tryck som råder på bygglovsverksamheten. Kontoret hade en fortsatt hög frisknärvaro.

VIKTIGA HÄNDELSER

Omfattande planeringsuppgifter kring större infrastrukturprojekt pågår. När det gäller Infart västra Trosa är vägplanearbetet i ett intensivt skede och planen bör kunna fastställas under 2018. Placeringen av kommande resecentrum vid Ostlänken förändrades under året och flyttades längre bort från tätorten än tidigare planer.

Det höga exploaterings- och bygglovstrycket som började 2015–2016 har fortsatt och kommunen växer mer kraftfullt än på många år. Även om bostadsmarknaden upplever en mindre avmattning märks det ännu inte på antalet nya bygglovsärenden.

I linje med målen i översiktsplanen kännetecknas nybyggnationen i alla tätorter av variation i både storlek, gestaltning, aktör och upplåtelseform.

Under året har tre markanvisningstävlingar genomförts. Mark för bostadsbyggnation har anvisats såväl lokala som nationella aktörer vid vårdcentralen och Stensundsvägen i Trosa samt Mölnaängen i Vagnhärad. Detta är resultatet av den aktiva markpolitik som bedrivits under den senaste femårsperioden.

Ostlänkskommunerna undertecknar avtalet med Sverigeförhandlingen om den kommande höghastighetsbanan. Avtalet reglerar medfinansiering, ökat bostadsbyggande, stationsläge, genomförande och ansvar.

En annan viktig händelse som inträffade i början av året var de massuppsägningar som drabbade den lokala räddningstjänsten kopplat till det nya nationella avtalet som tecknats. Räddningstjänsten är nu i princip tillbaka på samma bemanning som innan konflikten men en del av följdverkningarna och en del av orsakerna bakom konflikten kvarstår. Att hantera detta är ett långsiktigt arbete som pågår.

FRAMTIDEN

Översiktsplanen från 2015 möjliggör en fortsatt befolkningsökning med 2–3 procent per år. Planen ligger till grund för en fortsatt offensiv samhällsplanering den kommande tioårsperioden.

Den faktiska efterfrågan på nya bostäder är hög och beräknas fortsätta i alla kommunens delar, samtidigt som utvecklingen fortsätter med generationsväxling och att allt fler fritidsbostäder blir permanentboenden. Det finns för närvarande en mycket god planberedskap där kommunen arbetar med ett antal nya detaljplaner, vilket borgar för ett fortsatt ökat bostadsbyggande.

Nämnden kommer framöver att fokusera mycket på att få fram ny verksamhetsmark i både Trosa och Vagnhärad. Det första området som är aktuellt är den västra delen av Mölnaängen i Vagnhärad.

Under åren 2018–2019 blir planerna för Ostlänken och Infart västra Trosa mer konkreta och Trosa kommun medverkar aktivt i Trafikverkets arbete med dessa viktiga projekt.

Med det fortsatt höga exploateringstrycket är ambitionen att under 2019 påbörja arbetet med en ny kommuntäckande översiktsplan.

Humanistiska nämnden
Barnomsorg och utbildning

Ordförande: Helena Koch (M)
Skolchef: Mats Larsson

Totalt, tkr	2017	2016	2015
Budget, netto	–296 110	–279 732	–273 627
Utfall, netto	–293 469	–272 744	–270 349
Avvikelse	2 641	6 988	3 278
Investering, netto	– 1 088	– 1 841	– 1 398
Antal årsarbetare	363	342	313
Antal kvinnor	331	313	287
Antal män	44	41	38
Frisknärvaro*, %	69	68	63

* Andel månadsavlönade som haft fem eller färre sjukdagar under året.

ÅRETS RESULTAT

Barnomsorg och utbildning redovisade ett överskott på 2,6 mkr varav 1,8 mkr avser nämnden.

Nämndens överskott består av 1,1 mkr från nämndens buffert och 579 tkr från statsbidraget för integration.

De fortsatt stora volymerna inom språkcentrum (studiehandledning, modersmål och SVA, svenska som andraspråk) gjorde att 1,7 mkr fördelades från nämndens buffert för att täcka underskottet.

Behoven av elevhälsa och stöd till elever ökar och 2017 ökade kostnaderna med 13 procent. Trots riktade statsbidrag och tilldelade kvalitetsmedel lämnade enheten ett underskott på 850 tkr.

Kostnader för skolskjutsar gav ett underskott på 703 tkr. Orsaken var dels en kostnadsökning på grund av fler elever samtidigt som besparingar lagts på budget vilka inte har kunnat genomföras eller gett den effekt som avsågs.

Föräldraavgifterna för barnomsorg redovisade ett överskott på 1,4 mkr, en effekt av fler barn i verksamheterna.

Resultatenheterna redovisade ett underskott för året på 3,1 mkr men i och med resultatöverföring på 3,6 mkr från tidigare år blev nettoresultatet ett överskott på 522 tkr.

Under 2017 har BoU haft kraftigt ökade intäkter i form av statsbidrag för lärarlönesatsning, lågstadiesatsning, fritidshemssatsning samt förstelärartjänster.

Åtgärder som BoU har gjort för att minimera risken för underskott under året och nästa år är att organisera och rekrytera så att andelen behörig personal ökar för att förbättra kvaliteten.

MÅLUPPFYLLELSE

I SKL:s rankning av bästa skolkommun hamnade Trosa på plats 72 av totalt 290 kommuner.

Resultatet var en försämring efter två år på plats 22 och beror helt på lägre meritvärden i årskurs 9. Resultatet var väntat och följde de prognoser som nationella prov har visat. Enligt prognoserna kommer resultatet att bli bättre 2018.

HME-resultatet för förskolan var 88 procent och för grundskolan 78 procent. Sammantaget nådde BoU målet på 80 procent och det är ett viktigt område som verksamheterna prioriterar.

Vid senaste mätningen av standardkostnad för skola och barnomsorg hade Trosa kommun totalt sett lägre kostnad än standardkostnaden. Orsakerna är en hög barn- och elevtäthet till följd av stor inflyttning. Lokaler och organisation har använts maximalt. Kärnverksamheten behöver utöka organisationen och lokalerna successivt för att möta tillväxten.

MEDARBETARE

83,8 procent av lärarna var behöriga och lärartätheten var 12,1 elever per lärartjänst. Personalomsättningen var 8 procent. Det blir allt svårare att rekrytera lärare, förskollärare och specialister på grund av den nationella bristen på personal med rätt utbildning och erfarenhet. Det gör att verksamheten inte alltid kan bemanna tjänster med rätt kompetens vilket driver upp kostnader och riskerar att sänka kvaliteten. Verksamheten kompenserar bristen på behörig personal med totalt sett fler anställningar där uppdrag delas för att säkra kompetensen.

VIKTIGA HÄNDELSER

Skolinspektionen genomförde kommuntillsyn våren 2017. Vuxenutbildning, SFI, gymnasieverksamhet och förskola fick inga anmärkningar.

Anmärkningar var att huvudmannen ska tydliggöra kvalitetsarbetet inom förskoleklass och fritidshem. Fornbyskolan fick ett vitesföreläggande för att säkra utbildningens kvalitet. Arbetet med att åtgärda brister pågick till den 15 januari 2018 då arbetet redovisades, och en utvärdering pågår.

FRAMTIDEN

Verksamhetens viktigaste resurs är kompetenta medarbetare som trivs och får bidra till utveckling och resultat. Medarbetare som känner ett stort engagemang utifrån bra ledarskap, motivation och styrning. De goda resultaten i HME-enkäterna är viktiga att behålla. Strategierna ligger fast med tidiga insatser, utbyggd elevhälsa, bästa bemötande, höga förväntningar, analys av resultat, uppföljning av åtgärder, kollegialt lärande och samverkan.

Den största utmaningen framåt är att kunna rekrytera behörig personal och att anpassa verksamhetens omfattning till behoven. De statliga lärarlönesatsningarna och bristen på utbildad personal skapar både ökad rörlighet och högre lönekrav, vilket påverkar kompetensförsörjning och kostnader.

Humanistiska nämnden

Individ- och familjeomsorg

Ordförande: Helena Koch (M)
Ordförande individ- och familjeutskott: Bengt-Eric Sandström
Produktionschef: Graham Owen

Totalt, tkr	2017	2016	2015
Budget, netto	– 25 272	– 25 364	– 23 665
Utfall, netto	– 24 637	– 24 439	– 26 439
Avvikelse	635	925	– 2 774
Investering, netto	0	– 31	0
Antal årsarbetare	26	22	16
Antal kvinnor	20	17	13
Antal män	6	5	3
Frisknärvaro*, %	77	75	74

*Andel månadsavlönade som haft fem eller färre sjukdagar under året.

ÅRETS RESULTAT

Individ- och familjeomsorg redovisade ett överskott på 635 tkr.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd och vård för vuxna fortsatte att vara låga med överskott på 2,4 mkr.

Fortsatt höga kostnader för placerade barn gav ett underskott på drygt 1 mkr mot budget.

Enheten arbetar med att minska kostnaderna och 2017 var kostnaderna 1 mkr lägre än 2016 och 2015.

Enheterna som hanterar ensamkommande flyktingbarn redovisade ett underskott på 667 tkr. Från och med 1 juli 2017 har Migrationsverket ändrat ersättningssystemen för ensamkommande barn och sänkt schablonersättningen. Det har medfört att intäkterna inte täckt de kostnader som kommunen haft för andra halvåret. Resultatet har dock jämnats ut nästan helt då intäkterna enligt det gamla ersättningssystemet täckte andra halvårets underskott. Kommunen väntar fortfarande in intäkter för delar av 2016 samt 2017. Arbetet med att flytta flera unga med uppehållstillstånd till stödboende fortsätter. Omställningen tar tid vilket medför att det dröjer innan kostnaderna kan sänkas till intäktsnivån.

Nettokostnaden för individ- och familjeomsorg exklusive flyktingmottagande minskade med 3,4 mkr jämfört med 2015.

MÅLUPPFYLLELSE

Nettokostnaderna för individ- och familjeomsorg har de tre senaste åren legat under standardkostnad, 2016 var nettokostnaden 25 procent mindre än standardkostnaden. Anledningarna är i första hand låga kostnader för vuxna med missbruksproblem samt låga kostnader för ekonomiskt bistånd.

Nämnden beslutade om reviderade mål och mätmetoder för individ- och familjeomsorgen i november 2017 inom områdena medborgare, förebyggande och tidiga insatser, kompetens och engagemang hos personal samt samarbete och samverkan. Då målen beslutades senare på året har verksamheten inte kunnat följa upp alla mål. En förbättring märks dock inom flera områden. Inom förebyggande arbete har antalet deltagare på föräldracaféer ökat och flera anhöriggrupper har ordnats på alkohol- och drogmottagningen. Resultatet för HME förbättrades till 79 procent från 57 procent 2016.

MEDARBETARE

Personalstyrkan ökade med fyra årsarbetare. Två nya tjänster med inriktning barn och ungdomar har finansierats med statsbidrag. En vakant tjänst som ungdomssamordnare blev tillsatt och en integrationsstrateg anställdes.

Frisknärvaron ökade under året.

Under 2015 var personalomsättningen hög och det var svårt att rekrytera, vilket gjorde att individ- och familjeomsorgen anlitade mycket personal från bemanningsföretag. Situationen har förändrats 2017 och under andra hälften av året kunde all inhyrning av bemanningspersonal avslutas.

VIKTIGA HÄNDELSER

Situationen för ensamkommande barn som anvisats till Trosa har förändrats. Antalet har sjunkit från 63 till 39 och flera har fått uppehållstillstånd. Flera har också fyllt 18 år och behovet av HVB-hem minskar framöver. Humanistiska nämnden beslutade därför att avveckla kommunens egna HVB-hem.

Ett samarbete med skola och fritids har resulterat i fler välbesökta föräldracaféer.

FRAMTIDEN

I och med avvecklingen av kommunens egna HVB-hem undersöker IFO förutsättningar för en annan boendeform. Insatser för att öka tryggheten för ungdomar och medborgare utvecklas i form av mer uppsökande verksamhet på fältet och utveckling av SSPF-samarbete (skola, socialtjänst, polis, fritid). Gruppverksamheter ska anordnas för barn till separerade föräldrar.

Lekplats invid Trosa hamnäng. Ett välbesökt område som varsamt utvecklas.

Vård- och omsorgsnämnden

Ordförande: Martina Johansson (C)
Produktionschef: Fredrik Yllman

Totalt, tkr	2017	2016	2015
Budget, netto	– 180 578	– 167 945	– 154 662
Resultat, netto	– 183 114	– 175 760	– 158 209
Avvikelse	– 2 536	– 7 815	– 3 547
Investering, netto	918	259	303
Antal årsarbetare	214	208	199
Antal kvinnor	232	228	219
Antal män	23	23	21
Frisknärvaro*, %	65	65	66

*Andel månadsavlönade som har fem eller färre sjukdagar per år.

ÅRETS RESULTAT

Vård- och omsorgsnämnden redovisade totalt sett ett underskott på 2,5 mkr för 2017. Resultatet inkluderar nämndens buffert och reglering mot central buffert. Inom äldreomsorgen hade hemtjänsten fortsatt högre kostnader än budgeterat både vad gäller behov och utförande. Inom särskilt boende lämnade däremot alla tre boenden överskott för verksamhetsåret. Kostnaderna för tekniska hjälpmedel fortsatte att öka under hösten och trots tillskott från nämndens buffert i delåret redovisade enheten negativa siffror för helåret. Även färdtjänsten redovisade ett underskott kopplat till dels fler beviljanden, dels att personer som har färdtjänst sedan tidigare reser mer.

Nämndens totala intäkter har de senaste tre åren minskat med 12 procent, i huvudsak för att statsbidragen och ersättningen från Försäkringskassan för personlig assistans minskat. Kostnaderna har under samma period totalt ökat med knappt 10 procent där den enskilt största posten handlar om ökade lönekostnader med drygt 13 procent.

Vård- och omsorgskontoret arbetar med åtgärder för en ekonomi i balans. Åtgärderna handlar om att säkerställa att personalen arbetar när och där de behövs och att biståndsbesluten följer lagar och rättspraxis. Under 2018 berör åtgärderna främst hemtjänsten eftersom de väntas ge störst effekt där. Under senare delen av 2017 minskade underskottet med 2,6 mkr jämfört med prognosen vid delårsbokslutet.

MÅLUPPFYLLELSE

Enligt kommunfullmäktiges mål ska Trosas äldreomsorg tillhöra de 25 procent bästa i landet vad gäller nöjdhet. Det målet uppfylldes då både särskilt boende och hemtjänsten var bland de 25 procent bästa i landet. Kommunfullmäktige har även målet att verksamhetens kostnader ska vara i nivå med standardkostnaden. Nämnden uppfyllde inte det målet då både äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning kostade mer än standardkostnaden. Nämndens mål om trygghet uppfylldes endast delvis, trots att Trosa tillhör de 25 procent bästa kommunerna. Samma sak gäller målen om rättssäkerhet. Övriga mål uppfylldes. De goda resultaten beror bland annat på kontorets arbete med bemötande och metodarbete inom demensvården, kontinuitet bland personalen och ett förebyggande och rehabiliterande arbetssätt.

MEDARBETARE

Vård- och omsorgskontoret ökade sin utförda tid hos brukarna mycket under året, samtidigt som personalstyrkan bara har ökat marginellt. Det beror på att den personliga assistansen bedrivs på entreprenad sedan den 1 november och de personliga assistenterna har således bytt arbetsgivare. Det är fortfarande brist på medarbetare med formell kompetens inom så gott som alla kontorets yrkesgrupper. Tillsammans med stora volymökningar har det medfört personalbrist och rekryteringsproblem. Frisknärvaron är i princip oförändrad över de senaste tre åren. Långtidssjukfrånvaron över 90 dagar har ökat medan övrig sjukfrånvaro minskat. Kontoret gör årligen en medarbetarundersökning och 2017 visade den återigen goda resultat inom alla områden med ett totalt index klart över riksgenomsnittet.

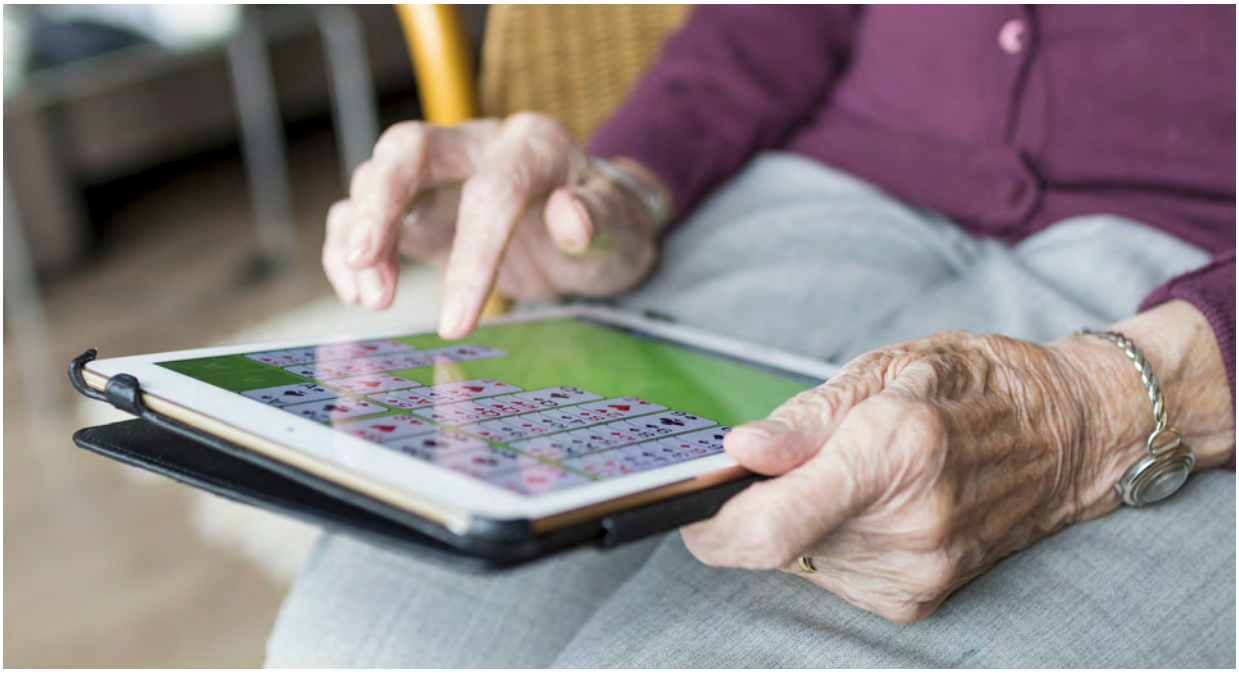
VIKTIGA HÄNDELSER

Den 1 november övergick utförandet av personlig assistans på entreprenad. Kontoret har under året förberett för den nya lagen ”lag om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård” som innebär att kommunen har tre dagar på sig att ordna hemgång från sjukhuset när läkare bedömt att patienten är utskrivningsklar. Tidigare gällde fem dagar.

Under andra halvåret har det uppstått en kö på omkring åtta personer till kommunens särskilda boenden för äldre. Kontoret har därför förberett för fem nya platser på Häradsgården. Arbetsmiljöverket gjorde under hösten en tillsyn inom äldreomsorgen och påvisade där ett antal förbättringsområden som verksamheten håller på att åtgärda.

FRAMTIDEN

Befolkningen i Trosa kommun ökar mer än tidigare beräkningar. Den största ökningen är i åldersintervallet 65–79 år. Antalet invånare i åldersgruppen över 79 ökar också men inte lika mycket. Utvecklingen innebär att behoven ökar av framför allt hemtjänst och hemsjukvård, vilket gör att det rehabiliterande och förebyggande arbetet blir ännu viktigare för vård- och omsorgskontoret framöver. Både socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ses just nu över av regeringen. Det kommer att innebära förändringar för verksamheten framöver. Kontoret planerar även att införa flera digitala lösningar för att underlätta och effektivisera arbetet för personalen samt öka kvaliteten för brukarna. Exempel på det är mobil dokumentation, digitala inköp och tidsplaneringsverktyg i alla utförarverksamheter.

Teknik- och servicenämnden

Skattefinansierad verksamhet

Ordförande: Arne Karlsson (KD)
Produktionschef: Cecilia Högberg

Totalt (tkr)	2017	2016	2015
Budget, netto	– 30 420	– 26 559	– 39 405
Utfall, netto	– 30 545	– 27 566	– 37 248
Avvikelse	– 125	– 1 007	2 157
Investering, netto	– 59 202	– 39 047	– 17 249
Antal årsarbetare	58	55	50
Antal kvinnor	51	49	46
Antal män	13	12	11
Frisknärvaro* (%)	74	69	72

* Andel månadsavlönade som haft fem eller färre sjukdagar under året.

ÅRETS RESULTAT

Teknik- och servicenämnden redovisade ett underskott på 125 tkr mot budget. Tekniska kontoret inklusive nämnden lämnade ett underskott på 1,5 mkr, arbetsmarknadsenheten ett underskott på 350 tkr och driftenheten ett överskott på 700 tkr. Nämnden har dock fått 1 mkr för mycket i sin budgetram för en investering, vilket innebär att den borde ha lämnat 1 mkr i överskott. Detta innebär att verksamheten i verkligheten har förbrukat 1,1 mkr mer än budgeterat.

Bredden i nämndens verksamhet gör det svårt att dra övergripande slutsatser om ekonomin, men bortsett från förändringar i internhyresintäkter och ränta och avskrivningar har intäkterna ökat med 5 procent årligen sedan 2015, personalkostnaderna har ökat med 6 procent respektive 11 procent och övriga kostnader är i stort oförändrade. Det pekar på att verksamheterna har blivit mer kostnadseffektiva över tid.

MÅLUPPFYLLELSE

Kommunfullmäktige har som mål att Trosa kommuns medborgare ska vara nöjda med kommunens verksamheter och att Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som Trosa jämför sig med i SCB:s medborgarundersökning. Det målet uppfylldes inte när det gäller kommunens gator och vägar. Trosa placerade sig på plats 31 av 131 kommuner i mätningen 2017, vilket var sämre än mätningen 2015 då Trosa kom på plats 24.

Målet är att Trosa kommun även ska vara topp 20 när det gäller medborgarnas känsla av trygghet. Medborgarna i Trosa känner sig mycket trygga och Trosa placerade sig på plats 9 av 131 kommuner, en liten försämring sedan förra mätningen då Trosa kom på plats 6.

Det planerade underhållet av kommunens materiella tillgångar ska överstiga det akuta underhållet (inklusive skadegörelse) och målet är att minst 60 procent ska vara planerat underhåll. År 2017 var det planerade underhållet i Trosa kommun 94 procent av det totala underhållet och målet uppfylldes med god marginal.

MEDARBETARE

Antalet anställda har utökats något. Verksamheterna har sammantaget en väldigt hög frisknärvaro även om det finns skillnader mellan enheterna.

Varje år gör Trosa kommun en HME-enkät för att mäta medarbetarengagemang. Målet är att 80 procent ska ge omdömet 4 eller 5 på frågor om motivation och ledarskap med mera, där 5 är den högsta nivån. Resultatet var 89 procent, vilket visar att medarbetarna i teknik- och servicenämndens verksamheter har ett fortsatt högt medarbetarengagemang.

VIKTIGA HÄNDELSER

Verksamheten genomförde många investeringsprojekt under året, bland annat för att möta tillväxten men även för att öka standarden på befintliga anläggningar eller komplettera gång- och cykelnätet. Nämnden har sökt och fått medfinansiering för investeringar i både skolmiljö och GC-nät.

Den nya driftorganisationen har kommit på plats och verksamheterna utvecklar rutiner för beställningar, arbetsformer och uppdrag.

Verksamheten införde ett nytt system för felanmälan och orderhantering i offentliga miljöer. Systemet är öppet för alla och kan även installeras i telefonen som en app.

Arbetsmarknadsenheten hade en viktig roll i arbetet med extratjänster inom kommunen, och målet nåddes för 2017.

FRAMTIDEN

Den skattefinansierade verksamheten anpassas och kommunen bygger ut verksamhets-, idrotts- och fritidsanläggningar i takt med den ökade tillväxten.

Driftåtagandet har vuxit i takt med tillväxt, exploateringar och nya bostadsområden. Därför utvärderar och utvecklar verksamheten sina driftentreprenader, både externa och interna.

Infrastrukturen utvecklas i linje med besluten om stationsläget och Infart Västra Trosa.

Invigning av utegym vid Skärborgarnas hus. Projektet var ett samarbete med Elisabethstiftelsen som möjliggjorde en högre ambitionsnivå en ursprungligen planerat.

Teknik- och servicenämnden

Avgiftsfinansierad verksamhet

Ordförande: Arne Karlsson (KD)
Produktionschef: Cecilia Högberg

Totalt (tkr)	2017	2016	2015
Budget, netto	1 327	2 236	900
Utfall, netto	– 593	2 260	– 831
Avvikelse	– 1 920	24	– 1 731
Investering, netto	– 17 666	– 24 134	– 18 771
Antal årsarbetare	58	55	50
Antal kvinnor	51	49	46
Antal män	13	12	11
Frisknärvaro* (%)	74	69	72

* Andel månadsavlönade som haft fem eller färre sjukdagar under året.

ÅRETS RESULTAT

På grund av flera stora avloppsstopp och vattenläckor under sommaren redovisade VA-verksamheten ett underskott på 400 tkr, vilket innebär att budgeten överskreds med 1,7 mkr. Under året har taxan för anslutningsavgifterna samt brukningsavgiften höjts, vilket ger VA-verksamheten förutsättningar att från 2018 återställa tidigare underskott.

Kostnaderna för att ta hand om slam, latrin och fett har överskridit intäkterna i flera år. Så även detta år, vilket gav ett underskott på 150 tkr. Taxorna för bland annat latrin har därför justerats inför 2018.

MÅLUPPFYLLELSE

Kommunfullmäktige har ett mål som säger att Trosa kommuns medborgare ska vara nöjda med kommunens verksamheter och att Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som Trosa jämför sig med i SCB:s medborgarundersökning. Det målet uppfylldes inte vad gäller kommunens vatten och avlopp. Trosa placerade sig på plats 117 av 131 kommuner i mätningen 2017, vilket var ett sämre resultat än 2015 då Trosa kom på plats 115.

Medborgarna i Trosa kommun är nöjda med kommunens renhållning och sophämtning. Här placerade sig Trosa på plats 15 av 131 kommuner. Målet uppfylldes men Trosa tappade några placeringar sedan mätningen 2015 då Trosa kom på 3:e plats.

MEDARBETARE

Personalvolymen var stabil och frisknärvaron hög även om det finns skillnader mellan enheterna.

I den årliga HME-enkäten (hållbart medarbetarengagemang) var målet att 80 procent svarar 4 eller 5 på en 5-gradig skala. Resultatet för teknik- och servicenämndens verksamheter var 89 procent, vilket visar ett fortsatt högt medarbetarengagemang.

VIKTIGA HÄNDELSER

Överföringsledningen är färdig, tagen i bruk samt slutbesiktigad.

Verksamheten har under året engagerats i de många exploateringsprojekt som pågått i kommunen. I stort sett alla exploateringar leder till nya VA-anslutningar.

Arbetet med ett kommunalt huvudmannaskap på Tofsö startade.

Verksamheten har förbättrat standarden på flera återvinningsstationer. Alla investeringar och förbättringar har gjorts med hjälp av bidrag från Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI).

Eftersom många upplevde kvartalsfakturering som något negativt införde nämnden månadsfakturering för vatten, avlopp och renhållning.

Nämnden har sett över och reviderat såväl anslutnings- som förbrukningsavgifter för vatten, avlopp och renhållning.

FRAMTIDEN

De ekonomiska förutsättningarna inom framför allt vatten och avlopp gör att VA-verksamheten kan jobba mer systematiskt med förnyelse och underhåll i nätet.

Verksamheten utreder möjligheter och behov av ny eller utökad avloppsrening.

En ny och reviderad VA-plan, renhållningsförordning samt avfallsplan ska beslutas.

Sluttäckningen av deponin på Korslöt fortsätter enligt plan.

Under året infördes brunnslock med kommunvapnet.

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande: Lena Isoz (M)
Produktionschef: Cecilia Högberg

Totalt (tkr)	2017	2016	2015
Budget, netto	– 38 347	– 37 763	– 44 219
Utfall, netto	– 37 134	– 37 106	– 42 578
Avvikelse	1 213	657	1 641
Investering, netto	– 1 388	– 605	– 210
Antal årsarbetare	20	20	17
Antal kvinnor	15	14	11
Antal män	8	9	8
Frisknärvaro* (%)	82	78	81

* Andel månadsavlönade som haft fem eller färre sjukdagar under året.

ÅRETS RESULTAT

Kultur- och fritidsnämnden redovisade ett överskott på 1,2 mkr jämfört med budget. Nämnden har dock fått 1,9 mkr för mycket i sin budgetram för ränta och avskrivningar, vilket innebär att den borde ha lämnat 1,9 mkr i överskott. Det innebär att verksamheten i verkligheten förbrukat 0,7 mkr mer än budgeterat. En bidragande orsak är att kommunen i samband med ombyggnation av Hedeby/Fornby skolgård gjorde en utrangering på 0,6 mkr av återstående bokfört värde.

MÅLUPPFYLLELSE

Nämndens verksamheter bidrar till ett gott företagsklimat bland annat genom att tillhandahålla mötesplatser och lokaler, där utbudet och möjligheterna utökats under året. Kommunfullmäktige har ett mål som säger att Trosa kommuns medborgare ska vara nöjda med kommunens verksamheter och att Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som Trosa jämför sig med i SCB:s medborgarundersökning. Det målet uppfylldes inte när det gäller kommunens idrotts- och motionsanläggningar. Trosa placerade sig på plats 26 av 131 kommuner i mätningen 2017, vilket är ett sämre resultat än förra mätningen då Trosa kom på plats 16.

Trosa kommun placerade sig på plats 63 av 131 när medborgarna bedömer fritidsmöjligheterna i kommunen. Nämnden uppfyllde därmed inte målet att vara topp 20, men jämför man med kommuner i samma storlek, hamnade Trosa på plats 11 av 38 svarande kommuner i gruppen, vilket var en förbättring jämfört med 2015.

Nämnden uppfyllde inte heller målet när det gäller kultur, men där var resultatet en kraftig förbättring jämfört med tidigare år. År 2017 hamnade Trosa på plats 45 mot plats 63 år 2015.

MEDARBETARE

Med undantag för verksamhetsförändringar eller projektanställningar var personalvolymen i stort oförändrad och stabil. Mot slutet av året gjordes en större organisationsförändring. Istället för att rekrytera en ny kultur- och fritidschef har produktionschefen tillsatt enhetschefer.

Medarbetarna visar ett fortsatt högt medarbetarengagemang. I HME-enkäten (hållbart medarbetarengagemang) var resultatet att 94 procent svarade 4 eller 5 på en 5-gradig skala, vilket överträffade målet på 80 procent. Verksamheterna hade sammantaget en väldigt hög frisknärvaro även om det finns skillnader mellan enheterna.

VIKTIGA HÄNDELSER

Med bidrag från Kulturrådet har nämnden startat öppen kulturskola som är en uppsökande verksamhet i syfte att möta ungdomar som annars inte självklart skulle känna till och delta i kulturskolan.

De uppskattade språkcaféerna i samarbete med SFI fortsatte och inom projektet *Entré utan trösklar* arrangerades bland annat träffar för nyanlända, musik- och författarcaféer på Trosa Kvarn, familjeföreställning på arabiska på biblioteket och arabisk bio på Skärborgarnas hus.

Förvaltningen har anpassat fritidsgårdarnas verksamhet, öppettider och bemanning för att bättre möta och finnas för och där Trosas ungdomar är.

Utifrån en utvärdering av bidragsreglerna har nämnden även anpassat och utvecklat bidrag och regler.

FRAMTIDEN

Utifrån kommunens tillväxt gör kultur- och fritidsnämnden en översyn av eventuella behov av nya verksamheter och utökning av de som redan finns.

Arbetet fortsätter med säsongsanpassade och behovsstyrda öppettider inom alla verksamheter.

Verksamheterna når fler elever och besökare genom ökad marknadsföring och uppsökande verksamhet.

Ett utökat samarbete behövs mellan biblioteken, fritidsgårdarna och kulturskolan.

Fritidsgårdarna, ungdomsrådet och ungdomsgrupperna planerar och genomför en festival i slutet av sommaren 2018.

I augusti invigdes den nya skateparken vid Trosaporten.

Miljönämnden

Ordförande: Dan Larsson (M)
Produktionschef: Mats Gustafsson

Totalt (tkr)	2017	2016	2015
Budget, netto	– 960	– 953	– 970
Utfall, netto	– 816	– 761	– 408
Avvikelse	144	192	562
Investering, netto	0	0	0
Antal årsarbetare	3	3	3
Antal kvinnor	2	2	3
Antal män	1	1	0
Frisknärvaro* (%)	82	83	79

* Andel månadsavlönade som haft fem eller färre sjukdagar under året. Siffran omfattar hela samhällsbyggnadskontoret.

ÅRETS RESULTAT

Miljönämnden redovisade ett överskott på 144 tkr för 2017. Det positiva resultatet beror främst på högre intäkter än budgeterat. Kostnaderna var dock också högre än budgeterat, vilket bland annat beror på att alkoholhandläggningen sedan ett år tillbaka sköts av Nyköpings kommun utan att budgeten för detta justerats. Personalkostnaderna översteg budgeten, vilket främst beror på högre löneuppräkning än budgeterat.

MÅLUPPFYLLELSE

Miljökontoret uppfyllde målet, 80 procent svarade 4 eller 5 på en 5-gradig skala, i HME-enkäten om hållbart medarbetarengagemang.

MEDARBETARE

Eftersom en handläggare är delvis föräldraledig har miljökontoret tillsatt ett vikariat under året. Frisknärvaron var fortsatt mycket hög.

VIKTIGA HÄNDELSER

Miljökontoret har fortfarande ganska nyanställd personal, vilket innebär en prioritering av den ordinarie tillsynen. Utöver detta har miljökontoret bland annat fokuserat på att skapa rutiner och checklistor för olika ärendetyper i syfte att minska sårbarheten.

Den enskilda oförutsedda händelse som genererat mest arbete är en förorenad dricksvattenbrunn i närheten av Sund. Vattnet innehåller mycket höga halter av bly och utifrån detta ärende har miljökontoret fått kännedom om att det kan förekomma naturligt bly i marken inom vissa områden i kommunen.

Miljökontoret har under året märkt en tydlig ökning av antalet ärenden kring nedskräpning, eldning och buller vid framför allt nyproduktion av bostäder.

Gästdass i anslutning till Källviks hamn.

FRAMTIDEN

Miljökontoret arbetar ständigt för att utveckla uppgifter, arbetssätt och rutiner. Inom de lagar som reglerar vissa delar av verksamheten sker förändringar, både inom rådande lagar och det faktaunderlag som ligger till grund för riskvärderingar och bedömningar. Det innebär att miljökontoret måste ha en beredskap för att kunna anpassa arbetet efter nya förutsättningar.

Under 2018 fortsätter arbetet med att ta fram skriftliga rutiner för olika typer av klagomålsärenden.

Miljökontoret ska också förbereda inför byte av ärendehanteringssystem eftersom nuvarande ärendehanteringssystem ECOS ska avvecklas.

Smörbyttan i Trosa hamn.

Året som gått i bolagen

Kommunen har två helägda dotterbolag, Trosabygdens Bostäder AB och Trosa Fibernät AB. Under året har Trosabygdens Bostäder AB fusionerats med det tidigare dotterbolaget Trosabygdens Holding AB.

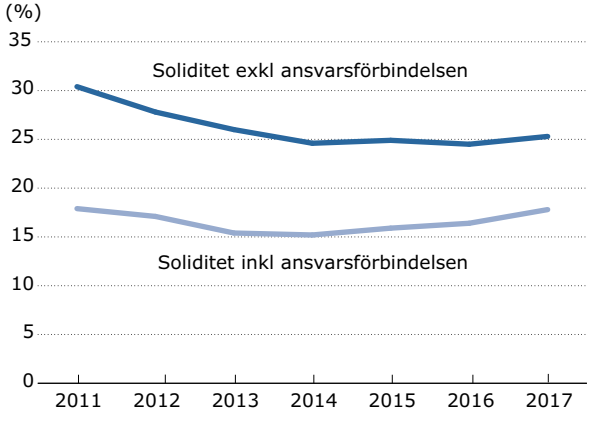
Kommunen äger andelar Nyköping-Östgötalänken AB (5 procent) och Energikontoret i Mälardalen (2 procent). Sedan 2006 är kommunen medlem i Kommuninvest. Kommunen har under året köpt fem aktier i Inera AB.

Kommunen äger även cirka 2 procent i Sörmlands kollektivtrafikmyndighet. Ägarandelen i länet bestäms av invånarantalet i kommunerna medan landstinget äger 50 procent.

ÅRETS RESULTAT

Den sammanställda redovisningen ger ett positivt resultat för året med 34,7 mkr, vilket är 5,15 procent av skattenettot.

Soliditetsutveckling i koncernen

TROSABYGDENS BOSTÄDER AB (TROBO)

Ordförande: Sune G Jansson (M)
VD: Cecilia Högberg

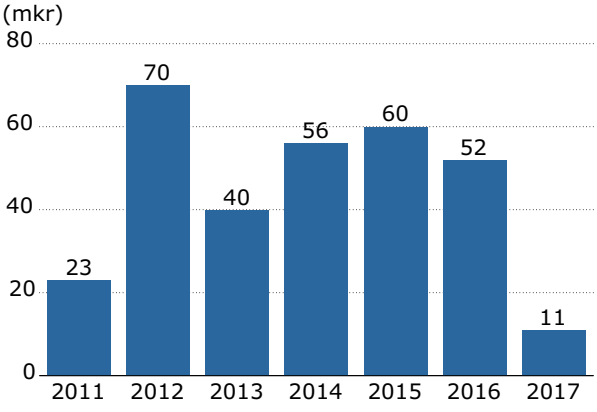
ÅRETS RESULTAT

Trobos resultat uppgår till 1,1 mkr, vilket är en förbättring jämfört med föregående år med 3,6 mkr. Omsättningen har ökat med 4 procent, vilket är en följd av de nya lägenheterna som invigdes sommaren 2016 som under 2017 har fått full effekt.

Rörelsens kostnader minskade med 6 procent, vilket delvis är hänförligt till minskade personalkostnader, förra året belastades av engångskostnader till avgående VD.

Investeringar

Investeringar 2011–2017 (mkr)

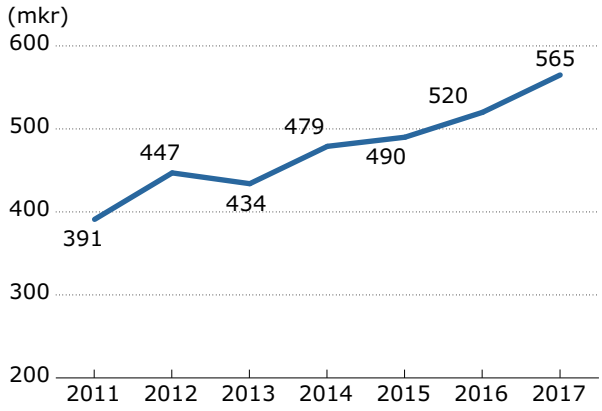

De större investeringarna under 2017 är:

- Renovering och hyresgästanpassning på Stationsvägen för utbildningslokaler till SFI och en butikslokal.
- Stambyte och badrumsrenovering Mölna.
- Markarbeten Järnåldersvägen.
- Markarbeten med stenläggning vid Tumlaren mot Högbergsgatan.

Låneskuld

Låneskuld 2011–2017 (mkr)

Låneskulden har ökat med 45 mkr under året. Föregående år hade bolaget även lån från Trosabygdens Holding.

Medarbetare

Verksamheten har i huvudsak bedrivits med egen personal. Planerat underhåll och större reparationer utförs genom upphandlade entreprenörer. För städning anlitas entreprenör.

Antal årsarbetare uppgår till 10,2. Under året har beslut fattats om att minska personalstyrkan med en årsarbetande tjänsteman. Bakgrunden är ett identifierat behov av ytterligare anpassning till det minskade beståndet.

Viktiga händelser

- I stort sett alla lägenheter har varit uthyrda under året och efterfrågan på såväl mindre som större lägenheter har varit och är större än tillgången.
- Utveckling av uthyrningspolicy för att få tydliga och fastställda regler för en likvärdig och transparent behandling och bedömning av våra kommande hyresgäster.
- Beslut om och verkställande av fusion mellan Trosabygdens Bostäder AB och Trosabygdens Holding AB har genomförts. Trosabygdens Holding AB var ett helägt dotterbolag till Trosabygdens Bostäder AB som skapades i samband med den större försäljningen av lägenheter 2011.
- Styrelsen, VD samt personal har arbetat fram en ny affärsplan som fastställts under hösten.
- Bolagets finanser har sakta börjat stärkas, delvis genom den genomförda fusionen.
- Ett arbete för framtagande av ny detaljplan inom Trosa 11:1 har pågått i samråd med samhällsbyggnadskontoret.
- Fastigheten Stadsrättaren 1 köptes. Fastigheten köptes med tecknat hyresavtal för gatukök- och restaurangverksamhet.
- Bolaget har under året spelat en viktig roll för kommunens möjlighet att klara uppdraget som följer av kommunmottagning av flyktingar.

Framtiden

- Bolaget har inlett en process för att bygga 88 nya lägenheter under hösten 2018–våren 2019.
- Hyresförhandlingen för 2018 resulterade i en tvåårig överenskommelse. Där hyran för 2018 höjs med 0,9 procent och hyran för 2019 höjs med 1,3 procent. Hyran för lokaler med förhandlingsklausul höjs med motsvarande belopp.
- VD har sagt upp sig och rekrytering av efterträdare inleddes under januari och ny VD väntas tillträda den 16 april 2018. VD kommer att finnas tillgänglig för överlämning.

Trobos fastighet Torget 1 i Vagnhärad rymmer såväl bostäder som kommersiella lokaler och bibliotek.

TROSA FIBERNÄT AB (TROFI)

Ordförande: Jonas Ivervall
VD: Tommy Biserud

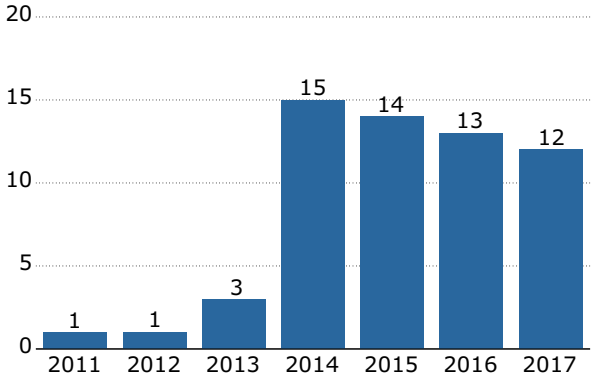
Årets resultat

Trofis resultat uppgår till −0,2 mkr, vilket är en förbättring jämfört med föregående år med 0,2 mkr. Omsättningen har ökat med 20 procent jämfört med föregående år, vilket är en följd av den ökande anslutningsgraden.

Rörelsens kostnader minskade med 0,6 mkr jämfört med föregående år till största delen beroende på minskad grävning i asfalt. Avskrivningskostnaderna ökade med 0,4 mkr jämfört med föregående år.

Investeringar

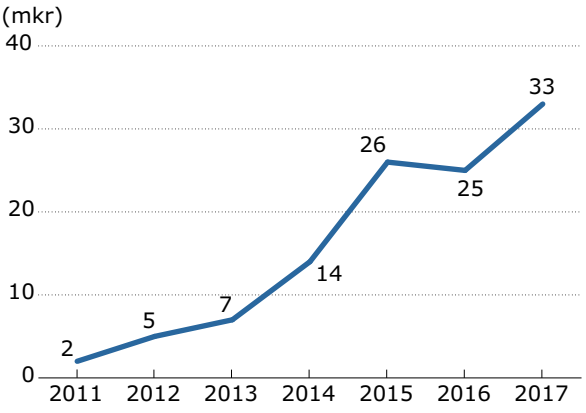
Investeringar 2011–2017 (mkr)

Årets största investering avser utbyggnad av fibernätet till Sund och Lövsta. Övriga investeringar avser fiberanslutningar till nya områden samt förtätningar och efteranslutningar.

Låneskuld

Låneskuld 2011–2017 (mkr)

Låneskulden har ökat med 8 mkr under året då bolaget fortsatt sin kraftiga investeringstakt.

Medarbetare

Verksamheten bedrevs i princip helt med externa entreprenörer och konsulter.

Viktiga händelser

- I samband med bredbandsutbyggnaden i Sund och Lövsta så är kommunfullmäktiges bredbandmål att 90 procent ska ha tillgång till bredband via fiber senast 2018 uppnått.
- Trofi har fortsatt att investera i utbyggnad av fibernätet, vilket pågått sedan 2014.
- Bolaget hade en stor ökning av antalet anslutningar under året.
- Vid årsskiftet hade cirka 90 procent av kommunens hushåll tillgång till fiber via Trofi och cirka 65 procent var anslutna.

Framtiden

- Trofi har under året lagt en plan för utbyggnad och förtätningar i utbyggda områden inför 2018.

Finansiell analys

Den finansiella analysen bygger på fyra olika perspektiv: resultat, kapacitet, risk och kontroll. Här redovisas de parvis eftersom resultat och kapacitet har ett starkt samband, liksom risk och kontroll.

Syftet med den finansiella analysen är att se om kommunen uppfyller kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning.

RESULTAT OCH KAPACITET

En analys av resultat och kapacitet kartlägger årets resultat och dess orsaker. En obalans mellan kostnader och intäkter, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna, är en varningssignal. Analysen av dessa faktorer visar även vilken långsiktig finansiell styrka kommunen har.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Förändring (%)	2017	2016	2015
Skatteintäkter och generella statsbidrag	11	6	4
Nettokostnader	8	2	8
Nettokostnader exklusive jämförelsestörande poster	8	3	7

År 2017 höjde Trosa kommun skatten med 40 öre och befolkningen ökade med 469 invånare. Trosa fick därför för första gången ersättning på 9 mkr för eftersläpningseffekter på grund av en ökande befolkning. Nettokostnadsutvecklingen ökade samtidigt kraftigt jämfört med 2016, vilket beror på en mer omfattande verksamhet när befolkningen ökar. Exempelvis ökade personalkostnaderna med 9 procent jämfört med 2016.

Intäkter och kostnader, ökning respektive minskning

(%)	2017	2016	2015
Verksamhetens bruttointäkter	– 8	41	20
Verksamhetens bruttokostnader	4	10	10
Avskrivningar	– 2	8	13
Skatteintäkter	7	5	3
Generella statsbidrag och utjämningar	78	14	34
Finansiella intäkter	– 7	– 88	10
Finansiella kostnader	– 29	– 28	– 24

Verksamhetens bruttointäkter minskade med 8 procent, jämfört med föregående år då de ökade med 41 procent. Förändringen beror på att kommunen 2017 fick betydligt mindre ersättning från Migrationsverket (3,1 mkr jämfört med 33 mkr 2016) och Boverket (3,1 mkr jämfört med 7,7 mkr 2016).

Exploateringsintäkterna har däremot nästan fördubblats, från 6,2 mkr till 12,1 mkr 2017.

Verksamheternas bruttokostnader ökade med 4 procent, vilket var en mindre ökning än 2016.

Efter stora investeringar åren 2009–2014 har investeringarna därefter varit på en mer måttlig nivå. Avskrivningskostnaderna sjönk med 1 mkr till 42 mkr mellan 2016 och 2017.

Inkomstutjämningsbidraget beräknas utifrån skillnaden mellan kommunens egen beskattningsbara inkomst och ett skatteutjämningsunderlag som motsvarar 115 procent av skattekraften hos kommuner som ligger på samma nivå som riksgenomsnittet. Trosa hade en skattekraft på 106 procent och fick därför inkomstutjämningsbidrag på 50 mkr 2017.

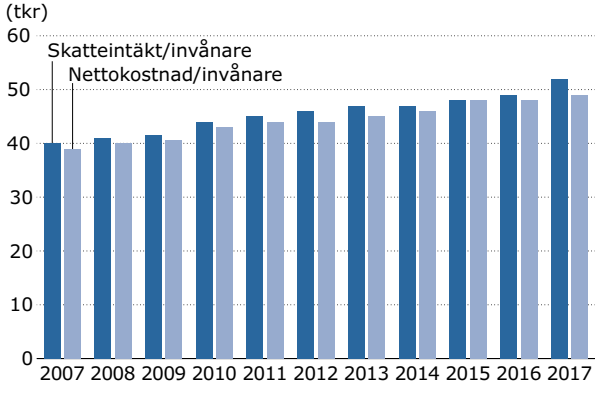
Både finansiella intäkter och kostnader minskar i rådande ränteläge. Skillnaden mellan finansiella intäkter och finansiella kostnader, finansnettot, var 47 tkr 2017. Den stora minskningen (88 procent) mellan 2015 och 2016, beror på att kommunen sålde fonder som avsåg pensioner under 2015. De finansiella intäkterna består av borgensavgifter från de kommunala bolagen och återbäring från Kommuninvest. De finansiella kostnaderna består av ränta på kommunens lån.

Kostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag

(%)	2017	2016	2015
Nettokostnadsandel	95	98	101

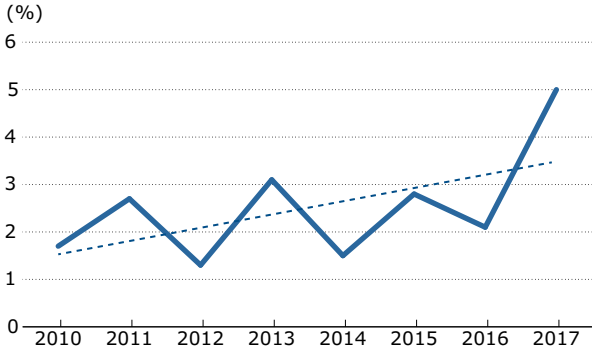
En förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunen har en balans mellan kostnader och intäkter. Ett nyckeltal är nettokostnadsandelen, det vill säga hur stor andel de löpande kostnaderna tar i anspråk av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning. En nettokostnadsandel på över 100 procent innebär att kostnaderna överstiger intäkterna. Riktvärdet för landets alla kommuner är 98 procent. Trosa hade en nettokostnadsandel på 95 procent 2017.

Skatte- och nettokostnadsutveckling/invånare

Nettokostnaderna per invånare ökade med 1 329 kronor per invånare jämfört med föregående år då de minskade med 390 kronor per invånare. Skatteintäkterna per invånare ökade med 3 173 kronor (1 180 kronor 2016).

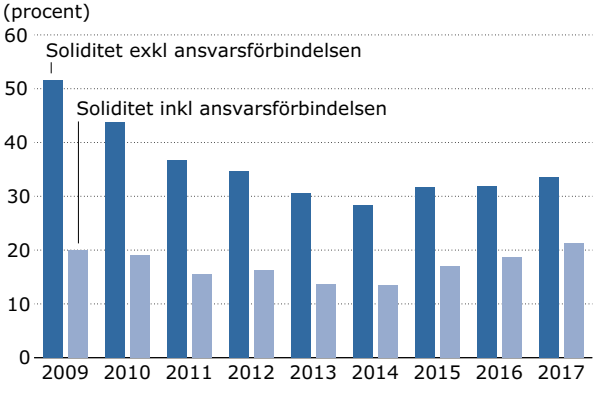
Resultatets andel av skatteintäkter och utjämning/generella statsbidrag för kommunen 2010-2017

Soliditet

(%)	2017	2016	2015
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse	21	19	17
Tillgångsförändring	4	3	– 3
Förändring av eget kapital	10	4	7

Soliditet exkl. och inkl. ansvarsförbindelse

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella styrka. Den anger hur stor del av de totala tillgångarna som kommunen har finansierat med egna pengar, det vill säga det egna kapitalet i förhållande till de totala tillgångarna. Faktorer som påverkar soliditeten är förändringen av tillgångarna som ökar när investeringarna är högre än avskrivningskostnaderna. Årets resultat ökar det egna kapitalet och om kommunen gör avsättningar minskar resultatet och därmed soliditeten. Soliditeten ökade med 3 procent till 21 procent inklusive ansvarsförbindelse. Förändringen av eget kapital beror på årets högre resultat.

Skuldsättningsgrad

(ggr)	2017	2016	2015
Skuldsättningsgrad	2,0	2,1	2,2

Nyckeltalet skuldsättningsgrad belyser förhållandet mellan korta och långa skulder samt avsättningar jämfört med det egna kapitalet.

Kommunens skulder är ungefär dubbelt så höga som det egna kapitalet. Skuldsättningsgraden har dock sjunkit de senaste åren.

Typ av lån	Belopp (mkr)	Ränta (%)	Förfall
Fast	100	0,74	2018-06-20
Fast	50	– 0,11	2019-02-22
Fast	50	0,79	2020-12-01
Fast	50	0,98	2021-09-15
Fast	40	0,68	2022-02-22
Fast	100	0,78	2022-06-01
Fast	40	0,93	2023-02-22
Totalt	**430**		
Genomsnittlig ränta och bindningstid		**0,64 %**	**2,7 år**

Kommunen hade vid årets ingång 460 mkr i lån och amorterade 30 mkr under året, vilket minskade skuldsättningsgraden något. Ränteläget är historiskt lågt men räntebanan har justerats upp och kommunen har fortsatt budgeterat för ett högre ränteläge än vad som råder idag. Den genomsnittliga räntan för kommunens låneportfölj är 0,64 procent och räntebindningen 2,7 år. I takt med att befolkningen ökar behöver kommunen fortsätta investera i verksamheterna för att möta invånarnas behov av service. Dessa investeringar kommer delvis att behöva finansieras med lån.

Sammanfattning av perspektiven resultat och kapacitet

Årets resultat på 33,7 mkr motsvarar 5 procent av skattenettot, en ökning med 2,9 procentenheter jämfört med 2016. Skatteintäkterna ökade dels genom skattehöjningen, dels genom att invånarna blivit fler, men samtidigt ökar kostnaderna när fler invånare ska ta del av den kommunala verksamheten. Verksamheternas nettokostnader får inte överskrida skatteintäkterna om kommunen ska ha en långsiktigt hållbar ekonomi.

Skuldsättningsgraden är hög och när ränteläget går upp kommer det att minska utrymmet för kostnadsökningar i kommunens verksamheter.

Trosa kommun har en soliditet på 34 procent. Om man räknar in ansvarsförbindelsen för pensioner minskar soliditeten till 21 procent. Årets resultat på 5 procent av skatteintäkter och statsbidrag överskred målet med 3 procentenheter. Det innebär att det egna kapitalet stärktes ytterligare. Sammanfattningsvis har Trosa haft en balans mellan intäkter och kostnader de senaste två åren, vilket resultatnivåerna också visar. När det gäller den framtida kapaciteten behöver kommunen fortsätta ta medvetna ekonomiska beslut för att säkerställa en ekonomi i balans. Kommunens arbetssätt med bland annat årliga besparingar på 3 mkr är en del i att hålla kostnadsutvecklingen under kontroll.

Riskförhållande och kontroll

Med riskförhållande menar man hur utsatt kommunen är för finansiella risker. En god ekonomisk hushållning innebär att kommunen i ett kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här analyserar man också borgensåtagande och pensionsskuld.

Med kontroll menar man om och hur kommunen följer sina finansiella mål och sin budget. En god följsamhet mot budget innebär också en god ekonomisk hushållning. Risk och kontroll hänger samman genom att båda är mått på kommunens förmåga att anpassa sin ekonomi till olika situationer.

Likviditetsmått

(%)	2017	2016	2015
Kassalikviditet (omsättningstillgångar/korta skulder)	102	110	98

Kassalikviditet anger den kortsiktiga betalningsförmågan. Om kassalikviditeten är 100 procent eller mer kan de kortfristiga skulderna betalas direkt, under förutsättning att omsättningstillgångarna kan omsättas direkt. 30 mkr av likviditeten är placerad i en korträntefond på grund av negativa inlåningsräntor.

Finansiella nettotillgångar

(mkr)	2017	2016	2015
Omsättningstillgångar plus finansiella anläggningstillgångar	236	231	206
Kort- och långfristiga skulder	– 667	– 672	– 663
Nettotillgångar	– 430	– 441	– 457

I finansiella nettotillgångar ingår alla finansiella tillgångar som kommunen beräknas omsätta inom 10–20 år. År 2017 ökade tillgångarna medan skulderna minskade något. Därmed förbättrades nyckeltalet men kommunen har fortfarande ett negativt värde avseende de finansiella nettotillgångarna.

Ränterisk

Förändringar av ränteläget kan skapa ovisshet om framtida utgifter och därmed också risker. Kommunen är utsatt för ränterisk, som begränsas genom att kommunen har en viss andel lån till fast ränta i låneportföljen. Syftet är att skapa en god förutsägbarhet för framtida räntekostnader. En längre räntebindning skapar en större stabilitet i framtida räntekostnader och därmed en lägre ränterisk jämfört med en portfölj med kort räntebindning.

Kreditrisk

Kommunen har en kreditrisk på sina fordringar, det vill säga risken att kommunen inte får fordringar betalda. Kommunens kundfordringar var vid årets slut 12,2 mkr (4,4 mkr 2016). Kundfordringarna utgör 16 procent av de totala fordringarna.

Borgensåtagande och ansvarsförbindelse

(mkr)	2017	2016	2015
Borgensförbindelse kommunägda företag	551 567	510 246	403 694

Kommunens borgensförbindelse gentemot de kommunala bolagen har ökat med 148 mkr sedan 2015.

Kommunens pensionsåtagande

(mkr)	2017	2016	2015
Pensioner individuell del inklusive löneskatt	14,5	13,4	12,2
Avsättning för pensioner inklusive löneskatt	20,1	18,1	17,8
Ansvarsförbindelse inklusive löneskatt	170,1	175,9	185,9
Total pensionsskuld inklusive löneskatt 24,26 %	204,7	207,4	216,0

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen. För pensioner intjänade före 1998 redovisas ansvarsförbindelsen utanför balansräkningen. Det är den största delen av kommunens pensionsskuld. År 2017 var kommunens pensionsskuld inklusive löneskatt 205 mkr varav 170 mkr avser ansvarsförbindelsen. Det innebär att omkring 83 procent av den totala pensionsskulden inte ingår i balansräkningen.

KÄNSLIGHETSANALYS

Vissa händelser kan kommunen påverka, andra inte – till exempel konjunkturförändringar eller förändrade lagar och förordningar. Oplanerade händelser eller beslut kan få avgörande betydelse för kommunens ekonomi. Tabellen nedan visar hur kommunens ekonomi påverkas av olika tänkbara händelser, till exempel en ränteförändring.

Känslighetsanalys	2017 (mkr)	Förändring
Förändring utdebitering (skatt)	3,2	10 öre
Löneförändring	4,5	1 %
Prisförändring	3,5	1 %
Förändring av kommunala avgifter	0,7	1 %
Heltidstjänster	4,2	10
Ränteförändring på kommunens lån	4,3	1 %
Befolkningsförändringar (påverkar skatteintäkterna)	4,8	100 invånare

Prognossäkerhet och budgetföljsamhet

En hög prognossäkerhet innebär att kommunen har goda möjligheter att anpassa sig efter ändrade förutsättningar. Budgetföljsamhet är ett annat mått på kommunens finansiella kontroll.

Prognosen efter delårsrapporten indikerade ett resultat på 25,2 mkr och en budgetavvikelse på 16,6 mkr. Resultatet blev betydligt högre, 33,7 mkr. Skillnaden mellan prognos och utfall beror till viss del på försiktighet i nämndernas prognoser men sammantaget har nämnderna haft en god prognossäkerhet och budgetföljsamhet under året.

Nämndernas budgetavvikelse	**2017 bokslut**	**2017 prognos augusti**	**Förändring jämfört med prognos**
Kommunstyrelsen	3,4	2,5	0,9
Politisk ledning och kommunkontor	*3,2*	*2,5*	*0,7*
Ekoutskottet	*0,2*	*0,0*	*0,2*
Samhällsbyggnadsnämnden	2,1	2,0	0,1
Humanistiska nämnden	3,3	2,0	1,3
Skolkontor inklusive nämnd	*2,6*	*3,2*	*– 0,6*
Individ- och familjeomsorg	*0,6*	*– 1,2*	*0,6*
Kultur- och fritidsnämnden	1,2	1,2	0,0
Vård- och omsorgsnämnden	– 2,5	– 5,2	2,7
Teknik- och servicenämnden	– 0,1	0,3	– 0,4
Miljönämnden	0,1	0,2	– 0,1
Revision	0,0	0,0	0,0
Totalt nämnderna	**7,4**	**3,0**	**4,4**

Sammanfattning av perspektiven risk och kontroll

Trosas befolkning har ökat kraftigt och med en ökande befolkning följer, förutom mer skatteintäkter, även ett ökat behov av investeringar. Upptagna lån innebär att kommunen exponeras för risker.

Borgensåtagandet mot de kommunala bolagen är högt och kan innebära en risk för kommunen på lång sikt.

För att ha kontroll över verksamheternas kostnadsutveckling gör kommunen bland annat jämförelser mot standardkostnaden i riket. Trosas kostnader för kärnverksamheterna låg 2,9 procent under standardkostnaden 2016 och i nivå med standardkostnaden 2015. Trosa är också med i Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) tillsammans med 260 andra kommuner där olika mått mäts inom ett antal delområden: tillgänglighet, trygghet, delaktighet, effektivitet och kommunen som samhällsutvecklare. Att arbeta med jämförelser över tid ger också en god bild över den egna kommunens styrkor och svagheter.

2019 och framåt

Enligt Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) förväntas antalet arbetade timmar inte öka alls nästa år, vilket medför en snabb uppbromsning av skatteunderlagstillväxten. Det innebär risk för ett betydande glapp mellan kommunsektorns intäkter och de kraftigt växande behoven av skola, vård och omsorg som den snabba befolkningsutvecklingen för med sig.

Kommunstyrelsen beslutade om budgetanvisningar för 2019 med planer 2020–2021 i februari 2018 och där återspeglas samma bild som SKL visar, nämligen att demografin kräver fortsatt ökade resurser inom framför allt förskola och skola. Budgetanvisningen utgick från SKL:s skatteprognos från december 2017, i februariprognosen 2018 är skatteunderlagets ökningstakt nedjusterad för alla år utom 2019.

De ökade behoven hos en växande befolkning samtidigt som skatteunderlaget utvecklas svagt framöver innebär att resultatnivåerna troligen kommer att sjunka de kommande åren. Det innebär även att kommunens likviditet kan komma att bli ansträngd. Det är därför extra viktigt med fortsatt fokus på ekonomistyrning och kloka investeringar i takt med behoven.

Upplysningar om redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/eller i kassaflödesanalysen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 10 mkr. Dessutom redovisas alltid kommunens realisationsvinster som jämförelsestörande.

Intäkter

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Skatteintäkter

Slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4.2 samt slutreglering Skatteverket.

Anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter tas upp som en förutbetald intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och intäkten periodiseras över anläggningens genomsnittliga nyttjandeperiod.

Gatukostnadsersättningar

Gatukostnadsersättningar för exploateringar, samt investeringsbidrag till gatubyggnationer, tas upp som förutbetalda intäkter och redovisas bland långfristiga skulder. Intäkten för gatukostnadsersättningarna periodiseras över gatuanläggningarnas nyttjandeperiod.

Kostnader

Avskrivningar

Avskrivningar påbörjas då investeringarna tas i bruk och beräknas linjärt, det vill säga lika stora belopp varje år.

På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar. De avskrivningstider som tillämpas är utifrån bedömning om nyttjandeperiod och livslängd.

Maskiner och inventarier	*Avskrivningstid*
Datorer och IT-utrustning	3 och 5 år
Inventarier	5 och 10 år
Maskiner	5 och 10 år
Bilar och transportmedel	5 år

Fastighet	*Avskrivningstid*
Stomme	75 år
Tak	40 år
Fasad/fönster	50 år
VS	50 år
Ventilation	30 år
Elsystem	40 år
Invändig byggnation	15 år
Teknisk driftinstallation	25 år
Övrigt	15 år

VA	*Avskrivningstid*
Stomme	75 år
Teknisk driftinstallation	25 år

Gator och vägar	*Avskrivningstid*
Stomme	75 år
Övrigt	30 år

Internränta

Internränta beräknas på tillgångens bokförda värde. Internränta påförs verksamheterna från och med månaden då avskrivningar påbörjas. Under 2017 är räntesatsen 1,5 procent.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som investering om värdet är ett väsentligt belopp. I Trosa kommun är gränsen för väsentligt belopp satt till ett halvt prisbasbelopp.

Lånekostnader

Lånekostnader redovisas enligt huvudmetoden, det vill säga att de belastar resultatet för den period de hänför sig till.

Anläggningstillgångar

De materiella anläggningstillgångarna upptas till anskaffningsvärde minus planenliga avskrivningar. Investeringsbidrag periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod. Värdering av de finansiella anläggningstillgångarna har gjorts till det lägsta av marknads- och anskaffningsvärde på balansdagen.

Avsättningar

Avsättning för deponi

Trosa och Gnesta kommun har gemensamt ansvar för sluttäckning av Korslöts deponi, men avsättningen är gjord i Trosa kommuns redovisning men med delat ekonomiskt ansvar.

Avsättning för infrastrukturåtgärder

Avsättning sker för medfinansiering av statliga infrastruktursatsningar bland annat kopplat till Ostlänken.

Exploateringar

Nedlagda kostnader för pågående exploateringar är bokförda som omsättningstillgång och de avgifter som är inbetalda som en förutbetald intäkt. Uppdelningen visas i not. Intäkterna resultatförs i den takt som förpliktelsen kan anses uppfylld.

Leasing

Kommunens leasingavtal klassificeras som operationella leasingavtal då de ekonomiska fördelar och ekonomiska risker som förknippas med ägandet av objektet inte överförs från leasegivare till leasetagare i någon väsentlig form.

Pensionsskuld

Pensionsskulden redovisas enligt blandmodellen. Detta innebär att den pension som intjänats till och med den 31 december 1997 redovisas som ansvarsförbindelse i balansräkningen. Pensionsförmåner intjänade från och med den 1 januari 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Övriga pensionsåtaganden, som visstids- eller garantipension och intjänad pension på lönedelar över 7,5 basbelopp, redovisas under avsättningar i balansräkningen.

För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Avgiftsfinansierad verksamhet

VA- och renhållningsverksamheterna regleras av självkostnadsprincipen. Detta medför att endast den del av brukningsavgiften som motsvarar kostnaderna intäktsförs. Eventuellt överskott hanteras som skuld till abonnenterna och ska återbetalas inom en treårsperiod i form av sänkta avgifter eller reglering av underskott. Negativa resultat ska regleras inom en treårsperiod.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt den kommunala redovisningslagen och utformas enligt god redovisningssed. I den sammanställda redovisningen ingår kommunen, samt bolag där kommunens ägarandel uppgår till minst 20 procent. För Trosa kommun innebär det kommunens 100 procent ägda bostadsbolag Trosabygdens Bostäder AB (Trobo) samt fiberbolag Trosa Fibernät AB (Trofi).

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden, med proportionell konsolidering, det vill säga att anskaffningsvärdet för bolagens andelar har avräknats mot förvärvat eget kapital och endast ägda andelar av bolagens resultat- och balansräkningar tas in i koncernredovisningen.

I koncernens egna kapital ingår, förutom kommunens, endast den del av bolagets egna kapital som intjänats efter förvärvet. Obeskattade reserver har efter avdrag för latent skatteskuld hänförts till eget kapital.

Resultaträkning

(tkr)	Not	Trosa kommun				Sammanställd redovisning	
		Bokslut 2017	**Budget 2017**	**Avvikelse Budget/ Utfall**	**Bokslut 2016**	**Bokslut 2017**	**Bokslut 2016**
Verksamhetens intäkter	**1**	196 236	152 351	43 885	212 363	250 546	262 167
– därav jämförelsestörande poster		0	0	0	3 448	0	3 448
Verksamhetens kostnader	**2**	– 794 257	– 743 545	– 50 712	– 764 949	– 811 063	– 784 040
– därav jämförelsestörande poster		0	0	0	0	0	0
Avskrivningar	**3**	– 41 817	– 43 360	1 543	– 42 803	– 61 980	– 61 027
Verksamhetens nettoresultat		**– 639 837**	**– 634 554**	**– 5 283**	**– 595 389**	**– 622 497**	**– 582 900**
Skatteintäkter	**4**	622 475	620 567	1 908	580 430	622 475	580 429
Generella statsbidrag, skatteutjämning	**5**	50 979	32 785	18 194	28 644	50 979	28 644
Finansiella intäkter	**6**	3 231	1 500	1 731	3 487	2 015	2 505
Finansiella kostnader	**7**	– 3 184	– 11 700	8 516	– 4 479	– 18 425	– 19 623
Resultat före extraordinära poster		**33 665**	**8 598**	**25 067**	**12 692**	**34 548**	**9 056**
Extraordinära intäkter		0	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0	0	0	0
Skattekostnader		0	0	0	0	140	215
Årets resultat	**8**	**33 665**	**8 598**	**25 067**	**12 692**	**34 688**	**9 271**

Kassaflödesanalys

	Not	Trosa kommun		Sammanställd redovisning	
		Bokslut 2017	**Bokslut 2016**	**Bokslut 2017**	**Bokslut 2016**
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		33 665	12 692	34 688	9 271
Justering för ej likviditetspåverkande poster	9	58 942	46 214	78 733	64 389
Kassaflöde före förändringar av rörelsekapital		**92 607**	**58 906**	**113 421**	**73 660**
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Ökning/minskning av förråd/exploateringar		– 4 695	– 10 677	– 4 753	– 10 676
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	10	8 875	– 10 803	4 913	– 10 722
Ökning/minskning av kortfristiga placeringar	11	– 5 000	– 25 000	7 768	– 25 000
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	10	17 369	6 351	15 490	7 476
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**109 156**	**18 777**	**136 839**	**34 738**
Investeringsverksamhet					
Investering i materiella anläggningstillgångar	14, 15	– 82 040	– 59 969	– 106 417	– 125 081
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	17 500	0	17 500
Ökning/minskning av långfristiga fordringar		0	0	216	196
Investering i finansiella anläggningstillgångar		– 43	0	– 43	0
Summa investeringsverksamhet		**– 82 083**	**– 42 469**	**– 106 244**	**– 107 385**
Finansieringsverksamhet					
Ökning/minskning av lån	12	– 30 000	0	7 893	28 504
Ökning/minskning av långfristiga skulder	13	7 792	1 973	12 276	7 992
Summa finansieringsverksamhet		**– 22 208**	**1 973**	**20 169**	**36 496**
Årets kassaflöde		**4 866**	**– 21 719**	**50 764**	**– 36 151**
Likvida medel vid årets början		15 229	36 947	19 071	55 222
Likvida medel vid årets slut		20 094	15 229	69 835	19 071
Förändring av likvida medel		**4 865**	**– 21 719**	**50 764**	**– 36 151**

Balansräkning

(tkr)	Not	Trosa kommun		Sammanställd redovisning	
		Bokslut 2017	**Bokslut 2016**	**Bokslut 2017**	**Bokslut 2016**
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar		-	-	-	-
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	**14**	850 369	810 511	1 537 711	1 493 478
Maskiner och inventarier	**15**	18 590	18 225	21 981	21 777
Finansiella anläggningstillgångar	**16**	61 627	61 584	13 738	13 861
Summa anläggningstillgångar		930 586	890 320	1 573 430	1 529 116
Omsättningstillgångar					
Exploateringar	**17**	47 499	42 702	47 499	42 702
Förråd		85	188	412	457
Kortfristiga fordringar	**18**	75 114	83 989	75 942	85 631
Kortfristiga placeringar	**19**	32 000	27 000	52 346	60 114
Kassa och bank	**20**	20 094	15 229	69 835	19 071
Summa omsättningstillgångar		174 792	169 107	246 034	207 974
SUMMA TILLGÅNGAR		**1 105 378**	**1 059 427**	**1 819 464**	**1 737 090**
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
(tkr)					
Eget kapital					
Eget kapital	**21**	371 865	338 200	460 997	426 309
– därav årets resultat		33 665	12 692	34 688	9 271
Summa eget kapital		**371 865**	**338 200**	**460 997**	**426 309**
Avsättningar	**22**				
Avsättningar för pensioner		16 214	14 530	16 214	14 530
Andra avsättningar		50 520	35 079	50 520	35 079
Summa avsättningar		**66 734**	**49 609**	**66 734**	**49 609**
Skulder					
Långfristiga skulder	**23**	496 123	518 331	963 219	958 313
Kortfristiga skulder	**24**	170 657	153 288	328 515	302 859
Summa skulder		**666 779**	**671 618**	**1 291 733**	**1 261 172**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**1 105 378**	**1 059 427**	**1 819 464**	**1 737 090**
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	**25**	690 491	653 865	276 011	280 709

Noter

	Kommunen		Sammanställd	
RESULTATRÄKNING	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Totala intäkter inklusive interna poster	268 471	283 768	270 007	282 496
Avgår interna poster	– 72 234	– 71 405	– 19 461	– 20 329
Verksamhetens intäkter	**196 236**	**212 363**	**250 546**	**262 167**
varav försäljningsmedel	6 197	6 384		
varav taxor och avgifter	66 436	62 104		
varav förutbetalda VA-anslutningsavgifter	1 605	1 517		
varav hyror och arrenden	19 909	21 021		
varav bidrag	81 353	104 440		
varav försäljning av verksamhet	8 645	7 039		
varav exploateringsintäkter	12 092	6 203		
varav försäljning anläggningstillgångar*	0	3 656		
*Reavinst försäljning fastighet 0 (3 448) tkr.				
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Totala kostnader inklusive interna poster	866 491	836 354	830 524	804 369
Avgår interna poster	– 72 234	– 71 405	– 19 461	– 20 329
Verksamhetens kostnader	**794 257**	**764 949**	**811 063**	**784 040**
varav köp av verksamheter och entreprenader	176 649	184 154		
varav bidrag	40 322	44 889		
varav personalkostnader	448 380	412 560		
varav lokalkostnader	46 781	48 545		
varav exploateringskostnader	1 646	1 603		
varav hyra/leasing anläggningstillgångar	3 563	2 899		
varav förbrukningsmaterial och förbrukningsinventarier	24 374	24 010		
varav diverse tjänster	52 542	46 289		
Not 3 Avskrivningar/nedskrivningar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar*	36 161	36 871	55 292	54 175
Maskiner och inventarier	5 655	5 932	6 688	6 852
Nedskrivningar	0	0	0	0
	41 817	**42 803**	**61 980**	**61 027**
*Avskrivning av övervärde på Häradsgården, som såldes till Trobo 2004, har eliminerats.				
Not 4 Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	624 357	582 409	624 357	582 409
Preliminär slutavräkning innevarande år	– 2 524	– 2 479	– 2 524	– 2 479
Slutavräkningsdifferens föregående år	642	500	642	500
	622 475	**580 430**	**622 475**	**580 430**

RESULTATRÄKNING forts.	Kommunen 2017	Kommunen 2016	Sammanställd 2017	Sammanställd 2016
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	50 387	40 871	50 387	40 871
Fastighetsavgift	25 411	23 682	25 411	23 682
Regleringsbidrag	0	0	0	0
Strukturbidrag	0	0	0	0
Införandebidrag	0	0	0	0
Generella bidrag	3 137	0	3 137	0
Flyktingersättning	0	2 163	0	2 163
Stöd flyktingvariabel	2 787	0	2 787	0
Stöd befolkningsvariabel	2 606	0	2 606	0
Regleringsavgift	– 2 727	– 412	– 2 727	– 412
Kostnadsutjämning	– 29 527	– 24 058	– 29 527	– 24 058
Eftersläpningseffekter	8 954	0	8 954	0
Utjämningsavgift LSS	– 10 049	– 13 601	– 10 049	– 13 601
	50 979	**28 644**	**50 979**	**28 644**
Not 6 Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	1	65	53	120
Realistationsresultat på aktier och andelar	1 340	1 701	1 754	2 325
Borgensavgifter	1 806	1 661	0	0
Övriga finansiella intäkter	84	60	208	60
	3 231	**3 487**	**2 015**	**2 505**
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntekostnader	3 055	4 353	17 926	19 496
Övriga finansiella kostnader	129	127	499	127
	3 184	**4 479**	**18 425**	**19 623**
Not 8 Årets resultat				
Årets resultat enligt resultaträkning	33 665	12 692		
Realisationsvinster	0	– 3 448		
Återföring öronmärkta medel 2015–2018	4 000	4 000		
Öronmärkning, vikande konjunktur 2019–2022	– 19 954	0		
Balanskravsresultat	**17 711**	**13 244**		

Årets balanskravsresultat uppgick till 17,7 mkr. År 2013 öronmärktes 8 mkr av årets resultat för vikande konjunktur, hälften av dessa återfördes i 2016 års balanskravsresultat och andra hälften i 2017 års balanskravsresultat. Ny avsättning för eventuellt vikande konjunktur åren 2019–2022 har gjorts med nära 20 mkr i 2017 års bokslut.

KASSAFLÖDE	Kommunen 2017	Kommunen 2016	Sammanställd 2017	Sammanställd 2016
Not 9 Justering för rörelsekapitalförändring avseende löpande verksamhet				
Ej likvidpåverkande poster				
Av- och nedskrivningar	41 817	42 803	61 980	61 027
Avsättning inklusive pensioner och löneskatt	17 126	6 859	17 126	6 859
Övriga ej likvidpåverkande poster	0	– 3 448	– 372	– 3 497
	58 942	**46 214**	**78 733**	**64 389**

KASSAFLÖDE forts.	Kommunen 2017	Kommunen 2016	Sammanställd 2017	Sammanställd 2016
Not 10 Ökning/minskning kortfristiga fordringar och skulder				
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	8 875	– 10 803	4 913	– 10 722
Ökning/minskning kortfristiga skulder	17 369	6 351	15 490	7 476
	26 244	**– 4 452**	**20 403**	**– 3 246**
Not 11 Ökning/minskning kortfristiga placeringar				
Försäljning kortfristiga placeringar	30 000	0	42 768	0
Investering kortfristiga placeringar	– 35 000	– 25 000	– 35 000	– 25 000
	– 5 000	**– 25 000**	**7 768**	**– 25 000**
Not 12 Ökning/minskning av lån				
Lån i banker och kreditinstitut	– 30 000	0	15 751	19 429
Checkkredit	0	0	– 7 858	9 075
	– 30 000	**0**	**7 893**	**28 504**
Not 13 Ökning/minskning av långfristiga skulder				
Periodisering förutbetalda VA-anslutningsavgifter	3 017	1 662	3 017	1 662
Periodisering förutbetalda gatukostnadsersättningar	1 708	– 27	1 708	– 27
Periodisering förutbetalda investeringsbidrag	666	338	666	338
Periodisering förutbetalda fiberanslutningsavgifter	0	0	4 484	6 019
Övriga långfristiga skulder	2 400	0	2 400	0
	7 792	**1 973**	**12 276**	**7 992**

BALANSRÄKNING	Kommunen 2017	Kommunen 2016	Sammanställd 2017	Sammanställd 2016
Not 14 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	1 239 885	1 163 865	2 137 750	2 038 311
Ackumulerade avskrivningar	– 389 516	– 353 354	– 600 039	– 544 833
Summa	**850 369**	**810 511**	**1 537 711**	**1 493 478**

Specifikation anläggningstillgångar i kommunen

Namn	Ingående balans	Invest Försäljning	Avskrivning	Utgående balans
Mark	5 259	– 407	0	4 852
Verksamhetsfastigheter	497 160	22 084	– 27 749	491 495
Fastigheter för affärsverksamhet	118 991	57 922	– 5 144	171 770
Publika fastigheter	103 906	9 904	– 2 987	110 822
Fastigheter för annan verksamhet	7 902	87	– 228	7 761
Övriga anläggningar	402	0	– 54	348
Pågående investeringar	76 891	– 13 570	0	63 321
Totalt				**850 369**

BALANSRÄKNING forts.	Kommunen 2017	Kommunen 2016	Sammanställd 2017	Sammanställd 2016
Not 15 Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	111 572	105 551	126 172	119 280
Ackumulerade avskrivningar	– 92 981	– 87 326	– 104 191	– 97 503
Summa	**18 590**	**18 225**	**21 981**	**21 777**

Specifikation anläggningstillgångar i kommunen

Namn	Ingående balans	Invest Försäljning	Avskrivning	Utgående balans
Maskiner	2 525	246	– 444	2 327
Inventarier	10 571	2 228	– 2 647	10 152
Data– och teleutrustning	4 830	3 547	– 2 511	5 865
Bilar och andra transportmedel	198	0	– 54	144
Konst	101	0	0	101
Övriga maskiner och inventarier	0	0	0	0
Totalt				**18 590**

Not 16 Finansiella anläggningstillgångar	Antal aktier	2017	2016	2017	2016
Sörmlands kollektivtrafikmyndighet	9 324 st.	727	727	727	727
Trosabygdens Bostäder AB	40 600 st.	40 600	40 600	0	0
Trosa Fibernät AB	14 000 st.	14 000	14 000	0	0
Nyköping– Östgötalänken		50	50	50	50
Energikontoret i Mälardalen	100 st.	10	10	10	10
Inera AB	5 st.	43	0	43	0
Husbyggnadsvaror HBV		0	0	40	40
SABO Försäkrings AB		0	0	94	94
Kommuninvest		3 997	3 997	3 997	3 997
Förlagslån Kommuninvest		2 200	2 200	2 200	2 200
Återbäringsmedel HBV		0	0	61	137
Uppskjutna skattefordringar		0	0	5 141	5 002
Mervärdesskatt, jämkning byggmoms		0	0	1 375	1 604
		61 627	**61 584**	**13 738**	**13 861**

Not 17 Exploateringar					
Bostadsmark	nedlagda kostnader	43 749	39 238	43 749	39 238
	erhållna avgifter	– 31 646	– 24 257	– 31 646	– 24 257
		12 103	**14 980**	**12 103**	**14 980**
Industrimark	nedlagda kostnader	3 750	3 464	3 750	3 464
	erhållna avgifter	0	0	0	0
		3 750	**3 464**	**3 750**	**3 464**
Summa nedlagda kostnader för exploatering		**47 499**	**42 702**	**47 499**	**42 702**

Erhållna intäkter återfinns som förutbetalda intäkter, se not 24.

Not 18 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	12 152	4 445	10 615	7 042
Mervärdesskatt	9 152	9 939	9 152	9 939
Övriga fordringar	26 656	36 949	30 300	34 925
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27 154	32 656	25 875	33 725
	75 114	**83 989**	**75 942**	**85 631**

BALANSRÄKNING forts.	Kommunen 2017	Kommunen 2016	Sammanställd 2017	Sammanställd 2016
Not 19 Kortfristiga placeringar				
Nordea fonder (likviditetsplacering)*				
Nordea Institutionell Kortränta	30 000	25 000	30 000	25 000
Redovisat värde vid årets slut	30 000	25 000	30 000	25 000
Agenta fonder (naturreservat)**				
Alternativa räntor Klass A	700	700	700	700
Globala aktier Klass A	600	600	600	600
Svenska aktier Klass A	600	600	600	600
Svenska räntor Klass A	100	100	100	100
Redovisat värde vid årets slut	2 000	2 000	2 000	2 000
Swedbank (aktier och obligationer)				
Aktier	0	0	6 666	7 027
Obligationer/utlånade värdepapper	0	0	13 680	26 087
Redovisat värde vid årets slut	0	0	20 346	33 114
Totalt redovisat värde vid årets slut	**32 000**	**27 000**	**52 346**	**60 114**

*Likviditetsplacering 30 (25) mkr i en likviditetsfond då kostnadsräntor för överskottslikviditet på bankkonton i Nordea infördes på grund av negativa inlåningsräntor.
**2,0 mkr placerades i Agenta fonder 2013-12 för markåtkomstbidrag vid bildandet av naturreservat i Tomtaklint-skogen. Av detta kan ett prisbasbelopp årligen användas för naturvårdande åtgärder enligt beslut KS 2012-189 §92.

Not 20 Kassa och bank				
Handkassor, kontantredovisning	51	61	59	72
Bank	20 043	15 168	69 776	18 999
	20 094	**15 229**	**69 835**	**19 071**
Not 21 Eget kapital				
Ingående balans	338 200	325 508	426 309	417 038
Årets förändring av eget kapital	33 665	12 692	34 688	9 271
Utgående balans	**371 865**	**338 200**	**460 997**	**426 309**
I beloppet för eget kapital ingår fondmedel 4,2 mkr för avslut av deponi Korslöt.				
Not 22 Avsättningar				
Avsättning för deponi				
Ingående avsättning	20 721	22 536	20 721	22 536
Utbetalningar	– 3 584	– 2 815	– 3 584	– 2 815
Nya avsättningar	4 000	1 000	4 000	1 000
Uppräkning enligt index	0	0	0	0
Utgående avsättning	**21 137**	**20 721**	**21 137**	**20 721**
Avsättning för statliga infrastrukturåtgärder (Citybanan)				
Ingående avsättning	31	3 858	31	3 858
Utbetalningar	22	– 3 827	22	– 3 827
Nya avsättningar	– 53	0	– 53	0
Utgående avsättning	**0**	**31**	**0**	**31**

BALANSRÄKNING forts	Kommunen 2017	Kommunen 2016	Sammanställd 2017	Sammanställd 2016
Not 22 Avsättningar forts.				
Avsättningar för statliga infrastrukturåtgärder				
Ingående avsättning	14 327	2 000	14 327	2 000
Utbetalningar	0	0	0	0
Nya avsättningar	15 056	12 327	15 056	12 327
Uppräkning enligt index	0	0	0	0
Utgående avsättning	**29 383**	**14 327**	**29 383**	**14 327**
Under året har avsättning gjorts för kommande medfinansiering av statliga infrastrukturåtgärder.				
Andra avsättningar totalt	**50 520**	**35 079**	**50 520**	**35 079**
Pensionsavsättning				
Ingående avsättning	14 530	14 357	14 530	14 357
Pensionsutbetalningar	– 129	– 119	– 129	– 119
Nyintjänad pension	29	59	29	59
Nyintjänad pension förtroendevald	79	82	79	82
Ränte- och basbeloppsuppräkningar	201	87	201	87
Sänkning av diskonteringsränta	0	0	0	0
Utbetalning ÖK-SAP	– 425	– 417	– 425	– 417
Ändrad samordning ÖK-SAP	0	0	0	0
Förändring av löneskatt	– 47	– 102	– 47	– 102
Nya efterlevande pensioner	179	0	179	0
Övrigt	– 126	– 112	– 126	– 112
Avsättning ansvarsförbindelse pensioner före 1998*	0	0	0	0
Förändring av visstidsavtal inklusive löneskatt	1 922	695	1 922	695
Utgående avsättning	**16 214**	**14 530**	**16 214**	**14 530**
Aktualiseringsgrad	96%	95%		
Not 23 Långfristiga skulder				
Långfristiga lån				
Banker och kreditinstitut	430 000	460 000	886 851	893 963
	430 000	**460 000**	**886 851**	**893 963**
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Investeringsbidrag	6 642	5 975	6 642	5 975
VA-anslutningsavgifter	54 074	51 056	54 074	51 056
Gatukostnadsersättningar	3 007	1 299	3 007	1 299
Fiberanslutningsavgifter	0	0	10 245	6 019
	63 723	**58 331**	**73 968**	**64 350**
Långfristig skuld				
Övriga långfristiga skulder	2 400	0	2 400	0
Summa långfristiga skulder	**496 123**	**518 331**	**963 219**	**958 313**

BALANSRÄKNING forts	Kommunen 2017	Kommunen 2016	Sammanställd 2017	Sammanställd 2016
Not 24 Kortfristiga skulder				
Banker och kreditinstitut	0	0	142 404	131 485
Leverantörsskulder	63 493	58 110	69 587	58 862
Mervärdesskatt	0	1 238	0	1 287
Personalens skatter och avgifter				
– Upplupna löner	4 895	5 309	4 895	5 972
– Källskatt	6 828	6 424	6 929	6 567
– Övertidsskuld	1 148	1 088	1 148	1 088
– Semesterskuld	19 930	18 250	20 316	18 735
– Sociala avgifter	7 883	7 540	7 991	7 675
Förutbetalda intäkter	43 487	33 663	47 571	41 193
varav exploateringsintäkter	*31 646*	*24 257*	*31 646*	*24 257*
Upplupna kostnader				
– Upplupna pensionskostnader inklusive löneskatt	14 479	13 368	14 479	13 368
– Övriga upplupna kostnader	7 750	7 526	12 223	13 764
Övriga kortfristiga skulder	708	726	917	2 818
Balanserat resultat gemensam växelnämnd	54	45	54	45
	170 657	**153 288**	**328 515**	**302 859**

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR	Kommunen 2017	Kommunen 2016	Sammanställd 2017	Sammanställd 2016
Not 25 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser				
Ingående pensionsförpliktelser	**141 531**	**149 603**	**141 531**	**149 603**
Pensionsutbetalningar	– 5 219	– 5 395	– 5 219	– 5 395
Försäkring IPR	0	0	0	0
Ränte- och basbeloppsuppräkningar	2 884	1 349	2 884	1 349
Sänkning diskonteringsränta	0	0	0	0
Förändring av löneskatt	– 578	– 1 437	– 578	– 1 437
Aktualisering	– 155	– 301	– 155	– 301
Övrigt	108	– 1 577	108	– 1 577
Bromsen	0	0	0	0
Upplösning avsättning ansvarsförbindelse pensioner före 1998	0	0	0	0
Förändring av visstidsavtal inklusive löneskatt	– 1 719	– 710	– 1 719	– 710
Utgående pensionsförpliktelser	**136 853**	**141 531**	**136 853**	**141 531**
Överskottsfondens utgående värde är 0 (0) tkr.				
Borgensförbindelser och därmed jämförbara säkerheter				
Borgensförbindelse kommunägda företag	551 567	510 246	0	0
Ställda panter/fastighetsinteckningar	0	0	137 013	137 013
– därav i eget förvar	0	0	– 1 133	– 1 133
Garantiförbindelse Fastigo	0	0	74	73
Förlustansvar egna hem	71	87	71	87
Övriga borgensförbindelser	2 000	2 000	2 000	2 000
Summa	**553 638**	**512 334**	**139 158**	**139 173**
Totalsumma	**690 491**	**653 865**	**276 011**	**280 705**

Not 25 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser forts

Kommuninvest medlemsansvar

Trosa kommun har ingått solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner och landsting/regioner som per den 31 december 2017 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Trosa kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per den 31 december 2017 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 342 483 929 484 kronor och totala tillgångar till 349 243 746 321 kronor. Trosa kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 980 213 134 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 002 885 166 kronor.

	Kommunen		Sammanställd	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**
Leasing- och hyresavtal				
Framtida förpliktelser leasing totalt	30 170	35 897	31 362	36 722
varav hyresavtal	26 485	32 059	27 579	32 734
Framtida förpliktelser inom 1 år	15 790	15 149	16 012	15 345
varav hyresavtal	13 528	13 060	13 710	13 195
Framtida förpliktelser mellan 1–5 år	9 711	13 897	10 681	14 525
varav hyresavtal	8 288	12 148	9 199	12 688
Framtida förpliktelser senare än 5 år	4 669	6 851	4 669	6 851
varav hyresavtal	4 669	6 851	4 669	6 851

Sörmlands kollektivstrafikmyndighet

Landstinget och länets kommuner har medgett myndigheten att ingå borgen för inköp av tågfordon. I november 2015 ingick myndigheten borgensåtagande såsom för egen skuld för AB Transitios låneförpliktelser till ett högsta belopp om 1 909 091 tkr. Respektive medlems andel av borgensåtagande redovisas nedan.

Medlem	**Invånare 16-12-31**	**Andel av borgens-åtagande 17-12-31, mkr**
Landstinget	50%	955
Eskilstuna	103 684	344
Flen	16 830	56
Gnesta	10 861	36
Katrineholm	33 722	112
Nyköping	54 924	182
Oxelösund	11 921	39
Strängnäs	34 609	115
Trosa	**12 447**	**41**
Vingåker	9 099	30
Totalt	**288 097**	**1 909**

Tilläggsupplysning

Sammanställd redovisning

Bidrag, tillskott och utdelningar 2017

(tkr)	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
Trosa kommun	0	0	0	0	0	0
Trosabygdens bostäder AB	0	0	0	0	0	0
Trosa Fibernät AB	0	0	0	0	0	0
Summa	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Kostnader, intäkter, lån och borgen 2017

(tkr)	Försäljning		Borgensavgifter		Borgen	
	Köpare	Säljare	Kostnader	Intäkter	Givna	Mottagna
Trosa kommun	14 340	5 107	0	1 806	551 567	0
Trosabygdens bostäder AB	4 032	14 272	1 707	0	0	518 717
Trosa Fibernät AB	1 089	82	99	0	0	32 850
Summa	**19 461**	**19 461**	**1 806**	**1 806**	**551 567**	**551 567**

Det finns inga mellanhavande avseende lån och räntor mellan kommunen eller bolagen.

Resultaträkning
Vatten- & avloppsverksamhet

Tkr	Not	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Verksamhetens intäkter	1	29 362	26 286
Verksamhetens kostnader	2	– 23 620	– 18 901
Avskrivningar	3	– 5 053	– 4 456
Verksamhetens nettoresultat		**689**	**2 929**
Finansiella intäkter	4	729	114
Finansiella kostnader	5	– 1 858	– 1 134
ÅRETS RESULTAT	6	**– 441**	**1 909**

Balansräkning
Vatten- & avloppsverksamhet

Tkr	Not	Bokslut 2017	Bokslut 2016
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader, tekn. anläggn.	7	188 228	175 744
Maskiner och inventarier	8	0	0
Summa anläggningstillgångar		**188 228**	**175 744**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	9	620	893
SUMMA TILLGÅNGAR		**188 848**	**176 637**
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	10	– 6 958	– 6 517
Skulder			
Långfristiga skulder	11	188 228	175 744
Kortfristiga skulder	12	7 578	7 410
Summa skulder		**195 806**	**183 154**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**188 848**	**176 637**
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser		0	0

Noter

Vatten- & avloppsverksamhet

(tkr)	2017	2016
Not 1		
Verksamhetens intäkter		
Brukningsavgifter	27 442	24 654
Övriga intäkter	315	115
Förutbet. anslutningsavgifter*	1 605	1 517
Intäktsföring av förutbet. intäkter**	0	0
	29 362	**26 286**
*Avser intäktsföring av förutbetalda anslutningsavgifter från tidigare verksamhetsår. Se vidare not 11.		
**Avser intäktsföring av tidigare års förutbetalda brukningsavgifter. Se även kortfr. Skulder not 12.		
Not 2		
Verksamhetens kostnader		
Verksamhetens totala kostnader	23 620	18 901
varav övriga kommungem. kostnader*	362	355
**I denna post ingår kostnader för lokaler, IT, telefon, försäkringar, växel/reception, ekonomi-, personal- och informationsresurser som delas med kommunen.		
Not 3		
Avskrivningar/nedskrivningar		
Mark, byggnader och tekn. anläggningar	5 053	4 455
Maskiner och inventarier	0	1
Nedskrivningar	0	0
	5 053	**4 456**
Not 4		
Finansiella intäkter		
Ränta förutbet. ansl. avg. (internränta)	729	114
Övriga fin. intäkter	0	0
	729	**114**
Not 5		
Finansiella kostnader		
Internränta hos kommunen	1 854	1 131
Övriga fin. kostnader	4	3
	1 858	**1 134**
Not 6		
Årets resultat		
Enligt självkostnadsprincipen		
Årets resultat	– 441	1 909
- överskott till förutbetalda intäkter	0	0
+ intäktsföring av förutbetalda intäkter	0	0
	– 441	**1 909**

(tkr)	2017	2016
Not 7		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Anskaffningsvärde	234 389	216 852
Ackumulerade avskrivningar	– 46 161	– 41 108
	188 228	**175 744**

Not 8 Maskiner och inventarier		
Anskaffningsvärde	237	223
Ackumulerade avskrivningar	– 237	– 223
	0	**0**

Specifikation av anläggningstillgångar

Benämning	Ingående balans	Invest Försäljn	Avskrivning	Utgående balans
Vatten o avloppsverk	47 403	9 022	– 5 053	51 372
Maskiner o inventarier	– 0	0	0	– 0
Pågående invest.	128 341	8 515	0	136 855
Totalt	**175 744**			**188 228**

Not 9		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	499	893
Avräkningskonto kommunen*	0	0
Förutbetalda kostnader o uppl. intäkter	121	0
	620	**893**

*Innefattar poster som är gemensamma med kommunen och som inte kan särskiljas, såsom övriga fordringar, kassa och bank.

Not 10		
Eget kapital		
Ingående balans	– 6 517	– 8 426
Årets förändring	– 441	1 909
Utgående balans	**– 6 958**	**– 6 517**

(tkr)	2017	2016
Not 11		
Långfristiga skulder		
Lån av kommunen	128 396	120 535
VA-anslutningsavgifter		
Ansl.avg. t.o.m. 2006	7 104	7 104
V:a Fän ansl. avg.	3 021	3 021
Ansl.avg. 2007	2 504	2 504
Ansl.avg. 2008	982	982
Ansl.avg. 2009	1 474	1 474
Ansl.avg. 2011	9 719	9 719
Ansl.avg. 2012	7 656	7 656
Ansl.avg. 2013	9 477	9 477
Ansl.avg. 2014	5 503	5 503
Ansl.avg. 2015	4 590	4 590
Ansl.avg. 2016	3 179	3 179
Ansl.avg. 2017	4 623	
	188 228	**175 744**

VA-anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter till kommunens VA-nät ska delfinansiera avskrivningskostnaderna för investeringar i VA-nät och reningsverk. Avskrivningstiderna är olika för olika delar av ett reningsverk samt i VA-nät. Den genomsnittliga avskrivningstiden bedöms till 33 år varför 1/33-del av anslutningsavgifterna intäktsförs varje år. Se även not 1.

Not 12		
Kortfristiga skulder		
Avräkningskonto kommunen*	7 468	7 410
Interimsskulder	111	0
Förutbetalda intäkter (brukningsavg.) från tidigare år	0	0
	7 578	**7 410**

*Innefattar poster som är gemensamma med kommunen och som inte kan särskiljas, såsom leverantörskulder och övriga skulder.

Resultaträkning
Renhållningsverksamhet

(tkr)	Not	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Verksamhetens intäkter	1	13 681	13 306
Verksamhetens kostnader	2	– 13 721	– 12 841
Avskrivningar	3	– 91	– 91
Verksamhetens nettoresultat		**– 131**	**374**
Finansiella intäkter	4	0	0
Finansiella kostnader	5	– 22	– 22
ÅRETS RESULTAT	**6**	**– 153**	**351**

Balansräkning
Renhållningsverksamhet

TILLGÅNGAR (tkr)	Not	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	7	1 228	1 190
Maskiner och inventarier	8	0	0
Summa anläggningstillgångar		**1 228**	**1 190**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	9	803	818
SUMMA TILLGÅNGAR		**2 031**	**2 008**
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	10	696	690
Skulder			
Långfristiga skulder	11	1 228	1 190
Kortfristiga skulder	12	107	128
Summa skulder		**107**	**1 318**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**2 031**	**2 008**
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser		0	0

Noter
Renhållningsverksamhet

(tkr)	2017	2016
Not 1		
Verksamhetens intäkter		
Brukningsavgifter	13 633	13 078
Övriga intäkter	48	228
	13 681	**13 306**
Not 2		
Verksamhetens kostnader		
Verksamhetens totala kostnader	13 721	12 841
*varav övriga kommungemensamma kostnader**	*17*	*0*

*I denna post ingår kostnader för lokaler, IT, telefon, försäkringar, växel/reception, ekonomi-, personal- och informationsresurser som delas med kommunen.

Not 3		
Avskrivningar/nedskrivningar		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	91	91
Maskiner och inventarier	0	0
Nedskrivningar	0	0
	91	**91**
Not 4		
Finansiella intäkter		
Övriga finansiella intäkter	0	0
	0	**0**
Not 5		
Finansiella kostnader		
Internränta hos kommunen	17	19
Övriga finansiella kostnader	5	4
	22	**22**
Not 6		
Årets resultat		
Enligt självkostnadsprincipen		
Årets resultat	– 153	351
- överskott till förutbetalda intäkter	0	0
+ intäktsföring av förutbetalda intäkter	0	0
	– 153	**351**

(tkr)	2017	2016
Not 7		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Anskaffningsvärde	4 747	4 618
Ackumulerade avskrivningar	– 3 519	– 3 428
	1 228	**1 190**

Not 8		
Maskiner och inventarier		
Anskaffningsvärde	1 425	1 425
Ackumulerade avskrivningar	– 1 425	– 1 425
	0	**0**

Specifikation av anläggningstillgångar

Benämning	Ingående balans	Invest Försäljn	Avskrivning	Utgående balans
Renhållningsverk	1 190	0	– 91	1 099
Maskiner och inventarier	0	0	0	0
Pågående investeringar	0	129		129
Totalt	**1 190**			**1 228**

(tkr)	2017	2016
Not 9		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	287	818
Avräkningskonto kommunen*	441	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	75	0
	803	**818**

*Innefattar poster som är gemensamma med kommunen och som inte kan särskiljas, såsom övriga fordringar, kassa och bank.

Not 10		
Eget kapital		
Ingående balans	690	339
Årets förändring	6	351
Utgående balans	**696**	**690**

Not 11		
Långfristiga skulder		
Lån av kommunen	1 228	1 190

(tkr)	2017	2016
Not 12		
Kortfristiga skulder		
Avräkningskonto kommunen*	0	123
Interimsskulder	107	5
	107	**128**

*Innefattar poster som är gemensamma med kommunen och som inte kan särskiljas, såsom leverantörsskulder och övriga skulder.

Driftredovisning 2017

Nämnd	Budget			Redovisning			Överskott/
(tkr)	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	underskott
Kommunstyrelsen							
Politisk ledning	0	– 8 966	– 8 966	0	– 7 419	– 7 419	1 547
Kommunkontor	4 510	– 47 574	– 43 064	5 206	– 46 640	– 41 433	1 631
Ekologiutskott	850	– 2 456	– 1 606	763	– 2 189	– 1 426	180
Summa	5 360	– 58 996	– 53 636	5 969	– 56 247	– 50 279	3 357
Justering för interna poster	– 348	348	0	– 297	297	0	0
Summa efter interna poster	5 012	– 58 648	– 53 636	5 672	– 55 951	– 50 279	3 357
Samhällsbyggnadsnämnden	3 473	– 14 851	– 11 378	8 503	– 17 748	– 9 245	2 133
Humanistiska nämnden							
Skolkontor inklusive nämnd	251 278	– 547 388	– 296 110	271 855	– 565 337	– 293 482	2 628
Individ och familj	35 694	– 60 966	– 25 272	39 584	– 64 221	– 24 637	635
Summa	286 972	– 608 354	– 321 382	311 438	– 629 558	– 318 119	3 263
Justering för interna poster	– 219 664	219 664	0	– 229 578	229 578	0	0
Summa efter interna poster	67 308	– 388 690	– 321 382	81 861	– 399 980	– 318 119	3 263
Vård- och omsorgsnämnden	97 034	– 277 612	– 180 578	102 450	– 285 564	– 183 114	– 2 536
Justering för interna poster	– 68 082	70 260	2 178	– 72 157	74 335	2 178	0
Summa efter interna poster	28 952	– 207 352	– 178 400	30 293	– 211 228	– 180 936	– 2 536
Teknik- och servicenämnden	83 451	– 113 871	– 30 420	85 935	– 116 480	– 30 545	– 125
Justering för interna poster	– 2 178	0	– 2 178	– 2 178	0	– 2 178	0
Summa efter interna poster	81 273	– 113 871	– 32 598	83 757	– 116 480	– 32 723	– 125
Kultur- och fritidsnämnden	6 124	– 44 471	– 38 347	6 630	– 43 763	– 37 134	1 213
Miljönämnden	1 207	– 2 167	– 960	1 539	– 2 355	– 816	144
Revision	0	– 785	– 785	0	– 831	– 831	– 46
Totalt exklusive affärsdrivande verksamhet	193 349	– 830 835	– 637 486	218 254	– 848 335	– 630 082	7 404

Nämnd (tkr)	Budget Intäkt	Kostnad	Netto	Redovisning Intäkt	Kostnad	Netto	Överskott/ underskott
AFFÄRSDRIVANDE VERKSAMHET							
Vatten och avlopp	26 469	– 25 142	1 327	29 362	– 29 803	– 441	– 1 768
Renhållning	12 716	– 12 716	0	13 681	– 13 834	– 153	– 153
Summa	39 185	– 37 858	1 327	43 043	– 43 636	– 593	– 1 920
Verksamhetens intäkter och kostnader	232 534	– 868 693	– 636 159	261 297	– 891 972	– 630 675	5 484
Finansiering	707 158	– 62 400	644 758	740 696	– 76 356	664 340	19 582
TOTALT	939 692	– 931 093	8 599	1 001 993	– 968 328	33 665	25 066

Investeringsredovisning

Nämnder totalt (tkr)	Utfall 2017	Budget 2017	Bokslut 2016
Kommunstyrelsen, inklusive investeringsreserv	3 070	3 700	2 063
Samhällsbyggnadsnämnden	0	75	0
Teknik- och servicenämnden	76 511	100 599	64 206
Humanistiska nämnden	1 088	2 200	1 872
Vård- och omsorgsnämnden	918	850	259
Kultur- och fritidsnämnden	1 388	7 950	605
Mark- och fastighetsköp	0	0	0
Utrangering/försäljning	0	0	– 9 593
SUMMA NETTOINVESTERINGAR	**82 976**	**115 374**	**59 411**

VERKSAMHETEN 2017

I investeringsredovisningen redovisas Trosa kommuns investeringar i bland annat fastigheter, markanläggningar och inventarier. Den totala investeringsverksamheten under året uppgår till 83 mkr, vilket kan jämföras med 59 mkr vid bokslut 2016. Avgiftskollektivet står för drygt 20 procent av årets investerade belopp.

I Vagnhärad har flera större projekt genomförts under året, bland annat har skolgården på Hedeby/Fornby genomgått en omfattande upprustning och renovering. Parallellt med det byggdes Centrumvägen om, bland annat för att skapa nya parkeringsplatser men även för ökad trafiksäkerhet och skapandet av ett mer bebyggt och trevligt gaturum.

Trafiksäkerhetsåtgärder genomfördes med hjälp av medfinansiering, till exempel byggdes övergångsstället på Stensundsvägen om, anpassningar gjordes på Skolvägen. Flera belysningsprojekt gjordes under året, bland annat förbättrad belysning på Tomtaklintskolan och vid Gröna torget och inför jul kompletterades och upprustades julbelysningen.

Vårdcentralen försågs med nytt papptak och plåtdetaljer målades om. Plåttaken på Industrigatan målades om och parkeringen byggdes om för såväl ökad tillgänglighet som förhöjt estetiskt uttryck.

Skärlagsskolan och Vitalisskolan har genom paviljonger kompletterats med fler klassrum för att möta växande elevantal.

Kyrkskolans ytskikt renoverades, Hedebys hemkunskapssal totalrenoverades och Tomtaklint förskola genomgick en omfattande renovering och fick i samband med det en ny entré.

Under årets senare del köptes bostadsmoduler in för att genom snabba åtgärder kunna möta de nya anvisningstalen.

Under året färdigställdes överföringsledningen mellan Trosa och Vagnhärad. Överföringsledningen omfördelar inte bara belastningen mellan reningsverken utan ger även förbättrad och ökad säkring av vattenförsörjningen inom kommunen. I samband med byggnationen har två nya pumpstationer byggts. Efter det att projektet och ledningsdragningen godkändes av länsstyrelsen har projektet fortlöpt enligt tidsplan och inom budget. Mindre följdarbeten i verket i Vagnhärad återstår innan projektet helt avslutas.

Investeringen i den nya vattentäkten är klar men det återstår arbete med att upprätta ett nytt vattenskyddsområde, i samband med detta utreds även möjlighet att lämna in en ansökan för ökat uttag som en förberedelse för att möta kommande tillväxt.

Ett omfattande arbete med att verkställa tidigare domar om ett kommunalt huvudmannaskap på Tofsö har inletts.

Ett antal åtgärder för att förhindra översvämning genomfördes i området kring Smäckbrogatan och Allégatan.

Sluttäckningen av Korslöt har gått över förväntan och en ansökan om nästa etapp har lämnats till länsstyrelsen. I samband med nästa etapp måste befintlig mottagning för avfall från privatpersoner flyttas och en förstudie för att utreda en möjlig lösning och placering har genomförts.

TVIST

Vid utgången av 2017 återstår en olöst ekonomisk tvist för Trosa kommun. Denna gäller ersättning från Grontmij för merkostnader i samband med renovering av badhuset Safiren. Grontmij, som idag är uppköpta av Sweco, har hänvisat kommunen till sitt försäkringsbolag, där ärendet ännu inte är avgjort. De tvistiga kostnaderna har belastat kommunens resultat tidigare år, så någon risk för ytterligare merkostnader bedöms inte föreligga.

Exploateringsredovisning

	Inkomster (+) / Utgifter (–) netto i balansräkningen		Vinst (+) / Förlust (–) netto i resultaträkningen	
Belopp i tkr	**Utfall 2017**	**Ackumulerat utfall**	**Utfall 2017**	**Kommentar**
Bostadsmark				
Trosa	**2 763**	**– 2 800**	**2 836**	
Hagaberg	1 124	1 907	2 836	Tomtförsäljningar
Hökeberga Åda	3 170	– 669		
Verktyget	– 1 840	– 1 879		
Vagnhärad	**– 158**	**– 9 291**	**6 718**	
Väsby	– 239	– 1 367	4 079	Tomtförsäljningar
Fagerhult	122	– 1	2 639	Markförsäljning
Västerljung	**– 1**	**– 1**	**0**	
TOTALT Bostadsmark	**2 604**	**– 12 091**	**9 554**	
Industrimark				
Trosa	**– 10**	**– 12**	**0**	
Vagnhärad	**– 286**	**– 3 750**	**0**	
Västerljung	**0**	**0**	**0**	
TOTALT Industrimark	**– 296**	**– 3 762**	**0**	
Summa exploateringar	**2 308**	**– 15 853**	**9 554**	

Tabellen visar exploatering per tätort. Projekt som var större än en miljon kronor i årets exploateringar specificeras.

VERKSAMHETEN 2017

Försäljningen av kommunens villatomter fortsatte inom exploateringsområdena Väsby med nio tomter sålda och Hagaberg också med nio tomter sålda. Vid Hagaberg fortsätter iordningställandet av nya villatomter. Dessutom påbörjade Derome i södra delen av Hagaberg sin försäljning och byggnation av 27 villatomter.

Nokon köpte mark från kommunen vid Fagerhult och påbörjade sin byggnation av cirka 30 bostadsrätter.

Panghus hade inflyttning för etapp 1 avseende 37 radhus vid Bråta Torp. Exploateringsarbeten pågår för fortsatt byggnation.

Peab har byggt ut nya gator för 27 nya villatomter i Hökeberga och för 25 villatomter i Alby där försäljning pågår.

För Västra Hökeberga pågår exploateringsarbeten, byggnation och försäljning av tio nya parhus med 20 bostadsrättslägenheter.

Vid Väsby i Vagnhärad har inflyttning skett under sommaren i Borohus tio nya bostadsrätter öster om Småa:s exploatering. Skanska BoKlok fortsätter med planering för nya bostäder vid Väsby i Vagnhärad med säljstart i augusti 2018.

Vid Trosalundsberget fortsätter HSB sin exploatering för 72 bostadsrättslägenheter.

I kvarteret Mejseln har Conventor färdigställt 43 hyreslägenheter under året. Bygget av 34 nya bostadsrättslägenheter har också påbörjats.

Vid Åda Backar blev etapp 1 om 33 villatomter klar och etapp 2 på ytterligare 33 villatomter påbörjades.

I Västerljung fortsätter exploateringsarbeten vid Värsåsvillans område vid Hammarbyvägen. Längre in på Hammarbyvägen pågår exploateringsarbetena för ytterligare nio villatomter genom en privat exploatör.

Projekteringsarbeten och försäljning görs också av privata exploatörer för nya bostäder där detaljplan är klara inom Öbolandet, kvarteret Strömmen, Smedstorp, Hunga, Långnäsberget, Sandstugan, Åda Vreten, Djupvikstomten, Stensunds gård, Avlebro med flera.

Fem år i sammandrag

År	2017	2016	2015	2014	2013
Antal invånare den 31 december	12 916	12 447	12 078	11 864	11 680
Därav invånare i åldersgrupp:					
1–5 år	730	709	682	662	674
6–15 år	1 634	1 560	1 472	1 471	1 421
16–18 år	428	407	424	416	424
65–79 år	2 569	2 458	2 348	2 231	2 073
80–89 år	466	446	424	397	393
90– år	102	91	94	95	94
Utdebitering av obligatoriska skatter och avgifter:					
Kommunalskatt	21,66	21,26	21,26	21,26	21,26
Landstingsskatt	10,77	10,77	10,77	10,77	10,77
Begravningsavgift	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18
Skatteintäkter/generella bidrag netto (mkr)	673	609	577	554	545
Skatteintäkter (kr/invånare)	52 106	48 933	47 753	46 670	46 627
Trosas skattekraft i förhållande till rikssnitt (%)	105,7	107,0	107,5	110,2	111,7
Verksamhetens nettokostnader (mkr)	– 635	– 595	– 582	– 540	– 522
Nettokostnader i procent av skatteintäkter	94	98	101	97	96
Nettokostnader (kr/invånare)	– 49 164	– 47 835	– 48 225	– 45 503	– 44 668
Årets resultat (mkr)	33,7	12,7	25,6	3,2	16,7
Eget kapital (mkr)	372	338	326	300	297
Eget kapital (kr/invånare)	28 801	27 171	26 950	25 281	25 402
Soliditet (%)	34	32	32	28	31
Soliditet inklusive ansvarsåtagande för pensioner (%)	21	18	17	14	14
Låneskuld (kr/invånare)	33 292	36 957	38 086	38 773	30 822
Investeringar netto per år (mkr)	83	59	40	128	166
Personalkostnader (mkr)	447	410	380	352	334
Arbetslösa i procent av befolkningen, 16–64 år, Trosa	1,5	1,8	1,7	1,9	2,5
Arbetslösa i procent av befolkningen, 16–64 år, Riket	3,2	3,1	3,2	3,4	3,6
Varav ungdomar 18–24 år, Trosa	0,9	1,9	1,8	2,7	3,3
Varav ungdomar 18–24 år, Riket	2,8	3,0	3,4	3,8	4,2
Antal anställda Trosa kommun					
Tillsvidare	788	764	716	702	673
Årsarbetare	724	699	658	645	612

År	2017	2016	2015	2014	2013
Mandatfördelning					
Moderaterna	14	14	14	14	17
Liberalerna	2	2	2	2	3
Centerpartiet	2	2	2	2	1
Kristdemokraterna	1	1	1	1	1
Socialdemokraterna	9	9	9	9	9
Miljöpartiet de gröna	3	3	3	3	2
Trosa Radikaler	0	0	0	0	1
Vänsterpartiet	1	1	1	1	0
Sverigedemokraterna	3	3	3	3	1
	35	**35**	**35**	**35**	**35**

Trosa kommun
Västra Långgatan 4-5, 619 80 Trosa
Tel 0156-520 00
Fax 0156-520 17
trosa@trosa.se

Trobo

TROSABYGDENS BOSTÄDER

ÅRSREDOVISNING 2017

Rådhuset - Julmarknad

www.trobo.se
org.nr 556476-7704

Trosabygdens Bostäder AB

Årsredovisning 2017

Trosabygdens Bostäder AB

FASTSTÄLLELSEINTYG

Undertecknad VD för Trosabygdens Bostäder Aktiebolag intygar dels att denna kopia av Årsredovisningen avseende 2017 överensstämmer med originalet, dels att resultat- och balansräkning fastställts på årsstämma den 7 maj 2018. Årsstämman beslöt tillika godkänna styrelsens och verkställande direktörens förslag till resultatdisposition.

Trosa den 7 maj 2018

Innehållsförteckning

Årsredovisning 2017 ..... **2**

FASTSTÄLLELSEINTYG **2**

Förvaltningsberättelse **4**

Information om verksamheten 4

Årets viktigaste händelser 4

Styrning 4

Fastighetsbestånd och byggnation 5

Hyror 5

Uthyrningssituation 5

Administration 6

Personal 6

Hållbar utveckling 6

Ekonomisk utveckling 7

Investeringar 8

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång 8

Framtid 8

Uppföljning av målen fastställda i affärsplanen **10**

Resultat- och balansräkning 13

Flerårsöversikt **14**

Specifikation över förändring i eget kapital **15**

Nyckeltal **16**

Resultaträkning **17**

Balansräkning – tillgångar **18**

Balansräkning – skulder **19**

Kassaflödesanalys **20**

Redovisnings och värderingsprinciper **21**

Noter **21**

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och VD för Trosabygdens Bostäder AB, org.nr. 556476-7704, redovisar bolagets årsredovisning 2017. Bolagets säte är Trosa kommun.

Information om verksamheten

Trosabygdens Bostäder AB (Trobo) är ett av Trosa kommun helägt företag. Bolagsordningen anger att föremålet för bolagets verksamhet är att bedriva fastighetsförvaltning, och att ändamålet för verksamheten i första hand är att främja bostadsförsörjningen inom Trosa kommun genom att tillhandahålla bostadslägenheter med hyresrätt. I andra hand ska bolaget tillhandahålla lokaler för kommunens eller kommersiella verksamheter.

Gällande ägardirektiv för bolaget reviderades och fastställdes under våren 2016.

Bolagsstämma
Årsstämma hölls 26 april.

Styrelse

Styrelsen har under året haft åtta sammanträden. Styrelsen har följande sammansättning:

Ordinarie		Suppleanter	
Sune G Jansson *Ordförande*	(m)	Dag Örtqvist	(m)
Rigmor Breidemalm *Vice ordförande*	(s)	Greger Tidlund	(s)
Margareta Wallin	(m)	Olof Gibeck	(c)

Verkställande direktör
Cecilia Högberg är verkställande direktör.

Revisorer
Kommunfullmäktige har utsett Lars Sjögren (s) och Rolf Hugert (m) till lekmannarevisorer. Ernst & Young AB har sedan 2015 varit valt som revisionsbolag med huvudansvarig revisor Johanna Eklöf.

Organisationsanslutning

Trosabygdens Bostäder AB är medlem i

- **SABO -** Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag
- **Fastigo -** Fastighetsbranschens Arbetsgivarorganisation
- **HBV -** Husbyggnadsvaror HBV Förening
- **SKL Kommentus Inköpscentral** SKI, är en inköpscentral som arbetar med samordnade upphandlingar.
- **Företagarna i Trosa**

Öster långgatan 66 – mot ån

Årets viktigaste händelser

Styrning

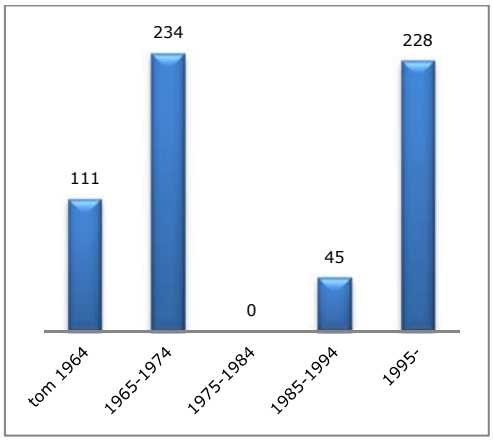
- Arbetet med att utveckla uthyrningspolicyn har fortsatt och regelverket har kompletteras ytterligare. Bl.a. med regler för antal boende per lägenhet samt inkomstkrav i relation till hyra.
- Former för beslut om- och slutredovisning av investeringsprojekt har fastställts.
- Beslut om- och verkställande av fusion mellan Trosabygdens bostäder AB och Trosabygdens Holding har genomförts. Trosabygdens Holding AB var ett helägt dotterbolag till Trosabygdens Bostäder AB och från och med beskattningsåret 2017 upphörde koncernbidragsspärren hos Trosabygdens Bostäder AB.
- Styrelsen, VD samt personal har arbetat fram en ny affärsplan som fastställs under hösten.
- Samtliga styrdokument har setts över.
- Systemet för internkontroll har setts över och anpassats till ägarens rutiner.
- Bolagets finanser har sakta börjat stärkas.

Fastighetsbestånd och byggnation

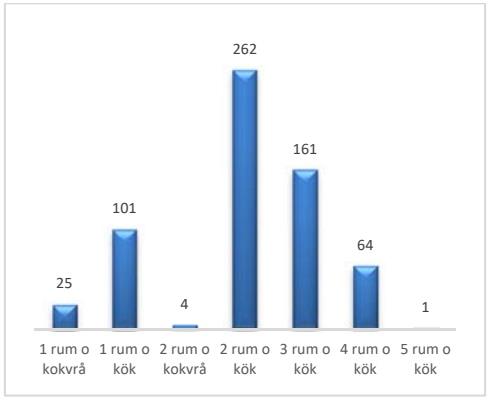
- Det totala lägenhetsbeståndet uppgick vid årets slut till 618 lägenheter om ca 39 000 m² och 47 lokaler om 17 400 m².

- Under året har ytterligare 8 tillfälliga bostäder hyrts ut genom blockförhyrning. Lägenheterna finns i bolagets paviljonger som tidigare använts vid renoveringsevakuering. Bostäderna kan bara upplåtas med tidsbegränsning då paviljongerna har ett tidsbegränsat bygglov.

- Lägenhetsbestånd 2017-12-31

Fördelning efter färdigställande år

Fördelning efter lägenhetsstorlek

- Genomförande av ombyggnation och renovering av tomställda lokaler på Stationsvägen i Vagnhärad. Det som tidigare var en lokal har nu deltas upp på två separata uthyrningsbara lokaler. Den större av dem har renoverats och anpassats till en lokal för utbildningsändamål och hyrts ut till Trosa kommun. Den andra har byggts om för butiks- eller kontorsändamål.

- Standardhöjande åtgärder i samband med stambyte har genomfört inom fastigheten Mölna.

- Under året har ett arbete för framtagande av ny detaljplan inom Trosa 11:1 pågått i samråd med samhällsbyggnadskontoret.

- Under året har fastigheten Stadsrättaren 1 köpts. Fastigheten köptes med tecknat hyresavtal för gatukök- restaurang verksamhet.

Hyror

- Hyresförhandlingen för 2017 gav en uppgörelse om hyresökning med 55 kronor per lägenhet och månad. Hyran för lokaler med förhandlingsklausul höjdes med 0,9%.

- Hyressättningen för motorvärmarplatser, garage och parkeringar har reviderats och omförhandlats.

- Bostädernas genomsnittshyra uppgick till 1 272 kr/m². Genomsnittshyran påverkas av bolagets höga andel nyproducerade lägenheter.

Uthyrningssituation

- I huvudsak har alla lägenheter varit uthyrda under året och efterfrågan på såväl mindre som större lägenheter har varit och är större än tillgången.

- Omkring 1 800 personer är registrerade som bostadssökande. I genomsnitt anmälde sig 80 personer som intresserad till varje lägenhet som annonserades som ledig under året. Det tar i genomsnitt 3 ½ år att få en lägenhet.

- Bolaget har under året spelat en viktig roll för kommunens möjlighet att klara uppdraget som följer av kommunmottagning av flyktingar.

Administration

- Ett arbete för att uppdatera avtalsmallar, rutiner för hyresgästfinansierade anpassningar har inletts.
- Tvåhandsrutiner för såväl ut- som inbetalningar har införts.
- Bolaget har deltagit och genomfört flera upphandlingar i samverkan med kommunen.

Personal

Verksamheten har i huvudsak bedrivits med egen personal. Planerat underhåll och större reparationer utförs genom upphandlade entreprenörer. För städning anlitas entreprenör.

Antal årsarbetare (beräknat efter genomsnittlig arbetstid)

Kvinnor	4,2	(2,7)
Män	6,0	(9,0)
Totalt	10,2	(11,7)

Bemanningen uppgår till 11 anställda. Trobo sköter även administration åt Trosa Fibernät AB. Under året har beslut fattats om att minska personalstyrkan med en årsarbetande tjänsteman. Bakgrunden är ett identifierat behov av ytterligare anpassning till det minskade beståndet.

Hållbar utveckling

Trobo arbetar med hållbar utveckling ur flera aspekter; ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Kravet gäller fastigheternas estetik, skick och energianvändning. Vidare finns ett socialt ansvarstagande utifrån det allmännyttiga uppdraget, där bolaget bl.a. förmedlar lägenheter till flyktingar och till de sociala kontrakt som kommunen önskat få.

Under året har Trobo bjudit in till en nytt informations- och samverkansforum mellan bolaget, socialkontoret, myndighetskontoret och tjänsteman för bostadsanpassning. Tanken är att liknande forum ska genomföras 2 gånger per år i syfte att öka kunskapen om varandras verksamhet, förutsättningar, verktyg, utmaningar och policys.

Som arbetsgivare har Trobo berett arbetstillfällen utöver eget personalbehov. Bolaget stöder även lokala organisationer med t.ex. ungdomsverksamhet.

Vid samtliga upphandlingar som genomförs, ställs krav på att leverantörer och entreprenörer har ett miljöledningssystem, certifierat eller ett eget redovisat system. Alla entreprenader ska redovisa ett egenkontrollprogram.

Hamnfogden - lokaler i centrumläge

Ekonomisk utveckling

Det redovisade resultatet uppgår till ca 1,1 mnkr vilket är strax under det budgeterade resultatet om 1,5 mnkr. Jämfört med föregående år har resultatet förbättrats med ca 3,6 mnkr.

I och med att TroHold fusionerades under året belastades Trobos resultat med ca 0,2 mnkr. Vidare fördelades ingen management fee från Trobo till TroHold, en avgift som föregående år uppgick till 0,45 mnkr.

Nettoomsättningen, hyresintäkterna, har ökat med 4 %, primärt som en följd av att de nya lägenheter som invigdes under sommaren 2016 nu fått full effekt.

Rörelsens kostnader har minskat med 6% eller ca 2 mnkr. En stor del av kostnadsminskningen är hänförligt till minskade kostnader för löner till tjänstemän då förra året belastades av engångskostnader för pensionslösning till avgående VD.

I samband med personalavgångar och nyrekryteringar har det skett en förskjutning mellan kostnader för fastighetsskötsel och kostnader för reparationer. Totalt sett är kostnaderna i stort oförändrade.

Taxebundna kostnader ökar endast med 1% vilket är positivt då beståendet ökat jämfört föregående år.

Kostnaden för fastighetsförsäkringen ökade primärt som en följd av dyrare avtal efter genomförd upphandling, tidigare var beståendet försäkrat genom SABO försäkringar något som inte längre finns.

Avskrivningarna fortsätter att öka med ca 9 % eller 1,5 mnkr vilket är en följd av nyupplåning samband med investeringar.

Rörelsens resultat uppgår till 17,3 mnkr jämfört föregående år 14 mnkr eller -6,4 mnkr efter nedskrivning.

Räntekostnaderna är i stort oförändrade trots att lånevolymen ökats. Skälet är genomförda låneupphandlingar som gett förmånliga räntor via bl.a. Kommuninvest. Erlagda borgensavgifter till kommunen uppgår till 10 % av Trobos finansiella kostnader.

Kostnadsgrupp	**Utveckling jmf. föregående år (Tkr)**	**%**
Hyresintäkter	2 617	4%
Övriga intäkter	191	80%
Intäkter totalt	**2 808**	**4%**
Fastighetsskötsel köpta tjänster	-807	-30%
Fastighetsskötsel egen regi	-16	-3%
Fastighetsskötsel löner egen regi	-606	-27%
Fastighetsskötsel totalt	**-1 430**	**-25%**
Reparationer köpta tjänster	994	46%
Reparationer egen regi	40	10%
Reparationer löner egen regi	791	101%
Reparationer totalt	**1 480**	**29%**
Taxebundna kostnader uppvärmning	128	1%
Fastighetsförsäkring	219	38%
Ersättning för men i nyttjandet	5	12%
Övriga försäkringar, avgifter, förluster	230	398%
Medel till hyresgästföreningen	18	13%
Administrationskostnader	131	17%
Löner tjänstemän	-1 936	-36%
Köpta tjänster administration	-580	-25%
Reklam och PR	-21	-23%
Summa ordinarie kostnader	**-1 755**	**-5%**
Underhåll bostäder	-278	-28%
Underhåll lokaler	-106	-43%
Underhåll gemensamma utrymmen	3	1%
Underhåll huskropp	15	16%
Underhåll utemiljö	9	19%
Underhåll p-platser	-3	-100%
Fastighetskatt	115	11%
Summa kostnader	**-2 001**	**-6%**
Avskrivningar	1 488	9%
Utdelningar, ränteintäkter	-535	1004%
Räntekostnader	46	0%
Koncernbidrag	316	-100%
Latent skatt	183	218%
Årets resultat jmf föregående år	**3 588**	**143%**

Investeringar

Under året har ett antal mellanstora och mindre investeringsprojekt genomförts. Bl.a. har en större renovering och hyresgästanpassning genomförts på Norra Husby, Stationsvägen. Den en längre tid vakanta butikslokalen i fastighetens bottenvåning har renoverats och 75% av lokalen har byggts om för utbildningsändamål och hyrts ut till Trosa kommun/ SFI. De återstående 25% har renoverats och anpassats till butikslokal. Projektet genomfördes genom upphandling med förnyad konkurrens inom gällande ramavtal.

I samband med en vattenläcka i Mölna genomfördes stambyte och badrumsrenovering på återstående lägenheter i fastigheten.

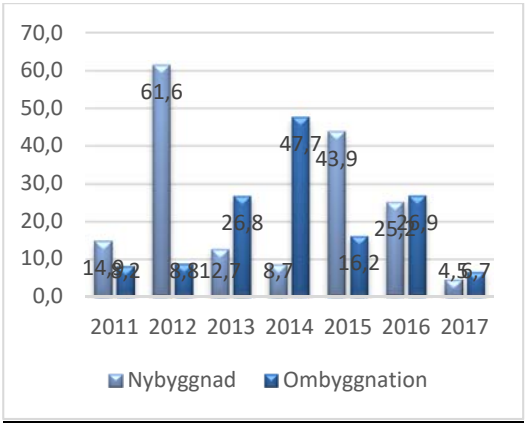
Järnåldervägen i Vagnhärad

Markarbeten som återstod efter tidigare års omfattande renovering av Järnåldervägen har genomförts och projektet är nu helt klart.

Utredning och projektering för att genomföra en försiktig renovering av det äldre beståendet på Biblioteksvägen pågår.

Under året har ett antal åtgärder vidtagits för att försköna i den yttre miljön t.ex. har räcke och buskage mellan Tumlaren och Högbergsgatan ersatts med stenläggning och blomsterarrangemang.

Den totala investeringsvolymen uppgick under året till 11,2 mnkr vilket kan jämföras med föregående år då volymen var 52,1 mnkr.

Investeringsvolymerna väntas åter igen öka under 2018 och 2019 i samband med planerad nyproduktion.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

- Hyresförhandlingen för 2018 resulterade i en tvåårig överenskommelse. Där hyran för 2018 höjs med 0,9% och hyran för 2019 höjs med 1,3%. Hyran för lokaler med förhandlingsklausul höjs med motsvarande belopp.

- Vid årsskiftet meddelade VD att hon säger upp sig för att gå vidare till annan anställning. Rekrytering av efterträdare inleddes under januari och ny VD väntas tillträda 16 april. VD kommer finnas tillgänglig för överlämning.

- Bolaget har inlett en process för att bygga 88 nya lägenheter under hösten 2018-våren 2019. Kommunfullmäktiges ställningstagande har inhämtats och bolaget har efterfrågat ökat borgenstak för kommande lånefinansiering.

Tumlaren - nyproduktion

Framtid

- Fler äldre ger ökat behov av anpassade lägenheter. Det kan handla om markplan, hiss, uteplatser med låg egen skötselnivå.

- Ökad efterfrågan på ”trygghetsboende” eller Bovieranliknande- koncept.
- Folkhälsotrend och ökad miljömedvetenhet leder till ökad efterfrågan på miljömässiga alternativ t.ex. uterum, grönytor, kolonilotter och rökfria hus.
- Fler unga ger ökat behovs av små, billiga lägenheter
- Behov av ökat samarbete och information för nyanlända, förutsättningar för att skapa möten mellan olika kulturer efterfrågas.
- Dyrare och svårare att köpa mark i en ökad efterfrågan
- Fortsätta arbetet med att öka bolagets lönsamhet
- Arbete med resultatet av genomförd kundundersökning
- Utveckla och öka kvalitén på hemsidan
- Fortsätta arbetet med koncernsamordningen
- Söka investeringsbidrag där så är lämpligt
- Komplettera beståndet där det är möjligt och förutsättningar finns genom nybyggnation, förtätning och förvärv.

Uppföljning av målen fastställda i affärsplanen

Mål

	Vad	Mål	Resultat	
Verksamhetsmål - Medborgarnas kommun				
1	Våra hyresgäster är nöjda med sitt boende	80 % ska svara 4-5 i en femgradig skala där 5 är det högsta betyget	Enkät genomförs våren 2018	○
2	Våra hyresgäster känner sig trygga och säkra att vistas utomhus under kvällar och nätter	80 % ska svara 4-5 i en femgradig skala där 5 är det högsta betyget	Enkät genomförs våren 2018	○
3	Vi erbjuder funktionella äldreboenden samt lägenheter för äldre och boende med funktionshinder	Vid nybyggnation av bostäder tillse att det byggs lägenheter som enkelt kan bli anpassade	Vid nybyggnation har vi valt koncept med hiss, automatiska dörröppnare och få trösklar. Badkar undviks.	●
5	Vi spelar en viktig roll i kommunens arbete för att bistå socialt utsatta grupper	Erbjuda sociala kontrakt med ambitionen att omförhandla dessa till reguljära hyresavtal inom rimlig tid (i normalfallet 1 år)	Under året har Trobo bidragit med ett antal sociala kontrakt men framför allt har flera lägenheter fördelats till kommunmottagna flyktningar.	●
6	Vi arbetar för ökad samordning mellan bolaget och kommunen	Synergieffekter som kommer bolaget, kommunen och skatte-, hyres- och avgiftskollektivet till godo	Mycket är genomfört men det återstår fortfarande delar. Samordningen får betraktas ligga tidsmässigt i linje med förväntan varför målet för närvarande anses uppfyllt.	●
Tillväxt & arbete				
7	Bolaget medverkar till kommunens attraktivitet som bostadsort och som etableringsort för företag	Vi ska bygga ca 60 nya lägenheter under mandatperioden	Under perioden har bolaget byggt 28 nya lägenheter i Vagnhärad och 16 nya lägenheter i Trosa. Totalt 44 lägenhet. Bolaget hade planerat för ytterligare byggnation i Vagnhärad men intresset för att bygga och tillföra bostadsrätter gjorde att Trobo i samråd med ägaren gick ur projektet.	●
8	Vi bygger bostäder och kommersiella lokaler på affärsmässig grund, samt kompletterar långsiktigt marknaden där den är underdimensionerad	Vi bygger i hela Trosa kommun	Se ovan	●
9	Möjliggöra bildandet av bostadsrättsföreningar och kooperativa hyresrätter	Medverka i de fall intresse finns	Boende på Ägogången visade intresse och bolaget bjöd in till dialog. Intresset bland de boende var dock inte stort nog varpå förfrågan togs tillbaka.	●

Hälsa & miljö				
10	Tillsammans med våra hyresgäster ska vi minska energiförbrukning	Vi minskar energiförbrukning med 15 % i jämförbart bestånd	Den totala årsförbrukningen uppgick per 2016 till 1,96 GWh vilket kan jämföras med 2017 då förbrukningen uppgick till ca 1,94 GWh. Under perioden har antalet lägenheter ökat vilket ger en verklig minskning per lägenhet.	🟢
11	Tillsammans med våra hyresgäster ska vi minska energiförbrukning och andra faktorer som bidrar till miljöpåverkan	Alla nybyggda och ombyggda lägenheter ska vara utrustade för individuell mätning av el, värme och vatten	100% avseende el, avseende värme och vatten har detta visat sig olönsamt varför åtgärden ej genomförs	🟢 🔴
12	Vi arbetar kontinuerligt med att förbättra möjligheterna till källsortering i våra bostadsområden	Antalet områden med fullskalig sortering ökar	I slutet på 2017 erbjöds full sortering i 10 av våra områden. Det är ingen förändring jämfört föregående år.	🟡
13	Vid ny- och ombyggnation ska klimatneutrala eller förnyelsebara energikällor eftersträvas. Fjärrvärmeanslutning är ett förstahandsalternativ där det erbjuds på goda affärsmässiga villkor	Under år 2018 finns solceller inom ett av våra områden. Andelen fastigheter med anslutna till fjärrvärme ökar.	Mäts först bokslutet 2018 Vi har anslutit vid nyproduktion	○ 🟢
14	Låga livscykelkostnader ska vara vägledande vid val av tekniska lösningar	Ökade krav på material och utförande	Vid upphandling av entreprenader ställs krav på såväl material som utförande	🟢
15	Vi efterfrågar alltid miljövänliga alternativ vid inköp av varor och tjänster	Andelen ekologiska och miljövänliga inköp ökar årligen	Vid upphandling av entreprenader ställs krav på såväl material som utförande	🟢
16	Vi arbetar för det nationella målet, en fossilfri fordonsflotta	Vi uppgraderar successivt vår fordonspark i linje med antagen rese- och fordonspolicy	Vi har under 2017 bytt ut två av bilarna till nyare modeller med lägre utsläpp	🟢
Engagemang				
17	Våra medarbetare upplever ett högt medarbetarengagemang	80 % ska svara 4-5 i en femgradig skala där 5 är det högsta betyget	Genomförs först 2018	○

God ekonomisk hushållning				
18	Bolaget ska vara finansiellt stabilt, dvs ha god långsiktig betalningsförmågan	Bolagets långsiktiga soliditet bör vara 30 % men kan under en expansiv fas ligga lägre, dock aldrig under 15 %	Soliditet 2017 uppgår till 18,9% vilket är godtagbart då bolaget är i en expansiv fas.	
19	Bolaget ska ha sådana ekonomiska resurser att ägaren får en rimlig avkastning på kapitalet, med beaktande av kommunens finansiella åtagande och risk i bolaget	Belåningsgrad/bokfört fastighetsvärde (%) Skuldsättningsgrad (ggr)	Belåningsgrad/bokfört värde fastighetsvärde: 92,9% Skuldsättningsgrad: 4,3 ggr	
20	Bolaget ska i sin planering tillse att kapitalstrukturen i bolaget är rimlig långsiktigt	**1)** Andelen kort räntebindning (förfall inom 1 år) skall begränsas till 60 % **2)** Den genomsnittliga räntebindningen (lån+derivat) skall variera inom intervallet 2-9 år **3)** Andelen kort kapitalbindning (förfall inom 1 år) skall begränsas till max 30 %	**1)** Andel som förfaller inom 1 år uppgår till 28% (40%) **2)** Genomsnittet uppgår till 5,95 år (5,53 år) **3)** Andel som förfaller inom 1 år uppgår till 23% (20%)	
21	Bolagets ska nå ett driftresultat som står i rimlig proportion till bolagets totala kapital (det bokförda värdet)	Den av Trosa kommun bedömda rimliga avkastningen är 5 % över tid (Motsvarande 2 % inflation och 2,5 % genomsnittlig svensk tillväxt samt en riskpremie på 0,5 %)	Resultat efter finansiella poster uppgår till: 0,7% (-6,8%).	

Resultat- och balansräkning

Under året har Trosabygdens holding fusionerats in i Trosabygdens bostäder vilket medför en förbättrad balansräkning för företaget.

Bolagets omsättning består av hyresintäkter och uppgår till 68,8 (65,9) mnkr.

Bolagets rörelseresultat uppgår till 17,3 (14,0) mnkr.

Resultatet efter finansiella poster är 0,9 (-2,9) mnkr.

Resultat efter beräknad skatt är 1,1 (-2,5) mnkr.

Balansräkningens omslutning är 722 (658) mnkr.

Anläggningstillgångar minskat med 6,7 mnkr och som en följd av fusionen och ökade lån ökar omsättningstillgångarna med 70,7 mnkr jämfört 2016.

Bolagets skulder och avsättningar minskar med 29,9 mnkr.

Eget kapital uppgår till 136,1 mnkr efter årets resultat på 1,1 mnkr samt fusionen med TroHold.

Kassalikviditeten, d.v.s. betalningsförmågan på kort sikt, ökade kraftigt som en följd nyupplåning som ännu inte fullt ut nyttjats. Vid årsskiftet uppgick kassa och bank till 49,7 (1,2) mnkr.

Balanslikviditeten, dvs. förhållandet mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder uppgår till 49,4 (3,4) %.

Företagets soliditet har under 2017 ökat något och uppgår till 18,9 (6,4)%. Fusionen gör att årets soliditet ska jämföras med föregående års koncernsoliditet på 19,5%. SABO-företagen i motsvarande storlek (500-999 lgh) redovisade i genomsnitt 15,7 % soliditet år 2016.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 12,7 mnkr och kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till -11,9 mnkr. Årets totala kassaflöde uppgick till 48,5 mnkr beroende på att årets investeringar har varit på en lägre nivå än tidigare samtidigt som nyupplåningen inte fullt ut nyttjats.

Förslag till resultatdisposition

Styrelsens förslag till beslut om resultat-disposition i Trosabygdens Bostäder AB org.nr. 556476-7704, på årsstämman 2018-05-07. Till årsstämmans förfogande står följande:

Balanserat resultat	67 843 694 kr
Årets resultat	1 070 534 kr
Totalt balanserat resultat	68 914 229 kr

Styrelsen föreslår årsstämman att besluta

att utdelning inte lämnas till ägaren

att i ny räkning överföra balanserat resultat om 68 914 229kr.

För närmare bedömning av 2017 års resultat och ekonomisk ställning per 2017-12-31 hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys samt noter. Alla belopp anges fortsättningsvis i tkr resp. mnkr.

Flerårsöversikt

Flerårsöversikt TROBO

Resultaträkning (kkr)	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Nettoomsättning	60 568	63 434	62 373	65 972	68 780
Rörelsens kostnader	-42 835	-43 559	-68 723	-51 964	-51 452
Rörelseresultat	17 733	19 875	-6 350	14 008	17 327
Finansnetto	-17 961	-19 623	-16 797	-16 885	-16 397
Resultat före bokslutsdisp.	-228	252	-23 147	-2 878	931
Bokslutsdispositioner	0	0	2 647	316	0
Resultat före skatt	-228	252	-20 500	-2 562	931
Periodens skatt	244	23	5 507	44	140
Årets resultat	**16**	**275**	**-14 993**	**-2 518**	**1 071**

Flerårsöversikt TROBO

Balansräkning (kkr)	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Tillgångar					
Materiella anläggn.tillgångar	547 140	589 952	610 025	645 571	639 110
Finansiella anläggn.tillgångar	8 147	5 427	7 123	6 927	6 711
S:a anläggningstillgångar	555 287	595 379	617 148	652 497	645 821
Omsättningstillgångar	13 561	28 709	18 185	5 007	75 731
S:a Tillgångar	**568 848**	**624 088**	**635 333**	**657 505**	**721 552**
Eget kapital och skulder					
Eget kapital	62 522	59 649	44 656	42 138	136 150
Obeskattade reserver	0	549	0	0	0
Långfristiga skulder	468 782	529 653	551 205	467 693	432 001
Kortfristiga skulder	37 544	34 237	39 472	147 674	153 401
S:a eget kapital och skulder	**568 848**	**624 088**	**635 333**	**657 505**	**721 552**

Specifikation över förändring i eget kapital

	Aktie-kapital	Reserv-fond	Uppskrivn-fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa
Ing. eget kapital 2016-01-01	**40 600**	**26 635**	**0**	**-7 586**	**-14 993**	**44 656**
Vinstdisp. enl. bolagsstämma:						
Utdelning						0
Omföring föreg års resultat				-14 993	14 993	0
Årets resultat 2016					-2 518	-2 518
Utg. eget kapital 2016-12-31	**40 600**	**26 635**	**0**	**-22 579**	**-2 518**	**42 138**
Fusionresultat Trohold				92 941		92 941
Vinstdisp. enl. bolagsstämma:						
Utdelning						0
Omföring föreg års resultat				-2 518	2 518	0
Årets resultat 2017					1 071	1 071
Utg. eget kapital 2017-12-31	**40 600**	**26 635**	**0**	**67 844**	**1 071**	**136 150**

Aktiekapitalet fördelas på 40 600 aktier med kvotvärdet 1 000 kronor.

Nyckeltal

	Kapital och finansiering		2013	2014	2015	2016	2017
1	Soliditet	%	11,0	9,6	7,0	6,4	18,9
2	Belåningsgrad bokfört fastighetsvärde	%	93	97	98	96	93
3	Skuldsättningsgrad	ggr	8,1	9,5	13,2	14,6	4,3

Definitioner

1 Eget kapital plus obeskattade reserver exkl latent skatt dividerat med balansomslutning
2 Skulder till kreditinstitut dividerat med bokfört fastighetsvärde netto
3 Totala skulder inkl latent skatt på obeskattade reserver dividerat med eget kapital plus obeskattade reserver exkl latent skatt

	Lönsamhet och risk		2013	2014	2015	2016	2017
1	Avkastning på justerat eget kapital	%	-0,4	0,4	-51,8	-6,8	0,7
2	Avkastning på totalt kapital	%	3,2	3,2	-0,8	2,1	2,5
3	Direktavkastning	%	5,6	5,5	5,4	4,7	5,0
4	Räntetäckningsgrad	ggr	1,8	1,7	1,9	1,8	2,1
5	Räntebidragsberoende	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6	Hyresnivå, bostäder	kr/kvm	1 146	1 202	1 217	1 261	1 272
7	Driftnetto	kkr	31 921	34 133	34 195	31 026	35 874
	Yta bostäder, 1000-tal kvm	kvm	36,0	36,0	37,9	39,0	39,0

Definitioner

1 Resultat efter finansiella poster dividerat med eget kapital plus obeskattade reserver exkl latent skatt
2 Resultat efter finansiella poster plus finansiella kostnader dividerat med balansomslutning
3 Driftnetto dividerat med balansomslutning
4 Driftnetto plus ränteintäkter plus räntebidrag dividerat med räntekostnader
5 Räntebidrag dividerat med nettoomsättning
7 Driftnetto är fastighetsförvaltningens intäkter minus kostnader för drift, underhåll och fastighetsskatt.

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING PER 31/12

Belopp i kkr

	Not	2017	2016
NETTOOMSÄTTNING			
Hyresintäkter	2	68 203	65 462
Övriga rörelseintäkter	3	577	510
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER		**68 780**	**65 972**
RÖRELSENS KOSTNADER			
Externa kostnader	4,5,7,8	-25 859	-26 154
Personalkostnader	6	-7 047	-8 791
Avskrivningar och nedskrivningar	9	-18 547	-17 019
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER		**-51 452**	**-51 964**
RÖRELSERESULTAT		**17 328**	**14 008**
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR			
Resultat från övriga värdepapper, anläggningstillgångar	10	2	2
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	11	586	51
Räntekostnader och liknande resultatposter	12	-16 984	-16 939
SUMMA FINANSIELLA KOSTNADER/INTÄKTER		**-16 397**	**-16 885**
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		**931**	**-2 878**
BOKSLUTSDISPOSITIONER			
Bokslutsdispositioner	13	0	316
Periodens skatt	14	140	44
ÅRETS RESULTAT		**1 071**	**-2 518**

Balansräkning - tillgångar

BALANSRÄKNING PER 31/12

Belopp i kkr	Not	2017	2016
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Byggnader	15, 20	601 818	615 773
Markanläggningar	16	9 162	8 605
Mark	17	18 019	17 078
Inventarier	18	3 354	3 501
Pågående ny- och ombyggnader	19	6 757	614
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		639 110	645 571
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	21	134	134
Andelar i koncernföretag	22	0	50
Uppskjutna skattefordringar	23	5 141	5 002
Andra långfristiga fordringar	24	1 436	1 741
SUMMA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		6 711	6 927
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		**645 821**	**652 497**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
VARULAGER MM			
Lager och förråd		327	269
KORTFRISTIGA FORDRINGAR			
Hyres- och kundfordringar		608	417
Övriga fordringar	25	2 851	1 832
Fordringar på koncernföretag	26	0	736
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	1 867	530
SUMMA KORTFRISTIGA FORDRINGAR		5 326	3 515
KASSA OCH BANK			
Kortfristiga placeringar		20 346	0
Kassa och bank	28	49 731	1 223
		70 077	1 223
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		**75 731**	**5 007**
SUMMA TILLGÅNGAR		**721 552**	**657 505**

Balansräkning - eget kapital och skulder

BALANSRÄKNING PER 31/12

Belopp i kkr	Not	2017	2016
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
BUNDET EGET KAPITAL			
Aktiekapital		40 600	40 600
Reservfond		26 635	26 635
SUMMA BUNDET EGET KAPITAL		**67 235**	**67 235**
FRITT EGET KAPITAL			
Balanserat resultat		67 844	-22 579
Årets resultat		1 071	-2 518
SUMMA FRITT EGET KAPITAL		**68 915**	**-25 097**
SUMMA EGET KAPITAL		**136 150**	**42 138**
SKULDER			
LÅNGFRISTIGA SKULDER			
Skulder till kreditinstitut	29	432 001	409 863
Skulder till koncernföretag	30	0	57 830
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER		**432 001**	**467 693**
KORTFRISTIGA SKULDER			
Skulder till kreditinstitut	29	133 187	122 410
Checkräkningskredit	31	0	5 086
Leverantörsskulder		7 926	4 590
Skatteskulder		0	0
Övriga kortfristiga skulder	32	211	329
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	33	12 076	15 259
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER		**153 401**	**147 674**
SUMMA SKULDER		**585 402**	**615 367**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**721 552**	**657 505**

Kassaflödesanalys

KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i kkr

	Not	2017	2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Resultat efter finansiella poster		931	-2 878
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet:			
Avskrivningar och nedskrivningar		18 547	17 019
Förändring av uppskjuten skatt		140	44
Övriga poster		0	231
Realisationsvinster /-förluster och övriga poster		92 941	0
Kassaflöde före förändringar av rörelsekapitalet		**112 559**	**14 416**
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital			
Ökning (-) resp minskning (+) av lager		-58	1
Ökning (-) resp minskning (+) av korta fordringar		-1 811	4 611
Ökning (+) resp minskning (-) av korta skulder		-5 051	-1 939
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		**105 639**	**17 088**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förändring finansiella anläggningstillgångar		216	196
Förvärv av byggnader, mark och markanläggningar	36	-11 214	-52 170
Avyttring av aktier, byggnad och mark		0	0
Förvärv av inventarier		-872	-310
Avyttring av inventarier		0	0
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		**-11 870**	**-52 283**
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nyemission		0	0
Förändring koncernskuld genom fusion		-57 830	0
Infusionerade placeringar fr dotterföretag		-20 346	0
Upptagna lån/inlösen av lån		39 909	43 277
Amortering av skuld		-6 994	-16 647
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		**-45 261**	**26 629**
ÅRETS KASSAFLÖDE		**48 508**	**-8 566**
Likvida medel vid årets början		1 223	9 789
Likvida medel vid årets slut		49 731	1 223

Redovisnings- och värderingsprinciper

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen upprättas med tillämpning av Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning (K3).

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges nedan.

Kassaflödesanalys
Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- och utbetalningar.

Avskrivningar, nedskrivningar och uppskrivningar
Materiella anläggningstillgångar skrivs systematiskt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. I resultaträkningen har resultatet belastats med avskrivningar enligt plan för byggnader, markanläggningar och inventarier. Avskrivningar sker enligt linjär metod och enligt plan baserad på tillgångarnas anskaffningsvärden och beräknade ekonomiska livslängder.
Följande avskrivningstider tillämpas:

Fastigheter uppdelat i komponenter:

grund och stomme	100 år	invändigt bygg och kök	50 år
skal tak	40 år	el och ventilation	40 år
skal väggar och fönster	50 år	vvs nät	50 år
wc badrum	30 år	inre ytskikt och vitvaror	15 år

Markanläggningar	20/30 år
Inventarier	3 år/5 år/10år

Genomförda mindre ombyggnadsåtgärder kan i sig utgöra en enda komponent, och delas inte upp.
Planenliga avskrivningar har gjorts med hänsyn tagen till när under året anskaffning skett.
Enskild anläggningstillgång skrivs ned till verkligt värde när detta är lägre än redovisat värde.
Nedskrivning redovisas i resultaträkningen.
Uppskrivning görs för vissa fastigheter när extern värdering visat att dessa fastigheters verkliga värde varaktigt är högre än bokfört värde. Uppskrivning görs i förekommande fall balansräkningen.
För upplysningsändamål genomförs regelbundet extern värdering av fastigheterna.

Ny-, till- och ombyggnader
Aktivering av investeringar och ombyggnader har skett till den del som bedömts långsiktigt värdehöjande för respektive fastighet. Den del av ny-, till- och ombyggnadskostnader som kan anses utgöra underhåll har kostnadsförts.

Pågående ny- och ombyggnader
Nedlagda kostnader vid ny- och ombyggnader redovisas som pågående till dess att de tas i drift. I nedlagda kostnader inkluderas samtliga direkta kostnader hänförliga till respektive objekt samt egna indirekta kostnader för projektledning och kontroll. Räntekostnader för byggnadskreditiv aktiveras.

Finansiella anläggningstillgångar
De finansiella anläggningstillgångarna har värderats till anskaffningsvärde.

Övriga tillgångar och skulder har värderats enligt följande:
- Förråd har värderats till anskaffningsvärde enligt inkomstskattelagens bestämmelser.
- Fordringar har värderats till det belopp varmed de beräknas inflyta.
- Kortfristiga placeringar i värdepapper har värderats till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen.
- Skulder har upptagits till det faktiska eller beräknade värdet av kända skulder.

Periodisering av inkomster och utgifter har skett i enlighet med god redovisningssed.
Ränteswappar har med kostnader / intäkter redovisas netto som räntekostnad.

Noter

Noter till resultaträkningen

Belopp i kkr		**2017**	**2016**
Not 2	**Hyresintäkter**		
	Bostäder	50 298	48 267
	Lokaler	17 919	17 519
	Garage	180	179
	Bilplatser	553	492
		68 950	**66 458**
	Avgår: outhyrda bostäder	-289	-523
	Avgår: outhyrda lokaler	-90	-70
	Avgår: outhyrda garage	-6	-5
	Avgår: outhyrda bilplatser	-107	-81
		-491	**-679**
	Avgår: övriga rabatter	-256	-317
		-256	**-317**
	Hyresintäkter, netto	**68 203**	**65 462**
Not 3	**Övriga rörelseintäkter**		
	Ersättning för skadegörelse	0	250
	Ersättning för indrivning, inkasso	71	101
	Övriga intäkter, ersättningar	505	158
	Reavinst aktier, fastigheter, inventarier	0	0
		577	**510**
Not 4	**Externa kostnader**		
	Material	459	467
	Tjänster	11 963	12 473
	Taxebundna kostnader	6 442	6 441
	Uppvärmning	5 789	5 639
	Fastighetsskatt	1 193	1 078
	Övriga externa kostnader	12	55
		25 859	**26 154**

Not 5 Ersättning till revisorerna

Revision	**2017**	**2016**
EY	292	430
Öhrlings PriceWaterhouseCoopers	0	0
Andra uppdrag än revisionsuppdraget		
EY	44	0
Öhrlings PriceWaterhouseCoopers	0	73

Not 6 Personalkostnader

	2017	2016
Fastighetsskötsel	1 663	2 404
lönebidrag	0	-134
Reparatörer	1 574	783
Administration och styrelse	4 110	6 845
fördelade kostnader	-300	-1 105
	7 047	**8 791**

Medelantalet anställda, fördelning på män och kvinnor

2017		2016	
Antal anställda	varav män	Antal anställda	varav män
10	6	12	9

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

2017		2016	
Löner och andra ersättningar	Soc. kostn. *(varav pens.kostn.)*	Löner och andra ersättningar	Soc. kostn. *(varav pens.kostn.)*
4 508	2 684	6 066	3 876
	754		*1 123*

Löner m m fördelat mellan ledningspersonal och övriga anställda

2017		2016	
Styrelse och VD	Övriga anställda	Styrelse och VD	Övriga anställda
899	3 610	2 347	3 719

Pensionskostnader och förpliktelser till styrelse och ledningspersonal
Verkställande direktören har uppsägningstid på 6 månader ömsesidigt från bolaget och verkställande direktörens sida. För verkställande direktören gäller tjänstepensionsförsäkring motsvarande 24% av lönen. VD är anställd i bolaget på en 50% tjänst.

Not 7 Externa kostnader och personalkostnader enl. not 4 och 5 fördelade på drift- och underhållskostnader samt fastighetsskatt.

	2017	2016
Driftkostnader:		
Fastighetsskötsel	4 190	5 619
Reparationer	6 553	5 073
Elavgifter	2 351	2 467
Vattenavgifter	2 493	2 412
Sophantering	1 597	1 563
Värmekostnader	5 789	5 639
Administration	6 102	8 045
Marknadsföring	69	89
Riskkostnader	1 138	683
Hyresgästföreningen	161	143
Kabel TV-abonnemang och fibernät	4	26
	30 448	**31 760**
Underhållskostnader:		
Bostäder	716	994
Lokaler	143	248
Gemensamt	406	382
	1 265	**1 625**
Fastighetsskatt		
Årets fastighetsskatt	1 113	1 154
Avseende tidigare år	80	-75
	1 193	**1 078**

Not 8	Operationella leasingavtal	2017	2016
	Framtida minimileasavgifter:		
	förfaller till betalning inom 1 år	838	808
	förfaller till betalning senare än 1 - 5 år	4 056	3 075
	Periodens kostnadsförda leasingavgifter	899	702
	varav:		
	fordon	0	71
	inventarier	77	42
	inhyrda lokaler	822	589

Not 9	Avskrivningar och nedskrivningar	2017	2016
	Byggnader	16 911	15 483
	Markanläggningar	617	636
	Inventarier	1 019	900
	Pågående ny- och ombyggnationer	0	0
		18 547	**17 019**

Not 10	Resultat från övriga värdepapper, som är anläggningstillgång	2017	2016
	Utdelning på värdepapper och andelar	2	2
	Ränteintäkter på värdepapper	0	0
		2	**2**

Not 11	Övriga ränteintäkter och liknande poster	2017	2016
	Ränteintäkter	50	51
	Utdelning kortfristiga placeringar	412	0
	Övriga finansiella intäkter	124	0
		586	**51**

Not 12	Räntekostnader och liknande poster	2017	2016
	Räntekostnader, fastighetslån	1 142	1 374
	Räntekostnader, övr krediter	13 769	13 787
	Övriga finansiella kostnader	2 073	1 778
		16 984	**16 939**

Not 13	Bokslutsdispositioner	2017	2016
	Koncernbidrag fr Trosabygdens Holding AB	0	316
		0	**316**

Not 14	Periodens skatt	2017	2016
	Skatt på årets resultat	0	0
	Skatt avseende tidigare år	0	0
	Uppskjuten skatt *)	-140	-44
		-140	**-44**

*) Uppskjuten skatt

Skillnaden i moderbolaget mellan å ena sidan den inkomst som har redovisats i resultaträkningen under räkenskapsåret och tidigare räkenskapsår samt å andra sidan den inkomstskatt som belöper sig i verksamheten för dessa år utgörs av uppskjuten skatt på fastigheter och balanspost, se not **23.**

Noter till balansräkningen

Belopp i kkr	**2017**	**2016**
Not 15 Byggnader		
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	851 446	775 542
Nyanskaffningar under året	2 198	0
Överf fr pågående arbeten	745	75 905
Försäljningar under året	0	0
Omklassificering	0	-2
Återförd uppskrivning, försäljning	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**854 389**	**851 446**
Avgår: Investeringsbidrag	-30 350	-30 355
Tillkommer/Avgår: Investeringsbidrag	4	5
Utgående ackumulerade investeringsbidrag	-30 345	-30 350
Ing. ackumulerade avskrivningar enligt plan	-180 323	-164 848
Försäljningar under året	0	0
Utrangeringar	0	0
Årets avskr. enl. plan på anskaffn.värden	-16 902	-15 474
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-197 225**	**-180 323**
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-25 000	-25 000
Årets nedskrivning	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	**-25 000**	**-25 000**
Planenligt restvärde vid årets slut	**601 818**	**615 773**
Uppgifter om fastigheter:		
Redovisat värde	628 999	641 456
Verkligt värde	840 071	837 055

Beräkning av verkligt värde

I samband med bokslut 2015 genomfördes en värdering av samtliga fastigheter av en extern värderare. Värdebedömningen av fastigheterna genomfördes som en s.k. beståndsvärdering. Hyror, areor och drift- och underhållskostnader har lagts in i Datscha. Ett värderingsscenario för varje fastighet har skapats. Vid värdebedömningen används faktiska hyror, driftskostnader och vakans samt uppskattade underhållskostnader. Direktavkastningskraven har bedömts utifrån läge och fastighetstyp. År 2016 genomfördes en ny värdering av två fastigheter med extern konsult. Nya värden har bedömts för de förtätade fastigheterna samt köpt fastighet har värderats till marknadsvärde. Då det allmänna marknadsläget och efterfrågan märkbart förbättrats det två senaste åren samt att de fastigheter med minst marginal värderats senare än detta så har tidigare marknadsvärden bedömts hålla.

Not 16 Markanläggningar		
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	16 475	16 393
Avgår: Investeringsbidrag	0	82
Nyanskaffning / försäljning under året	1 187	0
	17 663	**16 475**
Ing. ack. avskrivningar enligt plan	-7 870	-7 215
Försäljningar under året	0	0
Årets avskr. enl. plan	-630	-656
	-8 500	**-7 870**
Planenligt restvärde vid årets slut	**9 162**	**8 605**
Not 17 Mark		
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	17 078	17 078
Nyanskaffning / försäljning under året	941	0
	18 019	**17 078**

Not 18 Inventarier

Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	13 605	13 295
Nyanskaffningar under året	872	310
Avyttringar och utrangeringar	0	0
	14 476	**13 605**
Ing. ack. avskrivningar enligt plan	-10 104	-9 204
Avyttringar och utrangeringar	0	0
Årets avskr. enl. plan	-1 019	-900
	-11 123	**-10 104**
Planenligt restvärde vid årets slut	**3 354**	**3 501**

Not 19 Pågående ny- och ombyggnader

	2017	2016
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	614	24 339
Nyanskaffningar under året	6 888	52 180
Nedskrivning	0	0
Avgår: Under året överf. till byggnader	-745	-75 905
	6 757	**614**

Not 20 Taxeringsvärden

Taxeringsvärden	356 883	356 133

Finansiella anläggningstillgångar

Not 21 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2017	2016
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	134	134
Försäljning under året	0	0
Nyanskaffningar under året	0	0
	134	**134**

Spec. av Andra långfr. värdepappersinnehav

	Andel	Nom.värde	Ansk.värde	Bokf. värde
Husbyggnadsvaror HBV	1	40	40	40
SABO Försäkring AB	40	2 347	94	94
				134

Not 22 Andelar i koncernföretag

	2017	2016
Andelar i koncernföretag	0	50
	0	**50**

	Aktier	Kvotvärde	Ansk.värde	Bokf. värde
Trosabygdens Holding AB, 556854-9827	500	0,1	0,1	50
				50

Dotterbolaget Trosabygdens Holding AB har under året fusionerats med Trosabygdens Bostäder AB.

Not 23 Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt görs i sin helhet enligt balansräkningsmetoden på alla temporära differenser som uppkommer mellan det skattemässiga värdet och det redovisade värdet på tillgångar och skulder. Den huvudsakliga temporära differensen uppkommer från avskrivningar på byggnader och balanslåneposter. En skattesats om 22% har använts vid beräkningen av uppskjuten skatt. Uppskjutna skattefordringar redovisas i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga resultat kommer att kunna kvittas mot de temporära skillnaderna. Det blir en uppskjuten skattefordran då det bokförda värdet är lägre än de skattemässiga värdet.

	2017	2016
Uppskjuten skattefordran avseende temporära skillnader:	5 141	5 002
	5 141	**5 002**

Not 24 Andra långfristiga fordringar

Återbäringsmedel HBV	61	137
Moms jämkning	1 375	1 604
	1 436	**1 741**

Not 25 Övriga fordringar

Aktuell skattefordran	1 880	1 572
Övrigt	971	260
	2 851	**1 832**

Not 26 Fordringar koncernföretag

Trosabygdens Holding AB	0	736
	0	**736**

Not 27 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Förutbetalda kostnader	1 867	530
Upplupna intäkter	0	0
	1867	**530**

Not 28 Kassa och bank

Kassa	8	11
Bank	49 723	1 212
	49 731	**1 223**

Not 29 Redovisning av förfallotider på skulder

	2017	**2016**
Specifikation av lånestruktur och bindningstider		
Skuld som förfaller inom 1 år	133 187	122 410
Skuld som förfaller senare än 1 år men inom 5 år	387 251	363 863
Skuld som förfaller senare än 5 år	44 750	46 000
	565 188	**532 273**
Kortfristiga skulder	133 187	122 410
Långfristiga skulder	432 001	409 863
	565 188	**532 273**

Not 30 Långfristiga skulder till koncernföretag

	2017	**2016**
Lån från Trosabygdens Holding AB	0	57 830

Not 31 Checkräkningskredit

Checkräkningskredit, beviljad 13 000	0	5 086

Not 32 Övriga kortfristiga skulder

Personalens källskatt	100	143
Upplupna arbetsgivaravgifter	108	135
Moms tjänster och lokaler	0	49
Övriga kortfristiga skulder	2	2
	211	**329**

Not 33 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Upplupna kostnader		
Upplupna löner	0	663
Upplupna semesterlöner	386	485
Upplupna personalomkostnader	197	445
Upplupna utgiftsräntor	2 761	3 122
Upplupna uppvärmningskostnader	735	718
Upplupna el-, vatten- och renhålln.kostn.	135	201
Övriga upplupna kostnader	215	1 807
Förutbetalda intäkter		
Förutbetalda hyror och avgifter	7 648	7 818
	12 076	**15 259**

Not 34 Ställda säkerheter

För skulder till kreditinstitut:		
Fastighetsinteckningar	**137 013**	**137 013**
(därav i eget förvar)	(1 133)	(1 133)

Not 35 Eventualförpliktelser

Garantiförbindelse FASTIGO	**74**	**73**

Not 36 Investeringar

Markanläggningar	1 270	0
Pågående nybyggnad	3 277	25 240
Pågående om-och tillbyggnad	6 668	26 930
	11 214	**52 170**

Not 37 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

- Hyresförhandlingen för 2018 resulterade i en tvåårig överenskommelse. Där hyran för 2018 höjs med 0,9% och hyran för 2019 höjs med 1,3%. Hyran för lokaler med förhandlingsklausul höjs med motsvarande belopp.
- Vid årsskiftet meddelade VD att hon säger upp sig för att gå vidare till annan anställning. Rekrytering av efterträdare inleddes under januari och ny VD väntas tillträda 16 april. Tidigare VD kommer finns tillgänglig för överlämning.
- Bolaget har inlett en process för att bygga 88 nya lägenheter under hösten 2018-våren 2019. Kommunfullmäktiges ställningstagande har inhämtats och bolaget har efterfrågat ökat borgenstak förkommande lånefinansiering.

Not 38 Förslag till resultatdisposition

Styrelsens förslag till beslut om resultatdisposition i Trosabygdens Bostäder AB org.nr. 556476-7704, på årsstämman 2018-05-07.
Till årsstämmans förfogande står följande:

Balanserat resultat	67 843 694,10
Årets resultat	1 070 534,77
Totalt balanserat resultat	68 914 228,87

Styrelsen föreslår årsstämman att besluta
att utdelning inte lämnas till ägaren
att i ny räkning överföra balanserat resultat om 68 914 228,87.

Trosa den 15 mars 2018

Sune G Jansson
Ordförande

Rigmor Breidemalm

Margareta Wallin

Cecilia Högberg
VD

Vår revisionsberättelse har lämnats den
Ernst & Young AB

Johanna Eklöf
Auktoriserad revisor

ÅRSREDOVISNING

2017

för

Trosa FiberNät AB
556793-1711

Innehåll: **Sida**

Förvaltningsberättelse	1
Resultaträkning	3
Balansräkning	4
Kassaflödesanalys	6
Tilläggsupplysningar	7

ÅRSREDOVISNING

2017

för

Trosa FiberNät AB
556793-1711

Årsredovisningen omfattar:	**Sida**
Förvaltningsberättelse	1
Resultaträkning	3
Balansräkning	4
Kassaflödesanalys	6
Tilläggsupplysningar	7

FASTSTÄLLELSEINTYG

Undertecknad intygar härmed, dels att denna kopia av årsredovisningen överensstämmer med originalet, dels att resultat- och balansräkningen fastställts på årsstämma den 7 maj 2018. Stämman beslöt tillika godkänna styrelsens förslag till resultatdisposition.

Trosa den 7 maj 2018

Tommy Biserud
VD

Trosa FiberNät AB
556793-1711

ÅRSREDOVISNING FÖR TROSA FIBERNÄT AB

Styrelsen och verkställande direktören för Trosa FiberNät AB avger härmed redovisning för räkenskapsåret 2017.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Allmänt om verksamheten

Bolaget äger och förvaltar ett digitalt fibernät, med syfte att möjliggöra tjänster för företag och hushåll i Trosa kommun.
Vid årsskiftet är ca 65 % av hushållen i kommunen anslutna till Trosa fibernät.
Vid årsskiftet har ca 90 % av hushållen i kommunen tillgång till fiber genom Trosa fibernät.

Bolagets säte

Bolagets säte är Trosa.

Väsentliga händelser under och efter räkenskapsåret

Bolaget befinner sig i en utbyggnadsfas och har under året haft en stor ökning av antalet anslutningar.

I samband med bredbandsutbyggnaden i Sund och Lövsta så är det kommunala bredbandmålet att ”90% ska ha tillgång till bredband via fiber senast 31/12-18” uppnått.

Bolaget har under året lagt en plan för utbyggnaden under 2018 samt förtätning i befintliga områden.

Ägarförhållanden

Trosa Fibernät AB är helägt av Trosa kommun, organisationsnummer 212000-2957.

Flerårsöversikt

	2017	2016	2015	2014
Nettoomsättning	4 991	4 161	5 566	3 194
Resultat e. finansiella poster	-194	-1 244	1 264	356
Balansomslutning	59 959	50 333	46 454	26 082
Soliditet	21,4%	25,9%	30,3%	27,7%

Förändring i eget kapital

	Aktie-kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	14 000	-611	-361	13 028
Nyemission				0
Föregående års resultat		-361	361	0
Årets resultat			-194	-194
Belopp vid årets utgång	**14 000**	**-972**	**-194**	**12 834**

Trosa FiberNät AB
556793-1711

Förslag till resultatdisposition

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel	
Balanserat resultat från föregående år	-971 764
Årets resultat i kr:	-194 212
Totalt balanserat resultat	**-1 165 976**
Styrelsen föreslår att	
att i ny räkning överföra balanserat resultat	**-1 165 976**

Beträffande bolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till nedanstående resultat- och balansräkningar samt tilläggsupplysningar.
Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor (SEK).
Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Trosa FiberNät AB
556793-1711

RESULTATRÄKNING Belopp i kkr	**Not**	**2017-01-01** **2017-12-31**	**2016-01-01** **2016-12-31**
Rörelseintäkter, lagerförändringar mm			
Nettoomsättning	2	4 991	4 161
Övriga rörelseintäkter		0	0
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar mm		**4 991**	**4 161**
Rörelsekostnader			
Råvaror och förnödenheter		-1 112	-1 595
Personalkostnader	3	-291	-212
Övriga externa kostnader	4	-1 959	-2 181
Avskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar	5	-1 762	-1 351
Summa rörelsekostnader		-5 124	-5 339
Rörelseresultat		**-133**	**-1 178**
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		2	0
Räntekostnader och liknande resultatposter	6	-63	-66
Summa finansiella poster		-61	-66
Resultat efter finansiella poster		**-194**	**-1 244**
Bokslutsdispositioner	7		
Förändring av överavskrivningar		0	560
Avsättning till periodiseringsfond		0	323
Resultat före skatt		**-194**	**-361**
Skatter			
Skatt på årets resultat		0	0
ÅRETS RESULTAT		**-194**	**-361**

Trosa FiberNät AB
556793-1711
Belopp i kkr

BALANSRÄKNING

	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Markinventarier	8	56 839	46 296
Inventarier, verktyg och installationer	9	37	51
Pågående nyanläggningar		0	0
Summa materiella anläggningstillgångar		**56 876**	**46 347**
Summa anläggningstillgångar		**56 876**	**46 347**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 881	2 180
Övriga fordringar		793	758
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		399	539
Summa kortfristiga fordringar		**3 073**	**3 477**
Kassa och bank			
Kassa och bank		10	509
Summa kassa och bank		10	509
Summa omsättningstillgångar		**3 083**	**3 986**
SUMMA TILLGÅNGAR		**59 959**	**50 333**

Trosa FiberNät AB
556793-1711
Belopp i kkr

BALANSRÄKNING

	Not	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital, 14 000 aktier (14 000 aktier)		14 000	14 000
Summa bundet eget kapital		**14 000**	**14 000**
Fritt eget kapital			
Balanserad resultat		-972	-611
Årets resultat		-194	-361
Summa fritt eget kapital		**-1 166**	**-972**
Summa eget kapital		**12 834**	**13 028**
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	10	24 850	24 100
Övriga skulder		10 245	6 019
Summa långfristiga skulder		**35 095**	**30 119**
Kortfristiga skulder			
Checkräkningskredit (limit 5 000 kkr)		1 217	3 989
Leverantörsskulder		2 176	1 444
Skatteskulder		0	203
Övriga kortfristiga skulder		8 009	1 443
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		628	107
Summa kortfristiga skulder		**12 030**	**7 186**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**59 959**	**50 333**

Trosa FiberNät AB
556793-1711
Belopp i kkr

KASSAFLÖDESANALYS

	2017-01-01 2017-12-31	2016-01-01 2016-12-31
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	-133	-1 178
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet mm	1 442	1 285
	1 309	**107**
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	**1 309**	**107**
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Minskning/ökning av kundfordringar	299	-203
Minskning/ökning av fordringar	106	1 370
Minskning/ökning leverantörsskulder	732	-3 630
Minskning/ökning av kortfristiga skulder	-116	-255
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**2 330**	**-2 611**
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-12 291	-12 632
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**-12 291**	**-12 632**
Finansieringsverksamheten		
Nyemission	0	0
Upptagna lån / checkräkningkredit	5 228	3 989
Amortering av skuld	-250	-1 000
Anslutningsavgifter	4 484	6 019
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**9 462**	**9 008**
Årets kassaflöde	**-499**	**-6 235**
Likvida medel vid årets början	**509**	**6 744**
Likvida medel vid årets slut	**10**	**509**

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och BFNAR 2016:10 Bokföringsnämndens allmänna råd, Årsredovisning i mindre aktiebolag.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärde om ej annat anges. Investeringsbidrag har redovisats som minskad investeringsutgift i projekt.

Avskrivningar
Tillämpade avskrivningstider:

Maskiner och andra tekniska anläggningar	5 år
Inventarier, verktyg och installationer	10 år
Markanläggningar/-inventarier	30 år

Anslutningsavgifter
Anslutningsavgifter periodiseras motsvarande tillgångarnas livslängd.
Omklassificering av markanläggning skedde 2015 till markinventarier. Oförändrad avskrivningstid bokföringsmässigt. Överavskrivning utgör skillnad mellan planenlig avskrivning och skattemässig restvärdesavskrivning.

Tjänste- och entreprenaduppdrag
Företagets intäkter från uppdrag på löpande räkning redovisas enligt huvudregelm där intäktsredovisning sker i takt med att arbete utförs.

Nyckeltalsdefinition
Soliditet (%)
Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i % av balansomslutningen.

Upplysningar till resultaträkningen

Not 2 Nettoomsättning per rörelsegren	**2017-01-01 2017-12-31**	**2016-01-01 2016-12-31**
Uthyrning av fiber	1 669	856
Ersättningar	2 264	2 096
Anslutningsavgifter	1 058	1 209
Summa	**4 991**	**4 161**

Not 3 Personalkostnader	**2017-01-01 2017-12-31**	**2016-01-01 2016-12-31**
VD och personal	278	185
Styrelse	13	27
Summa	**291**	**212**

	2017-01-01 2017-12-31	**2016-01-01 2016-12-31**
Medelantal anställda	0	0

VD har uppdrag i bolaget sedan 2016-05-01, och dessförinnan har VD-tjänsten endast fakturerats till Trosa Fibernät AB. Skillnaden mellan åren är att VD nu har fått ersättning hela året.
VD har uppsägningstid på 6 månader från både bolaget och VDs sida.
VDs ersättning uppgår till 120 (80) tkr och VDs pensionskostnader uppgår till 120 (80) tkr.

Not 4 Övriga externa kostnader	**2017-01-01 2017-12-31**	**2016-01-01 2016-12-31**
Konsultarvoden	990	1 202
Systemkostnad	190	58
Marknadsföring	44	135
Ersättn f administr.	457	476
Branschorganisation	19	53
Övriga kostnader	259	257
Summa	**1 959**	**2 181**

Not 5 Avskrivningar m m på anläggningstillgångar	**2017-01-01 2017-12-31**	**2016-01-01 2016-12-31**
Inventarier	14	20
Markinventarier fibernät	1 748	1 331
Summa	**1 762**	**1 351**

Not 6 Räntekostnader och liknande resultatposter	**2017-01-01 2017-12-31**	**2016-01-01 2016-12-31**
Räntekostnad till kreditinstitut	-40	-24
Övrig finansiell kostnad	103	90
Summa	**63**	**66**

Not 7 Bokslutsdispositioner	**2017-01-01 2017-12-31**	**2016-01-01 2016-12-31**
Förändring av överavsl markinventarier, överavskrivning	0	-560
Förändring av periodiseringsfond	0	-323
Summa	**0**	**-883**

Upplysningar till balansräkningen

Not 8 Markinventarier	**2017-12-31**	**2016-12-31**
Ingående anskaffningsvärde	49 346	36 665
Årets anskaffning	12 291	12 681
Utgående anskaffningsvärden	61 637	49 346
Ingående avskrivningar	-3 050	-1 719
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-1 748	-1 331
Utgående avskrivningar	-4 798	-3 050
Redovisat värde	**56 839**	**46 296**

Not 9 Inventarier, verktyg och installationer	**2017-12-31**	**2016-12-31**
Ingående anskaffningsvärde	124	124
Inköp	0	0
Utgående anskaffningsvärde	124	124
Ingående avskrivningar	-73	-53
Årets avskrivningar	-14	-20
Utgående avskrivningar	-87	-73
Redovisat värde	**37**	**51**

Not 10 Långfristiga skulder	**2017-12-31**	**2016-12-31**
Skuld till Kommuninvest AB	24 850	24 100
Summa	**24 850**	**24 100**

Skulden förfaller till betalning inom 5 år.

Not 11 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	**2017-12-31**	**2016-12-31**
Ställda säkerheter	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	Inga	Inga

Trosa den 20 mars 2018

Jonas Ivervall
Ordförande

Björn Wieslander

Zeth Nyström

Daniel Peres

Martina Johansson

Tommy Biserud
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 2018
Ernst & Young AB

Johanna Eklöf
Auktoriserad revisor

Pågående och framflyttade projekt Tkr

Projekt avgiftsfinansierade

Projektnamn	Projekt nr	Budget t.o.m. 2017	Utfall t.o.m. 2017	Begäran om överflytt medel	Kommentarer	Budget 2018	Total budget projekt
Ny vattentäkt	42246	X	X	X	Arbeten med vattenskyddsområde kvarstår	X	X
Ny huvudvattenledning Sörtuna	42263	X	X			X	X
Renovering Vhd vattentorn	42251	X	X	X	Arbetet har förskjutits som en följd av överföringslendingen, nu pågår projketering	X	X
Pumpstn Gunnarstensgatan	42252	X	X	X	Genomför med utökning av budget under 2018	X	X
Överföringsledning Trosa-VGH	42265	X	X	X	Följdarbeten inom verken med bl.a. styrsystem kvarstår	X	X
Tofsö	42273	X	X	X	Inventering pågår, mark och anläggnignsarbeten sker under 2018/2019	X	X
VA Hamnplan	42276	X	X	X	Arbete pågår och jobbet färdiställs våren 2018	X	X
ÅVS Västerljung	42271	X	X	X	Västerljung gjordes med bidrag, återstående medel används 2018 för Källvik. Använd under 2018 nu när tillstånd erhållits	X	X
ÅVS Källvik	45503	X	X			X	X
Utredning flytt mottagning Korslöt	45506	X	X	X	Förstudie genomförs, nu påbörjas projketeringen	X	X
Delsumma		**72 414**	**52 388**	**20 026**		**1 240**	**73 654**

Pågående och framflyttade projekt Tkr

Projekt skattefinansierad

Projektnamn	Projekt nr	Budget t.o.m. 2017	Utfall t.o.m. 2017	Begäran om överflytt medel	Kommentarer	Budget 2018	Total budget
Belysningsproj. Armaturer	43147	X	X	X	Lampor beställda men lång levernas gör att fakturan ej kommit	X	X
Trafiksäkerhet utanför Safiren	43169	X	X	X	Arbetet är i sin slutfas och färdigställs vården 2018	X	X
Lekpark Safiren och Spindelparken	43175	X	X	X	Arbetet pågår och fördigställs våren 2018	X	X
GC-väg till ridskolan Tureholm	43179	X	X	X	Arbetet har påbörjats, det dröjde att få klartecken från trafikverket	X	X
Utredning kajen utmed Trosaån	43183	X	X	X	En utredning har genomförts, nu går vi över i genomförande i etapper	X	X
Belysning Västerljungsrondellen	43184	X	X	X	Inkoppling från vattenfall låter vänta på sig, allt annat klart	X	X
Utbyggn parkering vgh station	43185	X	X	X	Merparten i etapp 1 klart, återstår utökad cykelparkering och tak däröver	X	X
Trosaån rekreationsområde	44417	X	X	X	Mindre åtgärder under 2018	X	X
Skärgårdens förskola	44432	X	X	X	Mindre jobb i utemiljön återstår för våren	X	X
Renovering Trosa VC	44443	X	X	X	Mindre åtgärder på fönsterpartier återstår	X	X
Omläggn tak Industrig 8 o 8 A	44450	X	X	X	Arbetet med taket på 8 b återstår	X	X
Solceller Trosa Vårdcentral	44452	X	X	X	Upphandlat och genomförs våren 2018	X	X
Solceller Skärgårdens förskola	44453	X	X	X	Upphandlat och genomförs våren 2018	X	X
Upprustning Skärborgarnas hus	44455	X	X	X	Yttre miljö klar, nu projekteras inre upprustning och åtgärder genomförs från sommaren	X	X
Paviljong skärlagsskolan	44456	X	X	X	Åtgärder på gården återstår	X	X
Tomtaklints fsk inkl entré	44457	X	X	X	Åtgärder på gården och med angöring återstår	X	X
Utredning framtidens skärlag	44459	X	X	X	Arbete med förstudie pågår	X	X
Utredn köks- och matsalskapacitet	44460	X	X	X	Arbete med förstudie pågår	X	X
Nytt frysrum Tomtaklinskolan	44461	X	X	X	Arbete för att hitta möjlig lösning pågår	X	X
Fjärrvärme Trosa reningsverk	44462	X	X	X	Arbete pågår och färdigställs under våren 2018	X	X
Belysningsåtg Tomtaklintskolan	44464	X	X	X	Arbetet genomfört i huvudsak men inte fakturerat	X	X
Ombyggnation Alphyddan	44467	X	X	X	Mindre åtgärder och fakturering under jan-mars	X	X
Häradsvallen	47002	X	X	X	Genomförs våren 2018	X	X
Vagnhärads utegym	47003	X	X	X	Arbetet pågår och projketet väntas färdigställt maj/juni 2018	X	X
Badplats Borgmästarholmen	47004	X	X	X	Arbete pågår och fördigställs under våren 2018	X	X
Delsumma		**50 750**	**29 277**	**21 473**		**3 000**	**53 750**
Totalt		**123 164**	**81 665**	**41 499**		**4 240**	**127 404**

Kommunstyrelsen Politisk ledning och kommunkontor

Ordförande Daniel Portnoff (M)

Produktionschef Johan Sandlund

Totalt, tkr	2017	2016	2015
Budget, netto	52 030	51 760	51 714
Utfall, netto	48 852	49 306	48 751
Avvikelse	3 178	2 454	2 963
Investering, netto	3 070	2 117	2 048
Antal årsarbetare	31	30	26
Antal kvinnor	21	19	16
Antal män	13	13	11
Frisknärvaro %*	87	91	93

Andel månadsavlönade som har fem eller färre sjukdagar per år.

Verksamhetsområde

- Politisk ledning
- Kommunledning
- Nämndadministration
- Ekonomi
- Personal
- IT-stöd och styrning
- Telefon/internservice
- Information och turism
- Näringslivsfrågor
- Kollektivtrafik
- Krisberedskap
- Överförmyndare
- Finskt förvaltningsområde

Årets resultat

Politisk ledning svarar för 1 547 tkr av den positiva budgetavvikelsen. Budgeterade ettårssatsningar för Ostlänken och brottsförebyggande arbete, totalt 700 tkr har inte nyttjats.

Kommunkontoret svarar för 1 631 tkr i positiv budgetavvikelse varav kollektivtrafiken står för 2 446 tkr. Ekonomi- och personalchef redovisar underskott med -1 613 respektive -511 tkr. Övriga enheter på kontoret redovisar överskott.

Måluppfyllelse

Under hösten 2017 har kommunen genomfört SCB:s medborgarundersökning. Denna ligger till grund för flertalet av KS:s och KF:s övergripande mål. Trosa kommun presterar goda resultat främst inom Nöjd Region Index och Nöjd Inflytande Index, över våra uppsatta mål. När det gäller Nöjd Medborgar Index syns en försvagning och målsättningen uppnår inte Kommunfullmäktiges mål. Ett lokalt företagsklimat i toppklass, definierat som bland de 20 bästa i landet, uppnås för nionde året i rad. 2017 är vi på plats nio. När det gäller mål om medarbetarengagemang når kommunkontoret inte upp till målsättningen 2017.

Medarbetare

Kommunkontorets personal har utökats under 2017 inom personal, information och ekonomi för att kunna understödja en växande organisation inom kommunen. Frisknärvaron minskar något, men ligger på en hög nivå även 2017. Inom kommunkontoret noteras lägre resultat på HME-enkäten 2017. Under året har kommunkontoret arbetat fram nya värderingar som ska styra arbetet inom kontorets enheter.

Viktiga händelser

Kommunens tillväxt och den goda arbetsmarknaden lokalt och nationellt har inneburit att rekryteringsarbete har stått i fokus under året. Personalenheten understöder kommunens chefer i med process- och metodstöd. Volymen nyrekryteringar syns bl a i att vi genomför tre introduktionsdagar 2017 jämfört med en per år för några år sen.

Medborgarundersökningen genomfördes under hösten 2017. SCB genomför fr o m nu endast en gång per år och resultaten släpps dagarna innan jul. Tidigare har kommunen genomfört den under våren, och kunnat arbeta med resultaten från sommaren vilket nu inte är möjligt. Trosa kommun har genomgående nöjda medborgare även under 2017, även om förbättringspotential finns särskilt när det gäller uppfattningen om kommunens verksamheter.

Arbetet med finskt förvaltningsområde fortlöper, ibland i samverkan med andra kommuner i länet och grannlän. 2017 uppmärksammades särskilt vårt broderlands 100-årsjubileum med en mängd aktiviteter.

Inom överförmyndarverksamheten fortsätter godmanskap för ensamkommande ungdomar att minska. Övriga ställföreträdarskap ligger på samma nivå som tidigare och det finns ett behov av fler ställföreträdare.

Arbetet kring sjukfrånvaro har intensifierats mot bakgrund av de höga sjuktalen i början på 2017. Personalenheten stöder och utbildar cheferna i rehabiliteringsarbetet. De extra resurser som avsatts har inneburit att personalenheten varit mer

aktiva i rehabiliteringsprocesserna och en rad förebyggande insatser har möjliggjorts.

Kommunens befolkningstillväxt under 2017 medförde för första gången att de gemensamma planeringsförutsättningarna redan under sommaren hade blivit föråldrade och under hösten togs nya fram som grund för budget 2018.

Inom kommunkontoret har rekrytering av ekonomichef genomförts, för första gången på femton år, och ny ekonomichef tillträdde 1 september. För att skapa kontinuitet och goda förutsättningar för framtiden vid överlämningen finns vår tidigare ekonomichef kvar som senior rådgivare under cirka ett halvår.

En uppgradering av ekonomisystemet har genomförts under sommaren, vilket inneburit störningar och merarbete under andra halvåret.

Beslut om fördjupad koncernsamordning har fattats av kommunstyrelsen under förra året. Arbetet med genomförandet fortsatte under 2017 för att uppnå effektiviseringar och kvalitetsförbättringar inom såväl bolag som kommun, nu med särskild inriktning mot ekonomiområdet.

IT-enheten fortsätter i hög omfattning sin samverkan med vårt numera helägda kommunala bredbandsbolag i takt med pågående utbyggnad, nu kan 90 % av hushåll och företag få fiber om man önskar. De största projekten under 2017 har genomförts till och inom områden i Sund och Lövsta. Kommunfullmäktiges mål för 2018 uppnåddes därmed redan under oktober 2017.

Genom införandet av Cromebooks inom skolan har nu målet om en dator per elev/lärare uppnåtts. Under 2017 har 600 enheter levererats.

Kommunen har under 2017 antagit en digitaliseringsstrategi som en grund för kommande mer konkreta åtgärder för att utveckla Trosa kommun med stöd av modern teknik.

Under 2017 har den gemensamma växelnämnd som Trosa kommun huserar utökats med en kommun, Oxelösund. Sedan tidigare ingår Gnesta kommun i samarbetet.

Turistcentret hade färre fysiska och digitala besökare under sommaren, en generell tendens inom branschen. Nyheter under året har varit cykelkartor, kajakvagnsutlåning, liggsoffor i hamnen samt en badtaxi till Trosa havsbad. Under 2017 genomgår Blå tåget en välbehövlig motortransplantation. En ökande Outdoor-turism är en märkbar och tydlig trend.

Kommunikationsenheten har under året jobbat intensivt med att förnya trosa.se och producera informationsmaterial om våra verksamheter. Under sensommaren har information om bokslut och våra 25 första år som egen kommun förmedlats till hushållen. I augusti förstärktes enheten med en ny medarbetare.

Arbetet med ett mer hållbart och uthålligt Trosa kommun i händelse av samhällsutmanande kris har fortsatt under 2017, ett behov som uppmärksammats allt mer även från statligt håll. En reservserveranläggning har tagits i bruk under året. Den stora försvarsmaktövningen Aurora 2017 genomfördes i slutet av september med väsentliga delar inom kommunen. Kommunen och Försvarsmakten hade ett gott samarbete. Både statschefen och regeringschefen besökte övningen i Trosa kommun.

Framtiden

Under 2016 bekräftades att Trosa kommun med Vagnhärad är aktuell som stationsort för regional tågtrafik i den järnvägssatsning som Sverige-förhandlingen pekat ut. Förhandling har genomförts, om avtal och ekonomiska villkor, tillsammans med övriga kommuner i Ostlänkenstråket. Ett avtal godkändes av kommunfullmäktiges under slutet av 2017. Ostlänkens status som viktigt nationellt infrastrukturprojekt bekräftas i den nationella plan för transportsystem 2018-2029 som presenterades 31/8. Trafikverkets planering av spårdragning inom kommunen pågår parallellt. Den 13/11 togs det första spadtaget vid Kardonbanan i Norrköping.

Regionbildningsdiskussion pågår, en formell ansökan skickades under hösten in till regeringen av Landstinget Sörmland. Nu föreslås Landstinget Sörmland, Regionförbundet och länets kollektivtrafikmyndighet bilda Region Sörmland. Ett bildande är aktuellt till 1/1 2019.

Trosa kommuns fortsätter växa i en takt som kräver god planering, stram uppföljning och omfattande anpassningar och utbyggnader. Särskilt förskole- och skolområdet brottas nu med kapacitetsproblem. Även kommunkontoret påverkas av att verksamheten växer, vilket förklarar underskott på ekonomi- och personalenhet. På nationell nivå är utmaningarna av demografiska skäl stora på kommunsektorn och Trosa kommun. Orsakerna till detta beskrivs på annan plats i bokslutet.

Kommunkansliet har påbörjat en förstudie kring införskaffande av e-arkiv och undersöker möjliga samarbetsformer med andra kommuner och myndigheter.

En ny dataskyddsförordning och ny dataskyddslag träder i kraft i maj 2018, inom kansliet har personuppgiftsombudet samordnat förberedelsearbetet.

Utveckling av digitala tjänster och hjälpmedel fortsätter utvecklas under kommande år. Vilket kan innebära att ytterligare satsningar måste göras som på sikt innebär både ökad servicenivå, tillgänglighet och effektivitet.

Under 2018 kommer Trosa kommun åter genomföra ett internt chefsförsörjningsprogram. Ansökningsprocedur, kandidaturval och mentors-matchning genomfördes under 2017. I januari 2018 inleddes programmet som pågår under hela året. Programmet samordnas av personalchefen, med stöd av ledningsgruppen. Syftet med programmet är att bidra till Trosa kommuns och vår sektors framtida chefsförsörjning, något som är en strategisk utmaning för kommunsektorn de kommande åren.

Den största utmaningen för kommunsektorn de kommande åren kommer bli att hitta kompetent personal i tillräcklig omfattning. Trosa kommuns tillväxt, i kombination med ökande demografiska behov i landet innebär att rekryteringsproblemen kan bli stora och besvärande.

Investeringsuppföljning

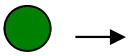
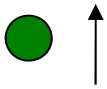
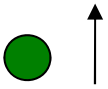
Årets investeringar är IT-investeringar där 533 tkr avser reservkraftsanläggning. IT-investeringar har gjort i skolan för 1 623 tkr.

Från kommunstyrelsens investeringsreserv har 2 480 tkr fördelats under året.

Kommunstyrelsen

	Mål	Målprecisering	Upp-fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
Trosa kommun ska ha nöjda medborgare							
1.	Trosas medborgare ska rekommendera vänner och bekanta att flytta till kommunen	Trosa ska tillhöra de 10 bästa av de som SCB jämför Trosa med			9	Medborgar-undersök-ningen (NRI)	Plats 9 jmf med plats 6 2015
2.	Trosa medborgare ska känna trygghet	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de som SCB jämför Trosa med			9	Medborgar-undersök-ningen (NRI)	Plats 9 jmf med plats 6 2015
3.	Trosas medborgare ska vara nöjda med kommunikations-möjligheterna	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de som SCB jämför Trosa med			16	Medborgar-undersök-ningen (NRI)	Plats 16 jmf med plats 32 2015
		Trosa kommun ska öka antalet avgångar/ankoms-ter inom kollektiv-trafiken avseende regionala trafik-förbindelser				Kommunens årliga samman-ställning	Både buss- och tågtrafiken har ökat, men antal har vi inte fått från myndigheten
4.	Trosas medborgare ska vara nöjda med arbetsmöjligheterna	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de som SCB jämför Trosa med			48	Medborgar-undersök-ningen (NRI)	Plats 48 jmf med plats 17 2015
5.	Trosas medborgare ska uppleva hög tillgänglighet och ett gott bemötande från de kommunala verksamheterna.	Trosa ska tillhöra de 10 bästa av de som SCB jämför Trosa med			2	Medborgar-under-sökningen (NMI)	Plats 2 jmf med plats 3 2015
6.	Medborgarna ska vara nöjda med kommunens information och möjlighet till inflytande	Trosa ska tillhöra de 10 bästa av de som SCB jämför Trosa med			3	Medborgar-under-sökningen (NII)	Plats 3 jmf med plats 6 2015
8.	Kollektivtrafikens andel av det totala resandet ska öka	Ska öka årligen				Mäts av Kollektiv-trafik-myndigheten	Mätning saknas
Trosa kommun ska ha nöjda företagare							
9.	Företagare som haft minst ett ärende hos kommunen ska vara nöjda	Trosa ska tillhöra de 10 bästa kommunerna i totalbedömningen			30	SKL:s Insikten	2015 plats 36. 139 kommuner var med i Insikten 2017 som avser ärenden 2016
10.	Trosa ska ha ett företagsklimat som tillhör landets bästa	Kommunen ska vara i topp 20 av landets 290 kommuner			9	Svenskt näringslivs årliga ranking	Samma pcerings som 2016
11.	Trosas företagare ska vara nöjda med kommunikations-möjligheterna	Trosa kommun ska öka antalet avgångar/ankoms-ter inom kollektiv-trafiken avseende regionala trafikförbindelser			73	Svenskt näringslivs årliga ranking	Plats 73 jmf med plats 58 år 2016. Plats 1-50 ger grönt

Trosa kommun ska ha engagerade medarbetare

12.	Trosa kommun ska ha engagerade medarbetare	80% av alla anställda ska ge det sammanställda betyget 4-5		86%	SKL:s och RKA:s årliga HME-enkät, delmoment *motivation, ledarskap samt styrning.*	Samma goda resultat som 2016
13.	Kommunkontoret ska ha engagerade medarbetare	90% av alla anställda ska ge det sammanställda betyget 4-5		95%	Kommunens årliga kund-undersökning	2016 gav 93% betyget 4-5
14.	Frisknärvaron för kommunens anställda ska öka	Frisknärvaron för kommunens anställda ska årligen öka		68%	Kommunens årliga samman-ställning	2016 var frisknärvaron 67%

Kommunstyrelsen Ekoutskottet

Ordförande Stefan Björnmalm (C)
Kommunekolog Elin van Dooren

Totalt, tkr	2017	2016	2015
Budget, netto	1 606	1 580	1 328
Utfall, netto	1 426	1 549	1 474
Avvikelse	180	31	-146
Investering, netto	0	0	0
Antal årsarbetare	2	2	2
Antal kvinnor	1	1	1
Antal män	1	1	1
Frisknärvaro %*			

Verksamhetsområde

- Hållbar samhällsutveckling
- Naturresursplanering
- Miljökonsekvensbedömning
- Miljöanpassad upphandling
- Energirådgivning
- Energieffektivisering
- Samordning ekokommunen Trosa
- Naturskydd
- Övergripande folkhälsoplanering

Verksamheten leds av kommunekologen under kommunstyrelsens ekoutskott. Ekoutskottet verkar strategiskt för utvecklingen av ekokommunen Trosa och en hållbar utveckling.

Årets resultat

Förvaltningens ekonomi baseras på anslag från kommunens budget samt på statligt bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning.

Totalt uppvisar verksamheterna ett positivt resultat för 2017 med 180 tkr. Överskottet beror på att det varit en vakans på kommunekologen under våren samt att energirådgivningen ännu inte kunnat utökas med ytterligare en tjänst.

Måluppfyllelse

Följande av ekoutskottets mål har uppfyllts:

- Utsläpp av koldioxid i kommunen som geografiskt område ska minska.
  Resultat: Koldioxidutsläppen har minskat med 153 kg/invånare.

- Trosas medborgare ska ha god tillgång till parker, grönområden och natur.
  Resultat: Trosa kommun fick betygsindex 8,2 i senaste Medborgarundersökningen (NRI).

Följande mål har inte uppfyllts:

- Utsläpp av övergödande ämnen från Trosaån ska minska.
  Resultat: Både halterna av fosfor och kväve har ökat. Den långsiktiga trenden för fosfor är dock nedåtgående och för kväve relativt stabil.

- Energianvändningen i kommunen som geografiskt område ska minska.
  Resultat: Energianvändningen har ökat med 1,9 MWh/inv.

- Trosas medborgare ska vara nöjda med kommunens insatser för att invånarna ska kunna leva miljövänligt.
  Resultat: Trosa kommun ligger på plats 27 i senaste Medborgarundersökningen (NMI).

Medarbetare

Ingen förändring av antalet medarbetare har skett under året.

Viktiga händelser

På grund av förändringar i stadsbidraget för energi- och klimatrådgivningen drivs denna från och med år 2017 gemensamt i Gnesta, Oxelösunds, Nyköpings och Trosa kommun. En ny överenskommelse för perioden 2018-2020 är påskriven. Trosa är värdkommun och rekrytering av ytterligare en tjänst pågår. Under året har ett hundratal rådgivningar genomförts.

Däcktrycksmätning med syftet att minska koldioxidutsläpp har genomförts på två platser inom energi- och klimatrådgivningen. Totalt mättes däcktrycket på ett hundratal bilar.

Under året har fyra nya laddstolpar för elbilar satts upp i Trosa. De har delvis finansierats med hjälp av det statliga bidraget Klimatklivet.

En intern verksamhetsövergripande fordonsgrupp har bildats syftet att öka andelen förnybara bränslen till kommunens bilar.

Energi- och klimatrådgivningen har arrangerat ett solcellseminarium för Trosa/Gnesta och ett för Nyköping/Oxelösund. Seminarierna var för privatpersoner och företag.

Ekoutskottet medfinansierar ett musselodlingsprojekt i Trosa kommun 2017-2019 för att minska övergödningen i Östersjön. I dagsläget har nio testriggar placerats ut i kommunen.

Yttervikens miljöförening har utsetts till vinnare av Trosa kommuns Miljöpris 2017 för initiativet att med gemensamma krafter verka för en bättre lokal vattenmiljö.

Kommunen deltar i projektet Minimeringsmästarna som går ut på att ett antal hushåll ska minska sitt avfall så mycket som möjligt under ett år. De får delta i föreläsningar, aktiviteter och utmaningar. De har även till uppgift att sprida information och erfarenheter till andra hushåll. Projektet drivs utav Trosa kommun, Nyköpings kommun, Nyköpingshem och länsstyrelsen och pågår till november 2018. Från Trosa kommun deltar 10 familjer.

En internationell luftvårdskonferens har genomförts i samarbete med Camfil. Konferensen var välbesökt och uppskattad av deltagarna.

Lånestahedens naturreservat och Borgmästarholmen har under sommaren betats av får i naturvårdssyfte. Resultatet har varit lyckat och fåren har även engagerat besökare och närboende.

Det LONA-finansierade projektet ”natur- och miljöskola för SFI-elever” har avslutats. Eleverna har bl.a. varit på studiebesök till Tullgarn, Stensund och Stendörren samt deltagit i svampplockning, å-promenad och flottfärd.

Den LONA-finansierade internutbildningen ”Östersjövänlig mat” har avslutats. De flesta av kommunens verksamheter har deltagit i utbildningen som har bidragit till ökade kunskaper och bättre intern samverkan kring måltidsfrågorna.

En workshop om Hållbar mat har genomförts tillsammans med näringsidkare i kommunen med syftet att öka kunskap och engagemang om matens påverkan på miljön.

Ekologienheten har varit ett stöd för tekniska enheten i upphandling av solceller och medverkat i energieffektivisering av kommunens egna fastigheter.

Framtiden

Ekoutskottet fortsätter att driva verksamhet och projekt som främjar hållbar utveckling och uppfyller kommunens ambitioner som ekokommun.

Ekologienheten verkar för att hålla kommunens miljöledningssystem aktivt och levande vilket är ett långssiktigt arbete som innebär återkommande uppföljning och fortsatt utveckling.

Lånestahedens och Tomtaklintskogens naturreservat fortsätter att skötas enligt skötselplan. Arbetet med att överta Kråmö naturreservat pågår.

Tekniska kontoret har fått i uppdrag att åtgärda vandringshinder för fisk i Trosaån. Ekologienheten stödjer arbetet med bidragsansökningar och ekologisk kompetens.

Rekrytering av ytterligare en energi- och klimatrådgivare pågår.

Till sommaren kommer kommunekologen att vara föräldraledig och en vikarie tillsättas.

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått	Redov 2017	Redov 2016	Redov 2015
CO2-utsläpp (kg/inv)	**4007**	4159	4342
Fosforhalt vid Trosaåns utlopp årsmedeltal (µg/l)	**52,7**	45,3	44,3
Kvävehalt vid Trosaåns utlopp årsmedeltal (µg/l)	**1382**	1217	1 300

Ekoutskottets mål

	Mål	Målprecisering	Upp-fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
1.	Utsläpp av övergödande ämnen från Trosaån till Östersjön ska minska	Utsläppen av fosfor och kväve från Trosaåns utlopp ska minska årligen			Fosfor 52,7 µg/l. Kvä-ve 1382 µg/l	Mätstation vid Trosaåns utlopp	Både halten av fosfor och kväve har ökat
2.	Trosas medborgare ska vara nöjda med kommunens insatser för att invånarna ska kunna leva miljövänligt	Trosa ska tillhöra de 10 bästa av de kommuner som SCB jämför med			Plats 27	Medborgar-undersök-ningen (NMI)	Förra mätningen gjordes 2015: resultat plats 11.
3.	Energianvändningen i kommunen ska minska	Energianvändningen per invånare ska minska årligen			27,3 MWh/ inv	Statistik från SCB	Den senaste statistiken är från 2015.
4.	Utsläpp av koldioxid i kommunen ska minska	Utsläppen av koldioxid per invånare ska minska årligen			2015: 4007 kg/ inv	Statistik från RUS (Naturvårds-verket)	Den senaste statistiken är från 2015.
5.	Trosa kommun ska aktivt verka för minskad negativ miljöpåverkan	Kommunen ska ha ett aktivt miljö-ledningssystem				Sammanställ-ning av verksam-heternas miljölednings-arbete	Miljöutbildningen uppdateras under 2018.
6.	Trosas medborgare ska ha god tillgång till parker, grönområden och natur	Betygsindex minst 8 av 10 för frågan om tillgång till parker, grönområden och natur i NRI			Betyg 8,2	Medborgarunder-sökningen (NRI)	Förra mätningen gjordes 2015: resultat 8,3

Kommentar:

Mål 1, sedan 2010 är trenden för fosfor nedåtgående och för kväve relativt stabil.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ordförande: Tomas Landskog (M)
Samhällsbyggnadschef: Mats Gustafsson

Totalt, tkr	2017	2016	2015
Budget, netto	11 378	11 658	11 723
Utfall, netto	9 245	9 216	10 007
Avvikelse	2 133	2 442	1 716
Investering, netto	0	0	0
Antal årsarbetare	9,75	8,5	8,75
Antal kvinnor	3	3	3
Antal män	7	6	6
Frisknärvaro %*	82	83	79

*Andel månadsavlönade som har fem eller färre sjukdagar per år. Siffran är en total för hela samhällsbyggnadskontoret.

Verksamhetsområde

- Plan och bygglov
- Räddningstjänst
- Bostadsanpassning
- Mark och exploatering
- Kartverk, gatunamn, adressättning
- GIS, statistik, befolkningsprognos

Årets resultat

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett mycket starkt positivt resultat för 2017 på +2 133 tkr. Det positiva resultatet beror i första hand på betydligt högre bygglov- och exploateringsintäkter än budgeterat. På kostnadssidan är det framförallt räddningstjänsten som utmärker sig med högre kostnader än angiven ram.

Måluppfyllelse

Merparten av nämndens mål nås för 2017. Nämndens och Kommunfullmäktiges mål gällande befolkningstillväxt på 150 invånare per år nås med bred marginal. Trots ett exceptionellt hårt exploateringstryck nås även nämndens mål gällande handläggningstider för bygglov. Nämndens högt ställda mål gällande service till företagen nås inte helt men trendutvecklingen är mycket positiv.

Medarbetare

Personalkostnaderna understiger gällande budget trots att bemanningen under året utökats med ytterligare en bygglovhandläggare. Två personer har slutat varav en fortfarande är vakant. Rekrytering av ny arkitekt pågår.

Viktiga händelser

Omfattande planeringsuppgifter avseende större infrastrukturprojekt pågår. Gällande Infart västra Trosa är vägplanearbetet i ett intensivt skede och planen väntas kunna fastställas under 2018. Lokaliseringen av kommande resecentrum vid Ostlänken har under året skjutits längre bort från tätorten än tidigare.

Det höga exploaterings- och bygglovtrycket som inleddes under 2015-2016 har fortsatt och kommunen växer mer kraftfullt än på många år. Bostadsmarknaden upplever just nu en mindre avmattning men detta syns ännu inte på antalet inkommande bygglovärenden.

I Trosa fortsätter planeringen/exploatering för nya bostäder vid bland annat Trosalundsberget, Hökeberga, Bråta, Hagaberg, Trosaporten och Ådaområdet.

Byggnation Bråta torp, Trosa

I Vagnhärad sker utbyggnad av nya bostäder främst i centrala Vagnhärad, Fänsåker, Väsby samt i Albyområdet. I Västerljung fortsätter byggnationen vid Hammarbyvägen och genom avstyckningar på landsbygden.

I linje med målen i översiktsplanen kännetecknas nybyggnationen i samtliga tätorter av mångfald såväl vad det gäller storlek, gestaltning, aktör och upplåtelseform.

Under året har tre markanvisningstävlingar genomförts. Mark för bostadsbyggnation har anvisats såväl lokala som nationella aktörer vid vårdcentralen och Stensundsvägen i Trosa samt Mölnaängen i Vagnhärad. Detta är resultatet av den aktiva markpolitik som bedrivits under den senaste femårsperioden.

En annan viktig händelse som inträffade i början av året var de massuppsägningar som drabbade den lokala räddningstjänsten kopplat till det nya nationella avtalet som tecknats. Räddningstjänsten är nu i princip tillbaka på samma bemanning som innan konflikten men en del av följdverkningarna och en del av orsakerna bakom konflikten kvarstår. Att hantera detta är ett långsiktigt arbete som pågår.

Framtiden

Översiktsplanen från 2015 skapar förutsättningar för en fortsatt befolkningsökning med ca 2-3% per år. Planen ligger till grund för fortsatt offensiv samhällsplanering den kommande 10-årsperioden.

Den faktiska efterfrågan på nya bostäder är hög och beräknas fortsätta i kommunens alla delar, samtidigt som permanentning av fritidsbostäder liksom pågående generationsväxling fortsätter. Det finns för närvarande en mycket god planberedskap samt framtagande av ett antal nya detaljplaner vilket borgar för en fortsatt gynnsam utveckling gällande nyproduktion av bostäder.

Särskilt fokus kommer framgent att läggas på att få fram ny verksamhetsmark i såväl Trosa som Vagnhärad. Det första området som är aktuellt är den västra delen av Mölnaängen i Vagnhärad.

Under åren 2018-2019 kommer planeringen för Ostlänken och Infart västra Trosa ytterligare att konkretiseras. Trosa kommun medverkar aktivt i Trafikverkets arbete med dessa angelägna projekt.

Då exploateringstrycket fortsätter att vara stort är ambitionen att under 2019 påbörja arbetet med en ny kommuntäckande översiktsplan.

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått	Redov 2017	Redov 2016	Redov 2015
Plan och bygg			
Antal inkomna bygglovsansök.	344	342	383
Antal beslutade bygglov	335	299	303
Antal bygglovbefriade åtgärder	50	56	84
Antal inkomna strandskydd	35	37	35
Antal pågående detaljplaner	25	21	14
Antal antagna planer	12	4	8
Anmälan inst av eldstad	65	65	64
Mark och bostäder			
Ansökan om bostadsanpassn.	70	96	86
Antal i tomtkön	0	0	100
Slutförda lantmäteriförrättn.	12	9	13
Mät och kart			
Antal grundkartor	16	16	6
Antal nybyggnadskartor	125	91	89
Antal husutstakningar	90	67	42
Samhällsskydd			
Antal utryckningar	206	217	158
Antal insatser vid brand totalt	33	36	29
Brand i byggnad/därav i bostad	11/8	15/9	14/11
Automatlarm	33	33	27
Trafikolyckor	43	53	29
Räddningstjänst i kr/inv	528	530	525

Samhällsbyggnadsnämndens mål

	Mål	Upp-fyllelse	Trend	Mätmetod	Kommentar
Fysisk planering					
1.	För att säkerställa god framförhållning i den fysiska planeringen ska kommunen arbeta kontinuerligt med den kommuntäckande översiktsplanen. Behovet av att arbeta fram en ny översiktsplan ska prövas årligen			Egen avstämning	Se kommentar nedan.
Nybyggnation					
2.	Skapa förutsättningar för en genomsnittlig årlig befolkningstillväxt på cirka 150 personer genom mångfacetterad och högkvalitativ nybyggnation i såväl Trosa kommuns samtliga tätorter som på landsbygden			Egen avstämning	Se kommentar nedan.
Trygghet					
3.	Trosa kommun ska vara topp 20 i landet			Medborgar-undersökningen	Trosa placerar sig på sjätte plats. Betyget är aningen sämre betyg än vid föregående mätning.
Service till företagen					
4.	Trosa kommun ska tillhöra den främsta tiondelen (10 %) av de kommuner som genomför mätningen.			SBA:s/SKL:s undersökning av sammantagen servicefaktor.	Trosa är på trettionde plats av ca 150 kommuner. Förbättringar inom Samhällsbyggnadsnämndens områden.
Bostäder					
5.	Trosa kommun skall fortsätta öka och överstiga rikssnittet avseende bostäder (utbud, möjligheter att hitta boende etc.)			Medborgar-undersökningen	Trosa kommun överstiger rikssnittet. Betyget är aningen sämre än vid föregående mätning.
Administrativ effektivitet					
6.	Den genomsnittliga handläggningstiden (medianvärde) för bygglovhantering ska vara högst 4 veckor			Egen mätning	Se kommentar nedan.
Medarbetarengagemang					
7.	80 % av medarbetarna på samhällsbyggnadskontoret ska ge det sammanvägda betyget 4-5 på en femgradig skala			Egen mätning	Se kommentar nedan.

Mål 1, En ny kommuntäckande översiktsplan antogs december 2015 och anses fortfarande aktuell.

Mål 2, Förutsättningarna för tillväxt i linje med målet är mycket goda då befolkningsstatistiken fram till och med 30 nov visar +446 personer.

Mål 6, Den genomsnittlig handläggningstid under 2017 är på 4,3 veckor och mediantiden 3 veckor.

Mål 7, Resultatet för 2017 överstiger nämndens mål och är i stort jämförbart med föregående år. 2017 års mätning är ännu inte genomförd.

Humanistiska nämnden
Barnomsorg- Utbildning

Ordförande: Helena Koch (M)
Skolchef: Mats Larsson

Totalt, tkr	2017	2016	2015
Budget, netto	-296 110	-279 732	-273 627
Utfall, netto	-293 469	-272 744	-270 349
Avvikelse	2 641	6 988	3 278
Investering, netto	-1 088	-1 841	-1 398
Antal årsarbetare	363	342	313
Antal kvinnor	331	313	287
Antal män	44	41	38
Frisknärvaro %*	69	68	63

Andel månadsavlönade som har fem eller färre s

Årets resultat

Barnomsorg och utbildning redovisar ett överskott på 2 628 tkr varav 1 824 tkr avser nämnden. Nämndes överskott består av 1 127 tkr avseende nämndens buffert samt 579 tkr avseende statsbidraget för integration.

Volymerna inom Språkcentrum (Studiehandledning, modersmål och SVA) fortsätter att vara höga vilket medför att budgeten inte räckt till trots tilldelad ramökning. I augusti visade prognosen ett underskott på 1 700 tkr och samma summa fördelades från nämndes buffert för att täcka kostnaderna.

Resurscentrum fortsätter att ha ökade kostnader stöd till elever med behov, bl a förebyggande insatser. Behoven inom skolhälsovård ökar till följd av elevökning samt ökade behov. Trots att statsbidrag och skolkontorets centrala medel för grundskola och förskola skjutits till har enheten ett underskott på 850 tkr.

Kostnader för skolskjutsar har ett underskott på 703 tkr. Anledningen till underskottet är dels en kostnadsökning på grund av fler elever samtidigt som besparingar lagts på budget vilka inte har kunnat genomföras eller gett den effekt som avsågs.

Föräldraavgifterna för barnomsorg visar ett överskott på 1 427 tkr och orsaken till detta är framför allt en effekt av fler barn i verksamheterna. En del i de ökade intäkterna är också den växling mellan höjt inkomsttak och minskat statsbidrag för maxtaxa som gjorts de senaste tre åren.

Resultatenheterna

Resultatenheterna redovisar ett underskott för året på 3 091 tkr men i och med att de hade en resultatöverföring från tidigare år på 3 613 tkr blir nettoresultatet ett överskott på 522 tkr.

Av årets resultat på – 3 091 tkr (exkl resultatöverföring) står grundskolorna för ett underskott på 1 780 tkr och förskolorna ett underskott på 1 311 tkr.

Vidtagna åtgärder för att minimera risk för underskott under året och nästkommande år är organisera och rekrytera så att icke behörig personal ersätts med behörig. Det ökar kvalitet och ger rätt organisation.

Måluppfyllelse

Följs upp i separat mall.

Medarbetare

83,8% av lärarna är behöriga. 12,1 elever per lärartjänst. Rörlighet 8%. Lärare, förskollärare och specialister är allt svårare att rekrytera. Den nationella bristen på personal med rätt utbildning och erfarenhet påverkar rekryteringsläget i Trosa kommun. Tjänster kan inte alltid bemannas med rätt kompetens vilket är kostnadsdrivande och riskerar att sänka kvalitet. Verksamheten kompenserar brist på behörig personal med totalt fler anställningar då uppdrag delas för att säkra kompetens.

Viktiga händelser

Skolinspektionen genomförde kommuntillsyn under våren 2017. Vuxenutbildning, SFI, gymnasieverksamhet och förskola fick inga anmärkningar. Huvudmannens kvalitetsarbete inom förskoleklass och fritidshem skall tydliggöras. Fornbyskolan fick ett vitesföreläggande för att säkra utbildningens kvalitet. Arbete med att åtgärda brister pågick fram till den 15 januari 2018 då arbetet redovisades. Utvärdering pågår.

Framtiden

Vår viktigaste resurs är personalen där målet är att man känner ett stort engagemang utifrån ett bra ledarskap, motivation och styrning. De goda resultat som nås i HME undersökningarna är viktiga att säkra.
Valda strategier ligger fast med tidiga insatser, utbyggd elevhälsa, bästa bemötande, höga förväntningar, analys av resultat, uppföljning av åtgärder, kollegialt lärande och samverkan.
Den största utmaningen framåt är att fortsatt kunna rekrytera och behålla behörig personal. Systemiska effekter kan ses av de statliga lärarlönesatsningarna och bristen på utbildad personal med ökad rörlighet nationellt samt högre lönekrav.

Verksamhetsmått

Antal barn/elever	Redov 2017	Redov 2016	Redov 2015
Förskola			
Förskola 1-3 år (1-2 år)	348	316	179
Förskola 4-5 år (3-5 år)	267	267	376
Enskild/I andra kommuner	48	53	51
Från andra kommuner	16	10	12
Summa	647	626	601
Skolbarnomsorg			
Fritidshem	676	675	656
Enskild/I andra kommuner	8	9	7
Från andra kommuner	13	15	13
Summa	671	669	650
Grundskola			
Förskoleklass	167	146	146
År 1-5	792	769	739
År 6-9	621	594	566
Elever i specialskolor	2	3	3
Friskolor/I andra kommuner	46	34	36
Från andra kommuner	27	29	27
Summa	1601	1516	1463
Särskola			
Obligatorisk särskola	17	14	18
Gymnasiesärskola	6	6	5
Summa	23	20	23
Gymnasieskola	420	415	417
Vuxenutbildning			
Grundvux, egen vht	18	19	15
Gymnasial vux o Yrkesvux	148	158	187
SFI	113	91	70
Summa	279	268	272

Investeringsuppföljning

Förutom regelmässiga reinvesteringar har under året beviljats extra investeringsbudget för investeringar i samband med Skärlagsskolans utbyggnad och SFI:s byte av lokaler. Skärlagsskolans investeringar är färdiga och budget användes enligt plan. SFI flyttade in i nya lokaler i slutet av december har därav inte kunnat använda investeringsbudgeten under 2017. Den del av den tilldelade investeringsbudgeten som inte kunde nyttjas 2017 behöver föras över till 2018 för att täcka de kostnader för inventarier som behövs i samband med byte av lokaler.

Humanistiska nämndens mål

Barn & utbildning

	Specifikation	Mätning	Upp-fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
Respekt för individen							
1.	Alla ska ges förutsättningar att nå sina mål	Jag får den hjälp jag behöver om… Mina lärare hjälper mig om…		↘	82%	Enkät - klassens/lärarens kvalitetsrapport	Åk5 90% (2016 96%) Åk 8 72% (2016 87%)
2.	Lust och mod till lärande ska stimuleras ytterligare	Skolarbetet gör mig nyfiken… Jag skulle kunna nå ännu högre…		↘	62%	Enkät - klassens/lärarens kvalitetsrapport	Åk5 71% (2016 79%) Åk 8 53% (2016 52%)
Stimulerande arbetsmiljö							
5.	Trygghet och arbetsro	Jag är inte rädd när jag… Jag kan koncentrera mig på…		↗	95%	Enkät - klassens/lärarens kvalitetsrapport	Åk5 94% (2016 92%) Åk 8 96% (2016 94%)
6.	Inflytande och likabehandling	Man lyssnar på mina åsikter…		↘	83%	Enkät - klassens/lärarens kvalitetsrapport	Åk5 85% (2016 98%) Åk 8 79% (2016 71%)
Ständiga förbättringar							
9.	Högre och mer positiva förväntningar	Mina lärare förväntar sig att jag ska nå		↘	93%	Enkät - klassens/lärarens kvalitetsrapport	Åk5 95% (2016 98%) Åk 8 91% (2016 93%)
10.	Förbättrade positioner i ranking	Mjuka värden - demokrati och inflytande. Hårda värden - kunskap och ekonomi		↘	Rank 77	Rank ÖJ SIRIS Nationella prov KKIK fullföljer gymnasiet inom 4 år	Rank ÖJ 77(2016 22) NP åk3 75% (riket 69%) NP åk6 82% (riket 76%) Fullföljer gymnasiet 83% (riket 71,7)
Hög effektivitet							
13.	Höjd effektivitetskvot resultat/kostnad	Kunskapsnivåer per utbildningskrona Mjuka värden per utbildningskrona		↘		Statistik - Öppna jämförelser/KKIK/intern statistik	negativ trend dock med fortsatt lägre kostnader än riket och högre resultatuppfyllelse än riket
14.	Ökad övergångsfrekvens gymnasium och högskola	Direktövergång till gymnasiet		↘	88%	Statistik - Öppna jämförelser/SIRIS. HSV:s statistik	88 % (2016 90%) riket 70%

Kommentarer till målen:

Fråga 1-9 andel eleverna som svarat att påståendet stämmer

Humanistiska nämnden
Individ- och Familjeomsorg

Ordförande: Helena Koch (M)
Ordförande Individ- och familjeutskottutskott:
Bengt-Eric Sandström
Produktionschef Graham Owen

Totalt, tkr	2 017	2 016	2 015
Budget, netto	-25 272	-25 364	23 665
Utfall, netto	-24 637	-24 439	-26 439
Avvikelse	635	925	-2 774
Investering, netto	0	31	0
Antal årsarbetare	26	22	16
Antal kvinnor	20	17	13
Antal män	6	5	3
Frisknärvaro %*	77	75	74
Andel månadsavlönade som har fem eller färr			

Verksamhetsområde

- Ekonomiskt bistånd
- Vård och behandling
- Familjerätt- och familjerådgivning
- Alkohol- och drogrådgivning
- Socialjour
- Ensamkommande flyktingbarn
- HVB Skogsgläntan

Årets resultat

Individ- och familjeomsorg redovisar ett överskott på 635 tkr.

Ekonomisk analys

Totalt uppvisar verksamheterna ett positivt resultat om 635 tkr under året.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd och vård för vuxna fortsätter att vara låga och genererar ett överskott på 2 442 tkr.
Fortsatt höga kostnader för placerade barn genererar ett underskott på 1 043 tkr jämfört med budget.
Enheten arbetar aktivt med att få ned kostnaderna och under 2017 är kostnader 1 000 tkr lägre än 2016 och 2015.
Enheterna som hanterar ensamkommande flyktingbarn har ett underskott på 667 tkr. Fr. o m 1 juli 2017 har migrationsverkets ersättningssystem för ensamkommande flyktingbarn ändrats och schablonersättning är på en längre nivå än tidigare. Detta har medfört att intäkterna inte täcker de kostnader som kommunen har haft för andra halvåret. Dock har resultatet jämnats ut näst intill helt då intäkterna enligt det gamla ersättningssystemet har täckt andra halvårets underskott. Kommunen väntar fortfarande in intäkter för delar av 2016 samt 2017. Arbetet med att flytta flera unga med uppehållstillstånd till stödboende fortgår. Omställningen tar tid vilket medför att det dröjer innan vi kan få kostnader i paritet med intäktsnivån.
Nettokostnaden för Individ- och familjeomsorg exkl. flykting fortsätter att minska, jämfört med 2015 har den minskat med 3 370 tkr.

Individ – och familjeomsorgen är uppdelat på enheterna Individ- och familjeutskott, Socialadministration, Ekonomi- och vuxenenhet, Barn- och familjeenhet, Familjehem/Kontaktpersoner samt Flyktingmottagning för ensamkommande barn. Här ingår även HVB verksamhet för ensamkommande barn på Stensund. Socialjourens verksamhet bedrivs med avtal med Södertälje kommun och familjerådgivning genom avtal med Nyköpings kommun.

Årets resultat redovisas för varje enhet.
Gemensamma Personalkostnaderna för IFO verksamheter (med undantag för HVB Skogsgläntan) uppvisar ett positivt resultat totalt för verksamheterna om 2 327 tkr. Orsaken är att flera tjänster inom IFO har varit vakanta under delar av året, främst inom barn- och familjenheten. På grund av rekryteringssvårigheter har vi hyrt in personal från bemanningsföretag. Dessa kostnader har uppgått till 2 601 tkr under året.
Nettokostnader för personal visar ett underskott på 272 tkr.
Helårsresultat 635tkr

Individ- och familjeutskott
Utskottet har ett positivt resultat om 53 tkr.
I samband med delårs uppföljning efter mars månad begärde socialkontoret att använda utskottets buffert att täcka ökade kostnader för placering av barn och ungdomar i förstärkt familjehem och på behandlingshem. Nämnden godkände förstärkning av socialkontorets budget med utskottets buffert.
Helårsresultat 53 tkr

Social administration
Under året har det uppstått högre kostnader för konsultarvode i samband med förbättring av verksamhetssystemet, Treserva. Vi har också deltagit i länsövergripande introduktionsprogram för socialsekreterare hos FoU Sörmland. Det

bedömdes att deltagande i programmet kommer på sikt att öka stabilitet i personalstyrkan.
Helårsresultat – 351 tkr

Ekonomi- och vuxenenheten
Kostnader för försörjningsstöd är lägre än budgeterad och en minskning från tidigare år. Utfallet för försörjningsstöd uppgick till 3 984 tkr (jmf 2016 4 241tkr).
Antal hushåll med försörjningsstöd var 123 under året. Antalet är på samma nivå som 2016 när 121 hushåll var aktuella. Andel Antal bidragsmånader var i genomsnitt 4,4 månader (jmf 2016 4,5). Många av bidragssökanden står långt ifrån arbetsmarknaden och självförsörjande. Medelbistånd per år och hushåll var 29 735 kr (jmf 2016 32 431 kr).

Antal vårddygn på institution enl SoL för personer med beroendeproblem ökade under året jämfört med 2016. Placeringar enligt LVM minskade till 20 dygn (jmf 2016 136 dygn) Budget för placeringskostnader uppvisar ett överskott på drygt 287 tkr (jmf 2016 underskott 323 tkr).
I år har placeringsdagar med tvångsvård LVM varit betydligt färre. Vi eftersträvar att ge vård i egen regi men för vissa personer har missbruket varit så omfattande att institutionsvistelsen har varit nödvändig. I alla placeringar är eftervård erbjuden hos vår egen alkohol och drogterapeut. Verksamheten fortsätter att ge största möjliga vård i egen regi.

På alkohol- och drogrådgivningen har 65 personer sökt hjälp under året (76 personer 2016) . Av dessa var ca 51 personer okända sedan tidigare (50 personer 2016).
33 män (29 män 2016) och 10 kvinnor (11 kvinnor 2016) hade egna problem, medan de anhöriga som kom av oro för någon annan dominerades av kvinnor, 29 kvinnor (23 kvinnor 2016) och 11 män (13 män 2016).
Under våren genomfördes ett program i återfallsprevention för en grupp med egna alkoholproblem. Anhörigprogram hölls både vår och höst.

Att utveckla ett intensivt öppenvårdsprogram med regelbunden gruppverksamhet är en utmaning för en liten kommun. Vi har påbörjat diskussioner med Gnesta och Oxelösund för att undersöka om ett gemensamt öppenvårdsprogram kan vara ett möjligt samarbete. Syftet blir att minska institutionsplaceringar och ge adekvat hjälp till flera på hemmaplan. Vi behöver förbättra samarbete med Landstingets provtagningar och läkemedelsstödjande behandling på beroendecentrum och vårdcentralen
Helårsresultat 2 441 tkr

Barn- och familjeenheten
Enheten uppvisar ett underskott av 974 tkr (jmf underskott 2016 1 324 tkr). Under 2017 har några barn fortsatt behov av stöd och omfattande insatser i förstärkt familjehemsplaceringar och institutionsvård. Konsekvensen är att antal vårddygn på HVB institution och förstärkt familjehemsvård är betydligt högre än budgeterat. Kostnaden för dessa placeringar är också betydligt högre än medelkostnad/dygn som finns i budget. Dessa placeringar innebär att vi har tagit nämndens buffert, 1 400 tkr, i anspråk.
I två placeringar i förstärkt familjehem har hemtagningsprocessen påbörjats och det är först 2018 som dessa kostnader förväntas minska. Vårddygnen i HVB-hem ligger betydligt högre än budgeten.

Under året har det inkommit 452 anmälningar gällande barn som lett till 121 utredningar. Statistiken har ökat från 2016 och delvis beror på konsekvent aktualisering av anmälningar i pågående ärenden. Trots denna förklaring ser vi ändå en ökad benägenhet att anmäla barn som misstänks fara illa (jmf 2016 296 anmälningar och 132 utredningar). Utöver anmälningar har 36 ansökningar inkommit under året (jmf 2016, 19). Inkommande anmälningar avser 252 olika barn under året (jmf 2016 183 barn).

Flest anmälningar under året kom från polisen, som under året gjorde 144 anmälningar (jmf 2016 73 anmälningar). Skolan/Barnomsorg står för näst högst antal anmälningar med 86 anmälningar under året (jmf 2016, 37) och förskolor 4 barn (jmf 2016, 3).

I ramen för familjerättsverksamhet har samarbetssamtal genomförts, både frivilligt och med uppdrag från tingsrätten. I år har vi fått uppdrag av Tingsrätten att ordna umgänget för 3 barn. För att möta behovet bedriver vi en umgängeslokal varannan lördag i Vagnhärad.

Trosa kommun har under året via avtal med Nyköpings kommun gett 129 familjerådgivningssamtal som är en fortsatt kraftig ökning jämfört med året innan (jmf 2016, 109 samtal).

För ungdomar erbjuds insatser i egen regi som HAP (Hasch avvänjningsprogram), CAP ung, ART, påverkansprogram, MI samtal och familjebehandling. Vår ungdomssamordnare har

också deltagit i samrådsgruppen (SSPF), samarbete med elevhälsan, haft samtal i samband med ungdomstjänst, föreläsning, medling och varit ute i skol- och fritidsmiljöer.

Vi fortsätter att samarbeta tillsammans med verksamheter som har kontakt med barn och ungdomar i Trosa för att bli bättre på tidigt upptäckt och samordning av insatser för barn, ungdomar och deras familjer.
Helårsresultat är – 974 tkr.

Familjehem / kontaktpersoner

Behovet av familjehemsplaceringar och kontaktpersoner ligger på en något högre nivå än budgeterat. Antalet familjehemsplacerade barn har minskat från 5 i början av året till 2 vid årsskiftet och ytterligare ett barn är placerat i familjehem där vårdnadsöverflyttning har skett. Vi har även ordnat umgängesstöd varannan helg på uppdrag av Tingsrätten. Umgängesstöd äger rum på en förskola i Vagnhärad varannan lördag.
Helårsresultat är - 69 tkr.

Flyktingmottagning ensamkommande barn (Enhet 64110 tom 30 juni 2017 och enhet 64140 from 1 juli 2017)

Verksamhetens resultat för året är ett underskott på 677 tkr. Huvudersättning för verksamheten är från Migrationsverket. Vid årets början hade vi 63 barn placerade, nästan jämt fördelat mellan familjehem och HVB hem. Antalet hade minskat till 39 barn och unga vid årets slut. Anledningen att antal barn har minskat är att fler har fyllt 18 under året under asylprocessen och ansvaret återgått till migrationsverket.

Trosa kommun får ett årligt bidrag av 500 tkr från migrationsverket till verksamhets kostnader. Tidigare hade Trosa ett avtal med migrationsverket men avtalet sades upp i mars 2017 på initiativ av migrationsverket. Vårt eget avtal med HVB Mörtsjönäs avslutades under året då avtalet byggde på villkoren i avtalet med migrationsverket. Ersättning från migrationsverket har successivt försämrats under året och från 1 juli 2017 infördes ett nytt ersättningssystem som innebär schablonersättning för asylsökande och med 1350kr/dygn och 750 kr/dygn för unga över 18 år med uppehållsstillstånd.
Betalning av ersättning från Migrationsverket har fortsatt att ske oregelbundet vilket försvåra den ekonomiska uppföljningen av verksamheten. I slutet av året fattade migrationsverket beslut om att betala ut 60% av återstående belopp. Vi är anmäld till en digital ersättnings tjänst med migrationsverket men införande av tjänsten har fördröjts. Det finns en osäkerhet om vi kommer att få full ersättning och därför har vi använt försiktighetsprincip med uppbokning av intäkter.
Helårsresultat -677 tkr.

HVB Skogsgläntan

HVB-Skogsgläntan startade upp i maj 2016 och har en enhetschef, fem anställda och 2-3 timvikarier. Verksamheten riktar sig först och främst till ensamkommande pojkar 15-18 år som är anvisad till Trosa kommun av Migrationsverket. Syftet är att erbjuda en boendeform och en introduktion till det svenska samhället i väntan på handläggning av asylansökan.

Under hösten 2017 gjordes bedömning att på sikt kommer behovet av ett HVB hem upphör. Nämnden har fattat ett beslut om avveckling och ett uppdrag att undersöka om en annan boendeform kan ersätta HVB hemmet .
Helårsresultat -1 220 tkr

Integrationsenheten

Socialchefen och Skolchefen fick i uppdrag av nämnden under 2016 att tillsätta en tjänst som skulle samordna kommunens flyktingmottagande. Tjänsten utformades till att vara en strateg som skulle kvalitetssäkra Trosa kommuns integrationsarbete genom uppföljning, analys och omvärldsbevakning. Strategens uppdrag var att ska verka för att få effektiv samordning mellan olika aktörer i kommunen och säkerställa finansiering från migrationsverket och länsstyrelsen.

En ny enhet, Integrationsenheten, skapades. Enheten placerades under socialchefen. 2017 äskades och överfördes medel från nämndes budget för integration om 800 tkr för att täcka lön och driftskostnader för perioden mars-december. Strategen avslutade sin anställning i slutat av november. Både löne- och driftkostnader blev lägre än beräknat.
Helårsresultat 201 tkr

Måluppfyllelse

Nettokostnaderna för Individ- och familjeomsorg har under de tre senaste åren legat under standardkostnad, 2016 är nettokostnadsavvikelsen 25 % under standardkostnad. Anledningarna till detta är i första hand låga kostnader för vuxna med missbruksproblem samt låga kostnader för ekonomiskt bistånd.

Nämnden beslutade om reviderade mål och mätmetoder för individ- och familjeomsorgen i november 2017 inom områden, medborgare, förebyggande och tidiga insatser, kompetens och engagemang hos personal och samarbete och samverkan. Då målen fastställdes under senare delen av året har inte alla mål kunna följas upp. Vi ser dock förbättring under flera områden. I förebyggande arbete har antal deltagare till föräldracaféer ökat och flera anhöriggrupper har ordnats på alkohol- och drogmottagningen. Resultatet för HME ökade till 79 % från 57 % året innan.

Medarbetare

Personalstyrkan ökade med fyra årsarbetare. Två nya tjänster med inriktning barn och ungdomar har finansierats med statsbidrag. En vakant tjänst som ungdomssamordnare blev tillsatt och en integrationsstrateg anställdes.
Frisknärvaron ökade under året.
Under 2015 var personalomsättningen hög och det var svårt att rekrytera, vilket gjorde att individ- och familjeomsorgen anlitade mycket personal från bemanningsföretag. Situationen har förändrats 2017 och under andra hälften av året kunde all inhyrning av bemanningspersonal avslutas. Fler sökanden är aktuella för lediga tjänster.

Viktiga händelser

Situationen för ensamkommande barn som anvisats till Trosa har förändrats. Antalet har sjunkit från 63 till 39 och flera har fått uppehållstillstånd. Flera har också fyllt 18 år och behovet av HVB-hem minskar framöver. HUM beslutade därför att avveckla kommunens egna HVB-hem.
Ett samarbete med skola och fritids har resulterat i fler välbesökta föräldracaféer.

Framtiden

I och med avvecklingen av kommunens egna HVB-hem undersöker IFO förutsättningar för en annan boendeform. Insatser för att öka tryggheten för ungdomar och medborgare utvecklas i form av mer uppsökande verksamhet på fältet och utveckling av SSPF-samarbete (skola, socialtjänst, polis, fritid). Gruppverksamheter ska anordnas för barn till separerade föräldrar, så kallade Biff-grupper.

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått	Redov 2017	Redov 2016	Redov 2015
Hushåll med försörjningsstöd/månad	**41**	45	55
Bidragstid månad per hushåll i genomsnitt	**4,4**	4	4
Bistånd per hushåll i genomsnitt/månad	**6810**	7 226	6 846
Insatsdagar kontaktperson, barn	**926**	1 763	2 110
Medelkostnad/dygn	**221**	158	135
Vårddygn i familjehem, barn (inkl.vårdnadsöverflyttningar)	**1821**	1 892	1 314
Medelkostnad/dygn	**668**	562	597
Vårdygn i förstärkt familjehem, barn/vuxen	**768**	933	730
Medelkostnad/dygn	**2563**	2 332	2 541
Vårddygn i HVB, barn	**602**	494	677
Medelkostnad/dygn	**3864**	4 562	4 143
Vårddygn SIS-hem, barn	**32**	239	53
Medelkostnad/dygn	**5100**	5577	5298
Vårddygn i HVB, vuxna	**383**	253	771
Medelkostnad/dygn	**1469**	2 075	1 971
Vårddygn LVM, vuxen	**20**	196	255
Medelkostnad/dygn	**4100**	3 635	3 017

Investeringsuppföljning

Inga investeringar har gjorts under året.

Humanistiska nämndens IFO mål 2017

	Mål	Målprecisering	Upp-fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
Rubrik							
1.	Bra Bemötande	Andel brukare som uppger att personalen visar förståelse				Brukarundersökning	100% positiva svar (men låg svarsfrekvens)
2.	God tillgänglighet	Lätt att komma kontakt med socialtjänsten				Brukarundersökning och Tillgänglighets undersökning	93% positiva svar (men låg svrafrekvens)
3.	Tidiga Insatser	Fler söker kontakt för råd och stöd. Fler ansökningar.				Månadsstatistik	Mätningen under året visar att ansökningar och anmälningar på samma nivå men fler hör av sig för råd och stöd
4	Förebyggande arbete	Fler besök till föräldrakaféer				Egen mätning	Ökning i antal föräldrar som besökte föräldrcafeér under hösten
5	Engagerade personal	80% av personal ge samvägda betyg 4-5 på HME undersökningen				HME oktober	79% av personal ge samvägda betyg 4-5
6	Rätt kompetens	Alla personal ha MI och SIP Utbildning senast 12 mån eftetr anställning				Egen mätning	90% av personal har MI och SIP utbildning
7	Rätt insats	Andel brukare med SIP ökar				SIP Statistik från Treserva	Ingen mätning kan genomföras innan 2018
8	Hjälp till självhjälp	Andel brukare med annan ersättning efter TRIS				TRIS redovisning kvartalsvis	Ingen mätning kan genomföras innan 2018

Kommentar:

Mål 1, Hög andel svarade ja på frågan i undersökningen men låg svarsfrekvens.

Mål 2, Hög andel svarade ja på frågan i undersökningen men låg svarsfrekvens.

Mål 3, Mätningen under året visar att ansökningar kontra anmälningar har samma fördelning som året innan. Fler söker råd och stöd kontakt.

Mål 4, 4 cafeér under hösten Totalt 105 deltagare

Mål 5, Resultat i HME undersökning 79% (57 % 2016). En klar ökning

Mål 6, 90% av handläggare har MI och SIP har genomgått utbildning inom 12 månader efter anställning

Mål 7, Mätning gjorts 2017 men först 2018 kan en jämföresle görs

Mål 8, Vi kommer att kunna gör mätningar från 2018 då underlag från TRIS samordanare saknas 2017

Vård- och omsorgsnämnden

Ordförande: Martina Johansson
Produktionschef: Fredrik Yllman

Totalt, tkr	2017	2016	2015
Budget, netto	-180 578	-167 945	-154 662
Utfall, netto	-183 114	-175 760	-158 209
Avvikelse	-2 536	-7 815	-3 547
Investering, netto	918	259	303
Antal årsarbetare	214	208	199
Antal kvinnor	232	228	219
Antal män	23	23	21
Frisknärvaro %*	65	65	66

Andel månadsavlönade som har fem eller färre sjukdagar per år.

Verksamhetsområde

- Äldreomsorg
- Funktionshinderområdet
- Hälso- sjukvård

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för alla kommuninvånare som har behov av stöd, service och omvårdnad. Inom verksamhetsområdena ges insatser till enskild utifrån Socialtjänstlagen (SoL), Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Ekonomisk analys

Vård- och omsorgsnämnden redovisar totalt sett ett negativt resultat på –2 536 tkr vid årets slut. Resultatet inkluderar nämndens buffert samt reglering mot central buffert. Avvikelsen beror i huvudsak på det ökade behovet av hemtjänstinsatser.

Äldreomsorgen redovisar totalt sett ett underskott på –1 056 tkr. Särskilt boende redovisar totalt +2 499 tkr där resultatenheterna (säbo) redovisar ett positivt resultat på +3 089 tkr (varav de genererat +460 tkr under 2017).

Hemtjänsten redovisar ett underskott på –2 670 tkr. Behovet av hemtjänst ligger fortfarande högre i relation till budget motsvarande -980 tkr. Ökningen av hemtjänsttimmar ställer höga krav på omställning och rekrytering av ny personal. Resultatenheten hemtjänst redovisar ett negativt resultat på -577 tkr medan hemtjänst anslag visar -1 113 tkr.

Klinikfärdighet förklarar –364 tkr av det totala underskottet inom äldreomsorgen. Anledningen ligger dels i att landstinget minskat antal vårdplatser och dels i att korttidsplatserna i kommunen varit belagda. Därtill kommer att bostadsanpassning i vissa ärenden dragit ut på tiden vilket fördröjer hemtagningen. Färdtjänsten, som hanteras av myndighetskontoret, redovisar ett negativt resultat på -1 187 tkr. Underskottet har ökat med 30 % jämfört med 2016.

Funktionshinderområdet redovisar ett nära noll resultat på -126 tkr. Till följd av fler ärenden än budgeterat kompenserades nämnden med +6 217 tkr från central buffert i samband med delårsbokslutet.

Totalt redovisar Hälso- och sjukvårdsenheten (inklusive tekniska hjälpmedel) ett negativt resultat på -873 tkr. Hälso- och sjukvårdsenheten redovisar ett negativt resultat på -566 vilket beror på ökade lönekostnader jämfört med budget. Tekniska hjälpmedel visar -380 tkr trots kompensation från nämndens buffert i delåret med 539 tkr.
Ökningen står i direkt relation till antal äldre och att fler vårdas i hemmet. På grund av uppräknad prisjustering, för hyra och köp av hjälpmedel, har kostnaderna också kraftigt ökat.

Årets viktiga händelser

Den nya lagen:” Lag om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård” träder i kraft 1 januari 2018 för somatiska patienter och 1 januari 2019 för psykiatriska patienter. Det innebär att kommunen har tre dagar på sig att ordna hemgång från sjukhuset när läkare bedömt att patienten är utskrivningsklar, tidigare gällde fem dagar för somatiska patienter och 30 dagar för psykiatriska patienter. I Sörmland har en överenskommelse gjorts att även psykiatriska patienter ska omfattas av tre dagar från den 1 januari 2018. Förvaltningen har under året förberett för denna överenskommelse och står rustade för det.

Funktionen som personligt ombud ligger fortsatt i kommunens regi och anställningen ligger under myndighetsenheten.

Förvaltningen satsar på hemrehabilitering genom att ha extra arbetsterapeuter och sjukgymnaster anställda. Tjänsterna finansieras genom regeringens riktade medel för ”ökad bemanning inom äldreomsorgen”. Beslut om att även arbetsterapeuter (utöver handläggare inom SoL och LSS) kan fatta beslut om trygghetslarm togs vid nämndsammanträdet i slutet av januari i år.

Vård- och omsorgsnämnden fattade den 15 juni beslut om att tilldela Carelli Assistans AB upphandlingen av det kommunala utförandet av personlig assistans. Vård- och omsorgschef har, på nämndens uppdrag, slutit avtal med Carelli Assistans AB och de utför från den 1 november den personliga assistansen för de brukare som valt Trosa kommun som utförare.

I samband med att den personliga assistansen lades ut på entreprenad så genomfördes en organisationsjustering. Då arbetstyngden minskade kunde en enhetschef som tidigare arbetat med insatser enligt LSS flyttas till hemtjänsten och resterande insatser för personer med funktionsnedsättning slås ihop till ett chefsområde. För hemtjänsten blev det då en uppdelning till två hemtjänstområden.

Sedan maj månad har det varit fullt på våra särskilda boende för äldre. En kösituation har uppstått vilket medfört att tiden mellan beslut om och faktisk inflytt på särskilt boende har ökat. Förvaltningen har startat en planering för att tillskapa fler platser framåt vilket innebär att Häradsgården kommer att tillföras en korttidsenhet med minst 5 stycken platser under 2018.

Under året har det genomförts en upphandling av nya larm och dessa är installerade och i användande på Häradsgården och Ängsgården.

Utbildningsinsatser och kompetensutveckling fortlöper kontinuerligt inom samtliga verksamheter. Fokusområden är fortsatt demens, psykisk ohälsa, kost, basal omvårdnadskunskap och SIP (samordnad individuell plan). Det har exempelvis genomförts utbildning i beteendemässiga och psykiska symtom vid demens (BPSD), att förebygga ohälsa och trycksårsutbildning. Det har även startat en utbildning i lyft- och förflyttningsteknik som drivs av interna utbildare från rehabiliteringsenheten.

Under augusti och september månad genomförde Arbetsmiljöverkets tillsyn inom äldreomsorgen. Tillsynen ledde fram till ett antal påpekanden och vård- och omsorgskontoret har skickat in en handlingsplan med förbättringsåtgärder till Arbetsmiljöverket.

Med anledning av övertagandet av handläggningen för färdtjänst har ytterligare en handläggare anställts och getts en grundutbildning i färdtjänst och ytterligare utbildning planeras framöver. Förvaltningen ser en ökning av antalet ansökningar både för färdtjänst och för riksfärdtjänst.

Trosa kommun är en av tre kommuner (Eskilstuna, Oxelösund och Trosa) i Sörmland som deltar i projektet arbetsplatsintegrerat lärande (APIL). Det är en arbetsplatsförlagd utbildningsmodell där deltagare kombinerar studier i omvårdnad med svenska för invandrare samt praktik inom kommunal vård- och omsorg. Språkombud och reflektionsledare är utbildade under året. Det har varit svårt att rekrytera deltagare som långsiktigt stannar kvar i projektet, under året är det 5 personer som avbrutit sin medverkan och 3 personer som för närvarande deltar.

Specialistsjukvård i hemmet (SSIH) har startat i Trosa kommun. Det är en landstingsdriven vårdform där samverkan finns med kommunens hälso- och sjukvård. Nattetid har kommunens sjuksköterskor tidigare vårdat dessa patienter. Även arbetsterapeuterna har varit inkopplade och förskrivit hjälpmedel åt dessa patienter. Under senare delen av året har samverkan nattetid inte skett då arbetstyngden inte medgett det. En översyn av samverkansöverenskommelsen startade under hösten för att därefter eventuellt revideras.

Äldreomsorgen arbetar med att minska nattfastan för personer på särskilt boende för äldre. Enheten för forskning och utveckling i Sörmland (FoUiS) har tillsammans med personal på Ängsgården gjort en film om ”Hur personalen arbetar med minskad nattfasta på Ängsgården”, filmen finns tillgänglig via deras hemsida.

Projektet Östersjövänlig mat- hållbara måltider i Trosa kommun, har avslutats. Förvaltningen arbetar vidare med alla tre särskilda boenden för äldre där kostombud tillsammans med köket erbjuder säsongsanpassad och närproducerad mat som är ekologisk och serveras tillsammans med mer grönsaker.

Under året har mycket digital teknik och, så kallad, välfärdsteknik införts och befintlig har utvecklats. Bland annat har tillsynskameror testats, med gott resultat, vilket gjort att beslut om permanentande har tagits. Det har köpts in system för mobil tids- och insatsregistrering samt mobil dokumentation vilket medför att personalen hela tiden kan ha tillgång till viktig information kring brukarna, att de kan dokumentera i direkt anslutning till ett hembesök direkt i mobiltelefon samt att de hela tiden har sin dagsplanering direkt i mobiltelefonen. Användandet av videokonferensutrustning för att vårdplanera har ökat mer och mer vilket får till följd att bilresor in till Nyköpings lasarett minskat och att biståndshandläggarna får mer tid till sitt grunduppdrag när tiden i bilen minskas.

Förvaltningen har genomfört två stycken läger under året. Ett övernattningsläger på Vårdinge och ett dagläger på Ökna.

För att möta upp barn och unga med behov av stöd i ett så tidigt skede som möjligt har ett lokalt ”multiteam” startat upp med syfte att förstärka samverkan mellan vård och omsorg, skola, barnomsorg, individ- och familjeomsorg samt fritidsverksamheterna. En målsättning är att på sikt minska behov av köp av externt boende vid skolgång utanför kommunen.

Frisknärvaron hos medarbetarna är i princip oförändrad över de senaste tre åren. Det är en ökning av långtidssjukfrånvaron, över 90 dagar, medan övrig sjukfrånvaro sjunker

Fortsatt utveckling

Antalet invånare i Trosa kommun ökar mer än tidigare beräkningar. För kontoret är det främst i åldersintervallet 65- 79 år som den stora ökningen sker. Enligt demografin är det även en ökning i åldersgruppen 80 år och äldre, men endast marginellt. Utvecklingen innebär, de närmsta åren, ett ökat behov av framförallt hemtjänst och hemsjukvård, det innebär att det rehabiliterande och förebyggande arbetet kommer att vara centralt framöver. Arbetssättet förutsätter ett nära och tätt samarbete mellan hälso- och sjukvårdspersonal, biståndshandläggare och hemtjänstpersonal. Förutom förhöjd kvalité för individen är målsättningen med arbetssättet också att omsorgsbehovet hos invånarna i Trosa Kommun kan hanteras inom tillgängliga ekonomiska ramar.

Då det under året varit kö till platserna på särskilt boende för äldre kommer vård- och omsorgskontoret att öppna en ny avdelning för korttidsboende. Avdelningen kommer att innehålla minst 5 nya platser. Idag är platserna för korttidsboende inspränga bland de övriga särskilda boendeplatserna vilket har inneburit att omsättningen på dessa platser blivit lägre. Den nya avdelningen för korttidsboende kommer att ha en tydlig rehabiliterande inriktning med bemanning av undersköterskor och vårdbiträden men med stor närvaro av arbetsterapeuter och fysioterapeuter. Detta för att kunna rehabilitera brukarna för hemgång till det egna hemmet.

Överenskommelsen ”Trygg utskrivning och effektiv samverkan” med landstinget innebär att kommunen skyndsamt ska ta hem patienter som är utskrivningsklara, för att det ska vara möjligt krävs det att patienter/brukare vid hemgång ska veta vem som är ansvarig läkare, ha en underskriven SIP (samordnad individuell plan), eventuella hjälpmedel och bostadsanpassningar etc. arrangerade.

Både socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ses just nu över av regeringen. Det kommer att innebära förändringar för kontoret framöver. Bland annat tyder det på att Socialtjänstlagen kommer att öppnas upp för en förenklad handläggning och beslutsfattande av vissa ärenden samt införande av en ny särskild boendeform för äldre.

Kontoret planerar även att införa flera digitala lösningar för att underlätta och effektivisera arbetet för personalen samt öka kvaliteten för våra brukare, exempel på det är mobil dokumentation, digitala inköp och tidsplaneringsverktyg i alla utförarverksamheter

Under 2018 kommer vård- och omsorgskontoret att förbereda införandet av individens behov i centrum (IBIC). Det är ett behovsinriktat och systematiskt arbetssätt i arbetet med vuxna personer oavsett ålder eller funktionsnedsättning. IBIC utgår från individens behov, resurser, mål och resultat inom olika livsområden i dagliga livet Med ett systematiskt arbetssätt beskrivs nuläge, mål och resultat med strukturerad dokumentation.

Vård- och omsorgskontoret står inför en utmaning vad gäller att rekrytera personal med rätt kompetens. Enligt SKL behöver 225 000 medarbetare nyanställas inom vården och omsorgen de närmaste tio åren. Störst är behovet inom äldreomsorgen där mer än en fjärdedel beräknas gå i pension. Det är med andra ord av stor betydelse att öka attraktiviteten för vård- och omsorgs verksamheter och för arbetsplatsen som sådan.

Under 2017 togs det fram en partsgemensam handlingsplan för hur heltid ska bli norm inom vård och omsorg i Trosa kommun. Arbetet med omställning till heltidsanställningar kommer att startas under 2018 och pågå fram till 2021 då alla anställda kommer att ha erbjudits en heltidsanställning.

Ekologisk utveckling

Alla anställda har genomgått en webbaserad miljöutbildning. Miljöombud finns på alla enheter inom förvaltningen.

För att minska på bilkörandet har förvaltningen under året ökat antalet vårdplaneringar och andra möten via videokonferens.

Nämnden har fattat beslut om Miljöledningssystem enligt miljöledningsnivå 2. Miljömålen fattar nämnden beslut om i samband med nämndens övriga mål för verksamheten.

Projektet - Östersjövänlig mat- Hållbara måltider i Trosa kommun har under perioden avslutats. Projektet har inneburit mer hållbara måltider med säsongsanpassad och närproducerad mat.

Cyklar används ofta för dagliga transporter inom många verksamheter. Fordon ska drivas på det bästa tillgängliga miljöbränsle som bilen är avsedd för. Inom hemtjänsten finns tre elbilar och resten av fordonen drivs av miljödiesel. Under 2018 kommer ytterligare fyra stycken bilar som är el-drivna. Förvaltningen har även tillsatt en översyn av det totala bilanvändandet för att effektivisera användandet över hela förvaltningen.

Vård- och omsorgsnämndens mål 2017

	Mål	Målprecisering	Upp-fyllelse	Utfall	Mätmetod	Kommentar
Nöjdhet / Valfrihet						
1.	Kunderna på särskilt boende ska vara nöjda med Vård & Omsorgs verksamheter	Nöjdheten ska vara minst 90%		89%	Socialstyrelsen: vad tycker de äldre om äldreomsorgen?	92% 2016 (snitt riket 82%)
2.	Hemtjänstkunderna ska vara nöjda med Vård & Omsorgs verksamheter			97%		91% 2016 (snitt riket 89%)
Nöjdhet/Bli sedd och respekterad						
3.	Brukaren känner sig bemött på ett bra sätt inom särskilt boende.	100% ska uppleva att de blir bemötta på ett bra sätt av personalen inom särskilt boende.		96%	Socialstyrelsen: vad tycker de äldre om äldreomsorgen?	100% 2016 (snitt riket 94%)
4.	Brukaren känner sig bemött på ett bra sätt inom hemtjänsten.			98%		96% 2016 (snitt riket 97%)
Självbestämmande						
5.	Brukaren får möjlighet att välja utförare av hemtjänst	80% ska anse att de fått välja utförare av hemtjänst.		75%		76% 2016 (snitt riket 73%)
6.	Personalen tar hänsyn till brukarens åsikter och önskemål inom särskilt boende.	90% ska uppleva att personalen visar hänsyn till åsikter och önskemål.		90%		87% 2016 (snitt riket 80%)
7.	Personalen tar hänsyn till brukarens åsikter och önskemål inom hemtjänst..			92%	Socialstyrelsen: vad tycker de äldre om äldreomsorgen?	92% 2016 (snitt riket 87%)
8.	Brukaren kan påverka vilka tider personalen kommer inom särskilt boende.	75% ska känna att de kan påverka vilka tider personalen kommer.		85%		81% 2016 (snitt riket 61%)
9.	Brukaren kan påverka vilka tider personalen kommer inom hemtjänst.			66%		68% 2016 (snitt riket 61%)
Trygghet/personalkompetens						
10.	Brukaren ska känna att personalen utför sina arbetsuppgifter bra	95% ska uppleva att personalen inom hemtjänst utför sina arbetsuppgifter bra till mycket bra		91%	Socialstyrelsen, Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?	94% 2016 (snitt riket 87%)
11.	Brukaren ska känna sig trygg i sitt hem med stöd av äldreomsorg	95% ska känna sig tygga till mycket trygga i sitt hem med stöd av äldreomsorgen		97%		87% 2016 (snitt riket 86%)

12.	Brukaren ska känna förtroende för personalen	95% ska känna förtroende för personalen inom hemtjänst och särskilt boende		93%	Socialstyrelsen, Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?	96% 2016 (snitt riket 89%)
13.	Utbildningsnivå (antal uskor)	Andel utbildade undersköterskor, och med motsvarande kompetens, ska öka inom äldreomsorgen		58%	Egen mätning (personalenheten)	Nytt mål, saknas utgångsvärde
Trygghet/tillräckligt med tid						
14.	Brukaren ska uppleva att personalen har tillräckligt med tid att utföra arbetet inom särskilt boende	90% ska uppleva att personalen har tillräckligt med tid att utföra sitt arbete		91	Socialstyrelsen: vad tycker de äldre om äldreomsorgen?	87% 2016 (snitt riket 73%)
15.	Brukaren ska uppleva att personalen har tillräckligt med tid att utföra arbetet inom hemtjänst			89		91% 2016 (snitt riket 82%)
Rättssäkerhet/second opinion						
16.	Brukaren ska veta var de kan vända sig avseende klagomål och synpunkter	Kunskapen om var brukaren kan vända sig för att framföra klagomål eller synpunkter ska öka		75%	Vet du vart du ska vända dig om du vill framföra synpunkter eller klagomål på hemtjänsten? Socialstyrelsen, Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?	73% 2016 (snitt riket 64%)
Rättssäkerhet/hjälp jag behöver						
17.	Det ska vara lätt att komma i kontakt med personalen inom särskilt boende	90% ska uppleva att det är lätt att komma i kontakt med personalen inom hemtjänsten och särskilt boende		89%	Hur lätt eller svårt är det att få kontakt med hemtjänstpersonal en vid behov? Hur lätt eller svårt är det att få kontakt med personalen på ditt äldreboende, vid behov? Socialstyrelsen, Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?	92% 2016 (snitt riket 84%)
18.	Det ska vara lätt att komma i kontakt med personalen inom hemtjänst			78%		83% 2016 (snitt riket 79%)
19.	Handläggarens beslut är anpassat till brukarens behov inom hemtjänsten.	80% ska uppleva att handläggarens beslut är helt anpassat efter brukarens behov.		78%	Är handläggarens beslut anpassat efter dina behov? Socialstyrelsen, Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?	76% 2016 (snitt riket 73%)

Kostnadseffektivitet/vårdlogistik

20.	Verksameheterna inom VO ska vara kostnadeffektiva och inte avvika positivt från den beräknade standardkostnaden	VO verksamheter ska följa standardkostnaden		5,2 LSS 3,2 Äldreomsorg	Standardkostnad-savvikelse ÄO och FH, VKV	Högre kostnader än standardkostnaden inom både LSS och äldreomsorg

Kostnadseffektivitet/mål och budget

21.	HME-mått, mål och styrning	HME mätning för VO avseende styrning ska ligga på 88 % eller högre		86%	HME mätning genomförs 1 gång per år i Trosa kommun	86% 2016 (snitt index för riket 79)

Miljö/Lokaler

22.	Minska energiförbrukning	Energiförbrukningen ska minska		792 Mwh	Energiförbrukning i KWh/år Trosagården och Häradsgården	768 Mwh 2016
23.	Minska vattenförbrukningen	Vattenförbrukningen ska minska		8487 m³	Vattenförbrukning M3/år för Trosagården och Häradsgården	8503 m³

Miljö/Transporter

24.	Minska utsläppen från transporter och välja miljövänliga transportalternativ	Utsläppen ska minska		%	Utsläpp från tjänstebilar och privata bilar i tjänst CO2/brukare	
		Utsläppen ska minska		%	Antal körda mil/år/tankade liter bränsle	

Miljö/Upphandling och inköp

25.	Öka andelen miljömärkta produkter vid inköp	Andelen miljömärkta produkter ska öka		%	Andelen miljömärkta förbrukningsvaror % från upphandlad leverantör	

Miljö/Miljökunskap och engagemang

26.	Införa miljöombud inom verksamheterna	Andelen miljöombud ska öka		100%	Andelen miljöombud ska öka	Alla enheter har miljöombud

Teknik och servicenämnden/ Skattefinansierad verksamhet

Ordförande: Arne Karlsson (KD)
Produktionschef: Cecilia Högberg

Totalt, tkr	**2017**	**2016**	**2015**
Budget, netto	-30 420	-26 559	-39 405
Utfall, netto	-30 545	-27 566	-37 248
Avvikelse	-125	-1 007	2 157
Investering, netto	-59 202	-39 047	-17 249
Antal årsarbetare	58	55	50
Antal kvinnor	51	49	46
Antal män	13	12	11
Frisknärvaro %*	74	69	72

Andel månadsavlönade som har fem eller färre sjukdagar per år.

Nämndens verksamhetsområden

Nämnden har inom den skattefinansierade verksamheten ansvar för kontroll, skötsel, drift och underhåll av:

- gator och vägar
- parker, grönytor och skogar
- fastigheter
- fastighetsservice, kost- och städverksamhet
- arbetsmarknadsåtgärder
- kommunens upphandlingar och försäkringar

Tekniska kontoret är ett beställarkontor och i stort sett all verksamhet sker genom entreprenader. Kost- och städverksamheten drivs i egen regi. Organisationsschema alternativt i punktform.

Årets resultat

Totalt redovisas ett marginellt underskott om 125 tkr. Tekniska kontoret inkl. nämnden står för ett underskott om ca 500 tkr, arbetsmarknadsenheten ett underskott om ca 350 tkr och driftenheten ett överskott om ca 700 tkr.

Tekniska kontoret skulle budgettekniskt ha redovisat ett överskott om ca 1 200 tkr som en följd av överkompenserade kapitaltjänstkostnader och en ettårs-satsning som klassats som investering istället för driftåtgärd. Fastighetsverksamheten och då framförallt kostnaderna för grundskolorna överskrider budget med ca 400 tkr. Kostnaderna för gata och park överskrider budget med ca 700 tkr där 200 tkr är hänförligt till ökade kostnader för skadegörelse. Kostnaderna som gjorde att budget överskreds var av engångskaraktär varför verksamheterna bedöms ha en budget i balans inför kommande år utan att åtgärder behöver vidtas. Nämnden redovisar sin buffert i överskott om ca 600 tkr.

Arbetsmarknadsenheten har under året lyft behovet av ökad budget för att täcka lönekostnaderna för anordnade av kommunens 80 ferieplatser, ett underskott om 200 tkr redovisas härav. Inom den dagliga verksamheten som utförs på uppdrag av vård och omsorg har antalet deltagare blivit allt fler men ersättningen från vård och omsorgskontoret har inte ökats det har för året resultaterat i ett underskott om ca 170 tkr. Dessa ekonomiska skevheter måste åtgärdas med under 2018, i annat fall måste antalet platser minskas inom såväl feriearbete som daglig verksamhet.

Överskottet inom driftenheten kan i huvudsak hänföras till kostenheten. Ökade produktionsvolymer inom i stort sett samma organisation ger sänkt produktionskostnad per portion.

Nämndens verksamhet är så mångfasetterad att det är svårt att dra generella slutsatser på övergripande nivå om intäkts- och kostnadsutvecklingen men bortsett från förändringar i internhyresintäkter och ränta och avskrivningar kan sägas att intäkterna ökat med 5% årligen sedan år 2015, personalkostnaderna har ökat med 6% respektive 11% och övriga kostnader är i stort oförändrade. Det pekar på att verksamheterna har blivit mer kostnadseffektiva över tid vilket delvis kan förklaras med tröskeleffekter.

Måluppfyllelse

Målet är att medborgarna är trygga och säkra att vistas utomhus under kvällar och nätter jämfört kommungruppen SCB använder. Trosa kommer på 1 plats av 24 deltagande kommuner inom gruppen pendlingskommun nära större stad (52 stycken) . Placeringsmässigt är oförändrad men index har sjunkit något från 74 till 72. Index över 55 sätts av SCB som = nöjda medborgare. Målet är uppnått.

Målet är att medborgarna är ska vara nöjda med Trosa kommuns gator och vägar jämfört kommungruppen SCB använder. Trosa kommer på 5 plats av 24 deltagande kommuner inom gruppen pendlingskommun nära större stad (52 stycken) . Placeringsmässigt är oförändrad men index har sjunkit något från 59 till 58.Index över 55 sätts av SCB som = nöjda medborgare. Målet är nått men bara knappt sett till index.

Tillväxt & arbete

Nämndens verksamheter är oerhört viktigt för en fungerande tillväxt. Nämnden har en målsättning av med god framförhållning och planerar för utbyggnad av t.ex. förskolor, skola och vägar osv. Genomförd projektuppföljning samt investeringsredovisning anger att arbete med

framförhållning och god planering sker. Under året har t.ex. antalet förskole- och skolplatser kompletterats, fler portioner skolmat till levererats, fler personer har via arbetsmarknadsenheten kommit i arbete.

Verksamheter
För att kunna säga verksamheten är kostnadseffektiv har nämnden valt att utifrån ett antal nettokostnader se om verksamheten utvecklas i takt med de politiska ambitionerna.

Värden för 2017 saknas fortfarande men sett till tidigare år ekonomi och redovisad kvalitet förefaller verksamheterna kostnadseffektiva och i linje med gjorda prioriteringar. Trosa kommun placerar sig sett till länet i mitten eller under avseende nettokostnad per invånare med undantag för nettokostnad för väg- järnvägsnät, parkering där Trosa lägger mest resurser per invånare i länet. Målet anses uppnått.

Hälsa & miljö
Målsättningen var att 60% av livsmedelsinköpen i kommunen ska vara ekologiskt och/eller närproducerade till 2018. Utvecklingen har varit positiv sedan 2015 med 40 %, 2016 med 50% och 2017 med 52,6 % men mål är ej uppnått. Skälet är främst brist på ekologiska produkter.

Engagemang
Medarbetarna i Teknik och servicenämndens verksamheter upplever ett fortsatt högt medarbetarengagemang där 89% av personalen svarar 4-5 på en femgradig skala där 5 är det högsta betyget.

Deltagarna inom AMEs verksamheter upplever ett fortsatt högt medarbetarengagemang där 90% av personalen svarar 4-5 på en femgradig skala där 5 är det

God ekonomisk hushållning
Nämnden och dess verksamheter bidrar till en god ekonomisk hushållning med en budget balans och en kontrollerad kostnadsutveckling.

Medarbetare

Personalvolymen inom verksamheterna har under utökats marginellt under perioden.

Verksamheterna har sammantaget en väldigt hög frisknärvaro även om det finns skillnader mellan enheterna.

Viktiga händelser

Ett stort antal investering projekt har genomförts under året, bl.a. för att möta tillväxten med även för att öka standard på befintliga anläggningar eller för att komplettera gång- och cykelnätet.

Medfinansiering har sökts är erhållits för såväl investeringar i skolmiljö som i GC-nätet.

Den nya driftorganisationen har kommit på plats och rutiner för beställningar och arbetsformer och uppdrag utvecklas.

Tekniska enheten har tillsammans med kultur- och fritidskontoret arbetet med att upprätta underhållsplaner, gränsdragningslistor för tjänstekoncessionerna och för våra förenings- och kulturlokaler.
En ny intern hyresmodell har tagits fram och sjösättas inför budget 2018.

Vi inför ett nytt system för felanmälan och orderhantering i offentliga miljöer. Systemet är öppet för alla och kan även installeras i din telefon som en applikation.

Länsstyrelsen beviljande dispens för framtagande av det historiska badet på Borgmästarholmen

Trosa kommun fick rätt i frågan om skarvarnas negativa påverkan på miljön och ärendet åter visades för nytt beslut hos länsstyrelsen.

Arbetsmarknadsenheten spelade en stor roll i arbetet med extratjänster inom kommunen och målsättningen för 2017 nåddes.

Framtiden

Verksamhetsintegrerade praktikplatser i kommunen är fullt utvecklat och enheterna tar emot 1-2 st. personer per enhet.

Vi genomför extra gatuunderhåll på särskilt utsatta central vägsträckor.

Hamnängsområdet genomgår en större upprustning.

Under året införs ett felanmälning- och ärendehanteringssystem för våra hyresgäster.

Parkplanen ligger som grund för fortsatt utveckling av våra parker

Arbetet med att koppla ihop gång och cykelnätet fortsätter, en gång- och cykelväg kopplar ihop Västerljung och Vagnhärad

Vårt driftåtagande har ökat i takt med tillväxten, genomförda exploateringar och nya bostadsområden.

Vi utvärderar och utvecklar våra driftentreprenader, externa och interna.

Vi anpassar och bygger ut vår verksamhets-, idrotts- och fritidsanläggningar i takt med den ökade tillväxten.

Vi utvecklar infrastrukturen i linje med beslut om stationsläge och infart Västra Trosa.

Investeringsuppföljning

Samtliga investeringar redovisas i särskild bilaga. Här beskrivs kort de mer omfattande som genomförts eller färdigställts under året.

Trafiksäkerhetsåtgärder har genomfört med hjälp av medfinansiering bl.a. har övergångsstället på Stensundsvägen byggts om, anpassningar har gjorts på Skolvägen.

I Vagnhärad har flera större projekt genomförts under året, bl.a. har skolgården på Hedeby/Fornby genomgått en omfattande upprustning och renovering. Parallellt med det har Centrumvägen byggts om bl.a. för att skapa nya parkeringsplatser men även för ökad trafiksäkerhet och skapandet av ett mer bebyggt och trevligt gaturum.

Flera belysningsprojekt har gjort under året, bl.a. förbättrad belysning på Tomtaklintskolan och vid Gröna Torget och inför jul kompletterades och upprustades julbelysningen.

Vårdcentralen har försetts med nytt papptak och plåtdetaljer har målats om. Plåttaken på Industrigatan har målats om och parkeringen har byggts om för såväl ökad tillgänglighet som förhöjt estetiskt uttryck.

Kyrkskolans ytskikt har renoverats, Hedebys hemkunskapssal har total renoverats och Tomtaklint förskola har genomgått en omfattande renovering och i samband med det fått en ny entré.

Skärlagsskolan och Vitalisskolan har genom paviljonger kompletterats med fler klassrum för att möte växande elevantal.

Under årets senare del köptes bostadsmoduler in för att genom snabba åtgärder kunna möta de nya anvisningstallen.

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått	Redov 2017	Redov 2016	Redov 2015
Teknisk förvaltning			
Fastighetsareor egna	63 211	76 232	76 981
Fastighetsareor inhyrda	12 096		
Underhåll av fastigheter kr/m2	199	171	146
Elenergiförbrukning fastighet Mwh	5 220	5 976	4 860
Gator antal kvm	760 410	738 720	732 722
Park antal kvm	602 000	602 000	570 825
Kostnad gator & vägar samt park kr/invånare	1 667		
Elenergiförbrukning, gata Mwh	1 113	1 111	1 104
Drift o underhåll av gator kr/m2	23,2	18,5	17,7
Drift o underhåll av park kr/m2	3,5	3,3	3,9
Skadegörelse tkr totalt fastighet och gata/park	492	186	496
Fastighetsservice			
Antal genomförda vaktmästeritjänster räknat i arbetsdagar	742		
Antal genomförda skötseluppdrag räknat i arbetsdagar	860		
Antal övriga lev. tjänster räknat i arbetsdagar	552		
Antal anställda	14		
Andel anställda med anställningsstöd	79%		
Måltid			
Måltidskostnad/elev och år	5 168	5 056	5 103
Antal skolluncher/dag	1569	1 455	1 450
Måltidskostnad/särskilt boende och år	37 300	39 594	40 056
Städ			
Städkostnad kr/kvm och år	203	198	196
Andel personal med PRYL cert eller motsvarande	76%	76%	76%
Arbetsmarknads-enheten			
Antal personer per år	170		
LSS	19		
Feriearbete för ungdomar	96		
Socialpsykiatrin	11		
Deltagare i arbetsmarknads-åtgärder	44		
Andel som vid avslut har.. (%)			
Börjat arbeta	34		
Börjat studera	4		
Överförd till annan myndighet	27		
Slutförda uppdrag	19		
Någonting annat än ovanstående	16		

Teknik och servicenämnden/ Avgiftsfinansierad verksamhet

Ordförande: Arne Karlsson (KD)
Produktionschef: Cecilia Högberg

Totalt, tkr	2017	2016	2015
Budget, netto	1 327	2 236	900
Utfall, netto	-593	2 260	-831
Avvikelse	-1 920	24	-1 731
Investering, netto	-17 666	-24 134	-18 771
Antal årsarbetare	58	55	50
Antal kvinnor	51	49	46
Antal män	13	12	11
Frisknärvaro %*	74	69	72

Andel månadsavlönade som har fem eller färre sjukdagar per år.

Nämndens verksamhetsområden

Inom teknik- och servicenämnden uppdrag sorterar de avgiftsfinansierade verksamheterna:

- vatten och avlopp innefattande ansvar för vattentäkter, vattentorn, reningsverk och ledningar.

- avfallshantering innefattande ansvar för återvinningscentral, återvinningsstationer, sluttäckning, insamling och behandling av hushållsavfall och slam

Årets resultat

Va–verksamheten hade inför året budgeterat ett överskott om 1 300 tkr. Överskottet skulle delvis täcka upparbetade underskott. På grund av flera stora avloppsstopp och vattenläckor under sommaren kunde verksamheten inte lämna ett överskott utan resultatet stannade på ett underskott om ca 400 tkr, d.v.s. budgeten överskreds med ca 1 700 tkr. Under året har taxan för anslutningsavgifterna reglerats och inför budget 2018 har även brukningsavgiften justeras för att täcka verksamhetens kostnader. Det innebär att Va-verksamheten först från år 2018 har förutsättningar att återställa tidigare underskott.

Kostnaderna för omhändertagande av slam, latrin och fett har under ett antal år överskridit intäkterna. Så även detta år med ett negativt resultat om ca 150 tkr. Taxorna för bl.a. latrin har därav justerats inför 2018.

I takt med tillväxten har fler abonnenter kopplats till avloppsnätet och anslutits till renhållningen. En naturlig följd av detta är att såväl intäkter som kostnader ökat de senaste åren.

Intäkterna från VA-verksamheten har sedan 2014 ökat med 37%. Samtidigt ökade kostnaderna för ränta och avskrivningar med totalt 22% under samma period. Det innebär att det fanns utrymme för övriga kostnader att öka med 15%. Kostnadsökningen under perioden uppgick dock till 49%. Kostnadsutveckling kan som sagt delvis hänföras till kostnader för nya åtaganden i samband med fler abonnenter men även till att entreprenadindex ökat mer än t.ex. KPI, skärpta lagkraven som leder till kostnadsökningar.

Avseende kostnader för avfallshanteringen har intäkterna ökat med 3% mellan 2014- 2015, med 6% mellan 2015- 2016 och med 3% mellan 2016-2017. Samtidigt våra kostnader för insamling och omhändertagande under samma period ökat med 14% vilket är 1% mer än intäktsökningen.

Sammantaget har kostnadsutvecklingen föranlett en taxeöversyn och nya taxor som antagits från 2018.

Måluppfyllelse

Medborgarnas kommun
Målet är att medborgarna är ska vara nöjda med Trosa kommuns vatten och avlopp jämfört kommungruppen SCB använder. Trosa kommer på plats 21 av 24 deltagande kommuner inom gruppen pendlingskommun nära större stad vilket är totalt 52 stycken. Placeringsmässigt en förbättring men index har sjunkit från 72 till 69. SCB gör bedömningen att ett värde mellan 55 -74 ska uppfattas som nöjda vilket skulle innebära att målet är nått. En placering på 21 plats når inte riktigt hela vägen då målsättningen har sats till en placering inom topp 20. Målet anses i all väsentlighet nått.

Målet är att medborgarna är ska vara nöjda med Trosa kommuns renhållning och sophämtning jämfört kommungruppen SCB använder. Trosa kommer på plats 3 av 24 deltagande kommuner inom gruppen pendlingskommun nära större stad (52 stycken) . Placeringsmässigt en försämring från 1 plats år 2015. Målet nås.

Tillväxt & arbete

Den avgiftsfinansierade verksamheten är oerhört viktigt för att möjliggöra tillväxt. Nämnden har en målsättning av med god framförhållning och planerar för utbyggnad av t.ex. vatten och avlopp. Genomförd projektuppföljning samt investeringsredovisning anger att arbete med framförhållning och god planering sker. Under året har t.ex. arbetet med överföringsledningen mellan Vagnhärad och Trosa färdigställts. Vattenuttaget på

täkterna har ökats och när behov fanns infördes vattenförbud.

Verksamheter
För att kunna säga verksamheten är kostnadseffektiv har nämnden valt att utifrån ett antal nettokostnader se om verksamheten utvecklas i takt med de politiska ambitionerna. Värden för 2017 saknas fortfarande och det är många kommuner som inte redovisar kostnaderna för vatten, avlopp och renhållning då verksamheten är i bolag. Som ett komplement följer även nämnden redovisade avgifter enligt Nils Holgersson-modellen. Där framkommer att Trosa sett till avgifter för abonnenterna har lägre avgift för vatten och avlopp än 6 andra kommun i länet och har näst lägst avgift för avfallshantering i länet. Även om taxorna har setts över och kommer att öka under 2018 anses verksamheterna utifrån detta samt resultaten från medborgarundersökningen vara kostnadseffektiva.

Engagemang
Medarbetarna i Teknik och servicenämndens verksamheter upplever ett fortsatt högt medarbetarengagemang där 89% av personalen svarar 4-5 på en femgradig skala där 5 är det högsta betyget.

God ekonomisk hushållning
Nämnden och de avgiftsfinansierade verksamheterna bidrar för närvarande inte till en god ekonomisk hushållning då ett negativt resultat redovisas.

Medarbetare

Personalvolymen inom tekniska enheten som arbetar med den avgiftsfinansierade verksamheten har under 2017 utökats marginellt samtidigt har tjänster varit vakanta under delar av såväl 2016 som 2017.

Verksamheterna har sammantaget en väldigt hög frisknärvaro även om det finns skillnader mellan enheterna.

Viktiga händelser

Överföringsledningen är färdigställd, tagen i bruk samt slutbesiktigad.

Vi har under året deltagit i ett stort antal exploateringsprojekt som medför nya VA anslutningar såsom Väsby, Hagaberg och Hökeberga. Därutöver har ett antal byggnationer föranlett tillkommande anslutningar t.ex. HSBs byggnation på Trosalundsberget, byggnation i Åda.

Arbetet med ett kommunalt huvudmannaskap på Tofsö har inletts. Under året har nämnden beslutat om teknisk lösning, den har upphandlats och inventering av befintliga anläggningar pågår.

Standarden har ökats på återvinningsstationen – Nyängen genom att tillföra asfalt. Vi har kompletterat återvinningsstationen i Västerljung genom avskärmning med häckplantering. Byggnation av ny och större återvinningsstation har påbörjats vid Torpa äng. Samtliga investeringar och förbättringar har genomförts genom medfinansiering från FTI.

Vi har fått godkänt från länsstyrelsen att flytta återvinningsstationen på Källvik.

Med anledning av att många upplevde kvartalsfakturering som något negativt infördes under året månadsfakturering för vatten, avlopp och renhållning.

Vi har sett över, utvärderat och reviderat såväl anslutnings- som förbrukningsavgifter för vatten, avlopp och renhållning.

Framtiden

De ekonomiska förutsättningarna inom framförallt vatten och avlopp gör att vi kan jobba mer systematiskt med förnyelse och underhåll i nätet.

Vi utreder möjligheter och behov av ny/ utökad avloppsrening.

En ny och reviderad VA-plan, renhållningsförordning samt avfallsplan presenteras för beslut.

Sluttäckningen fortlöper enligt plan.

Vi fortsätter utveckla och öka standard och tillgänglighet på våra återvinningsstationer bl.a. flyttas befintlig station på Källvik.

Vi genomför nödvändigt vattenmätarbyte för 600 abonnenter.

Vi har tagit ar över kundtjänsten för renhållningen helt från vår driftentreprenör och kan därmed ge en högre och förbättrad service till våra abonnenter.

Vi verkställer beslut om utökade öppettider på Korslöt.

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått	Redov 2017	Redov 2016	Redov 2015
Renhållning			
Hushållsavfall kg/invånare	215	223	226
Hushållsavfall kr/inv	526	527	522
Slam/latrin kr/inv	170	174	173
VA-verksamhet			
Producerad vattenmängd (tm3)	904	954	886
Försåld vattenmängd (tm3)	692	671	616
Ospecificerad förbrukning (%)	23,5	29,7	43,8
Vattenläckor, antal	21	15	7
Avloppsstopp, antal	17	13	20

Investeringsuppföljning

Under året färdigställdes överföringsledningen mellan Trosa och Vagnhärad. Överföringsledningen omfördelar inte bara belastningen mellan reningsverken utan ger även förbättrad och ökad säkring av vattenförsörjningen inom kommen. I samband med byggnationen har två nya pumpstationer byggts. Efter det att projektet och ledningsdragningen godkändes av Länsstyrelsen har projektet fortlöpt enligt tidsplan och inom budget. Mindre följdarbeten i verket i Vagnhärad återstår innan projektet helt avslutas.

Investeringen i den nya vattentäkten är klar men det återstår arbete med att upprätta ett nytt vattenskyddsområde, i samband med detta utreds även möjlighet att lämna in en ansökan för ökat uttag som en förberedelse för att möta kommande tillväxt.

Ett omfattande arbete med att verkställa tidigare domar om ett kommunalt huvudmannaskap på Tofsö har inletts.

Ett antal åtgärder för att förhindra översvämning har genomfört i området kring Smäckbrogatan och Allégatan.

Sluttäckningen av Korslöt har gått över förväntan och en ansökan om nästa etapp har lämnats till Länsstyrelsen. I samband med nästa etapp måste befintlig mottagning för avfall från privat personer flyttas och en förstudie för att utreda en möjlig lösning och placering har genomförts.

Teknik- och servicenämndens mål 2017

	Mål	Målprecisering	Upp-fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
Medborgarnas kommun							
1	Trosa kommuns medborgare är trygga och säkra att vistas utomhus under kvällar och nätter	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med			9 (plats 6 2015)	SCB:s medborgar-undersökning var annat år, senaste mätningen år 2017	Trosa placerar sig på plats 9 av 131 kommuner som genomförde underesökningen, en liten minskning jämfört med senaste mätningen från 2015 då Trosa placerade sig på plats 6. Trosa kommer på 1 plats av 24 deltagande kommuner inom gruppen pendlingskommun nära större stad (52 stycken)
2	Medborgarna är nöjda med Trosa kommuns gator och vägar	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med			31 (plats 24 2015)	SCB:s medborgar-undersökning var annat år, senaste mätningen år 2017	Trosa placerar sig på plats 31 av 131 kommuner som deltog i senaste mätningen 2017, vilket är ett sämre resultat jämfört med mätningen som gjordes 2015 då Trosa placerade sig på plats 24.Trosa kommer på 5 plats av 24 deltagande kommuner inom gruppen pendlingskommun nära större stad (52 stycken)
3	Medborgarna är nöjda med Trosa kommuns vatten och avlopp	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med			117 (plats 115 2015)	SCB:s medborgar-undersökning var annat år, senaste mätningen år 2017	Trosa placerar sig på plats 117 av 131 kommuner som deltog i senaste mätningen 2017, vilket är ett sämre resultat jämfört med mätningen som gjordes 2015 då Trosa placerade sig på plats 115. Trosa kommer på plats 21 av 24 deltagande kommuner inom gruppen pendlingskommun nära större stad (52 stycken)
4	Medborgarna är nöjda med Trosa kommuns renhållning och sophämtning	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med			15 (plats 3 2015)	SCB:s medborgar-undersökning var annat år, senaste mätningen år 2017	Trosa placerar sig på plats 15 av 131 kommuner som deltog i undersökningen. Målet uppfylls men Trosa tappar några placeringar jämfört med mätningen 2015 då Trosa placerade sig på plats 3.Trosa kommer på plats 3 av 24 deltagande kommuner inom gruppen pendlingskommun nära större stad (52 stycken)
Tillväxt & arbete							
5	Nämndens verksamheter bidrar till att möjliggöra den kommunala tillväxten	Vi har god framförhållning och planerar för utbyggnad av kommunal service såsom gator, VA, skolor etc.				Mäts genom projekt-uppföljning	Nämndens verksamheter är oerhört viktigt för en fungerande tillväxt. Nämnden har en målsättning av med god framförhållning och planerar för utbyggnad av t.ex. förskolor, skola och vägar osv. Genomförd projektuppföljning samt investeringsredovisning anger att arbete med framförhållning och god planering sker. Under året har t.ex. antalet förskole- och skolplatser kompletterats, VA-nätet byggts ut
Verksamheter							
6	Våra verksamheter ska vara kostnadseffektiva	Kommunens nettokostnader för verksamheten utvecklas i takt med de politiska ambitionerna				Jämför nettokostnad för respektive verksamhet	Värden för 2017 saknas fortfarande men sett till tidigare år förefaller verksamheterna kostnadseffektiva och i linje med prioriteringar. Trosa kommun placerar sig sett till länet i mitt eller under avseende nettokostnad per invånare med undatag för nettokostnad för vägnät och parkringar där Trosa lägger mest resurs/ invånare i länet.
Hälsa & miljö							
7	Måltiderna är ekologiskt hållbara	60% av livsmedels-inköpen i kommunen ska vara ekologiskt och/eller närpoducerat till 2018			53%	Uppföljning av livsmedelinköp	Målsättningen var att 60% av livsmedelsinköpen i kommunen ska vara ekologiskt och/eller närproducerade till 2018. Utvecklingen har varit positiv sedan 2015 med 40 %, 2016 med 50% och 2017 med 52,6 % men mål är ej uppnått. Skälet är främst brist på ekologiska produkter.
Engagemang							
8	Medarbetarna i Teknik och servicenämndens verksamheter upplever ett högt medarbetar-engagemang	80 % ska svara 4-5 i en femgradig skala där 5 är det högsta betyget			89%	Årlig HME enkät till kommunens medarbetare	Medarbetarna i Teknik och servicenämndens verksamheter upplever ett fortsatt högt medarbetarengagemang där 89% av personalen svarar 4-5 på en femgradig skala där 5 är det högsta betyget.

9	Deltagarna i AME:s verksamheter upplever ett högt engagemang	80 % ska svara 4-5 i en femgradig skala där 5 är det högsta betyget				Egen enkät	90% svarar 4-5. Målet uppnått.
God ekonomisk hushållning							
10	Det planerade underhållet av kommunens materiella tillgångar ska överstiga det akuta underhållet inklusive skadegörelse	Minst 70% ska vara planerat underhåll			94%	Uppföljning av bokförda kostnader	
11	Nämnden har en budget i balans	Kostnaderna överskrider inte intäkterna				Bokslut	Budget balans och en kontrollerad kostnadsutveckling

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande: Lena Isoz (M)
Produktionschef: Cecilia Högberg

Totalt, tkr	**2017**	**2016**	**2015**
Budget, netto	-38 347	-37 763	-44 219
Utfall, netto	-37 134	-37 106	-42 578
Avvikelse	1 213	657	1 641
Investering, netto	-1 388	-605	-210
Antal årsarbetare	20	20	17
Antal kvinnor	15	14	11
Antal män	8	9	8
Frisknärvaro %*	82	78	81

Andel månadsavlönade som har fem eller färre sjukdagar per år.

Nämndens verksamhetsområden

Nämnden har ett samlat ansvar för:

- Bibliotek
- Fritidsgårdar
- Kulturskola
- Allmänkultur
- Bidrag och stöd till föreningsliv Båtplatser
- Idrotts – kultur- och samlingslokaler
- Rekreationsanläggningar t.ex. elljusspår och utegym
- Friluftsbad
- Tjänstekoncessionerna, Gästhamnen, Kråmö, Safiren, Camping

Verksamheten är organiserad enligt nedan:

Årets resultat

Nämndens verksamheter redovisar ett överskott om ca 1 200 tkr. Till det ska 1 948 tkr läggas till avseende överkompensation för kapitaltjänstkostnader vilket ger ett faktiskt underskott på ca 700 tkr. Under året har skolgården på Hedeby/ Fornby byggts om och i samband med det gjordes en nedskrivning av återstående bokfört värde för Qulanplan om ca 600 tkr.

Verksamheterna går med undantag för samlingslokalerna Trosa kvarn och Skärborgarnas hus med mindre överskott och har sammantaget en ekonomi i balans. Nämnden har gett kontoret i uppdrag att under 2018 återkomma med förslag på utveckling verksamhet i samlingslokalerna för att komma till rätta med kostnaderna för lokalerna.

Under perioden 2014-2017 har budgeten för föreningsbidragen ökats med ca 6% samtidigt har nyttjandet av bidragen d.v.s. föreningarnas ansökningar endast ökat med 3%. Det innebär att det finns visst utrymme för ett ökat aktivitetsuttag i takt med tillväxten. Kostnaden för löner har under samma period ökat med ca 5% årligen. Under 2017 ökade kostnaden med ca 10% men då avsåg mer än 5% projektanställningar kopplat till bidrag från Kulturrådet för integrationsprojektet Entré utan trösklar samt projektet Öppen kulturskola.

Måluppfyllelse

Medborgarnas kommun
Medborgarundersökningen visar att medborgarna är förhållandevis nöjda med möjligheterna till att kunna utöva fritidsintressen, exempelvis sport, kultur, friluftsliv, föreningsliv jämfört kommungruppen 8000-15999 invånare. Av totalt 38 svarande kommuner i gruppen placerar sig Trosa som nummer 11 vilket är en svag förbättring från föregående mätning med 12 plats.

Nämndens målsättning med fler kulturaktivitet för barn och unga genom kulturföreningarnas försorg ser fortsatt svårt ut att nå.

Tillväxt & arbete
Nämnden verksamheter bidrar till ett gott företagsklimat bl.a. genom att tillhandahålla mötesplatser och lokaler. Under perioden har utbudet och möjligheterna utökats genom bl.a. ändrad inriktning i Trosa kvarn och kommunens köp av Skärborgarnas hus. Arbetet med ett utveckla dessa lokaler fortsätter under 2018. Sett till Svenskt näringslivs ranking har i alla fall värdet för t.ex. service till förtagen ökat något hur stor del som kan hänföras till Kultur- och fritidsnämndens verksamheter kan vara svårt att säga men den upplevda servicen beror ofta på flera faktorer.

Verksamheter
För att kunna säga verksamheten är kostnadseffektiv har nämnden valt att utifrån ett antal nettokostnader se om verksamheten utvecklas i takt med de politiska ambitionerna. Värden för 2017 saknas fortfarande men sett till 2015, 2016 så märks de politiska prioriteringarna på fritidsområdet. Trosa kommun har inom länet högst kostnad per invånare och då verksamheten har en ekonomi i balans samt god kvalitet enligt mätningar anses målet uppnått. Inom kulturområdet ligger trosa kommun på femte plats i länet och sett till ekonomi och kvalitet anses målet uppnått.

Av de som kontaktar kultur- och fritidsförvaltningen var 91 % nöjda med bemötandet och 78 % är nöjda med hanteringen av sina ärenden. Målet anses delvis uppfyllt.

Hälsa & miljö
Det är viktigt att verksamhetsutbudet anpassas i takt med kommunens tillväxt. Ett sätt att mäta detta att följa rankingen i SKLs folkhälsoindex. Målet är att Trosa kommun skall tillhöra de 25% bästa. Inget nytt index har publicerats sedan 2015. En delfråga i den senaste mätningen avseende aktiv fritid visade att Trosa placerad sig väl i länet. Dock finns mycket att göra 66% av befolkningen i gruppen 16-84 år är fysiskt aktiva minst 30 minuter/dag. Det innebär att 34% inte är det.

Engagemang
Medarbetarna i Kultur och fritidsnämndens verksamheter upplever ett fortsatt högt medarbetarengagemang där 94% av personalen svarar 4-5 på en femgradig skala där 5 är det högsta betyget.

God ekonomisk hushållning
Nämnden och dess verksamheter bidrar till en god ekonomisk hushållning med en budget balans och en kontrollerad kostnadsutveckling.

Medarbetare

Antalet årsarbetare ökade med 10 stycken mellan åren 2015 och 2016. Ökningen berodde främst på organisatoriska förändringar. Mellan 2016 och 2017 uppgick ökningen till 1 årsarbetare vilket är hänförligt till projektanställningar. Personalvolymen är i stort oförändrad och stabil.

Under årets senare del har en större organisationsförändring genomförts vilket innebär att istället för att rekrytera en ny kultur- och fritidschef har befintliga gruppchefer på biblioteken och fritidsgårdarna utvecklats till att bli enhetschefer. Kultur- och fritidskonsulentens uppdrag utvecklats till en roll som enhetschef med t.ex. fullt budgetansvar för allmän kultur och föreningar. En enhetschef till kulturskolan har rekryterats externt. Enhetscheferna rapporterar direkt till produktionschefen kultur-, fritid-, teknik- och service.

Verksamheterna har sammantaget en väldigt hög frisknärvaro även om det finns skillnader mellan enheterna.

Viktiga händelser

Vi har med medel från Kulturrådet startat öppen kulturskola vilket är en uppsökande verksamhet i syfte att möta ungdomar som inte självmant hittar till Kulturskolan.

Konstrundan har genomförts med stor framgång. Våra uppskattade språkcaféer i samarbete med SFI fortsatte och inom projektet ”Entré utan trösklar” arrangerades bl.a. träffar för nyanlända, musik- och författarcaféer på Trosa Kvarn, familjeföreställning på arabiska på biblioteket och arabisk bio på Skärborgarnas hus.

Fritidsgårdsverksamheten genomförde bl.a. med hjälp av medel från MUCF extra många aktiviteter för kommunens ungdomar under sommaren.

Vi har anpassat fritidsgårdarnas verksamhet, öppettider och bemanning för att bättre möta och finnas för och där våra ungdomar är.

Vi har utvärderat bidragsreglerna och med utgångspunkt i resultat anpassat och utvecklat bidrag och regler.

Vi har utvecklat och följt upp våra tjänstekoncessioner enligt beslutad uppföljningsmodell.

Vi har bytt biblioteksdatasystem och inför ett nytt bokningssystem för lokalbokningar, bidragsansökningar och hantering av båtplatser i syfte att öka tillgänglighet och service till våra medborgare.

Framtiden

Vi ser ett utökat samarbete mellan biblioteken, fritidsgårdarna och kulturskolan.

Fritidsgårdarna, ungdomsrådet och ungdomsgrupperna planerar och genomför en festival i slutet av sommaren.

I arbetet med att lyfta fram Vagnhärads historiska värden kommer applikationen *”Runturen”* utvecklas med fler språk och platser samt anpassas för fler plattformar, vilket ger fler människor möjlighet att utforska och lära sig mer om bygdens rika kulturarv.

Vi arbetar vidare med säsongsanpassade och behovsstyrda öppettider inom alla våra verksamheter

Uppföljning och utvärdering, fastställande av vilken funktion Trosa kvarn ska ha.

Vi når fler elever och besökare genom ökad marknadsföring och uppsökande verksamhet.

Kommunens tillväxt gör att vi ser över eventuella behov av nya verksamheter och utökning av befintliga.

Planering av en föreningsdag, för samtliga föreningar inom kultur- och fritidsområdet i Trosa kommun, fortsätter.

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått	Redov 2017	Redov 2016	Redov 2015
Småbåtshamn			
Antal platser	700	700	700
- varav stora platser	129	129	129
Antal uthyrda platser	642	650	650
Kö, stora platser	55	46	44
Föreningsstöd			
Antal föreningar som erhåller stöd	34	32	33
Antal aktiviteter	6 994	7 094	7 638
Totalt antal deltagare	70 158	71 158	73 247
Allmän kultur			
Antal kultur-föreningar som erhåller stöd	19	16	16
Antal kultur-föreningsaktiviteter	99		
Antal kultur-arrangemang och utställningar	72	59	72
Trosa kvarn och Skärborgarnas hus			
Antal publika arrangemang	93		
Antal uthyrningar till slutna sällskap	219		
Antal intern-kommunala bokningar	106		
Fritidsgårdarna			
Antal stora arrangemang	15	15	16
Antal besökare på stora arrangemang	1 595	1 208	1 179
IRL, antal besökare			
Vardagskvällar	19	19	21
Helgkvällar	54	44	36
UH, antal besökare			
Vardagskvällar	18	30	29
Helgkvällar	26	36	36
Biblioteken			
Antal besökare	93 603	100 593	125 156
Antal utlån	51 528	55 874	64 479
Antal e-lån	1 726	1 696	1 648
Kulturskolan			
Antal debiterade elever	*251*	211	215
Antal ämneskurser	*291*	253	241
Kö	*132*	77	53

Investeringsuppföljning

Kultur- och fritidsnämnden har i egenskap av beställare deltagit i byggnationen av en Skate- och bikepark. Parken invigdes i slutet av sommaren och har kommit att bli en mycket uppskattad anläggning.

Kultur- och fritidsnämnden har i egenskap av beställare deltagit i den pågående byggnationen av ett nytt utegym mitt emot Safiren.

Renoveringen av Skärborgarnas hus påbörjades under året med ommålning av fasad, nya skyltar, entré och en ombyggd och upprustad parkering. Projektering för nästa steg, invändiga renovering, pågår för närvarande i nära samarbete med föreningar och andra intressenter.

Inför sommaren påbörjades kommunens underhållsarbete på Krämö.

Kultur- och fritidsnämndens mål 2017

	Mål	Målprecisering	Upp-fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod	Kommentar
Medborgarnas kommun							
1	Medborgarna är nöjda med möjligheterna till att kunna utöva fritidsintressen, exempelvis sport, kultur, friluftsliv, föreningsliv	Trosa ska tillhöra de 15 bästa kommunerna av jämförbar storlek			11	Medborgar-undersökning var annat år, senaste mätningen 2017	Svag förbättring från plats 12 år 2015
2	Kulturföreningarna har aktiviteter för barn och unga	Större andel barn och unga ska ta del av föreningslivets kulturutbud jmft föregående år				Mäts vid årets slut genom föreningarnas bokslut	Fullständigt boklsut från föreningarna finns först 31 mars. En förhandsgranskning pekar på att andel inte ökat.
Tillväxt & arbete							
3	Verksamheterna bidrar till ett gott företagsklimat	Vi skapar och tillhandahåller mötesplatser				Svenskt näringslivs ranknig	Utbudet av mötesplatser har defacto ökat. Rankingen om service till företagen har ökat från 3.72 till 3.78
Verksamheter							
4	Våra verksamheter ska vara kostnadseffektiva	Kommunens nettokostnader för verksamheten utvecklas i takt med de politiska ambitionerna				Jämför nettokostnad för fritids- respektive kulturverksamhet	Värden för 2017 saknas fortfarande men sett till 2015, 2016 så märks de poltiska prioriteringarna på fritidsområd. Trosa kommun har inom länet högst kostnad per invånare och då verksamheten har en ekonomi i balans samt god kvalitet enligt mätningar anses målet uppnått. Inom kulturområdet ligger trosa kommun på femte plats i länet och sett till ekonomi och kvalitet anses målet uppnått.
5	De som kontaktar Kultur och fritidsförvaltningen är nöjda med bemötandet och hanteringen av ärenden	90 % ska vara nöjda med bemötande. 80% ska vara nöjda med hanteringen			91% och 78%	Egen enkät	91 % är nöjda med bemötandet. 78 % är nöjda med hanteringen av ärenden. Målet anses delvis uppfyllt. Föregående år var resultat 93%
Hälsa & miljö							
6	Vårt verksamhetsutbud anpassas till kommunens tillväxt	I SKL:s rankning av folkhälsoindex visas Trosa grönt, dvs. tillhör de 25% bästa				SKL Öppna jämförelser	Resultat har inte publicerats ännu men den senaste mätningen avseende frågor rörande aktiv fritid visade att Trosa placerad sig väl i länet. Dock finns mycket att göra 66% av befolkningen i gruppen 16-84 år är fysiskt aktiva minst 30 minuter/dag. Det innebär att 34% inte är det.
Engagemang							
7	Medarbetarna i Kultur och fritidsnämndens verksamheter upplever ett högt medarbetarengagemang	80 % ska svara 4-5 i en femgradig skala där 5 är det högsta betyget.			94%	Årlig HME enkät till kommunens medarbetare	Resultat är oförändrat högt på 94%
God ekonomisk hushållning							
8	Nämnden har en budget i balans	Kostnaderna överskrider inte intäkterna				Bokslut	Ekonomin är under kontroll

Miljönämnden

Ordförande: Dan Larsson (M)
Produktionschef: Mats Gustafsson

Totalt, tkr	2017	2016	2015
Budget, netto	960	953	970
Utfall, netto	816	761	408
Avvikelse	144	192	562
Investering, netto	0	0	0
Antal årsarbetare	3	3	3
Antal kvinnor	2	2	3
Antal män	1	1	0
Frisknärvaro %*	82	83	79

*Andel månadsavlönade som har fem eller färre sjukdagar per år. Siffran är en total för hela samhällsbyggnadskontoret.

Verksamhetsområde

- Miljö och hälsoskydd
- Livsmedelstillsyn
- Alkoholtillstånd
- Tobak och folköl
- Nikotin och receptfria läkemedel

Årets resultat

Miljönämnden redovisar ett positivt resultat för 2017 på +144 tkr. Det positiva resultatet beror i första hand på högre intäkter än budgeterat. Kostnaderna är högre än budget vilket bland annat förklaras av att alkoholhandläggningen sedan ett år tillbaka sköts av Nyköpings kommun utan att budgetramen justerats.

Måluppfyllelse

Miljönämndens mål gällande handläggningstid och HME-resultat nås medan nämndens högt ställda mål gällande service till företagen inte helt nås men trendutvecklingen är fortsatt positiv.

Medarbetare

Personalkostnaderna överstiger gällande budget vilket i första hand beror på högre löneuppräkning än budgeterat.

En handläggare är delvis föräldraledig varför ett vikariat tillsatts under året. Frisknärvaron är fortsatt mycket hög.

Viktiga händelser

Miljökontoret är fortfarande i ett läge med förhållandevis ny personal vilket innebär att den ordinarie tillsynen prioriteras högt. Utöver detta har fokus bland annat legat på att skapa rutiner och checklistor för olika ärendetyper i syfte att minska sårbarheten på kontoret.

Den enskilda oförutsedda händelsen som genererat mest arbete är en förorenad dricksvattenbrunn i närheten av Sund. Vattnet innehåller mycket höga halter av bly och utifrån detta ärende har det kommit till miljökontorets kännedom att det kan förekomma naturligt bly i marken inom vissa områden i kommunen.

Miljökontoret har under årets också upplevt tydliga ökningar av antalet ärenden kring nedskräpning, eldning och buller vid framför allt nyproduktion av bostäder.

Framtiden

På miljökontoret pågår en ständig utveckling av arbetets innehåll, arbetssätt och rutiner. Inom de lagstiftningar som miljökontoret har som arbetsredskap sker förändringar, både inom den aktuella lagstiftning som tillämpas och det faktaunderlag som ligger till grund för riskvärderingar och bedömningar. Detta innebär att en beredskap måste finnas för en löpande anpassning av arbetet.

Under 2018 kommer arbetet med att ta fram skriftliga rutiner för olika typer av klagomålsärenden fortsätta.

Under 2018 kommer miljökontoret förbereda inför byte av ärendehanteringssystem eftersom nuvarande ärendehanteringssystem ECOS kommer avvecklas.

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått	Redov 2017	Redov 2016	Redov 2015
Miljö och hälsoskydd			
Anmälan avloppsanordning	53	46	50
Livsmedelsobjekt	146	140	121
Miljöskydd	69	78	76
Serveringtillstånd	21	19	19
Lantbruk miljöskydd	71	71	71
Hälsoskydd/hygienlokaler	127	118	112

Miljönämndens mål

	Mål	Upp-fyllelse	Trend	Mätmetod	Kommentar
Service till företagen					
1.	Trosa kommun ska tillhöra den främsta tiondelen (10 %) av de kommuner som genomför mätningen.			SBA:s/SKL:s undersökning av sammantagen servicefaktor.	Trosa är på trettionde plats av ca 150 kommuner. Fortsatta förbättringar inom Miljönämndens områden.
Effektivitet					
2.	Handläggningen ska effektiviseras och därmed ge upphov till förkortade handläggningstider räknat från komplett inlämnad handling			Regelbundna uppföljningar och mätningar.	Stickprov visar på likartade handläggningstider som tidigare år.
Medarbetarengagemang					
3.	80 % av medarbetarna ska ge det sammanvägda betyget 4-5 på en femgradig skala			Regelbundna uppföljningar och mätningar.	Se kommentar nedan.
Avloppsinventering					
4.	Att bedriva inventeringen av enskilda avlopp i sådan takt att samtliga anläggningar är inventerade senast 2016			Årlig uppföljning av inventeringstakt	Se kommentar nedan.

Mål 3, Resultatet för 2017 överstiger nämndens mål och är i stort jämförbart med föregående år.

Mål 4, Fortsatt arbete sker med inventering av enskilda avlopp. På grund av hög arbetsbelatsning och ny personal på Miljökontoret har inventeringstakten dock behövts sänkas och målet kommer därmed inte kunna nås. Målet ser annorlunda ut i budget 2018.

13

Kommunstyrelsen
Kommunkontoret
Björn Alm
Redovisningsansvarig
0156-520 32
bjorn.alm@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-03-19
Diarienummer
KS 2018/59

Instruktion för ombud för Trosabygdens Bostäder AB:s årsredovisning 2017

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till Kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att fastställa bolagets balans- och resultaträkning per 31 december 2017

2. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att i ny räkning överföra det balanserade resultatet 68 914 228,87 kronor.

3. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att ingen utdelning lämnas till ägaren för året.

4. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att styrelsens ledamöter och verkställande direktör beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.

_____

Ärendet

Enligt 9 kap 7 § aktiebolagslagen ska årsredovisning samt revisionsberättelse läggas fram vid en ordinarie bolagsstämma senast sex månader från utgången av varje räkenskapsår.

Trosabygdens Bostäder AB, Trobo, är ett av Trosa kommun helägt bolag.
I samband med att 403 lägenheter såldes till HSB Sörmland 2011, bildades Trosabygdens Holding AB vilket har varit ett dotterbolag till Trobo.
Under året har Trosabygdens Holding AB fusionerats med Trobo vilket bland annat stärker Trobos balanserade resultat med 92 941 tkr.

Styrelsen har i årsredovisningen föreslagit resultatdisposition i Trosabygdens Bostäder AB.

Trobo har ett balanserat resultat på 67 844 tkr och resultat för året på 1 071 tkr.

Styrelsen har angivit redovisning för verksamheten år 2017.

Trobo behandlar årsredovisningen vid ordinarie bolagsstämma. Kommunstyrelsens förste vice ordförande är kommunens ombud vid bolagsstämman.

Vid bolagsstämman ska beslut fattas

- om fastställelse av bolagets balans- och resultaträkning per 31 december 2017
- omdispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen samt
- om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och den verkställande direktören.

Trobos resultat för 2017 är 1 071 tkr. Balanserat resultat från tidigare år är 67 844 tkr.

Inga medel från kommunen har tillskjutits under 2017.

Björn Alm
Redovisningsansvarig

Bilagor
Årsredovisning Trobo

Trobo

TROSABYGDENS BOSTÄDER

ÅRSREDOVISNING 2017

Rådhuset - Julmarknad

www.trobo.se
org.nr 556476-7704

Trosabygdens Bostäder AB

Årsredovisning 2017

Trosabygdens Bostäder AB

FASTSTÄLLELSEINTYG

Undertecknad VD för Trosabygdens Bostäder Aktiebolag intygar dels att denna kopia av Årsredovisningen avseende 2017 överensstämmer med originalet, dels att resultat- och balansräkning fastställts på årsstämma den 7 maj 2018. Årsstämman beslöt tillika godkänna styrelsens och verkställande direktörens förslag till resultatdisposition.

Trosa den 7 maj 2018

Innehållsförteckning

Årsredovisning 2017 ..... **2**

FASTSTÄLLELSEINTYG **2**

Förvaltningsberättelse **4**

Information om verksamheten 4

Årets viktigaste händelser 4

Styrning 4

Fastighetsbestånd och byggnation 5

Hyror 5

Uthyrningssituation 5

Administration 6

Personal 6

Hållbar utveckling 6

Ekonomisk utveckling 7

Investeringar 8

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång 8

Framtid 8

Uppföljning av målen fastställda i affärsplanen **10**

Resultat- och balansräkning 13

Flerårsöversikt **14**

Specifikation över förändring i eget kapital **15**

Nyckeltal **16**

Resultaträkning **17**

Balansräkning – tillgångar **18**

Balansräkning – skulder **19**

Kassaflödesanalys **20**

Redovisnings och värderingsprinciper **21**

Noter **21**

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och VD för Trosabygdens Bostäder AB, org.nr. 556476-7704, redovisar bolagets årsredovisning 2017. Bolagets säte är Trosa kommun.

Information om verksamheten

Trosabygdens Bostäder AB (Trobo) är ett av Trosa kommun helägt företag. Bolagsordningen anger att föremålet för bolagets verksamhet är att bedriva fastighetsförvaltning, och att ändamålet för verksamheten i första hand är att främja bostadsförsörjningen inom Trosa kommun genom att tillhandahålla bostadslägenheter med hyresrätt. I andra hand ska bolaget tillhandahålla lokaler för kommunens eller kommersiella verksamheter.

Gällande ägardirektiv för bolaget reviderades och fastställdes under våren 2016.

Bolagsstämma
Årsstämma hölls 26 april.

Styrelse

Styrelsen har under året haft åtta sammanträden. Styrelsen har följande sammansättning:

Ordinarie		Suppleanter	
Sune G Jansson *Ordförande*	(m)	Dag Örtqvist	(m)
Rigmor Breidemalm *Vice ordförande*	(s)	Greger Tidlund	(s)
Margareta Wallin	(m)	Olof Gibeck	(c)

Verkställande direktör
Cecilia Högberg är verkställande direktör.

Revisorer
Kommunfullmäktige har utsett Lars Sjögren (s) och Rolf Hugert (m) till lekmannarevisorer. Ernst & Young AB har sedan 2015 varit valt som revisionsbolag med huvudansvarig revisor Johanna Eklöf.

Organisationsanslutning

Trosabygdens Bostäder AB är medlem i

- **SABO -** Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag
- **Fastigo -** Fastighetsbranschens Arbetsgivarorganisation
- **HBV -** Husbyggnadsvaror HBV Förening
- **SKL Kommentus Inköpscentral** SKI, är en inköpscentral som arbetar med samordnade upphandlingar.
- **Företagarna i Trosa**

Öster långgatan 66 – mot ån

Årets viktigaste händelser

Styrning

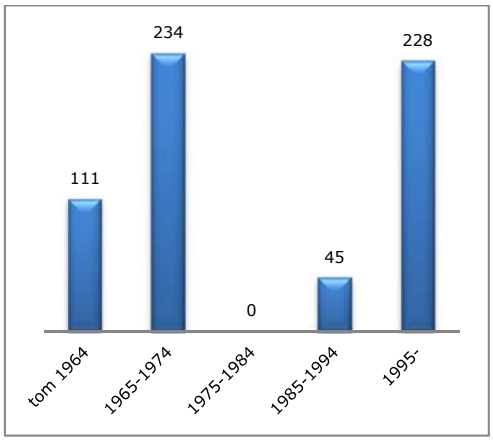
- Arbetet med att utveckla uthyrningspolicyn har fortsatt och regelverket har kompletteras ytterligare. Bl.a. med regler för antal boende per lägenhet samt inkomstkrav i relation till hyra.
- Former för beslut om- och slutredovisning av investeringsprojekt har fastställts.
- Beslut om- och verkställande av fusion mellan Trosabygdens bostäder AB och Trosabygdens Holding har genomförts. Trosabygdens Holding AB var ett helägt dotterbolag till Trosabygdens Bostäder AB och från och med beskattningsåret 2017 upphörde koncernbidragsspärren hos Trosabygdens Bostäder AB.
- Styrelsen, VD samt personal har arbetat fram en ny affärsplan som fastställs under hösten.
- Samtliga styrdokument har setts över.
- Systemet för internkontroll har setts över och anpassats till ägarens rutiner.
- Bolagets finanser har sakta börjat stärkas.

Fastighetsbestånd och byggnation

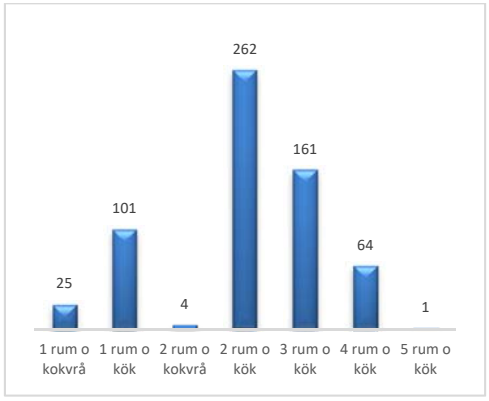
- Det totala lägenhetsbeståndet uppgick vid årets slut till 618 lägenheter om ca 39 000 m² och 47 lokaler om 17 400 m².

- Under året har ytterligare 8 tillfälliga bostäder hyrts ut genom blockförhyrning. Lägenheterna finns i bolagets paviljonger som tidigare använts vid renoveringsevakuering. Bostäderna kan bara upplåtas med tidsbegränsning då paviljongerna har ett tidsbegränsat bygglov.

- Lägenhetsbestånd 2017-12-31

Fördelning efter färdigställande år

Fördelning efter lägenhetsstorlek

- Genomförande av ombyggnation och renovering av tomställda lokaler på Stationsvägen i Vagnhärad. Det som tidigare var en lokal har nu deltas upp på två separata uthyrningsbara lokaler. Den större av dem har renoverats och anpassats till en lokal för utbildningsändamål och hyrts ut till Trosa kommun. Den andra har byggts om för butiks- eller kontorsändamål.

- Standardhöjande åtgärder i samband med stambyte har genomfört inom fastigheten Mölna.

- Under året har ett arbete för framtagande av ny detaljplan inom Trosa 11:1 pågått i samråd med samhällsbyggnadskontoret.

- Under året har fastigheten Stadsrättaren 1 köpts. Fastigheten köptes med tecknat hyresavtal för gatukök- restaurang verksamhet.

Hyror

- Hyresförhandlingen för 2017 gav en uppgörelse om hyresökning med 55 kronor per lägenhet och månad. Hyran för lokaler med förhandlingsklausul höjdes med 0,9%.

- Hyressättningen för motorvärmarplatser, garage och parkeringar har reviderats och omförhandlats.

- Bostädernas genomsnittshyra uppgick till 1 272 kr/m². Genomsnittshyran påverkas av bolagets höga andel nyproducerade lägenheter.

Uthyrningssituation

- I huvudsak har alla lägenheter varit uthyrda under året och efterfrågan på såväl mindre som större lägenheter har varit och är större än tillgången.

- Omkring 1 800 personer är registrerade som bostadssökande. I genomsnitt anmälde sig 80 personer som intresserad till varje lägenhet som annonserades som ledig under året. Det tar i genomsnitt 3 ½ år att få en lägenhet.

- Bolaget har under året spelat en viktig roll för kommunens möjlighet att klara uppdraget som följer av kommunmottagning av flyktingar.

Administration

- Ett arbete för att uppdatera avtalsmallar, rutiner för hyresgästfinansierade anpassningar har inletts.
- Tvåhandsrutiner för såväl ut- som inbetalningar har införts.
- Bolaget har deltagit och genomfört flera upphandlingar i samverkan med kommunen.

Personal

Verksamheten har i huvudsak bedrivits med egen personal. Planerat underhåll och större reparationer utförs genom upphandlade entreprenörer. För städning anlitas entreprenör.

Antal årsarbetare (beräknat efter genomsnittlig arbetstid)

Kvinnor	4,2	(2,7)
Män	6,0	(9,0)
Totalt	10,2	(11,7)

Bemanningen uppgår till 11 anställda. Trobo sköter även administration åt Trosa Fibernät AB. Under året har beslut fattats om att minska personalstyrkan med en årsarbetande tjänsteman. Bakgrunden är ett identifierat behov av ytterligare anpassning till det minskade beståndet.

Hållbar utveckling

Trobo arbetar med hållbar utveckling ur flera aspekter; ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Kravet gäller fastigheternas estetik, skick och energianvändning. Vidare finns ett socialt ansvarstagande utifrån det allmännyttiga uppdraget, där bolaget bl.a. förmedlar lägenheter till flyktingar och till de sociala kontrakt som kommunen önskat få.

Under året har Trobo bjudit in till en nytt informations- och samverkansforum mellan bolaget, socialkontoret, myndighetskontoret och tjänsteman för bostadsanpassning. Tanken är att liknande forum ska genomföras 2 gånger per år i syfte att öka kunskapen om varandras verksamhet, förutsättningar, verktyg, utmaningar och policys.

Som arbetsgivare har Trobo berett arbetstillfällen utöver eget personalbehov. Bolaget stöder även lokala organisationer med t.ex. ungdomsverksamhet.

Vid samtliga upphandlingar som genomförs, ställs krav på att leverantörer och entreprenörer har ett miljöledningssystem, certifierat eller ett eget redovisat system. Alla entreprenader ska redovisa ett egenkontrollprogram.

Hamnfogden - lokaler i centrumläge

Ekonomisk utveckling

Det redovisade resultatet uppgår till ca 1,1 mnkr vilket är strax under det budgeterade resultatet om 1,5 mnkr. Jämfört med föregående år har resultatet förbättrats med ca 3,6 mnkr.

I och med att TroHold fusionerades under året belastades Trobos resultat med ca 0,2 mnkr. Vidare fördelades ingen management fee från Trobo till TroHold, en avgift som föregående år uppgick till 0,45 mnkr.

Nettoomsättningen, hyresintäkterna, har ökat med 4 %, primärt som en följd av att de nya lägenheter som invigdes under sommaren 2016 nu fått full effekt.

Rörelsens kostnader har minskat med 6% eller ca 2 mnkr. En stor del av kostnadsminskningen är hänförligt till minskade kostnader för löner till tjänstemän då förra året belastades av engångskostnader för pensionslösning till avgående VD.

I samband med personalavgångar och nyrekryteringar har det skett en förskjutning mellan kostnader för fastighetsskötsel och kostnader för reparationer. Totalt sett är kostnaderna i stort oförändrade.

Taxebundna kostnader ökar endast med 1% vilket är positivt då beståendet ökat jämfört föregående år.

Kostnaden för fastighetsförsäkringen ökade primärt som en följd av dyrare avtal efter genomförd upphandling, tidigare var beståendet försäkrat genom SABO försäkringar något som inte längre finns.

Avskrivningarna fortsätter att öka med ca 9 % eller 1,5 mnkr vilket är en följd av nyupplåning samband med investeringar.

Rörelsens resultat uppgår till 17,3 mnkr jämfört föregående år 14 mnkr eller -6,4 mnkr efter nedskrivning.

Räntekostnaderna är i stort oförändrade trots att lånevolymen ökats. Skälet är genomförda låneupphandlingar som gett förmånliga räntor via bl.a. Kommuninvest. Erlagda borgensavgifter till kommunen uppgår till 10 % av Trobos finansiella kostnader.

Kostnadsgrupp	**Utveckling jmf. föregående år (Tkr)**	**%**
Hyresintäkter	2 617	4%
Övriga intäkter	191	80%
Intäkter totalt	**2 808**	**4%**
Fastighetsskötsel köpta tjänster	-807	-30%
Fastighetsskötsel egen regi	-16	-3%
Fastighetsskötsel löner egen regi	-606	-27%
Fastighetsskötsel totalt	**-1 430**	**-25%**
Reparationer köpta tjänster	994	46%
Reparationer egen regi	40	10%
Reparationer löner egen regi	791	101%
Reparationer totalt	**1 480**	**29%**
Taxebundna kostnader uppvärmning	128	1%
Fastighetsförsäkring	219	38%
Ersättning för men i nyttjandet	5	12%
Övriga försäkringar, avgifter, förluster	230	398%
Medel till hyresgästföreningen	18	13%
Administrationskostnader	131	17%
Löner tjänstemän	-1 936	-36%
Köpta tjänster administration	-580	-25%
Reklam och PR	-21	-23%
Summa ordinarie kostnader	**-1 755**	**-5%**
Underhåll bostäder	-278	-28%
Underhåll lokaler	-106	-43%
Underhåll gemensamma utrymmen	3	1%
Underhåll huskropp	15	16%
Underhåll utemiljö	9	19%
Underhåll p-platser	-3	-100%
Fastighetskatt	115	11%
Summa kostnader	**-2 001**	**-6%**
Avskrivningar	1 488	9%
Utdelningar, ränteintäkter	-535	1004%
Räntekostnader	46	0%
Koncernbidrag	316	-100%
Latent skatt	183	218%
Årets resultat jmf föregående år	**3 588**	**143%**

Investeringar

Under året har ett antal mellanstora och mindre investeringsprojekt genomförts. Bl.a. har en större renovering och hyresgästanpassning genomförts på Norra Husby, Stationsvägen. Den en längre tid vakanta butikslokalen i fastighetens bottenvåning har renoverats och 75% av lokalen har byggts om för utbildningsändamål och hyrts ut till Trosa kommun/ SFI. De återstående 25% har renoverats och anpassats till butikslokal. Projektet genomfördes genom upphandling med förnyad konkurrens inom gällande ramavtal.

I samband med en vattenläcka i Mölna genomfördes stambyte och badrumsrenovering på återstående lägenheter i fastigheten.

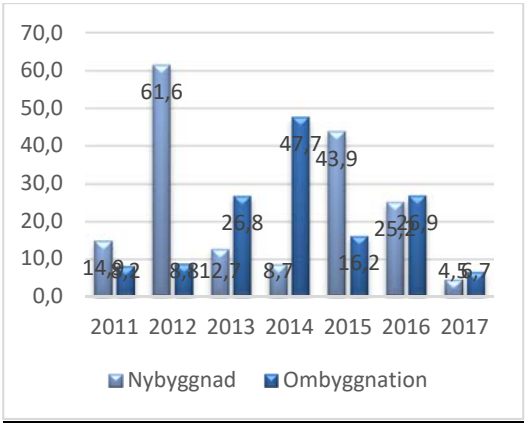
Järnåldervägen i Vagnhärad

Markarbeten som återstod efter tidigare års omfattande renovering av Järnåldervägen har genomförts och projektet är nu helt klart.

Utredning och projektering för att genomföra en försiktig renovering av det äldre beståendet på Biblioteksvägen pågår.

Under året har ett antal åtgärder vidtagits för att försköna i den yttre miljön t.ex. har räcke och buskage mellan Tumlaren och Högbergsgatan ersatts med stenläggning och blomsterarrangemang.

Den totala investeringsvolymen uppgick under året till 11,2 mnkr vilket kan jämföras med föregående år då volymen var 52,1 mnkr.

Investeringsvolymerna väntas åter igen öka under 2018 och 2019 i samband med planerad nyproduktion.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

- Hyresförhandlingen för 2018 resulterade i en tvåårig överenskommelse. Där hyran för 2018 höjs med 0,9% och hyran för 2019 höjs med 1,3%. Hyran för lokaler med förhandlingsklausul höjs med motsvarande belopp.

- Vid årsskiftet meddelade VD att hon säger upp sig för att gå vidare till annan anställning. Rekrytering av efterträdare inleddes under januari och ny VD väntas tillträda 16 april. VD kommer finnas tillgänglig för överlämning.

- Bolaget har inlett en process för att bygga 88 nya lägenheter under hösten 2018-våren 2019. Kommunfullmäktiges ställningstagande har inhämtats och bolaget har efterfrågat ökat borgenstak för kommande lånefinansiering.

Tumlaren - nyproduktion

Framtid

- Fler äldre ger ökat behov av anpassade lägenheter. Det kan handla om markplan, hiss, uteplatser med låg egen skötselnivå.

- Ökad efterfrågan på ”trygghetsboende” eller Bovieranliknande- koncept.
- Folkhälsotrend och ökad miljömedvetenhet leder till ökad efterfrågan på miljömässiga alternativ t.ex. uterum, grönytor, kolonilotter och rökfria hus.
- Fler unga ger ökat behovs av små, billiga lägenheter
- Behov av ökat samarbete och information för nyanlända, förutsättningar för att skapa möten mellan olika kulturer efterfrågas.
- Dyrare och svårare att köpa mark i en ökad efterfrågan
- Fortsätta arbetet med att öka bolagets lönsamhet
- Arbete med resultatet av genomförd kundundersökning
- Utveckla och öka kvalitén på hemsidan
- Fortsätta arbetet med koncernsamordningen
- Söka investeringsbidrag där så är lämpligt
- Komplettera beståndet där det är möjligt och förutsättningar finns genom nybyggnation, förtätning och förvärv.

Uppföljning av målen fastställda i affärsplanen

Mål

	Vad	Mål	Resultat	
Verksamhetsmål - Medborgarnas kommun				
1	Våra hyresgäster är nöjda med sitt boende	80 % ska svara 4-5 i en femgradig skala där 5 är det högsta betyget	Enkät genomförs våren 2018	○
2	Våra hyresgäster känner sig trygga och säkra att vistas utomhus under kvällar och nätter	80 % ska svara 4-5 i en femgradig skala där 5 är det högsta betyget	Enkät genomförs våren 2018	○
3	Vi erbjuder funktionella äldreboenden samt lägenheter för äldre och boende med funktionshinder	Vid nybyggnation av bostäder tillse att det byggs lägenheter som enkelt kan bli anpassade	Vid nybyggnation har vi valt koncept med hiss, automatiska dörröppnare och få trösklar. Badkar undviks.	●
5	Vi spelar en viktig roll i kommunens arbete för att bistå socialt utsatta grupper	Erbjuda sociala kontrakt med ambitionen att omförhandla dessa till reguljära hyresavtal inom rimlig tid (i normalfallet 1 år)	Under året har Trobo bidragit med ett antal sociala kontrakt men framför allt har flera lägenheter fördelats till kommunmottagna flyktningar.	●
6	Vi arbetar för ökad samordning mellan bolaget och kommunen	Synergieffekter som kommer bolaget, kommunen och skatte-, hyres- och avgiftskollektivet till godo	Mycket är genomfört men det återstår fortfarande delar. Samordningen får betraktas ligga tidsmässigt i linje med förväntan varför målet för närvarande anses uppfyllt.	●
Tillväxt & arbete				
7	Bolaget medverkar till kommunens attraktivitet som bostadsort och som etableringsort för företag	Vi ska bygga ca 60 nya lägenheter under mandatperioden	Under perioden har bolaget byggt 28 nya lägenheter i Vagnhärad och 16 nya lägenheter i Trosa. Totalt 44 lägenhet. Bolaget hade planerat för ytterligare byggnation i Vagnhärad men intresset för att bygga och tillföra bostadsrätter gjorde att Trobo i samråd med ägaren gick ur projektet.	●
8	Vi bygger bostäder och kommersiella lokaler på affärsmässig grund, samt kompletterar långsiktigt marknaden där den är underdimensionerad	Vi bygger i hela Trosa kommun	Se ovan	●
9	Möjliggöra bildandet av bostadsrättsföreningar och kooperativa hyresrätter	Medverka i de fall intresse finns	Boende på Ägogången visade intresse och bolaget bjöd in till dialog. Intresset bland de boende var dock inte stort nog varpå förfrågan togs tillbaka.	●

Hälsa & miljö				
10	Tillsammans med våra hyresgäster ska vi minska energiförbrukning	Vi minskar energiförbrukning med 15 % i jämförbart bestånd	Den totala årsförbrukningen uppgick per 2016 till 1,96 GWh vilket kan jämföras med 2017 då förbrukningen uppgick till ca 1,94 GWh. Under perioden har antalet lägenheter ökat vilket ger en verklig minskning per lägenhet.	🟢
11	Tillsammans med våra hyresgäster ska vi minska energiförbrukning och andra faktorer som bidrar till miljöpåverkan	Alla nybyggda och ombyggda lägenheter ska vara utrustade för individuell mätning av el, värme och vatten	100% avseende el, avseende värme och vatten har detta visat sig olönsamt varför åtgärden ej genomförs	🟢 🔴
12	Vi arbetar kontinuerligt med att förbättra möjligheterna till källsortering i våra bostadsområden	Antalet områden med fullskalig sortering ökar	I slutet på 2017 erbjöds full sortering i 10 av våra områden. Det är ingen förändring jämfört föregående år.	🟡
13	Vid ny- och ombyggnation ska klimatneutrala eller förnyelsebara energikällor eftersträvas. Fjärrvärmeanslutning är ett förstahandsalternativ där det erbjuds på goda affärsmässiga villkor	Under år 2018 finns solceller inom ett av våra områden. Andelen fastigheter med anslutna till fjärrvärme ökar.	Mäts först bokslutet 2018 Vi har anslutit vid nyproduktion	○ 🟢
14	Låga livscykelkostnader ska vara vägledande vid val av tekniska lösningar	Ökade krav på material och utförande	Vid upphandling av entreprenader ställs krav på såväl material som utförande	🟢
15	Vi efterfrågar alltid miljövänliga alternativ vid inköp av varor och tjänster	Andelen ekologiska och miljövänliga inköp ökar årligen	Vid upphandling av entreprenader ställs krav på såväl material som utförande	🟢
16	Vi arbetar för det nationella målet, en fossilfri fordonsflotta	Vi uppgraderar successivt vår fordonspark i linje med antagen rese- och fordonspolicy	Vi har under 2017 bytt ut två av bilarna till nyare modeller med lägre utsläpp	🟢
Engagemang				
17	Våra medarbetare upplever ett högt medarbetarengagemang	80 % ska svara 4-5 i en femgradig skala där 5 är det högsta betyget	Genomförs först 2018	○

God ekonomisk hushållning				
18	Bolaget ska vara finansiellt stabilt, dvs ha god långsiktig betalningsförmågan	Bolagets långsiktiga soliditet bör vara 30 % men kan under en expansiv fas ligga lägre, dock aldrig under 15 %	Soliditet 2017 uppgår till 18,9% vilket är godtagbart då bolaget är i en expansiv fas.	
19	Bolaget ska ha sådana ekonomiska resurser att ägaren får en rimlig avkastning på kapitalet, med beaktande av kommunens finansiella åtagande och risk i bolaget	Belåningsgrad/bokfört fastighetsvärde (%) Skuldsättningsgrad (ggr)	Belåningsgrad/bokfört värde fastighetsvärde: 92,9% Skuldsättningsgrad: 4,3 ggr	
20	Bolaget ska i sin planering tillse att kapitalstrukturen i bolaget är rimlig långsiktigt	**1)** Andelen kort räntebindning (förfall inom 1 år) skall begränsas till 60 % **2)** Den genomsnittliga räntebindningen (lån+derivat) skall variera inom intervallet 2-9 år **3)** Andelen kort kapitalbindning (förfall inom 1 år) skall begränsas till max 30 %	**1)** Andel som förfaller inom 1 år uppgår till 28% (40%) **2)** Genomsnittet uppgår till 5,95 år (5,53 år) **3)** Andel som förfaller inom 1 år uppgår till 23% (20%)	
21	Bolagets ska nå ett driftresultat som står i rimlig proportion till bolagets totala kapital (det bokförda värdet)	Den av Trosa kommun bedömda rimliga avkastningen är 5 % över tid (Motsvarande 2 % inflation och 2,5 % genomsnittlig svensk tillväxt samt en riskpremie på 0,5 %)	Resultat efter finansiella poster uppgår till: 0,7% (-6,8%).	

Resultat- och balansräkning

Under året har Trosabygdens holding fusionerats in i Trosabygdens bostäder vilket medför en förbättrad balansräkning för företaget.

Bolagets omsättning består av hyresintäkter och uppgår till 68,8 (65,9) mnkr.

Bolagets rörelseresultat uppgår till 17,3 (14,0) mnkr.

Resultatet efter finansiella poster är 0,9 (-2,9) mnkr.

Resultat efter beräknad skatt är 1,1 (-2,5) mnkr.

Balansräkningens omslutning är 722 (658) mnkr.

Anläggningstillgångar minskat med 6,7 mnkr och som en följd av fusionen och ökade lån ökar omsättningstillgångarna med 70,7 mnkr jämfört 2016.

Bolagets skulder och avsättningar minskar med 29,9 mnkr.

Eget kapital uppgår till 136,1 mnkr efter årets resultat på 1,1 mnkr samt fusionen med TroHold.

Kassalikviditeten, d.v.s. betalningsförmågan på kort sikt, ökade kraftigt som en följd nyupplåning som ännu inte fullt ut nyttjats. Vid årsskiftet uppgick kassa och bank till 49,7 (1,2) mnkr.

Balanslikviditeten, dvs. förhållandet mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder uppgår till 49,4 (3,4) %.

Företagets soliditet har under 2017 ökat något och uppgår till 18,9 (6,4)%. Fusionen gör att årets soliditet ska jämföras med föregående års koncernsoliditet på 19,5%. SABO-företagen i motsvarande storlek (500-999 lgh) redovisade i genomsnitt 15,7 % soliditet år 2016.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 12,7 mnkr och kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till -11,9 mnkr. Årets totala kassaflöde uppgick till 48,5 mnkr beroende på att årets investeringar har varit på en lägre nivå än tidigare samtidigt som nyupplåningen inte fullt ut nyttjats.

Förslag till resultatdisposition

Styrelsens förslag till beslut om resultat-disposition i Trosabygdens Bostäder AB org.nr. 556476-7704, på årsstämman 2018-05-07. Till årsstämmans förfogande står följande:

Balanserat resultat	67 843 694 kr
Årets resultat	1 070 534 kr
Totalt balanserat resultat	68 914 229 kr

Styrelsen föreslår årsstämman att besluta

att utdelning inte lämnas till ägaren

att i ny räkning överföra balanserat resultat om 68 914 229kr.

För närmare bedömning av 2017 års resultat och ekonomisk ställning per 2017-12-31 hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys samt noter. Alla belopp anges fortsättningsvis i tkr resp. mnkr.

Flerårsöversikt

Flerårsöversikt TROBO

Resultaträkning (kkr)	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Nettoomsättning	60 568	63 434	62 373	65 972	68 780
Rörelsens kostnader	-42 835	-43 559	-68 723	-51 964	-51 452
Rörelseresultat	17 733	19 875	-6 350	14 008	17 327
Finansnetto	-17 961	-19 623	-16 797	-16 885	-16 397
Resultat före bokslutsdisp.	-228	252	-23 147	-2 878	931
Bokslutsdispositioner	0	0	2 647	316	0
Resultat före skatt	-228	252	-20 500	-2 562	931
Periodens skatt	244	23	5 507	44	140
Årets resultat	**16**	**275**	**-14 993**	**-2 518**	**1 071**

Flerårsöversikt TROBO

Balansräkning (kkr)	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Tillgångar					
Materiella anläggn.tillgångar	547 140	589 952	610 025	645 571	639 110
Finansiella anläggn.tillgångar	8 147	5 427	7 123	6 927	6 711
S:a anläggningstillgångar	555 287	595 379	617 148	652 497	645 821
Omsättningstillgångar	13 561	28 709	18 185	5 007	75 731
S:a Tillgångar	**568 848**	**624 088**	**635 333**	**657 505**	**721 552**
Eget kapital och skulder					
Eget kapital	62 522	59 649	44 656	42 138	136 150
Obeskattade reserver	0	549	0	0	0
Långfristiga skulder	468 782	529 653	551 205	467 693	432 001
Kortfristiga skulder	37 544	34 237	39 472	147 674	153 401
S:a eget kapital och skulder	**568 848**	**624 088**	**635 333**	**657 505**	**721 552**

Specifikation över förändring i eget kapital

	Aktie-kapital	Reserv-fond	Uppskrivn-fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa
Ing. eget kapital 2016-01-01	**40 600**	**26 635**	**0**	**-7 586**	**-14 993**	**44 656**
Vinstdisp. enl. bolagsstämma:						
Utdelning						0
Omföring föreg års resultat				-14 993	14 993	0
Årets resultat 2016					-2 518	-2 518
Utg. eget kapital 2016-12-31	**40 600**	**26 635**	**0**	**-22 579**	**-2 518**	**42 138**
Fusionresultat Trohold				92 941		92 941
Vinstdisp. enl. bolagsstämma:						
Utdelning						0
Omföring föreg års resultat				-2 518	2 518	0
Årets resultat 2017					1 071	1 071
Utg. eget kapital 2017-12-31	**40 600**	**26 635**	**0**	**67 844**	**1 071**	**136 150**

Aktiekapitalet fördelas på 40 600 aktier med kvotvärdet 1 000 kronor.

Nyckeltal

	Kapital och finansiering		2013	2014	2015	2016	2017
1	Soliditet	%	11,0	9,6	7,0	6,4	18,9
2	Belåningsgrad bokfört fastighetsvärde	%	93	97	98	96	93
3	Skuldsättningsgrad	ggr	8,1	9,5	13,2	14,6	4,3

Definitioner

1 Eget kapital plus obeskattade reserver exkl latent skatt dividerat med balansomslutning
2 Skulder till kreditinstitut dividerat med bokfört fastighetsvärde netto
3 Totala skulder inkl latent skatt på obeskattade reserver dividerat med eget kapital plus obeskattade reserver exkl latent skatt

	Lönsamhet och risk		2013	2014	2015	2016	2017
1	Avkastning på justerat eget kapital	%	-0,4	0,4	-51,8	-6,8	0,7
2	Avkastning på totalt kapital	%	3,2	3,2	-0,8	2,1	2,5
3	Direktavkastning	%	5,6	5,5	5,4	4,7	5,0
4	Räntetäckningsgrad	ggr	1,8	1,7	1,9	1,8	2,1
5	Räntebidragsberoende	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6	Hyresnivå, bostäder	kr/kvm	1 146	1 202	1 217	1 261	1 272
7	Driftnetto	kkr	31 921	34 133	34 195	31 026	35 874
	Yta bostäder, 1000-tal kvm	kvm	36,0	36,0	37,9	39,0	39,0

Definitioner

1 Resultat efter finansiella poster dividerat med eget kapital plus obeskattade reserver exkl latent skatt
2 Resultat efter finansiella poster plus finansiella kostnader dividerat med balansomslutning
3 Driftnetto dividerat med balansomslutning
4 Driftnetto plus ränteintäkter plus räntebidrag dividerat med räntekostnader
5 Räntebidrag dividerat med nettoomsättning
7 Driftnetto är fastighetsförvaltningens intäkter minus kostnader för drift, underhåll och fastighetsskatt.

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING PER 31/12

Belopp i kkr

	Not	2017	2016
NETTOOMSÄTTNING			
Hyresintäkter	2	68 203	65 462
Övriga rörelseintäkter	3	577	510
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER		**68 780**	**65 972**
RÖRELSENS KOSTNADER			
Externa kostnader	4,5,7,8	-25 859	-26 154
Personalkostnader	6	-7 047	-8 791
Avskrivningar och nedskrivningar	9	-18 547	-17 019
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER		**-51 452**	**-51 964**
RÖRELSERESULTAT		**17 328**	**14 008**
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR			
Resultat från övriga värdepapper, anläggningstillgångar	10	2	2
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	11	586	51
Räntekostnader och liknande resultatposter	12	-16 984	-16 939
SUMMA FINANSIELLA KOSTNADER/INTÄKTER		**-16 397**	**-16 885**
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		**931**	**-2 878**
BOKSLUTSDISPOSITIONER			
Bokslutsdispositioner	13	0	316
Periodens skatt	14	140	44
ÅRETS RESULTAT		**1 071**	**-2 518**

Balansräkning - tillgångar

BALANSRÄKNING PER 31/12

Belopp i kkr	Not	2017	2016
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Byggnader	15, 20	601 818	615 773
Markanläggningar	16	9 162	8 605
Mark	17	18 019	17 078
Inventarier	18	3 354	3 501
Pågående ny- och ombyggnader	19	6 757	614
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		639 110	645 571
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	21	134	134
Andelar i koncernföretag	22	0	50
Uppskjutna skattefordringar	23	5 141	5 002
Andra långfristiga fordringar	24	1 436	1 741
SUMMA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		6 711	6 927
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		**645 821**	**652 497**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
VARULAGER MM			
Lager och förråd		327	269
KORTFRISTIGA FORDRINGAR			
Hyres- och kundfordringar		608	417
Övriga fordringar	25	2 851	1 832
Fordringar på koncernföretag	26	0	736
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	1 867	530
SUMMA KORTFRISTIGA FORDRINGAR		5 326	3 515
KASSA OCH BANK			
Kortfristiga placeringar		20 346	0
Kassa och bank	28	49 731	1 223
		70 077	1 223
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		**75 731**	**5 007**
SUMMA TILLGÅNGAR		**721 552**	**657 505**

Balansräkning - eget kapital och skulder

BALANSRÄKNING PER 31/12

Belopp i kkr	Not	2017	2016
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
BUNDET EGET KAPITAL			
Aktiekapital		40 600	40 600
Reservfond		26 635	26 635
SUMMA BUNDET EGET KAPITAL		**67 235**	**67 235**
FRITT EGET KAPITAL			
Balanserat resultat		67 844	-22 579
Årets resultat		1 071	-2 518
SUMMA FRITT EGET KAPITAL		**68 915**	**-25 097**
SUMMA EGET KAPITAL		**136 150**	**42 138**
SKULDER			
LÅNGFRISTIGA SKULDER			
Skulder till kreditinstitut	29	432 001	409 863
Skulder till koncernföretag	30	0	57 830
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER		**432 001**	**467 693**
KORTFRISTIGA SKULDER			
Skulder till kreditinstitut	29	133 187	122 410
Checkräkningskredit	31	0	5 086
Leverantörsskulder		7 926	4 590
Skatteskulder		0	0
Övriga kortfristiga skulder	32	211	329
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	33	12 076	15 259
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER		**153 401**	**147 674**
SUMMA SKULDER		**585 402**	**615 367**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**721 552**	**657 505**

Kassaflödesanalys

KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i kkr

	Not	2017	2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Resultat efter finansiella poster		931	-2 878
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet:			
Avskrivningar och nedskrivningar		18 547	17 019
Förändring av uppskjuten skatt		140	44
Övriga poster		0	231
Realisationsvinster /-förluster och övriga poster		92 941	0
Kassaflöde före förändringar av rörelsekapitalet		**112 559**	**14 416**
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital			
Ökning (-) resp minskning (+) av lager		-58	1
Ökning (-) resp minskning (+) av korta fordringar		-1 811	4 611
Ökning (+) resp minskning (-) av korta skulder		-5 051	-1 939
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		**105 639**	**17 088**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förändring finansiella anläggningstillgångar		216	196
Förvärv av byggnader, mark och markanläggningar	36	-11 214	-52 170
Avyttring av aktier, byggnad och mark		0	0
Förvärv av inventarier		-872	-310
Avyttring av inventarier		0	0
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		**-11 870**	**-52 283**
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nyemission		0	0
Förändring koncernskuld genom fusion		-57 830	0
Infusionerade placeringar fr dotterföretag		-20 346	0
Upptagna lån/inlösen av lån		39 909	43 277
Amortering av skuld		-6 994	-16 647
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		**-45 261**	**26 629**
ÅRETS KASSAFLÖDE		**48 508**	**-8 566**
Likvida medel vid årets början		1 223	9 789
Likvida medel vid årets slut		49 731	1 223

Redovisnings- och värderingsprinciper

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen upprättas med tillämpning av Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning (K3).

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges nedan.

Kassaflödesanalys
Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- och utbetalningar.

Avskrivningar, nedskrivningar och uppskrivningar
Materiella anläggningstillgångar skrivs systematiskt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. I resultaträkningen har resultatet belastats med avskrivningar enligt plan för byggnader, markanläggningar och inventarier. Avskrivningar sker enligt linjär metod och enligt plan baserad på tillgångarnas anskaffningsvärden och beräknade ekonomiska livslängder.
Följande avskrivningstider tillämpas:

Fastigheter uppdelat i komponenter:

grund och stomme	100 år	invändigt bygg och kök	50 år
skal tak	40 år	el och ventilation	40 år
skal väggar och fönster	50 år	vvs nät	50 år
wc badrum	30 år	inre ytskikt och vitvaror	15 år

Markanläggningar	20/30 år
Inventarier	3 år/5 år/10år

Genomförda mindre ombyggnadsåtgärder kan i sig utgöra en enda komponent, och delas inte upp.
Planenliga avskrivningar har gjorts med hänsyn tagen till när under året anskaffning skett.
Enskild anläggningstillgång skrivs ned till verkligt värde när detta är lägre än redovisat värde.
Nedskrivning redovisas i resultaträkningen.
Uppskrivning görs för vissa fastigheter när extern värdering visat att dessa fastigheters verkliga värde varaktigt är högre än bokfört värde. Uppskrivning görs i förekommande fall balansräkningen.
För upplysningsändamål genomförs regelbundet extern värdering av fastigheterna.

Ny-, till- och ombyggnader
Aktivering av investeringar och ombyggnader har skett till den del som bedömts långsiktigt värdehöjande för respektive fastighet. Den del av ny-, till- och ombyggnadskostnader som kan anses utgöra underhåll har kostnadsförts.

Pågående ny- och ombyggnader
Nedlagda kostnader vid ny- och ombyggnader redovisas som pågående till dess att de tas i drift. I nedlagda kostnader inkluderas samtliga direkta kostnader hänförliga till respektive objekt samt egna indirekta kostnader för projektledning och kontroll. Räntekostnader för byggnadskreditiv aktiveras.

Finansiella anläggningstillgångar
De finansiella anläggningstillgångarna har värderats till anskaffningsvärde.

Övriga tillgångar och skulder har värderats enligt följande:
- Förråd har värderats till anskaffningsvärde enligt inkomstskattelagens bestämmelser.
- Fordringar har värderats till det belopp varmed de beräknas inflyta.
- Kortfristiga placeringar i värdepapper har värderats till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen.
- Skulder har upptagits till det faktiska eller beräknade värdet av kända skulder.

Periodisering av inkomster och utgifter har skett i enlighet med god redovisningssed.
Ränteswappar har med kostnader / intäkter redovisas netto som räntekostnad.

Noter

Noter till resultaträkningen

Belopp i kkr		**2017**	**2016**
Not 2	**Hyresintäkter**		
	Bostäder	50 298	48 267
	Lokaler	17 919	17 519
	Garage	180	179
	Bilplatser	553	492
		68 950	**66 458**
	Avgår: outhyrda bostäder	-289	-523
	Avgår: outhyrda lokaler	-90	-70
	Avgår: outhyrda garage	-6	-5
	Avgår: outhyrda bilplatser	-107	-81
		-491	**-679**
	Avgår: övriga rabatter	-256	-317
		-256	**-317**
	Hyresintäkter, netto	**68 203**	**65 462**
Not 3	**Övriga rörelseintäkter**		
	Ersättning för skadegörelse	0	250
	Ersättning för indrivning, inkasso	71	101
	Övriga intäkter, ersättningar	505	158
	Reavinst aktier, fastigheter, inventarier	0	0
		577	**510**
Not 4	**Externa kostnader**		
	Material	459	467
	Tjänster	11 963	12 473
	Taxebundna kostnader	6 442	6 441
	Uppvärmning	5 789	5 639
	Fastighetsskatt	1 193	1 078
	Övriga externa kostnader	12	55
		25 859	**26 154**

Not 5 Ersättning till revisorerna

Revision	**2017**	**2016**
EY	292	430
Öhrlings PriceWaterhouseCoopers	0	0
Andra uppdrag än revisionsuppdraget		
EY	44	0
Öhrlings PriceWaterhouseCoopers	0	73

Not 6 Personalkostnader

	2017	2016
Fastighetsskötsel	1 663	2 404
lönebidrag	0	-134
Reparatörer	1 574	783
Administration och styrelse	4 110	6 845
fördelade kostnader	-300	-1 105
	7 047	**8 791**

Medelantalet anställda, fördelning på män och kvinnor

2017		2016	
Antal anställda	varav män	Antal anställda	varav män
10	6	12	9

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

2017		2016	
Löner och andra ersättningar	Soc. kostn. *(varav pens.kostn.)*	Löner och andra ersättningar	Soc. kostn. *(varav pens.kostn.)*
4 508	2 684	6 066	3 876
	754		*1 123*

Löner m m fördelat mellan ledningspersonal och övriga anställda

2017		2016	
Styrelse och VD	Övriga anställda	Styrelse och VD	Övriga anställda
899	3 610	2 347	3 719

Pensionskostnader och förpliktelser till styrelse och ledningspersonal
Verkställande direktören har uppsägningstid på 6 månader ömsesidigt från bolaget och verkställande direktörens sida. För verkställande direktören gäller tjänstepensionsförsäkring motsvarande 24% av lönen. VD är anställd i bolaget på en 50% tjänst.

Not 7 Externa kostnader och personalkostnader enl. not 4 och 5 fördelade på drift- och underhållskostnader samt fastighetsskatt.

	2017	2016
Driftkostnader:		
Fastighetsskötsel	4 190	5 619
Reparationer	6 553	5 073
Elavgifter	2 351	2 467
Vattenavgifter	2 493	2 412
Sophantering	1 597	1 563
Värmekostnader	5 789	5 639
Administration	6 102	8 045
Marknadsföring	69	89
Riskkostnader	1 138	683
Hyresgästföreningen	161	143
Kabel TV-abonnemang och fibernät	4	26
	30 448	**31 760**
Underhållskostnader:		
Bostäder	716	994
Lokaler	143	248
Gemensamt	406	382
	1 265	**1 625**
Fastighetsskatt		
Årets fastighetsskatt	1 113	1 154
Avseende tidigare år	80	-75
	1 193	**1 078**

Not 8	Operationella leasingavtal	2017	2016
	Framtida minimileasavgifter:		
	förfaller till betalning inom 1 år	838	808
	förfaller till betalning senare än 1 - 5 år	4 056	3 075
	Periodens kostnadsförda leasingavgifter	899	702
	varav:		
	fordon	0	71
	inventarier	77	42
	inhyrda lokaler	822	589

Not 9	Avskrivningar och nedskrivningar	2017	2016
	Byggnader	16 911	15 483
	Markanläggningar	617	636
	Inventarier	1 019	900
	Pågående ny- och ombyggnationer	0	0
		18 547	**17 019**

Not 10	Resultat från övriga värdepapper, som är anläggningstillgång	2017	2016
	Utdelning på värdepapper och andelar	2	2
	Ränteintäkter på värdepapper	0	0
		2	**2**

Not 11	Övriga ränteintäkter och liknande poster	2017	2016
	Ränteintäkter	50	51
	Utdelning kortfristiga placeringar	412	0
	Övriga finansiella intäkter	124	0
		586	**51**

Not 12	Räntekostnader och liknande poster	2017	2016
	Räntekostnader, fastighetslån	1 142	1 374
	Räntekostnader, övr krediter	13 769	13 787
	Övriga finansiella kostnader	2 073	1 778
		16 984	**16 939**

Not 13	Bokslutsdispositioner	2017	2016
	Koncernbidrag fr Trosabygdens Holding AB	0	316
		0	**316**

Not 14	Periodens skatt	2017	2016
	Skatt på årets resultat	0	0
	Skatt avseende tidigare år	0	0
	Uppskjuten skatt *)	-140	-44
		-140	**-44**

*) Uppskjuten skatt

Skillnaden i moderbolaget mellan å ena sidan den inkomst som har redovisats i resultaträkningen under räkenskapsåret och tidigare räkenskapsår samt å andra sidan den inkomstskatt som belöper sig i verksamheten för dessa år utgörs av uppskjuten skatt på fastigheter och balanspost, se not **23.**

Noter till balansräkningen

Belopp i kkr	**2017**	**2016**
Not 15 Byggnader		
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	851 446	775 542
Nyanskaffningar under året	2 198	0
Överf fr pågående arbeten	745	75 905
Försäljningar under året	0	0
Omklassificering	0	-2
Återförd uppskrivning, försäljning	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**854 389**	**851 446**
Avgår: Investeringsbidrag	-30 350	-30 355
Tillkommer/Avgår: Investeringsbidrag	4	5
Utgående ackumulerade investeringsbidrag	-30 345	-30 350
Ing. ackumulerade avskrivningar enligt plan	-180 323	-164 848
Försäljningar under året	0	0
Utrangeringar	0	0
Årets avskr. enl. plan på anskaffn.värden	-16 902	-15 474
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-197 225**	**-180 323**
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-25 000	-25 000
Årets nedskrivning	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	**-25 000**	**-25 000**
Planenligt restvärde vid årets slut	**601 818**	**615 773**
Uppgifter om fastigheter:		
Redovisat värde	628 999	641 456
Verkligt värde	840 071	837 055

Beräkning av verkligt värde

I samband med bokslut 2015 genomfördes en värdering av samtliga fastigheter av en extern värderare. Värdebedömningen av fastigheterna genomfördes som en s.k. beståndsvärdering. Hyror, areor och drift- och underhållskostnader har lagts in i Datscha. Ett värderingsscenario för varje fastighet har skapats. Vid värdebedömningen används faktiska hyror, driftskostnader och vakans samt uppskattade underhållskostnader. Direktavkastningskraven har bedömts utifrån läge och fastighetstyp. År 2016 genomfördes en ny värdering av två fastigheter med extern konsult. Nya värden har bedömts för de förtätade fastigheterna samt köpt fastighet har värderats till marknadsvärde. Då det allmänna marknadsläget och efterfrågan märkbart förbättrats det två senaste åren samt att de fastigheter med minst marginal värderats senare än detta så har tidigare marknadsvärden bedömts hålla.

Not 16 Markanläggningar		
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	16 475	16 393
Avgår: Investeringsbidrag	0	82
Nyanskaffning / försäljning under året	1 187	0
	17 663	**16 475**
Ing. ack. avskrivningar enligt plan	-7 870	-7 215
Försäljningar under året	0	0
Årets avskr. enl. plan	-630	-656
	-8 500	**-7 870**
Planenligt restvärde vid årets slut	**9 162**	**8 605**
Not 17 Mark		
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	17 078	17 078
Nyanskaffning / försäljning under året	941	0
	18 019	**17 078**

Not 18 Inventarier

Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	13 605	13 295
Nyanskaffningar under året	872	310
Avyttringar och utrangeringar	0	0
	14 476	**13 605**
Ing. ack. avskrivningar enligt plan	-10 104	-9 204
Avyttringar och utrangeringar	0	0
Årets avskr. enl. plan	-1 019	-900
	-11 123	**-10 104**
Planenligt restvärde vid årets slut	**3 354**	**3 501**

Not 19 Pågående ny- och ombyggnader

	2017	2016
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	614	24 339
Nyanskaffningar under året	6 888	52 180
Nedskrivning	0	0
Avgår: Under året överf. till byggnader	-745	-75 905
	6 757	**614**

Not 20 Taxeringsvärden

Taxeringsvärden	356 883	356 133

Finansiella anläggningstillgångar

Not 21 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2017	2016
Ing. ackumulerade anskaffningsvärden	134	134
Försäljning under året	0	0
Nyanskaffningar under året	0	0
	134	**134**

Spec. av Andra långfr. värdepappersinnehav

	Andel	Nom.värde	Ansk.värde	Bokf. värde
Husbyggnadsvaror HBV	1	40	40	40
SABO Försäkring AB	40	2 347	94	94
				134

Not 22 Andelar i koncernföretag

	2017	2016
Andelar i koncernföretag	0	50
	0	**50**

	Aktier	Kvotvärde	Ansk.värde	Bokf. värde
Trosabygdens Holding AB, 556854-9827	500	0,1	0,1	50
				50

Dotterbolaget Trosabygdens Holding AB har under året fusionerats med Trosabygdens Bostäder AB.

Not 23 Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt görs i sin helhet enligt balansräkningsmetoden på alla temporära differenser som uppkommer mellan det skattemässiga värdet och det redovisade värdet på tillgångar och skulder. Den huvudsakliga temporära differensen uppkommer från avskrivningar på byggnader och balanslåneposter. En skattesats om 22% har använts vid beräkningen av uppskjuten skatt. Uppskjutna skattefordringar redovisas i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga resultat kommer att kunna kvittas mot de temporära skillnaderna. Det blir en uppskjuten skattefordran då det bokförda värdet är lägre än de skattemässiga värdet.

	2017	2016
Uppskjuten skattefordran avseende temporära skillnader:	5 141	5 002
	5 141	**5 002**

Not 24 Andra långfristiga fordringar

Återbäringsmedel HBV	61	137
Moms jämkning	1 375	1 604
	1 436	**1 741**

Not 25 Övriga fordringar

Aktuell skattefordran	1 880	1 572
Övrigt	971	260
	2 851	**1 832**

Not 26 Fordringar koncernföretag

Trosabygdens Holding AB	0	736
	0	**736**

Not 27 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Förutbetalda kostnader	1 867	530
Upplupna intäkter	0	0
	1867	**530**

Not 28 Kassa och bank

Kassa	8	11
Bank	49 723	1 212
	49 731	**1 223**

Not 29 Redovisning av förfallotider på skulder

	2017	**2016**
Specifikation av lånestruktur och bindningstider		
Skuld som förfaller inom 1 år	133 187	122 410
Skuld som förfaller senare än 1 år men inom 5 år	387 251	363 863
Skuld som förfaller senare än 5 år	44 750	46 000
	565 188	**532 273**
Kortfristiga skulder	133 187	122 410
Långfristiga skulder	432 001	409 863
	565 188	**532 273**

Not 30 Långfristiga skulder till koncernföretag

	2017	**2016**
Lån från Trosabygdens Holding AB	0	57 830

Not 31 Checkräkningskredit

Checkräkningskredit, beviljad 13 000	0	5 086

Not 32 Övriga kortfristiga skulder

Personalens källskatt	100	143
Upplupna arbetsgivaravgifter	108	135
Moms tjänster och lokaler	0	49
Övriga kortfristiga skulder	2	2
	211	**329**

Not 33 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Upplupna kostnader		
Upplupna löner	0	663
Upplupna semesterlöner	386	485
Upplupna personalomkostnader	197	445
Upplupna utgiftsräntor	2 761	3 122
Upplupna uppvärmningskostnader	735	718
Upplupna el-, vatten- och renhålln.kostn.	135	201
Övriga upplupna kostnader	215	1 807
Förutbetalda intäkter		
Förutbetalda hyror och avgifter	7 648	7 818
	12 076	**15 259**

Not 34 Ställda säkerheter

För skulder till kreditinstitut:		
Fastighetsinteckningar	**137 013**	**137 013**
(därav i eget förvar)	(1 133)	(1 133)

Not 35 Eventualförpliktelser

Garantiförbindelse FASTIGO	**74**	**73**

Not 36 Investeringar

Markanläggningar	1 270	0
Pågående nybyggnad	3 277	25 240
Pågående om-och tillbyggnad	6 668	26 930
	11 214	**52 170**

Not 37 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

- Hyresförhandlingen för 2018 resulterade i en tvåårig överenskommelse. Där hyran för 2018 höjs med 0,9% och hyran för 2019 höjs med 1,3%. Hyran för lokaler med förhandlingsklausul höjs med motsvarande belopp.
- Vid årsskiftet meddelade VD att hon säger upp sig för att gå vidare till annan anställning. Rekrytering av efterträdare inleddes under januari och ny VD väntas tillträda 16 april. Tidigare VD kommer finns tillgänglig för överlämning.
- Bolaget har inlett en process för att bygga 88 nya lägenheter under hösten 2018-våren 2019. Kommunfullmäktiges ställningstagande har inhämtats och bolaget har efterfrågat ökat borgenstak förkommande lånefinansiering.

Not 38 Förslag till resultatdisposition

Styrelsens förslag till beslut om resultatdisposition i Trosabygdens Bostäder AB org.nr. 556476-7704, på årsstämman 2018-05-07.
Till årsstämmans förfogande står följande:

Balanserat resultat	67 843 694,10
Årets resultat	1 070 534,77
Totalt balanserat resultat	68 914 228,87

Styrelsen föreslår årsstämman att besluta
att utdelning inte lämnas till ägaren
att i ny räkning överföra balanserat resultat om 68 914 228,87.

Trosa den 15 mars 2018

Sune G Jansson
Ordförande

Rigmor Breidemalm

Margareta Wallin

Cecilia Högberg
VD

Vår revisionsberättelse har lämnats den
Ernst & Young AB

Johanna Eklöf
Auktoriserad revisor

14

Kommunstyrelsen
Kommunkontoret
Björn Alm
Redovisningsansvarig
0156-520 32
bjorn.alm@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-13-19
Diarienummer
KS 2018/60

Instruktion för ombud för Trosa Fibernät AB:s årsredovisning 2017

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att fastställa bolagets balans- och resultaträkning per 31 december 2017.

2. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att i ny räkning överföra det balanserade resultatet -1 165 976 kronor.

3. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att ingen utdelning lämnas till ägaren för året.

4. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunens ägarombud att biträda beslut om att styrelsens ledamöter och verkställande direktör beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.

Ärendet

Enligt 9 kap 7 § aktiebolagslagen ska årsredovisning samt revisionsberättelse läggas fram vid en ordinarie bolagsstämma senast sex månader från utgången av varje räkenskapsår.

Trosa Fibernät AB, Trofi, är ett av Trosa kommun helägt bolag.

Styrelsen har i årsredovisningen föreslagit resultatdisposition av Trosa Fibernät AB.

Styrelsen har angivit redovisning för verksamheten år 2017.

Trofi behandlar årsredovisningen vid ordinarie bolagsstämma.

Kommunstyrelsens förste vice ordförande är kommunens ombud vid bolagsstämman.

Vid bolagsstämman ska beslut fattas

- om fastställelse av bolagets balans- och resultaträkning per 31 december 2017
- omdispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen samt
- om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och den verkställande direktören.

Trofis resultat för 2017 är -194 tkr. Balanserat resultat från tidigare år är –972 tkr.

Inga medel från kommunen har tillskjutits under 2017.

Björn Alm
Redovisningsansvarig

Bilagor

Årsredovisning Trofi

ÅRSREDOVISNING

2017

för

Trosa FiberNät AB
556793-1711

Innehåll: **Sida**

Förvaltningsberättelse	1
Resultaträkning	3
Balansräkning	4
Kassaflödesanalys	6
Tilläggsupplysningar	7

ÅRSREDOVISNING

2017

för

Trosa FiberNät AB
556793-1711

Årsredovisningen omfattar:	**Sida**
Förvaltningsberättelse	1
Resultaträkning	3
Balansräkning	4
Kassaflödesanalys	6
Tilläggsupplysningar	7

FASTSTÄLLELSEINTYG

Undertecknad intygar härmed, dels att denna kopia av årsredovisningen överensstämmer med originalet, dels att resultat- och balansräkningen fastställts på årsstämma den 7 maj 2018. Stämman beslöt tillika godkänna styrelsens förslag till resultatdisposition.

Trosa den 7 maj 2018

Tommy Biserud
VD

Trosa FiberNät AB
556793-1711

ÅRSREDOVISNING FÖR TROSA FIBERNÄT AB

Styrelsen och verkställande direktören för Trosa FiberNät AB avger härmed redovisning för räkenskapsåret 2017.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Allmänt om verksamheten

Bolaget äger och förvaltar ett digitalt fibernät, med syfte att möjliggöra tjänster för företag och hushåll i Trosa kommun.
Vid årsskiftet är ca 65 % av hushållen i kommunen anslutna till Trosa fibernät.
Vid årsskiftet har ca 90 % av hushållen i kommunen tillgång till fiber genom Trosa fibernät.

Bolagets säte

Bolagets säte är Trosa.

Väsentliga händelser under och efter räkenskapsåret

Bolaget befinner sig i en utbyggnadsfas och har under året haft en stor ökning av antalet anslutningar.

I samband med bredbandsutbyggnaden i Sund och Lövsta så är det kommunala bredbandmålet att ”90% ska ha tillgång till bredband via fiber senast 31/12-18” uppnått.

Bolaget har under året lagt en plan för utbyggnaden under 2018 samt förtätning i befintliga områden.

Ägarförhållanden

Trosa Fibernät AB är helägt av Trosa kommun, organisationsnummer 212000-2957.

Flerårsöversikt

	2017	2016	2015	2014
Nettoomsättning	4 991	4 161	5 566	3 194
Resultat e. finansiella poster	-194	-1 244	1 264	356
Balansomslutning	59 959	50 333	46 454	26 082
Soliditet	21,4%	25,9%	30,3%	27,7%

Förändring i eget kapital

	Aktie-kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	14 000	-611	-361	13 028
Nyemission				0
Föregående års resultat		-361	361	0
Årets resultat			-194	-194
Belopp vid årets utgång	**14 000**	**-972**	**-194**	**12 834**

Trosa FiberNät AB
556793-1711

Förslag till resultatdisposition

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel	
Balanserat resultat från föregående år	-971 764
Årets resultat i kr:	-194 212
Totalt balanserat resultat	**-1 165 976**
Styrelsen föreslår att	
att i ny räkning överföra balanserat resultat	**-1 165 976**

Beträffande bolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till nedanstående resultat- och balansräkningar samt tilläggsupplysningar.
Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor (SEK).
Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Trosa FiberNät AB
556793-1711

RESULTATRÄKNING Belopp i kkr	**Not**	**2017-01-01** **2017-12-31**	**2016-01-01** **2016-12-31**
Rörelseintäkter, lagerförändringar mm			
Nettoomsättning	2	4 991	4 161
Övriga rörelseintäkter		0	0
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar mm		**4 991**	**4 161**
Rörelsekostnader			
Råvaror och förnödenheter		-1 112	-1 595
Personalkostnader	3	-291	-212
Övriga externa kostnader	4	-1 959	-2 181
Avskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar	5	-1 762	-1 351
Summa rörelsekostnader		-5 124	-5 339
Rörelseresultat		**-133**	**-1 178**
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		2	0
Räntekostnader och liknande resultatposter	6	-63	-66
Summa finansiella poster		-61	-66
Resultat efter finansiella poster		**-194**	**-1 244**
Bokslutsdispositioner	7		
Förändring av överavskrivningar		0	560
Avsättning till periodiseringsfond		0	323
Resultat före skatt		**-194**	**-361**
Skatter			
Skatt på årets resultat		0	0
ÅRETS RESULTAT		**-194**	**-361**

Trosa FiberNät AB
556793-1711
Belopp i kkr

BALANSRÄKNING

	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Markinventarier	8	56 839	46 296
Inventarier, verktyg och installationer	9	37	51
Pågående nyanläggningar		0	0
Summa materiella anläggningstillgångar		**56 876**	**46 347**
Summa anläggningstillgångar		**56 876**	**46 347**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 881	2 180
Övriga fordringar		793	758
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		399	539
Summa kortfristiga fordringar		**3 073**	**3 477**
Kassa och bank			
Kassa och bank		10	509
Summa kassa och bank		10	509
Summa omsättningstillgångar		**3 083**	**3 986**
SUMMA TILLGÅNGAR		**59 959**	**50 333**

Trosa FiberNät AB
556793-1711
Belopp i kkr

BALANSRÄKNING

	Not	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital, 14 000 aktier (14 000 aktier)		14 000	14 000
Summa bundet eget kapital		**14 000**	**14 000**
Fritt eget kapital			
Balanserad resultat		-972	-611
Årets resultat		-194	-361
Summa fritt eget kapital		**-1 166**	**-972**
Summa eget kapital		**12 834**	**13 028**
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	10	24 850	24 100
Övriga skulder		10 245	6 019
Summa långfristiga skulder		**35 095**	**30 119**
Kortfristiga skulder			
Checkräkningskredit (limit 5 000 kkr)		1 217	3 989
Leverantörsskulder		2 176	1 444
Skatteskulder		0	203
Övriga kortfristiga skulder		8 009	1 443
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		628	107
Summa kortfristiga skulder		**12 030**	**7 186**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**59 959**	**50 333**

Trosa FiberNät AB
556793-1711
Belopp i kkr

KASSAFLÖDESANALYS

	2017-01-01 2017-12-31	2016-01-01 2016-12-31
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	-133	-1 178
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet mm	1 442	1 285
	1 309	**107**
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	**1 309**	**107**
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Minskning/ökning av kundfordringar	299	-203
Minskning/ökning av fordringar	106	1 370
Minskning/ökning leverantörsskulder	732	-3 630
Minskning/ökning av kortfristiga skulder	-116	-255
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**2 330**	**-2 611**
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-12 291	-12 632
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**-12 291**	**-12 632**
Finansieringsverksamheten		
Nyemission	0	0
Upptagna lån / checkräkningkredit	5 228	3 989
Amortering av skuld	-250	-1 000
Anslutningsavgifter	4 484	6 019
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**9 462**	**9 008**
Årets kassaflöde	**-499**	**-6 235**
Likvida medel vid årets början	**509**	**6 744**
Likvida medel vid årets slut	**10**	**509**

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och BFNAR 2016:10 Bokföringsnämndens allmänna råd, Årsredovisning i mindre aktiebolag.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärde om ej annat anges. Investeringsbidrag har redovisats som minskad investeringsutgift i projekt.

Avskrivningar
Tillämpade avskrivningstider:

Maskiner och andra tekniska anläggningar	5 år
Inventarier, verktyg och installationer	10 år
Markanläggningar/-inventarier	30 år

Anslutningsavgifter
Anslutningsavgifter periodiseras motsvarande tillgångarnas livslängd.
Omklassificering av markanläggning skedde 2015 till markinventarier. Oförändrad avskrivningstid bokföringsmässigt. Överavskrivning utgör skillnad mellan planenlig avskrivning och skattemässig restvärdesavskrivning.

Tjänste- och entreprenaduppdrag
Företagets intäkter från uppdrag på löpande räkning redovisas enligt huvudregelm där intäktsredovisning sker i takt med att arbete utförs.

Nyckeltalsdefinition
Soliditet (%)
Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i % av balansomslutningen.

Upplysningar till resultaträkningen

Not 2 Nettoomsättning per rörelsegren	**2017-01-01 2017-12-31**	**2016-01-01 2016-12-31**
Uthyrning av fiber	1 669	856
Ersättningar	2 264	2 096
Anslutningsavgifter	1 058	1 209
Summa	**4 991**	**4 161**

Not 3 Personalkostnader	**2017-01-01 2017-12-31**	**2016-01-01 2016-12-31**
VD och personal	278	185
Styrelse	13	27
Summa	**291**	**212**

	2017-01-01 2017-12-31	**2016-01-01 2016-12-31**
Medelantal anställda	0	0

VD har uppdrag i bolaget sedan 2016-05-01, och dessförinnan har VD-tjänsten endast fakturerats till Trosa Fibernät AB. Skillnaden mellan åren är att VD nu har fått ersättning hela året.
VD har uppsägningstid på 6 månader från både bolaget och VDs sida.
VDs ersättning uppgår till 120 (80) tkr och VDs pensionskostnader uppgår till 120 (80) tkr.

Not 4 Övriga externa kostnader	**2017-01-01 2017-12-31**	**2016-01-01 2016-12-31**
Konsultarvoden	990	1 202
Systemkostnad	190	58
Marknadsföring	44	135
Ersättn f administr.	457	476
Branschorganisation	19	53
Övriga kostnader	259	257
Summa	**1 959**	**2 181**

Not 5 Avskrivningar m m på anläggningstillgångar	**2017-01-01 2017-12-31**	**2016-01-01 2016-12-31**
Inventarier	14	20
Markinventarier fibernät	1 748	1 331
Summa	**1 762**	**1 351**

Not 6 Räntekostnader och liknande resultatposter	**2017-01-01 2017-12-31**	**2016-01-01 2016-12-31**
Räntekostnad till kreditinstitut	-40	-24
Övrig finansiell kostnad	103	90
Summa	**63**	**66**

Not 7 Bokslutsdispositioner	**2017-01-01 2017-12-31**	**2016-01-01 2016-12-31**
Förändring av överavsl markinventarier, överavskrivning	0	-560
Förändring av periodiseringsfond	0	-323
Summa	**0**	**-883**

Upplysningar till balansräkningen

Not 8 Markinventarier	**2017-12-31**	**2016-12-31**
Ingående anskaffningsvärde	49 346	36 665
Årets anskaffning	12 291	12 681
Utgående anskaffningsvärden	61 637	49 346
Ingående avskrivningar	-3 050	-1 719
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-1 748	-1 331
Utgående avskrivningar	-4 798	-3 050
Redovisat värde	**56 839**	**46 296**

Not 9 Inventarier, verktyg och installationer	**2017-12-31**	**2016-12-31**
Ingående anskaffningsvärde	124	124
Inköp	0	0
Utgående anskaffningsvärde	124	124
Ingående avskrivningar	-73	-53
Årets avskrivningar	-14	-20
Utgående avskrivningar	-87	-73
Redovisat värde	**37**	**51**

Not 10 Långfristiga skulder	**2017-12-31**	**2016-12-31**
Skuld till Kommuninvest AB	24 850	24 100
Summa	**24 850**	**24 100**

Skulden förfaller till betalning inom 5 år.

Not 11 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	**2017-12-31**	**2016-12-31**
Ställda säkerheter	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	Inga	Inga

Trosa den 20 mars 2018

Jonas Ivervall
Ordförande

Björn Wieslander

Zeth Nyström

Daniel Peres

Martina Johansson

Tommy Biserud
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 2018
Ernst & Young AB

Johanna Eklöf
Auktoriserad revisor

15

§ 15 **KS 2015/28**

Bildande av Kråmö naturreservat

Beslut

1. Ekoutskottet upphäver utskottets beslut 2018-01-22, § 4.

2. Ekoutskottets förslag till kommunfullmäktige:
   Kommunfullmäktige fastställer förslag till beslut om bildande av Kråmö naturreservat samt föreskrifter och skötselplan för naturreservatet enligt beslutsunderlag daterat 2018-02-28.

_____

Ärendet

Kråmö naturreservat bildades 1972 utav Länsstyrelsen i Södermanlands län. Kråmö har varit kommunägt sedan naturreservatet bildades och Trosa kommun har varit enskild förvaltare av reservatet sedan 1992.

På begäran av kommunen beslutade länsstyrelsen 2015 att tillstyrka att Kråmö naturreservat ombildas till ett kommunalt naturreservat. Skälen för ombildande är dels att omformulera naturreservatets syfte till att förutom friluftsliv även omfatta naturvård, samt att justera reservatsgränsen något gentemot stugbyn. Länsstyrelsen och kommunen är överens om att kommunen fattar ett nytt reservatsbeslut, men att det börjar gälla först från det att länsstyrelsen upphävt sitt beslut. Eftersom länsstyrelsen inkom med ny information om naturreservatet i februari 2018 så har beslutsunderlaget som antogs i ekoutskottet 2018-01-22 justerats i enlighet med det.

Förslag till reservatsbeslut inklusive föreskrifter och skötselplan har varit ute på remiss under perioden 28 jan till 28 mars 2016. Samtliga inkomna yttranden var positiva till reservatsbildningen. Havs- och vattenmyndigheten föreslog i sitt yttrande att Kråmö även skulle bli ett marint naturreservat. Efter en inventering av de marina värdena har nu även dessa inkluderats i föreskrifter och skötselplan. Det innebär att Kråmö blir länets andra marina naturreservat.

Ärendets beredning

– Tjänsteskrivelse från kommunekolog Elin van Dooren, 2018-02-28
– Beslut om bildande av Kråmö naturreservat, 2018-02-28

Beslut till
Kommunstyrelsen

Ekoutskottet
Ekologienheten
Elin van Dooren
Kommunekolog
0156-52024
elin.vandooren@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-02-28
Diarienummer
KS 2015/28

Beslut om bildande av Kråmö naturreservat

Förslag till beslut

1. Ekoutskottet upphäver utskottets beslut 2018-01-22, § 4.

2. Ekoutskottets förslag till kommunfullmäktige:
   Kommunfullmäktige fastställer förslag till beslut om bildande av Kråmö naturreservat samt föreskrifter och skötselplan för naturreservatet enligt beslutsunderlag daterat 2018-02-28.

Ärendet

Kråmö naturreservat bildades 1972 utav Länsstyrelsen i Södermanlands län. Kråmö har varit kommunägt sedan naturreservatet bildades och Trosa kommun har varit enskild förvaltare av reservatet sedan 1992.

På begäran av kommunen beslutade länsstyrelsen 2015 att tillstyrka att Kråmö naturreservat ombildas till ett kommunalt naturreservat. Skälen för ombildande är dels att omformulera naturreservatets syfte till att förutom friluftsliv även omfatta naturvård, samt att justera reservatsgränsen något gentemot stugbyn. Länsstyrelsen och kommunen är överens om att kommunen fattar ett nytt reservatsbeslut, men att det börjar gälla först från det att länsstyrelsen upphävt sitt beslut. Eftersom länsstyrelsen inkom med ny information om naturreservatet i februari 2018 så har beslutsunderlaget som antogs i ekoutskottet 2018-01-22 justerats i enlighet med det.

Förslag till reservatsbeslut inklusive föreskrifter och skötselplan har varit ute på remiss under perioden 28 jan till 28 mars 2016. Samtliga inkomna yttranden var positiva till reservatsbildningen. Havs- och vattenmyndigheten föreslog i sitt yttrande att Kråmö även skulle bli ett marint naturreservat. Efter en inventering av de marina värdena har nu även dessa inkluderats i föreskrifter och skötselplan. Det innebär att Kråmö blir länets andra marina naturreservat.

Elin van Dooren
Kommunekolog

Bilagor

Beslut om bildande av Kråmö naturreservat, 2018-02-28.

Beslut om bildande av Kråmö naturreservat

Antagen av:	Kommunfullmäktige 2018-xx-xx, § x, (Dnr KS 2015/28)
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Plan

Ekoutskottet
Ekologienheten

Innehållsförteckning

Beslut om bildande av Kråmö naturreservat 2
Uppgifter om naturreservatet 2
Syfte med naturreservatet 2
Reservatsföreskrifter 3
Skötsel och förvaltning 4
Upplysningar 4
Beskrivning av området 4
Kommunens bedömning 5
Ärendets handläggning 5
Hur man överklagar 6
Lista över bilagor 6
Sändlista 6
Bilaga 1. Beslutskarta för Kråmö naturreservat 7
Bilaga 2. Skötselplan för Kråmö naturreservat 8
Naturreservatets syfte 9
Beskrivning av naturreservatet 9
Plan för reservatets skötsel 15
Referenser 22
Bilaga 2.1. Skötselplanskarta för Kråmö naturreservat 23

Beslut om bildande av Kråmö naturreservat

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar Trosa kommun att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat, med föreskrifter enligt nedan. Reservatets gränser utmärks i fält. Reservatsbeslutet gäller från det att länsstyrelsens beslut om upphävande av befintligt naturreservat har vunnit laga kraft.

I enlighet med 3 § förordningen om områdesskydd (1998:1252) enligt miljöbalken fastställer Trosa kommun bifogad skötselplan (bilaga 2) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning. För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet förordnar Trosa kommun med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla.

Reservatets namn ska vara Kråmö naturreservat

Uppgifter om naturreservatet

Reservatets namn	Kråmö naturreservat
Areal	246,8 ha
Län	Södermanland
Kommun	Trosa
Församling	Trosa-Vagnhärad
Fastighet	Trosa Bokö 1:4
Markägare	Trosa kommun
Lägesbeskrivning	Reservatet är beläget i Södermanlands skärgård ca 7 km SO om Trosa.
ID-punkt	6526810, 1606276 (Rt 90 2,5 gon V)
Naturgeografisk region	24. Svealands sprickdalsterräng med lerslättsdalar och sjöbäcken.
Kulturgeografisk region	Skärgården
Ekonomiskt karta	09I 5b
Natura 2000-område	SE0220509

Syfte med naturreservatet

Syftet med reservatet är att bevara ett sörmländskt skärgårdsområde för allmänhetens friluftsliv samt vårda, bevara och utveckla den värdefulla skärgårdsmiljön, den marina miljön och de växt- och djursamhällen som är karaktäristiska för dessa miljöer.

Syftet ska nås genom att ängen hävdas genom slåtter eller bete för att gynna typiska ängsväxter. I skogen tillskapas viss död ved, men får i övrigt utvecklas fritt genom naturlig föryngring och bildandet av död ved. Åtgärder genomförs för att gynna ryl. Välanvända stigar röjs för att bevara områdets strövvänlighet, i övrigt undantas naturreservatet från exploatering och skogsbruk. Den marina miljön skyddas från ingrepp som riskerar att orsaka försämrade förhållanden för områdets växt- och djursamhällen. Fiskebeståndet förvaltas för att gynna naturliga funktioner i marina näringsvävar. Information om naturvärden samt enklare anordningar för friluftslivet uppförs.

Nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper inom ramen för syftet med reservatet ska beaktas i den löpande skötseln av reservatet.

Reservatsföreskrifter

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren av naturreservatet eller av förvaltaren utsedd uppdragstagare att vidta de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med reservatet och den uppföljning som framgår av föreskrifterna enligt B nedan.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som i övrigt gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. Anlägga väg.
2. Anordna upplag annat än tillfälligt.
3. Borra, gräva, dika, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämma.
4. Kalka eller gödsla mark eller vatten.
5. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel.
6. Avverka eller skada träd eller buskar.
7. Ta bort eller upparbeta döda träd eller vindfällen.
8. Bedriva annan jakt än sjöfågeljakt och skyddsjakt.
9. Framföra motordrivet fordon annat än i samband med skötselåtgärder.
10. Bedriva verksamhet som betydligt skadar havets växt- och djursamhällen, havsbotten eller den fria vattenmassan.

Det är förbjudet att utan tillstånd från Trosa kommun:

11. Uppföra byggnad eller anläggning. Kommunen kan ge tillstånd för enklare anläggning som behövs för friluftsliv såsom vindskydd, grillplats och liknande.
12. Anlägga luft- eller markledning.
13. Muddra.

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för:

- Underhåll av befintliga byggnader eller anläggningar.
- Underhåll av befintliga vägar och ledningar.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter förpliktas tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla att följande anordningar uppförs och följande åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. Utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
2. Uppsättning av informationstavlor och underhåll av stigar, stängsel och genomgångar.
3. Tillgänglighetsanpassning av stigar och genomgångar.
4. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark och

vattenförhållanden i uppföljningssyfte.
5. Skötselåtgärder i form av t.ex. tillskapande av död ved i skogen samt naturvårdsåtgärder för att öka förekomst av ryl.
6. Hävd av ängsmark genom slåtter eller bete.
7. Uppförande av enklare anläggning för friluftsliv såsom vindskydd, grillplats och liknande.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

Utöver vad som i övrigt gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar.
2. Skada, plocka eller samla in växter, svampar, lavar eller alger. Bär-, matsvamp- och blomplockning för eget behov är dock tillåtet.
3. Sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift.
4. Göra upp öppen eld på annan plats än på särskilt iordningställd eldplats.
5. Avsiktligt störa djurlivet.
6. Fånga och samla in ryggradslösa djur på sådant sätt att deras biotoper eller reproduktionsmiljöer skadas eller förstörs.
7. Medföra okopplad hund.
8. Förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning.
9. Fiska annat än med handredskap.
10. På störande sätt använda ljudanläggning eller i övrigt utöva sysselsättningar som kan minska rekreationsutbytet för andra.
11. Framföra motordriven vattenfarkost på sådant sätt att botten eller havets växt- och djursamhällen utsätts för skador.

Det är förbjudet att utan tillstånd från Trosa kommun:

12. Anordna tävlingar eller bedriva lägerverksamhet.
13. Förankra båt eller tälta längre tid är två dygn i följd på samma plats.
14. Bedriva försäljning eller annan verksamhet i kommersiellt syfte.

Skötsel och förvaltning

Trosa kommun är förvaltare för naturreservatet.

Upplysningar

För den del av naturreservatet som ingår i Natura 2000-området Kråmö gäller tillståndsplikt för åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken.

Beskrivning av området

Kråmö ligger omkring åtta kilometer sydost om Trosa, på gränsen mellan Fågelöfjärdens, Asköfjärdens och Fifångsdjupets havsområden. Naturreservatet är 246,8 hektar stort och utgörs av huvudön Kråmö, sju mindre öar och några smärre skär samt tillhörande vatten. Kråmö naturreservat ligger inom ett av ostkustens värdefullaste kustområden och ingår i EU:s nätverk av skyddad natur, Natura 2000.

Det ingår även i HELCOM MPA-området Fifång-Askö-Hartsö. Kråmö har branta stränder och särskilt i södra delen stupar berget brant mot Östersjön. De inre delarna är relativt flacka och huvuddelen av ytan domineras av hällmarkstallskog med ett stort antal grova och mycket gamla träd samt en ökande andel död ved. På inre delen av ön finns även mindre partier med sumpskog och en liten del ängsmark. De marina värdena består främst av större sammanhängande områden med bältesbildande bestånd av strukturbyggande undervattensvegetation och spridda musselbankar. Inom naturreservatet har ett flertal rödlistade arter, signalarter samt andra skyddsvärda arter registrerats. Området är tillgängligt för friluftslivet och längst i väster på Kråmö finns ett låglänt parti med uthyrningsstugor och brygga. För att gynna och bevara områdets strövvänlighet och möjlighet till naturupplevelser är endast sjöfågeljakt och skyddsjakt tillåtet. Förutsättningarna att bevara naturreservatets värden är goda om området sköts i enlighet med syfte, föreskrifter och skötselplan.

Kommunens bedömning

Länsstyrelsen och Trosa kommun är eniga om att kommunen fattar ett nytt reservatsbeslut och att det börjar gälla först från det att länsstyrelsen upphävt sitt beslut.

Beslutet strider inte mot 7 kap. 8 § miljöbalken. Beslutet är dessutom väl förenligt med miljöbalkens 3 kap. med hänvisning till områdets höga natur-, kultur- och friluftsvärden. Naturreservatet utgör också ett led i arbetet med att uppnå de av riksdagen antagna miljömålen Hav i balans samt Levande kust och skärgård, Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

Vid en prövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken av enskildas rätt att använda området bedömer Trosa kommun att de inskränkningar som föreslås inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Ärendets handläggning

Kråmö naturreservat bildades 1972 utav Länsstyrelsen i Södermanlands län. Nya C-föreskrifter för reservatet beslutades 1994. Kråmö har varit kommunägt sedan naturreservatet bildades och Trosa kommun har varit enskild förvaltare av reservatet sedan 1992. På begäran av kommunen beslutade länsstyrelsen 2015 att tillstyrka att Kråmö naturreservat ombildas till ett kommunalt naturreservat. Skälen för ombildande är dels att omformulera naturreservatets syfte till att förutom friluftsliv även omfatta naturvård och marina värden, samt att justera reservatsgränsen något gentemot stugbyn. Dels inkorporeras nu naturmark i reservatet som tidigare ingick i stugbyn och dels undantas mark runt befintliga byggnader för att underlätta service och underhåll. Det skapar en naturlig gräns mellan stugbyn och reservatet vilket möjliggör framtida utveckling av naturreservatets värden såväl som friluftsvärdena inom stugbyn.

Beslut och skötselplan skickades på remiss till sakägare, myndigheter och andra berörda 2016-01-27. Synpunkter inkom från Teknik- och servicenämnden i Trosa kommun, Naturskyddsföreningen Trosabygden, Länsstyrelsen i Södermanlands län och Havs- och vattenmyndigheten. Synpunkter och förslag är inarbetade i beslut och skötselplan för Kråmö naturreservat.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos länsstyrelsen. Den som har rätt att överklaga ska göra det inom tre veckor från den dagen vederbörande får del av beslutet.

Beslutet ska kungöras i lokaltidning (Sörmlands nyheter). Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dagen kungörelsen införts i tidningen.

Beslutet träder i kraft tre veckor efter att sakägare fått del av beslutet, och om beslutet inte överklagas.

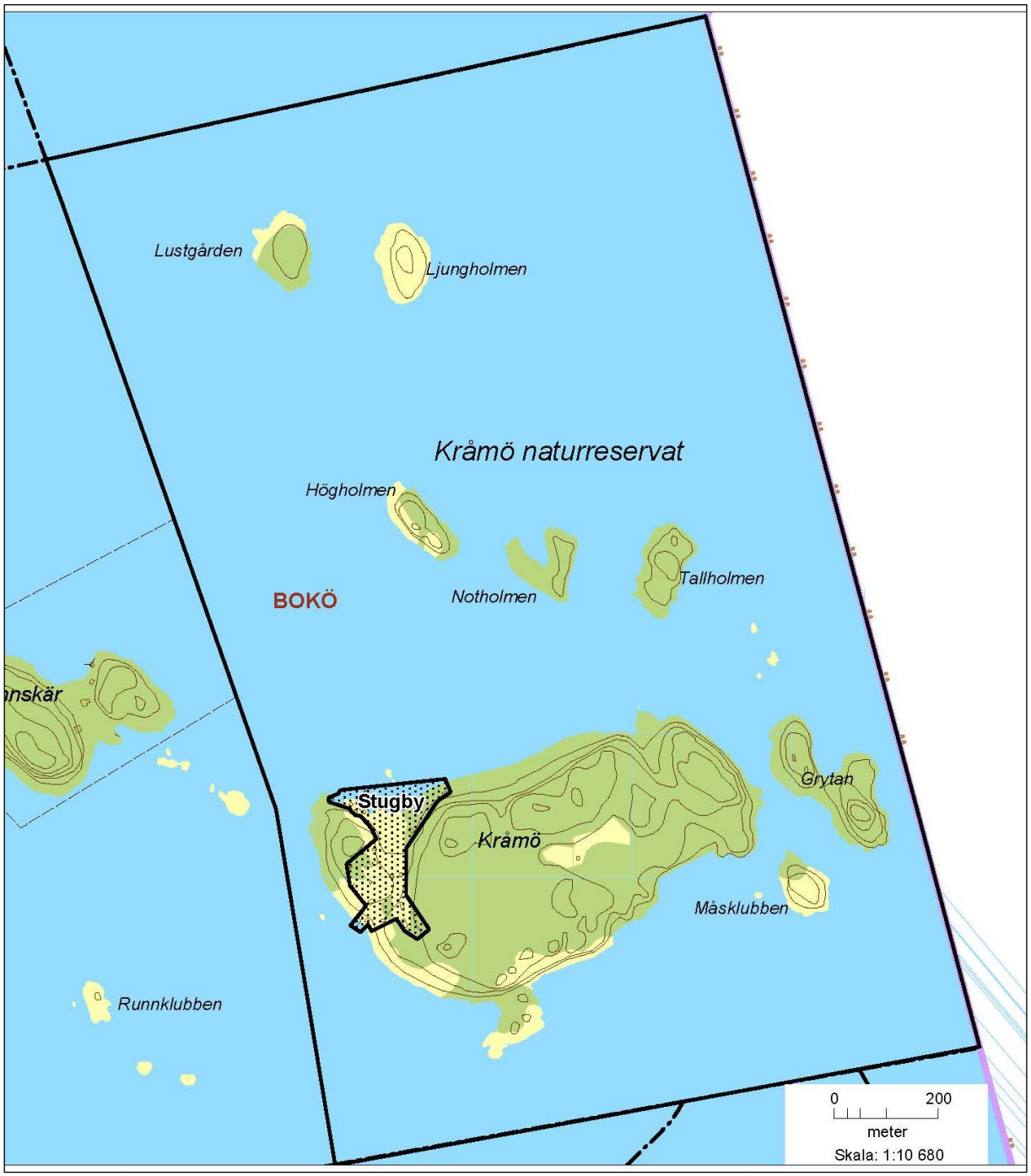
Lista över bilagor

Bilaga 1. Beslutskarta för Kråmö naturreservat
Bilaga 2. Skötselplan för Kråmö naturreservat
Bilaga 2.1. Skötselplanskarta för Kråmö naturreservat

Sändlista

Länsstyrelsen i Södermanlands län
Skogsstyrelsen, Nyköping
Naturvårdsverket
Havs- och vattenmyndigheten
Trosabygdens naturskyddsförening
KFTS Trosa kommun

Bilaga 1. Beslutskarta för Krågmö naturreservat

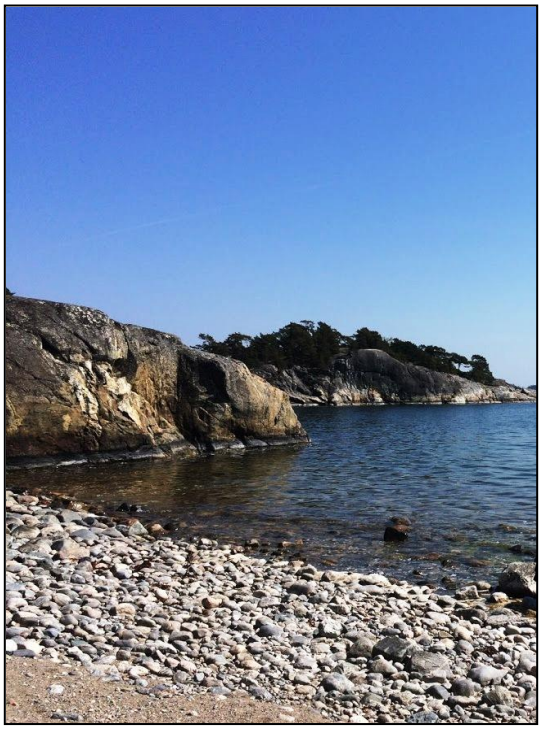

Krågmö naturreservat är 246,8 ha stort.
Stugbyn ingår ej i naturreservatet.

Bilaga 2.

Skötselplan för Krå̊mö naturreservat

Naturreservatets syfte

Syftet med reservatet är att bevara ett sörmländskt skärgårdsområde för allmänhetens friluftsliv samt vårda, bevara och utveckla den värdefulla skärgårdsmiljön, den marina miljön och de växt- och djursamhällen som är karaktäristiska för dessa miljöer.

Syftet ska nås genom att ängen hävdas genom slåtter eller bete för att gynna typiska ängsväxter. I skogen tillskapas viss död ved, men får i övrigt utvecklas fritt genom naturlig föryngring och bildandet av död ved. Åtgärder genomförs för att öka förekomsten av ryl. Välanvända stigar röjs för att bevara områdets strövvänlighet, i övrigt undantas naturreservatet från exploatering och skogsbruk. Den marina miljön skyddas från ingrepp som riskerar att orsaka försämrade förhållanden för områdets växt- och djursamhällen. Fiskebeståndet förvaltas för att gynna naturliga funktioner i marina näringsvävar. Information om naturvärden samt enklare anordningar för friluftslivet uppförs.

Beskrivning av naturreservatet

Översikt

Kråmö är en skärgårdsfastighet bestående av ett tiotal öar och skär belägen ca 7 km sydost om Trosa. Den skyddade arealen utgörs av ca 36 ha land, resterande delar är vatten. Småöarna är kraftigt kuperade och består liksom stora delar av huvudöns stränder av naket, slipat urberg. Norra sidan av huvudön består dock till stor del av en skogsklädd sluttning ner mot den steniga stranden. De inre delarna är relativt flacka och huvuddelen av ytan domineras av hällmarkstallskog med ett stort antal grova och mycket gamla träd samt en ökande andel död ved. Kråmös centrala del utgörs av svagt kuperad hällmark och flackare partier med sumpskog och liten del ängsmark. Naturvärdet är främst kopplat till äldre barrskogar, marina miljöer samt rörligt friluftsliv.

Kråmö naturreservat bildades år 1972 utav Länsstyrelsen i Södermanlands län. Trosa kommun har sedan kommundelningen år 1992 varit fastighetsägare och förvaltare av naturreservatet. På begäran av kommunen beslutade länsstyrelsen år 2015 att tillstyrka att Kråmö naturreservat ombildas till ett kommunalt naturreservat.

Administrativa data

Namn	Kråmö naturreservat
Skyddsform	Naturreservat
Areal	246,8 ha
Län	Södermanland
Kommun	Trosa
Församling	Trosa-Vagnhärad
Fastighet	Trosa Bokö 1:4
Lägesbeskrivning	I Södermanlands skärgård ca 7 km SO om Trosa.

ID-punkt	6526810, 1606276 (Rt 90 2,5 gon V)
Naturgeografisk region	24 Svealands sprickdalsterräng med lerslättsdalar och sjöbäcken.
Kulturgeografisk region	Skärgården
Ekonomiskt karta	09I 5b
Markägare	Trosa kommun
Förvaltare	Trosa kommun
Natura 2000	SE0220509
Fornlämningsregistret	Trosa-Vagnhärad socken. Fornlämningsnummer: 404:1

Uppgifter om naturtyper, arter och bevarandevärden

Uppskattade arealer av markslag:

Skogsmark	
- Västlig taiga (Naturtypskod 9010)	27,2 ha
- Skogbevuxen myr (Naturtypskod 91D0)	0,7 ha
- Övrig skogsmark	2,6 ha
Jordbruksmark	
- Äng (slåtter)	0,7 ha
Hällmarkstorräng (Naturtypskod 8230)	5,1 ha
Skär och små öar i Östersjön (Naturtypskod 1620)	22,4 ha
Övrigt hav	188,1 ha
TOTALT	246,8 ha

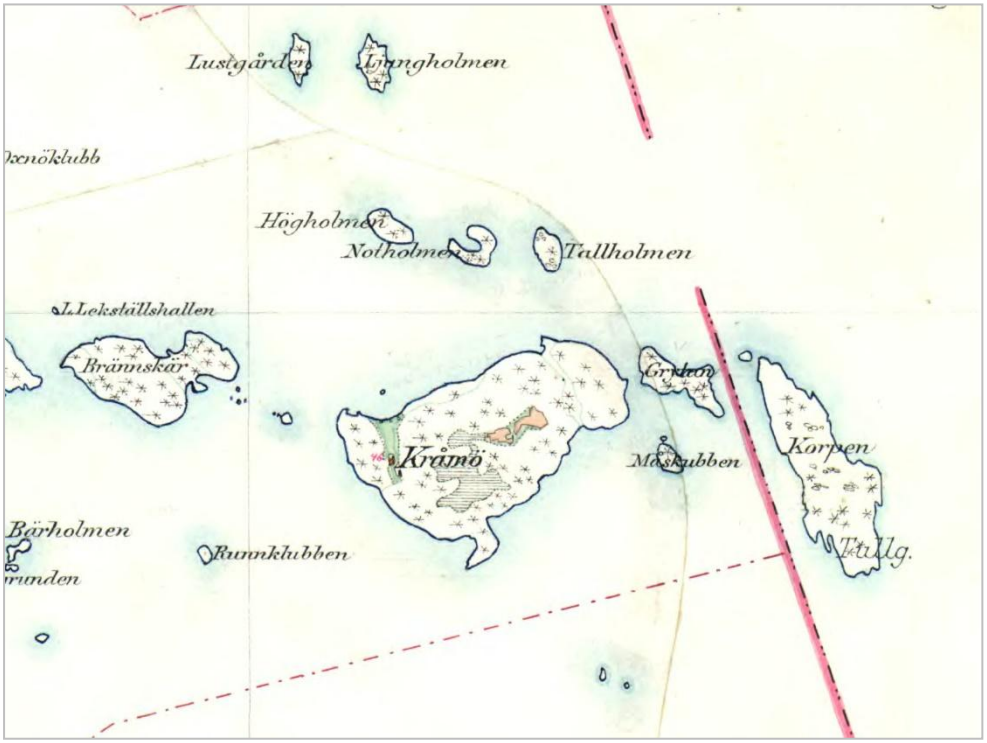
Prioriterade bevarandevärden:

Naturtyper Natura 2000	Västlig taiga, skogbevuxen myr, klippvegetation på silikatrika bergsluttningar samt slåtteräng.
Arter enligt EU:s fågeldirektiv	Havsörn (syns regelbundet i reservatet), spillkråka, fiskgjuse.
Övriga arter	Ryl (rödlistad NT), pukvete (rödlistad i länet), ålgräs (strukturbyggande), abborre (nyckelart).
Strukturer (landskapselement)	Gamla träd (plattkronade, krumvuxna mm.), död ved (torrträd, högstubbar, lågor). Bältesbildande bestånd av kärlväxter och stora brunalger. Musselbankar.
Friluftsliv	Fiske, bad, segling, paddling, stigar, rastplatser, informationstavlor.
Kulturvärden	Ängsmark, bebyggelselämning.

Historisk och nuvarande markanvändning

Kråmö har varit befolkat sedan 1700-talet då området hörde till godset Tureholm. Arrendatorerna ägnade sig åt fiske och ett begränsat jordbruk med åker, äng och några få djur på utmarken. Enligt häradskartan från förra sekelskiftet fanns åkermark i nordväst där semesterbyns gräsmatta breder ut sig idag. En mindre åkermark omgiven av slåtteräng brukades centralt på ön. På 1920-talet såldes Kråmö till fem bröder varav tre bodde permanent på ön. Fisket var troligen även under den här tiden den viktigaste näringen. En häst och tre kor fanns på ön under 1930-talet, vilket ger en uppfattning om jordbrukets omfattning. År 1947 såldes ön med omgivningar återigen och en semesterby inrättades för anställda på den nye ägaren Nils Erhard Nilssons mejeri NEN. Den tillsynsman som bosatte sig permanent på ön år 1951 höll till en början en häst och en ko i självhusållsjordbruket. Skogen har påverkats genom den plockhuggning av främst tall som har bedrivits för husbygge, båtbygge och vedförsörjning så länge människor har bott och verkat på ön. Torrträd, grenar och lågor har utnyttjats som bränsle och därför rensats bort från skogen.

Idag är Trosa kommun fastighetsägare till naturreservatet och det finns inte längre någon bofast befolkning på Kråmö. Under sommarhalvåret är ändå aktiviteten stor och området påverkas av åtgärder kopplade till besöksnäringen som sedan år 2002 bedrivs kommersiellt. Reservatsförvaltaren har i samverkan med Naturskyddsföreningen Trosabygden bedrivit slåtter och hässjning på den forna åkermarken belägen centralt på ön sedan år 2003. I reservatet finns goda möjligheter till bad, båtliv och fiske. Stigar och grillplatser har anlagts.

Av den häradsekonomiska kartan från 1897-99 framgår bland annat att den stora öppna ytan i nordväst som idag är flitigt använd gräsmatta i Kråmös semesterby då brukades som slåtteräng. Dagens centralt belägna slåtteräng brukades för drygt hundra år sedan som åker men var till stora delar omgiven av slåtteräng.

Biologiska värden

Naturreservatet utgörs av huvudön Kråmö, sju mindre öar och ett antal mindre skär samt en omfattande areal relativt grunt vatten. De marina värdena består främst av två större sammanhängande områden med bältesbildande bestånd av strukturbyggande undervattensvegetation bestående av bl.a. blåstång, ålgräs, ålnate, borstnate, sudare, natingar och axslinga samt spridda musselbankar. De strukturbyggande arterna bygger upp tredimensionella strukturer som fungerar som livsmiljö åt andra arter och har därför en nyckelroll i kustens ekosystem.

I den vanligtvis vattendränkta delen av stranden blottläggs vid mycket lågt vattenstånd tarmtång, blåstång och rödalger av släktet polysiphonia. Här bildar också det fastsittande kräftdjuret havstulpan individrika bårder kring stenar och block. Periodvis spolas öronmaneter in till stranden där de ibland hittas i stora mängder. Fiskbeståndet i naturreservatet utgörs av den egentliga Östersjöns vanliga arter som t.ex. braxen, abborre, gös, gädda, sik och ibland även havsöring.

Stränderna består huvudsakligen av branta, släta klippor men variationen är stor och långsträckta hällar, vikar med sand-, grus och klapperstensstränder förekommer också. På flera av stränderna bildas driftvallar av ilandspolad vegetation, ofta blåstång och vass. I dessa näringsrika miljöer utvecklas en flora av kvävegynnade arter som t.ex. brännässla, gåsört, renfana, och snärjmåra. På övriga, företrädesvis klippiga och steniga delar av Kråmös och småöarnas stränder är arter som strandveronika, strandråg, rörflen, rörsvingel, strandkvanne, strandvänderot, kustbaldersbrå och strandaster vanligt förekommande. Klippstrandens vegetation är här och var tydligt zonerad med saltlav och calothrixbakterier i skvalpzonen. Ofta bildar de svarta bälten just där vatten möter berg. De skarpt orangefärgade lavarna i zonen ovanför är strandorangelav och vanlig vägglav.

En bit upp från stranden ändrar vegetationen karaktär. Skorplavar täcker stora ytor av urberget och här och var bildar tuschlav sammanhängande mattor. Kärlväxtfloran är artfattig med kruståtel och ljung som dominerande arter. Här och var växer även karakteristiska pillerstarrtuvor. Kalkpåverkad flora förekommer mycket sparsamt på huvudöns sydvästra sida där kalkgynnade arter som tulkört, duvnäva, brudbröd och berggröe växer i hällmarkens artrikaste bestånd tillsammans med styvmorsviol, bergven och knägräs. Bland klippornas buskar märks nyponros, berberis, rönn och en. Tall är öarnas karaktärsträd och på de vindpinade klipporna är de ofta krumvuxna och några är bonzailikt förkrympta. Ibland har även gran, en och lind fått huka för vinden och kryper här och var över den bergiga marken.

Huvudöns och i viss mån även de mindre öarnas inre delar karaktäriseras av hällmarkstallskog. Skogen är tämligen orörd men plockhuggning har förekommit. Torrträd, högstubbar och lågor i olika nedbrytningsstadier och dimensioner förekommer i varierande utsträckning. Tallticka som angriper träd som är 150 – 200 år är mycket vanlig i reservatet och hittas på tallar i olika dimensioner från smala senvuxna träd till områdets verkliga jättar med omkrets över två meter. Förekomsten av en annan gammelskogsindikator, grovticka, understryker tallbeståndets höga ålder.

Fältskiktet är artfattigt även i tallskogen med dominerande inslag av renlavar, krustål, och ljung. En raritet, den rödlistade signalarten ryl, som gynnas av gamla tallbestånd för sin etablering har hittats på sandig mark i området. På många ställen lyser välväxta kuddar av blåmossa grönt mot den bruna förnan. Flera av dem är riktigt omfångsrika och högvuxna vilket signalerar lång skoglig kontinuitet. Lingon och kråkbär förkommer också och i de något fuktigare svackorna dominerar ofta blåbär. På huvudöns södra sida utbreder sig en skogbevuxen myr där skvattram är karaktärsart och i en centralt belägen lövsumpskog med glasbjörk och klibbal är örtinslaget förhållandevis stort med exempelvis nattviol, teveronika och humleblomster. Enstaka ek i varierande åldrar växer på huvudön och på några av småöarna där även lind, vårtbjörk och någon oxel kan ses. Äldre gran förekommer främst på Kråmös blockiga och mossiga nordsluttning. Längre ner i sluttningen ökar lövinslaget – inte minst i buskskiktet med hägg, hassel, getapel, olvon och måbär. Stranden kantas av en smal al- och askbård.

Den forna åkermarken omgiven av gammal slåtteräng utgör idag öns arttätaste naturtyp. Åkern har under 1900-talets senare del brukats mycket extensivt, successivt övergått till gräsmark och gödslats allt mindre vilket fått många hävdgynnade arter som t.ex. prästkrage, darrgräs, knägräs och liten blåklocka att vandra in från den tidigare något mer artrika omgivningen. Även orkidén adam och eva och den regionalt rödlistade halvparasiten pukvete förekommer på ängen och i nära anslutning till den. Sedan år 2002 hävdas ängen kontinuerligt av naturvårdsskäl.

Silvertärna och silltrut är ett par av vattenområdets typiska fågelarter. Den rödlistade havsörnen kan också ses inom naturreservatet, ibland på riktigt nära håll. Likaså den mindre fiskgjusen. I de skogsklädda delarna märks förutom en lång rad småfåglar exempelvis spillkråka som kräver grova träd för sin häckning. Sammantaget har över 60 fågelarter noterats i Kråmö naturreservat.

Området är av riksintresse för naturvården, friluftslivet och för kustzonen. Hela naturreservatet utom ett mindre vattenområde väster om semesterbyn är ett Natura 2000-område.

Tabell 1. Rödlistade arter, signalarter samt andra skyddsvärda arter registrerat i objektet. Notera att tabellen bygger på inventeringarna som finns i källförteckningen. Rödlistekategori följer ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala. (EN) = starkt hotad (VU) = sårbar (NT) = missgynnad (R)= regionalt hotad (S) = signalart enligt Skogsstyrelsen (N) = övrig nyckelart.

Svenskt namn	**Latinskt namn**	**Rödlistad/signalart**
Kärlväxter		
Ryl	*Chimaphila umbellata*	EN/S
Korskovall	*Melampyrum cristatum*	NT
Slåtterfibbla	*Hypochaeris maculata*	VU
Ask	*Fraxinus excelsior*	EN
Pukvete	*Melampyrum arvense*	R
Mossor		
Blåmossa	*Leucobryum glaucum*	S
Svampar		
Tallticka	*Phellinus pini*	NT/S
Grovticka	*Phaeolus schweinitzii*	S
Fåglar		
Havsörn	*Haliaeetus albicilla*	NT/Skyddsvärd enligt EU:s fågeldirektiv
Spillkråka	*Dryocopus martius*	NT/Skyddsvärd enligt EU:s fågeldirektiv
Fiskgjuse	*Pandion haliaetus*	Skyddsvärd enligt EU:s fågeldirektiv
Marina arter		
Ålgräs	*Zostera marina*	N
Blåmussla	*Mytilus edulis*	N
Abborre	*Perca fluviatilis*	N

Blåstång, blåmusslor och havstulpan i sundet mellan Kråmö, Grytan och måsklubben.

Bevarandevärden för friluftsliv

Friluftslivet på Kråmö är dels knutet till den kommersiella turistverksamhet som bedrivs i området och dels till andra båtburna besökare. Kråmö erbjuder möjligheter till bad från släta klippor och små grus- och sandstränder, promenader i naturskön miljö i strövvänliga skogar och på anlagda stigar. Vidare finns möjlighet till båtturer, fiske och på hösten sjöfågeljakt. Ornitologer och andra fågelintresserade kan bl.a. få se havsörn på mycket nära håll. Besökare når naturreservatet genom båttransporter som sommartid avgår regelbundet från Trosa hamn. Övrig tid sker transporterna efter överenskommelse. Det går också bra att ta sig till Kråmö med egen båt och övernattning kan ske i någon av de stugor som finns för uthyrning eller i båt och tält. El, rinnande vatten och avlopp saknas på ön. Ett tappställe med färskvatten som är avsedd för både boende på ön och andra besökare finns i anslutning till stugbyn.

Geovetenskapliga värden

På ön Grytan finns flera jättegrytor från senaste istiden samt ett antal grottor.

Hänsynsområde

Kråmö är ett av länets hänsynsområden. För att bevara lugna områden för människor och djurliv har Länsstyrelsen pekat ut hänsynsområden på speciellt utvalda och natursköna platser i samarbete med länets kustkommuner. Det innebär att utöver allemansrätt och andra bestämmelser ska särskild vikt läggas vid att inte störa utan bevara området som en lugn tillflyktsort för människor och djur.

Plan för reservatets skötsel

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i fyra skötselområden som utgår från de bevarandemål och de skötselåtgärder som ska utföras för respektive område. För karta över skötselområden se bilaga 2.1.

Skötselområdena är:

1. Naturskog - västlig taiga (9010), skogbevuxen myr (91D0), hällmarkstorrängar (8230), övrig skogsmark.
2. Äng (ej angiven i natura 2000-området).
3. Grunda marina naturvärden
4. Övriga vattenområden – skär i Östersjön (1620), övrigt hav.
5. Friluftsliv.

Skötselområde 1: Naturskog, skogbevuxen myr och hällmarkstorräng
Areal: ca 35,6 ha.

Beskrivning:
Större delen av huvudöns naturskog utgörs av gammal hällmarkstallskog

dominerad av tall, renlavar, kruståtel och ljung. En mindre del på huvudöns södra sida utgörs av en artfattig skvattramtallmosse med åldrande trädskikt. Gammal gran växer huvudsakligen på huvudöns blockrika nordsluttning. Träd äldre än 150 år, företrädesvis tall, förekommer rikligt och flera av dem hyser den rödlistade signalarten tallticka. Signalarten grovticka som också är knuten till tall uppträder här och var.

Öarnas inre delar är trädbevuxna och trädskiktet domineras av tall varav många är mycket gamla. Men flera andra trädslag finns också representerade, bl.a. lind, ek, vårtbjörk, asp, klibbal oxel och gran. I buskskiktet märks en, slån, rönn och enstaka hassel. Öarna kring Kråmö är små, de flesta omkring en hektar och vegetationen påverkas kraftigt av väder och vind. De mest utsatta träden och buskarna växer därför mycket långsamt och får ofta ett krumt växtsätt. På öarna finns även krypande exemplar av lind, gran, tall och en. Stränderna är till stor del klippiga och bildar i synnerhet på huvudöns södra sida en smal bård med delvis branta men också plana och släta klippor med mycket tunt jordtäcke där arter som en, ljung, tjärblomster, kruståtel, gaffelbräken, bergven, färglav och tuschlav är vanligt förekommande. Här finns också möjlighet att få se den vackra orkidén adam och eva.

Bevarandemål:
Arealen naturskog, skogbevuxen myr och hällmarkstorräng ska vara minst 35 ha. I området finns god kontinuitet av olikåldrade tallar och övriga trädslag. Rikligt med död ved och arter som signalerar höga naturvärden som t.ex. ryl, tallticka, grovticka och blåmossa förekommer i området.

Skötselåtgärder:
Rylbeståndet lokaliseras och plantornas konkurrenskraft optimeras genom försiktig röjning av ris, gran och annan konkurrerande vegetation. Markblottor skapas där fröna lättare kan gro. Naturligt död ved kvarlämnas. Välanvända stigar röjs för att bevara områdets strövvänlighet. Kapade stammar lämnas vid sidan av stigen. Ett antal lågor (liggande död ved) skapas på huvudön varav ett par i skvattramtallmossen och ett par på ön Grytan (grövre än 20 cm i diameter). Enstaka skogliga ingrepp som t.ex. frihuggning av grova träd samt brandliknande åtgärder tillåts för att gynna rödlistade arter. I övrigt fri utveckling.

Skötselområde 2: Äng
Areal: ca 0,7 ha.

Beskrivning:
Gammal åkermark med omgivande före detta slåtteräng. Åkern har under lång tid efter upphört brukande successivt övergått till gräsmark och ett stort antal hävdgynnade arter har tillåtits vandra in från den intilliggande, betydligt artrikare forna slåttermarken. Sedan 2002 har den forna åkern slagits och träd- och buskskikt på intilliggande slåttermark har öppnats upp.

Bevarandemål:
Ängsarealen är oförändrad eller ökande. Typiska ängsväxter som gullviva, prästkrage, liten blåklocka, darrgräs, adam och eva förekommer rikligt. Likaså den regionalt rödlistade arten pukvete. Kvävegynnade arter som kvickrot och ängskavle förekommer i mycket begränsad omfattning och ökar inte.

Skötselåtgärder:
Ängen betas eller slås årligen med skärande redskap och höet hässjas och transporteras bort. Röjning av igenväxningsvegetation görs vid behov till förmån för den hävdgynnade floran.

Skötselområde 3. Grunda marina naturvärden
Areal: 8,5 ha.

Beskrivning:
Skötselområdet innehåller två större, sammanhängande grundområden med bältesbildande bestånd av strukturbyggande kärlväxter, kransalger och stora brunalger. De strukturbyggande arterna bygger upp tredimensionella strukturer som fungerar som livsmiljö åt andra arter och har därför en nyckelroll i kustens ekosystem. Typiska strukturbyggande arter i området är ålnate, borstnate, sudare, natingar, blåstång, axslinga och ålgräs.

De bältesbildande bestånden förekommer på platser där grundförutsättningar som bottenförhållanden, vågexponering och ljusklimat är gynnsamma. Inom skötselområdet begränsas utbredningen i första hand av ljus och bestånden upphör vid omkring 4-4,5 m djup. Hela skötselområdets yta har naturvärden utöver vardagslandskapet och karaktäriseras av hög naturlighet och typiska växt- och djursamhällen. Undervattenslandskapet karaktäriseras av sina flacka bottnar och det stora inslaget av sand.

Skötselområdet består av två delområden, Grundområdet norr om Kråmö (3A) och Sunden mellan Kråmö, Grytan och Måsklubben (3B).

<u>3A. Grundområdet norr om Kråmö (5,2 ha)</u>
Delområdet omfattar de grunda bottnarna längs med Kråmös norra strand och sträcker sig ca 100 meter ut från land. Området karaktäriseras av sanddominerade, flacka bottnar med ökande inslag av grus, sten, block och häll närmast land. Strukturbyggande kärlväxter och stora brunalger dominerar, främst ålnate, sudare och nating. Andra arter som förekommer är borstnate, hårsärv, axslinga, vitstjälksmöja samt frilevande och fastsittande blåstång. Även blåmussla är vanlig i området. Naturvärdet är kopplat till den stora sammanhängande ytan med bältesbildande strukturbyggande undervattensvegetation, de mosaikartat bevuxna sandbottnarna samt områdets värde som livsmiljö för ryggradslösa djur, fisk och fågel.

3B. Sunden mellan Kråmö, Grytan och Måsklubben (3,3 ha)
Delområdet ligger kring Kråmös östra udde, i sunden mellan Kråmö, Grytan och Måsklubben. Det karaktäriseras av sanddominerade, flacka bottnar. Området är variationsrikt och tydligt strömpåverkat, speciellt inom de smalaste delarna av sundet mellan Kråmö och Grytan. Dessa delar är grunda och har ett tydligt inslag av grus och grövre bottenmaterial. Strandnära dominerar häll, sten och block. Större delen av området är bevuxet av strukturbyggande undervattensvegetation, oftast i mosaikartade bestånd och bältesbildande tätheter. Karaktärsarter är ålnate, sudare och borstnate, men även ålgräs, nating, vitstjälksmöja, axslinga, frilevande och fastsittande blåstång samt de fleråriga rödalgerna rödblad och kräkel. Även blåmussla är vanlig i området. Ålgräs förekommer inom ett begränsat område väster om Måsklubben där arten bildar sammanhängande ängar på cirka 4 meters djup. Ålgräsängen är i storleksordningen 1 000 m^2 stor. Naturvärdet är kopplat till den stora sammanhängande ytan med bältesbildande strukturbyggande undervattensvegetation, den höga variationsrikedomen, förekomsten av mosaikartat bevuxna sandbottnar och strömsatta sundmiljöer, den låga graden av fysisk påverkan samt områdets värde som livsmiljö för ryggradslösa djur, fisk och fågel.

Bevarandemål
Skötselområdets växt- och djursamhällen präglas av hög naturlighet och variationsrikedom. Undervattensvegetationen karaktäriseras av naturlig zonering, god förekomst av typiska arter och stor utbredning i bältesbildande tätheter. Arealen med bältesbildande vegetation är oförändrad eller ökande. Fysiska skador på bottnar uppkommer inte. Naturliga funktioner i marina näringsvävar upprätthålls, bland annat genom goda bestånd av abborre och gädda. Kunskapen om skötselområdets status är tillräckligt god för att bedöma om förändringar över tid förekommer. Förekomsten av trådalger ökar inte. Grumling eller annan påverkan orsakad av exempelvis båttrafik, ankring, muddring eller utsläpp ökar inte.

Skötselåtgärder
Endast handredskapsfiske tillåts. När en beprövad metodik för återetablering av ålgräs och blåstång är utvecklad kan det bli aktuellt på lämpliga platser för att stärka bestånden. I övrigt fri utveckling.

Skötselområde 4. Övriga havsvattenområden och skär
Areal: 202 ha

Beskrivning
Området omfattar alla återstående vattenytor och skär utanför skötselområde 3. Klipporna vid vattnet är tydligt zonerade med i huvudsak olika lavarter. Kustbaldersbrå, strandkvanne, saltgräs och gräslök är vanligt förekommande kärlväxter i det ofta mycket tunna jordlagret. Här uppträder typiska fågelarter som silvertärna och silltrut, men även fiskgjuse och havsörn syns regelbundet segla över öarna och vattnet.

Kunskapen om områdets marina värden är bristfällig, både vad avser djup- och bottenförhållanden och artutbredning. Betydande delar utgörs av triviala djupområden med artfattiga sedimentbottnar och låga naturvärden, men här finns även naturvårdsintressanta områden, i första hand musselbankar vilka utgör ett av reservatets prioriterade bevarandevärden. Kunskapen om musselbankarnas geografiska utbredning är dock i nuläget för bristfällig för att peka ut ett eget skötselområde. Blåmusslor förekommer på både hård- och mjukbottnar, men de flesta fynden inom reservatet har gjorts på sand och finsediment. Arten har påträffats från ytan ner till 16 meters djup och i bältesbildande tätheter från ca 4,5 till 9 meters djup.

Skötselområdet rymmer även spridda, mindre ytor med strukturbyggande makrofyter i bältesbildande tätheter. Dessa områden domineras av kärlväxter och stora brunalger som borstnate, ålnate, blåstång och sudare, vilka förekommer ner till 4 till 4,5 meters djup i bältesbildande tätheter. På lite större djup finns spridda förekomster av bältesbildande fleråriga rödalger. Bland fiskarna märks bl.a. abborre gös, sik och gädda.

Bevarandemål
Skötselområdets växt- och djursamhällen präglas av hög naturlighet och variationsrikedom. Samhällena karaktäriseras av naturlig zonering, god förekomst av typiska arter och stor utbredning i bältesbildande tätheter. Arealen med bältesbildande bestånd av strukturbyggande arter är oförändrad eller ökande. Fysiska skador på bottnar uppkommer inte. Naturliga funktioner i marina näringsvävar upprätthålls. Kunskapen om skötselområdets status är tillräckligt god för att bedöma om förändringar över tid förekommer.

Skötselåtgärder
Fri utveckling.

Skötselområde 5: Friluftsliv (hela naturreservatet)
Areal: 246,8 ha.

Beskrivning:
Reservatet bjuder på höga upplevelsevärden och närheten till Trosa innebär att området är välbesökt, framför allt sommartid. Bad, naturpromenader och fiske är vanliga aktiviteter. De flesta besökare tar sig dit med fritidsbåt eller den turbåt som sommartid trafikerar Kråmö. Den marina miljön är en förutsättning för merparten av det friluftsliv som bedrivs i reservatet.

Antalet gästnätter i Kråmös gäststugor uppgår till ungefär 4 000 per år medan antalet gästnätter för besökare som övernattar i egen båt eller tält på någon av öarna inom naturreservatet uppskattas till ca 6 000 per år. Fiske med handredskap är fritt i Östersjön. Jakt på sjöfågel bedrivs i delar av naturreservatet. Jakträtten tillhör Trosa kommun.

Bevarandemål:
Området erbjuder upplevelser av artrikedom och varierad natur. Området ger möjlighet till rekreation och friluftsliv i form av bl.a. stigar, rastplatser och goda badmöjligheter. Information om områdets naturvärden är lättillgänglig och bidrar till att locka till besök och förhöja upplevelsen av besöket. Informationen bidrar till att syftet med områdesskyddet uppnås. Områdets friluftsanläggningar är i gott skick och underlättar för besökare att uppleva området. För att gynna och bevara områdets strövvänlighet och möjlighet till naturupplevelser är endast sjöfågeljakt och skyddsjakt tillåtet.

Skötselåtgärder:
Två informationsskyltar placeras på Kråmö och en på vardera ön Grytan och Notholmen. Rastplatser med eldstäder iordningställs på fyra platser i reservatet. Kontinuerligt underhåll av stigar, rastplatser, eldstäder och andra friluftsanläggningar genomförs. Reservatsgränsen runt stugbyn markeras och gränsmarkeringar underhålls.

Uppföljning

Uppföljning av bevarandemål
Förvaltaren ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs varje år för:
- Ängens hävd
- Informationsskyltar
- Stigar
- Rastplatser, eldstäder och friluftsanläggningar
- Jakt
- Städning

Förvaltaren ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs vart 10-15 år för:
- Utbredning av Natura 2000-naturtyper.
- Rödlistade arter, signalarter och ev. andra arter som bestäms vid första inventeringstillfället.
- Död ved.
- Bältesbildande bestånd av marina strukturbyggande arter.
- Besökarnas uppfattning om reservatet.

Där så är möjligt samordnas inventering av den marina miljön med annan miljöövervakning och uppföljning av marina skyddsobjekt.

Uppföljning av skötselåtgärder
Förvaltaren ansvarar för uppföljning av genomförda skötselåtgärder. Uppföljningen ligger sedan till grund för en eventuell omprövning av skötselplan och föreskrifter.

Kostnad och finansiering
Skötselåtgärder och uppföljning bekostas av Trosa kommun. I de fall det är möjligt ansöks om statsbidrag.

Sammanfattning och prioritering av skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Tidpunkt	Plats	Prioritet	Ansvarig
Slåtter (alt. bete)	Augusti årligen	Skötsel-område 2	1	Driftentreprenör via tjänstekoncession
Reservatsgränsen markeras gentemot stugbyn	Inom ett år	Skötsel-område 1	1	Ekologienheten
Rastplatser och eldstäder iordningställs på fyra platser i reservatet	Inom två år	Skötsel-område 4	1	Driftentreprenör via tjänstekoncession
Två informationsskyltar placeras på huvudön Kråmö, samt en vardera på Grytan och Notholmen.	Inom två år	Skötsel-område 4	1	Ekologienheten
Röjning av stigar	Vid behov	Skötsel-område 1	1	Driftentreprenör via tjänstekoncession
Städning av skräp	Årligen och vid behov	Hela reservatet	1	Driftentreprenör via tjänstekoncession
Inventering av kärlväxter i fasta provytor	Inom två år, sen vart 10-15 år	Skötsel-område 2	2	Ekologienheten
Inventering av rylbeståndet	Inom två år, sen vart 10-15 år	Skötsel-område 1	2	Ekologienheten
Området med ryl röjs från konkurrerande vegetation. Markblottor skapas.	Inom tre år	Skötsel-område 1	2	Ekologienheten
Uppföljning av hävd, informationsskyltar, stigar, rastplatser, eldstäder, friluftsanläggningar, jakt och städning	Årligen	Hela reservatet	2	Driftentreprenör via tjänstekoncession
Uppföljning av utbredning av naturtyper, utpekade arter (inkl. stukturbyggande arter), död ved och besökarnas uppfattning	Vart 10-15 år	Hela reservatet	2	Ekologienheten
Skapa död ved. Ca 20 lågor på huvudön, ca 2-5 på Grytan.	Inom två år	Skötsel-område 1	2	Driftentreprenör via tjänstekoncession
Enkät. Besökare tillfrågas om sin uppfattning om naturreservatet	Inom två år, sen vart 10-15 år	Hela reservatet	3	Driftentreprenör via tjänstekoncession

Referenser

ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.

Ekonomiska Häradskartan. Kartlagd åren 1897-99.

Ekonomiska kartan över Sverige. Kartlagd 1950-tal. Kartblad 09I5b.

Fornlämningsregistret FMIS, http://www.raa.se/hitta-information/fornsok-fmis/ Riksantikvarieämbetet 2015.

Google earth, 2014, https://earth.google.com

Jonas Edlund och Eva Siljeholm, Litoralis Natur AB 2017, Kråmö naturreservat, rekommendationer om marina naturvärden.

Länsstyrelsen i Södermanlands län. Bevarandeplan för Natura 2000-område Kråmö (SE0220509) Trosa kommun, Södermanlands län, 2006.

Länsstyrelsen i Södermanlands län. Sörmlands natur, Naturvårdsplan. Objekt nr 80-171 (klass 1). 1991.

Naturvårdsverket, Art- och naturtypsvisa vägledningar, 2015, http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Natura-2000/

Naturvårdsverket, Bildande och förvaltning av naturreservat, Handbok 2003:3.

Naturvårdsverket, Natura 2000 i Sverige, Handbok med allmänna råd. 2003.

Naturvårdsverket, Uppföljning av Natura 2000 i Sverige, Naturvårdsverket rapport 5434, 2005.

Naturvårdsverket, Vägledning i processen att bilda naturreservat, kap 1.8, 2014, www.naturvardsverket.se/att-bilda-naturreservat

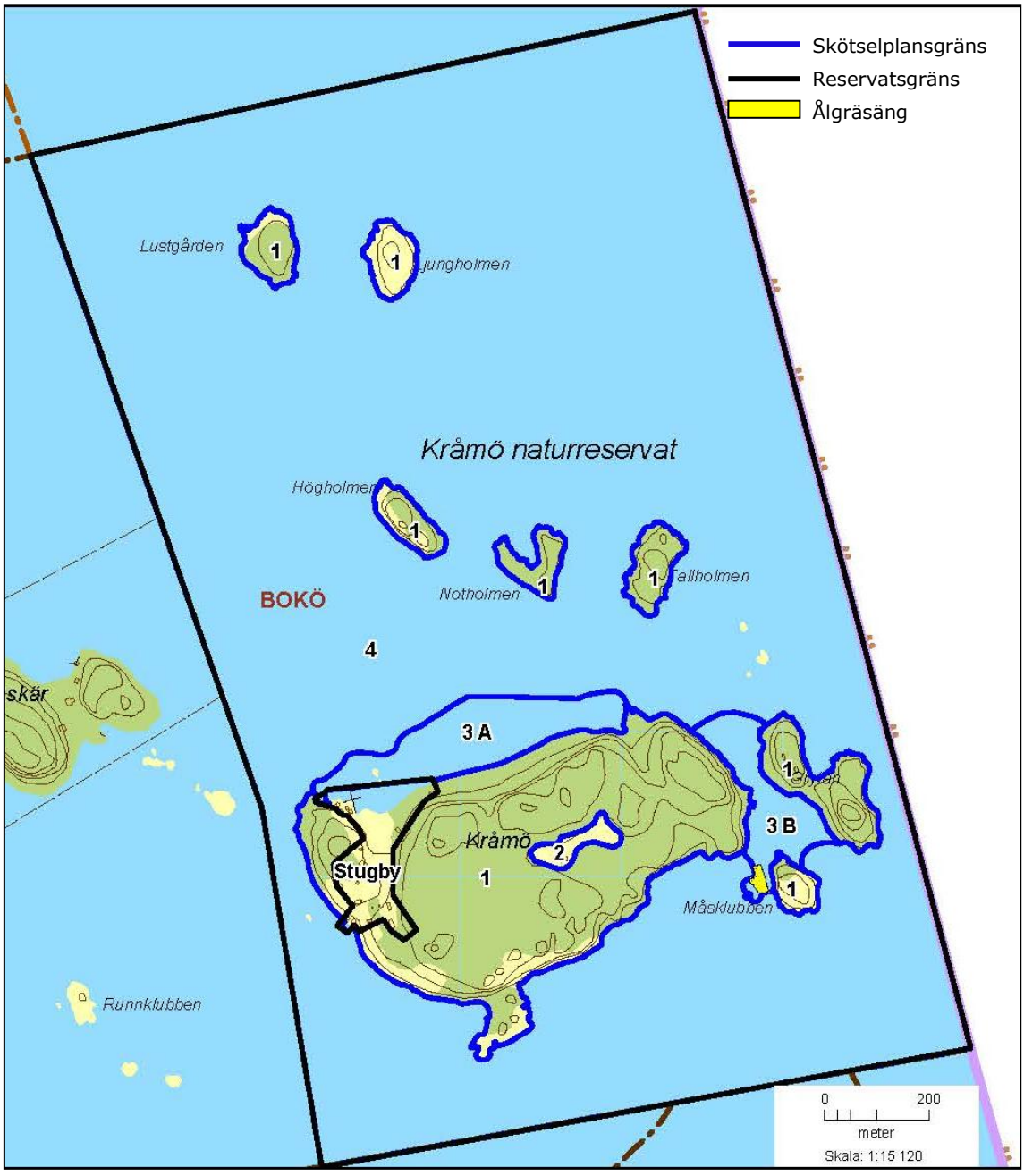
Norén Håkan, utdrag ur Strandhugg, 1993.

Rydberg H, m fl, Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000. Naturvårdsverket, 1997.

Rydberg H, Wanntorp H-E, Sörmlands flora, Sörmlands Botaniska sällskapet i Stockholm 2001.

Skogsvårdsstyrelsen, Nyköping, Förslag till skötselplan för Kråmö naturreservat, 1982.

Bilaga 2.1. Skötselplanskarta för Kråmö naturreservat

1. Naturskog - västlig taiga (9010), skogbevuxen myr (91D0), hällmarkstorräng (8230), övrig skogsmark
2. Äng (ej angiven i natura 2000-området)
3. Grunda marina naturvärden
4. Övriga vattenområden – skär i Östersjön (1620), övrigt hav.
5. Friluftsliv (hela naturreservatet)

16

Kommunstyrelsen
Kommunkontoret
Marlene Bernfalk
Ekonomichef
0156-520 92
marlene.bernfalk@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-03-23
Diarienummer
KS 2018/61

Revidering av teknik- och servicenämndens investeringsbudget 2018

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen förslag till kommunfullmäktige:

Teknik- och servicenämndens investeringsbudget 2018 revideras enligt följande:

1. Investeringsprojektet GC-väg till ridskolan Tureholm förlängs till Viksnäs korset och budgeten utökas därmed med X tkr.
2. Investeringsbudgeten för projektet renovering av huvudbyggnad på Häradsvallen utökas med X tkr.
3. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för att förse Häradsvallen med bergvärme.
4. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för köp av byggnader på fastigheten Kroka 1:8.
5. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för åtgärder på Industrigatan (Industrigatan Love)
6. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för att påbörja arbetet med flytt och utveckling av Korslöt mottagning av avfall från privatpersoner.
7. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för köp av belysningsnätet.
8. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för utredning av omklädningsrum och kontorsrum på Industrigatan.
9. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för åtgärder i ventilation på Tomtaklintskolan
10. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för renovering och upprustning av ytskikt och våtutrymmen i Gästhamnen.

Ärendet

Teknik- och servicenämnden har 2018 03 15 föreslagit revidering och komplettering av investeringsbudget 2018. Ärendet beskriver tio olika investeringsärenden varav ett kommenteras särskilt nedan.

Korslöt
I samband med pågående sluttäckning behöver befintlig mottagning flyttas till annan plats. I den förstudie som genomförts har kontoret på teknik- och

serviceförvaltningen utöver själva flytten, även tagit höjd för ökad tillväxt och därmed högre efterfrågan. Även aspekterna av behov av sortering på fler fraktioner, arbetsmiljö och säkerhet har tagits med i förstudien.

På befintlig anläggning går det inte att skilja besökare och personal från tung trafik eller möjlighet att separera gående från bilar. Det innebär att i takt med att antal besökare ökar så ökar även risken för tillbud.

I den kalkyl som presenterats av produktionschefen på Teknik- och service innebär investeringen en effektivisering av driftskostnaderna. Med nuvarande antaganden om avskrivningstid och ränta bedöms ökade kapitaltjänstkostnader för investeringen kunna hanteras genom att driften effektiviseras.

Mot bakgrund av ovanstående är kommunstyrelsens bedömning att investering i flytt och utveckling av Korslöts mottagning av avfall behöver genomföras.

Marlene Bernfalk
Ekonomichef

Bilaga

Beslut TSN 2018-03-15 §17 Revidering och komplettering av teknik- och servicenämndens investeringsbudget 2018.

§ 17 **TSN 2018/23**

Revidering och komplettering av investeringsbudget 2018

Beslut

Teknik- och servicenämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Investeringsprojektet GC-väg till ridskolan Tureholm förlängs till Viksnäs korset och budgeten utökas därmed med X tkr.
2. Investeringsbudgeten för projektet renovering av huvudbyggnad på Häradsvallen utökas med X tkr.
3. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för att förse Häradsvallen med bergvärme.
4. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för köp av byggnader på fastigheten Kroka 1:8.
5. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för åtgärder på Industrigatan (Industrigatan Love)
6. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för att påbörja arbetet med flytt och utveckling av Korslöt mottagning av avfall från privatpersoner.
7. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för köp av belysningsnätet.
8. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för utredning av omklädningsrum och kontorsrum på Industrigatan.
9. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för åtgärder i ventilation på Tomtaklintskolan
10. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för renovering och upprustning av ytskikt och våtutrymmen i Gästhamnen.

Ärendet

Det finns av olika skäl behov att revidera ett antal projekt i investeringsbudgeten. Revideringen omfattar:

- Gång- och cykelväg till ridskolan – Viksnäskorset
- Renovering av huvudbyggnad på Häradsvallen
- Förse Häradsvallen med bergvärme
- Köp av byggnader inom fastigheten Kroka 1:8 - Häradsvallen
- Industrigatan Love
- Flytt och utveckling av Korslöt mottagning av avfall från privatpersoner
- Köp av belysningsnät
- Utredning av omklädningsrum och kontorsrum på Industrigatan
- Åtgärder i ventilation på Tomtaklintskolan
- Renovering och upprustning av ytskikt och våtutrymmen i Gästhamnen

Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från produktionschef Cecilia Högberg, 2018-02-15

Beslut till
Kommunstyrelsen

Teknik- och servicenämnden
Kultur-, fritid-, teknik-, och servicekontoret
Cecilia Högberg
Produktionschef
0156-520 66
cecilia.hogberg@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-02-15
Diarienummer
TSN 2018/23

Revidering och komplettering av investeringsbudget 2018

Förslag till beslut

Teknik- och servicenämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Investeringsprojektet GC-väg till ridskolan Tureholm förlängs till Viksnäs korset och budgeten utökas därmed med X tkr.
2. Investeringsbudgeten för projektet renovering av huvudbyggnad på Häradsvallen utökas med X tkr.
3. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för att förse Häradsvallen med bergvärme.
4. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för köp av byggnader på fastigheten Kroka 1:8.
5. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för åtgärder på Industrigatan (Industrigatan Love)
6. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för att påbörja arbetet med flytt och utveckling av Korslöt mottagning av avfall från privatpersoner.
7. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för köp av belysningsnätet.
8. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för utredning av omklädningsrum och kontorsrum på Industrigatan.
9. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för åtgärder i ventilation på Tomtaklintskolan
10. I investeringsbudgeten avsätts X tkr för renovering och upprustning av ytskikt och våtutrymmen i Gästhamnen.

Ärendet

Gång- och cykelväg till ridskolan – Viksnäskorset
Projektet har funnits med i investeringsbudgeten med X tkr och skulle täcka byggnation av sträckan fram till ridskolan vid Tureholm. Under projektets gång identifierades möjligheten att genom förlängning av sträckningen förbättra tillgängligheten för boende längre ut på halvön. Efter upphandling då den tillkommande sträckan efterfrågades som option blev det tydligt att det fanns klara ekonomiska fördelar med att beställa den utökade sträckningen.

Renovering av huvudbyggnad på Häradsvallen
Projektet för att renovera huvudbyggnaden på Häradsvallen har varit planerad för genomförande under 2017-2018 och X tkr fanns avsatt. I samband med projekteringen framkom att renoveringsbehovet var större än vad som tidigare avsetts inom projektet. Sammantaget föreslår kontoret att renoveringen genomförs i sin helhet då det över tid är mer ekonomiskt fördelaktigt och budgeten utökas med X tkr.

Förse Häradsvallen med bergvärme
Häradsvallen och dess huvudbyggnad är i dag uppvärmt med direktverkande el då fjärrvärme saknas i området. I samband med upphandlingen av renoveringen efterfrågades därför borrning och anslutning till bergvärme som en möjlig option. Inkoppling av bergvärme kommer inte bara ha positiva miljömässiga effekter utan kommer även att minska kommunens driftkostnader. Priset enligt optionen uppgår till X tkr varför kontoret föreslår att budget för delprojektet avsätts.

Köp av byggnader inom fastigheten Kroka 1:8 -Häradsvallen
Under 2017 valde TVSK att säga upp befintligt avtal om drift av Häradsvallen och Skärlagsvallen. Det innebär att från och med 2018 har kommunen tagit över den fulla driften av anläggningarna och i samband med detta har t.ex. nya hyresavtal tagits fram, taxorna för att boka anläggningarna kompletteras, avträdes och tillträdesbesiktning genomförts. I samband med övertaget bör Trosa kommun även köpa den läktare som föreningen byggt med hjälp av bl.a. lokal företag. Förningen har också byggt och äger kiosken med tillhörande sanitetsutrymme och även denna bör kommunen köpa. En extern värdering pekar på att nettokostnaderna som uppstår i samband med övertagandet uppgår till X tkr.

Industrigatan Love
I driftbudgeten har tekniska nämnden som en ettårs- satsning under ett antal år erhållit medel för framför allt exteriöra åtgärder på Industrigatan. Under 2017 har bl.a. parkeringen byggts om, träd, buskar och belysning har tillförts. Arbete går nu vidare men medel för projektet avsätts även inom investeringsbudgeten då flera åtgärder redovisningstekniskt klassas som investeringar.

Flytt och utveckling av Korslöt mottagning av avfall från privatpersoner.
Under 2017 avsatts X tkr för att påbörja utredningen för flytt av privatmottagningen inom Korslöt. I samband med pågående sluttäckning behöver befintlig mottagning flyttas till annan plats. En förstudie har nu genomförts och parallellt med den växer kommunen och fler invånare använder mottagningen. För att möta efterfrågan har bl.a. beslut fattats om utökade öppettider. I den förstudie som nu genomförts har kontoret med anledning av detta inte bara tittat på en flytt utan även tagit höjd för tillväxten, ökad efterfrågan, behov av sortering på fler fraktioner, arbetsmiljö och säkerhet. Därmed finns nu ett förslag innehållande en modern framtida anläggning och arbetet med att bygga den nya mottagningen bör inledas under 2018 för att färdigställas under första halvåret 2019. Tidsplanen harmonierar då med anslutande upphandlingar. Den framtida mottagningen kommer t.ex. inrymma möjlighet att använda större containers vilket får såväl miljömässiga som ekonomiskt fördelaktiga konsekvenser. Under 2018 föreslås att en budget om X tkr avsätts och under 2019 avsätts ytterligare X tkr.

Köp av belysningsnät
Före detta Nyköping Energi såldes till Vattenfall 1996. I affären ingick allt kabelnät d.v.s. även belysningsnäten i samtliga tre kommuner Trosa, Nyköping och Gnesta. Däremot behöll respektive kommun stolpar och armaturer. Vattenfall och kommunerna har idag ett delat ägande vilket skapar det som Vattenfall kallar en elektrisk fara, ”för många kockar”. Kontoret har nu fått ett förslag som innebär att Trosa kommun köper belysningsnätet. I samband med köpet uppstår även ett antal kostnader för nya kopplingsskåp etc. men med hänvisning till de utmaningar och kostnader som föreligger varje gång en anslutning ska till förordas att nätet köps.

Utredning av omklädningsrum och kontorsrum på Industrigatan
Kommunens tillväxt påverkar även antalet anställda i kommunen. Det har föranlett ett behov av till exempel fler omklädningsrum till hemtjänstpersonalen och fler kontorsrum till kommunledningskontoret. Inom kommunens fastighet på Industrigatan 8 b finns möjliga råytor som nu behöver ses över och utvecklas. Kontoret behöver extern hjälp och en förstudie och projektering behöver inledas under 2018.

Åtgärder i ventilation på Tomtaklintskolan
Tomtaklintskolan är inte utrustad med mekanisk ventilation utan med en självdragsprincip. Tekniska enheten har under ett antal år jobbat för att få ventilationen att fungera som tänkt men utan tillräckligt tillfredställande resultat. Under 2016 genomförde miljökontoret en inspektion som resulterade i ett föreläggande om åtgärdande av ventilationen. Åtgärder genomförs nu i etapper och detta är etapp 2.

Renovering och upprustning av ytskikt och våtutrymmen i Gästhamnen
Kommunen äger ca 15 000 m² fastigheter/ lokaler för fritids- och föreningsaktiviteter. Några där drift har upphandlats genom tjänstekoncession är Safiren, Gästhamnen, Kråmö och Trosa camping med havsbad. Enligt avtalen ska entreprenörerna stå för vissa åtgärder och i förkommande fall för den investeringsplan för utveckling av anläggningen som de själva erbjudits sig att genomföra. Det finns nu gränsdragningslistor och en tydliggjord ansvarsfördelning rörande fördelning av underhåll, drift etc. Befintliga våtutrymmen och delar av servicebyggnaden i Gästhamnen är i behov av underhåll och omfattande renovering. Kostnaden för åtgärderna uppgår till X tkr.

Cecilia Högberg
Produktionschef

Beslut till:

Kommunstyrelsen

17

§ 12 **KFN 2018/16**

Revidering taxa för uthyrning av kommunala lokaler

Beslut

1. Kultur- och fritidskontoret får i uppdrag att utvärdera bidragsreglerna och återkomma med utvärdering till nämnden under våren 2019.

2. Kultur- och fritidsnämndens förslag till kommunfullmäktige:
   Kommunfullmäktige godkänner kultur- och fritidskontorets förslag till taxa för uthyrning av kommunala lokaler.

_____

Ärendet

Inför budget 2017 såg kontoret över gällande taxor och avgifter för uthyrning av kommunala lokaler och anläggningar. I och med att TVSK valt att avsluta avtalet med kommunen avseende driften av Häradvallen och Skärlagsvallen och återlämna driftansvaret till kommunen har ett behov av att komplettera gällande taxor med avgift för bokning av vallarna. Tekniska enheten och TVSK har även tecknat reguljära hyresavtal för delar av anläggningarna som föreningen hyr för eget bruk, t.ex. utrymme för kansli.

Förslaget till avgifter har tagits fram genom jämförelse med andra kommuners taxenivå för motsvarande anläggningar. Tillika övriga taxor motsvarar dessa inte kommunens kostnad för drift och anläggning men taxorna används för att möta en mindre del av kostnaderna samt för att stimulera ett effektivt nyttjande.

Yrkande

Lena Isoz yrkar bifall till förvaltningens förslag med följande tillägg:
Kultur- och fritidskontoret får i uppdrag att utvärdera bidragsreglerna och återkomma med utvärdering till nämnden under våren 2019.

Beslutsgång

Ordförande frågar nämnden om nämnden kan besluta enligt Lena Isoz (M) förslag till beslut. Ordförande finner att nämnden beslutar enligt Lena Isoz förslag.

Ärendets beredning

– Tjänsteskrivelse från produktionschef Cecilia Högberg, 2018-02-15.
– Förslag till reviderad taxa för uthyrning av kommunala lokaler

Kopia till:
Kommunstyrelsen

Kultur- och fritidskontoret
Cecilia Högberg
Produktionschef
0156-520 66
cecilia.hogberg@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-02-15
Diarienummer
KFN 2018/16

Revidering taxa för uthyrning av kommunala lokaler

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige godkänner kultur- och fritidskontorets förslag till taxa för uthyrning av kommunala lokaler.

Ärendet

Inför budget 2017 såg kontoret över gällande taxor och avgifter för uthyrning av kommunala lokaler och anläggningar. I och med att TVSK valt att avsluta avtalet med kommunen avseende driften av Häradvallen och Skärlagsvallen och återlämna driftansvaret till kommunen har ett behov av att komplettera gällande taxor med avgift för bokning av vallarna. Tekniska enheten och TVSK har även tecknat reguljära hyresavtal för delar av anläggningarna som föreningen hyr för eget bruk, t.ex. utrymme för kansli.

Förslaget till avgifter har tagits fram genom jämförelse med andra kommuners taxenivå för motsvarande anläggningar. Tillika övriga taxor motsvarar dessa inte kommunens kostnad för drift och anläggning men taxorna används för att möta en mindre del av kostnaderna samt för att stimulera ett effektivt nyttjande.

Cecilia Högberg
Produktionschef

Bilagor

1. Taxor och avgifter KFN

Beslut till

Kommunstyrelsen

Taxor för uthyrning av kommunala lokaler

Gäller från 2017-01-01 kompletterad 2018-01-01

Lokal	Yta m²/max Antal personer	Bidragsberättigad Förening (kr/h)	% av privat	Privat (Kr/h)	Företag (kr/h)	% av privat
Tomtaklintskolan						
Gymnastiksal	675/450	88	40%	220	330	150%
Aulan	180 pers	184	40%	460	690	150%
Vitalisskolan						
Gymnastiksal	160/150	64	40%	160	240	150%
Skärlagsskolan						
Gymnastiksal	150/150	64	40%	160	240	150%
Kyrkskolan						
Gymnastiksal	200/150	68	40%	170	255	150%
Hedebyskolan						
Matsal	104/110	160	40%	400	600	150%
Hedebyhallen						
Hel plan	1032/800	172	40%	430	645	150%
Halv plan A	576/440	96	40%	240	360	150%
Halv plan B	456/360	76	40%	190	285	150%
Konferensrum	25 pers	Utgår uthyrningsmöjligheter saknas				
Gymnastiksal	200/150	68	40%	170	255	150%
Friidrottsarenan	hela	240	40%	600	900	150%
Gräsplan		100	40%	250	375	150%
Friidrott		140	40%	350	525	150%
Lånestahallen	1200/800	172	40%	430	645	150%
Trosa fritidsgård		152	40%	380	570	150%
Biblioteken						
Trosa stadsbibliotek	100 pers	135	40%	340	510	150%
Biblioteket Navet						
Hela lokalen	50 pers	70	40%	170	255	150%
Konferensrum	15 pers	80	40%	200	300	150%
Sockenstugan	70/100	55	40%	138	207	150%

Lokal	Max antal personer	Bidragsberättigad – barn – ideell		Privat/slutet sällskap		Företag	
		Halvdag	Heldag	Halvdag	Heldag	Halvdag	Heldag
Kvarnen		(6 timmar)		(6 timmar)		(6 timmar)	
Samlingslokalen	120 pers	380	720	950	1 800	1 430	2 700
Samlingslokalen ink. restaurang-kök	120 pers	1 380	1 720	1 950	2 800	2 430	3 700
*Utställningstaxa**		*2 300 kr/vecka*					
Folkets hus							
A-salen	450/130 pers	530	1000	1 330	2 500	2 000	3 750
A-salen ink. serveringskök	451/130 pers	1 030	1 500	1 830	3 000	2 500	4 250
B-salen	30 pers	210	400	530	1 000	810	1 500
Studierum	10 pers	60	120	160	300	254	450
** förutsätter att annan verksamhet kan pågå parallellt*							

** Städ- eller andra serviceavgifter kan tillkomma*

Tillkommande taxor från 2018-01-01

Lokal	Yta	Bidragsberättigad förening (kr/h)	% av privat	Privat (kr/h)	Företag (kr/h)	% av privat
Häradsvallen						
Konstgräsplan 11 person-plan vid hyra av plan ingår tillgång till duschar och WC	Helplan	80	40%	200	300	150%
Naturgräsplan 11 person-plan vid hyra av plan ingår tillgång till mindre planer. I det fall inte konstgräsplanen är uthyrd samtidigt ingår tillgång duschar och WC	Helplan	80	40%	200	300	150%
Gemensamhetsytor, klubbrum och kök		40	40%	100	150	150%
Skärlagsvallen						
Naturgräsplan 11 person-plan vid hyra av plan ingår tillgång till mindre planer, duschar och WC	Helplan	80	40%	200	300	150%
Gemensamhetsytor, klubbrum och kök		40	40%	100	150	150%

18

§ 4 **KFN 2018/15**

Revidering av *Regler för föreningsbidrag*

Beslut

Kultur- och fritidsnämndens förslag till kommunfullmäktige:
Kommunfullmäktige godkänner kultur- och fritidskontorets förslag till reviderade bidragsregler för föreningar.

_____

Ärendet

Reglerna för föreningsbidrag reviderades under 2017 och det nya regelverket trädde i kraft 2018-01-01. Regelverket har vid ett tidigare tillfälle statuerat att religiösa föreningar undantas från bidragsgivning, men denna regel togs bort vid revideringen av bidragsregler 2015. Kontoret föreslår nu att regeln återinförs.

Ärendets beredning

– Tjänsteskrivelse från kultur- och föreningschef Sara Fältskog Eldros, 2018-02-13.
– Förslag till reviderade *Regler för föreningsbidrag*

Kopia till
Kommunstyrelsen

Kultur- och fritidskontoret
Sara Fältskog Eldros
kultur- och föreningschef
0156-522 19
sara.faltskogeldros@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-02-13
Diarie nr
KFN 2018/15

Revidering av regler för föreningsbidrag

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige godkänner kultur- och fritidskontorets förslag till reviderade bidragsregler för föreningar.

Sammanfattning

Kultur- och föreningsenheten föreslår att religiösa föreningar läggs till i listan över föreningar som undantas från bidragsgivning i Trosa kommun.

Ärendet

Reglerna för föreningsbidrag reviderades under 2017 och det nya regelverket trädde i kraft 2018-01-01. Regelverket har vid ett tidigare tillfälle statuerat att religiösa föreningar undantas från bidragsgivning, men denna regel togs bort vid revideringen av bidragsregler 2015. Kontoret föreslår nu att regeln återinförs.

Sara Fältskog Eldros
kultur- och föreningschef

Bilagor

Förslag till reviderade *Regler för föreningsbidrag*

Beslut till

Kommunstyrelsen

Regler för föreningsbidrag
Gäller från 1 januari 2018

Antagen av:

Dokumentkategori:

Dokumenttyp:

Innehållsförteckning

Allmänna regler för erhållande av bidrag till föreningar i Trosa kommun ... 2

Fritidsverksamhet ... 4
Aktivitetsbidrag ... 4
Ledarutbildningsbidrag ... 4
Driftbidrag för lokal och anläggning ... 5
Utvecklingsbidrag för lokal och anläggning ... 6

Kulturverksamhet ... 7
Aktivitetsbidrag ... 7
Kulturarrangemangsbidrag ... 7
Driftbidrag för lokal och anläggning ... 8
Utvecklingsbidrag för lokal och anläggning ... 9

Socialt engagemang ... 10
Aktivitetsbidrag ... 10
Driftbidrag för lokal och anläggning ... 10
Utvecklingsbidrag för lokal och anläggning ... 11

Utvecklingsbidrag för verksamhet ... 12

Startbidrag ... 13

Stöd till studieförbund ... 14

Allmänna regler för erhållande av bidrag till föreningar i Trosa kommun

1. Bidragen är avsedda att vara ett stöd till de föreningar med säte i Trosa kommun, vars verksamhet är av demokratisk och ideell karaktär som syftar till att skapa en meningsfull och innehållsrik fritid med social samvaro. Föreningens verksamhet skall bedrivas i Trosa kommun och komma kommuninvånarna till del.

Kommunalt bidrag utgår inom ramen för anvisade medel. Föreningen skall vara bidragsberättigad genom beslut i Kultur- och fritidsnämnden. För att föreningen skall bli bidragsberättigad skall följande villkor uppfyllas och redovisas årligen till kultur- och fritidskontoret:

Föreningen skall ha:
- Vald styrelse och antagna stadgar
- Medlemsavgift per år, fastställd vid föreningens årsmöte
- Minst 7 öppna sammankomster/aktiviteter per år
- Registrerats på Kultur- och fritidskontoret
- Verksamhet öppen för alla
- Föreningen ska tillse att erhållna bidrag används till det ändamål för vilket bidraget sökts
- Ungdomar som är engagerade i föreningen skall ha möjlighet att påverka föreningens verksamhet
- Föreningar som riktar sig till barn och unga skall redovisa utdrag ur brottsregistret för samtliga ledare

Ansökan om registrering skall ske på det sätt som Trosa kommun anger.

2. Med medlem i bidragsberättigad förening avses, den som under det närmast förflutna verksamhetsåret varit registrerad som medlem i organisationens medlemsmatrikel och erlagt medlemsavgift, som fastställs vid föreningens årsmöte, samt i övrigt uppfyller de krav vederbörande organisation enligt stadgar och årsmötesbeslut ställer på sina medlemmar.

3. Ansökan om bidrag skall inges av föreningens styrelse och undertecknas av föreningens ordförande och kassör alt. firmatecknare, vilka var och en för sig intygar riktigheten av de lämnade uppgifterna. Bidrag skall sökas av huvudföreningens styrelse, ej av sektion eller avdelning.

4. Bidrag utbetalas i regel i efterskott på föreningens girokonto.

5. Bidragsberättigad förening som vill vara kvar som registrerad förening skall årligen senast **31 mars** insända:
   - Verksamhetsberättelse
   - Revisionsberättelse
   - Balansräkning
   - Resultaträkning
   - Budget
   - Verksamhetsplan
   - Ekonomisk redovisning av ungdomsverksamhet
   - Uppgift om könsfördelning: kvinnor och män samt flickor och pojkar 20 år eller yngre

6. Bidragsberättigad förening har skyldighet att ställa sina räkenskaper och redovisningshandlingar till förfogande, på så sätt som kommunen bestämmer. Kommunen äger rätt att kontrollera dels närvarokorten och dels antalet betalande medlemmar i bidragsberättigad ålder, upprättad medlemsmatrikel eller upprättad genom vederbörande riksorganisations revisor eller notarius publicus, undertecknat intyg rörande organisationens medlemstal.

7. Det åligger bidragsmottagande förening att förvara, vid ansökan åberopande handlingar, i minst fem år efter bidragsårets utgång.

8. Bidrag som utbetalats på grund av felaktiga ansökningsuppgifter medför återbetalningsskyldighet

9. Följande föreningar undantas från bidragsgivning i Trosa kommun:
   - Politisk förening
   - Religiös förening

Dispens
Förening, som icke uppfyller kraven på bidrag enligt dessa regler kan ändå tillerkännas bidrag. Ansökan prövas av Kultur- och fritidsnämnden.

Fritidsverksamhet

Aktivitetsbidrag

Syfte
Det kommunala aktivitetsstödet är avsett att stimulera till ökat antal planerade och genomförda sammankomster samt att komplettera den statliga bidragsformen.

Villkor och bidrag
- Föreningen skall följa Allmänna regler för erhållande av bidrag till föreningar i Trosa kommun (s.2) samt Riksidrottsförbundets föreskrifter för statligt LOK-stöd.
- Bidraget utgår till barn och ungdomar 0–20 år samt för ledare som är mellan 13 och 20 år.
- Bidraget utgår för sammankomster som sker i föreningens regi.
- En sammankomst ska vara en ledarledd gruppaktivitet.
- Ledare ska vara utsedd av föreningen samt vara lägst 13 år.
- En sammankomst ska pågå minst 60 minuter (omklädning inkluderat).
- En sammankomst ska omfatta minst 3 bidragsberättigade deltagare utöver ledare
- Gruppen får inte, även om det finns flera ledare, delas in i mindre grupper för att erhålla flera sammankomster.
- En deltagare får endast räknas en gång per dag.
- Vid varje sammankomst ska närvaro på deltagare och ledare redovisas. Redovisning sammanställs på närvarokort.
- Redovisning skall göras på det sätt Trosa kommun anger

Bidragets storlek
- Bidrag per sammankomst: 18 kronor
- Bidrag per godkänd deltagare: 15 kronor

Ledarutbildningsbidrag

Syfte
Som bidrag till att täcka föreningens behov utbildning av ledare kan ett särskilt ledarutbildningsbidrag utgå. Bidrag utgår för utbildning med inriktning att skapa kompetens eller höja kompetens inom föreningar, med syfte att underlätta föreningens möjligheter att uppnå angivna mål enligt föreningens stadgar.

Villkor och bidrag
- Föreningen skall följa Allmänna regler för erhållande av bidrag till föreningar i Trosa kommun (s.2) samt Riksidrottsförbundets föreskrifter för statligt LOK-stöd.
- För att få ledarutbildningsbidrag förutsätts att kursdeltagarna efter utbildningen verkar inom föreningens verksamhet.
- Sökanden skall det år då utbildningen genomförs vara minst 13 år.

- Vid intern utbildning i föreningens regi skall kursplan godkännas av fritidskontoret före genomförande. Kursplanen skall innehålla kurspresentation, preliminär kostnadskalkyl och beräknat deltagarantal.
- Kursutvärdering på avsedd blankett skall göras efter genomförd utbildning och inlämnas med ansökan om ledarutbildningsbidrag.
- Ansökan och redovisning skall göras på det sätt Trosa kommun anger.
- Bidrag till ledarutbildning i förening ej tillhörig Riksorganisation kan erhållas efter särskild prövning.

Bidragets storlek
Bidrag utgår med 75 % av föreningens faktiska nettokostnader för ledarutbildning, inkl. resor.

Driftbidrag för lokal och anläggning

Syfte
Driftbidraget syftar till att ge föreningar som verkar i egna eller andras lokaler en subventionerad lokal- och anläggningskostnad.

Villkor och bidrag
- Föreningen skall följa Allmänna regler för erhållande av bidrag till föreningar i Trosa kommun (s.2).
- Ideella föreningar som driver/förvaltar eller hyr icke kommunalt ägda eller subventionerade anläggningar/lokaler kan söka bidraget
- Vid förändringar eller nyanskaffning av lokaler eller anläggningar skall kommunens godkännande alltid inhämtas innan bidrag kan utgå.
- Inget kontantbidrag utgår för lokal hyrd av kommunen enligt årligen fastställd taxa. Taxan är subventionerad.
- Ansökan och redovisning skall göras på det sätt Trosa kommun anger.

Bidragsberättigade löpande lokal- och anläggningskostnader är:
- Hyra, amortering, ränta
- Uppvärmning
- Förbrukningsel
- Försäkring
- Sophämtning, sotning

Bidragets storlek
- Bidrag för egen ägd lokal eller anläggning utgår med maximalt 60 % av föreningens faktiska nettokostnader, dock max 50 000 kr.
- Förening som hyr icke kommunägd lokal med hyreskontrakt erhåller max 60 % av hyreskostnaden, dock max 50 000 kr.

Utvecklingsbidrag för lokal och anläggning

Syfte
Driftbidraget syftar till att ge föreningar som verkar i egna eller andras lokaler en subvention för att utveckla eller genomföra förbättringsarbeten i sina anläggningar.

Villkor och bidrag

- Föreningen skall följa Allmänna regler för erhållande av bidrag till föreningar i Trosa kommun (s.2).
- Ideella föreningar som driver/förvaltar eller hyr icke kommunalt ägda eller subventionerade anläggningar/lokaler kan söka bidraget
- Ansökan och redovisning skall göras på det sätt Trosa kommun anger.

Bidragsberättigade kostnader är:

- Utveckling av lokalen eller anläggningen
- Förbättringsarbeten i lokalen eller av anläggningen

Bidragets storlek
Ansökan om utvecklingsbidrag sker löpande under året. Vid ansökan av utvecklingsbidraget skall en beskrivning samt budget för tänkt satsning medfölja. **Beslut om bidrag fattas av nämnden**. Bidraget betalas ut efter nämndens beslut.

Redovisning skall ske efter genomförd satsning. Om planerad satsning ej genomförs eller förändras utifrån beskrivning och budget kan bidraget komma att återkrävas till sin helhet eller till delar.

Kulturverksamhet

Aktivitetsbidrag

Syfte
Det kommunala aktivitetsstödet är avsett att ge ökade möjligheter för föreningar att genomföra kulturverksamhet riktad mot allmänheten.

Villkor och bidrag
- Föreningen skall följa Allmänna regler för erhållande av bidrag till föreningar i Trosa kommun (s.2).
- Ideella föreningar som bedriver kulturverksamhet riktad mot allmänheten och bedöms vara värdefull för kommuninvånarnas kulturutbud kan söka bidraget
- Ansökan skall göras på det sätt Trosa kommun anger.

Bidragsberättigade verksamhetskostnader är:
- Inköp av arrangemang, t.ex. inköp av noter, scenkläder, etc. Inget bidrag utgår för egen personal, t.ex. projektledare/dirigent/regissör/ljudtekniker
- Kostnader i samband med utställningar och arrangemang, tex. inköp av noter, scenkläder, utställningsmaterial, etc.
- Annonsering

Bidragets storlek
- Bidrag utgår med max 40 % av de bidragsberättigade kostnaderna, dock max 40 000 kronor.

Redovisningsperioder är 1/1–30/6 och 1/7–31/12. Sista ansökningsdag för resp. redovisningsperiod är 31/3 och 30/9. Beslut om bidrag fattas av ansvarig tjänsteperson utifrån gällande regelverk och meddelas föreningen. Bidraget betalas ut i april resp. oktober.

Kulturarrangemangsbidrag

Syfte
Det kommunala arrangemangsbidraget är avsett att ge ökade möjligheter för genomförande av offentligt arrangemang inom kommunen.

Villkor och bidrag
- Föreningen skall följa Allmänna regler för erhållande av bidrag till föreningar i Trosa kommun (s.2).
- Ideella föreningar som bedriver kulturverksamhet riktad mot allmänheten och bedöms vara värdefull för kommuninvånarnas kulturutbud kan söka bidraget

- Aktiviteten skall äga rum i Trosa kommun och vara öppen för allmänheten
- Föreningen skall ha andra finansieringsmöjligheter av arrangemanget.
- Arrangemangsbidrag kan betalas ut till aktiviteter av oplanerad karaktär som inte ingår i verksamhetsplan för innevarande år.
- Ansökan ska innehålla kostnadskalkyl och bör vara enheten Allmän kultur tillhanda två månader före genomförandet, för att garantera fullgod hantering.
- Bidraget utbetalas efter redovisat arrangemang. Redovisning skall ske under innevarande år.

Bidragets storlek

- Bidrag utgår med max 60 % av de bidragsberättigade kostnaderna, dock max 10 000 kronor.
-

Driftbidrag för lokal och anläggning

Syfte

Driftbidraget syftar till att ge föreningar som verkar i egna eller andras lokaler en subventionerad lokal och anläggningskostnad.

Villkor och bidrag

- Föreningen skall följa Allmänna regler för erhållande av bidrag till föreningar i Trosa kommun (s.2).
- Ideella föreningar som bedriver kulturverksamhet riktad mot allmänheten och bedöms vara värdefull för kommuninvånarnas kulturutbud kan söka bidraget
- Vid förändringar eller nyanskaffning av lokaler eller anläggningar skall kommunens godkännande alltid inhämtas innan bidrag kan utgå.
- Inget kontantbidrag utgår för lokal hyrd av kommunen enligt årligen fastställd taxa. Taxan är subventionerad.
- Ansökan skall göras på det sätt Trosa kommun anger.

Bidragsberättigade löpande lokal- och anläggningskostnader är:

- Hyra, amortering, ränta
- Uppvärmning
- Förbrukningsel
- Försäkring
- Sophämtning, sotning

Bidragets storlek

- Bidrag för egen ägd lokal eller anläggning utgår med maximalt 40 % av föreningens faktiska nettokostnader dock max 40 000 kr.
- Förening som hyr icke kommunägd lokal med hyreskontrakt erhåller max 40 % av hyreskostnaden, dock max 40 000 kr.

Utvecklingsbidrag för lokal och anläggning

Syfte
Driftbidraget syftar till att ge föreningar som verkar i egna eller andras lokaler en subvention för att utveckla eller genomföra förbättringsarbeten i sina anläggningar.

Villkor och bidrag

- Föreningen skall följa Allmänna regler för erhållande av bidrag till föreningar i Trosa kommun (s.2).
- Ideella föreningar som bedriver kulturverksamhet riktad mot allmänheten och bedöms vara värdefull för kommuninvånarnas kulturutbud kan söka bidraget
- Ansökan skall göras på det sätt Trosa kommun anger.

Bidragsberättigade kostnader är:

- Utveckling av lokalen eller anläggningen
- Förbättringsarbeten i lokalen eller av anläggningen

Bidragets storlek
Ansökan om utvecklingsbidrag sker löpande under året. Vid ansökan av utvecklingsbidraget skall en beskrivning samt budget för tänkt satsning medfölja. **Beslut om bidrag fattas av nämnden**. Bidraget betalas ut efter nämndens beslut.

Redovisning skall ske efter genomförd satsning. Om planerad satsning ej genomförs eller förändras utifrån beskrivning och budget kan bidraget komma att återkrävas till sin helhet eller till delar.

Socialt engagemang

Aktivitetsbidrag

Syfte
Stödet är avsett att ge ökade möjligheter för genomförande av idéer eller sammankomster inom kommunen som främjar integration, samverkan mellan/inom åldersgrupper, eller för socialt utsatta grupper.

Villkor och bidrag

- Föreningen skall följa Allmänna regler för erhållande av bidrag till föreningar i Trosa kommun (s.2).
- Ideella föreningar som bedriver verksamhet riktad mot allmänheten och bedöms vara värdefull för kommuninvånarnas integration eller sociala trygghet.
- Ansökan och redovisning skall göras på det sätt Trosa kommun anger.

Bidragets storlek

- Bidrag per sammankomst: 3 kronor
- Bidrag per godkänd deltagare: 2,60 kronor

Driftbidrag för lokal och anläggning

Syfte
Driftbidraget syftar till att ge föreningar som verkar i egna eller andras lokaler en subventionerad lokal och anläggningskostnad.

Villkor och bidrag

- Föreningen skall följa Allmänna regler för erhållande av bidrag till föreningar i Trosa kommun (s.2).
- Ideella föreningar som bedriver verksamhet riktad mot allmänheten och bedöms vara värdefull för kommuninvånarnas integration eller sociala trygghet.
- Vid förändringar eller nyanskaffning av lokaler eller anläggningar skall kommunens godkännande alltid inhämtas innan bidrag kan utgå.
- Inget kontantbidrag utgår för lokal hyrd av kommunen enligt årligen fastställd taxa. Taxan är subventionerad.
- Ansökan skall göras på det sätt Trosa kommun anger.

Bidragsberättigade löpande lokal- och anläggningskostnader är:

- Hyra, amortering, ränta
- Uppvärmning
- Förbrukningsel
- Försäkring
- Sophämtning, sotning

Bidragets storlek

- Bidrag för egen ägd lokal eller anläggning utgår med maximalt 40 % av föreningens faktiska nettokostnader dock max 40 000 kr.
- Förening som hyr icke kommunägd lokal med hyreskontrakt erhåller max 40 % av hyreskostnaden, dock max 40 000 kr.

Utvecklingsbidrag för lokal och anläggning

Syfte

Driftbidraget syftar till att även ge föreningar som verkar i egna eller andras lokaler en subvention för att utveckla eller genomföra förbättringsarbeten i sina anläggningar.

Villkor och bidrag

- Föreningen skall följa Allmänna regler för erhållande av bidrag till föreningar i Trosa kommun (s.2).
- Ideella föreningar som bedriver verksamhet riktad mot allmänheten och bedöms vara värdefull för kommuninvånarnas integration eller sociala trygghet.
- Ansökan skall göras på det sätt Trosa kommun anger.

Bidragsberättigade kostnader är:

- Utveckling av lokalen eller anläggningen
- Förbättringsarbeten i lokalen eller av anläggningen

Bidragets storlek

Ansökan om utvecklingsbidrag sker löpande under året. Vid ansökan av utvecklingsbidraget skall en beskrivning samt budget för tänkt satsning medfölja. **Beslut om bidrag fattas av nämnden**. Bidraget betalas ut efter nämndens beslut.

Redovisning skall ske efter genomförd satsning. Om planerad satsning ej genomförs eller förändras utifrån beskrivning och budget kan bidraget komma att återkrävas till sin helhet eller till delar.

Utvecklingsbidrag för verksamhet

Utvecklingsbidraget infördes 2007 och syftet är att stimulera till nya aktiviteter, både organiserade men även oorganiserade. Kultur- och fritidsnämnden kommer varje år, inför kommande bidragsår, att besluta om bidragsberättigade syften.

Utvecklingsbidraget är i första hand ämnat till satsningar för ungdomsverksamhet, 0-20 år. Undantag kan göras, framförallt när det gäller handikappföreningar och ny verksamhet som syftar till ökad folkhälsa. Satsningen skall inte vara något som är föreningens ordinarie verksamhet och som återkommer år efter år. Projekttiden för utvecklingsbidraget är maximalt 3 år och därefter får verksamheten anses som permanent och bidrag får ansökas från övriga bidragskategorier som finns.

Bidragssumman är inte fastlagd och kan variera. Varje ansökan bereds av Kultur- och fritidskontoret och beslutas av Kultur- och fritidsnämnden.

Syften som man kan få bidrag för under 2016 enligt beslut i Kultur- och fritidsnämnden är:

- Verksamhet som direkt syftar till att minska skadegörelse och användning av ANDT
- Lovverksamhet för åldersgruppen 10–20 år
- Projekt som främjar integration, mångfald, jämlikhet och jämställdhet
- Kulturprojekt som direkt vänder sig till Trosa kommuns ungdomar

Det finns även möjlighet att ansöka om medel för ett vällovligt barn- och/eller ungdomsprojekt utan att vara en etablerad förening och/eller av startandet av verksamhet som idag inte finns i Trosa kommun. Nämnden prövar varje sådan ansökan för sig.

Ansökan om utvecklingsbidrag sker löpande under året. Vid ansökan av utvecklingsbidraget skall en beskrivning samt budget för tänkt satsning medfölja. Beslut om bidrag fattas av nämnden. Bidraget betalas ut efter nämndens beslut.

Redovisning skall ske efter genomförd satsning.

Om planerad satsning ej genomförs eller förändras utifrån beskrivning och budget kan bidraget komma att återkrävas till sin helhet eller till delar.

Startbidrag

Varje nystartad förening som godkänts som bidragsberättigad av Kultur- och fritidsnämnden har möjlighet att ansöka om ett startbidrag om 3 000 kr för det första verksamhetsåret. Bidraget betalas ut i samband med godkännandet av bidragsberättigande.

Med nystartad förening avses förening som har varit verksam i max 12 månader.

Stöd till studieförbund

Regler för Trosa kommun gällande bidrag till studieförbunden från och med 080101

Syftet med bidraget
Folkbildningsarbetet är fritt och frivilligt. Detta innebär en frihet för studieförbunden att själva forma och utveckla sin bildningsverksamhet.

Kommunens stöd till studieförbunden ger dem möjlighet att, utifrån respektive förbunds idémässiga förankring, i demokratiska former bedriva och främja folkbildning och kulturverksamhet av god kvalitet i kommunen.

Staten har formulerat studieförbundens uppdrag i 7 punkter enligt nedan.
(här i en förkortad version från regeringens proposition Lära, växa, förändra 2005/2006:192).

Kommunen stöder sitt bidrag till studieförbunden på samma kriterier.

I Den gemensamma värdegrunden
Studieförbunden ska stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin.
Demokratin byggs i synnerhet i människors sinnen.
Studieförbunden ska arbeta för att påverka människors grundläggande värderingar om bl.a. alla människors lika värde och jämställdhet mellan könen.

II Det mångkulturella samhällets utmaningar
Studieförbunden ska möta alla människor på ett sådant sätt att det möjliggör för människor att fullt ut delta i det svenska samhället och i den svenska kulturen på sina egna villkor och utifrån sina egna förutsättningar.
Studieförbunden kan bidra till integration genom att främja ömsesidig kunskap och förståelse mellan olika etniska, religiösa och kulturella grupper i samhället.

III Den demografiska utmaningen
Under de närmaste tio åren står samhället inför stora demografiska förändringar. Ungdomar, födda 1992-2000, har en lång grundutbildning och behärskar den nya tekniken i samhället. De blir en specifik målgrupp liksom de som är födda 1945-54. Den sistnämnda gruppen kommer att vara den mest resursstarka pensionärsgenerationen någonsin och de vill också hitta vägar för att fortsätta vara en resurs i samhället trots att de lämnat arbetslivet.
Allt fler blir också äldre och håller sig friska allt längre, vilket blir en stor utmaning för studieförbunden då det gäller att bemöta dessa gruppers efterfrågan på stimulans, kunskap och nöje genom en inspirerande bildningsverksamhet.

IV Det livslånga lärandet
Det livslånga lärandet spänner över hela livet och i Sverige samlar studieförbunden, vid sidan av personalutbildningen, flest deltagare i ett organiserat lärande. Studieförbunden verkar inom såväl formellt som icke-formellt lärande. Studieförbundens idémässiga förankring hos olika huvudmän är en styrka och ett särdrag. I det livslånga lärandet är det angeläget att personer som kommer från studieovana miljöer intresseras för fortsatta studier.

V Kulturverksamhet
Kulturverksamheten inom studieförbunden har en lång tradition och har alltid spelat en central roll.
Verksamheten bidrar i hög grad till att bredda kulturintresset i samhället samt att öka delaktigheten i kulturlivet och främja människors kulturupplevelser och eget skapande.

VI Personer med funktionshinder
Inom studieförbunden finns sedan länge en omfattande verksamhet för personer med funktionshinder. Studiecirkeln ger oavsett studieämne funktionshindrade deltagare samhörighetskänsla, kontakter med andra funktionshindrade och perspektiv på sitt eget funktionshinder. Studiecirkeln ger teknikträning, social gemenskap, kunskapslyft, insikt och maktredskap.

VII Folkhälsa, hållbar utveckling och global rättvisa
En god folkhälsa är en del i förutsättningarna för en hållbar utveckling.
I det lokala folkhälsoarbetet kan studieförbunden spela en framträdande roll. För många människor ger deltagandet i studieförbundens olika aktiviteter och arrangemang tillfälle till reflektion över sin livssituation, kontakt med andra människor och ett avbrott i en stressad vardag.
Studieförbunden kan bidra till ökad delaktighet och inflytande, till egenmakt som i sig ökar välbefinnandet.
De globala utvecklingsfrågorna kräver långsiktigt arbete av många aktörer, varav studieförbunden är en.

Förutsättningar för bidrag
Kommunbidrag utgår till inom kommunen verksamma studieförbund vars centrala organisation godkänts för erhållande av statsbidrag av Folkbildningsrådet.
Verksamheten i form av studiecirklar, annan folkbildningsverksamhet och kulturprogram
skall vara statsbidragsberättigad för att bilda underlag till kommunalt bidrag.

Bidragen fördelas mellan de studieförbund som planerar att under året genomföra folkbildningsverksamhet i kommunen.
Bidraget skall användas till verksamhet som genomförs i kommunen och som vänder sig till kommunens invånare.

Samspel och dialog
Kommunen skall ha minst en överläggning med studieförbunden per år där dialog förs om studieförbundens verksamhet.

Kommunala bidrag
Kommunen fastställer årligen det totala bidraget till studieförbundsverksamheten.

Fördelning av kommunbidrag
Bidraget fördelas i princip på samma grunder som statsbidraget.

Det totala bidraget delas i 3 delar enligt nedan:

- **Grundbidrag** – fördelas i 2-års cykler
- **Kulturbidrag** – Obs! högst +10%/år och studieförbund
- **Utvecklingsbidrag** - Kultur- och utvecklingsbidraget omfördelas årligen.

Fördelning av kommunens bidrag mellan ovanstående bidragsformer beslutas av Kultur- och fritidsutskottet i samråd med studieförbunden.

Redovisning och utvärdering
Redovisning av verksamheten sker årligen dels i skriftlig form dels muntligt vid träffar som kommunen inbjuder till. Om studieförbundsavdelningen omfattar flera kommuner skall det av redovisningen till kommunen klart framgå den del som avser verksamhet och ekonomi inom kommunen.

Det åligger varje studieförbundsavdelning som avser att erhålla kommunala bidrag att till kommunen årligen:

- senast den 15 februari lämna in arbets-/verksamhetsplan och budget för planerad verksamhet
- senast den 1 maj lämna in verksamhetsberättelse, ekonomisk redogörelse och kommunintyg för genomförd verksamhet.

Verksamheten skall klart kunna följas från plan till genomförd verksamhet med utvärdering.

Studieförbund som ej uppfyller ovanstående avstår från sin del av bidraget innevarande år. Denna del fördelas mellan övriga studieförbund efter den 1 maj.

Kontroll
Bidragsmottagande studieförbund har skyldighet att ställa sina räkenskaper och redovisningshandlingar till förfogande på det sätt kommunen bestämmer.

19

Kanslienheten
Helena Edenborg
Kanslichef
0156-520 06
helena.edenborg@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-03-17
Diarienummer
KS 2018/52

Revidering av reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Trosa kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar reviderat reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Trosa kommun.

Ärendet

I *Reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Trosa kommun* regleras nämndernas ansvarsområden och sammansättning. En ändring behöver nu göras i reglementet gällande krisledningsnämnd.

I nuvarande reglemente anges det att kommunstyrelsens arbetsutskott utgör krisledningsnämnd. Då det inte är tillåtet enligt kommunallagen att delegera ett helt verksamhetsområde till ett utskott föreslås en ändring i reglementet så att krisledningsnämnden blir en separat nämnd.

I kommuner ska det finnas en nämnd för att fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid (krisledningsnämnd). Det regleras i lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Med extraordinär händelse avses i denna lag en sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller ett landsting.

Johan Sandlund
Kommunchef

Helena Edenborg
Kanslichef

Bilagor

Förslag till reviderat reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Trosa kommun (ändringar är gulmarkerade).

Reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Trosa kommun

Reviderat av:	Kommunfullmäktige 2018-xx-xx, § x, Dnr 2018/52
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Reglemente

Innehållsförteckning

Reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Trosa kommun..... 2
Allmänt 2
Kommunfullmäktige 2
Gemensamma bestämmelser för kommunstyrelsen och nämnderna 3
Kommunstyrelsens uppgifter 6
Nämndernas uppgifter 9
Kommunala bolag och stiftelser 12

Reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Trosa kommun

Allmänt

§ 1
Kommunallagen ger de grundläggande reglerna för beslutanderätt och ansvar i en kommun. Vissa uppgifter handhas av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnderna enligt annan lag, annan författning eller statlig myndighets beslut.

För beslut i vissa frågor, som annars skulle ankomma på kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen, och för viss förvaltning och verkställighet, som annars skulle ankomma på kommunstyrelsen, har fullmäktige inrättat nämnder.

Kommunstyrelsens och nämndernas uppgifter framgår av detta reglemente. I reglementet anges vidare vad som i övrigt ska gälla om nämndernas och de kommunala företagens verksamhet och arbetsformer.

Reglementet är en komplettering enligt 6 kap 32 § kommunallagen av kommunallagens bestämmelser om kommunal verksamhet.

Kommunfullmäktige

§ 2
Kommunfullmäktige ska enligt 3 kap 9 § kommunallagen besluta i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt och i vad som särskilt anges i nämnda paragraf och i kommunallagen eller annan lag och förordning. Därutöver ska fullmäktige besluta i ärenden som innebär omfattande ekonomiska åtaganden och i ärenden om:

a) när kommunal verksamhet i egen regi ska bedrivas genom bolag, ekonomisk förening eller stiftelse
b) mellankommunala avtal av övergripande karaktär och bildande av kommunalförbund
c) planer och föreskrifter till allmän efterrättelse, som kommunen kan meddela enligt särskild författning, om annat ej särskilt angivits.
d) expropriation
e) taxor och avgifter om inte annat särskilt angivits.
f) ramar för kommunens upplåning
g) konkurrensprinciper och om vad som är strategiska tillgångar
h) regler för resultatuppföljning
i) borgensåtaganden med undantag för borgen enligt 6§ socialtjänstlagen
j) mottagande av donationer

Gemensamma bestämmelser för kommunstyrelsen och nämnderna

§ 3
Behörighet m.m.
Kommunstyrelsen och nämnderna ska inom sitt verksamhetsområde i verkställighet och förvaltning följa vad som anges i lag och författning och i av kommunfullmäktige antagen budget, fastställda program, mål, stadgor och i övrigt angivna riktlinjer och direktiv. Inom dessa ramar ska styrelsen och nämnderna fatta alla beslut och vidta alla åtgärder.

Med *undantag av* de frågor som rör kommunstyrelsens övergripande ansvar för kommunens förvaltning (jmfr 14 § reglementet och 3 kap 5 § kommunallagen) företräder nämnden inom sitt verksamhetsområde kommunen med rätt att föra kommunens talan i mål och ärenden.

Nämnd ansvarar för tecknande av avtal inom sitt eget verksamhetsområde.
Varje nämnd är personuppgiftsansvarig.

§ 4
Sammanträden
Nämnd får besluta om offentliga sammanträden.

Ledamöter tillåts inte delta på distans vid sammanträden med nämnd.

§ 5
Undertecknande av handlingar
Kommunfullmäktige ska besluta att avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige undertecknas av kommunstyrelsens ordförande, eller vid förfall för denne, av andre vice ordföranden och kontrasigneras av den som kommunstyrelsen bestämmer

Kommunfullmäktige ska besluta att i övrigt undertecknas avtal, andra handlingar och skrivelser inom kommunstyrelsens verksamhetsområde av den eller de som kommunstyrelsen bestämmer.

§ 6
Presidium, kommunalråd och oppositionsråd
Kommunstyrelsens presidium ska bestå av ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Kommunstyrelsens ordförande ska vara kommunalråd. En av kommunstyrelsens vice ordföranden ska vara oppositionsråd.

Fullmäktige beslutar om kommunalrådets och oppositionsrådets uppgifter, ansvarsområden och tjänstgöringsgrader.

Nämndernas presidium ska bestå av ordförande, vice ordförande och i förekommande fall 2:e vice ordförande.

§ 7
Utskott
Fullmäktige avgör kommunstyrelsens och nämndernas utskottsorganisation. Utskotten kan vara beredande och/eller ha egna beslutsbefogenheter. Sådana befogenheter fastställs i nämndernas delegationsordningar.

Utskotten är beslutsföra när minst hälften av ledamöterna är närvarande. Ordförande har utslagsröst.

Nämnderna beslutar, med undantag för vad som anges i detta reglemente, om övriga föreskrifter för utskotten.

§ 8
Närvarorätt och förslagsrätt
Kommunalråd och oppositionsråd har rätt att närvara vid nämndernas sammanträden och delta i överläggningarna. Kommunstyrelsen får därutöver, om särskilda skäl föreligger för detta, medge ledamot av kommunstyrelsen denna rätt. Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild.

Förvaltningschefen ska överlämna ärenden till nämnden med förslag till beslut.

§ 9
Ersättare för ordföranden
Om varken ordföranden eller vice ordförande kan delta i ett sammanträde eller ordföranden under en längre tid inte kan fullgöra sitt uppdrag får nämnden utse en annan ledamot som ersättare för ordföranden.

§ 10
Ersättares tjänstgöring
Om en ledamot är förhindrad att delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

En ledamot som kommer under ett sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare trätt i ledamotens ställe.

Ersättare ska tjänstgöra i den ordning kommunfullmäktige beslutat (fullmäktige beslutar om detta inför varje mandatperiod).

En ersättare som börjat tjänstgöra har företräde oberoende av turordningen om denne tjänstgör inom sitt eget parti.

Ersättare i nämnd och utskott får delta i överläggningarna även om personen inte tjänstgör.

§ 11
Jäv, avbruten tjänstgöring
En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet behandlats.

Den som på grund av annat hinder än jäv avbryter tjänstgöringen under ett sammanträde får tjänstgöra igen endast om placerad ersättare tillhör annat parti.

§ 12
Reservation och protokollsanteckning
Den som deltagit i avgörandet av ett ärende, och vill reservera sig mot beslutet eller i ärendet genom ett särskilt yttrande, ska anmäla detta innan sammanträdet avslutas.

En skriftlig reservation ska avlämnas senast vid den tid som fastställts för justeringen av protokollet.

Ledamot har rätt att få sin mening antecknad till protokollet.

§ 13
Vård av handlingar
För vården av nämndens handlingar gäller kommunens arkivreglemente.

§ 14
Verksamhet, personal och medel
Nämndernas verksamhet ska bedrivas med koncentration på huvuduppgifterna och med en tydlig organisation.

Nämnd är anställningsmyndighet för personal vid dess förvaltning med undantag för förvaltningschef som anställs av kommunstyrelsen.

Med huvuduppgifter avses de uppgifter som enligt lag ankommer på en kommun och de uppgifter fullmäktige bestämmer - i reglemente, i samband med beslut om budget eller i annat särskilt beslut - att kommunen ska fullgöra.

Nämnderna ska se till att verksamhet styrs med fokus på god ekonomisk hushållning och hållbarhet i ett långsiktigt perspektiv.

§ 15
Organisation
Nämnd ansvarar för att dess organisation är ändamålsenlig.

Ekonomiskt ansvar ska kopplas till antingen en resultatenhet med en resultaträkning eller till en balansenhet med resultaträkning och balansräkning.

§ 16
Information och samråd
Kommunstyrelsen, nämnderna och kommunalråd respektive oppositionsråd har rätt att från nämnd infordra den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Kommunstyrelsen får därutöver, om särskilda skäl föreligger, medge ledamot av kommunstyrelsen denna rätt.

Nämnderna ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd ska även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda.

Kommunstyrelsens uppgifter

§ 17
Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet när denna inte särskilt regleras i lag (*ledningsfunktion*). Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund.

Styrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för *kommunen (styrfunktion)*.

Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige (*uppföljningsfunktion*).

Kommunstyrelsen ska utöva kommunens ägarfunktion i de företag som kommunen helt eller delvis äger. Kommunstyrelsen äger rätt att utfärda ägardirektiv för fullgörande av den av kommunfullmäktige delegerade ägarfunktionen.

Styrelsen ska också, när något är oklart eller tvistigt, besluta i frågor om samordning mellan nämnderna och gränsdragning mellan nämndernas kompetens.

Styrelsen ansvarar för i detta reglemente angivna uppgifter jämte sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd *(särskilda uppgifter)*. Härutöver ansvarar styrelsen för de uppgifter som framgår av kommunallagen och annan lagstiftning.

Kommunstyrelsen ska vidare ansvara för:
- förslag till regelreformering (reglementen, stadgar, föreskrifter)
- samordning av den fysiska, sociala och ekonomiska planeringen när det gäller:
    - användningen av mark och vatten
    - miljö

  - bostadsförsörjning
  - energi
  - trafik och kommunikation
- kommunens översiktsplanering
- köp, försäljning eller byte av fastighet upp till 20 mkr
- mark- och exploateringsärenden
- gatukostnadsärenden samt ärenden enligt fastighetsbildningslag, anläggningslag samt ledningsrättslag
- avtal om arrenden, uthyrning och förhyrning av fastigheter med löptider över 10 år
- näringslivs- och sysselsättningsfrågor
- arbetet med att effektivisera administrationen
- utvecklingen av IT
- utvecklingen av brukarinflytande
- internationella kontakter och EU-frågor
- ärenden angående kommunens heraldiska vapen
- konsumentvägledning
- frågor som berör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och som inte uttryckligen lagts på annan nämnd
- med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor som berör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare, förhandla enligt MBL, besluta om stridsåtgärd, avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser, lämna uppdrag som avses i den kommunala delegationslagen (1954:130)
- anställning och entledigande av produktionschef hos kommunen, efter samråd med berörd nämnd
- central information och utveckling av kommungemensamma informationssystem
- att av kommunfullmäktige fastställda planer och mål för verksamheten följs på ett rationellt och ekonomiskt sätt och redovisas åter till fullmäktige
- årligen pröva om den verksamhet som bedrivs i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beslutet ska delges fullmäktige snarast. Finner styrelsen att brister förelegat, ska den samtidigt lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.
- medelsförvaltning innebärande placering och upplåning av medel, bevakning av in- och utbetalningar, tillfredsställande försäkringsskydd och donationsförvaltning
- besluta i förköpsärenden
- ansvarar för kommunens remisshantering
- yttranden som ankommer på kommunfullmäktige när dessa inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrandet behandlas av fullmäktige
- tillsyn över kommunens hälso- och sjukvård inom socialtjänsten genom medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och verksamhetschef enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL)

- kommunens anslagstavla
- turismverksamheten
- krisberedskapsfrågor
- övergripande ansvar för förebyggande arbete med barn- och ungdom, jämställdhet och folkhälsa
- kommunens arbete som del i det finska förvaltningsområdet
- utformning av kommunens interna och externa webbplats
- uppdatering av den kommunala författningssamlingen och ombesörjande att denna hålls tillgänglig i lagstadgad form
- sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd

Kommunstyrelsen ska före den 1 april och 1 oktober varje år lämna kommunfullmäktige en redovisning över motioner som kommit in till fullmäktige t.o.m. året dessförinnan och som inte slutligt handlagts av fullmäktige.

Kommunstyrelsen ska två gånger årligen lämna kommunfullmäktige en redovisning över de uppdrag som kommunfullmäktige givit kommunstyrelsen och nämnderna.

Kommunstyrelsen är arbetslöshetsnämnd, arkivmyndighet samt pensionsmyndighet.

Kommunstyrelsen består av 11 ledamöter och 11 ersättare. Kommunstyrelsens presidium består av ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Kommunstyrelsen ska ha ett särskilt arbetsutskott bestående av 3 ledamöter och 3 ersättare. ~~Arbetsutskottet utgör kommunens krisledningsnämnd.~~

Vid sidan av arbetsutskottet ska det även finnas ett planutskott och ett ekoutskott. Utskotten får på eget initiativ lämna förslag inom sitt verksamhetsområde till kommunstyrelsen samt besluta om prioriteringar för sin verksamhet.

Planutskottet ansvarar för övergripande planeringsfrågor såsom kommunens översiktsplan och dess fördjupningar. Planutskottet ska ha 5 ledamöter och 5 ersättare.

Ekoutskottet ska leda, utveckla och följa upp arbetet för ekologisk hållbarhet på kommunövergripande nivå. Utskottet ansvarar för Trosa kommuns miljöpris. Ekoutskottet ska ha 3 ledamöter och 3 ersättare.

Kommunfullmäktige utser valberedning/arvodeskommitté (se kommunfullmäktiges arbetsordning) vilken har till uppgift att dels bereda vissa val till kommunfullmäktige, dels bereda arvodesfrågor till kommunstyrelsen.

Nämndernas uppgifter

§ 18
Nämnderna är var och en inom sitt verksamhetsområde kommunens organ för sådana verksamheter som kommunfullmäktige delegerat eller som ankommer på sådan nämnd enligt lag eller annan författning.

Humanistiska nämnden ansvarar för utbildning och verksamhet inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdom enligt skollagen och annan författning som reglerar det offentliga utbildningsväsendet, med undantag för det som kommunstyrelsen ansvarar för. Humanistiska nämnden är ansvarig nämnd för förskoleverksamheten, skolbarnomsorgen samt det offentliga skolväsendet för vuxna.

Nämnden ansvarar också för kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som i lag eller annan författning sägs om socialnämnd, med undantag för verksamhet riktad till äldre och funktionshindrade samt socialpsykiatrin.

Nämnden ansvarar också för konsumentrådgivning avseende skuldsanering samt kommunens flyktingmottagning.

Humanistiska nämnden består av 9 ledamöter och 9 ersättare. Humanistiska nämndens presidium består av ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Humanistiska nämnden ska ha ett individ- och familjeutskott som ska bestå av 3 ledamöter och 3 ersättare.

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för fritidsverksamhet, kulturlivet och kulturminnesvården, bidrag och annat stöd till föreningslivet, övergripande förebyggande barn- och ungdomsverksamhet, biblioteksverksamheten, kommunens musik och kulturskola, programservice för fritidsverksamheten, kommunens konst och konstinköp samt bidrag och annat stöd till kulturliv och folkbildning samt fördelning av stipendier.

Nämnden är tillstånds- och tillsynsmyndighet för lotterier.

Kultur- och fritidsnämnden består av 7 ledmöter och 7 ersättare. Kultur- och fritidsnämndens presidium består av ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Miljönämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet och vad som i övrigt enligt lag ska fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Det åligger nämnden därvid att:

- Svara för prövning och den tillsyn som ankommer på kommunen enligt miljöbalken, livsmedelslagen, djurskyddslagen, smittskyddslagen, tobakslagen § 2-7 avseende rökförbund på vissa platser samt strålskyddslagen avseende skyddsåtgärder i solarier.
- Utföra samråd och lämna yttranden enligt miljöbalken och enligt annan lagstiftning.

Nämnden ansvarar vidare för ärenden enligt alkohollagen, tobakslagen *och lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.*

Nämnden består av 3 ledamöter och 3 ersättare. Miljönämndens presidium består av ordförande och vice ordförande.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för kommunens uppgifter med rättsverkan inom plan- och byggväsendet och har inseendet över byggnadsverksamheten enligt plan- och bygglagen (1987:10). Översiktlig planering är en uppgift för kommunstyrelsen. Nämnden ansvarar också för alla uppgifter som enligt lag ska fullgöras av den kommunala nämnden för plan- och byggnadsväsendet, namnsättnings- och adressärenden, tomtkö samt mät- och kartverksamheten. Nämnden ansvarar för strandskyddsärenden.

Nämnden beslutar att anta, ändra eller upphäva detaljplaner och områdesbestämmelser med enkelt planförfarande (enligt Plan och Bygglagen kap 5, § 28).

Nämnden ansvarar för räddningstjänsten och de övriga uppgifter som enligt lag ankommer på den kommunala nämnd som svarar för räddningstjänsten.

Nämnden ansvarar för bostadsanpassningsbidragsverksamheten.

Nämnden ansvarar för kommunens befolkningsstatistik.

Nämnden består av 7 ledamöter och 7 ersättare. Samhällsbyggnadsnämndens presidium består av ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Samhällsbyggnadsnämnden ska ha ett arbetsutskott med 3 ledamöter och 3 ersättare.

Teknik- och servicenämnden är kommunens organ för kommunaltekniska verksamheten avseende vatten- och avlopp, gator och vägar, avfall och parker. Nämnden ansvarar för underhåll och förvaltning av kommunens fasta egendom och dylikt. Nämnden är kommunens lovsökande nämnd för åtgärder på fast egendom. Nämnden har rätt att ingå avtal om arrenden, uthyrning och förhyrning av fastighet med löptider upp till 10 år.

Nämnden ansvarar för drift av idrotts- och andra fritidsanläggningar och drift av måltidsproduktion samt städverksamhet.

Nämnden är kommunens organ för trafiksäkerhetsfrågor och fullgör de trafikuppgifter som avses i lagen (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor.

Nämnden ansvarar för upphandlingar (enligt lagen om offentlig upphandling, LOU) som gäller fler än en nämnd samt för tecknande av ramavtal. Det ska göras på ett sätt som är rationellt och i linje med en hållbar utveckling och god ekonomisk hushållning.

Nämnden ansvarar för sysselsättningsåtgärder, offentligt skyddade arbeten och dylika insatser.

Nämnden består av 7 ledamöter och 7 ersättare. Teknik- och servicenämndens presidium består av ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Valnämnden ansvarar, på uppdrag av kommunfullmäktige, för val i enlighet med bestämmelserna i vallagen och enligt kommunallagen, folkomröstning enligt lag, opinionsundersökning eller liknande förfarande, om nämndens verksamhet i övrigt inte hindras av det.

Nämnden består av 3 ledamöter och 3 ersättare. Valnämndens presidium består av ordförande och vice ordförande.

Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens uppgifter rörande vård och omsorg om människor med funktionshinder och om äldre människor enligt Socialtjänstlagen med undantag av ekonomiskt bistånd.

Nämnden ansvarar för den hemsjukvård som kommunen har att fullgöra.

Nämnden fullgör kommunens uppgifter enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Nämnden består av 7 ledamöter och 7 ersättare. Vård- och omsorgsnämndens presidium består av ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Överförmyndaren utövar tillsyn över förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet och ansvarar för överförmyndarverksamheten i enlighet med bestämmelserna i 16 kap 1§ och 19 kap föräldrabalken.

Överförmyndaren har en ersättare.

Krisledningsnämnden ansvarar för kommunens uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Krisledningsnämnden träder i funktion när dess ordförande beslutar att så ska ske.

Nämnden består av kommunstyrelsens arbetsutskott. Nämnden ska ha en ordförande och vice ordförande.

Revisorerna regleras i separat reglemente enligt beslut i kommunfullmäktige.

Kommunala bolag och stiftelser

§ 19
För de kommunala bolagen gäller förutom bestämmelserna i respektive bolagsordning av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen utfärdade direktiv.

20

Kommunkontoret
Helena Edenborg
Kanslichef
0156-520 06
helena.edenborg@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-03-19
Diarienummer
KS 2018/24

Remissvar – Regionbildning: Region Sörmland – Uppdrag och samverkan

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige godkänner svar på remiss om regionbildning: Region Sörmland – Uppdrag och samverkan.

Ärendet

Landstinget Sörmland, Regionförbundet Sörmland och Kommunalförbundet Sörmlands kollektivtrafikmyndighet har i samråd med företrädare från länets kommuner och den politiska styrgruppen arbetat fram ett förslag till regionens uppdrag och beskrivning av hur samverkan ska bedrivas. Detta har samlats i dokumentet *Region Sörmland - Uppdrag och samverkan* som bifogas detta missiv.

Vid bildandet av regionen är det av betydelse att inhämta kommunernas synpunkter kring hur regionens uppdrag ska formuleras och hur samverkan i länet ska bedrivas. Kommunernas delaktighet i bildande av en stark region med utvecklingskraft är central varför *Region Sörmland - Uppdrag och samverkan* skickas på remiss till länets kommuner för inhämtande av synpunkter.

Frågor att fokusera på:

- Har regionens uppdrag beskrivits på ett relevant sätt?
- Har kommunernas möjlighet till inflytande, exempelvis via den regionala utvecklingsnämnden, beskrivits på ett relevant sätt?

Trosa kommuns svar

Trosa kommun ser positivt på en regionbildning i Sörmland. Det regionala samarbetet behöver effektiviseras, utvecklas och förbättras. Vår uppfattning är att en regionbildning medför en bättre struktur, en tydligare samordning och ett ökat demokratiskt inflytande.

Har regionens uppdrag beskrivits på ett relevant sätt?

Trosa kommun anser att regionens uppdrag beskrivits på ett relevant sätt.

Det är av stor vikt att den framtida organisationen får en väl avvägd balans mellan det regionala utvecklingsuppdraget och hälso- och sjukvården som avspeglas i den politiska organisationen och tjänstemannaorganisationen. Den framtida organisationen måste utformas med rätt kompetens.

Har kommunernas möjlighet till inflytande, exempelvis via den regionala utvecklingsnämnden, beskrivits på ett relevant sätt?

För att regionens utvecklingsarbete ska bli lyckat måste hänsyn tas till att det är kommunerna som har planmonopol. Kommunernas inflytande i de regionala utvecklingsfrågorna måstes säkras för att regionens utveckling ska kunna tas tillvara på bästa sätt. Trosa kommun anser det positivt att de regionala utvecklingsfrågorna kommer hanteras av en nämnd där kommunernas inflytande och delaktighet säkerställs via kommunal representation.

Johan Sandlund
Kommunchef

Helena Edenborg
Kanslichef

Bilagor

1. Missiv – Remiss gällande regionbildning, 2018-01-22.
2. Remiss – Regionbildning: Region Sörmland - Uppdrag och samverkan, 2018-01-05.

Beslut till

Landstinget Sörmland

Landstinget Sörmland
Regionförbundet Sörmland

2018-01-22

Till remissmottagare enligt sändlista

Remiss gällande regionbildning respektive Sörmlandsstrategin

Inom ramen för det pågående arbetet att förbereda regionbildning i Sörmland respektive den pågående revideringen av Sörmlandsstrategin avser Landstinget Sörmland och Regionförbundet Sörmland att parallellt genomföra remissprocesser för att inhämta synpunkter från länets kommuner samt för Sörmlandsstrategin även Kommunalförbundet Sörmlands kollektivtrafikmyndighet, Landstinget Sörmland och Länsstyrelsen i Södermanlands län.

1. Regionbildning: Region Sörmland - Uppdrag och samverkan

Landstinget Sörmland, Regionförbundet Sörmland och Kommunalförbundet Sörmlands kollektivtrafikmyndighet har i samråd med företrädare från länets kommuner och den politiska styrgruppen arbetat fram ett förslag till regionens uppdrag och beskrivning av hur samverkan ska bedrivas. Detta har samlats i dokumentet *Region Sörmland - Uppdrag och samverkan* som bifogas detta missiv.

Vid bildandet av regionen är det av betydelse att inhämta kommunernas synpunkter kring hur regionens uppdrag ska formuleras och hur samverkan i länet ska bedrivas. Kommunernas delaktighet i bildande av en stark region med utvecklingskraft är central varför *Region Sörmland - Uppdrag och samverkan* skickas på remiss till länets kommuner för inhämtande av synpunkter.

Frågor att fokusera på:

- Har regionens uppdrag beskrivits på ett relevant sätt?
- Har kommunernas möjlighet till inflytande, exempelvis via den regionala utvecklingsnämnden, beskrivits på ett relevant sätt?

Remissmottagarnas synpunkter i ärendet om regionens uppdrag och samverkan skickas senast den 2 maj 2018 till Landstinget Sörmland, Repslagaregatan 19, 611 88 Nyköping, eller till e-post landstinget.sormland@dll.se. Vänligen ange LS-LED18-0178 i ert svar.

Vid frågor kontakta Eva Andrén på tfn 070-554 31 08.

2. Sörmlandsstrategin

Inför arbetet med revideringen av Sörmlandsstrategin har det konstaterats att det finns behov av:

- att tydliggöra hur olika strategier och handlingsplaner förhåller sig och samspelar med varandra för att nå de övergripande målen.
- att anpassa Sörmlandsstrategin till förändrade omvärldsförutsättningar, vilket medfört att vissa utvecklingsområden är helt nya (exempelvis digitalisering) eller har kommit högre upp på utvecklingsagendan (exempelvis integrationsfrågor), medan andra tonats ned (exempelvis nyföretagande).

En utgångspunkt i revideringen av Sörmlandsstrategin är att den regionala nivån har en viktig roll att fylla genom att söka samordna en oftast starkt sektoriserad politik. En början till en tvärsektoriell samordning är att utveckla beskrivningen av hur olika verksamheter skulle kunna dra nytta av varandra. Sörmlandsstrategin beskriver vidare processen för konkretisering av strategin i handlingsplaner.

Behovet av att anpassa utvecklingsarbetet efter förändrade omvärldsförutsättningar innebär bland annat att målår inte presenteras. På det sättet görs strategin flexibel i inriktning när omvärlden och framtiden så kräver. Sörmlandsstrategin ska vidare också ha ett fysiskt (rumsligt) perspektiv.

Den reviderade Sörmlandsstrategin kommer endast att presenteras i digital form och i remissversionen har det digitala formatet påbörjats.

Länk till Sörmlandsstrategin: http://region.sormland.se/regional-utveckling/soermlandsstrategin/

Frågor att fokusera på:

- Har ett fysiskt perspektiv beaktats?
- Har vikten av ett tvärsektoriellt perspektiv beaktats?

Remissmottagarnas synpunkter i ärendet om Sörmlandsstrategin skickas senast den 16 april 2018 till Regionförbundet Sörmland, e-post info@region.sormland.se. I ämnesraden ange Dnr: 17-099.

Vid frågor kontakta Johanna Sundelöf på tfn 070-234 28 20.

LANDSTINGET SÖRMLAND

Monica Johansson
Landstingsstyrelsens ordförande

REGIONFÖRBUNDET SÖRMLAND

Viking Jonsson
Regionstyrelsens ordförande

Sändlista:

Regionbildning: Region Sörmland - Uppdrag och samverkan
Kommunerna i Sörmland

Sörmlandsstrategin
Kommunerna i Sörmland
Kommunalförbundet Sörmlands kollektivtrafikmyndighet
Landstinget Sörmland
Länsstyrelsen i Södermanlands län

2018-01-05

REGION SÖRMLAND

Uppdrag och samverkan

Innehåll

1. Inledning 2
2. Bakgrund och skäl till regionbildning 2
3. Regionens uppdrag 3
Sörmlandsstrategin 3
Hälso- och sjukvård 4
Uppdrag för sjukhusvården 4
Uppdrag för primärvården 4
Utomlänsvård och utlandsvård 4
Habilitering 4
Regionalt stöd och samverkan inom socialtjänst och vård 4
Samverkan inom arbetslivsinriktad rehabilitering 4
Forskning och utveckling 5
Hållbar regional utveckling 5
Regional fysisk planering 5
Kollektivtrafik 6
Infrastruktur och transporter 7
Näringslivsutveckling 7
Kompetensförsörjning 7
Bredband och digitalisering 7
Jämlik regional tillväxt 7
Folkhälsa 8
Miljö och klimat 8
Kultur och besöksnäring 8
Utbildning 8
EU:s strukturfonder 2014-2020 9
Landsbygdsutveckling 9
4. Samverkan 9
Kommunernas inflytande och delaktighet 10
Samverkan inom regionala utvecklingsfrågor 10
Samverkan inom kultur och besöksnäring 11
Samverkan inom socialtjänst och vård, FOUiS, hjälpmedelsförsörjning samt Vård- och omsorgscollege 11
Samverkan vad gäller klagomålshantering inom regionens och kommunernas hälso- och sjukvård 12
Samverkan inom arbetslivsinriktad rehabilitering 12

1. Inledning

Landstinget Sörmland övertar den 1 januari 2019 det regionala utvecklingsansvaret enligt Lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län. Formellt blir landstinget region genom att Sörmland skrivs in i denna lag. I samma process föreslås även Kommunalförbundet Sörmlands kollektivtrafikmyndighet gå samman med landstinget och regionförbundet och därigenom ingå i Region Sörmland. Regionen blir därmed länets regionala kollektivtrafikmyndighet enligt Lag (2010:1065) om kollektivtrafik.

I lagen om regionalt utvecklingsansvar finns bestämmelser om regionalt tillväxtarbete och om länsplaner för regional transportinfrastruktur i de län som hittills bildat region. Med regionalt tillväxtarbete avses insatser för att skapa en hållbar regional utveckling och tillväxt. De landsting som avses i lagen får besluta om att landstingsfullmäktige och landstingsstyrelse istället ska betecknas regionfullmäktige och regionstyrelse. Landstinget behåller, vid en ombildning, samtliga nuvarande uppgifter, därutöver tillförs uppgifter i enlighet med lagen. Det innebär bland annat att landstinget ska utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling, upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur samt besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete. Den regionala utvecklingsstrategin, Sörmlandsstrategin, samlar länets aktörer kring Sörmlands utmaningar och möjligheter utifrån en gemensam målbild för länets aktörer.

Landstinget övertar även ansvaret för vissa av Länsstyrelsen i Södermanlands läns uppdrag som är kopplade till regional utveckling. Det mesta av det statliga utvecklingsuppdraget som låg på länsstyrelsen fördes emellertid över till regionförbundet redan vid dess bildande 2003, ansvaret har således till övervägande del redan förts över från staten. Fördelningen av utvecklingsmedel mellan länsstyrelse och region regleras i reglerings/villkorsbrev. I de regioner som redan bildats beslutar regionen om 95 procent av medlen och länsstyrelsen om fem procent. Inriktningen är att denna fördelning ska gälla även för Södermanlands län.

Länsstyrelsen och övriga statliga myndigheter ska inom sina verksamhetsområden lämna det biträde som landstinget behöver för regionalt tillväxtarbete och regional transportinfrastrukturplanering. De ska också löpande informera landstinget om pågående och planerade verksamheter som har betydelse för länets utveckling.

2. Bakgrund och skäl till regionbildning

Det viktigaste argumentet för en regionbildning i Sörmland är att stärka och utveckla Sörmland utifrån tydliga politiska mål. Ett politiskt styrt regionalt organ, istället för flera, innebär ett tydligare politiskt ansvar, ett effektivare arbetssätt, bättre möjligheter till samordning samt att medborgarnas kontakter med både politiker och tjänstemän underlättas. Ytterligare ett skäl för regionbildning är att egen beskattningsrätt ger större ekonomisk styrka än medlemsavgifter till regionförbundet eller via särskilda överenskommelser med kollektivtrafikmyndigheten.

En organisation med ett samlat ansvar för regionala utvecklingsfrågor kan ta ett större regionalt ansvar för frågor som idag hanteras av flera olika aktörer. Den framtida regionen får ett tydligt demokratiskt mandat och egen beskattningsrätt vilket innebär att regionen blir en starkare och tydligare samverkanspartner för staten, kommunerna och näringslivet. Ett konkret exempel är att dialogen med staten om infrastruktur underlättas.

I arbetet med att bilda region är det viktigt att ta tillvara möjliga synergier mellan nuvarande landstingsuppgifter, det regionala utvecklingsuppdraget och uppdraget att ansvara för länets kollektivtrafik. Hälso- och sjukvård som en drivkraft för regional utveckling kan bli ännu tydligare med en koppling till ett bredare regionalt uppdrag – på så sätt stärks sambanden mellan välfärd och tillväxt.

I och med att landstinget övertar det regionala utvecklingsansvaret sker en stor förändring såväl organisatoriskt som när det gäller förutsättningar att kraftsamla för Sörmlands utveckling. En regional utvecklingspolitik utifrån regionens egna förutsättningar kan formas och drivas med större effektivitet, tydlighet och kraft. Samverkan med länets kommuner spelar en central roll för hur väl vi tillsammans lyckas skapa utvecklingskraft och resultat. Därför är det viktigt att arbetet i regionen byggs med ett starkt kommunalt engagemang. Det nära samarbete, mellan lokal och regional, nivå som vuxit fram inom ramen för

regionförbundet och de utvecklade processer som förenar primärkommunala intressen med den regionala nivån ska vårdas och utvecklas. Exempel på områden för fortsatt samverkan är regionala utvecklingsstrategier och handlingsplaner, transportinfrastruktur, trafikförsörjningsprogram, strategiskt näringslivsarbete, besöksnäring, kompetensförsörjning, klimat- och miljöarbete, kulturprogram, kommunöverskridande och kommungemensamma frågor inom fysisk planering, gemensam finansiering av EU-program, sociala välfärds- och folkhälsofrågor samt hälso- och sjukvårdsfrågor.

Parallellt med regionbildningen revideras också den regionala utvecklingsstrategin, Sörmlandsstrategin, som har och kommer att få stor betydelse för inriktningen på det regionala ledarskapet. Arbetet med revideringen har skett i en bred dialog. Strategin samlar länets aktörer kring Sörmlands utmaningar och möjligheter utifrån en gemensam målbild för länets aktörer.

3. Regionens uppdrag

Region Sörmland ska ansvara för områden som är viktiga för alla som bor, lever och verkar i Sörmland. Huvuduppdragen är hälso- och sjukvård respektive hållbar regional utveckling. Regionen ska säkerställa att Sörmlands invånare har tillgång till en jämlik hälso- och sjukvård och tandvård av hög kvalitet, en väl fungerande kollektivtrafik, ett rikt kulturutbud och en god miljö. Regionen har också regeringens uppdrag att driva det regionala tillväxtarbetet och samordna utvecklingsinsatser inom områden som infrastruktur, näringsliv, besöksnäring och kompetensförsörjning. Sörmlandsstrategin är styrande och vägledande för regionens verksamhet.

Genom regionbildningen förbättras möjligheterna att arbeta med komplexa frågor/utmaningar som kräver system- och helhetssyn och tvärvetenskapliga lösningar, något som kommer att öka förutsättningarna för att skapa en hållbar region. Agenda 2030 förväntas få stor betydelse för regionens uppdrag och roll. Genomsyrande perspektiv som miljö, jämställdhet och integration ska integreras i regionens verksamhet. En god och effektiv samverkan, inom såväl som utanför länet, är av stor betydelse för hur väl vi lyckas med vårt uppdrag.

Sörmlandsstrategin

Som regionalt tillväxtansvarig ska regionen utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling och samordna insatser för att genomföra densamma. Den regionala utvecklingsstrategin ska vara en samlad och sektorsövergripande strategi för det regionala tillväxtarbetet och innehålla långsiktiga prioriteringar. Strategin ska upprättas utifrån en analys av de särskilda förutsättningarna för hållbar regional tillväxt och utveckling i länet. Analysen ska ta hänsyn till funktionella samband såväl inom som över länsgränsen och ska utarbetas i samverkan med bland annat berörda kommuner.

Regionförbundet Sörmland arbetar just nu (2017) med att revidera länets regionala utvecklingsstrategi, Sörmlandsstrategin. Tvärsektoriell samordning – det vill säga att få olika verksamhetsområden att ”dra åt samma håll” är kärnan i förslaget till den reviderade strategin. Strategin beskriver processen för ett sådant arbete och på vilket sätt olika verksamheter kan dra nytta av varandra. Med utgångspunkt i befolkningen har en modell utarbetats för att beskriva hur utbildning, arbetsmarknad, näringsliv, boende och hälsa samspelar för att uppnå en hållbar utveckling i Sörmland. Behovet av att anpassa utvecklingsarbetet efter förändrade omvärldsförutsättningar innebär bland annat att något målår inte presenteras i Sörmlandsstrategin.

Resultatet av det gemensamma analysarbetet för att fastställa utmaningar och möjligheter för Sörmland har lett fram till två övergripande inriktningar för strategin:

- En växande arbetsmarknad, där efterfrågan på kompetens och utbud av arbetskraft med olika utbildningsbakgrunder och erfarenheter kan mötas.
- En växande befolkning, där bostadsmarknaden fungerar och utbudet av bostäder motsvarar efterfrågan.

Remissperioden för strategin sträcker sig mellan den 22 januari och den 16 april 2018. Den 20 juni antar regionstyrelsen den reviderade Sörmlandsstrategin. Länets kommuner och landstinget har därefter också möjlighet att besluta om strategin i sina respektive organisationer.

Hälso- och sjukvård

Regionens mest omfattande uppdrag är att erbjuda invånarna i Sörmland en jämlik och effektiv hälso- och sjukvård samt tandvård av god kvalitet. Regionen svarar för merparten av den hälso- och sjukvård som erbjuds i länet och tillgodoser befolkningens behov av hälso- och sjukvård, antingen i egen regi eller genom avtal med privata vårdgivare eller andra sjukvårdshuvudmän.

Uppdrag för sjukhusvården

Sjukhusens uppdrag kan sammanfattas i följande områden: mottagningsverksamhet i öppen vård, sluten vård, diagnostisk verksamhet, annan behandling och rehabiliteringsverksamhet. Vid sjukhusen finns även verksamheter som inte bedrivs i regionens regi, exempelvis laboratorieverksamhet.

Vid de tre sjukhusen – Mälarsjukhuset, Nyköpings lasarett och Kullbergska sjukhuset - bedrivs medicinsk, kirurgisk och psykiatrisk sjukvård. Regionen är även huvudman för den rättspsykiatriska vård som erbjuds vid Regionsjukhuset Karsudden i Katrineholm som utöver sörmlänningar tar emot patienter från andra delar av landet. Här vårdas främst patienter som blivit dömda i domstol och som bedömts vara i behov av psykiatrisk vård (tvångsvård).

Uppdrag för primärvården

Primärvårdens uppdrag är att tillhandahålla ett brett utbud av hälso- och sjukvårdstjänster som erbjuds vid mottagningar och i hemmet. Åtagandet omfattar människor i alla åldrar med akuta och kroniska besvär. Patienter med stora och komplexa vårdbehov, såsom exempelvis multisjuka äldre, svårt kroniskt sjuka, demenssjuka och patienter i livets slutskede, är särskilt prioriterade i primärvården.

Utomlänsvård och utlandsvård

Region Sörmland köper och/eller har betalningsansvar för viss sjukvård som utförs av vårdgivare utanför det egna länet såsom högspecialiserad vård, vård genom det fria vårdvalet, vård utifrån vårdgarantin samt akutsjukvård. Det omfattar även, under vissa förutsättningar, vård utanför landet. Invånare har rätt att under vissa förutsättningar få sin vård utförd inom EES-länderna.

Habilitering

Regionen erbjuder också habilitering för barn, unga och vuxna med varaktiga, medfödda eller tidigt förvärvade funktionsnedsättningar. Verksamheten är länsövergripande med mottagningar i Eskilstuna, Katrineholm och Nyköping.

Regionalt stöd och samverkan inom socialtjänst och vård

Regionen är en viktig part i det regionala stödet för samverkan och kunskapsutveckling av socialtjänst och angränsande hälso- och sjukvård. Länet har förbundit sig att, med stöd av egen finansiering, långsiktigt säkerställa en regional samverkans- och stödstruktur. Samverkans- och stödstrukturen är en del i partnerskapet med Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och samverkan sker således med såväl den nationella som den kommunala nivån. Regionen är även en part i ”Vård- och omsorgscollege”, en samverkansform mellan arbetsliv och utbildningsanordnare inom vård- och omsorgsområdet. Hjälpmedelscentralen har regionens och samtliga kommuners uppdrag att svara för en effektiv och lättillgänglig hjälpmedelsförsörjning för invånarna i länet.

Samverkan inom arbetslivsinriktad rehabilitering

Regionen ingår som en av flera parter i Samordningsförbundet RAR i Sörmland. I samordningsförbundet ingår dessutom Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och länets kommuner. Genom finansiell samordning främjar förbundet samverkan mellan myndigheter och organisationer i länet som är verksamma inom arbetslivsinriktad rehabilitering.

Forskning och utveckling

FoU-centrum har starka akademiska kopplingar till Uppsala universitet och arbetar med att stärka Region Sörmlands vetenskapliga kompetens. En av huvuduppgifterna är att stimulera, underlätta och samordna klinisk, patientnära forskning. FoU-centrum arbetar även med samhällsmedicinska frågeställningar.

Forskning och utveckling i Sörmland (FoUiS) är en länsgemensam och samfinansierad resurs för länets kommuner och regionen. Verksamheten är en del av den regionala samverkan- och stödstrukturen för kunskapsutveckling inom socialtjänsten och angränsande delar av hälso- och sjukvården.

Region Sörmland ingår även i ”Samhällskontraktet” där syftet är att höja kompetensnivån i Mälardalen genom bland annat gemensamma forsknings- och utvecklingsprojekt, utbildningar som matchar arbetslivets behov och mötesplatser för lärande. Samhällskontraktet fokuserar på skola, omsorg, hållbar stadsutveckling och framtidens arbetskraft.

Hållbar regional utveckling

Enligt den nationella strategin för hållbar tillväxt och attraktionskraft bygger utvecklingspolitiken på att de lokala och regionala förutsättningarna tas tillvara.

Det regionala utvecklingsansvaret omfattar, dels uppgifter i det regionala tillväxtarbetet dels uppgifter att upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur.[1] Ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet ska vara en integrerad del i analyser, strategier, program och insatser i det regionala tillväxtarbetet. Arbetet ska bedrivas med syftet att uppfylla målen för den regionala tillväxtpolitiken och EU:s sammanhållningspolitik. Den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015 – 2020 ska vara vägledande för det regionala tillväxtarbetet.

Regionen ska utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling, samordna insatser för genomförandet av strategin och följa upp och utvärdera den samma. Regionen har också att besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete (1:1 Regionalt tillväxtarbete).[2] Slutligen ska regionen följa upp, utvärdera och årligen redovisa resultaten av det regionala tillväxtarbetet till regeringen. Hur detta ska ske beskrivs i det årliga villkorsbrevet som motsvarar de regleringsbrev som regeringen utfärdar till statliga myndigheter. Regionen har även ett generellt uppdrag att analysera och sprida kunskap om Sörmlands förutsättningar ur ett tillväxtperspektiv.

Som regional kollektivtrafikmyndighet ansvarar regionen för den allmänna kollektivtrafiken samt sjukresor i Sörmland. I uppdraget ingår att ta fram ett regionalt trafikförsörjningsprogram med fastställda mål för den regionala kollektivtrafiken. Regionen fattar även beslut om allmän trafikplikt och får efter överenskommelse med en eller flera kommuner upphandla persontransport- och samordningstjänster för sådana transportändamål som kommunerna ska tillgodose samt samordna sådana transporttjänster.

Utöver de lagfästa uppdragen har andra statliga uppdrag tillkommit genom åren via villkorsbrevet. Utöver detta har regionen ytterligare uppdrag som tillkommer utifrån separata överenskommelser med andra aktörer.

Nedan följer en kortfattad beskrivning av några av de viktigaste uppdragen inom ramen för hållbar regional utveckling. Det är alltså inte en heltäckande bild av regionens uppdrag.

Regional fysisk planering

Som regionalt utvecklingsansvarig har regionen i uppdrag att verka inom området fysisk planering. Regional fysisk planering utgår från funktionella aspekter såsom arbetsmarknad och pendling och eftersträvar

[1] Lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län och Förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete

[2] Fördelningen av medel regleras i reglerings/villkorsbrev. Idag förfogar Regionförbundet Sörmland över 15 508 tkr och Länsstyrelsen över 3 877 tkr vilket ger en fördelning på 80/20. I de regioner som redan bildats beslutar regionen om 95 procent av medlen och länsstyrelsen om fem procent. Inriktningen är därför att ytterligare 2 907 tkr förs över till Region Sörmland från länsstyrelsen.

samverkan för regional utveckling genom olika sektorer, som ortsstrukturutveckling samt infrastruktur- och kollektivtrafikplanering. Regional fysisk planering kan i detta fall jämställas med begreppet regional rumslig planering.

Kollektivtrafik

Som regional kollektivtrafikmyndighet ansvarar regionen för den allmänna kollektivtrafiken samt sjukresor i Sörmland. Uppdraget regleras av lag (2010:1065) om kollektivtrafik. Därtill preciseras uppdraget ytterligare i bland annat lag om kollektivtrafikresenärers rättigheter, lag om handikappanpassad kollektivtrafik och lag om kontrollavgift i kollektivtrafik.[3] I uppdraget ingår att regelbundet ta fram ett regionalt trafikförsörjningsprogram med fastställda mål för den regionala kollektivtrafiken. Regionen fattar även beslut om allmän trafikplikt och får efter överenskommelse med kommunerna upphandla persontransport- och samordningstjänster för sådana transportändamål ska tillgodose samt samordna sådana transporttjänster.

Inom sitt uppdrag ska regionen verka för tydliga kopplingar till starka tillväxtregioner och regionala nodstäder samt för att utveckla Sörmlands starka samband med omvärlden. Regionen ansvarar vidare för att utveckla regionens särskilda förutsättningar med korta avstånd till större befolkningscentra och regionala kärnor i Mälardalen.

Som regional kollektivtrafikmyndighet ska regionen också stödja regionens täthet och flerkärnighet med stärkta förutsättningar för en sammanhållen och utvidgad arbetsmarknadsregion, samt skapa en ökad tillgänglighet till regionala arbetsmarknader. I detta sammanhang ska regionen arbeta för att underlätta utveckling av attraktiva städer och hållbara lokala trafiksystem med större andel gång, cykel och kollektivtrafik.

Regionen är behörig lokal myndighet enligt EU:s kollektivtrafikförordning och fattar beslut om allmän trafikplikt inom länet eller, efter särskild överenskommelse med annan myndighet, myndigheternas gemensamma område. Regionen ansvarar för att trafik som omfattas av den allmänna trafikplikten genomförs.

Som regional kollektivtrafikmyndighet ansvarar regionen också, efter överenskommelse med en eller flera kommuner i länet, för upphandling och samordning av persontransporter och samordningstjänster för färdtjänst och riksfärdtjänst som kommunerna ska tillgodose. Efter särskild överenskommelse med en kommun får regionen vidare ansvara för planering, upphandling och samordning av skolskjutstransporter. För dessa uppdrag ska regionen även förvalta och följa upp ingångna avtal. Regionen ansvarar inte för normgivning i form av riktlinjer och grunder för avgifter och inte heller tillståndsgivning för färdtjänst och riksfärdtjänst eller beslut om skolskjuts. Detta ansvar har kommunerna.

Som regional kollektivtrafikmyndighet tillhandahåller regionen tjänster för trafikupplysning, bokning och samordning av resor samt kundservice och trafikledning[4] för allmän och särskild kollektivtrafik inom regionens ansvarområde. Regionen tillhandahåller även, genom avtal med Mälardalstrafik AB, kundservicetjänster för Movingos[5] kunder i Mälardalen. Regionen ansvarar även för upphandling och samordning av persontransport- och samordningstjänster för sjukresor.

---

[3] Ytterligare precisering av regionens ansvar som regional kollektivtrafikmyndighet finns i följande lagar och förordningar:

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70.
- Europaparlamentets och rådets förordning (EEG) 3577/92 av den 7 december 1992 om tillämpning av principer om frihet att tillhandahålla tjänster på sjötransportområdet inom medlemsstaterna (cabotage).
- Lag (2015:953) om kollektivtrafikresenärers rättigheter.
- Lagen (1979:558) om handikappanpassad kollektivtrafik.
- Lag (1979:67) om kontrollavgift i kollektivtrafik.

[4] Trafikledning för den allmänna trafiken samt skolskjutsen ansvarar för närvarande trafikföretagen för genom gränssnitt i trafikupphandlingarna.

[5] Movingo är en pendlarbiljett som gäller för både regionala tågresor och resor i den lokala kollektivtrafiken i Mälardalen, det vill säga Länstrafiken Örebro, SL, Sörmlandstrafiken, UL, VL och Östgötatrafiken.

Infrastruktur och transporter

Regionen ska aktivt driva, delta och stödja olika utvecklingsprocesser inom transport- och infrastrukturområdet och aktivt arbeta med löpande infrastrukturplanering. Regionen ska stödja och vara verksam i aktiviteter och organisationer där vi kan bevaka och arbeta strategiskt för Sörmlands intressen inom transportpolitiken nationellt, regionalt och lokalt.

Ett uppdrag för regionen är att upprätta en länsplan för regional transportinfrastruktur enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar och förordning (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur. Länsplanen ska upprättas med hänsyn till de samlade transportbehoven inom en region och omfatta de tolv närmaste åren. Regionen ansvarar för att ta fram och genomföra strategier och handlingsplaner som stödjer länsplanearbetet och utvecklingen av ett hållbart transportsystem.

Näringslivsutveckling

Regionen ska skapa förutsättningar för ett konkurrenskraftigt näringsliv i Sörmland. Inom näringslivsområdet verkar regionen genom andra aktörer. Medfinansieringen av strukturfonderna i Östra Mellansverige och ett särskilt handlingsprogram för näringslivsutveckling är exempel på två centrala uppdrag.

Inom regionens näringslivsuppdrag ingår även ett basuppdrag till Almi Företagspartner Stockholm Sörmland AB som syftar till att främja utvecklingen av konkurrenskraftiga små och medelstora företag för att skapa tillväxt och förnyelse.

I regionens strategi för smart specialisering som antogs 2017 fastställs vilka områden som regionen ska satsa på för att bli globalt konkurrenskraftig gentemot andra regioner.

Kompetensförsörjning

Sedan 2010 har regionen ett regeringsuppdrag[6] att etablera en regional kompetensplattform för förbättrad kunskap och samverkan om utbildningsbehovet i länet. Möjligheten att kunna rekrytera personal med rätt kompetens är en av förutsättningarna för att sörmländska företag ska kunna växa och att nya företag ska vilja etablera sig i länet. Det är också en förutsättning för en väl fungerande offentlig sektor.

Bredband och digitalisering

Regionen ansvarar för att upprätthålla funktionen som regional bredbandskoordinator, vilket är ett uppdrag som utgår från den regionala bredbandsstrategin och som delas med länsstyrelsen. Regionen och länsstyrelsen arbetar med övergripande samordning, samverkan och samarbete i bredbandsfrågor som fungerar som kontaktpunkt för offentliga och privata aktörer. Uppdraget omfattar även att implementera den nationella bredbandsstrategin i Sörmland. I förlängningen omfattar uppdraget också att kommunicera och implementera regeringens digitaliseringsstrategi.

Jämlik regional tillväxt[7]

De regionalt tillväxtansvariga aktörerna har ett uppdrag från regeringen att arbeta aktivt med insatser för att främja jämställd regional tillväxt med ett intersektionellt perspektiv. Regionen ska kvalitetssäkra att samtliga processer som initieras och genomförs alltid beaktar och säkerställer social hållbarhet ur ett jämställdhetsperspektiv. Regionen ska bland annat redovisa hur arbetet med jämställd regional tillväxt bedrivs och utvecklas inom det regionala tillväxtarbetet. Arbetet sker bland annat tillsammans med Tillväxtverket, länsstyrelsen och länets kommuner och ska integreras med andra processer i regionen. Regionen har också i uppdrag att ta fram och verka utifrån en handlingsplan för jämställd regional tillväxt.

[6] Regeringsuppdraget kommer eventuellt att revideras genom framtagandet av nya nationella riktlinjer för regionalt kompetensförsörjningsarbete. Ändringar kommer enligt uppgift tidigast 2018.

[7] Regionen har valt att bredda inriktningen för arbetet till att utgå från ett normkritiskt perspektiv och arbetar för en jämlik regional tillväxt. Det innebär att regionen inte enbart arbetar för en jämvikt mellan kvinnor och män, utan utgår från ett arbete som syftar till att skapa jämna förhållanden mellan alla människor, oberoende av kön, könsidentitet eller uttryck, etnicitet, ålder, sexuell läggning, religion eller funktionsvariation.

Folkhälsa

Regionens uppdrag inom folkhälsa är att strategiskt arbeta för mer jämlika förutsättningar för hälsa, med målet att uppnå god och jämlik hälsa och förebygga sjukdom i befolkningen. Det görs bland annat genom att ta fram strategier, handlingsplaner och stödstrukturer runt exempelvis ungas psykiska hälsa, hälsofrämjande skolutveckling, sexualitet och hälsa, ANTD-frågor[8] samt hälsosamt åldrande. Folkhälsoarbete kräver ett tvärsektoriellt anslag och samverkan sker med länets kommuner, länsstyrelsen och civilsamhället.

Miljö och klimat

Regionen har ett statligt uppdrag att ta fram och genomföra en regional handlingsplan för åren 2017-2020 med syfte att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet. Målet är en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Region Sörmlands hållbarhetsprogram 2019-2023 utgår från visionen om en jämlik hälsa och levande kultur i en hållbar, livskraftig region. Arbetet ska främja en utveckling som är långsiktigt ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar.

Kultur och besöksnäring

Regionen ansvarar för samordning och utveckling av länsövergripande frågor som rör turism- och besöksnäring. Turismuppdraget fokuserar på destinationsutveckling, affärsutveckling och omvärldsbevakning. En regional besöksnäringsstrategi ligger till grund för arbetet.

Uppdraget kring turism och besöksnäring utförs idag (2017) via ett upphandlat bolag, STUA, Sörmlands turismutveckling AB, som leder och driver det regionala arbetet med fokus på internationell- och nationell destinations-, affärs- och marknadsutveckling. I samband med regionbildningsprocessen behöver den regionala politiken ta ställning till om uppdraget ska fortsätta utföras av ett upphandlat bolag eller om det ska göras i regionens egen regi.

Kulturverksamheten, med regionen som huvudman, bedriver som nationella och regionala uppdrag professionell scenkonstverksamhet med teater, musik och dans, museiverksamhet med historia, konst och slöjd, länsbiblioteksverksamhet, samt främjandeverksamhet inom dans, film, konst och hemslöjd. Verksamheterna styrs av såväl lagstiftning som föreskrifter och av regionala planer. Regionen har inom kultursamverkansmodellen i uppdrag att ta fram en kulturplan och stärka kulturutvecklingen i länet och samordna det regionala kultursamverkansarbetet. Andra regionala uppdrag är allmänkultur genom kulturstipendier, kultur och organisationsbidrag samt taltidningsverksamhet.

Kulturen bidrar till att stärka den regionala utvecklingen och länets attraktivitet. Kulturverksamheten medverkar till att stärka demokratin, bildningen och människors möjlighet att påverka sin livssituation och samhället. Därigenom skapas förutsättningar för social och ekonomisk tillväxt. Det finns en tydlig koppling mellan kulturverksamhet och besöksnäring, näringslivsutveckling, samhällsbyggnad och planering. Redan idag består en del av besöksanledningarna i vårt län av kulturella och historiska anledningar. Den lokala kulturen och det lokala kulturutbudet är ofta viktiga besöksmål som attraherar besökare. Samspelet mellan besöksnäringen och kulturinstitutionerna och kulturmiljöerna samt de kulturella och kreativa näringarna bidrar också i många fall till tillväxt och utveckling på en ort.

Regionen bedriver som ett regionalt uppdrag program- och friluftsverksamhet inom Nynäs slott med park och naturreservat med inriktning på natur, hållbar utveckling, kulturhistoria, friskvård och rekreation. Därigenom bidrar verksamheten till folkhälsa och näringslivsutveckling.

Utbildning

Regionen är skolhuvudman för viss grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt folkhögskolor.

[8] ANTD = Alkohol, Narkotika, Tobak och Doping.

På Dammsdal bedrivs skolformerna grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola. Verksamheten tar emot barn och ungdomar från hela Sverige med funktionsnedsättning inom autismspektrat och erbjuder en helhetslösning med skola och boende under elevens skoltid. Verksamhetens målsättning är att eleverna efter avslutad skolgång ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt efter sina förutsättningar. Verksamheten bedrivs i Vingåker och finansieras med avgifter från placerande kommuner.

Folkhögskoleverksamheten är statligt styrd och utgör ett regionalt uppdrag. I länet är regionen huvudman för Åsa och Eskilstuna folkhögskolor. Inom denna verksamhet bedrivs folkbildning och uppdragsutbildning genom såväl statliga som lokala uppdrag. Syftet är att stärka och utveckla demokratin, utjämna utbildningsklyftor, möjliggöra för människor att påverka sin livssituation och öka delaktigheten i kulturlivet. Folkhögskoleverksamheten erbjuder utbildningar för personer över 18 år. Förutom allmän kurs, som är folkhögskolans motsvarighet till gymnasiet, erbjuds flera specialkurser inom konst, musik, streetdance och återbruk.

På Öknaskolan bedrivs gymnasieskola, gymnasiesärskola och vuxenutbildning inom naturbruksprogrammet. Kursinnehållet i naturbruksprogrammet är statligt styrt och verksamheten statligt reglerad. Inom denna verksamhet bedrivs uppdragsutbildning genom såväl statliga som lokala uppdrag.

Regionens utbildnings- och folkbildningsverksamhet bidrar till såväl höjd kompetens som till mänsklig och samhällelig utveckling genom att bidra till individers möjlighet att vara en del av samhället. Med tanke på länets generellt låga utbildningsnivå är detta av stor vikt.

EU:s strukturfonder 2014-2020

Som regionalt utvecklingsansvarig verkar regionen inom ramen för EU:s strukturfondsprogram. Det handlar bland annat om att medverka i framtagandet av det regionala programmet för Östra Mellansverige avseende Europeiska regionala utvecklingsfonden respektive en regional handlingsplan för Europeiska socialfonden Östra Mellansverige.

EU:s strukturfonder är geografiskt avgränsade och omfattar regionalfonden, socialfonden, jordbruksfonden samt havs- och fiskerifonden. Det regionala strukturfondsprogrammet för Östra Mellansverige finansieras via regionalfonden och socialfonden och omfattar Sörmland, Östergötland, Örebro, Västmanland och Uppsala län. Strukturfondspartnerskapet har i sitt programområde till uppgift att prioritera bland godkända ansökningar till de regionala strukturfondsprogrammen samt till det nationella socialfondsprogrammet.

Landsbygdsutveckling

I det regionala utvecklingsuppdraget ingår att utveckla hela det geografiska området som utgör Sörmland. Det sker bland annat genom satsningar inom kollektivtrafik, utbyggnad av transportinfrastruktur, digitalisering, kulturverksamhet, service samt en tillgänglig hälso- och sjukvård. Tillsammans med länsstyrelsen arbetar regionen med att stärka näringslivsutvecklingen på landsbygden. En koordinering sker av EU-fonderna landsbygdsprogrammet och de övriga strukturfonderna för att få bästa möjliga resultat.

Stöd till näringslivsutveckling på landsbygden sker genom stöd till näringslivsfrämjande aktörer såsom Almi men även via landsbygdsprogrammet som hanteras av länsstyrelsen. Region Sörmland kommer med stor sannolikhet att ansvara för det regionala serviceprogrammet och hemsändningsbidragen från och med 1 januari 2019.

4. Samverkan

En utveckling och tillväxt som är långsiktigt hållbar är beroende av de miljöer människor bor och verkar i. Därför är det viktigt att regionen främjar sektorsövergripande/tvärsektoriell samverkan i funktionella geografier, både med aktörer inom länet och med aktörer i angränsande län. Modellen för hållbar utveckling i Sörmlandsstrategin är vägledande för regionens samverkan. Modellen utgår från människan i centrum och belyser att frågor alltid bör beaktas utifrån de av varandra beroende sambanden mellan boendeattraktivitet, hälsa, utbildning, arbetsmarknad och näringsliv.

En god och effektiv samverkan, inom såväl som utanför länet, är av stor betydelse för hur väl Region Sörmland lyckas med sitt uppdrag. Regionen samverkar därför med olika aktörer, inom en rad olika områden på flera olika nivåer; internationellt, nationellt, regionalt och lokalt. Regionens uppdrag och roll samt behovet av och förutsättningarna för samverkan förändras över tid. Det är mot denna bakgrund därför inte enbart en fråga om att förvalta samverkan utan även att utveckla densamma.

Det är av stor betydelse att utveckla och stärka samverkan i regionens geografiska närområde, vilket innebär närliggande län i allmänhet och Stockholm i synnerhet. Här handlar det om funktionella samband för att möjliggöra exempelvis arbete och studier.

Inom hälso- och sjukvård finns samverkan och samarbeten inom olika områden och på olika nivåer. En viktig samverkanskontext här är den sjukvårdsregion som Sörmland ingår i och som utgör en av sex lagstadgade sjukvårdsregioner. Samarbetet regleras i ett samverkansavtal i vilket innehåller bland annat reglerat samarbete för remitterad vård med de två universitetssjukhusen, samarbete inom cancersatsningen, arbets- och miljömedicin, forskning, sällsynta sjukdomar samt även inom kunskapsstyrning, upphandlingar och utbildningsfrågor. Samverkan utövas genom en samverkansnämnd. Sjukvårdsregionen har stor betydelse för arbetet med nivåstruktureringen av hälso- och sjukvården. Det övergripande målet är att erbjuda regionens invånare en hälso- och sjukvård av hög kvalitet på lika villkor. Inom denna region finns också ett antal lärosäten, varav flera universitet, samt den för Sörmland så viktiga samverkans- och samarbetspartnern Mälardalens högskola (MDH).

Inom hållbar regional utveckling är arbetssättet processorienterat och innebär bland annat att regionen i de allra flesta uppdragen samverkar med andra aktörer under lång tid. Regionen äger med andra ord sällan hela frågan utan samverkan och samarbeten med aktörer såväl inom som utanför länet är en förutsättning för arbetet.

När det gäller det internationella perspektivet har regionen samverkan med regioner i andra länder inom EU och bedriver också samarbetsprojekt inom exempelvis integrations- och mångfaldsområdet. Regionen behöver utveckla och stärka samverkan och samarbeten internationellt inklusive att stärka sambanden med EU.

I nationell samverkan är kärnan de statliga myndigheternas samverkan med regionerna kopplat till olika uppdrag och roller. Ofta, men inte enbart, handlar det om infrastruktur och transporter, bredband och digitalisering respektive jämlik regional tillväxt.

Regionen ska fortsätta att vara en aktiv och drivande part i de storregionala sammanhangen och säkerställa en positiv utveckling inom olika områden, bland annat inom kollektivtrafik, kompetensförsörjning, hälso- och sjukvård, infrastruktur och transporter, kultur, forskning och utveckling respektive EU:s strukturfonder. Samverkan på lokal/kommunal nivå handlar bland annat om kollektivtrafik, civilsamhället, nationella minoriteter, socialtjänst och angränsad hälso- och sjukvård, kultur, folkhälsa, landsbygdsutveckling och näringslivsutveckling. I denna samverkan är regionens ambition att bidra till att utveckla och stärka samverkan ytterligare.

Kommunernas inflytande och delaktighet

Samverkan inom regionala utvecklingsfrågor

Flertalet av regionens arbetsuppgifter har stark anknytning till länets kommuner. Således är ett mycket nära samarbete med länets kommuner en förutsättning för att skapa en framgångsrik region. Det finns uppgifter där kommunerna har det formella ansvaret med en tydlig regional dimension, exempelvis samhällsplanering, bostadsförsörjning och utbildning. Det finns andra uppgifter där ansvaret formellt är delat och där det redan nu finns en formaliserad samverkan. Slutligen finns det uppgifter med en formell uppgiftsfördelning där det också finns en mer eller mindre utbyggd samverkan.

Kommunernas fortsatta inflytande över de regionala utvecklingsfrågorna i regionen är av stor betydelse och en av de bärande hörnstenarna i den fortsatta processen. Det finns en bred samsyn i länet att kommunernas

inflytande och påverkansmöjligheter på regionala frågeställningar måste säkras. Möjligheter till aktiv samverkan bör därför skapas organisatoriskt och kräver ett aktivt engagemang från både regionen och kommunerna, inte minst när det gäller samverkan inom långsiktiga strategiska hållbarhetsfrågor.

De regionala utvecklingsfrågorna hanteras av en nämnd där kommunernas inflytande och delaktighet säkerställs via kommunal representation. Nämnden ska bereda och besluta i operativa frågor som berör hållbar regional utveckling samt bereda ärenden för beslut i regionstyrelse eller regionfullmäktige. Till området hållbar regional utveckling hör bland annat näringslivsutveckling, kompetensförsörjning, strukturfonder, arbetsmarknad, infrastruktur, kollektivtrafik, fysisk planering, folkhälsa samt miljö och klimat. Regionens arbete med regional fysisk planering utgår från funktionella aspekter såsom arbetsmarknad och pendling och eftersträvar samverkan för regional utveckling genom olika sektorer, som ortsstrukturutveckling, infrastrukturplanering och kollektivtrafikplanering. I den kommunala samhällsplaneringen handlar fysisk planering om hur mark och vatten bör användas. Detta görs genom tre olika typer av fysiska planer, översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser, vilka styrs av plan- och bygglagen.

Regionen ska verka för att samordna den kommunala fysiska planeringen med regional utveckling. Den regionala fysiska planeringen ska ge förutsättningar att hantera utmaningar och ta tillvara möjligheter som fastställs i Sörmlandsstrategin. Den regionala fysiska planeringen ska även vara ett stöd i samordningen med att koppla samman det regionala utvecklingsarbetet med kommunernas översiktsplanering, exempelvis genom så kallade strukturbilder. Regionen ska även verka för att främja samordning mellan infrastrukturplanering, kollektivtrafikplanering, bostadsförsörjning och storregionala planering.

Samverkan inom kultur och besöksnäring

Den statliga fördelningen av kulturpengar sker till den regionala myndigheten som har uppdraget att fördela pengarna till kommunerna och kulturevenemang. Här måste samverkan/samråd ske mellan regionen och kommunerna. I Sörmland finns Samkultur Sörmland, en regional samverkansgrupp som verkar för att utveckla Sörmlands kulturliv genom dialog och samråd.

Samkultur Sörmland är ett samrådsorgan med representanter från länets kommuner och landstinget Sörmland. Samrådsorganets uppdrag är att främja samverkan mellan länets kommuner och regionen om den regionala kulturplanen och kulturverksamheten i länet. Samrådsorganet arbetar med, och håller levande, en för Sörmland gemensam kulturvision, deltar i arbetet med att ta fram underlag för länets regionala kulturplan samt uppföljning, utvärdering och analys av densamma.

Även när det gäller besöksnäringen finns ett stort behov av samverkan med länets aktörer. Allt oftare är kulturevenemang och kulturupplevelser i Sörmland en huvudsaklig besöksanledning. Denna utveckling har inte bara förstärkt betydelsen av kulturturism utan även skapat nya resemönster som exempelvis design- eller filmdriven turism.

Svensk besöksnäring sysselsätter allt fler människor i hela landet och har en allt större betydelse för samhällsutvecklingen. Kommuner, landsting/regioner och statliga myndigheter ansvarar för verksamheter som ofta är avgörande för näringens möjligheter att utvecklas. En väl fungerande infrastruktur och kollektivtrafik är ett exempel på viktiga förutsättningar för att näringen ska kunna utvecklas. Länets kommuner har flera viktiga roller som påverkar företagens utveckling genom sin myndighetsutövning, tillstånd- och tillsynsverksamhet. Regionen kan tillsammans med länets kommuner arbeta aktivt med företagsfrämjande insatser som kompetensutveckling, nätverksarbete och att driva samverkansprocesser.

Samverkan inom socialtjänst och vård, FOUiS, hjälpmedelsförsörjning samt Vård- och omsorgscollege

Regionen och länets kommuner samverkar inom socialtjänst och angränsande hälso- och sjukvård genom en gemensam nämnd. Nämnden ansvarar för det regionala stödet för samverkan och kunskapsutveckling av socialtjänst och angränsande hälso- och sjukvård, som länet genom avtal har förbundit sig att långsiktigt säkerställa och finansiera.

Den gemensamma nämnden ska tillvarata de synergier som ligger i att samverka mellan huvudmännen, öka effektiviteten, förbättra kvaliteten samt skapa så likvärdig service som möjligt inom berörda områden. Nämnden har också i uppdrag att hantera nationella uppdrag/utredningar, statsbidrag och föreskrifter och rekommendationer som berör samverkan eller kunskapsutveckling som med fördel hanteras gemensamt.

Den gemensamma nämnden har också regionens och samtliga kommuners uppdrag att svara för en effektiv och lättillgänglig hjälpmedelsförsörjning för invånarna i länet.

Inom nämndens ansvarsområde ligger också samverkan kring vård- och omsorgscollege, en samverkansform mellan arbetsliv och utbildningsanordnare inom vård och omsorg. Samarbetet inom vård- och omsorgscollege sker på såväl nationell som regional och lokal nivå.

Forskning och utveckling i Sörmland (FoUiS), länets gemensamma resurs för kunskapsutveckling och brobyggare mellan forskning och praktik, är en del av den regionala samverkans- och stödstrukturen.

Samverkan vad gäller klagomålshantering inom regionens och kommunernas hälso- och sjukvård

Klagomålshantering inom regionens och kommunernas hälso- och sjukvård hanteras av en nämnd vars huvudsakliga uppgift är att på ett lämpligt sätt hjälpa patienter att föra fram klagomål till vårdgivare inom hälso- och sjukvård samt tandvård, samt att få klagomål besvarade av vårdgivaren.

Nämnden ska också tillhandahålla eller hjälpa patienter att få den information de behöver för att kunna ta till vara sina intressen i hälso- och sjukvården, hjälpa patienter att vända sig till rätt myndighet, främja kontakterna mellan patienter och vårdpersonal, rapportera iakttagelser och avvikelser av betydelse för patienterna till vårdgivare och vårdenheter, samt informera allmänheten, hälso- och sjukvårdspersonalen och andra berörda om sin verksamhet.

Nämnden ska bidra till kvalitetsutveckling, hög patientsäkerhet och till att verksamheterna inom hälso- och sjukvård anpassas efter patienternas behov och förutsättningar genom att årligen analysera inkomna klagomål och synpunkter samt uppmärksamma regionen eller kommunen på riskområden och hinder för utveckling av vården.

Nämnden handhar även rekrytering, utbildning och förordnanden av stödpersoner till patienter som vårdas enligt lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård eller enligt smittskyddslagen (2004:168).

Samverkan inom arbetslivsinriktad rehabilitering

Regionen och länets kommuner samverkar med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan inom området arbetslivsinriktad rehabilitering. Målsättningen är att stärka individers förmåga till egenförsörjning och minskat bidragsberoende. Genom lokala samverkansgrupper (LSG) uppmärksammas grupper som riskerar ohälsa och hinder i rehabiliteringskedjan identifieras. Fortsatt samverkan inom området är angeläget och det politiska ägarskapet för området avses att närmare utredas.

21

§ 27 **SBN 2016/23**

Antagande – reviderad plankarta för Storökan 5 m.fl. del 2

Beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden godkänner reviderad plankartan del 2 som ersätter tidigare beslutad plankarta från sammanträdet den 5 december 2017, § 104, beslutsmening 1.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

2. Kommunfullmäktige antar detaljplan för Storökan 5 m.fl. del 2.

_____

Ärendet

Storökan 5 m.fl. är en centralt belägen fastighet med fina utblickar över Trosa och hamnområdet. På fastigheten finns ett bostadshus vilket inte använts för permanentboende på många år. Under våren 2016 fick fastigheten en ny ägare i syfte att utveckla och förtäta området.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Samhällsbyggnadsnämnden har den 5 december 2017, § 104 godkänt granskningsutlåtande, illustration och planbeskrivning inför slutligt antagande i kommunfullmäktige. Efter godkännandet i nämnden har fastighetsägaren till Storökan 2 uppmärksammat att prickmarkavgränsningen i den nu föreslagna detaljplanen inte fullt ut överensstämmer med gällande detaljplan. Plankartan har därför justerats och prickmarkområdet mot Fifångsgatan har minskat med ca en meter till ursprungliga läget. Utmed fastighetsgränsen mot fastigheterna öster och söder om fastigheten har prickmarken också minskat något. I gällande detaljplan finns ingen reglerad prickmark och den nya detaljplanen föreslår ett område om fyra meter mot fastighetsgräns. Eftersom detta uppdagats efter att Samhällsbyggnadsnämnden godkänt detaljplanen måste ett nytt godkännande göras inför slutligt antagande. I övrigt har inga justeringar gjorts inom aktuellt område av vare sig plankartan, illustration eller planbeskrivning.

Planen handläggs med ett standardförfarande.

Ärendets beredning

– Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott 2018-02-13
– Tjänsteskrivelse med bilagor från Mats Gustafsson, samhällbyggnadschef, och Linda Axelsson, planchef, 2018-01-09

Kopia till:
Kommunstyrelsen

Samhällsbyggnadsnämnden
Samhällsbyggnadskontoret
Linda Axelsson
Planchef
0156-520 37
Linda.axelsson@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-01-09
Diarienummer
SBN 2016/23

Antagande – reviderad plankarta för Storökan 5 m.fl. del 2

Förslag till beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden godkänner reviderad plankartan del 2 som ersätter tidigare beslutad plankarta från sammanträdet den 5 december 2017, § 104, beslutsmening 1.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

2. Kommunfullmäktige antar detaljplan för Storökan 5 m.fl. del 2.

Ärendet

Storökan 5 m.fl. är en centralt belägen fastighet med fina utblickar över Trosa och hamnområdet. På fastigheten finns ett bostadshus vilket inte använts för permanentboende på många år. Under våren 2016 fick fastigheten en ny ägare i syfte att utveckla och förtäta området.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Samhällsbyggnadsnämnden har den 5 december 2017, § 104 godkänt granskningsutlåtande, illustration och planbeskrivning inför slutligt antagande i kommunfullmäktige. Efter godkännandet i nämnden har fastighetsägaren till Storökan 2 uppmärksammat att prickmarkavgränsningen i den nu föreslagna detaljplanen inte fullt ut överensstämmer med gällande detaljplan. Plankartan har därför justerats och prickmarkområdet mot Fifångsgatan har minskat med ca en meter till ursprungliga läget. Utmed fastighetsgränsen mot fastigheterna öster och söder om fastigheten har prickmarken också minskat något. I gällande detaljplan finns ingen reglerad prickmark och den nya detaljplanen föreslår ett område om fyra meter mot fastighetsgräns. Eftersom detta uppdagats efter att Samhällsbyggnadsnämnden godkänt detaljplanen måste ett nytt godkännande göras inför slutligt antagande. I övrigt har inga justeringar gjorts inom aktuellt område av vare sig plankartan, illustration eller planbeskrivning.

Planen handläggs med ett standardförfarande.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

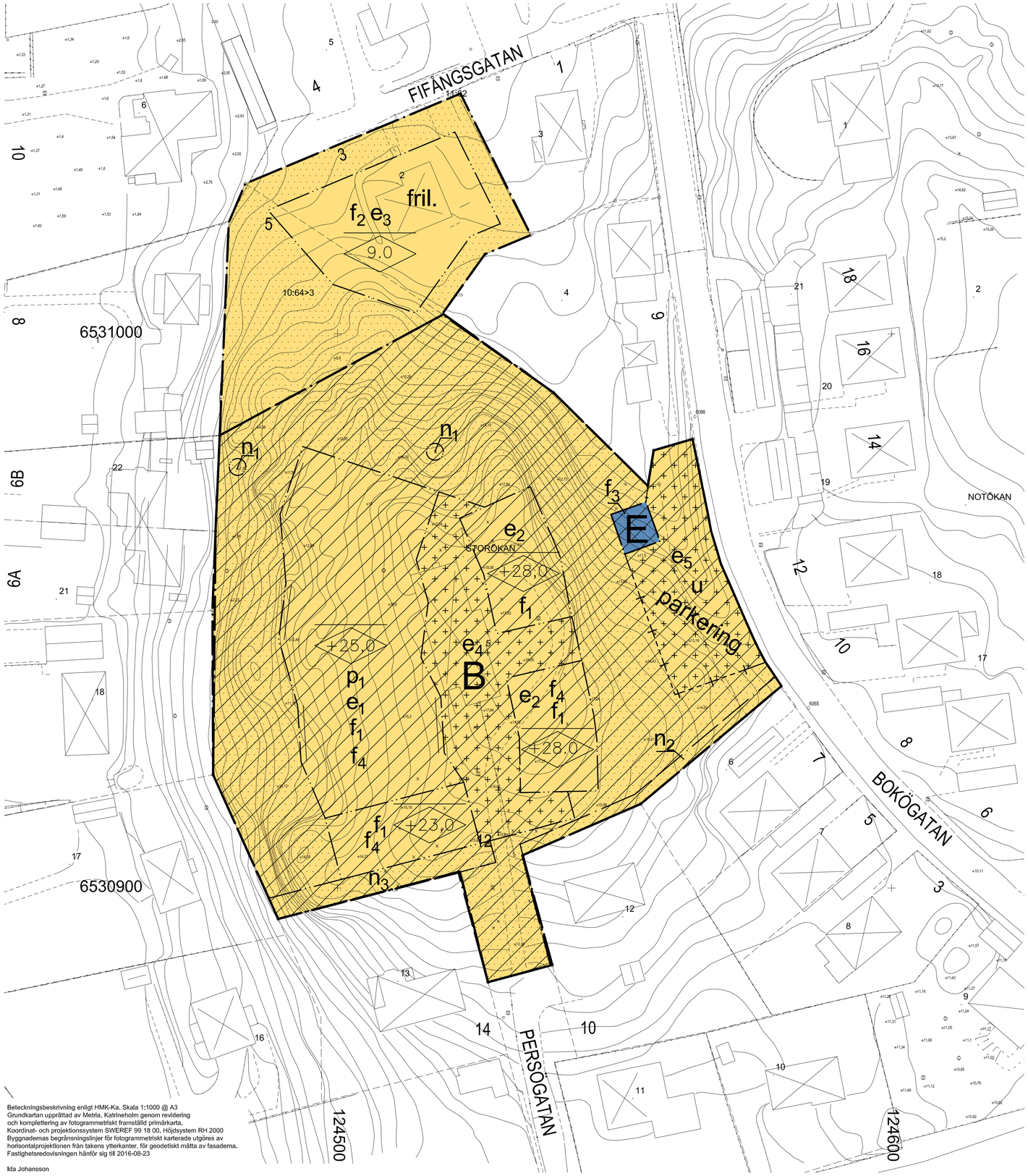
Linda Axelsson
Planchef

Bilagor

1. Reviderad plankarta 2017-12-19
2. Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2017-12-05, § 104
3. Planbeskrivning med tidigare plankarta och illustration

Beslut till

Kommunstyrelsen

Beteckningsbeskrivning enligt HMK-Ka. Skala 1:1000 @ A3
Grundkartan upprättad av Metria, Katrineholm genom revidering
och komplettering av fotogrammetriskt framställd primärkarta,
Koordinat- och projektionssystem SWEREF 99 18 00, Höjdsystem RH 2000
Byggnadernas begränsningslinjer för fotogrammetriskt karterade utgöres av
horisontalprojektionen från takens ytterkanter, för geodetiskt mätta av fasaderna.
Fastighetsredovisningen hänför sig till 2016-08-23

Ida Johansson

0 2 10 20 m Skala 1:400, A1 (1:800, A3)

Upprättad av: Olof Halvarsson, Radar arkitektur & planering AB

Område som undantas från antagande

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet. Endast angiven användning och utformning är tillåten.

Gränser

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Administrativ och egenskapsgräns

Användning av kvartersmark PBL 4 kap 5 § punkt 3

- B — Bostäder
- E — Tekniska anläggningar

Bestämmelser, kvartersmark

- e_1 Största byggnadsarea per huvudbyggnad är 270 m². Total byggnadsarea inom byggrätten är 810 m² PBL 4 kap 11 §
- e_2 Största byggnadsarea per huvudbyggnad är 280 m² PBL 4 kap 11 §
- e_3 Största byggnadsarea för huvudbyggnad är 250 m². Största byggnadsarea för komplementbyggnad är 60 m². Inom området får endast en fastighet bildas PBL 4 kap 11 §
- e_4 Största sammanlagda byggnadsarea för komplementbyggnad är 100 m² PBL 4 kap 11 §
- e_5 Största sammanlagda byggnadsarea för carportar är 350 m² PBL 4 kap 11 §
- Byggnad får inte uppföras PBL 4 kap 11 §
- Marken får endast förses med komplementbyggnader PBL 4 kap 11 §
- +0.0 Högsta nockhöjd i meter nollplanet PBL 4 kap 11 §
- 0.0 Högsta nockhöjd i meter PBL 4 kap 11 §
- f_1 Fasader ska uppföras i trä och i dova kulörer anpassade till platsen med ledning av illustrationer i planbeskrivning sid 28 PBL 4 kap 16 §
- f_2 Fasad ska utföras i ljus kulör i puts eller trä. Taket ska bestå av sadeltak med takpannor PBL 4 kap 16 §
- f_3 Byggnad ska anpassas till övrig bebyggelse och topografi PBL 4 kap 16 §
- f_4 Den södra huvudbyggnadens fasadyta mot söder får maximalt ha en fönsterarea på 25%. Fönstersättningen ska fördelas längs hela fasaden PBL 4 kap 16 §
- fril. Endast 1 st friliggande bostad PBL 4 kap 11 §
- n_1 Träd får inte fällas PBL 4 kap 10 §
- n_2 Plantering eller staket upp till 1,8 meter kan finnas som avgränsning mot omkringliggande bebyggelse PBL 4 kap 10 §
- n_3 Plantering eller staket upp till 1,8 meter kan finnas som avgränsning mot omkringliggande bebyggelse. Stödmur får finnas upp till en höjd om 1,0 meter PBL 4 kap 10 §
- parkering Endast markparkering eller carport får uppföras PBL 4 kap 13 §
- p_1 Avstånd mellan huvudbyggnader ska vara minst 7,0 meter PBL 4 kap 11 §

Högsta nockhöjd för komplementbyggnad är 4 meter PBL 4 kap 11 §

Administrativa bestämmelser

Genomförandetiden är 10 år från det att detaljplanen vinner laga kraft PBL 4 kap 21 §

Utökad lovplikt för bygglovsbefriade åtgärder och marklov krävs för fällning av träd med större stamdiameter än 0,2 meter på 1,3 meters höjd gäller inom fastigheterna Storökan 5 och Trosa 10:64 PBL 4 kap 15 §

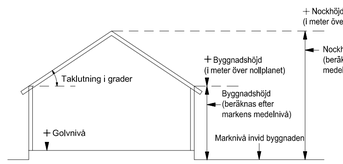
Inom planområdet upphävs tomtindelningsplan P77/33 Lärkträdet PBL 4 kap 18 §

- u Området ska vara tillgänglig för allmännyttiga underjordiska ledningar PBL 4 kap 6 §

Upplysningar

Väster om planområdet finns karakteristiska ekar som sträcker sig in mot planområdet. Ekarna som sträcker sig in över Storökan 5 ska fortsätta att växa över fastighetsgräns. Eventuell gallring ska ske i samråd med berörd fastighetsägare och utvärderas av arborist.

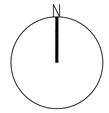
Dagvatten ska fördröjas inom planområdet och avledas till kommunens dagvattennät i enlighet med kommunens Tekniska kontors anvisningar.

Principskiss över hur höjder och taklutning beräknas

TILL DETALJPLANEN HÖR FÖLJANDE HANDLINGAR:

- ☒ Plan- och genomförandebeskrivning
- ☒ Plankarta med bestämmelser
- ☒ Illustrationskarta
- ☒ Fastighetsförteckning
- ☒ Grundkarta
- ☒ Samrådsredogörelse
- ☒ Granskningsutlåtande

Trosa KOMMUN

Beslutsdatum	Instans
Planuppdrag 2016-05-16	SBN
Samråd 2017-06-20	SBN
Granskning 2017-09-26	SBN
Godkännande -	SBN
Antagande -	KF
Laga kraft -	

Antagandehandling DETALJPLAN för bostäder vid Storökan 5 m.fl. Trosa kommun

Upprättad 2017-11-10 av Radar arkitektur & planering AB

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Linda Axelsson
Planchef

PLANKARTA

§ 104 **SBN 2016/23**

Antagande – detaljplan för Storökan 5 m.fl.

Beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till granskningsutlåtande och förslag till detaljplan för Storökan 5 m.fl.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

2. Kommunfullmäktige antar detaljplan för Storökan 5 m.fl.

_____

Reservation
Björn Kjellström (MP) reserverar sig skriftligen mot beslutet, se nedan.

_____

Ärendet

Storökan 5 är en centralt belägen fastighet med fina utblickar över Trosa och hamnområdet. På fastigheten finns ett bostadshus vilket inte använts för permanentboende på många år. Under våren 2016 fick fastigheten en ny ägare i syfte att utveckla och förtäta området.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Ett planförslag har arbetats fram för att anpassas till platsen samt att möjliggöra en förtätning av området. Förslaget innebär att den befintliga byggnaden rivs och ersätts av flerfamiljshus vilka anpassas till fastigheten och dess förutsättningar. Tillfart sker via Bokögatan och Persögatan. Bebyggelsen har hållits nere med tanke på intilliggande bebyggelse men också med hänsyn till Trosa stads riksintresseområde samt för att minimera påverkan på landskapsbilden.

Ett reviderat förslag till ny detaljplan har skickats ut till berörda sakägare, myndigheter, föreningar m.fl. på granskning och slutliga justeringar har gjorts. Detta förslag föreslås nu godkännas och skickas vidare för slutligt antagande i kommunfullmäktige.

Planen handläggs med ett standardförfarande.

Förslag till beslut på sammanträdet

Björn Kjellström (MP): Avslag till detaljplanen.
Per Insulander (S): Bifall till förvaltningens förslag.

Forts.

Forts. § 104

Beslutsordning

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Skriftlig reservation

Björn Kjellström (MP) lämnar en skriftlig reservation:
" Jag reserverar mig mot beslutet att anta förslag till ny detaljplan för Storökan 5 enligt antagandehandling 2017-11-10. Jag anser att ett nytt förslag bör utarbetas baserat på exploatering av fastigheten av likartat slag som i fastighetens omgivning. En förändring av detaljplanen för Storökan 5, enligt majoritetens beslut, medger nybyggnation av 24 bostadslägenheter i sex huskroppar om 2 – 3 våningar. Detta innebär väsentliga förändringar av närmiljön för boende i angränsande fastigheter i jämförelse med en exploatering av området som överensstämmer med byggnationen som omger fastigheten, och som med hänsyn till topografin kanske skulle medge sex eller högst åtta friliggande villor. Det är givetvis en subjektiv bedömning om förändringen är förenlig med "att kommunen skall växa i i sådan takt att dess speciella karaktär och idyll bibehålles." Uppenbarligen anser inte ägarna till kringliggande fastigheter att så är fallet, medan Samhällsbyggnadsnämndens majoritet gör det. Vid sammanträdet framgick att samhällsbyggnadschefen inte anser att kommunens åtaganden, när det gäller framtida bostadsförsörjning, äventyras om antalet bostadslägenheter på denna fastighet reduceras väsentligt. Någon påtaglig förändring av den sociala strukturen i området kan införande av den nya boendeformen knappast medföra, med de priser för lägenheterna som aviserats. Det är därför oklart vilka de påstådda positiva sociala konsekvenserna kan bli. Vid avvägning mellan å ena sidan, det allmänna intresset av utbyggnad av bostäder i kommunen och undvikande av segregerat boende, och å andra sidan, de kringboendes intresse av att bibehålla områdets karaktär, finner jag att den föreslagna detaljplanen inte bör antas. Björn Kjellström (Miljöpartiet de Gröna i Trosa)"

Ärendets beredning

– Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott 2017-11-21
– Tjänsteskrivelse med bilagor från Mats Gustafsson, samhällsbyggnadschef och Linda Axelsson, planchef 2017-11-10

Kopia till:
Kommunstyrelsen
Samhällsbyggnadskontoret

Samhällsbyggnadsnämnden
Samhällsbyggnadskontoret
Linda Axelsson
Planchef
0156-520 37
Linda.axelsson@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2017-11-10
Diarienummer
SBN 2016/23

Antagande – detaljplan Storökan 5 m.fl.

Förslag till beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till granskningsutlåtande och förslag till detaljplan för Storökan 5 m.fl.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

2. Kommunfullmäktige antar detaljplan för Storökan 5 m.fl.

Ärendet

Storökan 5 är en centralt belägen fastighet med fina utblickar över Trosa och hamnområdet. På fastigheten finns ett bostadshus vilket inte använts för permanentboende på många år. Under våren 2016 fick fastigheten en ny ägare i syfte att utveckla och förtäta området.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Ett planförslag har arbetats fram för att anpassas till platsen samt att möjliggöra en förtätning av området. Förslaget innebär att den befintliga byggnaden rivs och ersätts av flerfamiljshus vilka anpassas till fastigheten och dess förutsättningar. Tillfart sker via Bokögatan och Persögatan. Bebyggelsen har hållits nere med tanke på intilliggande bebyggelse men också med hänsyn till Trosa stads riksintresseområde samt för att minimera påverkan på landskapsbilden.

Ett reviderat förslag till ny detaljplan har skickats ut till berörda sakägare, myndigheter, föreningar m.fl. på granskning och slutliga justeringar har gjorts. Detta förslag föreslås nu godkännas och skickas vidare för slutligt antagande i kommunfullmäktige.

Planen handläggs med ett standardförfarande.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Linda Axelsson
Planchef

Beredning

Samhällsbyggnadsnämndens protokoll, 2017-09-26, § 66
Samhällsbyggnadsnämndens protokoll, 2017-06-13, § 57
Samhällsbyggnadsnämndens protokoll, 2016-12-06, § 98
Samhällsbyggnadsnämndens protokoll, 2016-06-07, § 50
Skrivelse från fastighetsägaren daterat 2016-05-12

Beslut till

Kommunstyrelsen

https://www.google.se/maps/@58.8925366,17.5614797,1138m/data=!3m1!1e3

PLANBESKRIVNING

Detaljplan för bostäder vid Storökan 5 m.fl.
Trosa kommun, Södermanlands län

ANTAGANDEHANDLING
Upprättad i november 2017

PLANPROCESSEN 3

INNEHÅLL 3

Planhandlingar: 3
Övriga handlingar: 3
Utredningar 3

SYFTE 3

FÖRUTSÄTTNINGAR 4

Läge, areal och markägoförhållanden 4
Planförhållanden 5
Bestämmelser i miljöbalken 6
Landskapet 6
Fornlämningar och kulturhistoria 7
Tillgänglighet och service, trafik och parkering 9
Lek och rekreation 10
Teknik 10
Störningar 11

DETALJPLANENS INNEBÖRD OCH GENOMFÖRANDE 12

Gestaltning 13
Angöring och parkering 14
Höjd på mark 15
Lek och rekreation 15
Rivning 15
Naturmiljö 15
Gator och trafik 16
Tillgänglighet och service 17
Teknisk försörjning 17
Övriga åtgärder 20
Huvudmannaskap och ansvarsfördelning 21
Avtal 22
Tidplan 22
Genomförandetid 23

ÖVERVÄGANDEN OCH KONSEKVENSER 23

Sociala konsekvenser 23
Miljökonsekvenser 26

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN 29

Från samhällsbyggnadskontoret 29
Medverkande konsult 29

PLANPROCESSEN

Detaljplanearbetet är indelat i flera skeden. Det är främst i samrådsskedet som möjligheter att lämna synpunkter finns. I granskningsskedet kan anmärkningar framföras.

När detaljplanearbetet påbörjas är ofta beslut som berör planen redan fattade i demokratisk ordning, såsom markanvändning i översiktsplanen och eventuellt mera detaljerat i program.

INNEHÅLL

Planhandlingar:

- Plankarta med bestämmelser
- Planbeskrivning (denna handling)
- Granskningsutlåtande
- Samrådsredogörelse

Övriga handlingar:

- Illustrationskarta
- Grundkarta
- Fastighetsförteckning

Utredningar

- Dagvattenutredning, Sweco
- Solstudie, What arkitektur, daterad 2017-09-25

Utdrag ur ovanstående utredningar redovisas i planbeskrivningen och finns i sin helhet i akten för detaljplanen hos Samhällsbyggnadskontoret Trosa.

Detaljplanen är upprättad enligt PBL (2010:900) – Standardförande. Detaljplanen består av plankarta med bestämmelser samt en planbeskrivning. Till planen hör ett antal övriga handlingar. Efter samråd och granskning tillkommer samrådsredogörelse respektive granskningsutlåtande över inkomna synpunkter.

Planbeskrivningen ska underlätta förståelsen av planförslagets innebörd samt redovisa de förutsättningar och syften planen har. Den har ingen egen rättsverkan. Avsikten är att den ska vara vägledande vid tolkningen av planen.

SYFTE

Planens huvudsakliga syfte är att möjliggöra nya lägenheter på fastigheten Storökan 5 i Trosa kommun. Trosa kommun eftersträvar att förtäta i lägen där det finns väl utbyggd infrastruktur och god tillgång till allmän service. Dessutom syftar detaljplanen till att möjliggöra för fastighetsägarna på Storökan 2 att köpa den allmänna platsmarken på fastigheten Trosa 10:64.

PBL 8 kap 1§ anger att en byggnad ska vara lämpligt för sitt ändamål, ha en ha en god form-, färg- och materialverkan, och vara tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. En god helhetsverkan kan uppnås genom att ny bebyggelse hålls samman av

färg, takform, material och skala samt genom en varsam terränganpassning. Därutöver är även syftet att upphäva Tomtindelningsplan P77/33 Lärkträdet.

FÖRUTSÄTTNINGAR

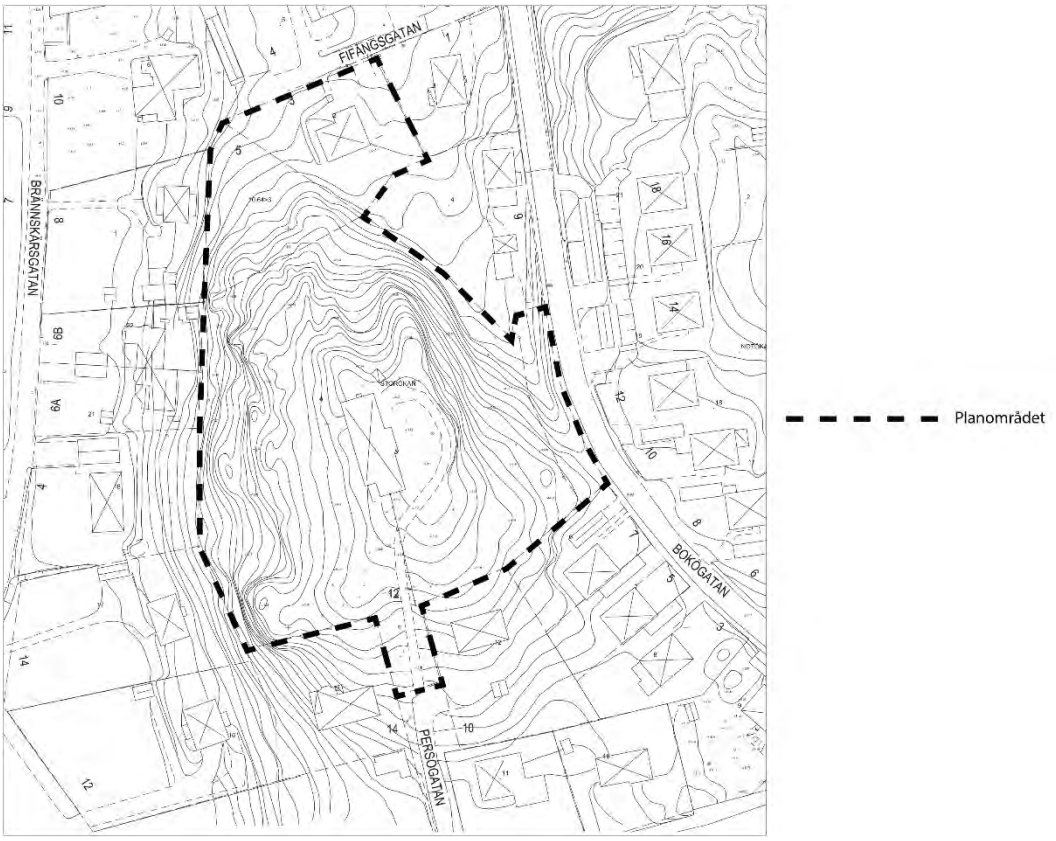
Läge, areal och markägoförhållanden

Planområdet är beläget i förlängningen av Persögatan ca 600 meter sydöst om Trosa centrum. Planområdet omfattar ca 10 000 kvm. Området avgränsas i söder, norr och väster av fastighetsgränserna för några av de befintliga fastigheterna längs med Allégatan, Brännskärsgatan, Persögatan, Bokögatan samt Fifångsgatan. I öster avgränsas planområdet av Bokögatans vägkant.

Fastighetsägare och rättighetshavare framgår av fastighetsförteckningen.

Det streckade röda är planområdets ungefärliga läge i Trosa kommun.

Planområdets utbredning är markerat med svartstreckad linje.

Planförhållanden

Enligt översiktsplanen för Trosa kommun, antagen av Kommunfullmäktige den 2 december 2015, anges att nya bostäder kan tillkomma genom förtätningar inom redan bebyggda fastigheter och i vissa av de områden som har redovisats som strategiskt värdefull mark. Förtätningsprojekt föreslås i översiktsplanen i mer centrala lägen inom eller i anslutning till riksintresseområdet för Trosa stad. Nya projekt ska utveckla och öka värdet av riksintresset kulturmiljö för Trosa stad. Därför är det av betydelse att utformning av bebyggelsen görs på ett kvalitativt sätt. I planarbetet ska påverkan på riksintresset utredas.

I detta fall anses planområdet ligga i anslutning till riksintresseområdet för Trosa stad samt vara förenligt med kommunens översiktsplan.

För hela planområdet gäller ”Förslag till stadsplan över södra delen av Östermalm inom Trosa stad” som vann laga kraft 1963. Planen ger möjlighet att uppföra en friliggande bostad i två plan med en byggnadshöjd på 7,6 meter på fastigheten Storökan 5. Det finns ingen begränsning i tomtstorlek eller hur många fastigheter som kan bildas, bortsett från den tomtindelning som gäller för området. För tomter mindre än 1 000 kvm gäller en byggnadsarea om 150 kvm för huvudbyggnad och 40 kvm för gårdsbyggnad. För tomter större än 1000 kvm gäller en byggnadsarea om 250 kvm för huvudbyggnad och 60 kvm för gårdsbyggnad. I gårdsbyggnad får bostad inte inredas. Det finns inga bestämmelser som styr gestaltning av eller material för ny bebyggelse.

På fastigheten Storökan 2 får ett bostadshus i två våningar och med en byggnadshöjd på 7,6 m uppföras om det placeras 1,5 meter mot fastighet i öster. Endast en huvudbyggnad och en gårds-

byggnad får uppföras per fastighet. Om fastigheten är större än 1000 kvm får huvudbyggnaden inte uppföras med en större areal än 250 kvm samt gårdsbyggnad inte större än 60 kvm. Gårdshus får inte inredas med bostad. Stadsplanens genomförandetid har gått ut.

Bestämmelser i miljöbalken

Planen bedöms vara förenlig med 3, 4 och 5 kap Miljöbalken. Området bedöms inte vara känsligt ur ekologisk synpunkt och kan inte heller anses ha betydelse från allmän synpunkt på grund av särskilda naturvärden eller kulturvärden. Planområdet ligger inte inom något utpekat område för riksintresse.

Landskapet

Mark, vegetation och fauna

Inom planområdet finns en befintlig bostadsbyggnad som är placerad högst upp på kullen där marken runtomkring byggnaden består av en mindre höjdplatå som ligger på knappt +18 m över havet. I anslutning till planområdet finns även befintlig bebyggelse vilken är placerade nedanför planområdet i höjdled. Förutom marken i direkt anslutning till byggnaden är resterande delar förhållandevis kuperade. Höjdnivåerna inom Storökan 5 varierar där den västra delen har höjdnivåer på ca +7 m, den norra delen på ca +10 m, den östra delen ca +11,5 m samt den södra delen på ca +13 m i höjdsystemet RH 2000. Höjdnivåerna på Storökan 2 och Trosa 10:64 varierar och är högre i dess södra delar där höjdnivåerna är ca +10 m medan fastighetens norra del mot Fifångsgatan ligger på ca +5 m enligt ovan nämnda höjdsystem.

Fastigheten har under lång tid varit sparsamt bebodd och trädgården har låtits växa igen i hög omfattning. Vegetationen består mestadels av löv- och tallskog men även andra mindre buskar. Utanför planområdets västra del, på de privata fastigheterna som angränsar till denna fastighet, växer ett antal ekar.

Foton på vegetationen inom områdets västra del.

Planområdet är beläget uppe på ett berg varför marken består av fast mark.

Foto på vegetationen inom områdets norra del.

Foto på vegetationen inom områdets östra del.

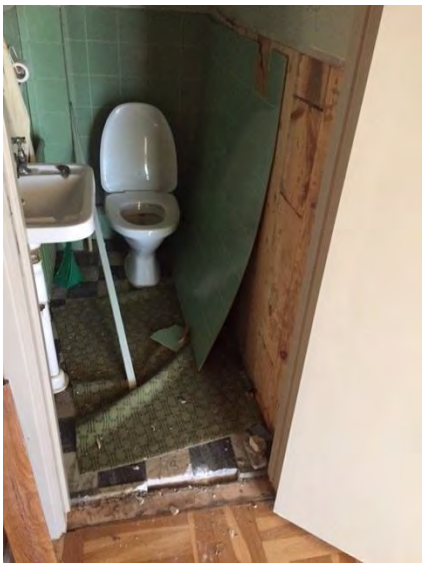
Området är inte utpekad som högriskområde för radon. Byggnader där personer stadigvarande vistas behöver därför inte utformas med radonsäkert utförande såvida detaljerad radonundersökning inte visar annat.

Fornlämningar och kulturhistoria

Befintlig bebyggelse

Inom fastigheten Storökan 5 finns en befintlig bostadsbyggnad byggd under 1940-talet som inte använts för permanentboende på många år utan enbart mycket sporadiskt som fritidsboende. Byggnaden är i ett plan och har en ljus putsad fasad. Byggnaden har en mycket enkel konstruktion med spritputs på vassmatta med en stående plankstomme med mycket sparsam isolering i väggarna. Utifrån detta går det att konstatera att byggnaden inte är konstruerad för åretruntbruk och mycket omfattande arbete skulle krävas enbart för att uppfylla dagens krav på konstruktion och energiförbrukning.

Underhållet av byggnaden har varit mycket begränsat under lång tid och byggnaden är i sådant skick att den inte bedöms vara möjligt att rusta upp till beboelig standard. Byggnaden har inte några speciella skyddsvärden och den kommer att rivas i samband med genomförandet av detaljplanen.

Foton invändigt från den befintliga byggnaden inom Storökan 5.

Foto på den befintliga byggnaden inom Storökan 5 sedd från öster.

Foto på den befintliga byggnaden inom Storökan 5 sedd från sydväst.

Inom fastigheten Storökan 2 finns en befintlig bostadsbyggnad vilken varit permanentbostad sedan 1960-talet.

Foto på den befintliga byggnaden på Storökan 2. Bildkälla Google Maps.

Tillgänglighet och service, trafik och parkering

Tillgänglighet både till och inom området anses vara godtagbar söderifrån via Persögatan där också angöringen sker till planområdet. Nivåskillnaderna inom planområde medför att inte hela planområdet är tillgängligt. Framför byggnadens östra del finns en plan yta som anses vara tillgänglig.

Närmsta skola och förskola är Tomtaklintskolan och Tomtalunds förskola som ligger ca 1,2 km norr om planområdet. Att ta sig dit till fots tar ca 15 minuter och med cykel ca 5 minuter. På större delen av sträckan kan man ta sig fram på gångbanor och trottoarer. Intill skolan finns också vårdcentral och folktandvård.

Närmaste kollektivtrafikhållplats för Länstrafikens bussar är belägen på Östermalmsvägen vilket är ungefär knappt 500 m från planområdet. Tillgängligheten till området anses vara godtagbar. I

Trosa hamn finns hållplats för Trosabussen mot Liljeholmen och i Vagnhärad finns regionaltågsstation med trafik mot Norrköping-Linköping samt Södertälje-Stockholm.

Kommersiell service i form av ett varierat utbud av butiker, restauranger, caféer mm finns inom gångavstånd i centrala Trosa. Det är även bekvämt avstånd till Trosaportens handelsområde.

Området nås med bil från Persögatan och Bokögata. Någon GC-väg finns inte inom fastigheten. Parkering för den befintliga byggnaden sker antingen i garaget i den norra delen av byggnaden alternativt på yta framför.

Lek och rekreation

Närmsta belägna lekplatsen finns vid Trosa gästhamn drygt 500 meter väster om planområdet. Drygt 500 meter norr om planområdet ligger Skärlagsvallen där fotbollsplaner finns. I övrigt är det nära till andra populära gångstråk, stadsfjärdarna och annan rekreation.

Teknik

Dag-, färsk- och spillvatten samt brandpost

Det befintliga huset är anslutet till kommunens spill- och färskvattensystem genom förbindelsepunkt i områdets södra fastighetsgräns i Persögatan. Dagvattnet omhändertas i dagsläget lokalt utan någon koppling in på kommunens dagvattensystem. I både Persögatan och Bokögatan finns kommunala spill-, dag- och färskvattenledningar med olika dimensioner utbyggda. Avloppsledningen utmed Allégatan har i början av augusti 2017 genomgått en s.k. relining som innebär att en helt ny ledning läggs i den gamla ledningen.

Enligt kommunens VA-policy ska dagvatten omhändertas lokalt. Med tanke på markens beskaffenhet kan det vara svårt att säkerställa infiltration.

En dagvattenutredning har tagits fram och de åtgärder som krävs för att inte omkringliggande fastigheter ska påverkas beskrivs under rubriken *Teknisk försörjning på sidan 18.*

Inom närområdet finns det totalt sex stycken brandposter inom en 500 meters radie varav de närmsta brandposterna ligger i Persögatan mellan hus med adress 4 och 6 samt i Bokögatan mellan husnummer 10 och 12. Den ena av dem i Bokögatan i direkt anslutning till området har tillräcklig kapacitet för att förse Räddningstjänsten med brandvatten.

Se vidare under avsnitt *Detaljplanens innebörd och genomförande* under stycket *Teknisk försörjning sidan 18* för redogörelse av olika lösningar att ansluta de tillkommande bostadshusen till det kommunala systemet.

El, tele och bredband

Den befintliga byggnaden är ansluten till Vattenfalls elnät via ledning i Persögatan. Nätet finns också utbyggt i Bokögatan. Närområdet matas från två transformatorstationer, en söder om Askögatan i närheten av korsningen Askögatan/Allégatan och den andra söder om Östermalmsvägen intill korsningen Östermalmsvägen/Allégatan. Telia Sonera äger teleanläggningar inom planområdet och önskar så långt möjligt behålla dessa. I det fall ändringar behöver göras ska detta bekostas av exploatören.

Fiberledningar finns utbyggda i både Persögatan och Bokögatan. Se vidare under avsnitt *Detaljplanens innebörd och genomförande* under stycket *Teknisk försörjning sid 18* för redogörelse av

olika lösningar att ansluta de tillkommande bostadshusen till befintligt el-, tele-, fiber- och fjärrvärmenät.

Störningar

Området anses ge upphov till mer trafik framförallt på Bokögatan och i viss mån även på Persögatan och dess förlängning mot planområdet. Ökningen av trafik med anledning av planförslaget anses inte ge upphov till några betydande trafikstörningar för omkringliggande fastigheter. Åtgärder kommer att genomföras i närområdet i vägnätet med anledning av detaljplanen för att säkerställa en fortsatt säker trafikmiljö. Detta kommer inte att redovisas i plankartan utan regleras i det exploateringsavtal som tecknas mellan Trosa kommun och exploatören.

Störning under byggtiden drabbar i första hand den närmaste bostadsbebyggelsen. Störningskällorna är främst kopplat till buller och vibrationer från byggarbetsplatsen, transporter av massor och byggmaterial samt dammbildning. Riktvärden angivna i ” Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggarbetsplatser” (NFS 2004:15) ska beaktas. För störande vibrationer gäller under byggtiden SS 4604866:2011”Vibration och stöt – Riktvärden för sprängningsinducerande vibrationer i byggnader”. Förslag är att ett handlingsprogram tas fram med eventuella bullerskydd- och vibrationsåtgärder vid byggskedet. Miljökontoret i Trosa kommun är tillsynsmyndighet så att de uppsatta riktvärdena klaras.

DETALJPLANENS INNEBÖRD OCH GENOMFÖRANDE

Detaljplanen ger möjlighet till nybyggnation av 24 stycken bostadslägenheter fördelat på 6 huskroppar vilka benämns Hustyp A och Hustyp B. Hustyp A föreslås inom den västra byggrätten medan Hustyp B föreslås på den östra byggrätten. Byggnaderna föreslås vara 2–3 våningar höga placerade runt en gemensam bostadsgård centralt på kullens topp. Byggnaderna utformas och placeras med hänsyn till topografi och omgivande bebyggelse, så att både natur och kulturvärden bibehålls i så stor utsträckning som möjligt. Mellan gård och parkering i öster anläggs en gångväg.

Illustrationskarta. Illustrationsplanen visar den exploatering som föreslås. De byggnader som är grönmarkerade är de nya byggnaderna som föreslås.

Dessutom möjliggör detaljplanen att fastighetsägaren på Storökan 2 kan köpa till den allmänna platsmarken Trosa 10:64. Någon ytterligare exploatering för fastighetsägaren på Storökan 2 föreslås inte.

Efter samrådet har utförligare studier genomförts för att studera möjligheten att placera huskropparna längre norrut, Studien kom fram till att någon flytt inte föreslås då den förslaget som ligger är en sammanvägning mellan påverkan på grannfastigheter, påverkan på intilliggande skogsmark, ljusförhållanden för de nyskapade bostäderna, samt skyddsavstånd mellan byggnadskroppar med

tanke på brand. Däremot har en justering av det södra huset i den västra delen av planområdets höjd gjorts och byggnaden är en våning lägre än övriga byggnader.

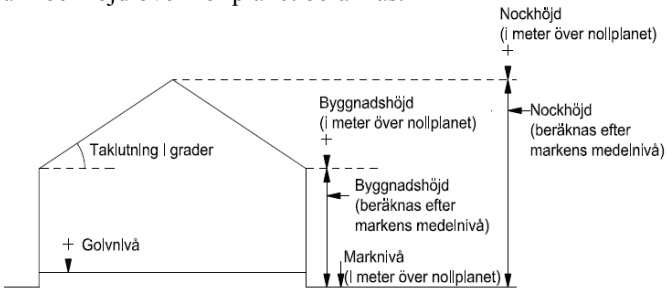
Att flytta de föreslagna byggnaderna norrut medför att byggnaden längst i norr hamnar så långt ut i slänten att anläggningsarbeten kommer att påverka en mycket större del av skogsmarken än vad som nu är fallet. Det inbördes avståndet mellan huskropparna bör heller inte minskas, då det redan nu ligger på gränsen både för brandspridning, och ljusförhållanden i lägenheterna och på gården. Inför antagandet har möjligheten att skjuta på de västra husen för att skapa mer distans till intilliggande bebyggelse återigen studerats. Med tanke på fastighetens topografi och beskaffenhet är en flytt av byggnaderna besvärlig att genomföra, vilket framgår ovan.

Gestaltning

Husen föreslås placeras med en sida mot gården. Längs övriga sidor behålls naturmarken så nära husen som möjligt. Skogen rensas från sly och träd som bedöms vara i dåligt skick, men karaktären av gles barrskog med inslag av berg i dagen bevaras. De stora ekarna väster om kullen ligger utanför planområdet och kommer ej att påverkas. Byggnadernas gestaltas i samspel med den omgivande naturmarken d.v.s. platsanpassad gestaltning. Fasaderna föreslås vara av trä, målade, laserade eller obehandlade. Kulörer väljs så att de harmoniserar med de naturliga kulörer som finns i omgivningen.

Gården avgränsas av byggnader och gabionmurar som stöd för den uppfyllnad som behövs. Muren bildar en tydlig gräns mellan den anlagda gården och naturen. Gården blir det gemensamma och tillgängliga uterummet för de boende med omväxlande hårdgjorda ytor, armerat gräs och växtlighet. Gabionmurar används även vid uppbyggnad av parkeringsytan vid Bokögatan.

Planbestämmelser angående byggnader
På plankartan finns en planbestämmelse som anger den högsta nockhöjden över nollplanet för byggnaderna vilket är +25,0 meter för byggnaderna i väster (hustyp A) samt +28,0 meter för byggnaderna i öster (hustyp B). Detta ger möjlighet att uppföra byggnader som är 3 våningar då den planerade marknivån ligger på ca +17 meter över nollplanet. Nedan följer en beskrivning av hur nockhöjd över nollplanet beräknas.

Principskiss över hur höjder och taklutning beräknas. Med nollplan avses kommunens nollplan i meter över havet.

Sektionen på den föreslagna bebyggelsen där de befintliga byggnaderna väster- och öster om området är markerad som siluetter. I illustrationskartan markeras vart sektionen är tagen. Observera att det inte är det lägre södra huset som redovisas i den västra delen utan sektionen visar ett läge lite längre norr ut. Den streckade linjen beskriver den befintliga markhöjden inom området. De streckade linjerna ovan de tänkta byggnaderna illustrerar de föreslagna nockhöjderna i plankartan.

Höjden på byggnaderna är anpassade så att känslan ska vara att byggnadsvolymerna underordnar sig den befintliga trädvegetationen både inom samt utanför planområdet. För den västra byggrätten anges en största byggnadsarea per huvudbyggnad vilket är 270 kvm med en total byggnadsarea om 1080 kvm. Huvudbyggnaderna måste placeras med minst 6,5 meters mellanrum, detta för att skapa en luftighet mellan byggnaderna. För den västra samt den östra byggrätten gäller även att den södra byggnadens fasadyta mot söder endast får bestå av 25% fönster och fördelas på hela fasadytan, detta för att minska insyn till fastighetsägaren söder om planområdet. För de östra byggrätterna anges en största byggnadsarea per huvudbyggnad vilket är 280 kvm vilken avgränsas av ytan där endast komplementbyggnader får uppföras. På ytan där endast komplementbyggnader får uppföras föreslås det att miljöhus samt cykelförråd uppförs. Komplementbyggnader får uppföras till en maximal nockhöjd om 4 meter. Fasader ska uppföras i trä och i kulörer anpassade till platsen. Övrig mark prickmarkeras vilket innebär att den inte får bebyggas.

För Storökan 2, vilket är fastigheten norr om planområdet vilka har för avsikt att köpa mark från kommunen bestäms att det endast får vara en friliggande villa. Största byggnadsarea för huvudbyggnad är 250 kvm och största byggnadsarea för komplementbyggnad är 60 kvm. Fasad ska utföras i ljus kulör i puts eller trä. Taket ska bestå av sadeltak med takpannor. Högsta nockhöjd i meter är 9,0. Bestämmelserna är i paritet med de bestämmelser som finns enligt nu gällande detaljplan där skillnaden är att de är anpassade till de råd och rekommendationer som Boverket har tagit fram 2015.

Utökad lovplikt för bygglovsbefriade åtgärder samt att marklov krävs för trädfällning gäller för hela området, exklusive Storökan 2. Detta innebär att bygglov måste sökas för bland annat rivning, byte av fasad -/takmaterial, schaktning, fyllning, trädfällning samt byggnation av s k friggebod och Attefallshus.

Angöring och parkering

Den befintliga tillfartsvägen i söder avses fortsatt vara områdets angöring för biltrafik. Delar av gården görs körbara så att angöring och tillgänglighet tillgodoses. En plats där även större fordon kan vända, som t.ex. sopbil, anordnas centralt på gården. Tillfartsvägen är även tillgänglig för räddningstjänstfordon. Jämfört med idag när t ex renhållningsfordon vänder på en mycket begränsad yta invid Storökan 12 och 13 möjliggör detaljplanen en säkrare angöring för dessa fordon.

Höjd på mark

Byggnaderna ska anpassas till de befintliga höjdnivåerna så mycket som möjligt för att påverkan på den befintliga marken ska minimeras. För att skapa en flack och tillgänglighetsanpassad gårdsyta mellan de nya byggnaderna föreslås dock att del av marken antingen schaktas av eller fylls upp. Den marknivå som planeras mellan byggnaderna är ca +17 meter över nollplanet i höjdsystemet RH 2000. Den befintliga marknivån varierar mellan +17 och + 18 meter över nollplanet. Syftet med att sänka marknivån på vissa delar av området är att minska totalhöjden på de nya byggnaderna som föreslås för att minska påverkan på omgivningen. Bedömningen är att de nockhöjder som föreslås inom byggrätterna, tillsammans med att ytan mellan byggnaderna måste göras tillgänglighetsanpassad innebär att någon ytterligare precisering av marknivåerna inte krävs. Stämmer det här fortfarande med förändringen av husen?

Lek och rekreation

Gårdsmiljön som föreslås kan möjliggöra mindre lek och rekreationsmöjligheter. Övriga större lek- och rekreationsmöjligheter anses finnas i närområdet.

Rivning

Vid planens genomförande kommer den befintliga bostadsbyggnaden att rivas. Byggnaden hyser inte några kulturmiljövärden.

Naturmiljö

Hela fastigheten är idag planlagd som kvartersmark. Den nya detaljplanen kommer att säkerställa att vegetation finns kvar på fastigheten då ambitionen med förslaget är att bevara så mycket träd som möjligt. Väster om planområdet finns ett antal skyddsvärda ekar vilka växer på privata tomter. Ekarna har inte något formellt skydd men de anses vara särskilt skyddsvärda då träden uppfyller ett eller flera av följande kriterier:

Jätteträd: Träd grövre än 1 meter i diameter i brösthöjd (1,3 m över marken).
Mycket gamla träd: Ek, bok, gran och tall, äldre än 200 år. Övriga trädslag äldre än 140 år.
Grova hålträd: Träd grövre än 40 cm i diameter i brösthöjd (1,3 m över marken) med hål i stammen.

Då träden i direkt anslutning till fastigheten är viktiga för den framtida karaktären för den nya exploateringen är förhoppningen att de inte ska tas ned.

Planbestämmelser angående naturmiljö
Stora delar av fastigheterna planläggs med prickmark där ingen bebyggelse får ske. I plankartan anges bestämmelsen n_1 som säkerställer att träd inte får fällas, med undantag av säkerhetssynpunkt. De träd som är utmarkerade med den angivna bestämmelsen anses vara så pass karaktäristiska för området att det är av yttersta vikt att de inte tas ned. Dessutom säkerställer plankartan att marklov krävs för fällning av träd med större stamdiameter än 0,2 meter på 1,3 meters höjd gäller inom fastigheterna Storökan 5 och Trosa 10:64. Inom planområdet finns sly och lövträd av yngre men varierad ålder. En del av dessa kommer som tidigare nämnts tas ner. Dock kommer en del att bevaras för att säkerställa en fortsatt uppväxt karaktär på området. Genom att glesa ur skapas bättre förutsättningar för de kvarvarande träden inom planområdet och en naturlig återväxt av träd och annan växtlighet. För att säkerställa att en fortsatt uppväxt karaktär utanför planområdet finns en upplysning på plankartan om att det finns karakteristiska ekar som sträcker sig in mot planområ-

det. Ekarna som sträcker sig in över Storökan 5 ska fortsätta att växa över fastighetsgräns. Eventuell gallring ska ske i samråd med berörd fastighetsägare och utvärderas av arborist.

För att ha möjlighet att skapa en avgränsning mot intilliggande bebyggelse i söder finns möjlighet att uppföra staket eller plantering, dessa ytor är markerad med bestämmelserna n_2 och n_3.

Gator och trafik

Gatunät, gång-, cykel- och mopedtrafik

Planförslaget reglerar inte någon utbyggnad av huvudgator, lokalgator, gc-vägar och gator på allmän platsmark. Däremot åläggs exploatören standardförbättringar utmed Bokögatan och Persögatan i det exploateringsavtal som kopplas till detaljplanen. En ny gångväg föreslås från parkeringsytan i öster vid Bokögatan till de nya byggnaderna. Den nya gångvägen föreslås placeras på kvartersmark. Viss uppfyllnad/schakt kan krävas vid parkeringsytan samt för den nya gångvägen som föreslås. Detta ska göras på ett sätt som säkerställer en hållbar dagvattenhantering

Parkering/cykelparkering, utfarter

Behovet av parkeringsplatser anges i förhållande till ortens biltäthet och lokala parkeringsrekommendationer samt avstånd mellan angöringsplats och bostadsentré. Parkeringen för området ska lösas på den nya parkeringsanläggningen som föreslås längs med Bokögatan samt i garage under hustyp B. För detaljplanen gäller att 1,3 parkeringsplatser uppförs per lägenhet och detta inkluderar gästparkering för området. Antalet parkeringsplatser baseras på att det planeras för 24 st. lägenheter. Antalet bilparkeringsplatser som illustreras är 16 stycken vid Bokögatan, 12 stycken i garage under hustyp B samt möjlighet att uppföra 2 stycken handikapps-parkeringar på gårdsytan. Parkeringskraven är därmed uppnådda. Cykelparkering föreslås ske i källarna i de nya byggnaderna samt i en mindre komplementbyggnad i områdets södra del. In och utfart med bil till de parkeringar som föreslås i de östra byggnaderna sker via Persögatan medan resterande parkeringsplatser nås via in- och utfart till Bokögatan. Eftersom planområdet ges två tillfarter sprids trafiken inom närområdet och tillfartstrafik kan ske såväl via Allégatan som Östermalmsvägen och Ekensbergsgatan. Mot bakgrund av detta menar kommunen att planen är möjlig att genomföra med hänsyn ur trafikmässiga skäl.

Röda streckade linjerna beskriver de områden där det huvudsakligen föreslås bilparkering. Blåa streckade linjen visar vart cykelparkering föreslås.

Planbestämmelser angående bilparkering
Bilparkering kan ske på yta som är markerad med egenskapen parkering i plankartan samt under de östra byggrätterna. Inom det område där bilparkering får uppföras längs med Bokögatan får carportar uppföras till en största sammanlagd byggnadsarea om 350 kvm. Cykelparkering föreslås uppföras på den yta där ”Marken får endast förses med komplementbyggnader”.

Tillgänglighet och service

Offentlig service

Tillgängligheten till offentlig service såsom skolor, förskola, vård- och fritidslokaler etc. anses vara god då den finns inom acceptabla avstånd. Planförslaget anses inte ge ett stort behov av service utan behovet kan tillgodoses utanför planområdet.

Kommersiell service

Tillgängligheten till kommersiell service anses vara god då den finns inom de centrala delarna av Trosa stad. Planområdets anses inte ge behov av kommersiell service (handel och övriga tjänster) utan behovet kan tillgodoses utanför planområdet.

Tillgänglighet

Avstämning har skett med räddningstjänsten för att säkerställa tillgängligheten till området. Bedömningen är att tillgängligheten till området är acceptabel söderifrån där hämtning och lämning med bil kan ske på den platå som föreslås på ytan mellan den nya bebyggelsen. Tillgängligheten inom byggnaderna säkerställs vid bygglovgivning. De byggnader som uppförs har möjlighet att erbjuda full anpassning till funktionsnedsatta genom att byggnadsytan är tillräckligt stor att rymma en komplett bostad.

Tillgängligheten för barn och ungdomar bedöms vara god men viss påverkan bedöms kunna ske på barns skolväg. Den otillgänglighet som anses kunna uppstå är främst kopplat till att det sker biltrafik på skolvägen. Vägarna i närområdet anses inte vara så pass trafikerad att det innebär att några problem uppstår. Både Persögatan och Bokögatan är gator med kommunalt huvudmannaskap och har en normal standard. Vägarna är förhållandevis breda och vägområdet är mellan ca 8,5–11,5 m i gällande detaljplan, P64-1. Den avslutande delen av Persögatan mot Storökan 5 hör till den smalare delen men utrymme finns inom gällande detaljplan att bredda vägen något. Dessutom finns en mindre vändplan för renhållningsfordon som kommer att ersättas av en bättre vändplats inom planområdet vilket kommer att höja trafiksäkerheten. Denna standardförbättring förväntas innebära att tillgängligheten kan förbättras ytterligare.

Teknisk försörjning

Dag-, färsk- och spillvatten samt brandpost

Som nämnt ovan finns det kommunala spill- och färskvattennätet utbyggt i både Persögatan och Bokögatan. Kapaciteten i färskvattensystemet är dock inte tillräcklig i Persögatan varför de nya husen kommer att behöva försörjas från den kommunala färskvattenledningen i Bokögatan. Kommunen avser att upprätta en ny förbindelsepunkt för färskvatten för samtliga 24 lägenheter i områdets nya östra fastighetsgräns vilket sker efter samråd parterna emellan.

Tack vare förekomsten av flera brandposter i närområdet och att kapaciteten är tillräckligt bra i den brandposten som bara ligger några enstaka meter från planområdets östra fastighetsgräns och ca 50 meter från det bortersta huset bör någon ytterligare brandpost i området inte vara nödvändig.

Eftersom de västra husen ska byggas på en för låg nivå för att åstadkomma ledningar som klarar av att låta spillvattnet rinna ner till Bokögatan med självfall krävs pumpanordningar i husens spillvattensystem för att säkerställa att spillvattnet når det kommunala systemet. Möjlighet finns att anlägga två förbindelsepunkter en i fastighetsgränsen mot Bokögatan som tar hand om spillvattnet från de östra husen och den andra i gränsen mot Persögatan som hanterar spillvattnet från de västra husen dit möjligheten att nå med självfall är större p.g.a. topografin. Enligt kommunens underhållsplan ska kommunens Va-nät i närområdet rustas upp ytterligare i samband med exploateringen.

Dagvatten ska i första hand tas om hand på kvartersmark. En dagvattenutredning har tagits fram av Sweco som beskriver att utifrån Trosa kommuns krav får inte planområdet släppa ut mer dagvatten efter exploatering än det gjorde innan vid ett 20-års regn med klimatfaktor 1,25, därmed krävs fördröjning av dagvatten på fastigheten. Utredningen uppdaterades i juni 2017 med kompletteringar rörande grundvattennivåer.

Beräknade föroreningshalter och mängder visar att belastningen på recipienten Trosaån ökar i och med exploateringen. Därmed krävs även åtgärder ur reningssynpunkt. I systemlösningen för dagvattenhantering föreslås anläggning av ett antal åtgärder för att uppnå fördröjning- och reningskrav. Åtgärderna utgörs av ett dike längs sydöstra sidan av planområde och längs med parkeringsytan, diket fortsätter under kvartersgångsvägen och ansluter sedan till ett makadamfyllt fördröjningsmagasin under parkeringsytan. Det är viktigt att fördröjningsmagasinet är tät då att det inte får rinna vatten från magasinet mot omgivande bebyggelse. Vattnet från takytor leds till dagvattenledning i gårdsytan.

För att fördröja och rena takvattnet rekommenderas gröna tak. Dagvatten från gårdsytan leds till växtbäddar samt till ett avvattningsstråk i mitten av gårdsytan. De hårdgjorda och gröna ytorna som är körbara på gårdsytan och parkeringen bör anläggas med permeabel beläggning för att minska den ytliga avrinningen samt att de har en dagvattenrenade effekt. En del av dagvattnet bör fortsätta att rinna ner mot Allégatan för att säkerställa att ekarna i anslutning till planområdet även framgent får tillräckligt med vatten.

Husgrunddräneringen för fastigheterna på västra sidan måste pumpas till dagvattenledning. Då planområdet planeras att anslutas till kommunal dagvattenledning i Bokögatan krävs en djupare analys av vad dagvattennätet nedströms påkopplingspunkten har för kapacitet för det tillkommande flödet. Utöver åtgärderna tillkommer en korrekt och väl genomtänkt höjdsättning av planområdet som ska minimera risken för översvämning och skador på byggnader. Kvartersgården bör ges en lutningen mot mitten av kvartersgården och även söder ut mot planerat dike längs kvartersväg. På detta sätt bedöms risken för instängt dagvatten på kvartersgården minimeras. Höjdsättningen är också viktig i anslutning till de planerade garageinfarterna. Parkeringsytan ska lutas mot diket för fördröjning och rening.

En alternativ lösning är att ansluta dagvattnet från bebyggelsen och därtill hörande hårdgjorda ytor till befintligt dagvattennät i Allégatan. Detta alternativ innebär att fördröjning möjliggörs inom gårdsmiljön t ex i växtbäddar och sedan byggs en dagvattenledning ut som förbinder exploateringsområdet till befintligt dagvattennät. Med tanke på nivåskillnader i området är detta ett möjligt

alternativ. Här hanteras dagvattnet genom att området ansluts till en förbindelsepunkt mot Persögatan och att dagvattnet därifrån rinner ner till Allégatan via befintligt dagvattennät. Slutlig lösning kommer att avgöras i samband med att området projekteras och i samband med det godkännas av kommunens Tekniska enhet. Ansvar för genomförande och kostnader för dagvattenlösningen regleras i exploateringsavtal.

Planområdet är högt beläget och viss sprängning kommer att behövas för att genomföra detaljplanen. Det åligger byggherren att se till att angränsande bebyggelse inte kommer till skada i samband med sprängning och andra arbeten. Vid risk för eventuella skador besiktigas normalt berörda fastigheter och ibland sätts även vibrationsmätare upp. Frågan bevakas inom ramen för kommande bygglovgivning och där kan kommunen ställa krav på exploatören inför sprängningen. Inom intilliggande fastigheter väster om planområdet förekommer att grundvattennivån är förhållandevis hög. Något som inte är ovanligt inom Trosa tätort. Oro har framförts från intillboende för att nödvändig sprängning kan påverka grundvattnets lopp och påverkan på grannfastigheterna. Enligt dagvattenutredningen bedöms ingreppet i berget inte medföra någon betydande påverkan på grundvattenförhållanden i området, eftersom grundvattnet rör sig i mindre mängder genom sprickor och grundvattennivån ligger relativt djupt nere i berget. Det som eventuellt kan orsaka skador i form av sättningar är vibrationer relaterade till konstruktionen. Trots att risken för förändringar i grundvattenförhållanden anses ringa, rekommenderas övervakning av grundvattennivåerna innan och under byggskedet. Detta kan göras genom att installera två grundvattenobservations rör på fastigheterna belägna på västra sidan och en brunn på fastigheten Storökan 5. Även under installationen av dessa rör bör grundvattennivåer dokumenteras för att kunna upptäcka eventuella förändringar i vattentrycket vid borrningen.

Exploatören ansvarar för att bygga ut spill-, färsk-, och dagvattenledningar och därtill hörande övriga anläggningar inom kvartersmark. Kommunen svarar för att bygga ut det kommunala systemet fram t.o.m. förbindelsepunkten. Upprättandet av de exakta lägena för förbindelsepunkter ska ske i samråd mellan parterna. Exploatören debiteras för varje ny förbindelsepunkt enligt vid debiteringstillfället gällande VA-taxa vilket regleras i kommande exploateringsavtal.

El, fiber och värme

Kapaciteten är något för låg för att ansluta ytterligare 24 hushåll till det befintliga elnätet. För att åstadkomma tillräckligt med kapacitet föreslås en ny transformatorstation i planområdets östra del där Vattenfall ansvarar för att den uppförs. Avlämningspunkten för Vattenfall blir i transformatorstationen och utbyggnaden av nya elledningar inom kvartersmark ska ske i samråd mellan parterna och i samordning med övriga ledningsutbyggnader. Förändringar av elnät och utbyggnad av effekt utförs av Vattenfall men bekostas av exploatör.

Tack vare god planering finns det redan avsatta serviser till det utbyggda fibernätet i både Persögatan och Bokögatan. Trofi (Trosa Fibernät AB) ansvarar för utbyggnad fram till avlämningspunkt i husens teknikutrymmen efter samråd mellan parterna. Även här rekommenderas samordning med andra ledningsägare för att åstadkomma en smidig utbyggnad av samtliga ledningar. Byggnaderna föreslås att värmas upp med hjälp av bergvärme men möjligheten om uppvärmningen kan ske med hjälp av fjärrvärme kommer att studeras ytterligare i den fortsatta detaljplaneprocessen.

Planbestämmelser angående transformator

Inom den yta som är utmarkerad med ”E-tekniska anläggningar”, kan den planerade transformatorstationen anläggas. Från transformatorstationen gäller ett skyddsavstånd på minst 5 meter från närmaste byggnadsdel vilket gäller alla byggnader inkl. carport etc. Bedömningen är att transformatorstationen kräver en utförlig gestaltning för att anpassas till den omkringliggande bebyggelsen och topografin vilket säkerställs genom en egenskapsbestämmelse.

Vattenfall har ett flertal standardlösningar för sina transformatorstationer vilka är möjliga att använda i området. För att underlätta dagvattenhanteringen kan en konstruktion med sedumtak vara att föredra. Utförandet ska anpassas till övrig bebyggelse och utförs med fördel i betong alternativt corten. Tillgänglighet för ledningar och framtida underhålls säkerställs med u-bestämmelse i plankartan.

Avfall

Kommunal avfallshämtning ska anordnas för fastigheterna i enlighet med kommunens gällande renhållningsbestämmelser. Gemensam avfallshantering föreslås ske i miljöhuset som föreslås mellan de två östra byggnadsvolymerna. Kraven på avstånd från entré samt för vändplats för renhållningsfordon anses vara tillgodosedda i förslaget. Vid bygglov kommer uppföljning ske så att avståndskraven uppfylls.

Planbestämmelser angående avfallsbyggnad
Den byggnad som föreslås för den gemensamma avfallshanteringen föreslås placeras mellan byggnaderna som benämns hustyp B på den yta som är markerad att ”Marken får endast förses med komplementbyggnader” i plankartan.

Övriga åtgärder

Geotekniska åtgärder

Då området består av berg samt berg i dagen anses marken vara byggbar och någon undersökning anses inte krävas. Bebyggelsen placeras i huvudsak på fastmark. Berg kommer behöva sprängas. Massbalansen kan ske med material från området.

Markmiljö

Bedömningen är att det inte finns någon mark inom fastigheten som anses vara förorenad. Om mark ändå påträffas vara förorenad ska anmälan om detta ske till Miljökontoret i Trosa kommun.

Arkeologi

Inom planområdet finns inga kända fornlämningar.

Luft och buller

Trafikmätningar på Allégatan genomfördes under 2013, vilket är väster om området, och bedöms vara en av de vägar för vilken trafiken till planområdet anses gå. Under mätperioden, vilket var en vecka i juni 2013, var veckomedeltrafik 500 fordon/dygn. Ett rimligt antagande är att planförslaget maximalt medför en ökning med cirka 124 fordonsrörelser per dygn. Det motsvarar omkring 5 resor per bostad vid en exploatering med 24 bostadsenheter. Några åtgärder för att klara de luft och bullerriktvärden som finns anses inte krävas då vägarna i anslutning till planområdet inte är så trafikerade att detta tillskott av trafik ger upphov till kraftigt höjda värden.

Huvudmannaskap och ansvarsfördelning

Anläggningar inom allmän plats

Ingen ny allmän platsmark ingår i planområdet. I anslutning till planområdet finns allmän plats där kommunen är huvudman.

Anläggningar inom kvartersmark

Exploatören ansvarar för uppförandet av bostadshusen, parkeringar, tillfart och gångvägar samt övriga anläggningar enligt plan- och illustrationskartan. Exploatören svarar också för nödvändig utbyggnad av färsk- och spillvattensystem från den kommunala förbindelsepunkten samt anläggningarna för dagvattenhantering. Därutöver ansvarar exploatör även för åtgärder inom befintligt vägnät föranledda av aktuell exploatering. Framtida drift och underhåll av ovanstående inom kvartersmark kommer den tilltänkta bostadsrättsföreningen stå för. Leverantörerna för el-, fiber- och fjärrvärmenät ansvarar i samråd och i samarbete med exploatören och varandra för utbyggnad samt framtida drift och underhåll av erforderliga ledningar och anläggningar(transformatorstationen).

Anläggningar utanför planområdet

Kommunen ansvarar för utbyggnad samt framtida drift och underhåll av erforderliga serviser från de kommunala huvudledningarna för färsk- och spillvatten samt anordnar förbindelsepunkter i fastighetsgräns. Kommunen avser också att göra ytterligare upprustningar av det lokala VA-nätet inom närområdet. Leverantörerna av el, fiber och fjärrvärme ansvarar i samråd och i samarbete med kommunen och varandra för erforderlig utbyggnad samt framtida drift och underhåll av respektive nät. Exploatören ombesörjer och bekostar standardhöjning av Persögatan, beläggning och belysning, samt anläggande av ny gångbana vid Bokögatan mot Östermalmsvägen samt nya belysningsarmaturer mellan Östermalmsvägen och Persögatan.

Fastighetsbildning

Exploatören ska, genom överenskommelse om fastighetsreglering, utöka sin fastighet i öster med en mindre avlång bit kommunal mark om 404 kvm från fastigheten Trosa 10:64. Anledningen för denna reglering är att områdets fastighetsindelning mellan kommunal allmän platsmark och privat kvartersmark förbättras utifrån ett fastighetstekniskt perspektiv och att marken behövs för att åstadkomma infart samt parkeringsanläggning för de nya husen. Överlåtelsen görs först efter att detaljplanen vunnit laga kraft när den allmänna platsmarken har blivit kvartersmark vilket regleras i det exploateringsavtal som tecknas mellan exploatör och Trosa kommun.

Den privata fastigheten Storökan 2 kan utökas genom köp av del av den kommunala kvartersmarksfastigheten Trosa 10:64 för att åstadkomma en förbättrad fastighetsindelning efter att detaljplanen vunnit laga kraft.

Tomtindelningsplan

För planområdet finns det en gällande tomtindelningsplan, P77/33 Lärkträdet. I samband med aktuellt planförslag föreslås gällande tomtindelning att upphävas. En tomtindelningsplan kan endast upphävas genom en ny detaljplan och då en tomtindelningsplan hindrar framtida fastighetsregleringar föreslås denna att upphävas för att skapa större flexibilitet.

Servitut, ledningsrätt och annan typ av nyttjanderätt

Även här beror behovet av att inrätta servitut på exploatörens val av eventuell uppdelning av bostadshusen i fler än en bostadsrättsförening. Eftersom samtliga 24 lägenheter planeras ägas av en och samma bostadsrättsförening behövs inget servitut.

Leverantörerna av el, fiber och fjärrvärme har för avsikt att avtala om en enklare form av rättighet för sina ledningar på kvartersmark fram till respektive avlämningspunkt i husen. Möjlighet att skriva in dessa rättigheter i fastighetsregistret ska medges av exploatören. Någon ledningsrättsupplåtelse för dessa ledningar bör således inte vara aktuell inom planområdet varför inget u-område (u-område= allmänna underjordiska ledningar) har lagts in i plankartan för detta ändamål.

Inom användningen E ska en ny transformator anläggas. Området kan avstyckas och överlåtas till transformatorns ägare eller kommunen alternativt kan ledningsägaren få ledningsrätt för sin transformator. Detta regleras i avtal mellan exploatör och elnätets leverantör. För att säkerställa rättighet till ledningar fram till transformatorstationen samt tillgänglighet till denna kompletteras plankartan med ett u-område där allmännyttig underjordisk ledning får anläggas inom området för parkeringen fram till den planerade transformatorstationen. Detta kan säkerställas i kommande lantmäteriförrättning.

Ansökan om lantmäteriförrättning

Exploatören och den privata fastighetsägaren ansöker om att reglera till sig respektive kommunal mark enligt ovan hos berörd lantmäterimyndighet. Detta ska ske skyndsamt när respektive överenskommelse har blivit giltig efter att detaljplanen vunnit laga kraft. Lantmäteriförrättningar föranledda av aktuell detaljplan bekostas av respektive privata fastighetsägare. Exploatören initierar och bekostar lantmäteriförrättning föranledd av aktuell detaljplan både vad gäller fastighetsreglering mot kommunal mark samt för inrättandet av E-området.

Avtal

Avtal mellan kommun och exploatör

Innan detaljplanen antas ska avtal tecknas mellan kommunen och exploatören angående genomförandet av planen som bl.a. reglerar ovan nämnd fastighetsreglering parterna emellan samt ansvarsfördelning för utbyggnad av de kommunala ledningarna och andra allmänna anläggningar samt finansiering av dessa.

Avtal mellan kommun och övriga fastighetsägare

Avtal ska tecknas mellan kommunen och ägaren till fastigheten Storökan 2 angående fastighetsreglering av den kommunala marken enligt ovan.

Avtal mellan ledningsägare och exploatör

Leverantörerna för el, fiber och fjärrvärme avser att teckna markupplåtelseavtal med exploatören i samband med utbyggnaden av respektive ledningsägares nät. Exploatören ska medge ledningsägarena möjlighet att inskriva rättigheten i fastighetsregistret. Rättigheten att anlägga, drifta och underhålla transformatorn bör hanteras i ett kommande avtal mellan berörda parter.

Tidplan

Granskning: 3-4:e kvartalet 2017
Antagande: 1: a kvartalet 2018
Laga kraft 1: a kvartalet 2018

Tidplanen är preliminär och kan ändras under arbetets gång.

Genomförandetid

Under genomförandetiden har fastighetsägaren en lagstadgad rätt att bygga i enlighet med planen och detaljplanen får inte ändras utan att synnerliga skäl föreligger. Genomförandetiden inte är lika med den planerade byggtiden Efter genomförandetidens slut fortsätter planen att gälla tills kommunen tar fram ny plan eller ändrar gällande plan. Fastighetsägaren äger efter genomförandetidens slut ingen rätt till ersättning för förlorade rättigheter som fanns i den ursprungliga planen.

Planens genomförandetid

Genomförandetiden är tio år från det datum då planen vunnit laga kraft.

Genomförandetiden innebär att om planen ändras eller upphävs före genomförandetiden har fastighetsägaren rätt till ersättning för den skada denne åsamkas. Efter genomförandetiden fortsätter detaljplanen att gälla med dess byggrätter, men ändras eller upphävs planen finns det ingen rätt till ersättning för byggrätter som går förlorade.

Ansvarsfördelning

Mark-, exploaterings- och avtalsfrågor, bygglovsansökan och därmed, enligt Plan och bygglagen förenliga moment, handläggs av Samhällsbyggnadskontoret på Trosa kommun. Bygglov debiteras enligt taxa. Planavgift tas inte ut.

Frågor som rör utbyggnad av vatten- och avloppsnätet samt dagvatten handläggs av Tekniska enheten vid Trosa kommun. Kostnad för vatten- och avlopp tas ut genom anslutnings- och driftavgifter enligt gällande taxa och exploateringsavtal.

Vattenfall Eldistribution AB ansvarar för elnätet och Telia Sonera AB ansvarar för telenätet.

Lantmäteriförrättningar föranledda av aktuell detaljplan hanteras av Lantmäterimyndigheten Södermanlands län.

Nybyggnadskarta beställs av Metria, Katrineholm, eller den som för tillfället är kommunens mät- och kartentreprenör.

Fastighetsägare ansvarar för alla byggnader och anläggningar inom kvartersmark.

ÖVERVÄGANDEN OCH KONSEKVENSER

Överväganden har gjort mellan olika intressen:

Sociala konsekvenser

Genom att planera för kvalitativa bostäder i attraktiva miljöer skapas förutsättningar för ett hälsosamt liv där människor kan leva och växa. Genom sin lokalisering ges flera möjligheter till rekreation i närområdet vilket är en viktig del i att ge förutsättningar för god folkhälsa. Centrala Trosa med kommersiellt och offentligt serviceutbud ligger på ett gång- och cykelavstånd.

Planen möjliggör att en ny boendetyp tillkommer i ett villaområde vilket anses vara positivt genom att skapa ett mer varierat boende.

Tillgänglighet/Jämställdhet

Många boende i Trosa kommun pendlar till sina arbeten. Generellt brukar män i högre utsträckning ha längre arbetsresor medan kvinnor i högre grad reser med kollektivtrafik eller går alterna-

tivt cyklar till arbetet. Då närheten till kollektivtrafik och gång- och cykelvägar är goda skapas förutsättningar för att en jämställdhet kan uppnås. Tillgänglighet både inom samt till och från området anses vara god men det kommer även att följas upp vid bygglovsskedet.

Trygghet/säkerhet

Området bedöms ha god tillgänglighet och möjligheten att skapa lättillgängliga och trygga och säkra stråk inom samt till och från området anses kunna uppfyllas.

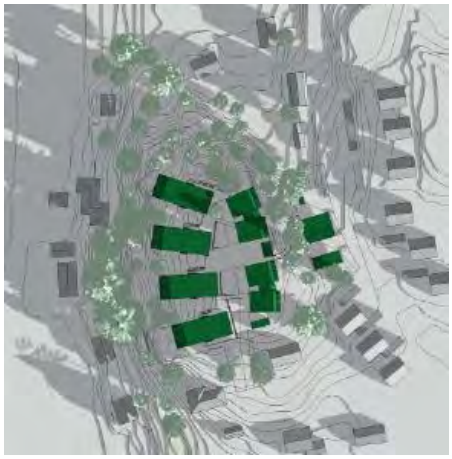
Ett genomförande av detaljplanen för Storökan 5 förutsätter sprängningsarbete inom planområdet. Vid sprängning ska exploatör ansöka om tillstånd hos Polismyndigheten vilka också har tillsynsansvar. Kommunen har via lagstiftning möjlighet att rekommendera exploatör att vidta åtgärder såsom besiktning, utsättning av vibrationsmätare mm inom ramen för bygglovhanteringen. Under planarbetet har oro för det kommande sprängningsarbetet framkommit från intillboende. Mot bakgrund av detta kommer Trosa kommun i exploateringsavtalet kopplat till detaljplanen att ställa krav på en riskanalys enligt Svensk standard samt säkerställa de åtgärder riskanalysen föreslår. I exploateringsavtalet kommer även exploatören att åläggas att sätta ut grundvattenrör i enlighet med den framtagna dagvattenutredningen för att säkerställa kontrollen av grundvattennivåerna i närområdet. Syftet med dessa åtgärder är dels att tydliggöra exploatörens ansvar

Barnperspektivet

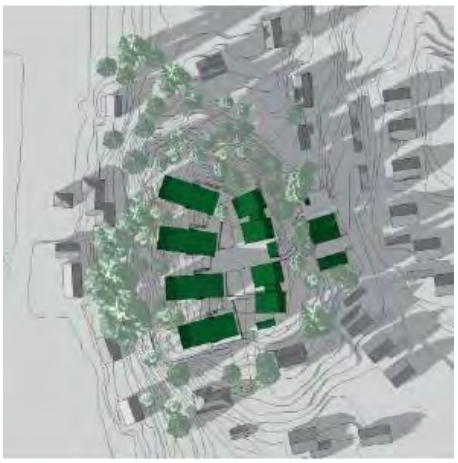
Tillgängligheten för barn och ungdomar bedöms som god i och med relativ närhet till skolor och förskolor samt centrala Trosa. Gårdsmiljön avses att utformas för aktivitet för barn, förutom det anses lekplatser anses finnas inom i närområdet. Områdets läge i anslutning till skog och kust erbjuder goda möjligheter för barn att leka och utvecklas i.

Folkhälsa

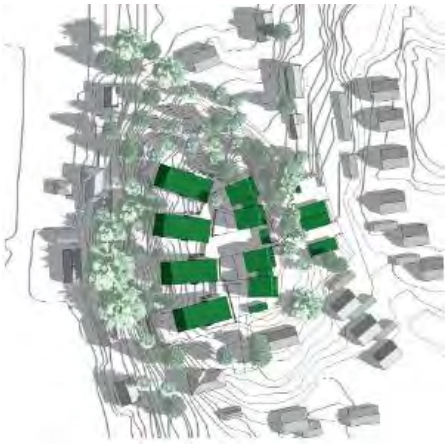
Till planförslaget har en solstudie tagits fram av What! Arkitektur, daterad 2017-09-25, för att beskriva hur omkringliggande bebyggelse påverkas av den föreslagna exploateringen. Enligt solstudien innebär inte exploateringen att solförhållandena för omkringliggande bebyggelse påverkas negativt då de befintliga träden, både inom i direkt anslutning till planområdet redan ger en skuggbild på den befintliga bebyggelsen. Exploateringen kommer snarare bidra till att solförhållandena på omkringliggande bebyggelsen kan förbättras. Utdrag ur solstudien redovisas nedan och den fullständiga rapporten finns i kommunens planakt. Utdragen är tagna från de klockslag där solförhållandena för omkringliggande fastigheter anses påverkas mest av exploateringen. Mitt på dagen står solen så pass högt att skuggan inte förväntas kastas till omkringliggande fastigheter. Solstudien har till granskningen även studerat solförhållandena under december månad. Studien visar att exploateringen inte anses påverka omkringliggande bebyggelse under den tiden som solen är uppe. Av den anledningen visas inte något utdrag från den månaden i planbeskrivningen.

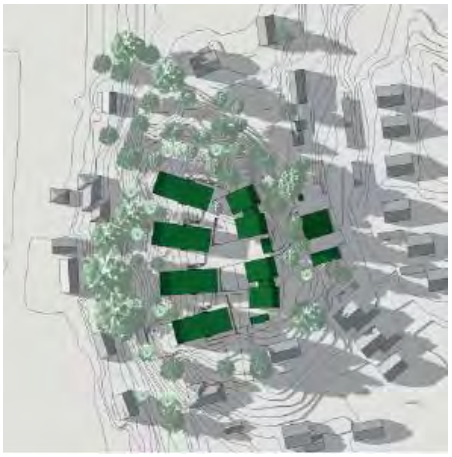
Kartan ovan illustrerar den skuggbild som förväntas vid vårdagjämning kl. 08.00. Solstudien har även studerat påverkan på omkringliggande bebyggelse vid höstdagjämning. Bedömningen är att solförhållandena är så pass snarlika mellan vår- och höstdagjämning att endast en av dem illustreras här.

Kartan ovan illustrerar den skuggbild som förväntas vid vårdagjämning kl. 16.00. Solstudien har även studerat påverkan på omkringliggande bebyggelse vid höstdagjämning. Bedömningen är att solförhållandena är så pass snarlika mellan vår- och höstdagjämning att endast en av dem illustreras här. Klockslaget som är illustreras på vår- och höstdagjämning skiljer sig mot midsommar. Anledningen till detta är för att vid 18 har solen redan gått ner vid vår- och höstdagjämning, men det har den inte på midsommar.

Kartan ovan illustrerar den skuggbild som förväntas vid midsommar kl. 08.00.

Kartan ovan illustrerar den skuggbild som förväntas vid midsommar kl. 18.00. Anledningen till det är ett annat klockslag valt är för att vid 18 har solen redan gått ner vid vår- och höstdagjämning, men det har den inte på midsommar. För mer studier se den tillhörande solstudien som finns i kommunens planakt.

Vardagsliv

Planområdets läge med närheten till Trosa stads centrala delar där kommersiell och offentlig service finns ger möjlighet till att de boende kan leva ett hållbart vardagsliv.

Miljökonsekvenser

Hushållning med mark- och vattenområden m.m.

Vid utarbetande av denna detaljplan har Samhällsbyggnadskontoret gjort en lämplighetsprövning enligt 2 kap. plan- och bygglagen samt en avvägning enligt 3 och 4 kap. miljöbalken. Vidare har detaljplanen prövats mot kommunens översiktsplan i enlighet med 5 § förordningen om hushållning med mark och vattenområden m.m.

Planområdet är beläget inom riksintresseområdena för Rörligt friluftsliv och Kust och skärgård. Dessa riksintressen bedöms inte påverkas när befintlig bebyggelse ersätts med ny. Stora delar av centrala Trosa utgör ett riksintresse för kulturmiljövården. Planområdet är beläget utanför detta område men är exponerat. Mot bakgrund av detta har gestaltning och placering av hus varit viktigt att studera inom ramen för den kommande planprocessen. Bebyggelsen enligt planförslaget är utformat på ett sätt som gör att husen byggs med hänsyn till omgivande natur och övriga befintliga hus. Riksintresset för Trosa stad bedöms inte påverkas av planförslaget. Kommunen bedömer att redovisad användning kan anses vara den från allmän synpunkt mest lämpliga utifrån planområdets förutsättningar och föreliggande behov. Planen bedöms inte medföra att miljökvalitetsnormerna överskrids. Detaljplanen är förenlig med Översiktsplan för Trosa.

För planområdet bedöms de nationella miljömålen God bebyggd miljö, Begränsad klimatpåverkan samt Frisk luft vara relevanta. Ett genomförande av detaljplanen bedöms bidra till att uppfylla miljömålen.

Behovsbedömning för MKB

Kommunen har gjort en behovsbedömning enligt PBL 4 kap. 34 § och Miljöbalken (MB) 6 kap. 11 § för aktuell detaljplan. Kommunen har bedömt att ett genomförande av detaljplanen inte kommer att medföra någon betydande miljöpåverkan. Vid behovsbedömningen har kriterier i MKB-förordningen bilaga 4 särskilt beaktats och ansetts vara uppfyllda. Detaljplaneförslaget medger endast en mindre komplettering i befintlig sammanhållen bebyggelse. Planförslaget medger i övrigt inte användning av planområdet för de ändamål som anges i PBL 4 kap. 34 §, varför kriterierna i MKB-förordningen bilaga 2 inte behöver särskilt beaktas.

Ytterligare motiv till ställningstagandet är att planen följer intentionerna uppsatta i Översiktsplanen för Trosa kommun samt att planens genomförande ger upphov till påverkan på ett begränsat område och på begränsade intressen.

Kommunen har därmed bedömt att en miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning inte behövs för aktuellt planförslag. Behovsbedömningen är avstämd med länsstyrelsen 2016-08-10 som delar kommunens åsikt.

Landskap

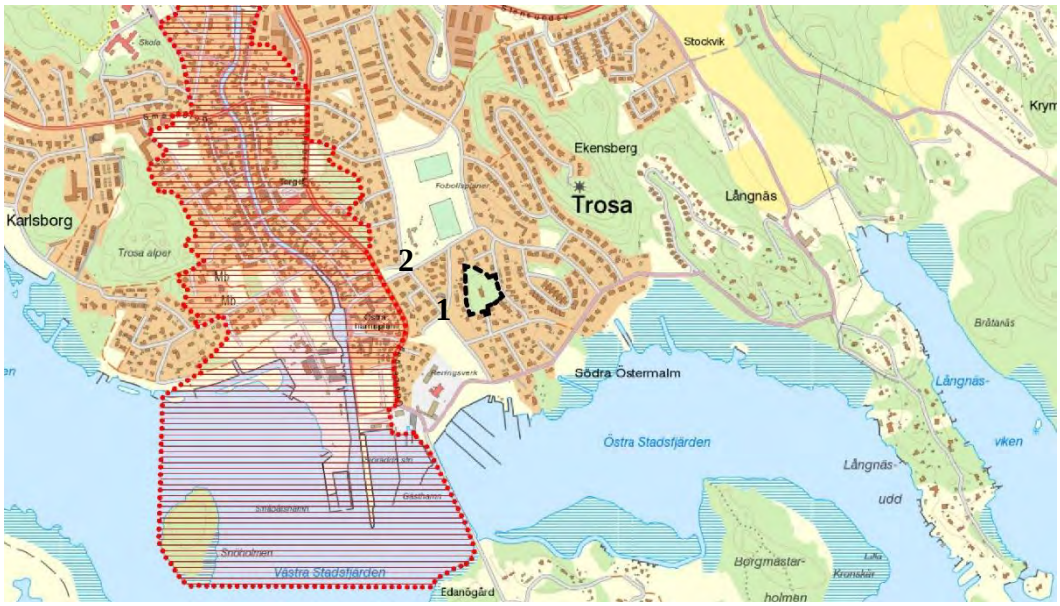
En exploatering i enlighet med förslaget kommer att påverka landskapet och dess landskapsbild. Genom detaljplanen kan träd skyddas så att de inte kan tas ned, vilket är något som kommer att säkerställas i den detaljplan som nu tas fram. Detta tillsammans med att bebyggelsen ska anpassas till trädens placering innebär att bedömningen är den påverkan som förväntas ske är acceptabelt.

Naturmiljö

Den naturmiljö som finns inom planområdet är framförallt kopplat till den vegetation som finns inom planområdet vilka inte har något utpekat skydd. Då bedömningen är att vegetationen ska sparas i så stor utsträckning som möjligt anses viss påverkan ske på naturmiljön men det bedöms vara acceptabelt.

Kulturmiljö

Trosa stad är utpekad som område av intresse för kulturmiljövården i Södermanlands län. Motiveringen varför det är utpekad är att det är en småstad präglad av det tidiga 1600-talets stadsanläggning, handel och fiske samt det sena 1800-talets badortsliv. I den vidare beskrivningen av vad som karaktäriserar riksintresset är stadsplanen för den omkring år 1600 flyttade staden med strandbundna långgator på åns båda sidor. Träbebyggelse och tomter som i utformning och storlek speglar såväl fiskeläget och handels- och hantverksstaden som den senare badorten.

Rödstreckade området visar det område som är utpekat som riksintresse för kulturmiljövården. Det svarta utpekade området markerar planområdet förhållande till gränsen. Siffrorna markerade i kartan markerar vart de bilder på planområdet som beskrivs senare i texten är tagna ifrån.

Ett av målen för att tillgodose riksintresset är att stadens horisontlinje ska behållas intakt och inte utsättas för konkurrens i form av högre byggnadsverk. Småskalighet hör till Trosas identitet och styrkor, vilket är kvaliteter som enligt översiktsplanen ska bevaras och utvecklas.

För att illustrera områdets påverkan på riksintresse för kulturmiljövården har två perspektiv tagits fram dels från Allégatan vilken är belägen väster om planområdet samt från korsningen Allégatan-Östermalmsvägen. Dessa har tagits fram genom att en 3D-modell har byggts upp över området utifrån kommunens digitala kartunderlag där den föreslagna bebyggelsen är infogad. Med hjälp av ett perspektivvertyg i 3D-programmet kan en vy tas fram som korresponderar med fotovyn. De befintliga husens konturer i 3D-modellen kontrolleras mot fotot för att verifiera att perspektiv och skala är rätt. Metoden är gängse i detaljplanesammanhang, och är tillräckligt exakt för detta ändamål. Bilderna är kontrollerade en extra gång efter att trovärdigheten har ifrågasatts i inkomna ytt-

randen, och konstaterat att de är korrekta. Bilderna utgör en översiktlig illustration över hur planområdet kan se ut i framtiden.

Bilden visar den föreslagna exploateringen sedd från Allégatan vilket är väster om planområdet. I kartan ovan markerar siffran 1 vart denna bild är tagen ifrån.

Bilden visar den föreslagna exploateringen sedd från Allégatan- Östermalmsvägen. I kartan ovan markerar siffran 2 vart bilden är tagen ifrån.

Den sammanvägda bedömningen är att en utveckling av fastigheten inte anses påverka det som präglar riksintresset negativt då horisontlinjen kan hållas intakt samt att den bebyggelse som föreslås präglas av småskalighet. Att den nya bebyggelsen som föreslås ska utformas i trä anses även bidra positivt.

Påverkan på luft och vatten

Trafikmängden bedöms bara marginellt öka genom planförslaget och någon negativ påverkan på luftmiljön bedöms således inte uppstå. Planförslaget ger förslag på omhändertagande av dagvatten och därför bedöms det inte innebär någon negativ påverkan på andra vattenområden.

Drift och underhåll

Kommunen bygger ut serviser för färsk- och spillvatten samt förbindelsepunkter och ansvarar för framtida drift och underhåll för dessa. Exploatören och sedermera bostadsrättsföreningen finansierar detta genom anläggningsavgifter och framtida brukningsavgifter. Konsekvenserna för el-, fiber- och fjärrvärmenät liknar de för de kommunala anläggningarna.

Ekonomiska konsekvenser för exploatören

Exploatören står för planprocessens kostnader inkl. utredningar och konsulthjälp. Genomförandet av detaljplanen innebär att exploatören ska betala ersättning till kommunen i form av bl.a. diverse anläggningsavgifter, bygglov samt ersättning för överförd mark m.m. Vidare ska exploatören betala bl.a. förrättningskostnader och diverse avgifter till övrig teknisk försörjning såsom el och fiber. Upprustningsåtgärder inom det kommunala gatunätet regleras i kommande exploateringsavtal men utgångspunkten är att dessa utförs och/eller bekostas av exploatören som självklart också står för uppförandet av samtliga hus och därtill hörande anläggningar. När slutbeskedet är utfärdat av kommunens bygglovshandläggare och lägenheterna kan användas för sitt ändamål har exploatören möjlighet att överlåta lägenheterna för att bl.a. täcka ovanstående kostnader.

Ekonomiska konsekvenser för enskilda fastighetsägare

Den privata fastighetsägaren av Storökan 2 har möjlighet att reglera till sig kommunal mark när detaljplanen har vunnit laga kraft mot en ersättning. Fastighetsägaren ska också stå för förrättningskostnaden för denna reglering.

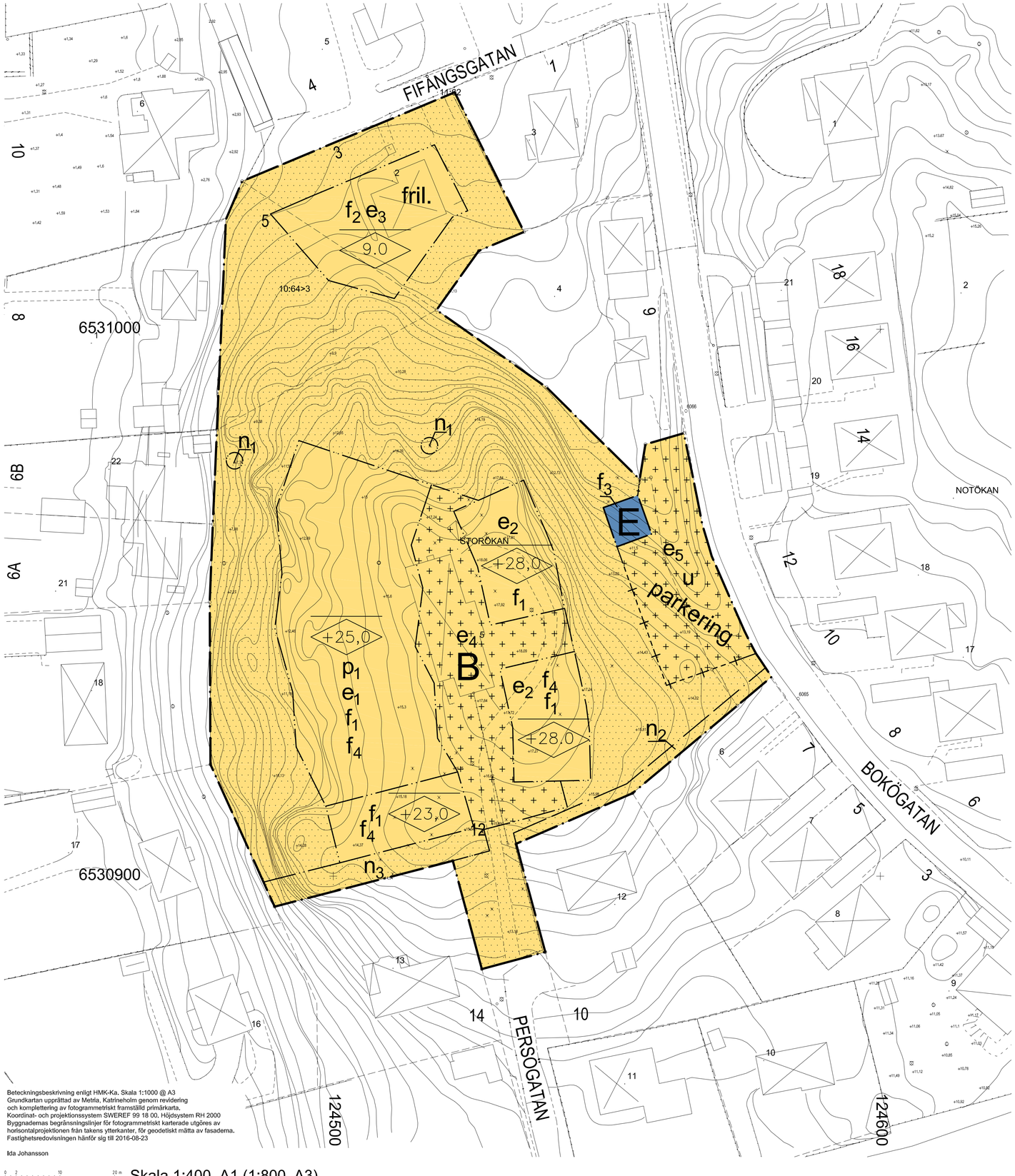
MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Från samhällsbyggnadskontoret

Daniel Ängmo, stadsarkitekt
Linda Axelsson, planchef
Mats Gustafsson, samhällsbyggnadschef

Medverkande konsult

Olof Halvarsson, Radar arkitektur & planering AB
Denis Nähring, Nähring Fastigheter AB

Beteckningsbeskrivning enligt HMK-Ka. Skala 1:1000 @ A3
Grundkartan upprättad av Metria, Katrineholm genom revidering
och komplettering av fotogrammetriskt framställd primärkarta.
Koordinat- och projektionssystem SWEREF 99 18 00. Höjdsystem RH 2000
Byggnadernas begränsningslinjer för fotogrammetriskt kartlagda utgörs av
horisontalprojektionen från takens ytterkanter, för geodetiskt mätta av fasaderna.
Fastighetsredovisningen hänför sig till 2016-08-23

Ida Johansson

0 2 10 20 m Skala 1:400, A1 (1:800, A3)

Upprättad av: Olof Halvarsson, Radar arkitektur & planering AB

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet. Endast angiven användning och utformning är tillåten.

Gränser

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Administrativ och egenskapsgräns

Användning av kvartersmark PBL 4 kap 5 § punkt 3

- B — Bostäder
- E — Tekniska anläggningar

Bestämmelser, kvartersmark

- e_1 Största byggnadsarea per huvudbyggnad är 270 m². Total byggnadsarea inom byggrätten är 810 m² PBL 4 kap 11 §
- e_2 Största byggnadsarea per huvudbyggnad är 280 m² PBL 4 kap 11 §
- e_3 Största byggnadsarea för huvudbyggnad är 250 m². Största byggnadsarea för komplementbyggnad är 60 m². Inom området får endast en fastighet bildas PBL 4 kap 11 §
- e_4 Största sammanlagda byggnadsarea för komplementbyggnad är 100 m² PBL 4 kap 11 §
- e_5 Största sammanlagda byggnadsarea för carportar är 350 m² PBL 4 kap 11 §
- Byggnad får inte uppföras PBL 4 kap 11 §
- Marken får endast förses med komplementbyggnader PBL 4 kap 11 §
- +0.0 Högsta nockhöjd i meter nollplanet PBL 4 kap 11 §
- 0.0 Högsta nockhöjd i meter PBL 4 kap 11 §
- f_1 Fasader ska uppföras i trä och i dova kulörer anpassade till platsen med ledning av illustrationer i planbeskrivning sid 29 PBL 4 kap 16 §
- f_2 Fasad ska utföras i ljus kulör i puts eller trä. Taket ska bestå av sadeltak med takpannor PBL 4 kap 16 §
- f_3 Byggnad ska anpassas till övrig bebyggelse och topografi PBL 4 kap 16 §
- f_4 Den södra huvudbyggnadens fasadyta mot söder får maximalt ha en fönsterarea på 25%. Fönstersättningen ska fördelas längs hela fasaden PBL 4 kap 16 §
- fril. Endast 1 st friliggande bostad PBL 4 kap 11 §
- n_1 Träd får inte fällas PBL 4 kap 10 §
- n_2 Plantering eller staket upp till 1,8 meter kan finnas som avgränsning mot omkringliggande bebyggelse PBL 4 kap 10 §
- n_3 Plantering eller staket upp till 1,8 meter kan finnas som avgränsning mot omkringliggande bebyggelse. Stödmur får finnas upp till en höjd om 1,0 meter PBL 4 kap 10 §
- parkering Endast markparkering eller carport får uppföras PBL 4 kap 13 §
- p_1 Avstånd mellan huvudbyggnader ska vara minst 7,0 meter PBL 4 kap 11 §

Högsta nockhöjd för komplementbyggnad är 4 meter PBL 4 kap 11 §

Administrativa bestämmelser

Genomförandetiden är 10 år från det att detaljplanen vinner laga kraft PBL 4 kap 21 §

Utökad lovplikt för bygglovsbefriade åtgärder och marklov krävs för fällning av träd med större stamdiameter än 0,2 meter på 1,3 meters höjd gäller inom fastigheterna Storökan 5 och Trosa 10:64 PBL 4 kap 15 §

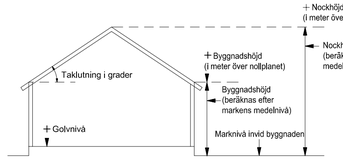
Inom planområdet upphävs tomtindelningsplan P77/33 Lärkträdet PBL 4 kap 18 §

- u Området ska vara tillgänglig för allmännyttiga underjordiska ledningar PBL 4 kap 6 §

Upplysningar

Väster om planområdet finns karakteristiska ekar som sträcker sig in mot planområdet. Ekarna som sträcker sig in över Storökan 5 ska fortsätta att växa över fastighetsgräns. Eventuell gallring ska ske i samråd med berörd fastighetsägare och utvärderas av arborist.

Dagvatten ska fördröjas inom planområdet och avledas till kommunens dagvattennät i enlighet med kommunens Tekniska kontors anvisningar.

Principskiss över hur höjder och taklutning beräknas

TILL DETALJPLANEN HÖR FÖLJANDE HANDLINGAR:

- ☒ Plan- och genomförandebeskrivning
- ☒ Plankarta med bestämmelser
- ☒ Illustrationskarta
- ☒ Fastighetsförteckning
- ☒ Grundkarta
- ☒ Samrådsredogörelse
- ☒ Granskningsutlåtande

N

Trosa KOMMUN

Beslutsdatum	Instans
Planuppdrag 2016-05-16	SBN
Samråd 2017-06-20	SBN
Granskning 2017-09-26	SBN
Godkännande -	SBN
Antagande -	KF
Laga kraft -	

Antagandehandling DETALJPLAN för bostäder vid Storökan 5 m.fl. Trosa kommun

Upprättad 2017-11-10 av Radar arkitektur & planering AB

.....
Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

.....
Linda Axelsson
Planchef

PLANKARTA

ILLUSTRATIONSKARTANS BETECKNINGAR

- Planområdets gräns
- Befintlig byggnad
- Föreslagen byggnad
- Träd

Trosa KOMMUN

Beslutsdatum	Instans
Planuppdrag 2016-05-16	SBN
Samråd 2017-06-20	SBN
Granskning 2017-09-26	SBN
Godkännande .	SBN
Antagande .	KF
Laga kraft .	

Antagandehandling DETALJPLAN för bostäder vid Storökan 5 m.fl. Trosa kommun

Upprättad 2017-11-10 av What! Arkitektur

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Linda Axelsson
Planchef

ILLUSTRATIONSKARTA

0 2 10 20 m

Skala 1:400, A1 (1:800, A3)

Illustrationskartan är upprättad av: Peter Hulting & Martin Karlsson What! Arkitektur

N

22

Kommunkontoret
Nadja Furuberget Skog
Nämndsekreterare
0156-520 82
nadja.skog@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-03-20
Diarienummer
KS 2018/65

Policy och riktlinje för behandling av personuppgifter i Trosa kommun med dess bolag

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar *Policy och riktlinje för behandling av personuppgifter i Trosa kommun med dess bolag*.

Bakgrund

Den snabba tekniska utvecklingen och globaliseringen gör att privatpersoner i en allt högre grad lämnar ifrån sig personuppgifter och att uppgifterna även förs mellan länder. EU har sett ett behov av att harmonisera lagstiftningen för medlemsländerna och samtidigt anpassa den till de förutsättningar som finns idag.

Dataskyddsförordningen träder i kraft 25 maj 2018 och ersätter då personuppgiftslagen. Förordningens syfte är att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks när personuppgifter behandlas.

Ärendet

Dataskyddsförordningen har ökat den personuppgiftsansvariges ansvar samtidigt som den enskildes rättigheter stärkts. Personuppgiftsansvarig blir den som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter. I Trosa kommun är nämnderna och de kommunala bolagens styrelser personuppgiftsansvariga för sina respektive verksamhetsområden.

Enligt förordningen ska den personuppgiftsansvarige genomföra lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa och kunna visa att behandlingen utförs i enlighet med förordningen. Ett sätt att visa det är att anta en policy och riktlinje för hur arbetet med personuppgifter ska skötas. Riktlinjen syftar till att konkretisera policyn samt ge vägledning och råd vid hantering av personuppgifter i Trosa kommun.

Johan Sandlund
Kommunchef

Nadja Furuberget Skog
Nämndsekreterare

Bilagor

Förslag till policy och riktlinje för behandling av personuppgifter i Trosa kommun med dess bolag.

Beslut till

Kommunfullmäktige

Policy och riktlinje för hantering av personuppgifter i Trosa kommun

Antagen av:

Dokumentkategori:

Dokumenttyp:

Innehållsförteckning

Policy för hantering av personuppgifter i Trosa kommun 2

Riktlinje för hantering av personuppgifter i Trosa kommun 3

Inledning 3
Omfattning 3
Bakgrund 3
Övergångsregler 3
Materiellt tillämpningsområde 3
Personuppgiftsansvar 4
Laglig behandling av personuppgifter 4
Innan behandling av personuppgifter 4
Säkerhet 5
Register över behandling 5
Personuppgiftsbiträde 6
Personuppgiftsbiträdesavtal 6
Kommunens gemensamma behandlingar 6
Dataskyddsombud 7

Policy för hantering av personuppgifter i Trosa kommun

- Varje behandling av personuppgifter ska ske med hänsyn till den enskildes personliga integritet och rättigheter

- Varje behandling av personuppgifter ska ske i enlighet med gällande lagstiftning

- Vid behandling av personuppgifter ska följande grundläggande principer tillämpas:

  – Behandlingen ska vara laglig, korrekt och öppen gentemot den registrerade.

  – Innan behandling påbörjas ska ett särskilt och uttryckligt angivet samt berättigat ändamål med behandlingen vara fastställt (ändamålsbegränsning). Hantering utöver detta ändamål kan vara otillåtet då det kan vara oförenligt med det ursprungliga ändamålet.

  – Endast de uppgifter som är adekvata och relevanta för ändamålet får samlas in och insamlingen får inte vara mer omfattande än nödvändigt (uppgiftsminimering).

  – Insamlade personuppgifter ska vara korrekta och uppdaterade.

  – Insamlade personuppgifter får bara bevaras i identifierbar form så länge det är nödvändigt för ändamålet (lagringsminimering).

  – Lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder baserade på informationssäkerhetsklassningar och riskanalyser ska skydda personuppgifterna (integritet och konfidentialitet).

  – Endast behöriga ska få åtkomst till personuppgifter (åtkomstbegränsning).

  – Den personuppgiftsansvarige ska kunna visa att behandlingen sker med följsamhet till principerna i dataskyddsförordningen.

  – Varje nämnd och bolag i kommunen ska utse ett dataskyddsombud.

  – Vid varje behandling av personuppgifter ska ett sådant förhållningssätt iakttas att risken för skada för den registrerade minimeras.

Riktlinje för hantering av personuppgifter i Trosa kommun

Inledning

Följande riktlinje syftar till att konkretisera policyn samt ge vägledning och råd vid hantering av personuppgifter i Trosa kommun inklusive dess bolag.
Riktlinjen som grundar sig på bestämmelserna i lagstiftningen kan komma att justeras vid förändringar av gällande rätt.

Omfattning

Denna riktlinje gäller för Trosa kommuns samtliga nämnder samt styrelser i de kommunala bolagen.

Bakgrund

Från och med den 25 maj 2018 gäller EU:s dataskyddsförordning (679/2016) för hantering av personuppgifter. Förordningen ersätter personuppgiftslagen, PuL (1998:204). Förordningen behöver inte implementeras i svensk rätt genom svensk lag utan är direkt tillämplig.
Det är av stor vikt att fysiska personer har kontroll över sina egna personuppgifter. Målet med dataskyddsförordningen anges vara att stärka och harmonisera den rättsliga säkerheten och smidigheten för fysiska personer, ekonomiska operatörer och myndigheter i unionen.

Övergångsregler

All pågående behandling ska vara anpassad till förordningen den 25 maj 2018. Om pågående behandling grundar sig på samtycke enligt direktiv 95/46/EG, är det inte nödvändigt att den registrerade på nytt ger sitt samtycke för att den personuppgiftsansvarige ska kunna fortsätta med behandlingen i fråga efter det att denna förordning börjar tillämpas, om det sätt på vilket samtycket gavs överensstämmer med villkoren i denna förordning. Beslut av kommissionen som antagits och tillstånd från tillsynsmyndigheterna som utfärdats på grundval av direktiv 95/46/EG ska fortsatt vara giltiga tills de ändras, ersätts eller upphävs.

Materiellt tillämpningsområde

Förordningen ska tillämpas på all hantering av personuppgifter som helt eller delvis företas på automatisk väg samt på annan än automatisk behandling av personuppgifter som ingår eller kommer att ingå i ett register. Med ett register avses en strukturerad samling uppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställda enligt särskilda kriterier.

Personuppgiftsansvar

Trosa kommuns samtliga nämnder samt styrelser i de kommunala bolagen, är personuppgiftsansvariga för sina respektive verksamhetsområden. Ansvaret innebär en yttersta skyldighet att se till att gällande lagstiftning följs genom att bland annat:

- fastställa ändamål och syfte med behandling av personuppgifter innan behandling påbörjas,
- utse dataskyddsombud och svara för att denne har förutsättningar och nödvändig kunskap för att fullgöra sitt uppdrag,
- säkerställa att det finns tekniska och organisatoriska förutsättningar att behandla personuppgifter med lämplig säkerhet,
- kunna visa att kraven i lagstiftningen är uppfyllda genom noggrann dokumentation samt verifierande tester,
- föra register över behandlingar av personuppgifter.

Laglig behandling av personuppgifter

Personuppgifter får endast behandlas om det finns laglig grund för behandlingen. Den lagliga grunden ska fastställas innan behandling påbörjas enligt någon av punkterna:

- Samtycke (ska vara informerat, frivilligt och specifikt samt kunna visas).
- Behandlingen är nödvändig för att fullgöra ett avtal.
- Behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som den personuppgiftsansvarige har.
- Behandlingen är nödvändig för att skydda ett grundläggande intresse för den registrerade eller annan fysisk person.
- Behandlingen är nödvändig för utföra uppgift av allmänt intresse.
- Behandlingen är nödvändig att utföra som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning.

Innan behandling av personuppgifter

Innan behandling av personuppgifter påbörjas krävs följande:

1. Dokumentera ändamål och syfte samt under hur lång tid behandlingen beräknas pågå.
2. Fastställ rättslig grund.
3. Inhämta samtycke vid behov.
4. Säkerställ att behandlingen sker i enlighet med de grundläggande principerna och denna policy och riktlinje.
5. Vid behov, rådgör med dataskyddsombudet.
6. Klassificera personuppgifterna utifrån kommunens informationssäkerhetsnivåer. Om klassningen hamnar på *mycket hög nivå* eller *hög nivå* ska en riskanalys genomföras.
7. Samråd med dataskyddsombudet om konsekvensanalys behöver utföras när riskanalysen hamnar på rött. Konsekvensanalys ska alltid utföras vid behandling som tas upp i dataskyddsförordningens artikel 35 p 3.

8. Samråd med tillsynsmyndighet om hög risk inte kan åtgärdas inför behandling av personuppgifter.
9. Se till att det finns tillräckliga tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder utifrån genomförd informationssäkerhetsklassning och resultat från eventuell riskanalys och konsekvensanalys.
10. Klargör om, och i så fall vilken, kommunikation med den registrerade som är nödvändig.
11. Upprätta personuppgiftsbiträdesavtal vid behov.
12. Meddela personuppgiftsambassadören hos den personuppgiftsansvarige om den nya behandlingen. Den nya behandlingen ska läggas till i det register som förs över behandlingar av personuppgifter.

Säkerhet

Behandling av personuppgifter får ske om lämplig teknisk och organisatorisk säkerhet vidtagits för behandlingen. Säkerheten ska baseras på genomförda informationssäkerhetsklassningar och riskanalyser.

Säkerhet utgörs av inbyggt dataskydd och dataskydd som standard vilket för personuppgiftshanteringen bl.a. innebär att:

- säkerställandet av personuppgiftshanteringen ska finnas med redan från den initiala planeringen och täcka såväl tekniska som organisatoriska åtgärder,
- nyttja åtgärder som uppgiftsminimering, lagringsminimering, fritextfältsmimimering och åtkomstbegränsning.

Säkerhet utgörs även av införande och tillämpning av rutiner för att:

- kontinuerligt testa, undersöka och visa på effektiviteten av införda säkerhetsåtgärder,
- anmäla personuppgiftsincident till tillsynsmyndighet,
- vid behov kunna ge incidentinformation till berörda registrerade,
- vid behov kunna involvera och rådgöra med dataskyddsombudet.

Register över behandling

Varje personuppgiftsansvarig ska föra ett register över behandling som utförs under dess ansvar. Registret ska minst innehålla:

- Namn och kontaktuppgifter till den personuppgiftsansvarige samt Dataskyddsombudet.
- Ändamålet med behandlingen.
- Kategori av registrerade och personuppgifter.
- Mottagare av personuppgifter, i förekommande fall.
- Eventuell överföring till tredje land med tillhörande säkerhetsåtgärder.
- Uppskattad tidsfrist för radering.
- Beskrivning av tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder för behandlingen om inte detta hindras av exempelvis sekretessbestämmelser.

Personuppgiftsbiträde

Den som behandlar personuppgifter på uppdrag av annan personuppgiftsansvarig blir personuppgiftsbiträde i förhållande till den personuppgiftsansvarige. Vid anlitandet av ett personuppgiftsbiträde ska det säkerställas att denne kan ge tillräckliga garantier om att upprätthålla lämplig teknisk och organisatorisk säkerhet i enlighet med gällande rätt.

Personuppgiftsbiträdesavtal
Personuppgiftsbiträdets (biträdet) behandling av personuppgifter ska regleras av personuppgiftsbiträdesavtal mellan biträdet och den personuppgiftsansvarige (ansvarige).

I avtalet ska följande anges:

- Vem som är personuppgiftsansvarig respektive personuppgiftsbiträde.
- Vad behandlingen avser, dess varaktighet, art, ändamål, typ av personuppgifter samt kategori av registrerade.
- Den ansvariges skyldigheter och rättigheter.
- Att biträdet endast får behandla personuppgifter i enlighet med den ansvariges instruktion.
- Att biträdet iakttar erforderlig konfidentialitet och tystnadsplikt.
- Att biträdet vidtar alla lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa adekvat skydd för personuppgifterna samt att detta kan visas genom att ge ansvarige tillgång till vederbörlig information.
- Att biträdet ska bistå den ansvarige i att uppfylla sina förpliktelser enligt förordningen.
- Att biträdet inte får anlita underleverantör för behandling av den ansvariges personuppgifter utan den ansvariges skriftliga medgivande till detta. Om biträdet anlitar underleverantör ska personuppgiftsbiträdesavtal upprättas även mellan dessa parter.
- Att överföring till tredje land inte får ske utan att adekvata säkerhetsåtgärder är uppfyllda.
- Reglering om inom vilken tid radering eller överflyttning av personuppgifter sker vid avtals upphörande.

Kommunens gemensamma behandlingar
Kommunens gemensamma personuppgiftsbehandlingar regleras i *Reglemente för kommungemensamma behandlingar av personuppgifter.*

Dataskyddsombud

Den personuppgiftsansvarige ska utse ett dataskyddsombud att representera den ansvariges verksamhet. Det kan vara en person för flera verksamheter och det kan vara en anställd eller extern aktör. Dataskyddsombudet ska utses på grundval av sina yrkesmässiga kvalifikationer och i synnerhet sakkunskap om lagstiftning och praxis avseende dataskydd. Dataskyddsombudet ska anmälas till tillsynsmyndigheten.

Dataskyddsombudet ska minst ha följande uppgifter:

- Informera och ge råd till den personuppgiftsansvarige och anställda om skyldigheterna enligt dataskyddsförordningen.
- Övervaka efterlevnad av förordningen avseende fungerande rutiner och åtgärder, ansvarstilldelning, information, utbildning och granskning.
- Ge råd vid konsekvensbedömningar.
- Samarbeta med tillsynsmyndigheten.
- Vara kontaktpunkt för tillsynsmyndigheten i alla frågor som rör behandling av personuppgifter.
- Vara kontaktperson till den registrerade.
- Delta i frågor som rör skyddet av personuppgifter.
- Får även ha andra uppgifter om det inte leder till intressekonflikt.

Den personuppgiftsansvarige ska säkerställa att dataskyddsombudet:

- på ett korrekt sätt och i god tid deltar i alla frågor som rör skyddet av personuppgifter,
- tillhandahålls de resurser och det stöd som krävs för att fullgöra sina uppgifter,
- upprätthåller sin sakkunskap,
- inte blir föremål för sanktioner eller avsätts på grund av att ombudet utför sitt uppdrag,
- inte bli föremål för otillbörlig påverkan i utövande av sitt uppdrag,
- rapporterar direkt till den personuppgiftsansvarige eller dennes högsta förvaltningsnivå.

23

Kommunkontoret
Nadja Furuberget Skog
Nämndsekreterare
0156-520 82
nadja.skog@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-03-20
Diarienummer
KS 2018/66

Reglemente för kommungemensamma behandlingar av personuppgifter

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar *Reglemente för kommungemensamma behandlingar av personuppgifter*

Bakgrund

Den snabba tekniska utvecklingen och globaliseringen gör att privatpersoner i en allt högre grad lämnar ifrån sig personuppgifter och att uppgifterna även förs mellan länder. EU har sett ett behov av att harmonisera lagstiftningen för medlemsländerna och samtidigt anpassa den till de förutsättningar som finns idag.

Dataskyddsförordningen träder i kraft 25 maj 2018 och ersätter då personuppgiftslagen. Förordningens syfte är att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks när personuppgifter behandlas.

Ärendet

Enligt artikel 28.3 dataskyddsförordningen ska personuppgiftsbiträdets behandling av personuppgifter regleras i avtal eller annan rättsakt (såsom i ett reglemente). SKL anser att en kommun inte kan ingå avtal med sig själv och förespråkar att *annan rättsakt* används.

När personuppgiftsbiträdet finns utanför organisationen ska personuppgiftsbiträdesavtal tecknas. När både personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträdet finns inom organisationen (Trosa kommun exklusive bolagen) ska behandlingen av personuppgifter ske i enlighet med *Reglemente för kommungemensamma behandlingar av personuppgifter*.

I reglementet framgår det som gäller för all kommungemensam behandling av personuppgifter. Utöver reglementet ska den personuppgiftsansvarige skriva en instruktion till personuppgiftsbiträdet där behandlingen regleras ytterligare.

Johan Sandlund
Kommunchef

Nadja Furuberget Skog
Nämndsekreterare

Bilagor

Reglemente för kommungemensamma behandlingar av personuppgifter.

Beslut till

Kommunfullmäktige

Reglemente för kommungemensamma behandlingar av personuppgifter

Antagen av:

Dokumentkategori:

Dokumenttyp:

Innehållsförteckning

Bakgrund och syfte 2
Personuppgiftsbiträde inom organisationen 2
Definitioner 3
Behandling av personuppgifter 4
Behandlingen av personuppgifterna enligt instruktion 4
Personuppgiftsansvariges ansvar 4
Personuppgiftsbiträdets ansvar 4
Säkerhetsåtgärder 5
Sekretess 5
Personuppgiftsincident 6
Tredje land 6
Gemensamt personuppgiftsansvariga 6

Bakgrund och syfte

Enligt artikel 28.3 dataskyddsförordningen ska personuppgiftsbiträdets hantering av personuppgifter regleras i avtal eller annan rättsakt (såsom i ett reglemente). Syftet är att säkerställa de registrerades fri- och rättigheter och att uppfylla artikel 28.3 Allmänna dataskyddsförordningen EU 2016/679, i det följande kallad dataskyddsförordningen. När personuppgiftsbiträdet finns utanför organisationen ska biträdesavtal tecknas och när personuppgiftsbiträdet finns inom organisationen ska hanteringen ske i enlighet med detta reglemente. Utöver reglementet ska den personuppgiftsansvarige lämna en instruktion till personuppgiftsbiträdet.

All behandling av personuppgifter inom Trosa kommun ska ske i enlighet med *Policy och riktlinje för behandling av personuppgifter i Trosa kommun.*

Personuppgiftsbiträde inom organisationen

När två eller flera nämnder i Trosa kommun hanterar personuppgifter gemensamt ska det anges vilken/vilka nämnder som är personuppgiftssansvariga för respektive behandling i *Förteckning över kommungemensam personuppgiftsbehandling*. Kommunkontoret ansvarar för att sammanställa förteckningen och den personuppgiftssansvarige ansvarar för att lämna information om nya behandlingar uppstår.

Den personuppgiftsansvarige ska lämna en instruktion till personuppgiftsbiträdet (den nämnd som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning) för varje enskild kommungemensam behandling. I instruktionen ska det tydliggöras vem/vilka som är personuppgiftsansvariga, vem/vilka som är personuppgiftsbiträden och hur personuppgiftsbiträdet får behandla personuppgifterna för den personuppgiftsansvariges räkning. Det ska även klargöras vilken integritetsnivå som ska uppnås vid respektive personuppgiftsbehandling.

Flera nämnder kan också vara gemensamt personuppgiftsansvariga det ska då tydliggöras vilket respektive ansvar nämnderna har för att fullgöra skyldigheterna enligt dataskyddsförordningen.

Definitioner

Behandling av personuppgifter	Åtgärd eller kombination av åtgärder beträffande personuppgifter eller uppsättningar av personuppgifter, oberoende av om de utförs automatiserat eller inte, såsom insamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, bearbetning eller ändring, framtagning, läsning, användning, utlämning genom överföring, spridning eller tillhandahållande på annat sätt, justering eller sammanförande, begränsning, radering eller förstöring.
Dataskyddslag	Avser sådan integritets- och personuppgiftslagstiftning samt all annan eventuell lagstiftning (inklusive förordningar och föreskrifter) som är tillämplig på den personuppgiftsbehandling som sker, inklusive nationell sådan lagstiftning och EU Lagstiftning, såsom denna kan komma att förändras över tid.
Personuppgiftsansvarig	Fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter.
Gemensamt personuppgifts-ansvariga	När två eller fler personuppgiftsansvariga gemensamt fastställer ändamålen med och medlen för behandlingen ska de vara gemensamt personuppgiftsansvariga.
Personuppgiftsbiträde	Fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning.
Personuppgifter	Varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person (registrerad), varvid en identifierbar fysisk person är en person som direkt eller indirekt kan identifieras särskilt med hänvisning till en identifierare som ett namn, ett identifikationsnummer, en lokaliseringsuppgift eller online-identifikatorer eller en eller flera faktorer som är specifika för den fysiska personens fysiska,

	fysiologiska, genetiska, psykiska, ekonomiska, kulturella eller sociala identitet.
Personuppgiftsincident	En säkerhetsincident som leder till oavsiktlig eller olaglig förstöring, förlust eller ändring eller till obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till de personuppgifter som överförts, lagrats eller på annat sätt behandlats.
Registrerad	Den som personuppgiften avser.
Tredje land	En stat som inte ingår i Europeiska unionen eller är ansluten till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Behandling av personuppgifter

Behandlingen av personuppgifterna enligt instruktion

Personuppgiftsbiträdet får endast behandla den personuppgiftsansvariges personuppgifter i enlighet med den personuppgiftsansvariges skriftliga instruktioner för att fullgöra sitt uppdrag åt den personuppgiftsansvarige.

Personuppgiftsansvariges ansvar

Den personuppgiftsansvarige åtar sig att säkerställa att det finns en laglig grund för aktuella behandlingar och för att utforma skriftliga instruktioner till personuppgiftsbiträdet. Det krävs för att biträdet ska kunna fullgöra sitt uppdrag enligt detta reglemente.

Den personuppgiftsansvarige ska utan dröjsmål informera personuppgiftsbiträdet om förändringar i behandlingen vilka påverkar personuppgiftsbiträdets skyldigheter enligt gällande Dataskyddslag eller annan relevant lagstiftning.

Den personuppgiftsansvarige ansvarar för att informera registrerade om behandlingarna och för att, i de fall det krävs, inhämta samtycke från den registrerade samt tillvarata de registrerades rätt till insyn och radering m.m.

Personuppgiftsbiträdets ansvar

Personuppgiftsbiträdet förbinder sig att endast behandla personuppgifterna för de syften som anges i instruktionen och följa gällande Dataskyddslag eller annan relevant lagstiftning med avseende på behandling av personuppgifter och att hålla sig informerad om gällande rätt på området.

Personuppgiftsbiträdet ska vidta åtgärder för att skydda personuppgifterna mot förstörning, ändring, otillåten spridning och obehörig tillgång samt mot varje annat slag av otillåten behandling.

Personuppgiftsbiträdet åtar sig att säkerställa att samtliga personer som arbetar under dennes ledning följer vad som framgår av detta reglemente och gällande instruktion från personuppgiftsansvarig, samt informeras om relevant lagstiftning.

Personuppgiftsbiträdet ska vid behov assistera personuppgiftsansvarig med att ta fram information som begärts av tredje man.

Om personuppgiftsbiträdet anser att personuppgiftsansvarigas instruktioner är otydliga, olagliga eller saknas och personuppgiftsbiträdet bedömer dem som nödvändiga för att genomföra sina åtaganden ska personuppgiftsbiträdet utan dröjsmål informera personuppgiftsansvarig om detta och invänta nya instruktioner.

Säkerhetsåtgärder
Personuppgiftsbiträdet åtar sig att vidta alla lämpliga tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder i enlighet med gällande dataskyddslagstiftning samt de eventuella åtgärder som framgår av instruktionerna för att skydda personuppgifterna.

I det fall personuppgiftsbiträdet behandlar känsliga personuppgifter vilka omfattas av sekretess, ställs särskilt höga säkerhetskrav. Personuppgiftsansvarig får då lämna ytterligare instruktioner om säkerhetsåtgärder.
Personuppgiftsbiträdet ska ha ett behörighetskontrollsystem som förhindrar obehörig behandling av personuppgifter eller obehörig åtkomst till personuppgifter. Personuppgiftsbiträdet ska använda ett loggsystem som möjliggör att behandling av personuppgifter kan spåras och ska även se till att loggarna har ett adekvat säkerhetsskydd.

Personuppgiftsbiträdet ska genom behörighetskontrollsystemet aktivt begränsa åtkomsten till personuppgifterna till sådana personer som arbetar under dennes ledning och som behöver personuppgifterna för att utföra sina arbetsuppgifter.

Personuppgiftsbiträdet ska utan dröjsmål underrätta personuppgiftsansvarig om eventuella kontakter med tillsynsmyndighet som rör eller kan vara av betydelse för behandling av personuppgifterna.

Sekretess
Personuppgiftsbiträdet ska vid behandling av personuppgifter säkerställa att personer med behörighet att behandla personuppgifterna har åtagit sig att iaktta konfidentialitet eller omfattas av en lämplig lagstadgad tystnadsplikt.

Personuppgiftsincident
Upptäcks en personuppgiftsincident ska den som upptäcker incidenten (personuppgiftsansvarig/personuppgiftsbiträde) handla efter gällande rutin för personuppgiftsincidenter.

Tredje land
Personuppgiftsbiträdet får endast överföra personuppgifter till tredje land, för exempelvis service, support, underhåll, utveckling, drift eller liknande hantering, om den personuppgiftsansvarige skriftligt godkänt sådan överföring och utfärdat särskilda instruktioner.

Gemensamt personuppgiftsansvariga

Gemensamt personuppgiftsansvariga ska skriftligen fastställa sitt respektive ansvar för att fullgöra skyldigheterna enligt dataskyddsförordningen. Särskilt ska det tydliggöras vad som gäller vid utövandet av den registrerades rättigheter och de ansvarigas respektive skyldigheter att tillhandahålla information till den registrerade när personuppgifter samlas in.

24

Kanslienheten
Lotta Uddberg
Nämndassistent
0156- 520 58
lotta.uddberg@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-03-19
Diarienummer
KS 2018/49

Redovisning av obesvarade motioner

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige noterar till protokollet att de har tagit del av redovisning av obesvarade motioner, daterad 2018-03-19.

Ärendet

I enlighet med fullmäktiges arbetsordning ska kommunstyrelsen två gånger om året, i april och oktober, redovisa de motioner som inkommit men ännu inte besvarats. För närvarande bereds sex motioner för besvarande i fullmäktige

Lotta Uddberg
Nämndassistent

Bilagor

Beredningsläget för obesvarade fullmäktigemotioner mandatperioden 2015-2018, 2018-03-19

Beredningsläget för obesvarade fullmäktigemotioner mandatperioden 2015-2018

2018-03-19

	Motion / Inkommen	**Motionär**	**Anmäld i fullmäktige**	**Remitterad till**	**Beredningsläget**
1	*Motion för en likvärdig skola* *2017-10-11*	Ann-sofie Soleby-Eriksson (S), Maria Arman (MP), Tommy Fogelberg (V)	2017-10-25 § 97	Kommunstyrelsen	Motionen bereds för behandling i berörd nämnd
2	*Motion gällande utredning av bilpool där kommunens bilar ingår* *2017-11-23*	Tommy Fogelberg (V), Ann-sofie Soleby-Eriksson (S), Maria Arman (MP)	2017-11-29 § 122	Kommunstyrelsen	Motionen bereds för behandling i berörd nämnd
3	*Motion gällande framtagande av integrationsstrategi* *2017-11-23*	Tommy Fogelberg (V), Ann-sofie Soleby-Eriksson (S), Maria Arman (MP)	2017-11-29 § 122	Kommunstyrelsen	Motionen bereds för behandling i berörd nämnd
4	*Motion om att införa mer idrott och hälsa i skolan* *2017-11-23*	Ann-sofie Soleby-Eriksson (S), Christer Påhlsson (S)	2017-11-29 § 122	Kommunstyrelsen	Motionen bereds för behandling i berörd nämnd

5	*Motion om att inrätta lärcentrum* *2018-03-06*	Ann-sofie Soleby-Eriksson (S), Birgitta Danielsson (S)	2018-03-14 § 20	Kommunstyrelsen	Motionen bereds för behandling i berörd nämnd

25

Kommunkontoret
Lotta Uddberg
Nämndassistent
0156-520 58
lotta.uddberg@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-04-04
Diarienummer
KS 2018/1

Anmälan av delegeringsbeslut

Löpnr / Dnr	Punkt i del. ordning	Ärende och beslut	Datum för beslut	Delegat, titel
2018/5	3.7	Avskrivning fordran, löpnr 4/2018	2018-02-22	Ekonomichef
2018/5	3.7	Avskrivning fordran, löpnr 5/2018	2018-2-28	Ekonomichef
2018/4	2.3	Förordnande av tf socialchef 2018-03-21 – 2018-03-28, Pia Ekman	2018-03-20	Kommunchef
2018/4	2.3	Förordnande av tf socialchef 2018-03-26 – 2018-03-28, Lisbeth Lampinen	2018-03-26	Kommunchef
2018/19	1.15	Trosa kommun avstår från att yttra sig över remiss av promemoria från Finansdepartementet om Vissa ändringar i regleringen om tillstånd att ta emot offentlig finansiering	2018-04-03	Kanslichef
2018/22	1.15	Trosa kommun avstår från att yttra sig över slutbetänkandet reboot – omstart för den digitala förvaltningen (SOU 2017:114)	2018-04-03	Kanslichef
2018/72	1.10	Samarbete Inga Lindström med Nyköping, Oxelösund, Trosa, Norrköping, Linköping och Söderköping samt Visit Östergötland och STUA	2018-04-03	Turistchef

Lotta Uddberg
Nämndassistent

26

Kommunkontoret
Lotta Uddberg
Nämndassistent
0156-520 58
lotta.uddberg@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2018-02-21
Diarienummer
KS 2018/2

Anmälningsärenden

Kommunfullmäktige
- Motion om att inrätta lärcentrum (Dnr KF 2018/6)

Energikontoret i Mälardalen
- Protokoll från styrelsemöte 2017-12-01
- Antagen Budget verksamhetsåret 2018

Pensionärsrådet och Rådet för personer med funktionsnedsättning
- Protokoll 2018-02-12

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård, NSV
- Protokoll 2018-02-15
- Kallelse 2018-03-09

Trosabygdens Bostäder AB
- Kallelse 2018-03-15
- Protokoll 2018-03-15

Trosa Fibernät AB
- Protokoll 2018-02-06
- Kallelse till styrelsesammanträde 2018-03-20
- Protokoll 2018-03-20

Kommunalförbundet Sörmlands Kollektivtrafikmyndighet
- Kallelse till direktionens sammanträde 2018-03-01
- Protokoll från direktionens sammanträde 2018-03-01

Regionförbundet Sörmland
- Protokoll 2018-02-08

Trafikråd
- Protokoll 2018-02-14

Länsstyrelsen i Stockholm
- Utbetalning av statsbidrag till kommuner som ingår i förvaltningsområdet för finska språket

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård
- Protokoll 2018-03-09

Lotta Uddberg
Nämndassistent